10

BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
13
1 G
6
17
13-1.C.14

S
IV
6

2

DE LEGATIS
PRO
VICTU RELIGIOSIS
Mendicantibus relicto.

ELENCHUS

DD. qui de Legatis Mendicantibus relictis verba fecerunt, ac in preſenti diſſertatione citantur.

ABBAS in cap. in præſent. de probat. *vide* Panormitanus.
A Fano Joa. in Diſc. de Minor. Paupert.
Africanus §. conſtat. num. 4. ff. de legat. 1.
A Jeſu ſuper regul. D. Franc. part. 5. cap. 3. col. 3., & de paupert. Relig. part. 5. c. 1.
Alexander conſil. 88 lib. 2.
Amoſtaz de cauſ. piis lib. 4. c. 3.
Ananias conſil. 30.
Ancaranus conſil. 199. & in clement. exivi.
Angelus in v. legatum 1. n. 5.
Antoninus D. in ſum part. 3. tit. 16. cap. 1. de Teſtam. §. 12. notab. 70.
Aretinus in l. ſticum § ſtipulatio ff. de verbor. obligat. & in Auth. Eccleſ. tit. § ſi quis autem.
Armilla in ſumma v. legatum.
A Spiritu Sancto tract. 3. diſp. 4. n. 42.
Azorius Inſtitut. moral. lib. 12. cap. 24.
BALDUS in auth. ingreſ. c. de Sac. Ecc. & l. 1. de fideicom. ac conſil. 63. n. 7.
Barboſa in repet. jur. civil. & can. verb. minor. & de jur. Eccleſ. lib. 3. cap. 27., & in adnot. ad Concil. Trid. ſeſs. 25. de regul. cap. 3.
Bartolus in tract. minor. & in l. legatum ff. de cap. diminut., conſil. 5., 6. lib. 5. & l. ſervi ad cuſtodiam ff. de alim. & cibar. legat.
Baſſeus Flor. Theolog. tom. 1. v. cenſus & tom. 2. verb. legatum.
Bene Thomas de Immunit. tom. 1. cap. 8 dub. 21. ſect. 25.
Benedictis Gulielmus de Teſtam. in verb. reliquit & § 5. in eodem Teſt.
Bertachin. verb. legatum.
Bertachin. in vot. deciſ. vot. 161.
Bonaventura D. in Apolog. quæſt. 9. t. 2. & in expoſit. regul. c. 4.
Bonacin. de Contract. diſp. 3. q. 17. punct. 3. propoſit. unic.
Bonagratia penes Cirill. de morientium Elec. in reſpon. caſu alter. §. 1.
Bordon. var. quæſt. tit. de capacib. legat. cap. 3.
Buſſembau in medulla theolog. num. 2. lib. 3. tract. 5. cap. 4. dub. 5.
Butrius in cap. præſenti de probat.
Cancerius var. Reſol. part. 3. cap. 20.
Calderinus conſil. 345. alias 46. de Teſtam.
Camarella de legatis l. 2. tit. de deport.
Capon. in Reſponſ. inter diſcept. c. 155.
Carena reſolut. 199.
Caſtillus de Aliment. cap. 5.

DE LEGATIS
PRO
VICTU RELIGIOSIS
Mendicantibus
relicto.

DISSERTATIO UNICA.

PETRI MARCELLINI DE LUCCIA

A S. JOANNE AD PYRUM IN PROVINCIA SALERNITANA,

J.U.D., & in S. Theologia profeſſi, ac in Romana Curia Cauſarum Patroni.

In qua agitur de Obligatione indiſpenſabili hæredum ſatisfaciendi Legata quomodocumque relicta RR. PP. Religioſis Seraphicæ Regulæ D Franciſci ad formam Decreti R. Fabricæ 14. Februarii 1633. Autboritate Apoſtolica Confirmati.

D I C A T A

RR.mis PP. Miniſtris, Commiſſariis, & Procuratoribus Generalibus totius Ordinis Minorum D. Franciſci.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

EXCUDEBAT PARMÆ, MDCCXI.

Paulus Montius ſub ſigno Fidei. *Superior. facultate.*

DE LEGATIS
PRO
VICTU RELIGIOSIS
Mendicantibus
relicto.

DISSERTATIO UNICA.

PETRI MARCELLINI DE LUCCIA

A S. JOANNE AD PYRUM IN PROVINCIA SALERNITANA,

J. U. D., & in S. Theologia profeſſi, ac in Romana Curia Cauſarum Patroni.

In qua agitur de Obligatione indiſpenſabili hæredum ſatisfaciendi Legata quomodocumque relicta RR. PP. Religioſis Seraphicæ Regulæ D. Franciſci ad formam Decreti R. Fabricæ 14. Februarii 1633. Autboritate Apoſtolica Confirmati.

DICATA

RR.mis PP. Miniſtris, Commiſſariis, & Procuratoribus Generalibus totius Ordinis Minorum D. Franciſci.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

EXCUDEBAT PARMÆ, MDCCXI.

Paulus Montius ſub ſigno Fidei. *Superior. facultate.*

DE LEGATIS
PRO
VICTU RELIGIOSIS
Mendicantibus
relicto.

DISSERTATIO UNICA:

PETRI MARCELLINI DE LUCCIA

A S. JOANNE AD PYRUM IN PROVINCIA SALERNITANA,

J. U. D., & in S. Theologia profeſſi, ac in Romana Curia Cauſarum Patroni.

In qua agitur de Obligatione indiſpenſabili hæredum ſatisfaciendi Legata quomodocumque relicta RR. PP. Religioſis Seraphicæ Regulæ D Franciſci ad formam Decreti R. Fabricæ 14. Februarii 1633. Authoritate Apoſtolica Confirmati.

D I C A T A

RR.mis PP. Miniſtris, Commiſſariis, & Procuratoribus Generalibus totius Ordinis Minorum D. Franciſci.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

EXCUDEBAT PARMÆ, MDCCXI.

Paulus Montius ſub ſigno Fidei. *Superior. facultate.*

DE LEGATIS
PRO
VICTU RELIGIOSIS
Mendicantibus
relicto.

DISSERTATIO UNICA.

PETRI MARCELLINI DE LUCCIA

A S. JOANNE AD PYRUM IN PROVINCIA SALERNITANA,

J.U.D., & in S. Theologia profeſſi, ac in Romana Curia Cauſarum Patroni.

In qua agitur de Obligatione indiſpenſabili hæredum ſatisfaciendi Legata quomodocumque relicta RR. PP. Religioſis Seraphicæ Regulæ D Franciſci ad formam Decreti R. Fabricæ 14. Februarii 1633. Authoritate Apoſtolica Confirmati.

DICATA

RR.mis PP. Miniſtris, Commiſſariis, & Procuratoribus Generalibus totius Ordinis Minorum D. Franciſci.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

EXCUDEBAT PARMÆ, MDCCXI.

Paulus Montius ſub ſigno Fidei. *Superior. facultate.*

ELENCHUS

DD. qui de Legatis Mendicantibus relictis verba fecerunt, ac in preſenti diſſertatione citantur.

ABBAS in cap. in præſent. de probat. *vide* Panormitanus.
A Fano Joa. in Diſc. de Minor. Paupert.
Africanus §. conſtat. num. 4. ff. de legat. 1.
A Jeſu ſuper regul. D. Franc. part. 5. cap. 3. col. 3., & de paupert. Relig. part. 5. c. 1.
Alexander conſil. 88 lib. 2.
Amoſtaz de cauſ. piis lib. 4. c. 3.
Ananias conſil. 30.
Ancaranus conſil. 199. & in clement. exivi.
Angelus in v. legatum 1. n. 5.
Antoninus D. in ſum part. 3. tit. 16. cap. 1. de Teſtam. §. 12. notab. 70.
Aretinus in l. ſticum § ſtipulatio ff. de verbor. obligat. & in Auth. Eccleſ. tit. § ſi quis autem.
Armilla in ſumma v. legatum.
A Spiritu Sancto tract. 3. diſp. 4. n. 42.
Azorius Inſtitut. moral. lib. 12. cap. 24.
BALDUS in auth. ingreſ. c. de Sac. Ecc. & l. 1. de fideicom. ac conſil. 63. n 7.
Barboſa in repet. jur. civil. & can. verb. minor. & de jur. Eccleſ. lib. 3. cap. 27., & in adnot. ad Concil. Trid. ſeſs. 25. de regul. cap. 3.
Bartolus in tract. minor. & in l. legatum ff. de cap. diminut., conſil. 5., 6. lib. 5. & l. ſervi ad cuſtodiam ff. de alim. & cibar. legat.
Baſſeus Flor. Theolog. tom. 1. v. cenſus & tom. 2. verb. legatum.
Bene Thomas de Immunit. tom. 1. cap. 8 dub. 21. ſect. 25.
Benedictis Gulielmus de Teſtam. in verb. reliquit & 5. in eodem Teſt.
Bertachin. verb. legatum.
Bertachin. in vot. deciſ. vot. 161.
Bonaventura D. in Apolog. quæſt. 9. t. 2. & in expoſit. regul. c. 4.
Bonacin. de Contract. diſp. 3. q. 17. punct. 3. propoſit. unic.
Bonagratia penes Cirill. de morientium Elec. in reſpon. caſu alter. §. 1.
Bordon. var. quæſt tit. de capacib. legat. cap. 3.
Buſſembau in medulla theolog. num. 2. lib. 3. tract. 5. cap. 4. dub. 5.
Butrius in cap. præſenti de probat.
Cancerius var. Reſol. part. 3. cap. 20.
Calderinus conſil. 345. alias 46. de Teſtam.
Camarella de legatis l. 2. tit. de deport.
Capon. in Reſponſ. inter diſcept. c. 155.
Carena reſolut. 199.
Caſtillus de Aliment. cap. 5.

* Ca-

Caſtropalaus tom. 3. tract. 15. diſp. 3. punct 9
Caſarubios Alphonſus in compend. Privil. V. Hæreditas.
Cæa in allegatione pro ſubſtinenda fundatione Conventus Victoriæ Pænes Piton. diſcep. 2.
Cirillus Rubeus vide Rubeus.
Cherubin. in Compend. Bullar. ad conſt. 115. tom. 1. Schol. 1.
Clavaſius in ſum. verb legatum 125
Comitu'us Reſponſ. Moral. lib. 7. q. 6.
Corduba in Regul. S. Franc. cap. 6. quæſit. 11. punct. 2. & 4.
Corneus Conſil. 117. lib. 2.
Cotonius in Controverſ. lib 4 cont. 6. cap. 1.
Craſſus § Execut. ultim. vol quæſt. 8.
Cronſers ad Regul. D. Franc cap. 6. Reg. lect. Parænet. 7.
Cucchius Inſtit. maior. l. 3 de Regul. tit. 1.
Decius in cap. in præſenti de probat. & conſil. 559.
Diana art. 8. tract. 5. reſolut. 8. & reſolut. moral. part 3. tract. 2 de dubiis Regular. reſolut. 33. in coordinat. tom. 7. tract 1. de dub. regul. 234.
De Dina Ugo in cap. 4. regula.
Duegnas reſolut. 38. limit. p.
Duranus de arte Teſta. tit. 1. art. 11. num 2.
Fagnanus in cap. nimis prava de exceſ. Prælat diſt. 3. & 7. & cap. in præſent. de probat.
Fano Joan. in diſcurſu ſuder obſervant. minoricæ paupert.
Felinus cap. cum dilect. de reſcript.
Filiucius tom. 2. tract. 34. cap. 7. & in apendic. de Statu Eccleſ.
Florianus l. cætera ff. ſi duobus ff. de legatis.
Fulgoſius conſil. 104. volum. 3.
Gabriel de legat. lib. 4. cap 1.
Geminianus conſil. 103. ſeu. 40.
Graſſus lib. 1. recept. ſent. §. legatum. q. 7.
Glemcnenſis de legibus 3 part. 4. §. 6.
Haroldus in Epitom. Annal. Minor. ad annum Chriſti 1477. §. 5.
Imola de Teſtamentis cap. 2.
Lantuſcha Theat. regular. verb. bona temporalia, & verb. legatum.
Layman de Juſt. & Jur. lib. 3. ſect. 5. cap. 10.
Lezana in ſum tom. 2. cap. 19. quæſt. regular. & tom. 1. verb. legata.
Lara in ff. ſi quis a liber. §. verum. ff. de liberis agnoſcen.
Leoncelus de privileg. paup. part. 2 privil. 52.
Lorichius Jodonus Theſaur. nov. vtriuſq. Theolog. tom. 2. tit. legatum.
Luca Cardinalis de regular. diſc. 1. & diſc. 35.
Lugo de Juſt. & Jur. tom. 1. diſp. 3. ſect. reſponſ. moral. lib. 4. dub. 10.
Mattheuccius in official. cur. tom. 2. c. 9.
Mantica de coniect. ultim. volunt. lib. 8. tit. 6.
Maranta cont. Jur. part. 1. reſponſ. 41. & part. 5. reſponſ. 42.
Menochius conſil. 1014.
Miranta in expoſit. regul. cap. 65. difficult. 12.
Molfeſius in ſum. part. 2. tract. 13. cap. 5.
Molina de Juſ. & Jur. tom. 1. tract. 2. diſp. 195. & 247.

Na-

Navar. conſil. lib. 1. conſil. 9. ſub. tit. de Teſtam. & lib. 3. conſil. 8. & conſil 14.
Neapoli P. Joan. in lib. Pontific. conſt. ordin. fol. 190. 191. & 378.
Nicol. in floſcul. verb. legatum & verb. obſervantia.
Navar. in ſumma Bullar. part. 2. com. 110.
Novar. lucerna regular. v. Teſtamenti executor.
Palude Petrus in relat. ad Magiſt. ordin.
Panormitanus Abbas in cap. nimis prava de exceſ. Prælat. & conſil. 27 38. 63. lib. 2.
Pariſius cap. in præſent. de rebit.
Paſqualig. de Sacrif. Miſſæ q. 1091.
Petra R.P.D. Vincentius in comm. ad conſt. 2. Honory. 111. ſect. 4.
Pelagius Alvarus de planct. Eccleſ. cap. 66.
Pelizarius manual. tom. p. tract. 4. de vot. regul. cap. 2. ſect. 2.
Peregrin. de Jure fiſci lib. 3. tit. 18.
Piſo Taddeus lib. 1. var. reſol. cap. 11.
Piſis Bartolomeus lib 1. conformit. fruct. conf. 9. part. 2. & in expoſ. cap. 4.
Pignatellus tom. 3. conſult. 16. & tom. 8 conſult. 46.
Pinheir de Teſtamentis tom. 2. diſp. 5. ſect. 2. §. 2.
Politous ad regulam D. Franc. cap. 6.
Pitonius diſcept. 2.
Portellus in dub. regul. verb. legatum & reſponſ. moral. p. 2. caſ. 24.
Quaranta in ſumma Bullar. verb. fabrica.
Quæſada quæſt. var. Jur. cap. 22 & 25.
Rebuffus de privilegiis ſcolaſticor. privileg. 91.
Redoanus de Spoliis Eccleſiæ q. 8.
Ribadeneira Inſtit. ſoc. Jeſ. cap. 13.
Ricciullus de Jure perſonarum lib. 8. cap. 9.
Rodriguez Emanuel quæſt. regular. tom. 2. q. 126. art. 5. & q. 127. art. 4. &. tom 3. quæſt. 67. art. 8.
Rodriguez Hieronimus quæſt. regular. reſolut. 88.
Rubeus Cirillus de morientium Eleemoſinis conſil. unico per tot.
Sabell. in ſumma §. legatum.
Sa in ſumma v. cenſus.
Sanchez in decalogo lib. 7. cap. 25. & tom. 2. cap. 26.
Santes Romanus Teſaurarius in cap. 6. regulæ D. Franc.
Sangeminianus conſil. 40.
Senenſis Fidericus conſil. 175. alias 180. & 12. & in cap. poſſeſſor. malę fidei dè regul. Jur. 126.
Serena conſcient. quæſt. 10.
Silveſter in ſumma verb. legatum 2.
Spina peculiar. teſtam. gloſ. 12.
Soccin. de oblat. lib 8. & conſil. 217. vol. 4.
Sorbus compend. privileg. § legat. & hereditas.
Starbanus Jun. reſolut. forenſ. cent. 2. reſolut. 162.
Suarez de relig. lib. 8. cap. 17. & tom 4. lib. 4. cap. 9.
Tabiena in ſumma v. legatum 4.
Taxeda in theolog. moral. tom. 1. lib. 2. tract. 2. dub. 4. cont. 17.

Tor

Torre de pactis futur. ſucc. lib. 2. cap. 36.
Toricellus oper. moral. in formul. Teſtam. tom. 1. teſt. 2.
Tuſcus v. legatarius concluſ. 47. & 109.
Turrian. 22. t. 1. diſp. 84. dub. 35.

Ubaldus in quodlibet regular. quodlib. 11. dub. 11.
Veſpignanus in privileg fabricæ.
Villalobos in ſumm. part. 2. tract. 35. difficult. 33.

Zabarella Cardinalis in Clement. Exivi de verbor. ſignificat.

Ximenius Joan. in cap. 6. regulæ D. Franciſci

Textus Conſtitutiones & Deciſiones.

Clementina exivi de verbor. ſign.
C. exiit. de verbor. ſig. in 6.
Extravag. quorumdam, & ad conditorem. eod.
Conſtit. Gregor. 13. Martini 4. Pauli 4. Innocentii 11.
In Hiſtor. Ordin. Seraph. tom. 4.

Clementis 8. la 101. in Bullar. Relig. ſ. 4.
Urbani 8. ſuper confirmatione erectionis Conventus Victoricæ 10. Kal Auguſti 1635.

Rota Romana in Merlino deciſ. 456. 365. p. 5 Rec. coram Burat. ubi Adden. deciſ. 245. & 756. coram Caval. deciſ. 212.
Coram Cerro deciſ. 319. & deciſ. 16. part. 11.
Coram Reverendiſſimo Emeriz deciſ. 1219. & 1326.

Deciſ. coram Pannimolla deciſ. 60. adnot. 3.
Riccio deciſ. 292. part. 3.
Guido Papa cum Adde. deciſ. 327.
Triſtano deciſ. 69.

Capitula Generalia Ordinis Toletan. de anno 1504.
Burgenſe de anno 1523.
Aſſiſienſe de anno 1526.
Barchinonenſe de anno 1541.
Segobienſe de anno 1611.
Roman. de annis 1603. & 1628.
Relat. in Hiſtoria Ordinis Seraph. tom. 4.

R.R.^{mis} Patribus Miniſtris, Commiſſaris, & Procuratoribus Generalibus totius Ordinis Minorum D. Franciſci.

Hanc Eleemoſinarum Diſſertationem Obſervantiæ ergo.

D. D. D.

PAULUS MONTI.

ELeemoſinam diurnam Veſtræ Religioni Seraphicæ ſumma pietate à Teſtatore legatam, Hæredes ſolvere renuerunt; R.R.^{mi} PP. eamdemque, à tot tantiſque vindiciis abſolutam veſtris Religioſis eſſe debitam ad præſcripta Decreti S. Congregationis R. Fabricæ de anno 1633. indicti, Suprema Urbis Tribunalia ſummo ſanxerunt jure; Opere pretium idcirco duxerunt quidam ejuſdem Ordinis Religioſi Diſſertationem ſuper præfato legato elucu-

bratam typis demandare, opuſque injunctum libenti, quo par fuit, animo ſuſcepi, & ad optatum finem perduxi; Eàdem igitur animi propenſione, qua ipſam typis demandandam aſſumpſi, jam demandatam veſtris Auſpiciis dicare audeo, cujus pretium non à mole, verum ab argumento, & animi neceſſitate æſtimandum venit, pro certo habens, quod ſicuti Vos ipſi à veſtra Hæroica virtute inſtructi, & à mirifica Paupertate in qua vivitis adſtricti, eleemoſinas ex inſtituto recipere debeatis, ita in animi mei devotum obſequium Diſſertationem ipſam, & mei animi jura de veſtræ protectionis præſidio digna, ſicuti mihi ſpes elargitur, judicetis. Valete.

Ex

EX commiſſione mihi infraſcripto ſpecialiter facta à Reverendiſs. Sacri Apoſtolici Palatii Magiſtro, egregiam hanc *Diſſertationem de Legatis pro victu Religioſis Mendicantibus relicto*, Authore eruditiſſimo Dño Petro Marcellino de Luccia à S. Joanne ad Pyrum in Provincia Salernitana, in utroque jure Doctore, & in S. Theologia profeſſo, ac in Romana Curia Cauſarum Patrono, ea qua potui diligentia perlegi, opus ſanè jugi ſtudio, ac accuratiſſimè elaboratum, in eo namque multa paucis mira dexteritate complectitur, omnia, quæ ad ſubjectum ejus ſpectant, non ſolum ex ſententiis zelantiſſimi profeſſoris, & expoſitoris Regulæ Fratrum Minorum Divi Bonaventuræ, ac quamplurium aliorum Theologorum, Doctorum, & Expoſitorum profundiſſimæ eruditionis, verùm & ex reſolutionibus diverſorum Tribunalium Urbis, & Orbis ex Decretis Sacrarum Congregationum, ac etiam ex Bullis Summorum Pontificum ſtatuit, & roborat, ſimulque oſtendit ſpiritui Fundatorum Ordinum Mendicantium eſſe prorſus uniformia, ac puritati ipſorum inſtitutorum nequaquam repugnare; in hoc ergo opere nihil reprobandum me deprehendiſſe profiteor, & ſic omnia & ſingula approbata relinquo, ideòque digniſſimum judico, ut quàmprimum typis committatur, & in communem utilitatem Ordinum Mendicantium, ac præſertim in diſtinctam, & accuratam notitiam Eleemoſinarum, & Legatorum quorum Seraphicus Ordo S. Franciſci, qui longè ſtrictiorem paupertatem profitetur, poteſt eſſe capax, in lucem evulgetur. Datum Romæ in Conventu noſtro Immaculatæ Conceptionis B. Virginis Mariæ die 17. Novembris anno 1709.

Fr. Timotheus à Flexia S. Theologiæ profeſſor, ac Sacrorum Rituum Congreg. Conſultor.

Imprimatur

Si videbitur Rev.mo P. Magiſt. Sacr. Palatii Apoſtol.
Dom.cus de Zaulis Archiep. Theodoſię Viceger.

Imprimatur

Fr. Paulinus Bernardinus Ord. Præd. S. A. P. Mag.r

Recen-

Recenſentur Eminentiſſimi, & Reverendiſſimi Cardinales S. Congregationis Concilii Tridentini Interpretes, qui in præſenti controverſia jus dixerunt.

PAnciaticus ejuſdem S. Congregationis Præfectus. Colloredus, Ferrarius, Barbarinus, De Alteriis, Acciajolus, Spinula, Sperellius Gabriellius, & Reverendiſs. D. Thomatus Secretarius.

Ulterius adducuntur Eminentiſſ., & Reverendiſs. Cardinales S. Congregationis Rev. Fabricæ, ac Reverendiſs. Prælati, qui pariter jus deciſivum in triplicata propoſitione Cauſæ dederunt.

Nerlius ejuſdem Sacr. Congreg. Præfectus. Mariſcottus, Spada, Panciaticus, Barbarinus, De Alteriis, Priolus, Spinula, Corſinus, Aquaviva, Columna.

Prælati verò. De Marinis R. Cameræ Apoſtolicæ Auditor Generalis Lancetta S. Rotæ Auditor, Albanus C. Apoſtolicæ Præſes, Columna Regens Cancellariæ, Sinibaldus Rev. Fabricæ Judex, Chriſpoltus, Maximus, & Strozzius SS. D. N. Signaturæ Referendarii Vicentinus R. Fabricæ S. Petri Æconomus Generalis, & Secretarius, Caſalius Advocatus Conciſtorialis.

De

DE Mandato Reverendiſs. Patris, & Domini mei Umaniſſimi Patris Magiſtris Thomæ Mariæ de Gennariis Inquiſitoris S. Officii Parmæ &c. Summa animi oblectatione, & quæ Religioſo fortaſsè dedecebat Viro ad laſciviem uſque attentè, & accuratè revolvi Librum; cujus Titulus; *De Legatis pro Victu Religioſis Mendicantibus relicto*, doctiſſimè elaboratum, & concinnate perfectum ab eruditiſſimo D. Petro de Luccia à S. Joanne ad Pyrum in Provincia Salernitana J. U. D. in Sacra Theologia profeſſo, ac in Romana Curia cauſarum Patrono, in favorem præcipuè Fratrum Ordinis Minorum ſtrictioris Obſervantiæ Seraphicæ Religionis D. Franciſci: Opus meherclè citrà mendacii umbram eximium cujus unam pro meritis commendationem eſſe, cenſeo omni commendatione eſſe majus. Opus mole non multò grandevum, magnitudinem tamen corporis, quam ampullosè quidem non oſtentat, multiplici variarum quampluriun doctrinarum utilitate abundantèr compenſat; in ipſo namque Excellentiſſimus Auctor ea non ſolum, quæ ad propoſitam diſertationem. De Legatis pro Victu Religioſis Mendicantibus relicto, & ad aſſumptæ cauſæ victoria conducere pleniſſimè poſſunt, congerit; ſed & de plurimis, aliiſque aliis, tum ex utroque jure, tum ex Theologia omni, inſuper, & ex Sententiis Sanctorum Patrum, & ex Hiſtoria tum ſacra, cùm humana, Librum ſuum componit, ut pro integra Bibliotheca liber unus inſerviat. Pretium tamen Operis in hoc ſolum conſiſtere ne credas; nam quod magis ſui æſtimationem accreſcit eſt videre ſagacitatem ubique miram, eruditionem quæ poſſit maximam, auctoritatem Doctorum incontrovertibilem, dexteritatem in ſe expediendo ab adverſariorum tricis inimitabilem, & quod difficillimum eſſe hi qui difficilia pertractant experiendo dignoſcunt, ſoliditatem ſummam, cum ſumma claritate conjungere; *Multi equidem*, ut inquit Philoſophus, excogitant optimè, ſed malè *ſermone interprete, deſtituuntur*. Libri raritatem facit occulta partium colligatio ſoli Artifici nota, adeout disiuncta ab illis una, ſubitò tota ſolveretur ſtructura, ſoluſquè Auctor ipſe diviſas partes iterum ordine debito copularet. Neminem Liber verbis inſequitur, ſed quod vix noſtris temporibus præcipuè in controverſiarum diſceptatione conſueſcere, proh dolor! in diem experimur, ſenſum ſuum modeſtè, & religiosè aperit, ita ut cum omni veritate ſibi facere poſſit illud D. Nazianzeni; *Non adverſarios contumeliis, & conviciis laceſſo, quemadmodum*

dum plerique faciunt non cum dogmate, ſed cum dogmatis aſſertore confligentes, ac rationum, & argumentorum infirmitatem maledictis interdum contegentes non aliter, ac ſepias atramentum ante ſe vomere ajunt, ut Piſcatores effugiant, ac conſpectum ſuum eripiant. Omnia uno comprehendam verbo Liber hic in ſemitis judicii, veritatis, juſtitiæ, & ſanæ pietatis ambulat, quarè Opus ſanè undequaquè dignum judico ut præſens ætas plauſu excipiat, & poſteritas admiretur; imo cum natura boni ſit ſui ipſius diffuſiva, ut quamprimum Typis producatur, ne dum in profectum Seraphicæ Religionis ſtrictioris Obſervantiæ, pro qua præcipuè elaboratum fuit, ſed & cæterorum omnium, quibus procul dubio utile eſſe poteſt, inauguror.

Datum in noſtro Minimorum Conventu S. Joannis Baptiſtæ Parmæ die 13. menſis Januarii 1710.

Fr. Petrus Paulus Lampugnanus Lect. Jub. & Sanctiſs. Inquiſitionis Conſultor &c.

Die 9. Martii 1710.

Attenta ſupradicta Atteſtatione

Imprimatur

Fr. Thomas Maria Gennari Inquiſitor Generalis S. Officii Parmæ.

Imprimatur

Aloyſius dalla Roſa Vic. Gen.

Vidit Laurentius Maſini Conſil., & Præſes Cam. &c.

PRÆ-

PRÆFATIO

Ad Lectorem Benevolum.

DIſſertationem unicam, humaniſſime Lector, conſiderandam propono, in qua nullum ingenii conatum nullamque eruditionem invenies, ſed unicam controverſiam à vindiciis conſtanti animo abſolutam, & juſta Sanctione deciſam; in illa profectò, quid veritati juri, & juſtitiæ conſonum, quid ſanæ doctrinæ amplectendum ſit in materia Legatorum Religioſis Mendicantibus D. Franciſci Relictorum ictu oculi apprehendes. Extant nullum dubium eſt, quam plurimæ DD. allegationes de hac materia tractantium, quorum Elenchum inferius habebis, imo integrum volumen per R. P. Cirillum Rubeum Seraphici Ordinis Cappuccinorum ſub titulo dè Morientium Eleemoſinis per ſua principia doctè, & elaboratè digeſtum, attamen nullus adhuc invenitur peculiaris labor, qui controverſiam Legati pro Victu eiſdem Religioſis relicti ponat in tuto. Itaut cum hujuſmodi quæſtio per Sacras Congregationes Concilii, & Rev. Fabricæ fuerit deciſa contra cenſuram R. P. A S. Matthia Diſcalceati S. Thereſiæ typis demandatam, & in progreſſu diſſertationis præſentis allegandam, neceſſarium ferè ductum fuit in gratiam veritatis hanc diſſertationem luci tradi, adhoc, ut rejecta tali cenſura hæredes aut alias quomodocumque adſtricti ad ſolvenda hujuſmodi legata pro comperto habeant, ipſos omni jure teneri ad illa adimplenda. Deciſio namque dictarum Sacrarum Congregationum uti emanata auditis partibus, & motivis plene diſcuſſis adeo jus facit, ut in gratiam Lectoris de his Supremis Senatibus non inſtructi nil remaneat cogitandum niſi quam quod eorumdem Tribunalium doctiſſimos, & juſtiſſimos vocantes breviter enarrare: Allegationes propterea coram Eminentiſſimis Cardinalibus, & Reverendiſſimis Prælatis eiſdem Sac. Congregationibus præſidentibus abſque ulla

varia-

dum plerique faciunt non cum dogmate, ſed cum dogmatis aſſertore confligentes, ac rationum, & argumentorum infirmitatem maledictis interdum contegentes non aliter, ac ſepias atramentum ante ſe vomere ajunt, ut Piſcatores effugiant, ac conſpectum ſuum eripiant. Omnia uno comprehendam verbo Liber hic in ſemitis judicii, veritatis, juſtitiæ, & ſanæ pietatis ambulat, quarè Opus ſanè undequaquè dignum judico ut præſens ætas plauſu excipiat, & poſteritas admiretur; imo cum natura boni ſit ſui ipſius diffuſiva, ut quamprimum Typis producatur, ne dum in profectum Seraphicæ Religionis ſtrictioris Obſervantiæ, pro qua præcipuè elaboratum fuit, ſed & cæterorum omnium, quibus procul dubio utile eſſe poteſt, inauguror.

Datum in noſtro Minimorum Conventu S. Joannis Baptiſtæ Parmæ die 13. menſis Januarii 1710.

Fr. Petrus Paulus Lampugnanus Lect. Jub. & Sanctiſs. Inquiſitionis Conſultor &c.

Die 9. Martii 1710.

Attenta ſupradicta Atteſtatione

Imprimatur

Fr. Thomas Maria Gennari Inquiſitor Generalis S. Officii Parmæ.

Imprimatur

Aloyſius dalla Roſa Vic. Gen.

Vidit Laurentius Maſini Conſil., & Præſes Cam. &c.

PRÆ-

PRÆFATIO

Ad Lectorem Benevolum.

DIſſertationem unicam, humaniſſime Lector, conſiderandam propono, in qua nullum ingenii conatum nullamque eruditionem invenies, ſed unicam controverſiam à vindiciis conſtanti animo abſolutam, & juſta Sanctione deciſam; in illa profectò, quid veritati juri, & juſtitiæ conſonum, quid ſanæ doctrinæ amplectendum ſit in materia Legatorum Religioſis Mendicantibus D. Franciſci Relictorum ictu oculi apprehendes. Extant nullum dubium eſt, quam plurimæ DD. allegationes de hac materia tractantium, quorum Elenchum inferius habebis, imo integrum volumen per R. P. Cirillum Rubeum Seraphici Ordinis Cappuccinorum ſub titulo dè Morientium Eleemoſinis per ſua principia doctè, & elaboratè digeſtum, attamen nullus adhuc invenitur peculiaris labor, qui controverſiam Legati pro Victu eiſdem Religioſis relicti ponat in tuto. Itaut cum hujuſmodi quæſtio per Sacras Congregationes Concilii, & Rev. Fabricæ fuerit deciſa contra cenſuram R. P. A S. Matthia Diſcalceati S. Thereſiæ typis demandatam, & in progreſſu diſſertationis præſentis allegandam, neceſſarium ferè ductum fuit in gratiam veritatis hanc diſſertationem luci tradi, adhoc, ut rejecta tali cenſura hæredes aut alias quomodocumque adſtricti ad ſolvenda hujuſmodi legata pro comperto habeant, ipſos omni jure teneri ad illa adimplenda. Deciſio namque dictarum Sacrarum Congregationum uti emanata auditis partibus, & motivis plene diſcuſſis adeo jus facit, ut in gratiam Lectoris de his Supremis Senatibus non inſtructi nil remaneat cogitandum niſi quam quod eorumdem Tribunalium doctiſſimos, & juſtiſſimos votantes breviter enarrare: Allegationes propterea coram Eminentiſſimis Cardinalibus, & Reverendiſſimis Prælatis eiſdem Sac. Congregationibus præſidentibus abſque ulla

varia-

variatione impreſſas videbis, & experieris, cauſam fuiſſe defenſam, motiva perpenſa, illamque ad metam Juſtitiæ tamdem redactam, Deciſiones Sacr. Rotæ Romanæ, Reſolutiones Sacrarum Congregationum, & vota deciſiva coram aliis Tribunalibus emanata, & in aliis operibus impreſſa in hac Diſſertatione repetita videbis verum repetitionem iſtam non objurgabis. Non enim repetita ad alium finem fuerunt, quam ſi Diſſertatio præſens ad manus Religioſi perveniret de dictis libris eaſdem deciſiones præſeferentibus deſtituti, ultro teneretur ad illorum perquiſitionem, ob quam rem noſtrum inſtitutum ad talem finem tendens, ac ab omni jactantia alienum æqui bonique conſulas, & valeas.

§. I.

§. I.

Præponitur Status Controverſiæ circa annuam præſtationem legati relicti pro victu Religioſis D. Franciſci Ordinis Seraphici.

1 OCcaſione legati ſub ratione eleemoſinæ relictæ per Fabritium Pinto Religioſis D. Franciſci gravis orta fuit controverſia inter eoſdem Religioſos & RR. PP. Carmelitas Diſcalceatos hæredes ejuſdem Fabritii, ob quam rem ſub die 14. Junii 1504. fuit propoſita Cauſa in S. Congregatione Concilii, & reſoluta cum reſcripto *Obſervetur Decretum Congregationis Fabricæ ſub die* 14. *Fe-*
2 *bruarii* 1633. Attamen renuentibus PP. Carmelitanis dictæ reſolutioni executionem dare, propterea cauſa ex motivis in infraſcripta allegatione deductis devoluta fuit ad S. Congregationem R. Fabricæ, quæ fuit in conſimili voto.
3 demùm cum neceſſaria Sententia & Mandato executivo expedito & terminato: Ob quam rem deducuntur allegationes hinc inde per partes coram dictis ſupremis Tribunalibus præſentatæ, quarum infraſcripta eſt illa, quæ fuit diſtributa ſub dicta die 14 Junii 1504. coram S. Congregatione Concilii ad inſtantiam Sindicorum Apoſtolicorum pro Religioſis Mendicantibus legatariis jura tuentium.

Salernitana Eleemoſynarum Stantibus &c. Dub. An legatum ſit præſtandum in caſu &c.

4 EMinentiſſime Domine Juriſconſultus Fabritius Pinto in ſuo teſtamento hæredes nominavit Patres Carmelitas Diſcalceatos, illis expreſsè injungendo, ut quolibet die tenerentur tradere eleemoſynam Capuccinis, Minoribus, & Reformatis ad rationem granorum quinque, ad hoc, ut iſti cum dicta eleemoſyna conflante ſummam diurnam trium miſerabilium bononenorum noſtræ monetæ poſſent emere tot herbas, & occurrere ipſorum mendicitati curſu plurium annorum per eumdem Teſtatorem obſervatæ.

5 Receperunt, & acceptarunt PP. hæredes opulentam hæreditatem aſcendentem ad ſcuta 20000. circitèr; verùm renuerunt, & renuunt eleemoſynas per Teſtatorem injunctas adimplere, & quod plus eſt, ad eludendum Judicium per Commiſſarium Fabricæ in partibus introductum recurſum habuerunt ad Sanctiſſimum, ut dignaretur declarare, ipſos non teneri ad faciendas hujuſmodi eleemoſynas, & obtento reſcripto directo huic noſtro Sacro, & Supremo Tribunali cum citatione Camerali PP. Mendican-
6 tes excitaverunt, quorum vices ſubſtinentes Syndici Apoſtolici, tamquam plures de populo ſunt coacti ſupplicare reſcribi legata, ſeu eleemoſynas eſſe præſtandas, & propterea injungendum eſſe Archiepiſcopo Salernitano, ut ad executionem teſtamenti procedat. Ex quo quilibet hæres tenetur adimplere pias diſpoſitiones, & onera Teſtatoris ex *Text. in l. hæred. in fin. ff. de petit. hæred. Bart. in l. Civitat. num. 5 ff de legib. & in Tract. Minor. lib. 2. diſ. 7.*
7 *num* 41., & innumeri *DD.* congeſti per *Rotam in celebri Turritana Eleemoſynarum* 10 *Januarii* 1695. & 6. *Aprilis* 1696 *impreſi. poſt Card. de Luca ad materiam de legatis ſecundùm impreſs. Lugdunen. deciſ.* 1. & 2. & *inter deciſ. R. P. D. Emerix Decani la* 1219. *num.* 10. & 11. *reſpectivè*. Ubi in terminis eleemoſynarum relictarum PP. Mendicantibus firmatum fuit hæredes auctoritatè Pontificali per Judices interponentes ipſorum authoritatem, vel ex officio, vel ad inſtantiam etiam cujuslibet de populo eſſe cogendos pro adimplemento piarum diſpoſitionum Teſtatoris.

8 Neque obſtat unicum fundamentum Partis Adverſæ innixum ſuper incapacitate dictorum Monaſteriorum, quæ ex Conſtitutione ſa. me. Urbani VIII. relat. per *Fagnan. in cap. nimis parva num.* 54. *de exceſſ. Prælat.* non poſſunt obtinere perpetua legata pro victu, verùm illa ſunt extinguenda, & pretium redigendum in uſus fabricæ, Sacriſtiæ, vel eorumdem Fratrum, proùt reſultat à relatione Ordinarii exaduersò forsàn danda, & prout ſunt parati facere PP. hæredes Adverſarii, cum ita liqueat à ſupplici libello dato huic Sac. Congregationi ſub die 15. Septembris 1703. in quo petita fuit licentia alienandi Argenta, & Tabulas pictas, ad hoc, ut poſſit adimpleri voluntas Teſtatoris

ſtatoris ſaniori modo quo poſſet, mediante etiam quadam tranſactione pro una vice tantùm facienda per eoſdem hæredes cum PP. in teſtamento nominatis, adimplementum propriis ideis, & reſolutionibus meditantes.

9 Quia, etſi tranſactis temporibus dubium ſuper hujuſmodi legatis potuerit oriri, ac ſuper capacitate, vel incapacitate Monaſteriorum, noſtris temporibus tot, tantiſque Sacrarum Congregationum reſolutionibus illuſtratis res ulteriorem non requirit diſcuſſionem, cum jam reſtat deciſum, legata relicta Fratribus Mendicantibus per viam puræ, ſimplicis, & manualis eleemoſynæ deberi per hæredes, cum qua opinione deceſſit idem Teſtator Juriſconſultus, opinionem declarando, & DD. allegando, & nos reſolutum invenimus per declarationes factas à D. Bonaventura in Statutis Ordinis, & à Congregatione Rev. Fabricæ adductas per *Lantuſcam in Theatro Regularium verb.*
10 *Legatum num.* 4. *& ſeq.* ac etiam à reſolutionibus S. Congreg. Epiſcoporum, & Regularium, Tribunalis A. C. canonizatis per Signaturam, & adductis per Capitulum Generale Ordinis Fratrum Minorum celebratum in Provincia Cantabriæ ſub die 29. Maii 1694. & impreſs. Matriti allegat. per *Matthæuc in Officiali Curiæ cap.* 9. *num.* 10. *&* 11. & ita paritèr aliàs reſoluit hæc noſtra Sacra Congregatio Concilii, ad favorem Ven. Conventus de Aracœli in terminis fortioribus donationis factæ pro pane albo ſubminiſtrando Infirmariæ allegat. per *eumdem Lantuſc. loc. cit.* ubi per extenſum decretum videtur impreſſum. Et ulteriùs Sac. Congregatio Epiſcoporum contra R. Abb. Caſſinenſem favore Cappuccinorum ſub die 21. Novembris
11 1698. ita reſoluit -- *Non poſſe impediri hæredes quin ſolvant, & PP. quin recipiant, ſervata forma decretorum Fabricæ, atque ſan. me. Urbani VIII. probibitione R. P. D. Auditoris Cameræ non obſtante*, & diſtinguendo legatum à legato factum Mendicantibus firmat plura allegando *Pignatel. tom.* 3. *conſult.* 16. *num.* 1. *&* 8.

12 Omnia, quæ adverſo adduci poſſunt non ſunt applicabilia caſui noſtro in quo Teſtator non reliquit legatum PP. Mendicantibus modo illicito, itaut à tali pia diſpoſitione aliquod jus ad rem ſivè in re præſeferens dominium, &

poſſeſſionem bonorum oriatur repugnans Sacro Inſtituto Mendicantium. Verùm gravavit hæredes, & illis reliquit hæreditatem cum onere faciendi eleemoſynam de die in diem, in quo caſu Mendicantes nihil dicuntur acquirere, verùm hæredes dicuntur gravati ad eleemoſynam ipſis injunctam in conſcientia adimplendam, & ſolvendam, itaut cum talis obligatio ſit in hærede, tam Syndicus Apoſtolicus, quàm quilibet de populo poteſt comparere, & implorare Officium Judicis, ſeù potiùs ordinarii Executoris piarum diſpoſitionum, adhoc ut iſte demandet executionem Teſtamenti, & adimpleatur mens Teſtatoris uti materia
13 fusè diſcuſſa reſolutum extat per Sac. Rotam *in allegata Turitana Eleemoſynarum* 10. *Januarii* 1695. *num.* 11. *cum ſeq.* & 6. *Aprilis* 1696. *num.* 10. *cum ſequen.*

14 Alias ſi talem eleemoſynam non deberi per PP. Hæredes diceremus ex motivo incapacitatis Mendicantium dicendum etiam eſſet Præfectos domorum Magnatum obligatos tradere eleemoſynas ex præcepto, & ordine dominorum, & illas tradere recuſantes, ſeù fraudantes non poſſe cogi ad adimplendum onus illis injunctum, quod non venit dicendum. Si igitur Teſtator gravavit hæredes, ut faciant eleemoſynam, & diſtribuant minimam portionem ſuo-
15 rum bonorum ad commodum Mendicantium, tale gravamen non venit cum frigido motivo incapacitatis eludendum, cum Mendicantes non dicantur incapaces eleemoſynarum verum ſunt incapaces legatorum modo illicito relictorum, & transferentium dominium, & poſſeſſionem bonorum penès Mendicantes præfatos, uti ad ſatietatem fuit firmatum.

Quarè &c.

Petrus Marcellinus de Luccia.

16 *Informatio data in eadem S. Congreg. Concilii Pro RR. PP. Thereſianis ſub die* 14 *Junii* 1504.

Salernitana Legati.

17 EMinentiſſime, & Reverendiſſime Domine. In ſupremo, cum quo deceſſit elogio Fabricius Pintus hæredes ſibi ſcripſit Patres Diſcalceatores S. Thereſiæ Civitatis Salerni, legata-

legatarios autem reliquit Patres de Obſervantia PP. Cappuccinos, & PP. Reformatos ejuſdem Civitatis in granis quinque prò quolibet Monaſterio, ſingulis diebus prò victus portione præſtandis. Et quoniam dubitavit, an præfati legatarii d. redditum acquirere potuiſſent in caſu incapacitatis per hæc verba diſpoſuit -- *mà quando per mia diſgrazia di non partecipare di queſta carità eſſi Padri non fuſſero capaci, ò pretendeſſe la Fabrica ſubentrare in queſto Legato in tal caſo annullo invalido, e dò per irrito, non ſcritto, non fatto detto Legato &c.* ut latus ex particula teſtamenti *Summ. num.* 1.

18 Sequuto ejuſdem Teſtatoris obitu, cum PP. Legatarii Adverſarii, ſive per ſe, ſive per ſuos Syndicos Apoſtolicos conſequi curaverint ſolutionem prædicti Legati *Summ num.* 2. 3. hinc PP. Diſcalceati Principales mei ad effectum ſe eximendi à præfatis vexationibus obtinuerunt à Sanctiſſimo Domino Noſtro cauſæ deciſionem remitti ad hanc Sacram Congregationem *Summ. num.* 4. Superveata itaque informatione Reverendiſſimi Ordinarii *Summ. num.* 5. cum diſputari contingat præinſertum dubium confidimus ex ſumma EE. PP. Juſtitia, & benignitate eſſe *negativè* reſolvendum, prout humillime ſupplicamus.

19 Notiſſima eſt enim incapacitas PP. adverſariorum ex Regula Seraphici Patriarchæ deſcendens, qua omnimodè prohibentur quidquam acquirere, & poſſidere in everſionem arctiſſimæ paupertatis, qua tantum ſuos Filios, exemplo Chriſti Domini potentos eſſe præſcripſit cap. 6. ut in *Summ. num.* 6. cujus diſpoſitio non ſolum ſibi vindicat in bonis ſtabilibus, ſed ſuas vires quoque porrigit ad annuos redditus, cum hi inter immobilia recenſeantur, & eorum acquiſitio paupertatis, & mendicitati repugnet juxta puntualiſſimum *tex. in Clemen. Exivi §. cumque annui redditus de verbor. ſignif.*

20 Ideoque indubitanter ſub ea comprehenditur legatum controverſum, maximè, quia illud à noſtro Teſtatore deſtinatum fuit pro quotidiano victu, ut patet ex Teſtamento ibi -- *per pietanza di Mineſtra* -- exinde namque magis læderetur mendicitas, & paupertas in Regulis exoptata cum ſi alias Patres Adverſarii eſſent creditores dictæ quotidia-

ræ præſtationis victui applicandæ, dici non valeret eorum ſubſtentationem pendere ab incerta quæſtuatione, quæ præcipuè commendata fuit pro alimentis in quorum defectu magis conſideratur, & reſidet aſperitas regulæ, & meritum quæſtuationis, magiſque divinæ Providentiæ munera effulgent, ut patet ex lectura præcitatæ regulæ *Summ num.6.* & comprobant *gloſ. in cap quorumd. & mendic.*
21 *de elect in 6 & in cap. 1. de relig. domib. Bartol. tract. minor. quæſt lib. 2. diſt 6 cap. 1. num. 32. Ancbar. in clem. exivi num. 21. in fine, & 22. in principio, & in cap. de relig domib num. 6. Abb in cap. nimis il 2. ſub num. 2. de exceſſu Prælat. Fagnan in cap. nimis prava de ecceſſ. præl. ſub num 26. Politor. Capuccinus ſub Regul. S. Franciſci cap. 6. num. 59* ubi teſtatur Capuccinos non eſſe admitendos ad hujuſmodi Legatorum perceptionem, *Santes Theſaurus pariter Capuccinus ſuper eadem regula cap. 6.* qui aſſerit emanatam fuiſſe conſtitutionem à ſan. mem. Leon. X. prohibentem receptionem hujuſmodi legati *Rota deciſ 456. num. 25. coram Merlin. & deciſ. 758. num 25. coram Burat. & deciſ. 1326. num. 2. coram Emerix.*

22 Et quamvis Pius diſponens hunc rigorem mitiorem reddere intenderit, ut declaravit in illis verbis -- *mentre hò conoſciuto quanto ſtentano, e s'affatigano detti Padri in cercar carità per detta mineſtra &c.* -- hæc tamen reflexio non habilitat Adverſarios ad conſequutionem Legati, quia Ordinum ſanctiones tàm ſedulò conditæ, & tàm religiosè ſucceſſivis temporibus obſervatæ deſtrui non valent ex diſpoſitionibus privatorum, præſertim in noſtra hypoteſi, ubi Teſtatoris proviſio penitus adverſatur dictæ Regulæ, cujus finis præcipuè reſidet in incerta eleemoſynarum quæſtuatione non ſine verecundia, difficultatibus, & labore, ut obſervant *Caſtropal. tom. 3. tract. 15. diſp. 3. puncto 9. num. 19. Caſtil. de alimen cap. 5. num. 29 Torre de pact. futu. ſucceſſ. lib. 2. cap 36 num. 81. Sanchez de præcep. decalog. lib 7. cap 26. num. 47. & ſeqq. Rot. dicta deciſ. 1326. num. 2. coram Emerix.*

23 Exinde igitur manifeſtum redditur præfatum legatum eſſe omnino indebitum, nec obſtat, quod relictum fuit per viam quotidianæ eleemoſynæ. Tum quia Patres Adverſarii illius eleemoſynæ ſunt capaces, quæ eis à ſpontè dantibus offerretur, at non æque poſſunt ſub hoc permiſſo, &

ſpecioſo

ſpecioſo titulo certam quantitatem in perpetuum prætendere, & ad præſtationem Patres Principales compellere, quia in his circumſtantiis eleemoſyna conſiſteret in puro nomine, & de cætero ejus ſubſtantia annihilaretur, & tranſiret in purum creditum, cum admiſſa in eis actione petendi quantitatem legatam, ejus præſtatio non amplius dependeret ab incerta tradentis voluntate, & charitate, quod eſt conſtitutivum eleemoſynæ, ut in terminis tradunt. *Pignatell. conſ.* 16. *num.* 6 *tom.* 3. ubi refert decretum hujus Sacr. Congreg. quod nos per extenſum damus *Summ. num* 7.

24 *Lezan. opera moralia tom* 1. *verb. legata num.* 21 *Sanchez. ad præcept. decalog. dict. cap.* 26 *num.* 44. *Marant. controv.* 41 *nu.* 70. *tom.* 1. *Rota coram Emerix decis.* 1326. *§. demum quo ad reliqua ſub num* 8. Ex quo patet reſponſio ad animaduerſionem Ordinarii exaratam in epiſtola huic Sacræ Congregationi tranſmiſſa, quod nempe Teſtator, dum vivebat hanc quantitatem præſtare conſueverit; cum enim ipſe potuerit quandocumque ab hac præſtatione recedere, abſque eo, quod Adverſarii illum ad continuationem adſtringere voluiſſent. Ita quoque noſtrum Monaſterium hæres, qui ſuum authorem in omnibus repræſentat non poterit ad coactivam ſolutionem compelli, ſed retento eodem themate libertatem habet ſubminiſtrandi eleemoſynam illamque admittendi abſque eo quod de illius denegatione PP. Adverſarii comqueri poſſint *Barboſ. in clem exivi num.* 20 *& de jur. Eccleſ. lib* 3. *cap.* 27 *num* 77. *Fagn. in cap nimis prava num.* 56. *de exceſſ. prælat. Sanchez de præcept. decalog.*

25 *lib.* 7. *cap.* 26. *num* 49. *Lezzan. in ſumm. verſic. legat. relict. regul. num* 21. *& in mare magnum minor. num.* 121. *Amoſtaz. de cauſ. piis lib.* 4. *cap.* 3 *num* 70. *Card. de Luc. de regul. diſ.* 35 *num.* 17. *add. ad Burat. dec.* 756 *num* 15. *Merlin. dec.* 456 *num.* 15 *Emerix deciſ.* 1326. *num.* 10.

26 Minuſque relevat tenuitas legati exaduerſo in ſupplici libello exagerata. Hoc enim objectum non ſubſiſtit in facto, neque relevat in jure, non habet ſubſiſtentia in facto, quia legatum aſcendit ad annuos legatos quinquaginta quatuor, quæ quantitas dici non poteſt exigua reſpectu hæreditatis à Principalibus poſſeſſæ, non etiam relevat in jure quoniam PP. Adverſarii ſunt cujuſcumque redditus

 etiam

etiam minimi incapaces, nam alias ſi tolerabiles eſſent exiguæ acquiſitiones, cum hæc facillimè caoleſcere poſſint, & inde ex pluribus redditibus pauci momenti PP. Adverſarii de integra alimonia tuti redderentur facillimè everteretur paupertatis ordo, qui in omnimoda bonorum, & redituum carentia ſubſiſtit, & in terminis *Bartol. in tract minor. lib. 2. diſt. 6. cap. 6. Socc. de oblat. libel 8. num. 85 &*
27 *ſeq Tiraquel. de judic. in reb. exiguis num. 158. verſ. 55 Cordub. in Regula S. Franciſci cap 6. quæſt. 11. punct. 3 Sorb. in compend. Privileg. mendic. verb. legat. verſic. ſi vero Barboſ. in clemen. exivi num. 16. Burat. deciſ. 716 num. 21.* cum ibi cumulatis.

28 Comprobato ex premiſſis, quod PP. Adverſarii incapaces exiſtant controverſæ præſtationis inutiliter recurrunt ad aliud motivum deductum in ſupplici eorum libello, & in eo ſiſtens, quod quamvis ipſi ratione eorum incapacitatis actionem non habeant petendi Legatum, adhuc PP. Principales ad illius ſolutionem teneantur ſaltem in foro conſcientiæ, & in obſequium voluntatis Teſtatoris, quæ circa Legatorum præſtationem debet ex æquitate Canonica adimpleri, ſicut inſpecto rigore juris hæres eam ſervare non teneretur. Hæc namque Canoniſtarum, & Theologorum traditio in eo tantum caſu procedere poſſet, quo Legatum eſſet indebitum ex aliqua cauſa extrinſeca, puta ſi in Teſtamento, in quo illud continetur pateretur aliquem defectum circa ſolemnitates, aut ſi hæres certo ſciviſſet Defuncti voluntatem aliud in judicio non conſtaret, quia in his, & ſimilibus caſibus (in quibus tamen concluſio non ſine diſcrimine inter ſcribentes recipitur) Legatum fieri poteſt debitum ex ſolo hæredis placito, aut confeſſione. At in præſenti ubi Legatum ratione incapacitatis Legatariorum non dependet à voluntate Teſtatoris, neque vires ſumere valet ex conſenſu hæredis, cum neuter valuerit derogare Regulis Religionis Sacris Canonibus, & Conſtitutionibus Apoſtolicis, innapplicabilis redditur concluſio in objecto allegata, & diſpoſitio ex defectu ſubjecti capacis tamquam collata in perſonas omnino inhabiles evaneſcit, & habetur ac ſi ſcripta non fuiſſet. *Navarr.*
29 *conſil. 14. num. 8. ſub tit. de teſtam. Surdus de aliment. tit. 15. quæſt.*

quæſt. 4.*num.* 13.*Corduba in Regula S. Franciſci cap.* 6. *quæſt.* 11.*punct.*4 *num* 2. & juxta hunc ſenſum reſcripſerunt EE. PP. hujus Sacræ Congregationis in decretis generalibus *ſub diſt.* 4 *relat. à Fagnan. in cap. nimis prav. de exceſſu prælat. num* 46.

30 Idque potiori jure venit in præſenti hypoteſi recipiendum, ubi ea peculiaris facti circumſtantia concurrit, quod noſter Teſtator in caſu incapacitatis PP. Adverſariorum Legatum ademit, illudque in incrementum hæreditatis cedere juſſit, ut expoſuimus in principio. Hac enim ſtante proviſione legatum eſt penitus indebitum, etiam in foro conſcientiæ, & inſpectè nuda, & ſimplici Teſtatoris voluntate, quia hæc cum non militet ad favorem adverſariorum, niſi ſub conditione eorum capacitatis legatum, ea igitur non verificata diſpoſitio evanuit, & locus factus fuit admiſſioni noſtrorum Principalium in eodem teſta-

31 mento ſpecifice demandatæ juxta *text. in cap. verborum de condict. appoſit. l. ſi quis fund. ff. de contraben. empt. Abb. in cap. conſt. num.* 8. *de reſcript. Roland conſ.* 58. *num.* 14. *& ſeq. lib.* 3.

32 Et perperam denique inſtantia ſubſtineri prætenditur ſub prætextu, quod non agant ipſimet Adverſarii, quibus obſtat paupertatis exceptio, ſed tamen eorum Syndici Apoſtolici, qui pluries in judicio admittuntur ad petitionem legatorum juxta authoritates exadverſo allegandas. Etenim Syndici prædicti, cum agant Religioſorum nomine admitti non poſſunt ad petendum id, quod ipſimet Religioſi petere prohibentur, ut advertunt. *Fagnan. in d. cap. nimis prava num* 53. *Maran conſ.* 41. *verſ fin. num. final. Rot. cor. Emerix d. dec.* 1326. *ſub num.* 10. *verſic. non poſſunt fratres.*

33 Neque etiam exaudiri promerentur, tamquam ſinguli de populo, quia cum hæ extraneæ perſonæ pro ſe ipſis acquirere non poſſint, ſed totum commodum in PP. Adverſarios refundere teneantur hinc fit, quod utilitas eorum adverſariorum eſſet certa, ſicque per indirectum eluderetur obligatio vivendi ſub paupertate, & mendicitate quod nullatenus venit permittendum, ut firmant in terminis *Marant, d. reſp.* 41. *num.* 73. *Pignat. conſ.* 16. *num.* 6.

verſ.

verſ. ſane tom. 3. Emerix d. dec. 1326. *num.* 11. Quorum traditio indubitanter procedit in caſu noſtro ubi agitur de legato relicto pro victu ipſorummet Regularium, in cujus diſtributione cum non reſideat principaliter divini cultus obſervantia, nemo umquam aſſervit poſſe hæredem per ſuppoſitas perſonas ad illius præſtationem adſtringi. Quare &c.

Xaverius Spinelli.

SUMMARIUM.

34 FO' fede Io ſotto Ordinario Maſtro d'Atti della Regia Corte di queſta Città di Salerno, come havendo ricevuto la copia autentica in forma valida del Teſtamento &c. del q. Dottore Signor Fabritio Pinto eſiſtente negl' Atti del Preambolo &c. chiuſo, e ſigillato ſotto il dì 6. Luglio 1699. &c. & aperto &c. a' 26. Decembre dell'anno 1701 nel quale instituì ſuo Erede univerſale, e particolare il Monaſtero di S. Tereſa di queſta Città de Carmelitani Scalzi, e fra gl'altri fè gl' infraſcritti legati, videlicet.

35 Mà anco laſcio, che *paghino* ogni giorno elemoſynaliter per *pietanza di Mineſtra*, & altro loro neceſſario grana cinque *alli PP. Capuccini*, altre grana cinque alli PP. di S. Lorenzo, & altre grana cinque alli PP. di S. Nicolò del Monaſtero, non dell'Infermaria di queſta Città, *mentre in tanti anni hò conoſciuto quanto ſtentano, s'affatigano detti PP., e loro Cercanti in trovare carità per Mineſtra, & altri loro biſogni*, quale legato per pietanza può farſeli, & eſſi ne ſono capaci, come diſcorrono li DD. Morali; ne repugna alla loro Regola per eſſere elemoſina, che ſe li dà per vivere ogni giorno, e la mia memoria non erra oltretante autorità vi è una puntuale dottrina del Baldo riferita dal Bartolino verbo legatum. *Mà quando per mia diſgrazia di non*
36 *potere participare di queſta carità eſſi PP. non fuſſero capaci, e pretendeſſe la Fabrica ſubentrare in queſto legato* in tal caſo annullo, invalido, e dò per irrito, non ſcritto, ne fatto detto legato, non volendo, che eſſa Fabrica acquiſti

nessun

34 Num. 1. *Particula legati ad favorem Patrum Adverſariorum fact. per Fabritium Pintum.*

neſſun juſſo, mà che come non fatto ne diſpoſto reſtino libero à detto Monaſtero Erede, e ſuoi PP. ſodisfare ogni giorno, e pagare detta Carità à neſſun' altro, che non ſolo ad eſſi PP., à chi elemoſinaliter l'hò laſciato, e così ordino, e voglio s'eſegua ne altro modo ſalvo &c. & in fidem ego qui ſupra &c. Salerni die 10. menſis Januarii 1703.

Franciſcus Ferrante Notarius.

Eminentiſſimi, e Reverendiſſimi Signori.

37 Pietro Marcellino di Luccia della Provincia di Salerno nel Regno di Napoli, ſapendo che il q. Dottor Fabritio Pinto nel ſuo ultimo Teſtamento rogato ſotto li 26. Luglio 1701. & aperto ſotto li 26. Decembre del detto anno haveſſe laſciato Erede univerſale in tutto il ſuo Patrimonio aſcendente à ducati 2000. in circa il Monaſtero di S. Tereſa di detta Città con obligo, e peſo di pagare per via d'elemoſina grana cinque ogni giorno alli PP. Capuccini, PP. dell' Oſſervanza, e Minore Oſſervanza detti del Monaſtrero di S. Lorenzo, come riſulta dal Teſtamento del tenore ſeguente &c.

Sequitur particula legati, ut ſupra.

38 E perche detti PP. di S. Tereſa con gran ſcandalo della Città ricuſano adempire la volontà del Teſtatore, quale preciſamente hà laſciato detta ricca, e fruttifera Eredità con detto peſo anneſſo, come ſi fà coſtare all' EE. VV. con publica, e legale giuſtificazione, col preteſto, che detti PP. ſono incapaci del legato ſudetto, quando è una mera elemoſina, e in tutto non arriva al valore di tre bajocchi della noſtra moneta Romana il giorno per Monaſtero, e così vogliono deludere il peſo intrinſeco, che loro hanno detta Eredità, e defraudare la pia volontà del Teſtatore.

39 Ricorre per tanto l'Oratore come uno del Popolo, e ſupplica l'EE. VV. acciò ſi degnino *ordinare all' Arciveſcovo* di Salerno Eſequutore di detta pia diſpoſizione, *che coſtringa* i PP. Tereſiani à fare detta Carità &c.

In

37 Num. 2. *Inſtantia partis adverſæ in Sac. Congregat. Epiſcoporum, & Regularium.*

40 In virtù del retroſcritto ordine del Reverendiſſimo &c. Vicario Generale fò fede Io Gioſeppe d'Aleſſio della Città di Salerno &c. Ordinario Maſtro d'Atti nella Corte Arciveſcovale di detta Città, qualmente dal Reverendo P. Guardiano di S. Nicola de Minori Oſſervanti di queſta Città fù preſentata lettera della Sagra Congregazione de'Veſcovi, e Regolari in datta delli 7. Settembre 1703. con Memoriale dato alla medeſima in nome di Pietro Marcellino di Luccia per il legato fatto del quotidiano vitto dal q. Dottore Fabritio Pinto à favore de i PP. Oſſervanti, e Reformati di S. Franceſco, e Capuccini di queſta Città di Salerno, e tanto da detti PP. Oſſervanti, quanto da'PP. Capuccini, e Reformati ſi è aſſiſtito per il disbrigo della Relazione da farſi in detta Sacra Congregazione à tenore &c.

SANTISSIMO PADRE.

41 Il Priore, e PP. Carmelitani Scalzi della Città di Salerno humilmente a'piedi della S.V. rappreſentano, come il q. Fabritio Pinto di d. Città inſtituì Eredi gl'Oratori ſopra tutti li ſuoi beni, e li gravò di molti legati trà li quali ordinò da pagarſi per pietanza alli PP. Capucini cinque grana il giorno, & alli PP. di S. Lorenzo altre grana cinque, & altre grana cinque alli PP. di S. Nicolò per la ſudetta cauſa dell'iſteſſa Città tutti trè PP. dell'Oſſervanza di S. Franceſco, che importano 15. grana il giorno, e caſo, che per l'incapacità di detta Religione Oſſervanza non ſi poteſſe pagare detto legato dagl'Oratori, che s'intenda per non fatto annullandolo, & irritandolo, come il tutto appare da publico Teſtamento fatto ſotto li 9. Luglio 1699. con eſpreſſo patto, che in conto veruno non poſſa ne debba ſubentrare la Reverenda Fabrica in loco di detti Padri di San Franceſco. Onde gl'Oratori ſupplicano la ſomma bontà della S.V. (ſe ſtante li decreti generali della Sacra
42 Congregazione del Concilio riferiti da *Fagn. in cap. nim. pra. de exceſſ. prælat.* dove ordina, che detti PP. non poſſano

40 Num. 3. *Inſtantiam Adverſariorum in Curia Salernitana.*
41 Num. 4. *Memoriale pro parte PP. hæredum porrectum ad pedes Sanctiſſimi.*

ſano ricevere detti legati perpetui per il loro vitto) ſi voglia degnare commettere à quella Sacra Congregazione, che parerà alla S. V., dichiarare ſe ſiino tenuti gl'Oratori pagare detti annui legati, e non pagandoli poſſa ſubentrare la Fabrica, la quale viene in tutto, e per tutto eſcluſa dal Teſtatore. Che &c.

Eminentiſſimi, & Reverendiſſimi Domini Patroni Colendiſſimi.

43 Dignatæ fuere EE. VV. cum litteris ſub datum 21. Aprilis currentis anni benignè mihi remittere preces eidem Sac. Congregat. porrectas nomine Prioris, & Fratrum Conventus Carmelitarum Diſcalceatorum hujus Civitatis, ut diſtinctè ſuper illis inſtructas EE. VV. animi mei ſententiam aperirem. Exponunt enim ipſos Inſtitutos fuiſſe hæredes univerſales à q. Fabritio Pinto, quem inter alia, legatum PP. S. Franciſci de Obſervantia, ac PP. Strictioris Obſervantiæ, & PP. Capuccinis reliquiſſe perpetuo granorum quinque prò quolibet Conventu, cauſa Pulmenti, & in caſu incapacitatis legatariorum non poſſe Rev. Fabricam aliquid prætendere, qua de re declarare petunt ſuper hujuſmodi capacitate, & non in caſu contrario Rev. Fabr. acquiratur legatum.

44 Omni igitur, qua convenit reverentia, humillime EE. VV. refero veritate niti q. V. J. D. Fabritium Pinto in ſuis ultimis Tabulis, & aſſe Oratorem Conventum hæredem inſtituiſſe, præterquam in aliquibus bonis ſtabilibus, ac mobilibus pariter titulo hæreditario in uſufructu ſuæ Sorori relictis, iiſdem Tabulis favore Conventuum S. Nicolai de Parla Fratrum Minorum S. Franciſci de Obſervantia, Sancti Laurentii Reformatorum ſtrictioris Obſervantiæ ejuſdem Ordinis, & Capuccinorum hujuſmet Civitatis obulos quinque ſingulis diebus in perpetuum ſingulatim applicandos pro quotidiano pulmento legaſſe, quorum ſumma in totum quot annis aſcendit ad ducatos quinquaginta quatuor monetæ hujus Regni. Et quamvis Teſtator præfatus ita

44 Num. 5. *Relatio facta ad hanc S. Congregat. per Reverendiſſ. Ordinarium Salernitanum.*

ita legaſſet, in ipſo tamen teſtandi actu de ejuſdem legati ſubſiſtentia dictorumque Conventum capacitate hæſitando, ac hæſitationem ipſam exprimendo præcipuit, quod in caſu incapacitatis legatariorum non poſſet Reverendæ Fabricæ Tribunal, nec aliquid adipiſci, nec legatum recognoſcere, ſed legatum ipſum, ac ſi non eſſet ſcriptum haberetur illud irritando, prout ex ipſa particula Legati, quam in forma valida EE. VV. una cum iiſdem precibus tranſmitto conjunctam, apertè liquet. igitur Oratores ad hoc, ut adamuſſim Teſtatoris exequi valeant diſpoſitionem dubitando de legatariorum Convent. capacitate fræti
45 ti Apoſtolicis Conſtitutionibus Urbani VIII. relat. per *Fagnan. in cap. nimis prav. num.* 54 *de exceſſ. Prælat.* aliiſque EE. VV. notis, quibus perpetuè legata prò victibus mendicantibus acquiri prohibentur niſi ad effectum illa eſtinguendi, & illorum pretium in uſu Fabricæ, vel Sacriſtiæ erogandi niſi cum renuerunt Sacræ iſtius Congregat. Oraculo legatum ſatisfacere. In contrarium verò Mendicantes aſſerunt capaces eſſe relicto tamquam legato quotidianæ eleemoſinæ abſque ulla proprietatis acquiſitione, quod ſicut Teſtator elargiri poterat ſic, & hæres ipſe gravatus præſtare valet. Cæterum prudentiſſimo Judicio EE. VV. quarum S. Veſtium fimbrias humillime deoſculor meum ſenſum ſubiicio.

Salerni 7. Septembris 1703.

EE. VV.

Humilliſſimus Servus Obſequentiſſimus, & Aditiſſimus

F. Bonaventura Archiep. Salernitanus.

Quod Fratres nihil ſibi approprient, & de eleemoſina petenda, & de Fratribus infirmis.

CAPITOLO VI.

46 FRatres nihil ſibi approprient, nec domum, nec locum, nec aliquam rem, ſed tamquam peregrini, & advenæ in hoc ſæculo

46 Num. 6. *Capitulum 6. Regulæ Seraphicæ Religionis.*

ſæculo in paupertate, & humilitate Domino famulantes vadant pro eleemoſina confidenter, nec oportet eas verecundari, quia Dominus pro nobis ſe fecit pauperem in hoc mundo. Hæc eſt illa celſitudo altiſſimæ paupertatis, quæ vos chariſſimos Fratres meos hæredes, & Reges Regni inſtituit pauperes rebus fecit virtutibus ſublimavit. Hæc ſit portio veſtra, quæ perducit in terram viventium. Cui dilectiſſimi Fratres totaliter inhærentes nihil aliud pro nomine Domini Noſtri Jeſu Chriſti in perpetuum in Cœlo habere velitis &c.

Spoletana Legati.

47 Ex diſpoſitione q. Franciſci Campelli in ſuo ultimo ſub quo ab humanis deceſſit Teſtamento facta, tenentur ejus hæredes tradere Conventui Fratuum Minor. de Obſerv. Civitatis Spoletanæ ſcuta tercentum in cenſibus inveſtienda cum onere dd. Fratribus celebrandis per centum annos, ex fructibus dd. cenſuum tot Miſſas in ſuffragium animæ Teſtatoris, & inſuper conditione adjecta, ut quatenus d. Conventus legati hujuſmodi non eſſet capax dicta ſcuta tercentum cum eodem onere alteri Eccleſiæ arbitrio eorumdem hæredum tradenda forent; Ideò inſtantibus dd. Fratribus, & auditis hæredibus prævia relatione Vicarii Generalis Eminentiſſimi Facchinetti Epiſcopi Spoletani propoſito dubio .. An dictus Conventus ſupradicti legati capax exiſtat.

Die 7. Julii 1668. Sacra Congregatio Concilii cenſuit negativè reſpondendum.

48 *Reſponſio data in eadem S.C. pro RR.PP. Thereſianis.*

Salernitana Legati.

EMinentiſſime, & Reverendiſſime Domine. Legatum relictum PP. de Obſervantia, & Capuccinis Adverſariis non eſſe præſtandum reſcribendum fore ſupplicamus, quia fuit

47 Num. 7. *Decretum Sac. Congregationis Concilii, ubi quod FF. de Obſervantia ſunt incapaces legatorum.*

fuit factum pro victu Adverſariorum, ſcilicet -- *per pietanza di Mineſtra* -- dietim & in perpetuum abſque ullo onere; ideoque Adverſarii ſunt prorſus incapaces hujuſmodi Le-
49 gati, ut deciſum refert per hanc Sac. Congregationem in decretis generalibus *Fagn. in cap. nimis prava de exceſſ. præ-lat. ſub diſt.* 4. *art.* 1. ibi - *Fratres Minores tàm Obſervantes, quàm Reformati non eſſe capaces legatorum annuorum, quæ fiant ſine aliquo onere;* & plenè firmavimus in noſtro Memoriali *§. Ideoque*.

50 Non attenta reſponſione, quod hujuſmodi Legatum, utpotè relictum per viam quotidianæ eleemoſynæ non importet dominium, & conſequenter ſit præſtandum Adverſariis ex auctoritate *Lantuſ. in Theatr. Regul. verb. legat. num.* 4. ex-aduerſo allegat, quoniam ultra quod de authoritate hujus Doctoris ad commodum propriæ Religionis Scribentis nimis poſſet dubitari ſatisfacit ulterius reſponſio, quod ipſe non firmat Fratres Minores eſſe capaces legatorum annuorum ſine onere relictorum qualis eſt noſtra controverſia, ſed ſolum quod ſint capaces legatorum ad uſum Sacriſtiæ,
51 & Infirmariæ, ut clare patet ex verbis ejuſdem Authoris, ibi -- *gloſ. in Clem. exivi §. Cumque de verb. ſignif. diſtinguit de Legatis ad certum uſum Sacriſtiæ, & Infirmariæ, quæ non ſapiunt Thæſaurizationem de his concedi eſſe licitum Fratribus Minoribus, quod intelligitur per modum eleemoſynæ uti declaratum eſt à D. Bonaventura ex Statutis Ordinis &c. de legatis ad omnem uſum ſivè in determinatum uſum non eſt, ità capacitas Fratrum Minorum, quia videtur ſapere Theſaurizationem &c.*

52 Eodemque modo reſpondetur ad decretum hujus Sacræ Congregazionis ſub die 2. Junii 1663. in contrarium allegatum, quia cum in eo deciſum fuerit PP. Aracœli eſſe capaces legati relicti pro pane albo ſubminiſtrando Infirmis clarè patet dictum decretum cadere ſuper legato ad uſum Infirmariæ, & conſequenter ejus diſpoſitio procedere non valet in caſu noſtro, quo legatum fuit factum directè ipſiſmet Patribus Adverſariis.

53 Minuſque officit authoritas *Mattheuc. Offic. Cur. Reg. cap.* 9. *n.* 10. & 11. *tom.* 2. nam ipſe ex decreto Sacræ Congregazionis Epiſcoporum, & Regularium *in una Lucana ſub die* 26. *Martii*

1677.

1677. aliud probare non intendit, niſi quod Fratres Minores poſſunt recipere per viam eleemoſynæ, quidquid ad executionem ultimarum voluntatum ipſis traditur prò celebratione Miſſarum, & prò ornamento Eccleſiæ, quod à noſtra hypotheſi multum diſtat cum neque prò celebratione Miſſarū, neque pro ornamento Eccleſiæ legatum ſit relictū ſed pro victu tantum ipſorum Adverſariorum nullo penitùs adjecto onere, de quo ſanè ſemper dicuntur incapaces ſivè ſit per viam eleemoſynæ, ſivè quocumque alio modo cum ſapiat theſaurizationem, & tendat ad deſtructionem mendicitatis ab eorum Regula injunctæ.

54 Non obſtat, quod etiamſi PP. Adverſarii percipere non poſſent legatum, de quo agitur nihilominùs ſemper debeat ſolui Reverendæ Fabricæ, quæ ſubintrat in locum legatarii incapacis vigore decretorum Congregationis ejuſdem Fabricæ anni 1633. relat. à *Fagn. in d. cap. nimis prava num* 59.

55 Siquidem cum Teſtator ad hunc caſum reſpexerit, & expreſsè prohibuerit ne legatum ad favorem Fabricæ unquam cederet, procedere non poteſt diſpoſitio prædicti decreti cum refragetur expreſſa voluntas Teſtatoris, quæ eſt ad unguem ſervanda quoad fieri poteſt, ut in terminis benè firmat *Angelus Ridolph alleg.* 75. *num* 11. *Marant. reſponſ.* 20. *num.* 18. *par.* 1. *Rot. in Romana Fabricæ* 16. *Aprilis* 1602. *Coram Corduba.*

56 Nec attendi meretur ſi dicatur Teſtatorem prohibere non poſſe, quo minus Reverenda Fabrica ſe non intromittat in legatis relictis incapacibus, vel non exequutis juxta decretum ab eadem Fabrica emanatum ſub die 18. Martii 1626. quod refert *Veſpig. in compend. priv. Rev. Fabr. fol.* 40. & *Card. de Luc in relat. Cur. diſc.* 20 *num.* 30. Etenim cum in caſu noſtro Teſtator affectionem habuerit ad PP. Adverſarios, & in caſu eorum incapacitatis legatum factum annullaverit, & prò nullo haberi voluit, ac ſi numquam factum fuiſſet *Noſtro Summario num.* 1. hoc ſanè caſu non applicatur diſpoſitio dicti decreti, nec intrant facultates Reverendæ Fabricæ, quia ſi nullum eſt legatum, privilegium Fabricæ facere non poteſt, ut quod non eſt deducatur ad eſſe, ut benè diſtin-

57 guendo in puncto firmat *Antonel. de regim. Eccl. lib.* 1. *cap.* 10. *§.* 2. *num.* 16. *Ridolph. d. allegat.* 75. *num.* 9. ex gratia viden. ubi alii concordantes.

58 Ponderando præſertim, quod in noſtra hypotheſi hujuſmodi prohibitio facta non fuit in odium Fabricæ, quod à Teſtatore fieri non valet, ſed in favorem PP. Principalium quos ſpeciali charitate dilexit pius Teſtator, in quorum utilitatem voluit in caſu incapacitatis legatariorum, ibi -- *Mà che come non fatto nè diſpoſto reſtino libero a detto Monaſtero Erede, e ſuoi Padri* -- conſideravit enim Teſtator, quod ſi legatum hujuſmodi applicaretur PP. Principalibus cederet in cauſam non minus piam, quam ſi ad Rev. Fabricam ſpectaret, & ideo ipſius voluntas videtur omninò attendenda cum ſit facta applicatio, & commutatio in aliud opus æque pium, prout fieri debet ubi legatum eſt caducum juxta veriorem opinionem, de qua *Navar lib.3 conſ. 8.num 9.de Teſtam. Caſtrapol. oper moral. lib. 3. tract. 15. diſp. 6. punct. 9. num. 17. Amoſtat. de cauſis piis lib. 4. cap. 3. num. 72.*

59 Prætereà conſideratione dignum videtur, quod PP. Principales ex onere ſibimet ipſis injuncto à Teſtatore multa anniverſaria annuatim celebrare aliaque opera pia adimplere tenentur, ut ex particula Teſtamenti *præſenti Summario num unico*, ideoque cum hæreditas reperiatur gravata ex piis oneribus à Teſtatore demandatis intrare ſaltem videtur arbitrium EE. DD. ut legatum potiùs cedat ad commodum principalium, quam Rev. Fabricæ, cum hoc modo ſervetur voluntas Teſtatoris, & fiat erogatio legati in opus privilegiatiſſimum, & incomparabiliter pium propter onus celebrationis Miſſarum in ſuffragium animæ ipſius Teſtatoris ipſis PP. Principalibus injunctum, ut obſervat
60 *Paſqualig. de Sacrific. Miſſæ tom. 2. de legat. quæſt. 1106. num. 4. Carol. Antonius de Luc. ad Franc. deciſ. 612. num. 15. Rota in Hortana, ſeu Civitatis Caſtellanæ Falcidiæ 3. Martii 1684. §. Sed deciſionem articuli coram Albergato.*

Quarè &c.

Xaverius Spinelli.

61 *Reſponſio*

61 *Reſponſio data coram eadem S.Concilii pro parte RR. PP. Capuccinorum.*

Salernitana Eleemoſynarum.

EMinentiſſime Domine Injungendum venit Archiepiſcopo Salernitano ut procedat ad executionem Teſtamenti per qu. Fabritium Pinto ſicuti pluries demandavit in ſimilibus hoc noſtrum ſupremum Tribunal, & in ſpecie in una Civitatis Lucanæ die 26. Martii 1677. cum decreto *Tenoris*
62 *S.Cong.ſepiùs declaravit Fratres Minores de Obſervantia Sancti Franciſci, quamvis attenta diſpoſitione Exivi de Paradiſo in Conſtitutione Nicolai III., Clem. V. ſint incapaces obtinendi Cenſus perpetuos, & bona ſtabilia poſſe tamen per viam puræ, & ſimplicis Eleemoſynæ recipere quidquid ab executoribus ultimarum voluntatum eis traditur pro Celebratione miſſarum, pro ornamento Eccleſiæ aliiſque neceſſariis procurandis juxtà Doctrinam D. Bonav. relat. in conſtit. ſa.me. Urbani VIII. incipiente Sacroſanctum Apoſtolatus Miniſterium, atque in præfatis ca-*
63 *ſibus dictos executores ultimarum voluntatum curare debere, ut hujuſmodi piæ diſpoſitiones adimpleantur ne Teſtatorum animæ debitis ſuffragiis defraudatæ remaneant, quam quidem declarationem illiuſque tenorem in caſu de quo agitur eadem S. Cong. ſervari præcipit committendo Ordinario Lucenſi pro tempore exiſtenti ut quatenùs alius executor non exiſtat prænarratam pii Teſtatoris diſpoſitionem executioni demandet Mattheuc. in Offic. Cur. quoad legata pag.* 117.*num.* 10.

64 Undè non obſtant ea, quæ ex adverſo adducuntur, nam procedunt ſecundum ſenſum d. S. Congregationis, quando ex legato relicto PP. acquirerent aliquod jus repugnans Sacro Inſtituto Mendicantium. Secus verò quando nullum jus acquirerent, verùm ſola obligatio conſideratur pænès hæredem adimplendi voluntatem Teſtatoris per merum officium Judicis ſuccedens in locum deficientis actionis uti late firmat contrariis reſpondendo *Rodriguez reſolut.* 88. *& quæ Canon Regular. tom.* 2.*quæſt.* 127. *art.*4. *§. final. Caſtropal. tom.*
65 3.*tract.*15 *diſp.*3.*punct* 9.*num* 22.*verſ.deindè* allegat. *per Rotam in dicta Celebri Turritana Eleemoſ.* 10. *Januarii* 1695. *coram R.P.D.Emerix num.*8.*cum ſequen.* ubi materia latè examina-

ta remanſit, & in PP. Mendicantibus conſideratur facultas merè paſſiva recipiendi legata per viam Manualis Eleemoſynæ *Petr. de Palud. relat. per Silveſt in verb. legatum.*

66 Decretum S.Cong. allegatum *per Pignatel. d conſult. 16. num 7 in fine datum exaduerſo Sum n 7.* loquitur de ſcutis tercentis inveſtiendis in Cenſibus adeoque de legato trasferente jus dominium, & poſſeſſionem ad commodum PP. adeoque fruſtra allegatur; cùm alias adducantur bina decreta dictæ S. Cong. firmantia legata deberi per eumdem *Pignatel. d. conſult. 16. n. 2. & 3. tom. 3. qui n. 8.* firmat hæredes, & executores jure naturali eſſe adſtrictos ad ſolvendum hujuſmodi Eleemoſynas relictas *Rota in alia Turritana confirmatoria Antecedentis die 6. Aprilis 1696. num. 5.* ibi -- *Quam etiam ponderata obligazione illa naturali, qua hæres, aut executor tenetur erga defunctum pro totali adimplemento ejus voluntatis &c.*

67 Et ſic ſi PP. Mendicantes nullam habent actionem petendi; abſque ullo rationis fundamento PP. Hæredes Adverſarii ſunt tuti in conſcientia denegando facere Eleemoſynas ipſis injunctas, & demandatas per Teſtatorem cum ſomniata diſtinctione, quod opinio Canoniſtarum, & Theologorum procedat in legatis indebitis, ex aliqua cauſa extrinſeca, ſecùs verò quando legatum denegatur ratione incapacitatis legatariorum. Nam nullus Sanæ mentis homo diceret hoc ſomnium, quod PP. Mendicantes ſint incapaces Eleemoſynarum, quando illorum inſtitutum eſt, ut vivant cum Eleemoſynis, undè meus intellectus hæret in hoc quod PP. Mendicantes nullam aliam facultatem habeant quam petendi Eleemoſynam attamen in æternum percipere non poterit, quod PP. Thereſiani Diſcalceati
68 habeant in manibus Eleemoſynam illis datam per Teſtatorem ad effectum, ut erogetur in ſublevamen Mendicantium victum cum quæſtu comparantium, & iſti ſub emendicato prætextu, quod Mendicantes ſint incapaces, Eleemoſynas retineant, illos reiciant, abſque eò quod ſaltem teneantur dicere vade in pace. Et an quatuor verba in informatione pro parte ipſorum diſtributa *in §. Idque potiori* dictos PP. à conſcientiæ ſinhæreſi liberent meum non eſt decidere verum R R. Confeſſorum qui ſunt conſcientiarum

directo-

directores cum aliàs *in dicta Turritana firmatum video* legata præfata eſſe per hæredes adimplenda itaût PP. ſint capaces illa recipere per viam puræ, & ſimplicis Eleemoſyne, *ubi à num.* 11. *uſq. ad num.* 17. materia latè exagitatur, & diſcutitur, & ſi adeſt debitum adimplendi credo etiam adeſſe juxtà principia ſcholæ Tereſianæ conſcientiæ motum ad tale debitum adimplendum.

69 Decreta Generalia adducta *per Fagnan. in decantato cap. nimis prav. de exceſ. Prælat.* neq; adverſantur caſui noſtro *nam in diſtinct.* 4. de legatis annuis ſine onere firmatum legitur — *Fratres Minores tàm Obſervantes, quam Reformatos non eſſe capaces legatorum annuorum quæ fiunt ſinè onere, aut modo adjecto niſi ad effectum illa extinguendi ſeù illorum proprietatem, & prætium convertendi in uſus Fabricæ vel Sacriſtiæ — Et non Fratres ipſos ſed Sindicum Apoſtolicum tantum poſſe eamdem proprietatem in judicio petere — Et poſſe convertere in uſus Fratrum*, & conſequentèr fruſtra deſumitur aſſumptum quod in caſu noſtri facti in quo ad ſunt legata relicta pro victu abſque onere, illud nullimodè ſubſtineri poterit, cum adhuc deciſum habemus legatum relictum pro ſubminiſtratione panis albi relicti ad commodùm PP. Mendicantium

70 ſubſtineri cujus decreti *Tenor allegat. per Gantuſ. in verbo legatum eſt S. Congregatio &c. Concilii Trid. cenſuit licerè dictis Fratribus prænarratam annuam præſtationem titulo dumtaxat Eleemoſynæ recipere ad præſcriptum decreti Cong. Fabricæ ſub die* 14. *Feb.* 1633.

71 Et ſic ſunt conſiderandæ reſolutiones tanti Tribunalis, quæ etſi videantur firmare nullam actionem oriri pænès PP. valentes cogere hæredes ad ſubminiſtrandum legata, nulla ex ipſis negat hæredes non teneri, & PP. Legatarios non poſſe recipere per viam Eleemoſynæ uti in caſu PP. Capuccinorum relato in noſtra facti ſpecies declaravit *S.C. Epiſcop. ſub die* 21. *Nov.* 1698. *non poſſe impediri hæredes quin ſoluant & PP. quin recipiant ſervata forma decretorum Fabricæ atque ſa. me. Urbani VIII probibitione R.P, D. Auditoris Cameræ non obſtante* cui decreto in terminis terminantibus famulatur aliud decretum S.C.C. emanatum *in Faventina Legatorum die* 2. *Martii* 1697. in quo agebatur de ferculo bon. 2. ſubmi-

72 niſtrando Capuccinis, & fuit dictum *ſervanda eſſe decreta C. Fabricæ die* 14. *Februarii* 1633. B 3 De-

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Demum non venit attendendum, quod Sindici non veniant audiendi, cum iſti agant nomine RR.PP. nullam habentium actionem pro legato victus, quodque Sindici neque uti ſindici, neque uti plures de populo veniant attendendi uti agentes nomine PP. Quia Sindici non veniunt uti Sindici agendo exponentes actionem nomine Eccleſiæ Romanæ

73 verum veniunt, uti plures de populo implorando Officium Judicis quod ſuccedit in locum deficientis actionis *Rodriquez Caſtrapal. & alii Doct. per nos allegati ſuper §. Undè non obſtant, & Leoncil. de privileg. paup. par. 2 privileg.* 52 *num.* 5. *& Rota in d. Tunitana num.* 12. ubi conſideratur ratio fundamentalis, quod intantum competit Officium Judicis in quantum legata ſunt adimplenda ex parte hæredis *ex Text. in l. hæred. in fin. ff. de pet. hæred.* ubi Innumeri DD. quando decreta generalia R. Fabricæ ſuperiùs allegata firmant *Fratres non poſſe agere ſed Sindicum Apoſtolicum.*

74 Quod adeò verum eſt, ut in Capitulo Generali Ordinis Minorum Celebrato 29. Maii 1694. triginta Theologi tantæ Seraphicæ Religionis in Alma Provincia Cantabriæ, congregati conſulentes ipſorum conſcientiis firmarunt bona Immobilia, Cenſus & legata perpetua quoad directi dominium ſortis Principales, ſeù Capitalis acquiritur Monaſteriis reicienda eſſe firmando, quænam legata poſſint per ipſos recipi *juxta §.* 17. ibi —

75 *Si autem Temporales earumdem rerum Domini pro majorum ſuorum ſuffragiis voluerint ea Conventibus ad præfatarum tenorem declarationum quoad fructus remanere retenta in ſe proprietate, vel ſuis hæredibus aut Communitati loci alicujus ſeù Hoſpitali Confraternitati Collegio aut alteri loco pio ſivè tertiæ perſonæ adſcripta cum onere nobis miniſtrandi fructus inde provenientes Eleemoſinalitèr, ſivè pro Eccleſiæ Fabricæ Infirmariæ, aut alteriùs particularis neceſſitatis levamine, ſivè, pro aliquo opere nobis à Benefactore impoſito id quidem præmiſſa proteſtatione in ſtatutis expræſſa, & non niſi per viam ſimplicis Eleemoſinæ ac per Sindicum Apoſtolicum recipi poterit. Non enim Regulæ puritati repugnat ex toties à S. Sede declaratis nos habere legata etiam perpetua quorum Capitalium directum dominium ſit omnino extra nos, & fructus nobis Eleemoſinalitèr ab hæredibus gravatis ad teſtatorem mentem erogandi à nobis vel à noſtro Apoſtolico Sindi-*

co

co Eleemoſinalitèr etiam petantur -- In fine cujus Capituli leguntur diverſa decreta per nos ſuperiùs recenſita, & in ſpe-
76 cie decretum *S. C. Fabricæ emanatum ſub die* 28. *Maii* 1639. *&* 28. *Aug.* 1640. directum Epiſcopo Civitatis Caſtelli Mandans eidem ut omnia removeret impedimenta, & teſtatoris voluntas impleretur cum verbis. *Queſta Congregazione con participazione di N.S. fece decreto che queſti PP. Minori Oſſervanti di S. Franceſco poteſſero ricevere per modum Eleemoſinæ gl'annui legati pii è che non ſi eſtingueſſero riſervandoſene la diſpoſizione N.S &c.* & ità inconcuſſe reperitur diſpoſitum in omnibus Capitulis Generalibus nempè Toletano de anno 1504. Burgenſi de anno 1523. *Aſſiſien.* 1526. *Barchinonen.* 1541. *Segobien.* 1611. *Romæ* 1603.

Quare &c.

Petrus Marcellinus de Luccia.

77 *Memoriale datum in S. Congregatione Concilii ad inſtantiam RR. PP. Thereſianorum ſub die* 8. *Maii* 1706. *ſuper quo fuit reſcriptum lectum.*

Eminentiſſimi, e Revrendiſſimi Signori.

78 PEr parte de' Padri Carmelitani Scalzi di Salerno umilmente ſi ſupplica l'EE. VV., qualmente il quondam Fabrizio Pinto dell'iſteſſa Città fece nel 1699 alli 6. di Luglio l'ultimo ſuo Teſtamento chiuſo, e ſigillato, nel quale iſtituì Erede univerſale li Padri Oratori, & Erede particolare, & uſufruttuaria la Sorella del Teſtatore ſopra alcuni ſtabili, come dalla copia del Teſtamento, che ſi produce avanti l'EE. VV., e molti Legati Pii di Meſſe, & altro, tra' quali Legati Pii laſciò, che ſi daſſero per elemoſina ogni giorno per pietanza di mineſtra alli Padri Capuccini, e Padri Oſſervanti per ciaſcheduno Convento cinque grana il giorno, che il tutto aſcende alla ſomma di ducati cinquanta quattro di moneta di Regno l'anno, e conoſciuteſi dal Teſtatore l'incapacità de' Padri Oſſervanti, e Capuccini ordinò, che in neſſun conto poteſſe ſubentrare la Reverenda Fabrica in difetto di detta incapacità; mà che detto Legato ſi per non fatto.

79 Morto il Teſtatore nel 1701. & apertoſi detto Teſtamento fù dalli Padri Oratori accettata detta eredità con il beneficio della legge, & Inventario, & immeſſa la Sorella di detto Teſtatore all'uſufrutto de' ſtabili laſciati, con ancora haver pagato tutti li Legati Pij manuali ordinati dal Teſtatore, che ſi pagaſſero doppo ſua morte ſubbito. Onde vedendo li Padri Oſſervanti, uniti con li Padri Capuccini, che a loro medeſimi non ſi pagava la pietanza laſciata, incominciorono contro ogni dovere à tormentare gl'Oratori per la preſtazione del ſudetto Legato; perciò furono forzati gl'Oratori comparire avanti l'EE. VV. per la dichiarazione, ſe ſi dovea detto Legato; e diſputato il dubio ſotto li 14. Giu-
80 gno 1704 fù dall'EE. VV. reſcritto *Serventur Decreta Reverendæ Fabricæ ſub die 14. Februarii* 1633.

Mà come che EE. Signori detta annua preſtazione non ſi puol fare per eſſere l'eredità talmente ſcarſa, come dal *fol. Summar. Num.* 2. che non baſta pagare li Legati Pii delle Meſſe laſciate, & Anniverſarii da detto Teſtatore conforme at-
81 teſta l'Ordinario nella ſua relazione *Summario num.* 3., e per molti capi, che ſi dirà appreſſo perciò gl'Oratori con li Padri Capuccini ſono venuti a concordia di pagare alli Sindici Apoſtolici una ſol volta ducati cento cinquanta per erogarli in beneficio della Chieſa, e Convento, con fare trà di loro publico Iſtrumento *Summario num.* 4., e di ciò ſupplicatone la ſomma bontà dell'EE. VV. ſi degnorono reſcrivere *pro informatione* all'Ordinario di Salerno, quale ſotto li 7. d'Agoſto del paſſato anno informò queſta Sagra Congregazione a favore degl'Oratori, *dicto Summario num.* 3. alla quale relazione ſenza eſſere inteſi gl'Oratori fù reſcritto *Lectum*.

82 Per tanto gl'Oratori ſupplicano la bontà dell'EE. VV. volere conſiderare le raggioni, che ſi portano, & aſſiſtano a gl'Oratori, e recedere dal detto reſcritto.

83 Per primo, quantunque il Teſtatore nel ſuo Teſtamento fà apparire una eredità opulenta, e ricca; pure ſi è viſto, che viene ad eſſer povera, ſtanteche laſcia moltiſſimi Legati Pii, & uſufruttuaria ſua vita durante la Sorella del detto Teſtatore l'atteſta l'Ordinario nella ſua relazione *Summario num.* 3 *§. Cauſæ hujuſmodi*, e ſi vede dal Teſtamento, *Summario num.* 1. *litt. A. & B.*

84 Se-

84 Secondo tutta quella quantità d'oro, argento, e moneta, che laſciò ſcritto in Teſtamento doppo la ſua morte non ſi ritrovò; ſtante la lunghiſſima infermità del Teſtatore, e facoltà laſciata alla Sorella di potere atteſtare quel denaro, & argento, reſtava in ſuo potere come da detto Teſtamento, *Summario num.* 1. *litt.B.*

85 Terzo li peſi grandi delle Meſſe, & Anniverſarii, che hà laſciato detto Teſtatore, come appare da detto Teſtamento *Summar.num.*1.*ſignat litt. E.G.H.K.L.* quali vengono preferiti à qualſiſia altro Legato Pio conforme deciſe la Sagra Rota *in Hortana, ſeù Civitatis Caſtellanæ Falcidiæ* 3. *Martii* 1684. *§. Sed Deciſionem coram Albergato*, e tanti altri Legati manuali sì di robbe, come di denaro contanto, per la qual coſa ſi venderono gl'argenti con licenza di queſta Sagra Congregazione ſotto li 15 Settembre 1703.

86 Quarto, l'incomodo grande de' Padri Oratori, quali per eſſe aſtretti ad una vita contemplativa, & attiva per ſervizio della Chieſa, e loro Religione, e per eſſer ſtati da poco tempo in quà eretti in detta Città, non così facilmente poſſono attendere a ſimile facenda di pagare ogni giorno detto Legato.

87 Quinto, ſi vede eſſere più profiguo a' Padri Capuccini l'avere per intiero detta ſomma, e farne utile al Monaſtero, che l'avere dietim, quale raggione hà moſſo li ſudetti Padri Capuccini a fare detto Iſtrumento di Concordia con gl'Oratori, *Summar.num.*4. che detti Padri Capuccini poſſano tranſiggere detti Legati apertamente li dà la facoltà la ſan.mem. di Clemente VII. ſub datum Romæ 23. Novembris 1526.

88 *riferita dal Lantuſc.nel Teatro regul. in verbo Legatum*, che traſcritta ſi produce *Summar.num.* 5. e decretò queſta Sagra Congregazione nelli Decreti Generali ſopra la materia de' Minori Oſſervanti publicati li 14. Giugno 1628. *riferiti dal Fagn.nel cap.nimis prava de exceſſ præl alia diſt.art.*1. & 3. dove ſtabiliſce, che poſſono li Padri Oſſervanti (ſotto la qual regola vengono li Capuccini) eſtinguere detti capitali, & applicarli nell'uſo della Fabrica, e Sagriſtia. Onde ſtante

89 detta facoltà poſſano li ſudetti Padri Capuccini eſtinguere, comporre, e fare qualſiſia atto a loro favore, e peicò ſi renda valido, e giuſto detto loro Iſtrumento, *Summario nu.* 4. che ſi ſupplica per la confirma.

90 Nè

90 Nè oſta il Decreto della Reverenda Fabrica del 1633. dove diſpone, che detti Legati non ſi poſſano eſtinguere nè comporre, merce chè li medeſimi Decreti parlano ſolamente, che non ſi poſſono eſtinguere, e fare altro dalli Commiſſarii della Fabrica, quali Decreti approvati dalla ſan. mem. d'Urbano VIII. la medeſima Santità non tolſe la facoltà alli Padri Oſſervanti di potere tranſiggere, e comporre, e ne derogò alla Bolla di Clemente VII. di ſopra enunciata; mà ſolamente reſervò la poteſtà alla Santa Sede di potere approvare dette tranſazioni conforme ſi vede dal §. *Et quod quævis extinctio*, di detto Decreto del 1633. Onde ſtante le raggioni ſopra adotte, e la tenuità di det-
91 ta eredità, conforme dal *fol. Summar. num.* 2. e ricorſo havuto dagl'Oratori in queſta Sagra Congregazione umilmente ſi ſupplica la bontà dell'EE. VV. ſi vogliano degnare del loro beneplacito, che &c.

Eminentiſſimi, ac Reverendiſſimi Domini, Domini, & Patroni Colendiſſimi.

92 UT EE. VV. mandata ſub datum 16. proximi præteriti menſis Maii exequar inſtructam redendi hanc Sacram Congregationem circa expoſita per Priorem, & PP. Carmelitas Diſcalceatos hujus Civitatis ſuper tranſactione inita inter eoſdem PP. Oratores hæredes quondam Fabritii Pinti, & PP. Minores de Obſervantia PP. Reformatos Sancti Franciſci, & PP. Capuccinos legatarios humillimè refero. Quondam Fabritius Pinto in ultimis ſuis Tabullis inſtituit hæredes univerſales PP. Oratores nonnullis relictis legatis tum piis tum profanis inter quæ PP. ſupradictis obulos quinque ſingulatim prò quotidiana perpetua elemoſina cauſa pulmenti; renuerunt hæredes legat. adimplere ob prætenſam incapacitatem legatariorum, niſi ad effectum illa extinguendi, & applicandi in uſu Fabricæ, vel Sacriſtiæ, de qua etiam dubitavit Teſtator exprimen. in dictis Tabulis in eo caſu nullum Jus acquiri debere Reverendæ Fabricæ; ſed legatum ipſum, ac ſi non eſſet ſcriptum habere.

93 Facto

92 Num. 3. *Relatio Romani Archiepiſcopi Salernitani.*

93 Facto igitur recurſu ad Sacram Congregationem Epiſcoporum, & Regularium nomine Petri Marcellini de Luccia, tamquam unius de Populo prò ſatisfactione dictorum Legatorum, eoque magis, quia hæreditas erat opulenta reſcripſit hæc ſub die 7. Septembris 1703. prò informatione, & voto in cujus exequutionem ſub die 8. Februarii 1704. retuli ea, quæ parendo mandatis hujus Sacræ Congregationis circa venditionem Argentorum à PP. hæredibus petitam, necnon, & quo ad alias preces eorundem ſuper declaratione an tenerentur ad præſtanda legata ut ſupra relicta præcedenter retuleram ſub die 10. Auguſti 1703. ad ejuſdem reſcripta ſub datum ſecunda Decembris 1702. & ſub die 7. Septembris 1703. ad alterius reſcript. ſub dat. 21. Aprilis ejuſdem anni 1703. cujus reſolutio pro mei notitia uſque adhuc pendet.

94 Rebus ſic ſtantibus ambæ partes PP. Capuccini tantum ſcilicet, & PP. Oratores ad conventionem devenerunt debere per eoſdem ſolui unica vice ducatos centum quinquaginta in extinctionem ſupradicti legati obulorum quinque relicti à quondam Fabritio Pinto.

95 Cauſæ hujuſmodi tranſactionis, ſicuti expreſsè leguntur in publico Alberano inter partes ſtipulato per acta Notarii Antonii Ruſſo de Salerno cum reſervatione Apoſtolici beneplaciti, ſunt, & dubia legatariorum capacitas in ſimilibus legatis acquirendis, & deficientia redituum legatariorum minimè correſpondentium oneribus injunctis, imò & hæredum inabilitas ad legata adimplenda. Verum quidem eſt fructus hæreditarios non ſufficere ad debita hæreditaria ſolvenda, & pia legata ſatisfacienda, tum ex quo adhuc vivit Soror Teſtatoris uſufructuaria, tum ex defectu pecuniæ numeratæ in Teſtamento expreſſæ, & in hæreditate tempore mortis non repertæ, utpotè ab ipſomet Teſtatore conſumptæ, tum etiam ob ſatisfactionem debitorum hæreditariorum, & aliorum legatorum piorum pro celebratione Miſſarum, & Anniverſariorum prout latiùs eadem retuli in prædicto meo reverenti folio 10. Auguſti 1703. ita ut ob hujuſmodi defectum uſque adhuc minimè adimpleri potuit reſcripto hujus Sac. Congregationis ſub die 15. Septembris 1703. pro reintegratione pretii argentorum

vendi-

venditorum, conſtat enim hæredes adhuc creditores remanere hæreditatis.

96 His igitur attentis crederem ſi ita EE. VV. expediens videbitur poſſe benignè annui ſupplicationibus PP. Oratorum benignè tranſactioni aſſentiendo, & ſic referen. EE. VV. Sacras Veſtes per quam humiliter deoſculo.

EE. VV.

Salerni 7. Auguſti 1705.

Humillimus Servus devotiſſimus, & eſſequioſiſſimus
F. Bonaventura Archiepiſcopus Salernitanus.

97 Con il preſente Alberano &c. Io ſottoſcritto Gregorio Salzano &c. Sindico Apoſtolico del Convento de' Padri Capuccini di queſta Città di Salerno, e con il conſenſo de Padri di eſſo da una parte, & il P. F. Gaetano di Gesù Maria Procuratore del Venerabile Monaſtero de' Padri di S. Tereſa Carmelitani Scalzi &c. Eredi del quondam &c. Fabrizio Pinto &c. ſono venuti all' infraſcritta convenzione &c. qualmente nell'anno 1701. eſſendo paſſato a miglior vita il detto &c. Pinto &c. fra gl'altri legati &c. legò alli Padri Capuccini &c. grana cinque il giorno &c. con condizione però ſe di queſto legato non fuſſero capaci, & haveſſe havuto a porgere le mani la Reverenda Fabrica, che in tal caſo dava per nullo detto legato &c. e ſeguita la morte di detto Fabrizio Pinto inteſero li Superiori &c. de' Capuccini &c. porſi in poſſeſſo di detto legato, e quelli richieſti al &c. Priore di detto &c. Monaſtero di S. Tereſa dopo che ſervatis ſervandis s'era fatto il dovuto Inventario li fù replicato non doverſi adeſſo pagare il legato predetto per le ſeguenti cauſe &c.

E primieramente, che eſſendo Religioſi &c. li veniva ciò proibito dalla loro Regola &c. ſecondo, che eſſo Erede ſi ritrovava quaſi ſpogliato di tutti li frutti de' corpi ereditarii de' quali era ſtata laſciata Erede uſufruttuaria la Signora Anna Dentice Pinto ſorella del Defonto &c. terzo, che havendo proceduto il Teſtamento ſudetto quattro anni avanti alla morte del Defonto ſe ritrovò l' Eredità &c. priva di quelle monete contanti, che dal Teſtatore ſi conſer-

97 Num. 4. *Concordia inita inter Partes.*

ſervano &c. quarto, che ſtanti le precedenti ragioni ſempre, e quando ſi haveſſe havuto a fare la diſcuſſione dell'Inventario ſarebbero ſtati eſcluſi li ſudetti Padri &c. Capuccini imperoche &c. ſono venuti in convenzione &c.

98 Che eſſo Venerabile Monaſtero di Santa Tereſa di queſta predetta Città Erede, ut ſuprà gli doveſſe, ſicome promette &c. pagare &c. pro unica vice tantum ducati 150. in eſtinzione &c. delle grana cinque il giorno laſciateli dal ſopradetto Defonto, e che verſa vice eſſo P. Guardiano &c. de'Capuccini &c. ſi obligava, ſicome ſi obliga cedere, e renunciare tutte, e qualſivoglia ragione ad eſſi competenti, con dare per nulli &c. gl'atti fabricati &c. in qualſivoglia &c. Tribunale &c. e della ſudetta convenzione ci obligiamo impetrare il ſudetto aſſenſo &c. Apoſtolico di fare detta tranſazione in conformità delli privilegii &c. e per la Bolla di Clemente VII. dell'anno 1526. & non aliter &c. Salerno li 18. Maggio 1705.

F. Gaetano di Gesù Maria Procuratore de'Carmelitani Scalzi,

F. Diodato da Mano Provinciale de'Capuccini.

Io Gregorio Salzano Sindico Apoſtolico de' Padri Capuccini.

Adeſt legalitas Notarii.

CLEMENS PAPA VII.

Dilectis filiis Miniſtris Provincialibus Ordinis Fratrum Minorum Regularis Obſervantiæ.

99 NUper pro parte veſtra nobis expoſitum fuit, quod forſan actenus contigit, & in futurum etiam contingere poſſit, quod aliqui Chriſti fideles ad veſtrum Ordinem, Fratres, & loca ipſius Ordinis gerentes in eorum Teſtamentis, inſtitutiones, ſeù legata fecerunt, aut facient, quorum ex veſtræ Religionis Regula, & profeſſionis puritate, quam ſervatis, capaces non eſtis.

100 Quare pro parte veſtra nobis fuit humilitèr ſupplicatum, ut cum hæredes inſtituti ſive executores per hujuſmodi Teſtatorem

99 Num. 5. *Bulla Clementis VII, relat. per Lantuſc. fol. 312.*

torem deputati in conſcientia ſe gravatos ſentiant ad pias Defunctorum voluntates exequendas deſuper opportunè nobis, ac ipſis hæredibus, & executoribus conſulere, & providere de Apoſtolica benignitate dignaremur.

101 Nos cupientes pias ipſorum defunctorum intentiones, & voluntates quantum fieri poteſt exequutioni mandari, & attendentes, quod hujuſmodi legatis, & inſtitutionibus mens illorum fuerit, & ſit veſtris levare penuriam, ac proindè veſtrorum ſuffraggiorum ſpiritualium particeps fieri, pro exoneratione quoque conſcientiarum dd. hæredum, &
102 executorum hujuſmodi veſtris ſupplicationibus inclinati, tenore præſentium, auctoritate Apoſtolica decernimus &c. & ordinamus, & vobis concedimus, quod vos ſinguli Miniſtri Provinciales, in Provinciis veſtris, vel Guardiani, cum aliquibus diſcretis domorum, vel locorum, quibus hujuſmodi legata, & inſtitutiones factæ fuerint, vel in poſterum fierent, quorum non eſtis (ut præfertur) capaces mediantibus Procuratoribus, & Syndicis eorumdem locorum, cum dictis hæredibus, executoribus ſuper præmiſſis inſtitutionibus, & legatis componere poſſitis, & valeatis, prout nobis ſecundum qualitatem, & bonam conſcientiam viſum fuerit, ad certam ſummam, & quantitatem pecuniarum,
103 aut rerum per prædictos hæredes, & executores ſemel tantum ſolvendam, & tradendam fratribus, & locis prædictis ad ipſorum relevandas neceſſitates, ſeù ipſa loca fabricanda, facta deſuper ipſis hæredibus, & executoribus plena, & libera, ac perpetua abſolutione, & quietatione, quæ Apoſtolica auctoritate ſit approbata, & roborata. Ita quod deinceps pretextu talium Teſtamentorum, inſtitutionum, & legatorum ampliùs moleſtari non poſſint in Judicio, vel extra.

Non obſtan. Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis &c.

Volumus autem quod præſentium tranſumptis manu &c. Datum Romæ apud S. Petrum ſub annulo Piſcatoris die 23 Novembris 1526. Pontificatus noſtri anno tertio.

P. Bombaſius.

L. de Torres.

Infor-

Informatio data Coram S. Cong. R. Fabricæ die 20 Julii 1707.

Salernitana Eleemoſynarum.

EMinentiſſime, & Reverendiſſime Domine. Fabritius Pinto inſtituendo hæredes univerſales RR. PP. Carmelitas Diſcalceatos Salerni in ſua opulentiſſima hæreditate ſcutorum viginti mille circiter, illos gravavit de dando diurnas eleemoſynas quinque granorum tribus Conventibus Capuccinorum, Minorum Obſervantium, & Reformatorum juxtà particulam Teſtamenti, *Summ. num.* 1.

104 De Anno 1703. dicti PP. Thereſiani cupientes vendere Mobilia, & argenta ad effectum etiam adimplendi præfatum onus, recurſum habuerunt ad Sac. Congreg. Conc. & ab ipſa neceſſariam licentiam obtinuerunt, *Summ. num.* 2.

105 Obtenta tali licentia, & venditis Mobilibus acuerunt ingenium colludendi piam Teſtatoris mentem, & habendo recurſum ad Summum Pontificem curarunt Cauſam remitti ad eamdem Sac. Cong. Conc. pro evitandis facultatibus Rev. Fabricæ, *Summar. num.* 3. ad quorum contumaciam purgandam fui coactus nomine proprio tamquam unus de Populo, juxtà celebres *deciſ. coram R. P. D. Emerix Turritana Eleemoſynarum* infrà allegandas Cauſæ defenſionem aſſumere, uſque ad diſputationem dubii ſecutam ſub die 14. Junii 1704 - *An Legatum ſit præſtandum in caſu &c.* -- & reſolutam -- *Obſervetur Decretum Congregationis Fabricæ ſub die* 14 *Februarii* 1633.

106 Acceptantes iidem PP. Thereſiani præfatam reſolutionem fecerunt concordiam cum PP. Capuccinis de ſolvendo pro unica vice ducat. 150. & pro confirmatione illius comparverunt in dicta Sacra Congregat. Concilii ſub die 5. Septembris 1705. quæ videns dictam Concordiam fuiſſe machinatam contra expreſſum Decretum Rev. Fabricæ de anno 1633. uti inferùs ad ſenſum demonſtrabitur, talem inſtantiam rejecit, utique adhùc, non quieſcentes tali ſanctæ reſolutioni, denuò comparverunt coram eadem Sac. Congregat. aſſumptum confirmationis concordiæ cum ſuppoſito incapacitatis hæreditatis repetentes, attamen iterata vice fuerunt rejecti, prout reſultat à reſolutione emanata ſub die

8. Maii

8. Maii 1706. *lectum*, & ab Informatione per dictos Thereſianos impreſſa, & diſtributa in eadem Sac. Congreg. Concilii, *Summ.num.*4.

107 Pro executione igitur dictæ reſolutionis Sacr. Congr. Concilii, & Decreti Rev. Fabricæ actum fuit per me coram A. C. Cerro cum fundamento, quod iſte ſit executor Decretorum Sac. Congregationum, *Lantuſca in Theatr. Regul. verb. Auditor Cameræ verſic. ſextus caſus*, quodquè jubeat decreta præfata ſub cenſuris ſervari, *Dicaſtill. part.* 11. *tract.* 8. *reſolut.* 53. *Bordon. reſolut.* 73. relat. per *Coton in cont. lib.* 3. *de Clericis cont.* 3. *cap.* 3. *num.* 49. prout de facto devenit ad Sententiam, & relaxationem Cedulonum, *Summ. num.* 5.

108 In hoc ſtatu mutato Procuratore per PP. Thereſianos, & recurrente iſto ad Signaturam pro nova Audientia obtinuit ad relationem R. P. D. Baleſtra ſub die 18. Novembris 1706. ut *A. C. iterùm audiret ſuſpenſis Cenſuris*, qui adeò fortiter PP. Thereſianos audivit, ut primam Sententiam revocavit, dando aliam Sententiam declarantem nullam actionem competiiſſe, & competere Mendicantibus, ac mihi ſcribenti, & comparenti, tamquàm uno de Populo, *Summario num.* 6. à qua Sententia pendet hactenùs appellatio.

109 Detecta exindè voluntate Thereſianorum renuentium ſolvere eleemoſynas Mendicantibus, ac clara diſpoſitione dicti Decreti Rev. Fabricæ Mandantis ſunt verba Decreti, *Quod nolentibus hæredibus dare Fratribus Eleemoſynas, ſeu annuas præſtationes, ſive Legata ſolvere, ſeu illa non ſolventibus, tunc, & in eo caſu lapſis duobus annis à die obitus Teſtatorum ſi fuerit maturatum Legatum eadem Fabrica, vel illius Commiſſarii, id totum, quod ſolutum non fuit pro præterito pro rata &c. exigere &c. juxtà ſuas facultates, & Privilegia &c.* Detectum pariter fuit, intrare Fabricæ facultates, ob quam rem pro executione tàm dicti Decreti, quàm reſolutionis Sac. Congregationis Concilii, actum fuit coram R. P. D. Severolo illius Judice, qui cum remiſerit hanc inſtantiam definiendam ab EE. PP. ideò, humiliter ſupplicantur pro reſolutione affirmativa, & pro neceſſariò juris remedio, adhoc, ut dicti Thereſiani adimpleant Teſtatoris intentionem, de quibus ſuadente evidentiſſima juſtitia, ſupplementum illius haberi ſperatur.

110 Juſtitia

110 Juſtitia reſultat à ſola lectura præfati Decreti, emanati ſub die 14. Februarii 1633. & à reſolutione Sac. Cong. Conc. demandante illius obſervationem ſuperiùs relatam, per Partem Adverſam mediante concordia acceptata, itàut ſi ipſa nolit ſolvere eleemoſynas Mendicantibus, teneatur illas ſolvere Rev. Fabricæ ad formam dicti decreti.

111 Neque obſtat unicum fundamentum deſumptum ab hoc ratiocinio. PP. Thereſiani non tenentur ſolvere Mendicantibus eleemoſynas in vim Sententiæ A.C. Cerri, & ex alia parte obſtat diſpoſitio Teſtatoris prohibentis Fabricæ poſſe ſe intromittere in tali Legato in caſum incapacitatis ad favorem hæredum, igitur ipſos eſſe abſolvendos à tali onere tamquam non appoſito dicendum venit, juxta authoritates exaduersò allegandas prò qua adducitur ſicuti ſæpè adducta fuit *allegatio* 75. *Ridolphini*, & forsàn ultima reſolutio tanti Tribunalis emanata die 16. Martii proximè præteriti in *Imolen. Donationis*, adverſus quam pendet reviſio cum nova Audientia.

112 Quia quidquid ſit de injuſta Sententia A.C. Cerri denegante ejus Syndico, & cuilibet de Populo jus ſtandi in Judicio, & petendi eleemoſynas nomine Sedis Apoſtolicæ, adverſus quam omnia jura clamant, uti firmant in terminis DD. congeſti à *Tryſtan. tom.* 2. *deciſ.* 69. *circa finem verſic. quod autem*, & nulliter interprætante Decretum Rev. Fabricæ emanatum de anno 1633. & adversùs quam pendet appellatio ad inſtantiam Comparentis, & tuentis jura Mendicantium, pro habendo adimplemento voluntatis Teſtatoris, ad quem effectum quantum pium, & juſtum eſſet, ut EE. PP. aliquid ſpecialiter decernerent dictam Sententiam circumſcribendo; cum Sacræ Congregationes ſoleant hujuſmodi præjudiciales Sententias è medio auferre juxtà diverſas reſolutiones Congregationum, relatas per *Pignatellum in ſuis conſult. tom.* 1. *conſult.* 9. *per tot.*

113 ac per *Sac. Congr. Concil. in Surrentina Taxæ Innocentianæ* 6. *Maii* 1690. per quam fuit dictum *Sublata Sententia A. C. Thomati per partes deducenda eſſe jura ſua in hac Sacra Congregatione ex integro*, & in noſtris præciſis terminis per S.C. E. & R. die 21. Novembris 1698. fuit reſolutum ad favorem Capuccinorum contrà Abbatem Caſſinenſem Sancti

Germani -- *Non poſſe impediri hæredes quin ſoluant, & P. P. quin recipiant ſervata forma Decretorum Fabricæ*; atque *ſan. mem. Vrbani VIII. probibitione R. P. D. Auditoris Cameræ non obſtante.*

114 Certum eſt, quod quando hæredes renuunt præſtare dictas eleemoſynas ſemper intrant facultates Rev. Fabricæ, itàut etſi actio Mendicantium remaneat obvelata, ſtatìm reſurgat illa Fabricæ, quæ tunc oritur, quando per biennium hæres fuit contumax in ſolutione, & præſtatione oneris, uti reſultat à contextù dicti Decreti, & infinities reſolutum habemus per eamdem Sacram Congregationem Concilii, & in ſpecie *in Romana Donationis*, relat. per *Lantuſc. verbo Legatum num. primo*, ibi -- *Procurator Rev. Fabricæ citatis PP.* petit. *An prænarata donatio valeat ſubſtineri die* 2. *Junii* 1663. *Sacra Congregatio cenſuit licere dictis P. P. prænarratam annuam panis præſtationem titulo dumtaxàt eleemoſynæ recipere ad præſcriptum Decreti Congregationis Fabricæ ſub die* 14 *Februarii* 1633. *editi, & Syndico Apoſtolico non poſſe à Miniſtris dictæ Fabricæ ratione hujuſmodi donationis moleſtias*

115 *inferri niſi ad formam ſupradicti decreti*. Et in terminis terminantibus noſtri Legati, ſeu eleemoſynæ bon. 2. relicti dietìm pro ferculo Capuccinis reſoluit eadem Sac. Congregatio Concilii *in Faventina Legatorum* 2 *Martii* 1697. *Servanda eſſe Decreta Rev. Fabricæ die* 14. *Februarii* 1633.

116 Tùm quia Sententia A. C. Cerri percutit ſolùm actionem Mendicantium, utì colligitur ab illius lectura à qua etiam pendet appellatio, non verò tangit actionem Reverendæ Fabricæ, itàut intret de plano, quod ſi A. C. in executionem Decreti Reverendæ Fabricæ, & reſolutionis Sacræ Congregationis Concilii in judicatum tranſactæ declaraverit: *Nullum jus, nullamque actionem competiiſſe Mendicantibus*, reliquit intactum jus Fabricæ, & tacitè declaravit pro obſervatione illorum intrare facultates Fabricæ, aliàs remaneret eluſoria reſolutio Sacræ Congregationis Concilii *Obſervetur Decretum Reverendæ Fabricæ*, quam veritatem faſſus fuit D. Falconius ex aduersò ſcribens in ſua Informatione impreſſa, & data in Signatura, *Summ. Num.* 9.

117 Diſpoſitio Teſtatoris ulteriùs non tolit è medio facultates Reverendæ Fabricæ, tùm ratione diſpoſitionis præciſæ Teſtatoris,

ſtatoris, tùm ratione diſpoſitionis Juris, & triplici inevitabili motivo.

118 Primò, quia Teſtator reliquit Legatum ratione eleemoſynæ, ibi -- *Laſcio, che paghino ogni giorno eleemoſynaliter per pietanza di Mineſtra, ed altro loro neceſſario grana cinque &c. quale Legato per pietanza eſſi ne ſono capaci, come ne diſcorrono li Dottori Morali, nè repugna alla loro Regola per eſſere elemoſina, che ſe li da per vivere ogni giorno &c. ma quando per mia diſgrazia di non partecipare di queſta carità eſſi Padri non ne foſſero capaci, e pretendeſſe la Fabrica ſubentrare, in queſto caſo annullo &c. detto Legato, non volendo, che eſſa Fabrica non acquiſti neſſun juſſo, ma &c. reſtano liberi detto Monaſtero Erede, e Padri ſodisfare ognigiorno, e pagare detta Carità à niun' altro ſe non ſolo ad eſſi Padri à chi eleemoſynaliter l'hò laſciati, e voglio, che ſi ſegua, nec alio modo*, itàut à tali diſpoſitione effrænata, *ratione eleemoſynæ* intret capacitas reſpectù Men-

119 dicantium cum omnes, qui ſcripſerint in hac materia, de qua *Bartol. Fagnan.* & innumeri Doctores recenſiti per *Rotam in dicta Turritana Eleemoſynarum deciſ.* 1219. *& deciſ.* 1326. *coram Emerix*, & per *Tryſtan. in deciſ. Cathalon. tom. 2. deciſ.* 69. *per tot.* multa collegerint, & firmaverint ad propoſitum horum Legatorum, nullus illorum ſomniaverit Mendicantes eſſe incapaces Eleemoſynarum, cum iſtis vivant, & ita de tali capacitate ratione eleemoſynæ leguntur infinitæ Deciſiones Sac. Congregationum, & in ſpecie S. C. E.

120 R. relat. per *Matthæuc. in Official. Cur. cap.* 9 *num.* 10. ac etiam hujus noſtræ Supremæ Congregationis Reverendæ Fabricæ uſque ad nauſeam recollectæ per modernum *Pitonium in ſuis diſceptation. diſceptat. ſecunda per tot. & in ſpecie num.* 130. 131. *cum omnibus numeris immediatè ſequentibus*, ac per Sac. Congreg. Concil. relatam per dictum *Tryſtan. dicta deciſ.* 69. *num.* 20. *ubi allegantur Concordan.*

121 Qua capacitate poſita ratione Eleemoſynæ non datur locus ſubſtitutioni factæ in caſu incapacitatis, uti in terminis terminantibus advertit R. P. D. Petra *tom.* 2 *comm. ad Conſt. Apoſtol ad Conſtitut. Honorii III. ſect.* 4. *num* 48. *fol. mihi* 461. *cum authoritate S. C. C. in Romana Legati* 2. *Decembris* 1673. in qua aderat ſubſtitutio, & caducatio ad favorem Conventus Sancti Adriani hæredis, quà non obſtante S. C. re-

ſoluit, contrarium, ibi .. *An Legatum de quo agitur dari*
122 *juſſum per tot præſtationes pro PP. ægrotantibus in Infirmaria dicti Conventus Fratrum Minorum addito Miſſarum onere ſubſtineatur, & per conſequens an dictæ ſubſtitutioni factus fuerit locus*, & S.C. reſpondit. *Legatum de quo agitur ſuſtineri, & proindè dictæ ſubſtitutioni non eſſe locum, & num.* 41. qui firmando ſuam opinionem pro capacitate legati ratione Eleemoſynæ relicti adducit noſtram reſolutionem in Salernitana Eleemoſynarum 14. Junii 1704. quaſi quod S.C.C. demandando obſervationem Decreti Rev. Fabricæ, idem voluerit dicere, ac Canonizare capacitatem Mendicantium in recipiendo Eleemoſynam, quatenus hæredes velint dare, ſin minùs intrare facultates Fabricæ pro annuis præſtationibus non ſolutis ad effectum illas ſibi appropriandi juxtà dicti decreti diſpoſitionem.

123 Secundo ratione diſpoſitionis Juris, nàm non obſtante quacumque Teſtatoris prohibitione, ut Fabrica non ſe intromittat iſta poteſt ſe intromittere pro habendo implemento omnium, & ſingulorum onerum per Teſtatorem relictorum, uti reprobato dicto *Ridolph. in allegat.* 75. tenent *Rovit in Pragmat. de Legat. Piis num.* 5. *De Marinis in reſolut. Juris cap.* 224 *num.* 7. *Novar. quæſt. forenſ.* 91. *num* 10., & alii congeſti per *Bertach. in ſuo Voto* 161. *per tot* & id ſtante noviſſimo Decreto Rev. Fabricæ *relat. per Veſpignan. in compend. fol.* 71. *& per Cardin. de Luca in relat. Cur. diſcurſ.* 20. *num* 30. *& de Teſtam. diſcurſ.* 45 *num.* 7. & reſoluit ſemper hæc Sacra Congregatio & in ſpecie die 17. Decembris 1639. ità, *Franceſco*
124 *Menghio Commiſſario Fabricæ certiorante, an procedere debeat in caſibus in quibus Teſtatores prohibuerunt Fabricam ejuſque Miniſtros manus apponere ſub pæna nullitatis: Scribatur D. Commiſſario, ut procedat dictis prohibitionibus non obſtantibus,* ſicuti pariter Teſtator non poteſt prohibere in teſtamento, ne Epiſcopus, uti adminiſtrator à jure Deputatus, & exequutor omnium Legatorum Piorum ſe intromittat in exequutione illorum, etiam ſub pæna caducitatis, ex quo Teſtator non poteſt generalem legis, & Canonis Conſtitutionem immutare, & caducitas, ac alia pæna per ipſum appoſita non ſubſtinetur, & habetur, ac ſi appoſita non fuiſ-
125 ſet docent *Piaſec. prax. Epiſc. part.* 2. *cap.* 3. *art.* 5. *tit. de viſit. Benefic.*

Beneſic. ſimplic. num. 9. *Paſſerin in cap. Religioſus §. Sanè nu.* 106. *cum ſeqq de teſtam in* 6. & ità tenuit S.C.C. in Civitatis Plebis 10. Decembris 1695. refert *Monacell. in formul. legal. pract. Form.* 14. *num.* 3. & 4.

126 Tertio ratione Rei Judicatæ S.C.C. per adverſarios acceptatæ. Nam in propoſitione cauſæ actitatæ inter me ſcribentem nomine Capuccinorum, & PP. Thereſianos, talis prohibitio Teſtatoris ad Trutinam fuit revocata, uti reſultat à folio diſtributo in eadem Sac. Congregatione die 14. Junii 1704. ibi -- *uti latiùs ex particula Teſtamenti in qua ha-*
127 *betur, quod in caſu incapacitatis dd. PP. Legatum ſit irritum nullum, & invalidum, ac ſi factum non foret itaut nullum jus exindè oriri valeat favore Fabricæ, ſed ipſi PP. ab hujuſmodi annua præſtatione liberi omninò, & exempti remaneant*, & ab informationibus tunc diſtributis pro PP. Thereſianis per quos talis exceptio, quæ hodiè refrigitur, fuit data, uti colligitur ex eorum reſponſione *Summario num.* 7. Attamen Sacra Congregatio dictis non obſtantibus reſpondit *pro ob-*
128 *ſervatione Decreti Rev. Fabricæ*, itaut ſuper hoc puncto, nil remaneat amplius dicendum, ex quò acceptando PP. Thereſiani talem reſolutionem concordiam cum Capuccinis meditarunt, & petendo confirmationem Concordiæ cum motivis in eorum Memoriali impreſſo conſarcinatis *Summario num.* 4. fuerunt rejecti cum ſolido fundamento, quod Decretum Rev. Fabricæ 1633. interdicat confeſſiones de recepto ultrà ſummas effectivè habitas à Mendicantibus, quodquè ulterius conſimile Decretum ejuſdem Fabricæ emanatum die 15. Decemb. 1646. interdicat compoſitiones ſuper præfatis Legatis faciendas à Miniſtris Rev. Fabricæ prout reſultat ab eodem Decreto impreſſo penès di-
129 ctum Lantuſcham in Theatro *Regul. verb. Bona Temporal. num.* 6. *§. Prohibuit*, itaut intret dilemma circa PP. Tereſianos hæredes, aut adeſt in hæreditate, & adimpleant onus Teſtatoris ex *Textu in leg Hæredum in fin. ff. de petit. hæred.* & innumeris DD. congeſtis per *Rot. in dec.* 1219. *num.* 10. & 11. *cor. R.P.D. Emerix Decano.*

130 Aut non adeſt, & dimittant hæreditatem, in manibus Æconomi, ſeù alterius Miniſtri ejuſdem Fabricæ, quod verò cum non poſſit dici in caſu noſtro, ex eo quia doctum fuit

in hæreditate Fabritii Pinto adeſſæ Patrimonium excedens ſummam ſcutorum viginti millium ob id ſcandaloſa reputatur Thereſianorum retinentia in nolendo adimplere Teſtatoris piam diſpoſitionem demandantem per ipſos fieri Eleemoſynas tenuiſſimas erogandas dietim pro neceſſaria alimonia Mendicantium, quæ retinentia involuit ſpeciem furti, & peccati contra Miſericordiam, & contra Juſtitiam orientis ab eo, quod Thereſiani convertunt Eleemoſynas in proprios uſus quas Religioſi pauperes Evangelici recipere debent pro ſubveniendis ſuis neceſſitatibus in terminis harum Eleemoſynarum ità firmant propoſitum *S. Anton. Pa-*
131 *ludanus Cordova, Suarez Miranda Rodriguez, Villalobos Navarro, Luengo, Bravo Sanchez, & omnes DD Morales fusè allegati per Tryſtani in deciſ. Cathalon. deciſ.* 69 *num* 23. *cum ſequent* in eum penè modum, quo ſi unus ex EE.PP. imponeret proprio Magiſtro Domus, ut daret Eleemoſynam Mendicantibus diurnam, & iſte cun motivo incapacitatis iſtorum illam pro ſe retineret, uti pariter in terminis terminantibus noſtræ quæſtionis firmant D. Bonaventura, & innumeri DD. pariter congeſti per eumdem *Tryſtan. loc. cit. num.*19 *ex gratia viden.*

132 Ex quibus omnibus reſultat, quod reſolutio emanata in Imolen. Donationis 16. Martii 1707. in qua dictum fuit *non intrare facultates Fabricæ* ad hominem retorqueatur. Ex quo in iſto ſenſu Mendicantes eſſent capaces Legatorum per viam Eleemoſynæ, itaut volentibus Thereſianis hæredibus ſolvere ad formam Decreti Rever. Fabricæ Mendicantes poſſent legata recipere. Quodquè verò ſi ab hac reſolutione receder etur, cauſa eſſet poſita in tuto pro noſtra inſtantia; Attamen cum nos verſemur in caſu quo adeſt res judicata Sacræ Congregationis Concilii pro obſervatione dicti Decreti, & hæredes renuant ſolvere Legatum Mendicantibus, de plano intrant facultates Fabricæ, uti in terminis præciſis Legati Panis, & Vini relicti Ca-
133 puccinis dixit *Rota deciſ.* 212 *num* 6 §. *Supererat coram Caval. & dicta deciſ.* 1326 *in fine coram Emerix Decano.*

134 Quæ citrà difficultatem amplectenda veniunt in caſu noſtro in quo habemus reſolutionem S. C. C. *Obſervetur Decretum Rev. Fabricæ.* Quod indefinitè procedit in iis Legatis annuis,

nuis, quæ remanente hæreditate penès hæredem, uti in caſu noſtro, iſte remanet gravatus ſolvere annuas Eleemoſynas, ſivè Legata per viam Eleemoſynæ relicta Mendicantibus in quo d. annua præſtatio, uti reſidens in libera ejus voluntate non lædit puritatem Regulæ Mendicantium emiſſa ſolita proteſtatione inſinuata in ſimilibus per *D. Bonav. relat. per dict. deciſ.* 1219. *num.* 14 *in fine coram bon. memor. Emerix Decano* ſecùs verò in aliis Legatis in quibus capitalias ſunt collata in Sindicos Apoſtolicos, uti eſt caſus
135 *Imolen.* in quo poteſt oriri difficultas decidenda per EE. PP. alias ſi Thereſiani hæredes eſſent immunes à ſolvendo dictum Legatum Mendicantibus, & Fabricæ, redderent eluſoriam dictam reſolutionem, quod eſt ridiculum dicere; In quo enim conſiſteret obſervatio Decreti demandata, niſi forsàn Thereſiani prætenderent obſervationem conſiſtere in ſola lectura Decreti, cum ulterius deberent ſcire obſervationem conſiſtere in executione illorum, quæ reperiuntur diſpoſita in ipſo Decreto, quod uti approbatum à Sac. Pontifice habet vim legis omninò obſervandæ. Quarè &c.

Petrus Marcellinus de Luccia.

SUMMARIUM.

136 *Eminentiſſimi, e Reverendiſſimi Signori.*

137 IL Monaſtero, e PP. Carmelitani Scalzi ſotto il titolo di S. Tereſa di Salerno humilmente eſpongono, come eſſendo ſtato laſciato herede univerſale, e particolare uſufruttuario, e proprietario &c. dal quondam Dottor Fabritio Pinto, viene da eſſo Teſtatore gravato di ſodisfare ſcud. 800. in circa delegati &c. Supplicano in tanto umilmente l'EE. VV. dichiarare &c. che ſia lecito ad eſſo Oratore &c. à valerſi del prezzo

 così

136 Num. 1. *Particula Teſtamenti in quo hæredes gravantur ad ſolvendam eleemoſynam dietim PP. Mendicantibus relinquitur uti data antecedenter num.* 35.

137 Num. 2. *Memoriale datum S. C. C. per PP. Diſcalceatos ex quo reſultat fuiſſe cognitam, & acceptatam illorum obligationem per Teſtatorem ipſis impoſitam.*

così delli argenti, come delli quadri &c. tanto più che eſſendovi trà gl'altri legati uno di grana cinque il giorno per mineſtra di verde a trè Conventi di Mendicanti Franceſcani &c. e non eſſendone eſſi Conventi capaci per trattarſi di legato di vitto quotidiano &c. penſano eſſi Oratori di tranſigere il detto legato per una volta ſolamente per ſodisfare la volontà del pio Teſtatore nel modo più poſſibile, nel quale li viene permeſſo anche ſecondo li decreti della Sac. Congregazione per la quale tranſazione li neceſſita ſomma maggiore &c. die 15. Septembris 1703. Sac. Congregazio Concilii reſcripſit *Pretium argentorum applicetur in ſolutione legatorum manualium, ut in voto.*

Auditore Sanctiſſimi.

138 Citentur &c. ad dicendum contra Memoriale cum Reſcripto Sanctiſſimi, & interim &c. inhiberi &c. ne audeat &c. quidquam innovare in Tribunali Rev. Fabricæ Civitatis Salerni, & decretum &c. inſtantibus S. Thereſiæ Principalibus ſivè &c. Peluſius Notarius Commiſſarius Rev. Fabricæ Civitatis Salerni PP. Capuccini, PP. S. Laurentii, PP. S. Nicolai del Monaſtero.

Eminentiſſimi, e Reverendiſſimi Signori.

139 PEr parte de PP. Carmelitani Scalzi di Salerno &c. ſi ſupplica, qualmente Fabrizio Pinto &c. laſciò che ſi daſſero per elemoſina ogni giorno per pietanza di mineſtra alli Capuccini, e PP. Oſſervanti cinque grana il giorno, e conoſciutaſi dal Teſtatore l'incapacità de' PP. Oſſervanti, e Capuccini ordinò che in neſſun conto poteſſe ſubentrare la Rev. Fabrica in difetto di d. incapacità, ma che detto legato ſii per non fatto *Somm. num.* 1.

Morto il Teſtatore nel 1701. li PP. Oſſervanti, e Capuccini &c. incominciorono a tormentare gl'Oratori &c. perciò furono forzati a comparire avanti l'EE. VV. per la dichiarazione

138 Num. 3. *Citatio facta per PP. Diſcalceatos.*

139 Num. 4. *Informatio data per PP. Thereſianos in S.C.C. die 8. Maii 1706. ſuper qua fuit reſcriptum lectum.*

zione ſe ſi doveva detto legato, e diſputato il Dubio ſotto li 14. Giugno dell'Anno 1704. fu dall'EE.VV. reſcritto *ſerventur Decreta R. F. ſub die 14. Februarii* 1633.

140 Ma come che EE.SS. detta annua præſtatione non ſi può fare per eſſere l'hæredità talmente ſcarſa come dal fol. *Somm. Num* 2. che non baſta pagare li Legati Pii delle Meſſe laſciate, & Anniverſario da d. Teſtatore conforme atteſta l'Ordinario nella ſua Relazione *Somm. Num.* 3. e per molti capi, che ſi dirà appreſſo perciò gl'oratori con li PP. Capuccini ſono venuti a concordia di pagare alli Sindici Apoſtolici una ſol volta duc. 150. con erogarli in beneficio della Chieſa come da publico Iſtromento *Somm. Num.* 4. e di ciò ſupplicatone la ſomma bontà dell'EE. VV. ſi degnorono reſcrivere pro Informatione all'Ordinario di Salerno, quale ſotto li 7. di Agoſto del paſſato anno informò &c. alla quale Relazione &c. fu reſcritto *lectum.*

Per tanto gl'Oratori ſupplicano &c. recedere dal detto Reſcritto Primo quantunque il Teſtatore fa apparire una heredità opulenta è Ricca pure s'è viſto, che viene ad eſſere povera ſtante, che laſcia molti Legati Pii, & uſufruttuaria la Sorella, del Teſtatore l'atteſta l'ordinario nella ſua Relazione *Sommario num.* 3 *&c.*

141 Secondo. Tutta quella qualità d'oro, & argento è moneta laſciò ſcritto in Teſtamento doppo la ſua Morte non ſi ritrovò &c.

Terzo. Li Peſi grandi delle Meſſe, & Anniverſarii, che ha laſciato d. Teſtatore *Somm. Num.* 1. quali vengono preferiti a qualſiſia altro Legato Pio conforme deciſe la S. Rota in Hortana 3. Martii 1684. coram Albergato &c.

Ne oſta il decreto della R. Fabrica del 1633. dove diſpone, che d. Legati non ſi poſſano eſtinguere ne componere mercè, che li medeſimi Decreti parlano ſolamente, che non ſi poſſano eſtinguere dalli Commiſſarii della Fabrica &c. quali Decreti non derogorno alla Bolla di Clemente VII. &c. Undè &c. ſi ſupplica &c. del loro beneplacito.

Alla

Hæreditas decantata inſufficiens, ſed motivum fuit rejectum à S.C.C.

Allegatur Decretum Rev. Fabricæ Anni 1633. *& acceptatur per Thereſianos.*

Alla S. Cong del Concilio - Salernitana -- Per li PP. Carmelitani Scalzi -- con li PP. Capuccini --

Et propoſita cauſa die 8. *Maii* 1706. *fuit reſcriptum lectum.*

142 Chriſti &c. In Cauſa &c. Inter D. Petrum Marcellinum de Luccia nomine de quo in actis &c & RR. PP. Diſcalceatos Reos Conventos &c. de & ſuper obſervatione, & executione Decretorum R. F. die 14. Februarii 1633. Emanat. ac S. Cong. Concilii emanat. die 12. Junii 1704. ſuper ſolutione legatorum per bon. mem. Fabritium Pinto &c. Dicimus n ſi infrà quindecim dies &c. realiter, & cum effectu dictis decretis, & Monitorio ſuper illorum executione &c. paruerint &c. ex nunc prout ex tunc in Excommunicationem &c. incurriſſe.

Item pari ſententia dicimus &c. PP. Diſcalceatos teneri, & obligatos eſſe ſolvere d. annuas Eleemoſynas &c *in omnibus, & per omnia ad formam Decretorum R. Fabricæ* ad quorum formam, & tenorem, quodcumque Mandatum relaxamus &c. Ità pronunciavi Ego Carolus Cerrus.

143 Chriſti &c. In Cauſa &c. inter RR. FF. Reformatos, Minores, & Capuccinos &c & D. Petrum Marcellinum de Luccia nomine &c. & R. P. Carmelitas Diſcalceatos &c. hæredes q. Fabritii Pinto &c. de & ſuper executione decretorum S. Congreg. emanat. die 12. Junii 1704. & alterius R. Fabricæ S. Petri emanat. die 14. Februarii 1633. &c. Dicimus aſſ. cenſuras ac cedulones in præcedenti noſtra ſententia, Contrà R. P. Carmelitas relaxatas &c. revocandas &c. fore & eſſe &c.

144 Item &c. Dicimus in executionem antedictorum decretorum S. C. C. & R. Fabricæ S. Petri dd. PP. Reformatis, & Capuccinis nullum jus nullamque actionem competiiſſe pro ſolutione, & exactione ſupradicti legati obulorum quindecim ſingulo die &c. relict. à qu. Fabritio Pinto &c. &ptereà PP. Carmelitas ad ſolutionem præfati legati non teneri neque obligatos eſſe, ac ab omnibus moleſtationibus &c. abſolvendos &c. prout abſoluimus &c.

Appellat.

142 Num. 5. *Sententia A. C. Cerri relaxans cenſuras pro executione Decretorum S. C. C. & Rev. Fabricæ.*

143 Num. 6. *Sententia revocatoria præcedentis.*

Appelat. die 1. Februarii 1707.

145 Salernitana legati Eminentiſs. & Reverendiſs. Domine legatum relictum &c.

Non obſtat quod etiamſi PP. Adverſarii percipere non poſſent legatum, nihilominùs ſemper debeat ſolui R. Fabricæ, quæ ſubintrat in locum legatarii incapacis vigore decretorum Congregationis ejuſdem Fabricæ anni 1633. *relat. à Fagnan. in d. C. nimis prava num.* 59.

146 Siquidem cum Teſtator ad hunc caſum reſpexerit, & expreſſe prohibuerit ne legatum ad Favorem Fabricæ umquam cederet procedere non poteſt diſpoſitio prædicti decreti cùm refragetur expreſſa voluntas Teſtatoris, quæ eſt ad unguem ſervanda ut in terminis benè firmat *Ridolphin allegat* 75 *nu.* 11. *Marant. reſponſ.* 20 *n.* 18. *par.* 1. *Rot. in Rom. Fabricæ* 16. *Apr.* 1602. *coràm Corduba.*

147 Nec attendi meretur ſi dicatur Teſtatorem prohibere non poſſe quo minùs R. Fabrica ſe non intromittat in legatis relictis incapacibus juxtà decretum ab eadem Fabrica emanatum ſub die 18. Martii 1626. quod refert *Veſpignan. in comp. fol.* 40. *Card de Luc. in Relat. cur. diſcurſ.* 20. *num.* 30. Etenim cum in caſu noſtro Teſtator affectionem habuerit ad PP. Adverſarios, & in caſu eorum incapacitatis legatum factum aunullaverit, & pro nullo habuerit *noſtro Summ. Num.* 1. hoc ſanè caſu non applicatur diſpoſitio d. Decreti nec intrant facultates Fabricæ, quià ſi nullum eſt legatum privilegium Fabricæ facere non poteſt, ut quod non eſt deducatur ad eſſe, firmat. *Antonell. de Regim. Eccleſ. lib* 1. *cap.* 10. *§.* 2. *num.* 16. *Ridolphin. dicta allegat.* 75. *num.* 9. ex gratia viden. ubi alii concordan.

Ponderando &c.

Xaverius Spinelli.

Stato

145 Num. 7. *Reſponſio data per Thereſianos in S. C. C. tempore quo fuit propoſita Cauſa, & motiva rejecta cum reſcripto* obſervetur Decretum R. Fabricæ 14. *Februarii* 1633.

148 Stato hereditario, & Inventario delli Beni laſciati dal qu. Fabritio Pinto alli PP. Thereſiani cavato dal teſtamento &c.

Un Palazzo grande con ſuoi membri diſtanti è Cantine poſta nella piazza d. del Campo.			
Una Caſa attacata a d. Palazzo f.	duc.	50	
Una Tenuta d. Maſſaria con Caſa ſita nel Caſale della Paſſena d. del Paradiſo f.	duc.		
Cenſuata per duc. 50. annui frutta	duc.	45	
Cenſo con Anna Griò f.	duc.	18	
Fiſcali Annui ſopra l'Univerſità di Calabritto f.	duc.	71	
Fiſcali ſopra li Sali del Mare f.	duc.	2	40
Fiſcali ſopra S. Arrendimento de nuovo impoſto	duc.	2	60
Fiſcali ſopra la Dogana di Napoli di capitale duc. 2000. fr. in circa f.	duc.	120	
Capitale di duc. 1100 douto dalli Scoles f.	duc.	77	
Fiſcali ed Adona della Saponara f.	duc.	15	
Somma il frutto di	duc.	401	0

Mobili Argenti trè bacili, trè bocali una caneſtra, trè guantiere	duc.
Contanti f.	duc.
Quadri trà grandi è piccoli quelli ſecondo il teſtamento del Pinto ſi enunciano di gran valore è l'enunciativa del teſtamento	duc.
Il ſtudio	duc.

149 Salernitana Legati. R.P.D. Baleſtra &c. -- R.P. Fabritius Pinto &c.

Secunda quæ eſt fatalis &c. reſultat ex ipſiſmet decretis S. C. C. &c. nam propoſito dubio. *An legatum ſit præſtandum &c.* ema-

148 Num. 8. *Inventarium Bonorum Teſtatoris deſumptum à ſuo Teſtamento juxtà depoſitionem Notarii datam in S.C. Concilii cum annuo fructu.*

149 Num. 9. *Confeſſio Adverſariorum quod intrent facultates Fabricæ in vim reſolutionis S.C.C. deſumpta ab informatione data in Signatura Juſtitiæ die* 15. *Novembris* 1706.

emanavit reſcriptum obſerventur Decreta R. Fabricæ emanata de anno 1633. quibus habetur nullam actionem nullumque jus Fratribus adverſariis eorumque Sindicis ſeu procuratoribus competere ad effectum conſequendi hujuſmodi legata', *quæ tantum Fabricæ applicari poſſunt*; Undè cùm ſtandum ſit hiſce decretis non eſt cur quæramus de quæſtione jam à S. Congregatione deciſa, & exaduerſo acceptata mediante petitione, & ſententia obtenta ſuper illius executione &c.

Quarè &c.

Franciſcus Maria Falconius.

Informatio data coram S.C.R. Fabricæ pro RR. PP. Thereſianis die 20. Julii 1607.

Salernitana Legati.

151 EMinentiſſime, & Reverendiſſime Dominê. Hæredes inſtituit univerſales Ven. Conventum, & RR. PP. Carmelitas Diſcalceatos Civitatis Salerni Principales noſtros quondam Fabritius de Pinto in ejus, ſub quo deceſſit Teſtamento condito die 6. Julii 1699. illoſque pluribus legatis tàm piis, quàm prophanis gravavit, & præſertim favore PP. Capuccinorum, & Minorum de Obſervantia in obulis quindecim quolibet die præſtandis pro quotidiana pitantia, & victu, & licèt Teſtator fretus auctoritate Bertacchini in ejus repertoriis credidiſſet dictos fratres de Obſervantia fuiſſe capaces hujuſmodi quotidiani, perpetuique legati; Nihilominùs valdè timens de ſua opinione ejus diſpoſitioni ſuper addidit, quod in caſu, in quem fortaſſe dd. Fratres de Obſervantia Legatarii propter eorum exemplarem Regulæ puritatem incapaces fore diiudicarentur, tùnc & eo caſu Reverenda Fabrica minimè in dicto legato ſubintrare poſſet, ſed illud annullando, & irritando, ac ſi legatum factum non fuiſſet, liberum omninò remaneret penès Conventum, & PP. hæredes ab eo inſtitutos, ut patet ex Teſtamento, quod in neceſſariis datur *Summario num.* 1.

152 Pro ſolutione dicti legati D. Luccia exaduersò Scribens uti aſſertus Syndicus Apoſtolicus, ac uti unus de Populo autumans

mans legatum antedictum ſuis Fratribus de Obſervantia deberi, eoſque capaces eſſe recurſum habuit ad Sacram Congregationem Concilii, in qua diſputato de more Dubio -- *An legatum eſſet præſtandum, & injungendum Archiepiſcopo Salernitano, ut ad executionem Teſtamenti procederet;* Eoque propoſito die 14. Junii 1704. dicta Sacra Congregatio reiiciendo Patris inſtantiam reſcripſit -- *Obſerventur Decreta Rev. Fabricæ emanata die* 14. *Februarii* 1633. ut ex particula contrariæ Informationis impreſſæ *Num.* 2.

153 Ex petiit deinceps d. D. Luccia nomine quo ſuprà coràm A. C. Cerro executionem dictorum Decretorum Sacrarum Congregationum, & diſcuſſa cauſa formitèr, recognitaque incapacitate PP. Adverſariorum ex eiſdem Decretis, quibus prohibetur acquirere poſſe hujuſmodi legata perpetua, præſertìm reſpicientia proprium, & individuum commodum ipſorum Fratrum, cùm noſtrum legatum ſpecificè relictum appareat pro quotidiana pitantia, juxtà magiſtrales deciſiones *in Turritana Eleemoſynarum coràm bon. mem. Emerix intèr ejus impreſs. la* 1219. *& deciſ.* 1326. Summo jure dictus A.C. Cerrus Sententiam abſolutoriam protulit, qua difinitivè declaravit nullum jus, nullamque actionem dd. Fratribus Adverſariis pro aſſequendo præfato legato competiiſſe, & competere, ut *Num.* 3.

154 Agnita incontrovertibili, & notoria incapacitate conſequendi prædictum legatum antedictus D. Luccia non ampliùs uti Syndicus dictorum Legatariorum, ſed uti Procurator Reverendæ Fabricæ; ad iſtius Tribunal eo nomine, ſe convertit, prætendens, quod attenta incapacitate conſequendi dictum legatum per Sententiam in caſu præciſo conſtabilita ſubintrat eadem Reverenda Fabrica juxtà ſuas notorias facultates, & ob id novum judicium inſtauravit coràm R.P.D meo Severolo, pro applicatione dicti legati favore ejuſdem Reverendæ Fabricæ, qui Judex partes ad hanc Sacram Congregationem remiſit; Undè cùm in præſenti cauſa proponatur ſub nomine totiès dictæ Reverendæ Fabricæ, ſupplicamus favore noſtrorum Principalium reſcribendum fore -- *Non intrare facultates Reverendæ Fabricæ.*

155 Licèt enim eidem Reverendæ Fabricæ attribuatur à Summis

mis Pontificibus, & Decretis ab hac Sacra Congregatione emanatis facultas applicandi legata, & pias diſpoſitiones, de quibus Legatarii incapaces exiſtunt, & in locum Legatariorum ſubintret, & ſubrogata ſit, ac ſi ab ipſis Teſtatoribus ſubſtituta fuiſſet, juxtà relata per *bon. mem. Veſpignan. in Compend. fol.* 25 §. 2. *& fol* 33. §. 4. Nihilominùs facultates hujuſmodi locum obtinent, quotieſcumque vel alitèr diſpoſitum non ſit à Piis Teſtatoribus, vel contraria eorum voluntas non reſiſtat, alitèr autem diſponentes Teſtatores, vel quod iſti in caſu incapacitatis, ſeù alterius ſimilis eventus diſpoſuerunt favore alterius perſonæ, tunc Reverenda Fabrica in hujuſmodi legatis, & diſpoſitionibus ſubintrare non poteſt, eandemque ſubrogatam eſſe dici nequit, quia expreſſa diſpoſitio facit ceſſare tacitam, nàm conſtitutiones Apoſtolicæ facultates Reverendæ Fabricæ tribuentes, non derogant menti, & voluntati teſtantium, minuſque contrà expreſſam illorum voluntatem ſuccedere faciant, in præjudicium præmaximè tertii, qui
156 relicto ſubſtitutus reperitur, ut teſtatur *Marant. olìm Aduocatus Reverendæ Fabricæ reſp.* 20. *num.* 18. *verſ. Facultates Reverendæ Fabricæ locum non habent contrà Teſtatorem voluntatem, & reſp.* 32. *num.* 26. *verſ. Dictum etiam fuit aduerſùs Fabricam ipſam haud poſſe venire contrà defuncti voluntatem cùm hoc ſibi per Summorum Pontificum privilegia non concedatur, & num.* 29 *par.* 1. latè *Rub. de Teſtament. cap.* 84. *num.* 269 *& ſeq.* & egregiè dixit *Rota in celebri Romana Fideicommiſſi de Ruſpolis coràm bo. mem. Rondinino impreſſ. poſt Balducc. ad Ranon. tom.* 4. *deciſ.* 5. *num.* 7. Nil enim ſanctius, & æquum eſt, quam defunctorum ſuprema elogia religiosè ſervare ad *Text. in l. cùm antiquitas* 28. *Cod de Teſtam.*
157 *Auth. de Eccleſ. §. Si quis ædificationes, & l. unica Cod. de ludor. lib.* 11. *Rot. deciſ.* 80. *num.* 1. *par.* 19 *tom.* 1. Non enim deſtruit, ſed exequitur ultimas voluntates Reverenda Fabrica, ut in noſtris terminis firmat *Angel. Ridolphin. alleg.* 75. *ſub num.* 11.

158 Quamobrem cum noſter Teſtator expreſsè ordinaverit, quod in caſu, quo PP. Legatarii de Obſervantia incapaces exiſterent aſſequendi relictum quotidianum obulorum 15. ſingulis diebus pro eorum pitantia, & victu, legatum haberetur

retur pro non ſcripto, ac diſpoſito, ſed illud omninò revertatur, & accreſcat ejus hæredibus, itaut nullum jus quæri poſſit Reverendæ Fabricæ Sancti Petri, ut *dicto Num.* 1. ibi -- *In tal caſo annullo, invalido, e dò per irritto, non ſcritto, nè fatto detto legato, non volendo, che eſſa Fabrica acquiſti neſſun'jus, mà che come non fatto, nè diſpoſto reſtino liberi à detto Monaſtero erede, e ſuoi Padri:* Planum fit, quod declarata per Sententiam diffinitivam incapacitate Legatariorum aſſequendi legatum eis ſub dicta conditione reli-
159 ctum, ut *d. Num.* 2. factus fuit locus diſpoſitioni Teſtatoris favore hæredum Principalium noſtrorum, quibus purificata dicta conditione legatum relictum fuit juxtà auctoritates ſuperiùs allegatas, quibus additur *Gaſtald. conſult. for.* 226. *num.* 14. *Rota coràm Cavaler. deciſ.* 212. *num.* 5. & alibi paſsìm.

160 Non obſtat, quod dicta Teſtatoris diſpoſitio excluſiva Reverendæ Fabricæ Sancti Petri uti tendens in illius odium vitietur, & proindè remaneat ſubjecta Legibus, & Conſtitutionibus Summorum Pontificum, ex quibus legatum incapacibus relictum Reverendæ Fabricæ applicari ſancitum eſt juxtà auctoritates, & Decreta hujus Sacræ Congregationis exaduersò forsàn alleganda: Quoniàm auctorìtates præfatæ, & Decreta loquuntur, & locum obtinent, quotiès agitur de legatis puris, & ſimplicitèr relictis ad adimplendum aliquod factum cum prohibitione, nè Reverenda Fabrica, vel Epiſcopus ſe ingerat relicta omnimoda libertate exequendi legata, piaſque diſpoſitiones Executoribus, vel ipſis hæredibus, in hoc autem caſu non licèt Teſtatoribus prohibere, quod ſivè Epiſcopus, ſivè Reverenda Fabrica ſe ingerat in recognoſcendo, an legata exequantur, & impleantur, cùm id videatur dare anſam hæredibus, & Executoribus defraudandi Teſtatorum voluntates, & pias diſpoſitiones: Undè utpotè nutritiva peccati ſummo Jure diſpoſitio hujuſmodi irrita, & nulla diiudicata fuit.

161 Alitèr autem ſe habet in caſu noſtro, quo Teſtator diſpoſuit, quod quatenùs legatum conſequi non poſſent Fratres de Obſervantia, tunc habeatur pro non ſcripto, & nullo, illudque revertatur ad ſuos hæredes, volens idem Te-

ſtator,

ſtator, quòd Reverenda Fabrica nullum jus acquirere, valeat; Undè cum Reverenda Fabrica in caſu non diſpoſito à Teſtatore, data Legatarii incapacitate dicatur ex veriſimili illius mente, ac ſi per fideicommiſſum ſubſtituta fuiſſet, ad ſuperiùs notata per *bo. mem. Veſpignan. in Compend fol.* 25. *§.* 2. *& fol.* 33. *§.* 4. *& fol.* 11. *lit. F.* Sanè indubium eſſe videtur, quòd Teſtator expreſsè diſponendo alteri, quam Reverendæ Fabricæ legatum incapaci relictum deberi, illudque pro non ſcripto, & caſſo haberi, ac ſi factum non fuiſſet; proindè omninò ceſſant facultates dictæ Reverendæ Fabricæ inhærentes veriſimili menti diſponentium, nè aliàs aſſequatur legatum, & ſubſtituta dicatur contra expreſſam eorumdem Teſtatorum voluntatem, ut in puncto legati relicti PP. de Obſervantia ſub conditione, quòd quatenùs legatum dicti Patres habere non poſſent irritum, & nullum exiſtat, & vadat ad hæ-

162 redes firmat pleniſſimè *Marant. reſp.* 32. *à num.* 18. *& per tot.* & magis in ſpecie caſus noſtri *in reſp.* 41. *num.* 105. ibi -- *Niſi aliàs Teſtatores ad ſe, ſuoſque hæredes reverti legata bujuſmodi diſpoſuiſſent in caſu incapacitatis*, ut plenè per *Sorbum in Compend. verbo Procuratores* §. 3. *& ſeq & in ſuis adnotationibus verſ. Cujus Syndici munus fol* 490. *& ſeq.* & pluribus allegatis *Rubeus de Teſtam. cap.* 83. *num.* 180. *cum ſeq. ubi num.* 183. ait ibi -- *Quod fortè puto ſinè difficultate tranſire, quandò Teſtator ordinaſſet, nè Epiſcopus, vel Reverenda Fabrica manus imponeret, & in caſu impoſitionis non ſit legatum pium, & habeatur, ac ſi non eſſet relictum, Vaſquez de ſucceſs. &c.* & articulo formitèr reaſſumpto pro veritate ità determinavit *Angel. Ridolphin. allegat.* 75. *à num.* 9. *uſque ad finem*, ubi contrarias rationes confutat, & declarat.

163 Duriſſimum etenim aliàs eſſet, ſi Teſtatores, qui rei ſuæ Moderatores, & arbitri ſunt, non poſſent de re propria diſponere, & relinquere ſub conditionibus ſibi benè viſis contrà omne jus naturale Canonicum, & Civile; novum namque non eſt in jure noſtro, quòd legatum etiam pium ſub aliqua conditione factum ea non purificata evaneſcat, & adimatur, ut exclamant jura mox allegata, & ſi valet in utroque jure legatum ſub ea expreſſa lege, quòd nunquàm vadat ad Eccleſiam, ſeù alterum locum pium *Text.*

in cap. Ultima voluntas 13. *quæſt* 2. & §. *Diſponat auth. de nupt. Rota deciſ* 135. *num.* 15 *part.* 7. *Recent.* nulla diſparitatis ratione aſſeri poteſt, quarè prohiberi nequeat, quòd Reverenda Fabrica ſuccedere non poſſit legato incapaci relicto, ut relatis concordantibus obſervat *Ridolph. d. allegat.* 75. *num.* 14. *cum ſeq.* ubi plures alias rationes adducit.

164 Undè cum noſter Teſtator non ſolùm legatum relictum PP. de Obſervantia in caſu, quo de illo incapaces forent, habere voluit pro non ſcripto, irrito, & caſſo, ſed ulterùs mandavit, quòd PP. Principales noſtri, & illius hæredes liberi omninò evaderent ab illius ſolutione, ibi -- *Mà che come non fatto, nè diſpoſto reſtino liberi detto Monaſtero, eredi, e ſuoi Padri:* Clarùm omninò redditur, quòd Reverenda Fabrica nihil prætendere poſſit, nè dicamus, quòd ſuccedat juxtà ſuas facultates in excluſionem illius perſonæ, cui Teſtator voluit, quòd legatum recaderet, ut benè notant auctoritates allegatæ, & in ſpecie *Marant. dicto reſp.* 41. *num.* 105. *par.* 1. *Ridolph. allegat.* 75. *num.* 10. 11. & 12. cùm ibidem plena manu cumulatis, & noviſſimè hoc Sac. Tribunal reſpondit in longè debilioribus terminis legati excluſivi Rev. Fabricæ in genere non intrare facultates Reverendæ Fabricæ ſub die 16. Martii currentis anni 1707. in Cauſa Imolen. Donationis.

165 Quatenus autem à D. Exaduerſo Scribente repetantur ea, quæ concernunt capacitatem, vel incapacitatem Legatariorum, cum non ſit præſentis inſpectionis ſtante Sententia prolata à Judice per ipſam partem ſuſcepto, donec ex aduerſo revocatio non obtinebitur ſemper illa ſupponenda erit in hoc Sacro Tribunali, maximè quia pars adverſa aditum habet de illius viribus agendi coram Judice appellationis, ad quem obtenta reſtitutione integrum accurrere valet.

166 Atquè ideò pro omnium remotione, quæ extrà punctum afferri poſſent, urget inevitabile dilemma, aut enim Legatarii ſunt capaces hujuſmodi Legati, & Rev. Fabrica nullum Jus habet, cum illius facultates applicandi Legatum verſentur in caſu incapacitatis Legatarii, aut ſunt incapaces, & pariter nullum Jus habere poteſt eadem

Rev.

Rev. Fabrica, cum attenta hujuſmodi incapacitate Legatum ſit ab eodem Teſtatore ab illa ademptum, & applicatum illius hæredi, ad quem liberè Legatum ſpectare voluit ex rationibus ſuperiùs animaduerſis.

Quarè &c.

Franciſcus Maria Falconius.

Summarium relinquitur ne repetantur jura alias data num. 35. *&* 143.

Informatio diſtributa pro parte RR. PP. Thereſianorum ſub die 9. *Februarii* 1708. *coram C. R. Fabricæ.*

Salernitana Legati.

167 EMinentiſſime, & Reverendiſſime Domine. Propoſita hujuſmodi cauſa in Congregatione habita die 20. *Junii præteriti* ad inſtantiam Rev. Fabricæ emanavit reſcriptum *Circumſcripta Sententia A.C. obſerventur decreta emanata die* 14. *Februarii* 1633. Cumque non modicum irrepſerit æquivocum exaduerſo inſinuatum; obtenta idcircò licentia redeundi; reproponitur in præſenti, & Patres Carmelitæ Diſcalceati principales noſtri humilitèr ſupplicant prævio receſſu à deciſis, *non intrare facultates Rev. Fabricæ reſcribere*, & ut intentum aſſequantur liceat factum altiùs reaſſumere.

168 Fabritius namque Pintus in ſuo Teſtamento condito die 6. Julii 1699. hæredem uſufructuariam vita durante reliquit pro medietate ſuæ hæreditatis Annam ejus Sororem, in altera verò medietate Vener. Conventum Sanctæ Thereſiæ Patrum Carmelitarum Diſcalceatorum Civitatis Salerni, & proprietarium poſt obitum dictæ ejus Sororis in tota hæreditate, ordinavitque plura Legata, alia ſtatim perſolvenda, pleraque autem annua, & perpetua ex fructibus à dicto hærede proprietario præſtanda, inter quæ perpetuò legavit PP. Capuccinis, Reformatis, & Minoribus Sancti Franciſci de Obſervantia ejuſdem Civitatis obulos quinque ſingulis diebus ſolven. unicuique Conventui prædictorum

dictorum Fratrum pro eorum *quotidiana pitantia*; Verùm quià Teſtator juſtè dubitavit, quòd dictum Legatum perpetuum concernens ſolam utilitatem, unicumque commodum Religioſorum, repugnaret puritati Regulæ Divi Franciſci, qua profitetur vera paupertas; Ideòque dd. Fratres prorsùs incapaces eſſe, diſpoſuit, quòd in tali caſu dictum Legatum nullum, & irritum, & ac ſi ſcriptum non fuiſſet, haberetur, illudque liberum omninò remaneret apud Conventum, & PP. Carmelitas ejus hæredes inſtitutos, ità ut Rev. Fabrica S. Petri nullum Jus in dicto Legato acquirere poſſet, minuſquè manus in ea ponere, ut eſt inter partes, & patet *ex Summario præterito* ex gratia reaſſumen. *num. primo.*

169 Fato ceſſit Teſtator longè poſt conditum dictum Teſtamentum, nempè die 26. *Decembris* 1701. & licèt fructus medietatis hæreditatis, quibus ex diſpoſitione Teſtatoris perſolvenda ſunt Legata perpetua, PP. principales noſtri hæredes nullos in proprium uſum convertere poſſint, quià ex lege Sacræ Congregationis Concilii quolibet anno illos inveſtire debent uſque ad ſummam duc. 700. pro reintegratione nonnullorum argentorum venditorum pro ſolutione æris alieni Teſtatoris; Imò dd. Patres de proprio uſq; de menſe Februarii præteriti impenderunt duc. 150.77. *Summ. præſenti num. primo;* Tamen PP. Legatarii Adverſarii pro conſequutione dicti diurni Legati obul. 15. *pro eorum pitantia* relicta agere cæperunt in Sacra Congregatione Concilii, opponentibus verò principalibus noſtris eorum incapacitatem aſſequendi, & poſſidendi dictum Legatum, propoſitum fuit dubium die 14. *Junii* 1704. *An Legatum ſit præ-*

170 *ſtandum;* expoſtulantes præfati Legatarii ſub nomine Sindicorum Apoſtolicorum reſcribi -- *Legatum eſſe præſtandum, & injungendum Archiepiſcopo Salernitano, ut PP. hæredes ad ſolutionem cogeret*; quarè contigit diſputari, dumtaxat capacitas, ſeù incapacitas eorumdem Legatariorum, & Sacra illa Congregatio *reiiciendo* illorum inſtantiam reſcripſit -- *Obſerventur Decreta Rever. Fabricæ emanata die* 14. *Februarii* 1633. in quibus conſtabilitur incapacitas poſſidendi hujuſmodi Legata, & prohibetur eis tàm nomine proprio, quàm nomine Sindici, ſeù alterius cujuſcumque

perſonæ

perſonæ judicialitèr, & extrajudicialitèr non ſolum agere, ſed etiam petere, ut *præſenti Summario num.* 2.

171 Credidit D. Luccia Procurator, & uti Sindicus pro dictis Legatariis comparens, victoriam reportaſſe; Undè pro executione antedictæ reſolutionis| Monitorium ab A.C. Cerro obtinuit ſub comminatione Cenſurarum, *ut num.* 3. eoque in actis reproducto ſucceſſivè nemine contradicente expiſcari ſtuduit Sententiam diffinitivam, qua relaxatæ fuerunt Cenſuræ contra principales, quatenùs infra quindecim dies à die præſentationis ejuſdem Sententiæ minimè paruerint, acceptando Legatum, illudquè perſolvendo, & per caput ſeparatum declaravit idem A.C. Cerrus - *PP. principales noſtros teneri, & obligatos eſſe ſolvere dicta annua Legata relicta in Teſtamento tàm decurſa, quàm decurrenda, ad quem effectum mandatum, ſeù mandata neceſſaria relaxavit, ut num* 4.

172 Sed recurrentibus principalibus noſtris ad Signaturam Juſtitiæ, hæc ad relationem R.P.D. Baleſtræ die 18. Novembris 1705. reſcripſit - *A.C. Cerrus iterùm audiat ſuſpenſis Cenſuris*, cujus reſcripti virtute reaſſumpta cauſa coram dicto Judice, & probato, quod PP. Legatarii tam ex præſcripto Juris Canonici in Cap. *Exiit*, & Cap. *Exivi de Paradiſo de verb. ſignific.* quàm ex DD. omnium Sententia, & demùm ex reſolutionibus Sacr. Congregationum, & tandèm ex decreto ipſo Rever. Fabricæ Sancti Petri emanato die 14. Februarii 1633. *ut dicto num.* 2. omninò incapaces eſſent aſſequendi hujuſmodi Legatum concernens ſolam, & individuam commoditatem Legatariorum, eorumque uſum, & victum, ut plenè refert, & magiſtralitèr de mandato Sacræ Congregationis Concilii decidit *Rot. in Turritana*

173 *Eleemoſynarum coram bon.mem. Emerix Sen. inter* impreſſas *la deciſ.* 1219 *num.*1. *&* 2. *& deciſ.* 1326. *num.* 1. *&* 2. *& per totas*, Judex antedictus ineundo in ſaniorem ſenſum, revocavit Sententiam, qua relaxatæ fuerunt Cenſuræ, & declaravit PP. Legatarios incapaces proindeque *nullum jus*, *nullamque actionem eiſdem, ac eorum Sindicis, Procuratoribus aliiſque perſonis* eorum nomine venientibus pro aſſequendo dicto Legato competere, minuſque PP. principales noſtros via judiciali, ſeù coactione intercedente ad Legati ſolutio-

nem teneri, & obligatos exiſtere, ut latiùs habetur in præterito *Summ.num* 3.

174 Ab hujuſmodi Sententia non acquieſcentes PP.Legatari, ſeù D.Luccia illorum aſſ. Sindicus Apoſtolicus appellavit, *ut num.* 5., & dùm pendebant fatalia ad proſequendam cauſam, antedictus D. Luccia putans intrare ſecundam partem decretorum hujus Sacræ Congregationis ſupradicta die 14. Februarii 1633 emanatorum, nimirùm, quod renuentibus hæredibus ſpontè ſolvere Legata relicta Fratribus de Obſervantia, tranſacto tamen biennio, poſſit Rev. Fabrica ſibi applicare juxtà ſuas ordinarias facultates; Idcircò indutus veſte Procuratoris ejuſdem R.Fabricæ, præſupponendo Juſtitiam, & validitatem Sententiæ A.C.Cerri ſuper incapacitate prolata, ut dictum eſt, egit coram mem. Severolo pro applicatione dicti Legati, & decretum in contumacia obtinuit *ut num* 6. à quo tamen repoſuit, remittendo partes ad hanc Sacram Congregationem, in qua pendebat eadem fermè quæſtio in *Imolen. Donationis* nempè, an licuiſſet Teſtantibus prohibere ne Rev. Fabrica manus apponeret, & Legatum ſibi applicare poſſet non obſtante, quod Legatum nullum, irritum, ac non ſcriptum diſpoſitum fuiſſet; Imò non attento, quòd Legatariis datus fuiſſet ſubſtitutus, ut eſt in caſu noſtro utſupra expoſuimus, & conſtat ex *præterito Summario num. primo.*

175 Ad formam ergò hujus decreti propoſita cauſa in Congregatione habita 20. *Junii* anni præteriti perperàm ſupponens D.Procurator Fiſcalis Rev. Fabricæ, quòd A. C. Cerrus non potuiſſet manus apponere in hac cauſa, ſed privativè ſpectare debuiſſet ad Tribunal Rev. Fabricæ citrà omnem expectationem emanavit reſcriptum -- *Circumſcripta Sententia A.C.obſerventur decreta Rever.Fabricæ emanata die* 14 *Februarii* 1633. . Adversùs quam reſolutionem denuò ſupplicamus prævio receſſu à deciſis reſcribere - *Non intrare facultates Rev. Fabricæ*, & ex ſolita Emminen. PP. Juſtitia annuendum omninò confidimus.

176 Quod enim attinet ad primam partem reſcripti reſpicientis circumſcriptionem Sententiæ A.C.receſſus à deciſis planus omninò videtur, ſivè inſpiciamus in genere facultates A.

C. ſivè

C., ſivè illas conſideremus in caſu concréto; In genere autem introſpectis facultatibus nimis tritum eſt A. C. eſſe Executorem generalem omnium decretorum, reſolutionum quarumcumque Congregationum, Sententiarum, mandatorumque à quibuſcumque tàm Sæcularibus, quàm Eccleſiaſticis Judicibus in Curia, & extrà Delegatis, Subdelegatis, & à Sacri Palatii Apoſtolici Auditoribus, imò ipſomet Principe relaxatorum, & promulgatorum, ut ſunt apertæ, & nimis notæ Conſtitutiones Apoſtolicæ, & præcæteris illa præcedentium confirmatoria ſan. mem. Pauli V. *Conſtit.* 28. *§.* 15. penès *Cherubin. Conſtitut.* 20. & teſtatur practicus *Riſtolphin part.* 1. *cap.* 1.
177 *n.* 19. *&* 35. *& cap.* 13. *nu* 594. *&* 635. *Card. de Luca in relat. Romanæ Cur. diſcurſ.* 34. *num* 9. *R. P. D. Maſſer. de Legat. Emil. & Aven. lib.* 1. *cap.* 22. *num* 29. & ex profeſſo dixit *Rota in Romana attentatorum* 29 *Aprilis* 1701. *coram Illuſtriſſimo dell'Olmo impreſſ. apud Conſtantin. ad Statut. Urb. deciſ.* 183. *à num.* 1. *ad* 7. ubi alii concordantes allegantur confirmata *die* 2. *Julii* 1703. *§. Nec alias coram R. P. D. Anſaldo*, undè conſequens eſt, quòd cum A. C. Cerrus in noſtra hypotheſi proceſſerit juxtà præfatas facultates ad executionem decretorum, ſeù reſolutionum Sacri Concilii inter has partes emanatarum demandãtium obſervantiam decretorum Rev. Fabricæ æditorum die 14. Februarii 1633. non eſt dubitandum, quin omni Juriſdictione pollens valuerit Sententiam ſupra enunciatam proferre, quia Judex cum ſuam
178 Juriſdictionem capiat à Supremo Principe, de illius auctoritate dubitandum non eſt ad *Text. in leg. prima Cod. de væter. Jur. enucleand. Marcheſan. de Comm. cap.* 1. *par.* 1. *ſub num* 78. *fol. mihi* 11.

179 Non obſtat, quòd facultates hujuſmodi à Principe tributæ A. C. locum ſibi vindicent in reſolutionibus, & decretis emanatis in eo Tribunali, quod caret Judice particulari, ſecùs verò manus apponere valeat ſuprà Decreta Rever. Fabricæ, quæ ſuum Judicem particularem habet; Quoniam reſponſio patet ex lectura Conſtitutionis Pontificiæ ſan. mem. Pauli V., in qua reſtrictiva hujuſmodi exaduerſo inſinuata prorsùs deſtruitur, dùm generalitèr loquitur,

imò ſpecialitèr dat facultatem A.C. exequendi Sententias etiam illorum Judicum, qui de per ſe abſque miniſterio A. C. proprias Sententias exequi valent; loquitur enim de omnibus Judicibus tàm ſecularibus, quàm Eccleſiaſticis, tàm in Curia, quam extrà, compræhenſo etiam Tribunali Sac. Palatii, ſcilicèt Auditorio Rotæ, non enim credimus poſſe controverti, quòd hujuſmodi Judices, & Tribunalia poteſtatem habeant proprias Sententias, propriaque mandata exequendi, & tamen A.C. relictis propriis Judicibus, qui Sententias promulgarunt, eas exequi valet, ut

180 benè ſic reſpondendo firmavit *Rota recedendo à prioribus deciſis in dicta Romana attentatorum penès D. Conſtantin. d. deciſ. 183. num. 1 cum ſeq. confirmata ſupradicta die coràm R. P. D. Anſaldo.*

181 Differentia autem inter ea Tribunalia, quæ Judicem particularem habent, & ea, quæ dicto Judice carent, conſiſtit in eo, quòd A.C. in primo caſu habet facultatem dumtaxat cumulativam exequendi Sententias, & Decreta cum eiſdem Judicibus particularibus, qui promulgarunt Sententias; In ſecundo verò caſu habet Juriſdictionem privativam; Undè ſi Judex particularis manus appoſuit in exequendo Sententiam, vel ſuam, vel ſui Tribunalis, à quo Juriſdictionem ſumit, nullam Juriſdictionem habet A. C. exequendi, ſecùs verò in ſecundo caſu, quo ſemper A. C. eſt Judex competens in exequendo, ut benè ex Conſtitutionibus Pontificiis diſtinguunt authoritates ſuperiùs allegatæ, & egregiè, & magiſtralitèr obſerva-

182 vit *Rota in dicta Romana attentatorum impreſſ. penès citatum D. Conſtantin. deciſ.* 183 *num.* 3. & 4. *confirmata coràm R.P.D. Anſaldo* 2. *Julii* 1703. § *Verum cum ſeq.* Quapropter cum ex parte PP. Legatariorum relicto Judice deputato hujus Sac. Congregationis elegerint A. C. Cerrum Judicem ex Pontificiis Conſtitutionibus cumulativam habentem, iſtius idcircò Juriſdictio refricari non valet, benèque potuit ſuper petitis à Partibus pronunciare ex auctoritatibus mox allegatis.

183 Si hæc omnia procul dubio procedunt inſpecta Juriſdictione Tribunalis A.C. in genere, & in abſtracto, prout in Curia noſtra hoc Jure vivimus, eò certiùs locum habent, ſi reſpe-

ctus

ctus habeatur ad noſtrum caſum in concreto, in quo nulla, nec minima umbra defectus Juriſdictionis notari poteſt in A.C. Cerro proferendo Sententiam, de qua res eſt, ea fatali animaduerſione, quòd nempè Decretum Sacræ Congregetionis Concilii mandavit fore obſervanda decreta Rev. Fabricæ emanata *die* 14. *Februarii* 1633. ut dictum eſt; Undè aut A.C. executus fuit decretum Sacræ Congregationis Concilii, & ſumus in claris, quòd de illius Juriſdictione dubitandum non ſit, cum refricare Juriſdictionem in exequendo Decreta illius Congregationis eſſet ponere os in Cœlum, & exaduerſo admittitur.

184 Si verò dictus A.C. executus fuit Decreta Rev. Fabricæ, ut exaduerſo prætenditur, & res erit manifeſtiſſima, quià dicta decreta emanata die ſupradicta duas continent partes, alteram reſpicientem incapacitatem PP. de Obſervantia, taliter, quod eiſdem prohibitum eſt etiam ſub pœna excōmunicatiōs legata eis relicta petere, nec judicialitèr comparere poſſe neque per ſe, neque per medium Sindici, Procuratoris, vel alterius cujuſvis perſonæ; Secundam verò reſpicientem intereſſe Rev. Fabricæ, cui tribuitur poteſtas ſibi, vel Sedi Apoſtolicæ applicandi hujuſmodi legata, ita ut tranſacto biennio cogere poſſit hæredem ad præſtationem legati ejus arbitrio applicandi, vel Sedi Apoſtolicæ, aut Rev. Fabricæ, ut videre eſt penès *Lantuſcb. Theatr. Regul. verbo bona repetita* in compendio privilegiorum Rev. Fabricæ *recollect. per bon. mem. Veſpignan. fol. mihi* 71. & ad majorem commoditatem referuntur *in præſenti Summario dicto num. primo.*

185 Cùm autem R.P.D. Cerrus juxtà primam partem dictorum decretorum ad iſtorum tenorem, & diſpoſitionem declaraverit Legatariis, ſeù illorum Sindicis nullam Jus, nullamque actionem competere pro ſolutione, & exactione dicti Legati, revocando præcedentem Sententiam ab eo prolatam, qua declaraverat teneri, & obligatos eſſe ſolvere dictas annuas eleemoſynas, & legata relicta in Teſtamento tàm decurſa, quàm decurrenda, mandatumque, ſeù mandata deſuper neceſſaria, & opportuna fore relaxanda, ut per extenſum datum fuit *dicto præterito Summario num.* 3. Nemo non videt, quo Jure conqueri poſſit D.

Pro-

Procurator Fiſcalis Rev. Fabricæ, Judicem exceſſiſſe limites ſuarum facultatum, dùm deciſio iſthæc percutit dumtaxat intereſſe particulare, & ſpeciale partium, ſuper quibus nefas eſt dicere, quod A.C. Juriſdictionem non habeat vulgatis Juribus.

186 Poſſet enim de turbata Juriſdictione conquæri, quoties A,C. tetigiſſet ſecundam partem Decretorum Rev. Fabricæ concernentem illius intereſſe, & facultates, quatenùs nempè declaraſſet legatum controverſum non cadere ſub cenſura illius diſpoſitionis, vel quòd ſubjectum non foret applicationi Rev. Fabricæ, vel quid ſimile, quod tangeret illius intereſſe, ut diximus, ſed cum totum contrarium geſtum ſit pronunciando dumtaxat ſuper incapacitate legatariorum, quæ incapacitas non tantùm diſponitur in recenſito Decreto, ſed de Jure communi habetur ex *Text. in cap. exiit, & clem. exivi de verb. ſignificat.* & eſt conſona D.D. Sententia, de qua plenè, & magiſtralitèr habetur *in celebri Turritana Eleemoſynarum apud bon mem. Emerix ſuperiùs citata*, adversùs quas, quamvis D. Advocatus Pitonius ſcripſiſſet, adhùc in ejus reſolutionibus Canon. illarum ſubſiſtentiam, & veritatem fateri coactus fuit in reſolutione.

187 Utique ineptum eſt excipere de defectu Juriſdictionis A.C. pronunciando, ut demandavit per legem generalem hoc Supremum Tribunal, & ut diſponit Jus commune Canonicum cum concomitantia DD. ibidem Scribentium.

188 Hinc non regit unicus prætextus dicti D. Procuratoris Fiſcalis, quod nempè A.C. nequeat Decreta Rev. Fabricæ aliquo modo interpretari, cum facultas hujuſmodi præſervata fuerit in Conſtitutionibus Pontificiis privativè huic Sac. Congregationi allegando *bon. mem. Veſpignan. in dicto ejus opuſculo ſuper privileg. Rev. Fabricæ fol.* 14.

189 Ultrà quod etenim pro remotione objecti ſatis eſſet reſpondere negando ſuppoſitam interpretationem; Ea enim cadit ſuper re dubia, non autem clara ad ſenſum *Rotæ deciſ.* 1117 *num.* 7 *coràm bon mem Emerix, & alibi paſſim*, nulla ſanè clarior diſpoſitio dari poteſt in hoc mundo, quam ea, quæ in prænotatis decretis ſtatuitur, dùm litteris cubitalibus habetur, quòd pro legatis PP. de Obſervantia relictis ipſi,

nec

nec alii eorum vice tàm judicialitèr, quàm extrajudicialitèr agere poſſint, & petere ſolutionem legati ſub pœna excomunicationis, *ut dicto num.* 2. Undè cum Legatarii judiciali contentione promoverint litem ſuper ſolutione legati, quod à dicto Decreto Rev. Fabricæ expreſsè, & litteralitèr prohibetur, *ut dd.nu.* 3 *&* 4. ſumma ratione, & omnimoda Juriſdictione A.C. pronunciavit nullum Jus, nullamque actionem competere pro exactione dicti Legati, abſque eo quod ulla interpretatione indiguiſſet, & abſonum quippè eſſet, quòd A.C. inter perſonas particulares decidere nequiret cauſam utendo authoritate Decretorum hujus Sacræ Congregationis, veluti quilibet Judex pro lege nedùm obſervare tenetur, ſed etiam venerari, ut docuit millies Sac. Rotæ Auditorium *ex deciſ.* 21. *num.* 5. *inter impreſſ. ad mat. Cardinal. de Luc. de regular.*

190 Adhùc objectum radicitus evellitur ex ſuperiùs adnotatis, nempe quòd, aut interpretatio cadit ſuper intereſſe particularium perſonarum litigantium, & nemo aſſerere valet eſſe interdictum Judicibus Ordinariis, ſi verò agitur de intereſſe, & Jure Rev. Fabricæ, & utique ſicuti eidem Tribunali data eſt privativa juriſdictio, ſic interdicta eſt aliis Judicibus facultas illius cauſas decidendi, & interpretandi, ut relictis authoritatibus, habemus expreſſam conſtitutionem Julii Tertii, innovativam præcedentium Julii Secundi, Leonis Decimi, Adriani Sexti, & Clementis Septimi, in qua ſtatuitur Juriſdictio hujus Sacri Tribunalis in illis cauſis concernentibus ibi -- *Aliquod intereſſe dam-*

191 *num, & præjudicium dictæ Reverendæ Fabricæ* -- Quam conſtitutionem refert *in ſæpedicto Opuſculo bon. mem. Veſpignanus fol.* 88. Et conſequenter cum, ut toties diximus, in Sententia A.C. nullo modo ſomniatum fuerit tangi intereſſe Rev. Fabricæ, ſed tantum actum fuerit de incapacitate Legatariorum, tùm ex Juris diſpoſitione, tùm DD. omnium, & Sac. Rotæ Romanæ Sententia, tùm denique ex Decreto per viam legis emanato ab hac Sac. Congregatione, dubitari ampliùs non poteſt de Juriſdictione A. C. qui PP. Legatarios incapaces declaravit, ideòque PP. Principales noſtros, nec judicialitèr, neque extrajudicialitèr teneri ad illius ſolutionem juxtà diſpoſitionem Decreti Rever.

Fa-

Fabricæ, Juris Canonici, & DD. placitum:

192 Et eſt adeò certa Juriſdictio A.C, in caſu noſtro, ac in nulla parte tactum fuerit intereſſe Rev. Fabricæ, quòd attenta dicta ſententia declaratoria incapacitatis PP. Legatariorum emerſit jus ejuſdem Rev. Fabricæ prætendendi applicationem legati; Quare exaduerſo inſtitum fuit nomine Rev. Fabricæ declarari legatum ſpectare ad illam, eidemque eſſe applican., prout R.P.D meus Severolus primo loco pro applicatione decrevit, *ut dicto num.* 6. Facultates enim applicandi legata Pia ſunt exercibiles in ſolo caſu incapacitatis. Undè tantùm abeſt, quòd hæc ſententia præjudicium attulerit Juribus Tribunalis, quin ejus Jura ſtabilierit, eaque attenta, poteſt applicationem prætendere, ut de facto prætendit, ut infra dicemus.

193 Conſtabilita ex his validitate, & juſtitia ſententiæ A.C. eaque à figurato defectu Juriſdictionis prorſus vindicata, recedendum quoque videtur à ſecunda parte reſolutionis, qua demandatur obſervantia decreti emanati anno 1633. 14. *Februarii*; Nàm, ut prænotavimus, decretum antedictum duas continet partes; primam nempè incapacitatem legatariorum, & ſecundam applicationem legati favore Rev. Fabricæ, cum de prima adſit mox dicta ſententia A. C., & exaduerſo fateatur dum applicationem legati ſpectare ad Rev. Fabricam contendit, & probatur ex auctoritatibus ſuperiùs allegatis, ac extra controverſiam ex decreto Rev. Fabricæ reſultat *dicto num.* 1, de illa non eſt agendum.

194 De ſecunda verò parte concernente applicationem legati diſſerendo ſumma facilitate etiam in hac parte, ut ſupplicamus, recedendum videtur ex eo, quòd habemus diſpoſitionem claram Teſtatoris, qui voluit, quod caſu quo legatarii incapaces eſſent aſſequendi legatum quotidianum *pro pytantia* illud irritum, nullum, & ac ſi ſcriptum non fuiſſet haberetur, ſed omninò liberum ſuis hæredibus recadere deberet, nec ullum jus quæri poſſet Rev. Fabricæ, *ut dicto præterito Summario Num* 1. ſtante itaque hac palmari, & litterali Teſtatoris voluntate, quæ omnium in ſubjecta materia Dominans, atque Regina dicitur ad *Textum apertum in l cum quæſtio in fin. C. de legat.* Rev. Fabricæ facultates

tes

tes intrare non poſſunt; ea viviſſima, & inevitabili ratione, quià ſicuti Rev. Fabrica eſt executrix ultimarum voluntatum, eſſet de cætero illarum Teſtractrix, quatenus contra illius expreſſam voluntatem, & placitum legatum hujuſmodi ſibi applicaret, maximè quando Teſtator ſubſtitutum dedit, ut teſtatur Advocatus olim Epiſcopus Maranta hujus Sacri Tribunalis *reſp.* 20. *num.* 78. *verſ. Fa-*
195 *cultates Rev. Fabricæ, & reſp.* 32. *num.* 26. *verſ. dictum etiam fuit adverſus R. Fabricam, & num.* 29. *par.* 1. *Rub. de Teſtam. cap.* 84. *num.* 269 *& ſeq.* & articulo formiter diſcuſſo *Rodulphin. allegat.* 75. *ſub num.* 11. *uſque ad finem*, & dixit etiam *Rota in celebri Romana Fideicommiſſi de Ruſpolis impreſſ. apud Balducc. ad Ramon. deciſ.* 5. *num.* 7. *tom.* 4. & nuper *in Anglionen. hæreditatis impreſſ. ad mat. Card. de Luc de fideic. & legat. deciſ.* 49. *num.* 46. ubi alii afferuntur, & ne ad inquirendas Forenſes authoritates in hoc articulo inſudemus, ſupplicamus menti reducere, quod hæc Sac. Congregatio *in Imolen. legati, ſeu donationis*, duabus in vicibus ſcribentibus Advocatis, & Procuratoribus de mandato ejuſdem Sac. Congregationis articulo maturè diſcuſſo *non intrare facultates Rev. Fabricæ*, reſpondit ſub diebus 16. Martii, & 20. Julii anni preteriti 1707.

196 Nullatenus attenta partis prætenſione, quod ſcilicet Sac. Congregatio Concilii decreverit -- *Servanda eſſe decreta Rev. Fabricæ anni* 1633. Quapropter dicta reſolutione attenta controverti ampliùs nequeat applicatio legati Rev. Fabricæ in eiſdem decretis demandata, quoniam in maniſeſtiſſimum involuit æquivocum. Quia Sac. illa Congregatio reſpondit dubio propoſito, *an legatum ſit præſtandum,*
197 *& cogendos PP. Carmelitas Principales noſtros hæredes ad illius ſolutionem*, cui reſpondendo *ſerventur decreta Rev. Fabricæ S. Petri die* 14. *Februarii* 1633. fuit idem, ac ſi dixiſſet *negativè*, quia in decretis præd. ſtabilitum eſt PP. Reformatos, & de obſervantia, ac Capuccinos legatarios non poſſe ſimilia legata, nec poſſidere, nec petere, tàm in Judicio, quàm extra ſub pœna excommunicationis; diſputatum namque non fuit, nec poterat diſputari; Nùm excluſis PP. Legatariis inſtantibus, legatum debitum foret Rev. Fabricæ, prout in præſenti reſidet diſputatio, quia nihil intereat

tereat

tererat legatariis, quod R. Fabrica ſibi legatũ applicaret, minùſque diſputatio hujuſmodi fieri poterat in illo Tribunali, ſtante intereſse Fabricæ, iſta potiſſimum minimè audita, nec citata, unde cum Sac. Congreg. quæſtionem de qua nunc res eſt, nedum deciderit, ſed minùs decidere potuerit abſque interventu defenſorum Fabricæ, & quod à Partibus requireretur; Illius proindè reſolutio utpotè cadens ſuper incapacitate conſequendi legatum potiùs retorquetur, quam quod faveat parti contrariæ; Aliàs enim eſset deciſio ſuper eo, quod Partes non diſceptarunt, nec petierunt, quod eſt abſurdiſſimum, ut recognoſci poteſt ex poſitione data in manibus R. P. D. mei Vincentini, idque potiori Jure admittendum eſt ne dicamus Sac. Congregationem Concilii declaraſse contra expreſsam Teſtatoris diſpoſitionem, & deciſionem hujus Sac. Tribunalis in hoc præciſo articulo duplici Vice in illa *Imolen. Donationis*, nempè -*facultates non intrare* -- & multò minus bon. mem. Severolus remiſiſſet partes ad hanc Sac. Congregationem quatenus urgeret pro Rev. Fabrica ſolemnis reſolutio Sac. Congregationis Concilii.

Quare &c. Franciſcus Maria Falconius.

Summarium Jurium relinquitur quia fuit ſuperius datum.

198 PRopoſita igitur cauſa cum ſupradictis allegationibus & acriter informantibus PP. Carmelitanis, & deducentibus eorum prætenſa jura tam in voce, quam in ſcriptis ſub die 20. Julii 1707. unanimi RR. PP. voto fuit reſoluta cum præſenti reſcripto. *Circumſcripta Sententia R. P. D. Cerri ſervetur Decretum R. Fabricæ* 14. *Februarii* 1633. & ulteriùs non quieſcentibus iiſdem PP. Carmelitanis uti reſultat à præfatis allegationibus curavit reſolutionis reviſionem ſub die 9. Februarii 1708. in alia repropoſitione, in qua denuò ipſis ſcribentibus, & informantibus, emanavit reſolutio confirmatoria primæ cum reſcripto. *In deciſis, & amplius cauſa non proponatur*, & petentibus eiſdem PP. qui ſaccubuerunt coram R. P. D. Auditore Sanctiſſimi Signaturam Gratiæ illa fuit denegata ſub die 14. Martii ejuſdem anni, itaut cauſa remanſit cum tot Ju-
dicatis

199 dicatis poſita in tuto; nam fuit è medio ablata, annullata revocata, & circumſcripta Sententia, quæ in executionem Decreti R. F. declarabat PP. Thereſianos non teneri ad ſolutionem Legati, quod eſt contra expreſſam diſpoſitionem d. Decreti uti inferiùs demonſtrabitur.

§ I I.

Adducitur decretum Rev. Fabricæ, & juxtà illius diſpoſitionem ponitur in claris PP. Mendicantes D. Franciſci eſſe capaces legatorum, juxta modum in eodem Decreto præſcriptum.

Decretum Sac. Congregationis Fabricæ Principis Apoſtolorum de Urbe ſuper Legatis relictis PP. Minoribus de Obſervantia S. Franciſci.

200 Cum ſæpiùs fuerit habitus recurſus ad Sacram Congregationem Ven. Fabricæ S. Petri ſuper annuis Legatis factis, ſeu facien. ad favorem Fratrum S. Franciſci Minorum de Obſervantia, cum onere Miſſarum, ſeu Officiorum, ſive gratis, ſive alio modo.

Prætendente Ven. Fabrica S. Petri ad illam ſpectare propter dd. Fratrum incapacitatem hujuſmodi Legatorum.

Dictis autem Fratribus allegantibus poſſe annua legata hujuſmodi recipere tuta conſcientia, quatenùs hæres ex ſua libera voluntate voluerit illa dare in eleemoſynam, & committere fratribus dd. Miſſas, & Officia, juxta ſententiam S. Bonaventuræ, & Decreta S. Congregationis à S. D. N. Fratrum Minorum de Obſervantia S. Franciſci Ciſmontanæ familiæ Conſultationibus præpoſitæ, ſub die 4. Junii 1628. publicata.

Eadem Sacra Congregatio pro opportuna præmiſſorum proviſione facta priùs relatione S.D.N. Urbano Papa VIII. ac de illius expreſſo ordine, & mandato, decrevit in futurum ſuper hujuſmodi Legatis obſervari, ut infrà.

Quod hujuſmodi Legata per debitores, vel hæredes non extinguantur, vel reducantur per compoſitionem cum Miniſtris

ſtris Fabricæ faciendam, vel alio quovis modo; ſed illorum capitale, ſive ſors principalis, vel proprietas abſque aliqua diminutione conſervetur ſemper, & perpetuò ad effectum, ut in uſus Romano Pontifici pro tempore exiſtenti benè viſos poſſint applicari: ita tamen, ut quamdiù applicationem ſpecialem auctoritate Apoſtolica fieri non contigerit, hæredes, vel debitores poſſint liberè, ſi velint, dictis fratribus dare dicta annua Legata per eoſdem fratres recipienda in eleemoſynam, non autem per eos exigenda. Et quòd quævis extinctio, reductio, ſeu diminutio capitalis, ſeu proprietatis aliter abſque ſpeciali Romani Pontificis permiſſione facta, eo ipſo nulla ſit, nec debitoribus, aut aliis quibuſcumque ſuffragetur.

Quòdque Commiſſarii, aliique Miniſtri Ven. Fabricæ ſuper hujuſmodi capitale, ſeù proprietate ſupradicta, ſe de cætero non intromittant, nec dictos hæredes, ſeu debitores aliquo modo moleſtent, niſi ad effectum reinveſtiendi in caſu reinveſtimenti, ſeu providendi, ut conſervetur, ut ſuprà, aut aliàs in executionem applicationis auctoritate Apoſtolica fact. vel facien.

Et quòd nolentibus dd. hæredibus, vel debitoribus dare ſupradictis fratribus dd. eleemoſynas, ſeu annuas præſtationes, ſive Legata ut ſuprà ſolvere, vel illas, ſeu illa non ſolventibus, tunc & eo caſu lapſis duobus annis à die obitus Teſtatorum, ſi fuerit maturatum Legatum, vel à die maturatæ illius ſolutionis, eadem Fabrica, & illius Commiſſarii, & Miniſtri id totum, quod ſolutum non fuerit pro præterito, pro rata tamen, in qua fuerit ut ſupra elapſum biennium, vel ultra, poſſit & valeat annuas præſtationes hujuſmodi exigere, exigique facere ad ſui beneficium, juxta ſuas facultates, & Privilegia: ſalvo ſemper capitali, ſeu proprietate, ut ſupra, ad effectum, quòd hæredes, vel debitores (dummodò de eis per Romanum Pontificem pro tempore exiſtentem aliter non fuerit diſpoſitum, nec prædicta Legata in alios uſus ejus auctoritate applicata fuerint, vel applicari contigerit) poſſint, ſi velint, quandocunque futuris temporibus, & ſic deinceps in perpetuum dare dictis fratribus dicta annua Legata in eleemoſynam, ut ſupra, nec Fabrica eoſdem hæredes, vel debitores

res moleſtare poſſit, & valeat toties, & quoties caſus contigerit, niſi pro præterito, & tunc in illis terminis tantùm, poſt quorum maturationem fuerit elapſum biennium, vel ultra, ut ſupra; ſalva ſemper erectione Beneficiorum, & applicatione Legatorum, ſeu quorumcunque bonorum, & reddituum, ac jurium eiſdem Beneficiis, ſeu aliis uſibus piis auctoritate Apoſtolica facta, vel inpoſterum quandocunque, & quomodocunque facienda, & executione litterarum Apoſtolicarum deſuper expeditarum, ſeu expediendarùm; itaut præfata decreta ad illas nequaquam ſe extendant, ſed illæ ſemper firmæ, & illlæſæ remaneant, ac ſuos plenarios, & integros effectus ſortiri debeant, ita quòd neque Fabrica, neque hæredes, vel debitores præfati, ullo modo illas impedire, retractare, vel controvertere valeant, & ſalvis ſemper Sedis Apoſtolicæ auctoritate, ac facultatibus competen. dictæ Sacræ Congregationi Ven. Fabricæ.

Prohibuit tamen eadem Sacra Congregatio Fratribus ſupradictis ſub pœna excommunicationis ipſo facto incurrenda, ne audeant, ſeu præſumant, nec quilibet eorum audeat, ſeu præſumat per ſe, nec per alios Syndicos, Miniſtros, ſeu Procuratores tam ſæculares, quàm Regulares dictas annuas præſtationes, ſeu Legata, nec judicialiter tam coram quocumque Judice Eccleſiaſtico, quàm ſæculari Ordinario, vel delegato, nec aliàs niſi juxta formam dicti Decreti Congregationis Fratrum Minorum de Obſervantia Sancti Franciſci Ciſmontanæ familiæ à Sanctiſſimo D. N. deputatæ, ab hæredibus ſeu quibuſvis aliis eorum debitoribus petere, minùſve dd. hæredibus ſeu debitoribus facere aliquas receputas pro dd. annuis præſtationibus, niſi pro rata, & pecunia, ſeu eleemoſynis ſupra dictis cum effectu, ac verè, & realiter eiſdem fratribus data, vel ſoluta, ſeu datis, vel ſolutis, nec ſub alia data, niſi ſub ea, qua verè fuerit iiſdem Patribus, aut aliis pro eis facta realis ſatisfactio, & inſuper, ne Proviſos Apoſtolicos pro tempore de Beneficiis, quibus Legata ſupradicta fuerint applicata, vel eorum Procuratores, & miniſtros ſuper exactione dd. Legatorum directè, vel indirectè impedire, vel moleſtare quovis quæſito colore, vel præ-

textu audeant, vel præſumant. In quorum fidem, &c. Dat. Romæ ex Collegio ejuſdem Sacræ Congregationis die 14. Februarii 1633.

Dominicus Card.

Loco † Sigilli.

201 A Deo inolevit apud inſipientes, & ſapientes propoſitio, quòd Religioſi D Franciſci ſint incapaces bonorum, ut à primæva Seraphicæ Religionis inſtitutione hinc inde ſciſſa ſint conſilia itaut ſub diverſis temporibus ortæ diverſæ ſint Controverſiæ in diverſis urbis, & orbis Tribunalibus, & diverſæ emanaverint opiniones DD.& reſolutiones diverſorum Tribunalium in fine præſentis diſceptationis congeſtæ Verùm quia in hac materia ſunt amplectendæ deciſiones jus facientes utpotè emanatæ re maturè diſcuſſa in Supremis Senatibus, merito relictis DD. placitis, ad eaſdem deciſiones venit recurrendum, & permittenda DD. allegatio quatenus allegent pro ipſis reſolutiones in ſubjecta materia emanatas.

202 Supponenda tamen eſt veridica & incontrovertibilis diſtinctio incapacitatis in caſu de quo agitur, quòd duplex reperitur Incapacitas. Prima quæ dicitur Abſoluta ſecunda reſpectiva. Abſoluta eſt illa, quæ Conſideratur in Religioſis inhabilitans illos ad nihil poſſidendum, & ſpolians illos omni jure, ſive in re, ſive ad rem, itaut eiſdem nulla competat actio, cum illa deſtituta cenſeantur vigore Voti paupertatis in profeſſione emiſſi, & vigore Regulę ſtrictiſſimo vinculo paupertatis adſtrictæ. Alia reſpectiva, & Conditionalis inhabilitans tantùm illos ad petendam rem, cum nullum jus ad illam petendam habeant, verùm habilitans illos ad recipiendum per viam eleemoſinæ juxta deducta, & firmata per *P.Cirillum de Mor. Elemoſ. caſ.* 2. *§*.4. *num.* 20. *p.* 540. *& caſu p. §.* 3. *num.* 2. *Piton. in diſcept. diſcept.* 2. *num.* 5. *Rota in dicta Turritana Eleemoſinarum toties citata §. ſed cum nihilominus, & §. Poterunt & diximus ſup. §.* 1. *n.* 143. *& ſeq.* & dicemus inferiùs.

203 Cui diſtinctioni addi poteſt Media, & eſt illa quæ ſuppoſita inca-

incapacitate præfata in eiſdem Religioſis, remanet jus, & actio pœnes Sindicos Apoſtolicos ad aliquid petendum non nomine Religioſorum, verùm nomine Eccleſiæ, cui aliquid eſſet legatum, & relictum. Verùm quia prima Incapacitas conſideratur reſpectu ad hæreditates, & ſubſtitutiones, ſecunda, quo ad legata relicta pro victu, & Veſtitu, & Tertia pro Sacriſtia fabrica &c. itaut cum ſuperiùs actum fuerit de incapacitate quoad legata pro victu, merito reliquid remanet dicendum de hæreditatibus ſubſtitutionibus, & legatis recuperandis per Sindicos.

204 Quoad hæreditates, & ſubſtitutiones, quia adeſt res Judicata A. C. Thomati Doctoris in noſtra ætate nemini ſecundi tempore, quò munus locumtenentès A. C. doctiſſimi perſolvebat confirmata per R. P. D. Silvam, ſuper qua edidit doctiſſimum, & elaboratiſſimum Votum, quod forſan meliùs confici non poſſet, meritò illud ſubnectere duxi cum ulteriùs reperiatur impreſſum inter *Deciſ. poſt Em. de Luca* ſecundum impreſſionem Lugdunenſem *ſuper materia de Fideicom. deciſ.* 49. cujus tenor eſt.

DECISIO XLIX.

TEmporalium bonorum dominium à rerum divinarum contemplatione ſæpeſæpius hominum pectora diſtrahere conſuevit; Inſita quippe mortalium cordibus auri
205 fames eo majores theſauros anhelat, quo majorem pecuniarum copiam ſuperlucratur, unde Vates* canebat.

Creverunt & opes, & opum furioſa libido,
Et cum poſſideant plurima, plura petunt.

206 3 Hinc Seraphicus ille, S.P. Franciſcus optimè cognoſcens difficultatem ſerviendi *Deo ac Mammonæ* id eſt divitiis (ut explicat Divus Hieronymus†) vix audivit illa Chriſti Domini verba *Nolite poſſidere aurum, neque argentum, neque pecuniam in zonis veſtris, neque peram in via, &c. quia difficilè Dives intrabit in Regnum Cælorum* * quod renuntiatis ad

 favo-

* *Ovid lib. 1 Faſtor.*
† *Div. Hieron. apud Tyran in commen. ad Evang. Matth. cap. 6. verſ. 4.*
* *Matth. 10. cap. 19.*

favorem Patris omnibus bonis, & totaliter in divina pro-
videntia confiſus, perfectiſſimam illam ſibi ejuſque Aſ-
ſeclis vivendi regulam præſcripſit, qua nihil poſſidentes fa-
ciliùs à terrenis curis expediti Deo vacarent, ejuſque gra-
tiam, in qua totum conſiſtit, aſſequerentur, ut exitus
207 comprobavit, dum inſtituta ab eo Religio tot Deo ſanctos
totque hominibus imitandæ vitæ exemplaria germinavit,
undè factum eſt, ut quamplures Petri ſucceſſores Pontifi-
208 ciis diplomatibus eandem regulam confirmaverint, & ſi-
gnanter Nicolaus III. *in c. exiit de verb ſignifi.* & Clemens V. *in*
Clem. exivi eod. tit. omiſſis aliis Eccleſiæ Paſtoribus, qui de-
inde ſucceſſivis eorum Conſtitutionibus idipſum emolo-
209 garunt.

Regulæ hujus, ac prædictarum Conſtitutionum ſenſum
mihi examinare contigit in quadam Cauſa Anglonen. hæ-
210 reditatis devoluta ad me in gradu Appellationis à ſententia
A.C. Thomati lata ad favorem Cleri Parochialis Eccleſiæ
oppidi Arcangeli Cohæredis cujuſdam Antonii dè Cellen-
to contra PP. Minores Obſervantes S. Mariæ de Urſoleo,
211 & PP. Reformatos S. Michaelis d. Oppidi, cujus factum ita
ſe habebat.

Quondam Petrus de Cilliento in ultimo ſub quo deceſſit elogio ſcripta ſibi hærede proprietaria Roſa ejus filia, eidem ſine filiis decedenti juſſit. *Che della ſua robba ſe n'babbia da fare tre parti, l'una a S. Nicolò Chieſa di S. Archangelo, la ſeconda a S. Maria Urſolea, la terza parte a S. Michel Arcangelo Convento de Reformati in S. Archangelo, e dd. Rettori di dd Chieſa di dd. robbe, che ſono di ſua eredità, e ſe n'abbia da fare beneficio, e bene per l' Anima di eſſo Teſtatore*, & deinde inſtituto ſibi hærede uſufructuaria Dominica ejus Uxore, eamdem *levati gl'infraſcritti legati, e fideicomm.* Dominam d. ſuæ hæreditatis inſtituit, & denique factis quamplurimis legatis, mandavit tam d. Dominicæ, quàm Antonio ejus genero, *che fatto ſarà il caſo di ſua heredità li dd. frà Antonio, e Domenica babbiano da dividere detta ſua Eredità a dd. Chieſe*, *Proc. de part. f.* 1.

Objerunt tam d. Dominica hæres uſufructuaria quam d. Roſa proprietaria nullis relictis filiis, quamobrem in partibus orta inter renunciatos tres cohæredes controverſia ſu-

per

per hæraditate prædicta, & opponentibus Clero, ac Presbiteris d.Eccleſiæ Parochialis incapacitatem dd. Fratrum cohæredum, placuit Epiſc. Anglon. demandare uſque de anno 1655. per ſententiam diffinitivam, quòd fieret diviſio hæreditatis in tres partes æquales *d.Proc.f.7 à tergo*, prout ſucceſſivè deventum fuit ad d. diviſionem d. *Proc.fol.13 à tergo*, ſuper qua deinde etiam tranſegerunt de anno 1674 d.*Proc.15.à tergo*, poſſidendo Fratres præfati vigore præfatæ diviſionis domunculam hæreditariam d. Teſtatoris uſque ad annum 1686., de quo tempore reſtaurato in partibus Judicio in d. Curia Fpiſcopali Anglon. ad inſtantiam ejuſdem cleri, & Presbyterorum contra dd. Patres, prima vice decrevit Vicarius ſervandam eſſe d. Tranſactionem anni 1674. ac dd. Patres non inquietandos d.*Proc.f.*20. poſtea verò ſententiam variando diffinitivam devenire pronunciavit ut ad novam bonorum ſtabilium diviſionem, firma tamen remanente diviſione ordinata in alia ſententia lata ab Epiſcopo de an. 1655. d. *Proc.f.*40.

Ab hujuſmodi Judicato interpoſita hinc inde appellatione ad Sanctiſſimum, præſtitoque conſenſu in A.C. Thomatum, cenſuit ipſe, ob dictorum fratrum incapacitatem, hæreditatem prædictam integrè ad Clerum cohæredem ſpectare, quapropter in tertia inſtantia de Partium conſenſu aſſumptus ad reviſionem dd. ſententiarum quinque à PP. defenſoribus difficultates adversùs A.C. Thomati ſententiam oppoſitas examinare coactus fui.

Prima erat an dd. Religioſi ita eſſent incapaces, ut deficere facerent conditionem *ſi ſine filiis*.

Secunda, an d. incapacitas procederet, nedum quando relinquitur dd. Patribus tota hæreditas, verùm etiam in caſu, quo eiſdem pars aliqua hæreditatis relinquatur, prout in præſenti.

Tertia, An d. incapacitas obſtaret Patribus prædictis tam ad effectum retinendi, quam ad effectum vendendi.

Quarta & quid ſtante clauſula codicillari in teſtamento appoſita.

Quinta denique, utrum admiſſa incapacitate dd. Patrum pro eorum portione daretur Jus accreſcendi inter cohæredes, vel potius in illa ſuccedere deberet R. Fabrica, ob ejus notiſſima privilegia.

In his autem omnibus malum jus Partibus aſſiſtere exiſtimavi; quo enim ad primam difficultatem facilè me expedivi, quippe dicebam, nimis claram, ac receptam eſſe diſtinctionem, quam paſſim faciunt DD. inter Religionem capacem, & incapacem ſuccedendi tam in particulari, quam in communi, ut primo caſu deficiat d. conditio ſecus verò in ſecundo, ut aliis omiſſis de veriori opinione teſtatur Card. de Luca *de fideicomm. diſc.* 63. *num.* 7. *verſ. vera tamen*, & conſecutivè cum ex Regula, ac Pontificis conſtitutionibus dd. Fratres habeant totalem incapacitatem hæreditatum tam in particulari, quam in
212 communi, ut relatis iiſdem Conſtitutionibus poſt Bart. & Bald. alioſque antiquiores monent Fagnan. *in cap. nimis prava per tot. ſignanter numer.* 21. *cum omnibus ſeqq. de*
213 *exceſſ. Prælat.* Marant. *controverſ. Jur part.* 1 *reſp.*41 *dub.*1. *art.* 1. *num.* 6. Peregrin. *de jur. fiſc. lib.* 3. *tit.* 18. *numer.* 2. *verſ. nona concluſio*, Auguſt. Barboſ. *in repert. Jur. civ. & Can. verbor. minor §. fin. & in tract. de Jur. Eccleſ. lib.* 1. *cap.* 43. *num* 81. *& in adnot. ad* Conc. Trid. *ſeſſ.* 25. *de regul. cap.* 3. *numer* 2. Novar. *in ſumm. Bullar. par.* 2. *comment.* 110. *num.* 2. Torr. *de pact. futur. ſucceſſ. lib.* 2. *cap.* 36. *num.* 87. *& ſeqq.* Amoſtaz. *de cauſ. piis lib.*4. *cap.* 3. *num.* 17. aliiſque omiſſis notant ex Regularibus Sorb. *in compend. priv. Fratr. Minor. §. hæreditas numer.* 2. *&* 6. *verſ. circa præfatum.* Thom. del Ben. *de immun. tom.* 1. *cap.* 8 *dub* 21. *ſect.* 25. *numer.* 1. *& ſeqq.* Pinehir. *de teſtam. tom.* 2. *diſp.* 5. *ſect.* 2. §. 2. *num.* 206. Zezzan. & alii, quos latè referunt Sanch. *tom.* 2. *in Decal. lib.* 7. *cap.* 25. *num.* 4. *& per tot. &* Quæſad. Pil. *quæſt. Jur cap.* 25. *per tot. &* noviſſimè Rot. *in Turritana Eleemoſinarum, ſeu Legatorum* 10. *Januarii* 1695. §. *deberi coram bon. mem. Emerix, & in ejus confirmatoria* 6. *Aprilis* 1696. *§. quo verò coram eodem;* Hinc evidens reddebatur dd. Fratres nullatenus deficere facere d. conditionem, *ſi ſine filiis.*

214 Nil refragante, quòd præfatæ Conſtitutiones loquantur de hæreditatibus, adeoque extendi non debere ad ſubſtitutiones eo modo, quo non extenduntur ad legata, non conſiſtentia in annuis redditibus, juxta communem diſtinctionem, quam ex Juriſtis ſequuntur Federic. de Senis *conſ.*

12. *numer.* 4. ibique *Add.* Butr. *in cap. in præſentiam n.* 25. *de probat. Abb. conſ.* 63 *num* 4. *lib.* 2. Carl. Zabarell. *in Clement. exivi num.* 13. Bald. *in auth. ingreſſi num.* 59. *C de ſacros. Eccleſ.*
215 Anan. *conſ.* 30. *à num.* 3 *uſque ad* 5. Menoch. *conſ.* 1014 *n.* 36. De Luca *de Regul. diſc.* 1. *num.* 13. *in fin. &* 35. *num.* 14. *verſ. verum*, Bart. *conſ.* 5. *num* 3. *lib.* 1. Mantic. *de conject. ultim. lib.* 8. *tit.* 6. *num.* 28. *verſ. illud tamen* Amoſt. *de cauſis piis lib.* 1 *cap.* 3. *num.* 59. *verſ. ſed in contrarium*, ubi de communi Roxas *de incompatib. pact.* 7. *cap.* 5 *num.* 33 *& ſeqq. & num.* 55. & magiſtraliter Rot. *dec.* 456. *num.* 72. *poſt* Merlin. *repetit. deciſ.* 365. *par.* 5 *rec.* quam etiam refert Tamburin. *de Jur. Abbat diſp.* 11. *quæſt.* 1. *& dec.* 16. *par.* 11. *rec.* & habetur etiam *in deciſionibus emanatis in d. Turritan. Eleemoſynarum ſuperius alleg.* Ex Theologis verò Dian. *reſol moral. par.* 3 *tract.* 2. *de dub. Regul. reſol.* 33. Navarr. *lib.* 1. *conſ.* 9 *num.* 3. *ſub tit. de Teſtam.* Silveſter *in ſum. in verb. legatum. de leg.* 2. *num.* 4. Rodriguez. *ſen. apud Juniorem reſolut.* 88 *num.* 19. *& in quæſt. Regular. qu.* 126 *art* 4. *tom.* 2. Tabien. *verb. legatum quæſt.* 4. *num.* 5 Cordub. *ſuper Regulas S. Franciſci cap* 6. *quæſt.* 11. *punct.* 3. Portell. *in dub. Regul. verbor. legatum num.* 7. D. Bonaventura in Apol. *quæſt.* 9. *tom.* 2. *opuſculo* Villalob. 2. *par. ſum tract.* 35. *diff.* 33 *num.* 3. 5. *& ſeqq.* Card. de Lugo *de Juſt. & Jur. to.* 1. *diſp.* 3 *ſect.* 5. *num.* 102. Sanchez *ſuper Decalog. lib.* 7. *cap* 26 *nu.* 42. Bonacin. *in de contract. diſp.* 3. *quæſt.* 17. *punct.* 3. *propr. unica num.* 3. *verſ quod aliqui verb. poſſunt*, & habetur *in tract. Minoricarum lib.* 1. *diſc.* 4. *cap.* 2. *ff à Jeſu Maria ſuper Regula S. Franciſci par.* 5 *cap.* 3. *col.* 3. *verſ. ſed an fieri.* Fr. Hier. Polit. Capucin. *ſuper d. Regula cap.* 6. *num.* 70. Lezzan. *quæſt. Regular. vol.* 2. *in verb. Legata Regularibus relicta num.* 6.

Quandoquidem præcitati DD. loquuntur omnes in terminis legati rei particularis, non verò in terminis legati univerſalis, ac inſtitutionis, & ſubſtitutionis, ut videre eſt
216 apud eundem Federic. *de Senis in præcitato conſ.* 12. *alioſque Doctores ſupra allegatos* & advertunt Fagnan. *in cap. nimis prava num.* 44. *de exceſſ. Prælator.* aliique apud Staiban. *Jun. cent.* 2. *reſol.* 162. *num.* 8. *& ſeqq.* eo ſub fundamento quòd legatum univerſale non diverſimodè ac hæreditates, & ſubſtitutiones univerſales ſapiat theſaurizationem fratribus Minoribus omnino contrariam, ut in ſpecie notant Amoſta.

de cauſ.piis l.4.cap 3. *num.* 42. *verſ. ſi tamen* Rox *ubi ſupra num.* 15. Tho. del Ben. *d.ſect.*25.*n.*10. Rot. *dec.* 365. *n.* 1. *par.*5. *rec.*

Non itaque valet illatio à legatis ad ſubſtitutiones, quia ſubſtitutio facta hæredi eſt Jus univerſale hæreditatis & di-
217 citur ſecunda inſtitutio, ita ut in fideicommiſſo univerſali ſubſtitutus dicatur hæres univerſalis juxta diſpoſitionẽ tex. *in l. qui quadrag.* 2. *ff. ad Tribell.* quem cum aliis auctoritatibus in hiſce terminis optimè expendit Amoſt. de *cauſ.piis l.* 4.*c.*4.*num.* 19. & conſecutivè cum ex ſæpè relatis Conſtitutionibus, fratres hujuſmodi ſint incapaces hæreditatis, ita etiam capere non poſſunt relicta per viam ſubſtitutionis Amoſt. *ubi ſup.* Rox. *de incompab. in jur. Can. p.*7.*cap.*5.*num.*24. Fagn. *ſupra cit. num* 45. Pinheir. *ubi ſupra num.* 107. Barb. *d. c.* 3.*n* 2. *& d.c* 43.*n.*82. Nov. *d.d comment.* 110 *n* 5.

Et in ſpecie quòd Patres ſupradicti non faciant deficere conditionem *ſi ſine filiis*, minùſque, impediant ſubſtitutum,
218 vel cohæredem (prout in præſenti) ſub tali conditione vocatum ex Bart & Bald. inferunt Rox. *ubi ſupra n.* 10. Peregr. *d.tit.*14 *num* 2 *verſ ſexta concluſio* Barb. *in d. c.*43. *num* 83. Rot. *Rom. dec* 6. *num.* 1. *& ſeqq. tom.* 1. *p.* 5. *rec.* ubi quòd iſti Patres cum habeantur pro mortuis, apertum reddunt fideicommiſſum ad favorem ſubſtituti, vel cohæredis.

Nec ad evitandam prædictorum Jurium diſpoſitionem ſubſiſtere mihi viſum fuit motivum à ſcribentibus pro dd. Re-
219 ligioſis adductum, quòd prædicta omnia procederent, ubi ſubſtitutio directa fuit in perſonam eorundem fratrum, ſecus verò quando (prout in caſu, de quo agitur) iſta directa legitur in eorum Eccleſias, ut patet ex illis verbis *ſe n'abbia da far trè parti, una à S. Nicola Chieſa di S. Arcangelo, la ſeconda parte à S. Maria Urſoleo* &c. juxta originalem theoricam Abb. *conſ.*63.*num.*4 *l.*2. Nam contra Abb. communis militat Doctorum caterva affirmans dd. PP. incapacitatem, ſive inſtitutio dirigatur in eorum perſonas, ſive in eorum Eccleſias, ut alios inter JJ.CC. reprobato eodem Abb. docet illa JJ.CC. lucerna Bald. *in auth ingreſſi n.* 55. *C. de ſacroſ. Eccleſ.* Amoſt. *loc. ſup. citat. n* 34. *&* 35. ubi de veriori Staiban. *Jun. reſol for. cent.* 2. *reſol.* 163. *num.* 20. *& ſeqq.* Fagnan. *d. cap. nimis prava num.* 43. Capuccin. *in adnot. ad ſorb. ſupracitat. §. ſed cum Fratres in fin.* Pinheir ubi *ſupra num.* 116.

Barboſ.

Barboſ. *in d.ſeſſ.* 25. *cap* 3. *num.* 3. Sanchez. *d. cap.* 25. *num.* 14.

Ex prædictis igitur primæ difficultatis propoſitæ inſubſiſtentiam dignoſcentes informantes pro Patribus, non amplius in eadem immorarunt, ſed in ſecunda, ac aliis inſiſtere cœperunt; verùm hæ pariter ſubmovebantur: ſecunda enim quod d. incapacitas non obeſſet in hypotheſi hac, dum fratres non in univerſa hæreditate, ſed in tertia tantùm parte fuerant ſubſtituti, ruebat ex lectura verborum Teſta-
220 menti ſupra relatorum.. *che della ſua robba ſe n' habbia da fare tre parti &c.* & inferiùs, *che fatto ſarà il caſo di ſua heredità dd. frà Antonio, e Domenica habbiano da dividere d. ſua heredità à dd. Chieſe.*

Quot enim ſunt verba ſupradicta, tot ſunt demonſtrationes evincentes Teſtatorem reliquiſſe Patribus omne Jus univerſale ſibi competens tam activè, quam paſſivè in tertia parte d. hæreditatis; non verò illos in particulari aliqua re, ſeu peculiari actione ſubſtituiſſe. Sanè hoc important verba illa, *che della mia robba*, ſiquidem *rei* nomine univerſa
221 hæreditas ſignificatur, ut notat Gloſ. *in l. licet verb. tertio nota Cod. de pact.* ibique Bart. *num* 6. ubi quòd per verbum *res* uti magis univerſale confertur hæreditas, tametſi non conferatur per verbum *bona*, Rebuff. cum aliis per eundem allegatis *in l.* 5. §. *ſecundo latior poſt med tit. de verb. Signifi.* Alberic. *in Diction utriuſq. Jur. verb. res verſ. res aliquando*, ibiq; *concordan. in fin.*

222 In idem pariter conferunt ſequentia verba.. *fatto ſarà il caſo di d. ſua eredità abbiano da dividere d. ſua heredità à dd. Chieſe;* Verbum enim *hæreditas* huniverſum ius hæreditatis importat, ità poſt Valaſc. *conſult* 110. *num* 34. Lopez Ulhoa *de legat. & fideic. diſſert* 6. *num.* 55. & 56. pluries firmavit Rot. ut *in dec.* 136. *num.* 12. *coram Priol. & deciſ.* 203. *n.* 9. *coram S. M. Alex. VIII.* & alibi paſſim, ac in fortioribus terminis quod Legatarius alicujus portionis hæreditatis dicatur inſtitutus in Jure univerſali, quando Teſtator uſus eſt verbo *hæreditas*, quodq; habeatur loco ſucceſſoris univerſalis & in eum tran-
223 ſeant omnia jura activa, & paſſiva, itaut conveniri poſſit pro ſua parte à Creditoribus tradit Lop. de Ulh. *in tr. de leg & fideic. diſſer.* 6. *num* 4. & *ſeqq.* Molin. *de primog. hiſp. l.* 1. *c.* 10.

10.*num.*7 & noviſs.Rot. *in una firmana fideic.* 22. *Martii* 1698. *§.moti & §.ſecundo quia coram Rev. Molin. Decano* ubi quòd fideicommiſſarius in parte, & portione hæreditatis dicatur ſubſtitutus in fideicommiſſo univerſali, quando Teſtator uſus fuit verbo *hæreditas*.

Et hujus quoque veritatis ſuperlativa probatio dicitur ex actibus factis à dd. Religioſis, quibus omnem, quæ adeſſe poterat, dubietatem ſubſtulerunt. Ipſi namque in ſententia per eos obtenta, & acceptata ſuper diviſione bonorum vo-
224 cati aſſeruntur ad prædictam hæreditatem *vigore fideicommiſſi* d. proceſs. *fol.* 7 *à tergo in fin.* deinde ipſimet aſſerverunt deveniſſe ad diviſionem pretii bonorum venditorum d. hæreditatis pro æquali parte, & portione *di tutti trè li coeredi proceſſ. fol.* 13. *à tergo* Preterea ipſi quoque in tranſactione inita ſuper dd. bonis *ſucceſſores* ſe declarant d. hæreditatis, ibi *foſſe ſucceduto in d. heredità lo Convento S. M. d' Urſoleo, la Matrice Chieſa di S. Archangelo, & il Conven. di S. Michael Arcangelo de PP. Reformati &c. d. proceſſ. f* 15. *à tergo* ex quibus omnibus dubium non eſt ob confeſſiones emiſſas in tot actibus iteratis quin *ipſi eſſent ſucceſſores, & cohæredes vigore fideicommiſſi*, & tales omninò dijudicandos eſſe ob notiſſima juris principia, quòd confeſſiones factæ pluries in judicio ab hæredibus eiſdem præjudicent, & actum quatenus etiam dubium declarent, & interpretabilem reddant juxta eorum confeſſiones, & cætera adducta ut deciſum
225 fuit *in ſac. Rot. in Romana Primog. de Aldobrandinis* 20. *Junii* 1687 *§ fin. coram b m Urſino*.

Cum itaq; clara ſit incapacitas dd. Fratrum quoad hæreditates, aliaque jura univerſalia ex auctoritatibus ſupra adductis in §. *quandoquidem*, & in §. & *in ſpecie*, conſequens eſt, eiſdem minimè ſuffragare, quòd non in tota, ſed in parte,
226 ſeu portione tantùm d. hæreditatis fuerint ſubſtituti.

Vis prædictarum rationum adeo ſtrinxit ſcribentes pro dd. Religioſis, ut iſti poſt primum contradictorium omiſſis dd. primis exceptionibus in tertia tantummodo urgere, ac inſudare opportunum duxerint dicentes, quòd admiſſa etiam Patrum incapacitate in hujuſmodi relictis univerſalibus, ſive per viam inſtitutionis, ſive etiam per modum ſubſtitutionis, adhuc tamen illa minimè obeſſet, eò quia dd.

Religioſi

Religioſi non intendebant prædictam hæreditatis partem ſibi appropriare *ad effectum retinendi*, quod expreſſe eorum regulæ adverſatur ex Pontificiis Conſtitutionibus aliiſque authoritatibus ſupra recenſitis; ſed tantùm volebant ſibi tradi bona à Teſtatore relicta *ad effectum vendendi*, pro cujus effectu Judicis officium implorabant, ut ſibi de hæreditate prædicta conſuleretur, ad hoc *ut venderetur*, pretiumque illius in uſus eiſdem licitos converteretur nimirum ſacriſtiæ, & infirmariæ, quòd ipſis citra difficultatem permittitur ex receptiſſima theorica Federic. *de Sen in d conſ.* 12. *nu* 4. quam plures Authores ſequūtur, quemadmodum videre eſt apud Rot. *dec.* 456. *n*, 9. *cum ſeqq. coram Merlin. dec.* 16. *n.* 3 *& ſeqq.*
227 *p.* 11. *rec. cum aliis recenſitis in d. Turritan. eleemoſinarum, ſeu Legatorum* 16. *Januarii* 1695 *&* 6. *Aprilis* 1696. *utrobique in* §. *primo coram bo. mem. Emerix.* Exinde deducentes adjudicandam ipſis forè talem hæreditatem *ad effectum vendendi* pretiumque applicandi in uſus ſupradictos, per ea, quæ tradit *II.CC. Lucerna* Bart. *in tract. Minoric. lib.* 1. *diſtinct.* 5. *cap.* 1. *num.* 28 *&* 30. cum quo pertranſierunt *Calderin. conſ.* 345. *aliàs* 46. *de Teſtam.* Guido Papa *deciſ.* 327. *per tot. ſignanter num* 2. ubi quòd ita ſervatur in judicando in illa Curia Parlamenti Delphinatus Ricc. *de Cur. Archiepiſcop.* 292. *per tot. par.* 3. ubi in fine teſtatur oppoſitam Baldi opinionem per contrariam conſuetudinem eſſe reprobatam, cum quibus recentiſſimè præmiſſa diſtinctione præfata capacitatis *ad effectum vendendi*, non autem *retinendi*, conſonat *P. Franciſcus Bordon. ejuſdem Ordinis olim Generalis var. oper. tit. de capac legat. cap* 3 *a n.* 53. *ad* 61.

Quòd locum obtinere prætendebant ingenioſi ſcribentes pro dd. Fratribus, etiamſi præfatus Teſtator in ejus Teſtamento hæreditatem prædictam reliquerit omiſſa conditione *quod venderetur*, moti ex illa concluſione, quòd ſem-
228 per de Jure ſubintelligatur diſpoſitum modo licito, quamvis ille non fuerit expreſsè adjectus, ex d. cap. exiit, §. ſi verò Fratribus, & ex deductis per *Cancer. var. reſol. par.* 3. *cap.* 20 *n.* 79. quem ſequitur *Amoſt. ubi ſupra n.* 46. *&* 47. & cum quibus concordat quædam reſolutio Sac. Congregationis Concilii reverenter à Tribunalibus, & maximè à Judicibus inferioribus ſuſcipienda; ut in decreto de tem-

pore

pore Card. Caraſſæ Præfecto emanato, & regiſtrato apud Pignatell *conſult, Canonic. tom* 3. *conſult.* 10. *n.* 3. *tenoris*, ut ſequitur *Sacra Congregatio Concilii cenſuit tam legatum rerum immobilium factum Fratribus Ordinis Minorum de Obſervantia, quam inſtitutionem hæredis factam ſub modo licito*
229 *bona nempe ut vendantur, & pretium convertatur in neceſſitates Eccleſiæ validam eſſe. Idemque eſſe ſi modus non fuiſſet adjectus, cum ſub modo licito ſemper legatum, & inſtitutio illis facta intelligatur;* & ex his omnibus in claris rem verſari inſiſtebant iidem Informantes pro Patribus ſupradictis juncta præſertim clauſula codicillari, quòd ſi prædicta diſpoſitio *non valeat de jure Teſtamenti valeat jure legati, & donationis* quo caſu in vim legati ſubſtineri Teſtamentum, relictumque fratribus deberi docet Bart. *in d. Tract. Minoric. lib.* 1. *diſtinct.* 2. *cap.* 3, *verſ ex prædictis.*

Verùm totus hic apparatus, qui prima facie Judicantis animum impellere videtur ad judicandum favore dd. Religioſorum, libratis Juribus in concreto, maturèque rationibus diſcuſſis, meum captivare non valuit intellectum utpote repugnans litteris earundem Pontificiatum Conſti-
230 tutionum, quas *ſub pæna excommunicationis ac privationis officii* grammaticaliter, & prout jacent interpretandas decrevit idem Pontifex Nicolaus Tertius, rejectis nimirum omnibus juris ſubtilitatibus, *ut in d. cap. exiit* §. *itaque* ibi *ſupra ipſa Conſtitutione gloſſæ non fiant, niſi forſan per quas verbum, vel verbi ſenſus, ſeu conſtructio, vel ipſa conſtructio quaſi grammaticaliter ad litteram, vel intelligibilius exponatur.*

Admiſſa autem præfata diſtinctione capacitatis *ad effectum vendendi* opus eſſet recedere nedum à litteralibus verbis dd. Conſtitutionum, verùm etiam admittere ſenſum eiſdem ac magis receptæ Doctorum traditioni repugnantem, ſiquidem incipiendo ab eodem cap. *exiit* in § *inſuper* habetur, quòd
231 Fratres eas res, quas retinere non poſſunt, recipere nequeant, *vel eo animo, ut diſtrahant ſive vendant;* proſequendo vero ſucceſſivam Conſtitutionem Clementin. exivi de Paradiſo in §. *cupientes* verſ. *qui igitur*, apertiſſimè ſummus Pontifex de hæreditatibus loquens dd. Patrum incapacitatem ſic decidit *Nullatenus ſunt capaces, Nec licet eis valorem hæreditatum talium, vel tantam eorum partem ſibi dimitti facere*

tere vel ſic dimiſſa recipere; Ex quibus verbis *nec licet eis valorem*, manifeſtè colligitur eoſdem nec pretii capaces exiſtere, cum enim valor rei conſiſtat in pretio, utique ſi poſſent recipere pretium hæreditatum diſtractarum, haberent earum valorem, quod litteris rotundis in d. Clementina eiſdem interdicitur, itaut cum verſemur in caſu legis, nil aliud inveſtigare debemus, quia ceſſat omnis diſputatio, ut inquit *gloſ. ult. in l. Ancillæ Cod de furt.* Judices namque accedere omnino debent Textui expreſſo potius quam cuicumque contrariæ Doctorum opinioni, etiamſi illa eſſet communis, ut probat Altograd. *conſ.* 56. *n.* 10. *verſ. ubi ait lib.* 1.

Sed ne cum Textibus prædictis ſimpliciter procedamus, in prædictorum confirmationem gloſſæ authoritatem proferre liceat, quæ omnes alias antecellit, ut cum Bald. teſtantur Steph. de Fed *in tr. de interpr. jur p. ult. n.* 114. *to.* 1. *tr.*
232 *mag. fol mihi* 225. *à tergo* Rol. à Vall. *in tract. de confect. inu. n.* 2. *to.* 8. *tr. magn. fol mihi* 196. *col.* 2. *a tergo*, *ubi num.* 3. repræhendit cum Bald. Cauſarum Patronos, qui in opinionum repugnantia plus Bart. quàm gloſſæ deferunt, cum ab ejus authoritate in praxi recedendum non ſit, & n. 4. ubi multa alia ad hoc propoſitum congerit, & Barbat. *de præſt. Card. p.* 2. 1 *qu. baſ.* 1 *p. n. verſ.* 3. *to.* 13. *p.* 2 *tr. magn fol. mihi* 60. Gloſſa *igitur in d.*
233 *Clementin exivi § cupientes* verb. *ita habet* verſ. *ad illud* propoſita quæſtione, an Fratres prædicti capaces ſint hæreditariæ ſucceſſionis poſt multas rationes, quas adducit, tandem concludit, quod ſi *jure ſucceſſionis eiſdem relinquitur*, *non tenet etiam quoad æſtimationem*, quod eſt idem ac dicere neque *ad effectum vendendi*, ut convincitur ex illis verbis, *non tenet etiam quoad æſtimationem.*

Hæc ſufficerent ad hoc ut Judex Bartoli opinionem ſequi
234 non debeat, cum illa, & legibus, & gloſſæ præfatis adeo clarè adverſetur, & nihilominus Bald. in authoritate haud inferior ipſo Bartolo omnem ſubmovet difficultatem, quippe *in auth. ingreſſi n.* 48 *& ſeqq. Cod. de ſacroſ. Eccleſ. motus* ex Textibus adeo patentibus optimè fundat incapacitatem fratrum prædictorum etiam ad *effectum vendendi*, illiuſque opinionem uti veriſſimam communiter receperunt *Card. Aucbar.*
235 *Gualdenſ. Ger. Spin. aliique* ſeniores præſtantiſſimi Juriſconſulti, quos reprobato eodem Bart. referunt articulatè diſ-

cuſſo

cuſto Fagnan. *in c. nimis prava n.* 37. *& ſeqq. de exceſs Prælat.* Lezzan. *q. Regul to.* 1 *c.* 6. *n.* 45. Quæſad. *qu Jur. c.* 22. *n.* 16 Aug. Barboſ. *jur. Eccleſ. univ lib.* 1. *c.* 43 *n.* 81 *& ſeqq. & in adnotat. ad Conc. Trid. ſeſſ* 25 *de Regul. c.* 3. *n.* 2. Tho. del Ben. *de Immun. to.* 1 *c.* 8. *dub.* 21 *ſect.* 25. *n.* 1 *plur. ſeqq.* Amoſtaz. *de cauſ. piis l.* 4. *c.* 3. *n.* 25. Cappuc. *in adnot ad Sorb. de privil. mendic. §. hæred. verſ. ſed quibuſdam* Eman. Rodriq *quæſt. Regul. tom* 2. *qu.* 78. *art.* 2. Pinhier. *de Teſtam. tom.* 2. *diſp.* 5. *ſect.* 2. *§* 2. *n.* 110. *& ſeqq.* Roſ. *de incompat. in Jur. Can p.* 7. *car.* 5. *num.* 47. Novar. *in ſum.*
236 *Bullar. comment.* 110. *n.* 3 & latiſſimè Sanchez. *tom.* 2. *in Decal. lib.* 7. *cap* 27. *cap.* 25. *n.* 8 *ſeqq.*

Non obſtant propterea quæ in contrarium dixerunt Ricc. *d. deciſ.* 292. *lib* 3. *&* Guido Pap. *d. deciſ.* 327. videlicet, quòd opinio Baldi quamvis communis per contrariam conſuetudinem ſit abrogata, quia præterquamquod notiſſimum eſt in Jure non credi Doctoribus de conſuetudine teſtantibus, ut probat Caſtald. *conſult.* 265 *num.* 9 *lib.* 2. & ſepiſſime dixit Rot *deciſ.* 3 *de conſuet. coram Moedan. dec.* 1349. *n.* 5 *coram Seraphin. dec.* 163 *n.* 13 *par.* 6. *dec.* 47. *n.* 32. *p.* 8. *& deciſ.* 51 *n.* 29. *par.* 10. *rec.* præſertim quando illa eſt contra Jus, prout in caſu, de quo agitur.

Ulteriùs reſpondetur d. contrariam conſuetudinem, quòd fratres ſint capaces *ad effectum vendendi* procedere ſolummodo in aliis fratribus Mendicantibus, quales ſunt fratres
237 Prædicatores, fratres Jeſuitæ &c. ut declarat Bald. *conſ.* 232. *n.* 1. *vol.* 2. ibi *& ita communiter obſervari vidi in aliis mendicantibus*, imò idem Baldus ſupponit d. conſuetudinem ſolùm habere locum in legatis, non verò in hæreditatibus, dum expenſo articulo d. conſuetudinis quoad legata, poſtea concludit *hæreditatem non poſſunt requirere iſti mendicantes*. Idemque teſtatur Dec. *in cap. in præſentia de probat. num.* 270. ibi *fratres Prædicatores, & alii mendicantes, exceptis fratribus Minoribus, etiam bona immobilia capere poſſunt non ut retineant, ſed ut vendant, & prætium in eorum utilitatem convertant*, & refert eundem Baldum, alioſque Authores id comprobantes; Et ſummo Jure, quia alii Mendicantes non ſunt incapaces abſolutè, & ex regula, ſicuti Minoritæ, ſed tantùm ex ſuis particularibus Conſtitutionibus, proindeque cum non habeant tantam incapacitatem, hinc

vel

vel poterit ad ſummum conſuetudo contraria, nec non Bart. opinio in eis tantùm procedere, ut in puncto diſtinguendo
238 docent Staiban. Jun. *reſol. forenſ. cent. 2. reſol.* 162 *num* 25. Fagn. *in d c. nimis prava* 14. *verſ. concluſio* Sanch. *d. c.* 25. *num.* 16. & 21. *verſ. dixerunt* Clar. *recept ſent. lib.* 3. §. *Teſtamentum qu.* 29. *num.* 3. *ibique Adden litt. C & D.* admittunt Ricciul. *de jur. perſ lib.* 8 *cap.* 9. *n.* 22. *cum quatuor ſeqq.* Rot. *dec.* 245 *num.* 4 & *ſeqq.* ubi differentiam aſſignant inter Mendicantes, & Jeſuitas: vel in omnem caſum locum habebunt in relictis particularibus, non verò in inſtitutione, quæ Jus univerſale eſt, ut de veriori teſtatur idem Fagnan *ubi ſup n.* 3 & *ſeqq.*

Aſt fruſtra recurrimus ad auctoritates pro reiicienda Bartholi opinione, ac non attendenda prædicta consuetudine quando pro his reprobandis legere ſufficit Conciliarem Tri-
239 dentinam diſpoſitionem, quæ cum *in ſeſſ.* 25. *de Regul. c.* 3. innovet hujuſmodi textuales diſpoſitiones in Capuccinis, & Minoribus, quos excipit à modificatione, & correctione dd. legum inducta ad favorem aliorum Mendicantium, hinc inanis eſt allegatio cujuſcumque conſuetudinis per ipſum Concilium ſublatæ, ac annullatæ Card. de Luca *de can & cap diſc.* 33. *ſub num.* 3. & *diſc.* 38. *num.* 7. & 8. Rot. *dec.* 10. *nu.* 16. *par.* 18. *rec.* & *alibi paſſim.*

Hæc forent exuberantia pro eliminatione hujus tertiæ difficultatis cum adverſùs dd. Religioſos communior aſſiſtat
240 opinio à Judicibus omnino ſequenda, ſicuti monet Velarc. *de Judic. perfect. rubr.* 15. *adnot.* 1, *num.* 49. Nihilominus tamen eamdem ſtabilire optimum duxi etiam rationibus, quæ ſunt anima legis, ut inquit *I. C. in l. cum oratio ff. de bo. damnat.* Præſcriptis itaque etiam authoritatibus ſupra allegatis quatuor rationes ab hæreditate prædicta Fratres excludunt.

Prima, quòd admiſſa eorum capacitate deſtrueretur finis dd.
241 Pontificiarum Conſtitutionum. Habetur enim *in d. cap. exiit*, & *clemen. exivi de verb. ſignific.* quod PP. prædicti ſtare non poſſint in judicio dum inter alias cauſas impulſivas Clemen. V. pro conficienda recenſita conſtitutione *exivi de paradiſ.* legitur hæc. *Item, quod cum ipſorum negotia etiam pro rebus temporalibus in Curiis agitantur aſſiſtunt Advocatis & Procuratoribus, & ad inveſtigandos eoſdem ſe ibidem perſo-*

naliter

naliter repræſentant; cupientes igitur nos ipſorum Fratrum providere conſcientiis in hunc, qui ſequitur, modum reſpondemus, &c. nullo modo debent, hujuſmodi voti, & regulæ Profeſſores ſe talibus curis, & litigioſis actibus immiſcere &c. ibique Gloſſ. in verb. *proximorum verſ. nota*. Igitur finis Pontificis fuit liberare Fratres à litigiis, & à comparendo in judiciis, ne terrenis curis, ac negotiis involuti à divinis officiis diſtrahentur, utiquè concludendum venit, illos eſſe incapaces hæreditatum etiam *ad effectum vendendi*, cum enim ut plurimùm ſoleant hæreditates habere non tantùm credita, ſed etiam debita, quemadmodum quotidiana docet experientia, adeo ut ad illarum ſolutionem hæres ſive cohæres teneatur ut in fortioribus terminis Velaſc. *d conſ.* 110. *num.* 15. & Ullo. *d. diſert.* 6. *num.* 56. & 57. ſequeretur hoc, ut venditis à Religioſis dd. bonis hæreditariis ſtare deindè deberent in judicio, vel plura litigia ſubſtinere pro liberando emptore à moleſtiis caſu, quo hæreditarii creditores inſurgerent contra emptores bonorum, cum notiſſimi Juris ſit, venditorem manutenere debere emptorem in poſſeſſionem rei venditæ, vel ad ſummum cogi poſſe ad reſtitutionem pretii, caſu quo res vendita avocetur à tertio Mangil. *de evict. quæſt.* 51. *num.* 1. *& ſeqq.* & in durioribus terminis Urceol. *conſult. foren cap.* 2. *num* 43. & 44. ubi de veriori, & conſecutive deſtrueretur finis dd. Conſtitutionum, quod minime venit permittendum, cum omnia ſecundum finem regulari debeant ex *Philoſoph.* 1. *Ethic.* cujus dictum pluribus juribus exornat Albert Brun *in tract. de reb. dub num.* 60 *fol. mihi* 353. *à tergo tom.* 18. *tract. magn.*

Secunda ratio eſt, quòd venditor debet habere dominium rei, illudque per venditionem, & rei traditionem trans-
242 ferre in emptorem ut notat Cald. *de empt. & vendit. c.* 18. *num.* 25. *cap.* 19. *num.* 13. *cap.* 25. *& alibi paſſim.* Religioſi autem prædicti nullum in communi, ac in particulari dominium habere poſſunt ex ſupra allegatis, propterea &c. nec dici debent capaces ad effectum *vendendi*, ac transferendi dominium, quod non habent vulgato Juris axiomate, quòd nemo dat, quod non habet ex cumulatis per Barboſ. *axiom.* 160 *n.* 1. *& ſeqq.*

Tertia quòd admiſſa contraria opinione nullus daretur caſus,

caſus, in quo dd. Canonicæ ſanctiones locum obtinerent, dum poſſunt dd. Fratres recipere ad effectum *vendendi* om-
243 nia legata, omneſque teſtamentarias diſpoſitiones, cum ſemper in eis intelligatur adjectus modus licitus, quamvis non expreſſus, nempe *ut vendant*, unde iidem Religioſi liberè contravenire poſſent dd. Conſtitutionibus poſſidendo ſtabilia ſub confugio ſtatim, ac pulſantur, quòd eorundem ſunt capaces *ad effectum vendendi*, & ſic facillimè eluderent mentes ſummorum Pontificum, & vim dd. ſanctionum, quæ ad nihilum deſervirent contra expreſſam regulam, quòd Pontificia decreta non debeant deſervire de vento ad Text. *in c. ſi cui nulla de præb. in 6. cum aliis per* Rot. *adduct. in deciſ. 707. n. 40. p. 18. rec. & in Romana, ſeu Sabinen. Cappellæ 23. Jan.* 1694. §. *Eis omnibus in fin. coram bo. me. Urſino*.

Quarta denique ratio eſt, quòd deſtrueretur puritas regulæ Mendicitatem præſcribentis cum omnimoda ſpe in divina providentia. Patres namque prædicti recipiendo pretium omnium relictorum, facerent eorum Eccl. ſive Infirmariam adeò locupletes, ut ſupra omnes alias Religiones theſaurizarent, cum ingens ſit Fidelium copia, quæ eiſdem in dies aliquid relinquit, undè ſacr. Congregatio Concilii conſulta in terminis fortioribus, utrum Fratres prædicti
244 vindicare ſibi poſſent annuos Redditus *non ut eo modo, quo relicti erant ſingulis annis perciperent, ſed ut venderent, & pretium in neceſſitates Monaſterii converterent: cenſuit Fratres Mendicantes ordinis Minorum de obſervantia eſſe incapaces etiam ad effectum prædictum*, ut videre eſt in d. *reſolutione* per extenſum relata à Nicol. *in ſuis Floſcul. litt. S. ſ. Obſervantes num. 9. verſ. cum relicti*; quapropter à primo ad ultimum concludendum cenſeo pro incapacitate dd. Fratrum tam *ad effectum vendendi*, quam *ad effectum retinendi*, ut in *dd. cap. exiit*, & clem. *exivi* pari modo hæreditatum, ac annuorum redditaum.

Neque PP. juvabat confugere ad 4. exceptionem clauſulæ codicillaris in d. teſtamento appoſitæ, inferendo exinde, quòd PP. reddantur capaces hæreditatis, quando teſtator
245 (prout in præſenti) addidit illa verba, *ſi non valet jure teſt. valeat jure legati* ex doctrina Bart. *ſupra cit.* nam in hac opinione non minùs eſt reprobatus Bart. à DD. ac in anteceden-

 ti, ut

ti, ut diſertiſſimè oſtendunt Fagnan. *in cap. Nimis prava n.* 39. *&* 40. Pinhier. *ibi ſup. n.* 107. Torr. *de pact. fut. ſucceſ. l.* 2. *c.* 36. *nu* 89. aliique omnes ſupra adducti, eo ſub fundamento, quòd clauſula codicillaris operat benè ad favorem PP. reſpectu legatorum, quorum non ſunt incapaces ſimpliciter, & abſolutè, ſed tantùm ſecundùm quid, nimirum quando iſta fiunt modo illicito, non autem licito, quemadmodum diſtinguendo latè firmavit Rot. *in dec. Merl. Cerr. Burr. & in d. Turritana eleemoſynarum coram Emerix*, ſecùs verò in inſtitutionibus, & hæreditatibus, quarum ſunt abſolutè, & ſimpliciter incapaces, ut evincitur ex illis verbis clementinæ *nullatenus ſint capaces*, dictio enim *nullatenus* ob nimiam ſuam generalitatem omnia negat, omnemque modum excludit ex authoritatibus ſupra expenſis, & conſecutivè clara eſt diſparitas in uno caſu, ac in alio, prout agnovit idem Bar. qui ejus opinionem limitavit in ſubſtitutionibus, dum ait clauſulam codicillarem poſſe quidem obligare hæredes ad vendendum, ac dandum Fratribus hæreditatis pretium, non autem ſubſtitutum, ut videre eſt eum doctorem in *tractat. Minoric. l.* 1. *c.* 3. *n.* 8. *verſ.* ita *dixerunt*, & Roſell. contrariæ opinionis ſectator hanc etiam ſequitur diſtinctionem, ut benè obſervat Pinheir. *loc. ſupra cit. n.* 107. verſ. *cæterum* Petr. Barbet. *l.* 1. *p. par. n.* 63. *verſ. proponit ff. de legat. primo*, ita & taliter quòd in caſu noſtro, ubi verſamur in ſubſtitutione facta ſub conditione *ſi ſine filiis*, Barthol. autoritas PP. adverſatur.

Reſolutio autem Sacr. Congregationis Concilii in objecto allegata præter quam obiter, & incidenter loquitur de inſtitutione, cum ibi ageretur de legato, undè non percutit caſum diverſum hæreditatis, minuſque pro illius deciſione deſervire poteſt ex adductis per Rot. *in Romana Juris legandi ſuper bono jure* 16. *Maii* 1698. *§. contrarium coram R. P. D. Muto* dicebam ulteriùs, quando illa intelligi deberet de inſtitutione particulari adhùc conciliari debet, cum aliis
246 pluribus decretis dictæ Sacræ Congregationis, quæ contrarium decernunt in hæreditatibus, & referuntur à Pignatell. *tom.* 8 *conſult.* 46. *num* 5. *&* Fagnan. *ubi ſupra num.* 45. *verſ. poſtremò*.

Debilia igitur ex his apparebant fundamenta juris, quibus

Fratrum

Fratrum defenſores innitebantur, unde recurrebant ad Judicis officium, quòd impartiri poſſe contendebant in caſu
247 præſenti, ex quo ageretur de legato pio compellendo nempe hæredes ad illius implementum, mediante venditione Partium hæreditatis, & diſtributione pretii pro celebratione tot miſſarum, ac alia opera pia à Fratribus perficienda in beneficium d. Teſtatoris, ut inſinuant Sorb. *ſupra citat. d. §. hæreditas num* 6. *verſ. primo enim* Amoſtaz. *d c.* 3. *num.* 26. *& ſeqq.* Rox. *ibi. num.* 16. *cum aliis in d. Turritana eleemoſynar.* 10. *Janu.* 1695. *§. ſed cum nihilominus, & §. Poterunt Fratres cum ſeqq. & 6. Aprilis* 1696. *§. Quoniam verò cum ſeqq. coram bo me. Emerix.* Nam tollitur objectum ponderando, quòd hoc Judicis officium non procedit in inſtitutionibus, ſed tantùm in legatis particularibus, ut animadvertit Fagnan. *in d. cap. nimis prava num.* 41. *de exceſſ. Præl.* & ſic illud interponi non debet in caſu præſenti dum verſamur in hæreditate, non autem in legato.

Quinta denique, & ultima remanebat PP. oppoſitio defectus actionis in d. Clero cohærede, elicita ex eo, quòd ſtante PP. incapacitate jus omne agendi, ac ſuccedendi in d. hæreditate pro rata illis relicta reſideret in Rev. fabrica S. Petri ob notiſſima ejus privilegia, quæ ad hæredum excluſionem
248 recenſent Capon. *in quodam reſponſo pro Rev. Fabrica edito inter ejus diſcept. impreſſ. cap.* 155. ubi *num.* 11. *à* 33. *& propè fin* allegat Quarant. *in ſumm. Bullar. verb. Fabrica fol.* 33 *§. Quoniam privilegia*, & concordat Marant. *ejuſd. Rev. Fabricæ Advocatus reſponſ.* 19. *n.* 41. *& ſeqq. p* 1. *& reſponſ.* 32. *per tot. p.* 4. & ita pluries obſervatum fuit, ut in caſu recenſito per Staiban. *reſol.* 172. *n.* 50. & in alio relato per Card. de Luc. *de fideic. diſc.* 108. *n.* 1. *de Regular. diſc.* 1. *num.* 113. *& in relatione Roman. Cur. forenſ. diſc.* 20. *n* 13.

Verùm hæc minimè urgebant, cum prædictæ omnes Auctoritates loquantur, vel contra hæredes ab inteſtato venientes, vel in caſu caducationis teſtamenti, ſecus verò quando datus eſt alius cohæres, prout in præſenti, qui vigore juris accreſcendi totam hæreditatem rectè retinet ex de-
249 ductis in terminis cohæredis per Amoſtaz. *ibi n.* 25. Rox. *ubi ſupra n.* 13. Peregrin. *loco ſupracit. n.* 2. *verſ. amplia.* Capuccin. *in adnot. ad Sorb. in d. § hæreditas in princ.* Novar. *ibi. num.* 6.

 Pinheir.

Pinheir. *ubi ſupra d.n.*108.*verſ. ſi autem*, & ratio eſt, quia privilegia Rev. Fabricæ, ejuſque jus fundatur in incertitudine relictorum, unde hac ceſſante præexiſtentia cohæredis, vel ſubſtituti, ceſſant quoque d. Fabricæ jura, & privilegia, ut optimè dixit Rot. *d.* 212. *num.* 5. *coram Cavaler.* quam laudat Caſtald. *conſult. for.* 226. *n.* 14.

Judicavi igitur ex prædictis ad favorem Cleri contra dd. PP. confirmando ſententiam A.C. Thomati, auditis pluribus, ac pluries d. Fratrum defenſoribus acerrime tam in jure, quam in facto ſcribentibus.

Et ita &c.

VOtum præfatum doctiſſimè extenſum uti emanatum in cauſa particulari non venit extendendum ad alios caſus particulares, in quibus conſulerem adeundum fore ſupremum tribunal. Congregationis Rev. Fabricæ, in quo hujuſmodi cauſæ ſolent ad terminos juris optimè decidi. Et ratio eſt, quia non in omni caſu hæreditas relicta tolleret mendicitatem RR. Mendicantium, neque læderet puritatem Regulæ, itaut potiùs eſſet dicenda cæcitas in judicando, quam juſtitia in decidendo. Sicuti exemplificari poſſet in caſu, quo quis relinqueret Mendicantes hæredes, & in iſta hæreditate non adeſſet niſi domus, hortus, aut portio Terræ, quæ eſſet neceſſaria pro Mendicantium uſu, uti contigua Monaſterio, in quo caſu eoſdem Mendicantes capaces eſſe dicendum veniret eo motivo, quia proprietas acquireretur Sedi Apoſtolicæ, & uſus Mendicantibus ideoque hæreditatem præfatam poſſe acceptari conclu-
250 dendum eſſet ex deductis *per cit. Cirill. de mor. elec. art.* 1. §. 6. *per tot.* & §. 18. ubi quænam bona, & ad quem effectum poſſint per viam hæreditatis acceptari ſaltem ad effectum ut vendantur, & pretium in ipſorum utilitatem convertatur, uti innumeri DD. ſequuntur pœnes eundem *Cirill.*
251 *art.* 1. § 30. *n.* 5. *cum ſeq* & *in caſu altero* §. 4 *per tot*. & latè *Fagnan. in cap. nimis prava de exceſſ. Prælat. num.* 20. cum modificationibus, verò ibidem extenſis.

Siquidem ſi hæreditas conſiſteret in bonis, quibus diſtractis per minores remaneret defraudatum jus hæreditarium, ex quo juxta caſum figuratum per Fagnanum ſecuta venditione

tione bonorum creditores hæreditarii non haberent, unde conſequi illorum credita utique in tali caſu non eſſet admittenda acceptatio hæreditatis, attamen ſi tale periculum non adeſſet, quia creditores in omni tempore poſſent reivindicare fundum, ortum, & portionem Terræ, aut domum hypothecatam, equidem diceremus Mendicantes non fuiſſe, nec eſſe defraudandos uſu talium bonorum relictorum.

Sicuti habemus in conſimilibus aſſignamentis perpetuis eiſdem Mendicantibus factis, quibus ad trutinam revocatis ſemper deciſio obtenta fuit favore illorum juxta reſolutiones S. Congregationis Boni Regiminis ſub die 12. Auguſti 1651.

Ficulle Podeſtà. *Comanda la S.C. mentre ſia vero, che nell'*
252 *ingreſſo de PP. Cappuccini in coteſto luogo dal publico Conſiglio foſſero per loro ſoſtentamento aſſignati per limoſina ſcudi 50. l'anno gli ſi continui conforme al ſolito tale ſuſſidio caritativo, onde Voi le concederete la facoltà opportuna oprando che in tal conformità ne ſegua l'effetto.*

Ac ſub die 26. Aprilis 1678. *Campagna Governatore. La S.*
253 *Cong. ſenza attendere la riſoluzione preſa dal publico Conſiglio della Communità di Anagni havendo ordinato, che ſi continui a ſomminiſtrare il ſolito ſuſſidio di 40 ſcudi annui a quelli Frati Cappuccini, che con tal aſſignamento furono ricevuti dalla Communità ſudetta, così ſi contentarà di ordinare, che ſegua, e Dio la proſperi.*

Sicuti etiam ſub die 10. Maii 1692. *Viterbo Governatore. E*
254 *ſtata ſentita anche dalla S. Cong. come neceſſaria l'inſtanza fatta dalla Communità di Valentano di potere ammettere li Frati Minori oſſervanti di S. Franceſco nel Convento già ſuppreſſo della Madonna della Salute, purche reſtino proviſti quegli habitanti di chi loro aſſiſta opportunamente con gli ajuti ſpirituali, per il di cui effetto s'è contentata la medeſima S.Cong. che poſſa la predetta Communità in conformità della reſoluzione del conſiglio ſomminiſtrare ſcudi 500. per una ſol volta da pagarſi in cinque anni colli ſopravanzi della Tabella in ogni anno la rata, & altri 50. ſcudi annui in ſuſſidio caritativo per pietanza, e veſtiario de Religioſi, che vi dimoreranno da pagarſi venticinque ſcudi in ogni ſemeſtre, onde V. S. ne potrà concedere la neceſſaria licenza.*

Hujuſmodi namque reſolutiones Sacræ Congregationis utpotè emanatæ in contradictorio Judicio perpenſis facti circumſtantiis debent prævalere cuicumque authoritati Doctoris, & particularis Judicis, qui ſequendo opinionem Doctoris, ſeù Doctorum potuit in judicando claudicare, nam etſi verum ſit dictas reſolutiones non loqui in terminis hæreditatis delatæ, ac univerſalis ſucceſſionis, in qui-
255 bus terminis loquitur *Fagnanus in d. cap. nimis prava, & cap. in præſentia de probat. num. 39. in com. ad 2. lib. Decretal.* etiam verum eſt, quòd loquuntur de annuo redditu ſubminiſtrando ratione eleemoſinę, & pro ſubſidio charitativo.

Concludendum igitur reſtat PP. Minores D. Franciſci ratione Regulæ, ac ſimpliciter, & abſolutè eſſe incapaces juris univerſalis acquirendi hæreditates per inſtitutiones, tam ſimplices, quam fideicommiſſarias, ſed remanet ſola diffi-
256 cultas in eo, quòd cum Hæres teneatur adimplere mentem teſtatoris, & iſta ſit adimplenda perneceſſe ex ſuperiùs deductis, quando egimus de legatis videndum eſt, an caducata inſtitutione ad favorem cohæredis inſtituti, vel devoluta hæreditate ad hæredes ab inteſtato iſti teneantur adimplere voluntatem Teſtatoris, in quo remanet totum momentum difficultatis, unde in ſimilibus caſibus ſemper conſulerem adeundum eſſe Tribunal R. Fabricæ in locis, in quibus eſt receptum, ſin minus adeundum eſſe Ordinarium loci pro declaratione, & tutius adeundum eſſe Summum Pontificem habentem divinitùs ſupremum Imperium in his, quæ pertinent ad ſalutem animarum *d.*
257 *Ciril. de mor. elec. caſ.* 1. §. 3. *num.* 12. & *caſu* 1. §. 5. *num.* 2. ac habentem facultatem declarandi, & commutandi ultimas voluntates juxta DD. adductos per eumdem *Ciril. art.* 2. §. 5. *num.* 1. qui regulariter ſolet hujuſmodi cauſas remittere ad S. C. Concilii, vel Rev. Fabricæ.

Motivum hujuſmodi recurſus pendet ab eo, quòd etſi juſtè poſſit firmari per Judicem excluſio PP. Minorum à petitione Hæreditatis, non poteſt tamen Judex eadem juſtitia liberare conſcientias hæredum à proprio onere, ſicuti evenit caſus expreſſus in dicto voto Ord. Silvæ, in quo attenta incapacitate PP. Minorum portio hæreditatis accrevit Clero, qui juxta præſcripta in teſtamento potuit, & tene-

tur

tur portionem hęreditatis adauctam erogare in beneficium Animæ Teſtatoris. Attamen ſi ex capite præfato incapacitatis, venirent hæredes ab inteſtato, non per hoc iſti haberent jus, ſpreta voluntate Teſtatoris, evertendi patrimonium hæreditarium in proprium uſum, verùm jus de-
258 volueretur ad Fabricam, ſive Epiſcopum, uti executorem piarum, & ultimarum diſpoſitionum pro executione illarum uti loquuntur DD. citati in dicto Voto, & admittit idem *R. P. D. Silva in §. utrum num.* 46. dummodò tamen, hæredes jure proprio non eſſent ſubſtituti, aut vocati, quia in tali caſu acquirendo hæreditatem jure proprio vocationis, dummodò non adeſſet illis aliquod onus injunctum, ad nihil poſſent cogi, uti eſt caſus deciſus pænes,
259 *Caval. deciſ.* 212. *num.* 1. *& num.* 6. ubi de facultatibus Fabricæ.

QUoad Legata relicta pro victu ultra ſuperiùs deducta adducere juvat ſanctiſſimam, & piiſſimam diſpoſitionem Cl. mem. Ranutii Farneſii Ducis Parmæ, & Placentiæ deſumptam à formali renunciatione facta per Cappuccinos ſub die 8. Junii 1623. & reſponſione facta per Eminentiſſimum Cardinalem Farneſium de anno 1625. memoriæ in ævum recolendæ.

260 *Havendo la felice memoria del già Sereniſſimo noſtro Sig. Duca di Parma, e Piacenza fatto un Legato perpetuo a favore del Convento di Fontevivo, e de Religioſi noſtri, che pro tempore dimoreranno in eſſo, come appare dal ſuo teſtamento. Quindi conſultatoſi queſto negozio con grande attenzione, e molto maturamente nel noſtro Capitolo celebrato quì in Piacenza nel meſe di Maggio queſto anno* 1623. *è parſo ſpediente a me infraſcritto F. Feliciano da Piacenza, Provinciale di queſta Provincia di Bologna, per l'oſſervanza pura, e refezzione della noſtra Regola, ed ad ogni altro buon fine notificare a tutti, ed a ciaſcuno per quanto faceſſe di biſogno, come per la preſente notifichiamo qualmente noi Cappuccini non ſiamo capaci, ne per alcun modo vogliamo accettare tal Legato; onde adeſſo, e per ſempre lo rinonziamo, ſi come di fatto l' habbiamo rinunziato all' Illuſtriſſimo Sig. Cardinal Farneſe, o per meglio dire non accettiamo ragione di ſorte alcuna, che da altri ſi poteſſe pretendere in*

detto Legato, e che ne anco per eſſo vogliamo, ne intendiamo obligarci a coſa alcuna, ne che altri ſiano a noi obligati. Si che ſe da gli Heredi Sereniſſimi, o da gli eſecutori del Teſtamento di S. A. ci ſarà mandata qualſivoglia coſa, noi proteſtiamo, che la pigliamo ſecondo il corrente biſogno a titolo di mera limoſina, & amore Dei, come communemente l'accettiamo da gli altri Benefattori, ma non mai per ragione di Legato, e tutto queſto omni meliori modo. Procuraremo però mediante l'ajuto del Signore tanto più di corriſpondere per mera divozione, con Orazioni, e Sacrifici, ed altre buone opere alla pia intenzione del medeſimo Sig. Duca, quanto maggiore ſappiamo, ed habbiamo ſperimentata eſſere ſtata la ſua amorevolezza verſo de' Cappuccini, non tanto di queſta Provincia, come di tutta la Religione, e che tuttavia continua nella ſua Sereniſſima Caſa, alla quale preghiamo da Dio benedetto copioſiſſima mercede, con l'aſſiſtenza ſempre della ſua Divina Grazia. Amen. Piacenza 8. Giugno 1623. Fra Feliciano Provinciale ſudetto.

Eſſendo nato ſcrupolo ad alcuni Frati di queſta Famiglia di Fontevivo ſopra il diſpenſar la robba mandataci dalla Sereniſſima Caſa Farneſe. Il P. Provinciale per ſapere la mente de Sereniſſimi Padroni intorno a queſto, ordinò a me infraſcritto, che ne trattaſſi con le Altezze loro, e così feci, e dall' Illuſtriſſimo Sig. Cardinale ricevei queſta riſpoſta.

L'Intenzione noſtra è aggiuſtata a quella del Sereniſſimo Sig. Duca noſtro. E ſi come queſta limoſina con amore, e carità è data a loro PP. così eſſi la communichino ad altri con amore, e carità, ſecondo l'occaſione ſenza ſcrupolo alcuno, perche queſta è la noſtra Intenzione.

E perche l'ordine del ſudetto P. Provinciale era, che della riſpoſta ne faceſſe io ſteſſo memoria in iſcritto, ad effetto, che ſerviſſe per l'avenire a direzzione d'altri. Pertanto in conformità di ciò hò fatta queſta ſcrittura, che ſarà ſottoſcritta da me, e ſigillata col ſigillo locale Fontevivo l'ultimo dell' anno 1625. F. Cherubino da Parma Guardiano Cappuccino affermo quanto di ſopra.

A quo exemplari monumento duo quilibet hæres gravatus dare ſimiles eleemoſinas percipere deberet. Primum obligationem, qua reperitur ad ſtrictus ad ſervanda diſpoſita per ſuum Authorem ſicuti ſumma Pietas Regiæ Domus Farne-

261 Farneſianæ ſui Prædeceſſoris ſecuta fuit elogium, itaut parùm eſſet de illa dicere, quidquid dixit de benevolentia Margaritæ à Sabaudia *Boverius tomo 2. ſub anno* 1583. *n.* 12. *relat. à Cirillo de Morientium Eleem. caſu altero* §. 6. *ſegm.* 11. *num.* 81. *circa finem*. Hujus porro Ducis, & Succeſſorum tanta fuit erga Cappuccinorum ordinem, Pietas, ac Religio, ut Patris inſtar non modo in dies vitæ illis neceſſaria ſuppeditaret, verùm eos, tam ſingulari benevolentia amplecteretur, ut omnem prope modum excedens, cum annuos redditus regulæ, ac Fratribus repugnantibus iis ſtatuere non valeret præſentes omnes, ac futuros hæredes teſtamento adjuraverit, ut nullo umquam tempore Cappuccinis Fratribus benevolentia, ac beneficentia deeſſeat.

262 Secundùm, quòd Seraphica, & exemplaris Cappuccinorum Religio eſt vera ſectatris virtutum D. Franciſci, & illius Regulæ obſervatrix juxta Conſt. Urban. VIII. la 68. §. 4. Bull. nov. to. 4. itaut Cappuccini Filii ejuſdem Seraphici vocatì fuerint per S. mem. Paulum V. in Bulla incipiente Eccleſiæ Militantis, cum verbis. *Authoritate Apoſtolica declaramus Fratres Cappuccinos eſſe verè Fratres Minores, ac filios S. Franciſci*, recipiendo præfatas eleemoſinas, & in eorum neceſſitatem erogantes, vel in aliorum pauperum ſublevamen non recedunt à recto Tramite Religionis, ac puritatis Regulæ D. Franciſci, ex quo ipſimet Cappuccini ſpoliant ſe ipſos omni jure ad rem, & relinquunt pænes ipſos, merum jus dietim quæſtuandi, uti relictis ſomniis, & nugis aliquorum contrarium aſſerere volentium reſultat, tum ab eo, quòd ſemper iidem Cappuccini experti fuerunt privatim in propriis Conventibus repudiando ſimilia legata, tum ex eo, quòd hanc veritatem omnes Teologi, & DD. ejuſdem Religionis ſcriptam reliquerunt, uti videri poterit ab eodem *Cirillo in d. voluminoſo Tract. de Morient. Eleem.* & in ſpecie *art.* 3. §. 5 *per tot. ac* §. 15. *pariter per tot. & alibi*.

Sub cenſura incapacitatis, relatæ ad hæreditates, & ſubſtitutiones ponuntur, redditus annui, & uſusfructus bonorum relicti, & legati PP. Minoribus, dummodo dicti redditus annui, & uſusfructus ſint relicti per viam inſtitutionis, attamen quia loqui de hujuſmodi bonis in genere confun-
263 dendo inſtitutiones cum legatis eſſet evertere diſpoſitionem

dicti

dicti decreti Rev. Fabricæ 14. Februarii 1633. propterea eſt recurrendum ad qualitatem diſpoſitionis Teſtatoris, & ad quantitatem redditum, uſusfructus, & aliarum rerum legatarum, ſuper quibus quoad redditus annuos, etſi quamplurima firmat citatus *Cirillus de Mor. Elee. in art. 1. §. 7. n. 15. & §. 18. n. 34. §. 22. nu. 3 & 4. §. 23. num. 16. & ſeq. §. 24. num. 16. §. 28. num. 25. §. 31. n. 15. & art. 2. §. 1. num. 7. 8. & 9. §. 3. num. 20. & caſ. 2. §. 1. n. 4. & 5. §. 4. num. 4. cum ſeq & §. 6. n. 6. cum ſeq.* & quoad uſumfructum *art. 1. §. 5. num 9. §. 17. n. 18. §. 23. n. 28. §. 27. num 10. & 11. caſu uno §. 4 num 4. cum ſeq. & caſu 2. §. 6. num. 4. cum aliis pariter immediatè ſequen.*, ad quem recurrendum eſſet in caſu neceſſitatis, pro invenienda veritate firmum etiam tenendum eſt in caſibus particularibus recurrendum meliùs eſſe ad reſoluta per ſuprema Tribunalia deducta in præſenti diſſertatione, & conſideranda in praxi deducta per nos ſuperiùs in materia inſtitutionum factarum Mendicantibus relatè ad hæreditates.

Ob quam rem DD. egerunt de hac materia, & tranſeuntes à materia legati ad inſtitutiones fingunt caſum. An Te-
264 ſtator poſſet hanc facere inſtitutionem. *Inſtituo mihi hæredem animam meam, ita quod teſtamentarii teneantur bona relicta vendere, & pecuniam in emendo panem, vinum, oleum, piſces, & alia neceſſaria in eleemoſinam FF. Minoribus bujus Civitatis erogare*, & concludunt affirmativè, inter quos cum Villalobos, & Diana deſcendit *Cotonius in contr. lib. 4. de Religioſis contr. 6. num. 36. & 37.* ubi de actione reſultante in tali caſu ad favorem cujuslibet de populo, ad effectum agendi pro adimplemento hujuſmodi diſpoſitionis, ac Sindici nomine Sedis Apoſtolicæ adducendo pariter *Sanchez lib. 7. moral. cap. 26. num. 59.* & latè cum innumeris DD. idem *Cirill. art. 1. §. 31. num. 5. cum ſeq.*

Et ulteriùs an ex conſuetudine introduci poſſit, ut Monaſteria Minorum poſſideant bona immobilia in communi & pariter affirmativam partem ſubſtinet cit. *Sanchez loc. antedict. cap. 25. num. 16. & cap. 27. num. 42.* cui adhæret idem *Coton. loc. cit.*

Quoad legata alterius ſpeciei nempe olei pro lampadibus, pro Sindonibus ad uſum Infirmariæ, pro Anniverſariis, & Miſſis,

Miſſis, quia habentur quamplurimæ magiſtrales deciſiones, inferiùs adducendæ, ad iſtas venit recurrendum.

ROMANA FIDEICOMMISSI DE PORTA.
Mercur. 27. Junii 1612.

CORAM CAVALERIO.

THomas de Porta reliquit Joanni Paulo fratri bona ſua, conſiſtentia pro majori parte in ſtatuis, lapidibus, & fragmentis antiquis, cum expreſſa prohibitione alienandi, præterquam ad effectum inveſtiendi; Necnon legavit in perpetuum ſcuta quinque annua Academiæ nuncupatæ *del diſſegno*, in Eccleſia S. Lucæ expendenda in viſitatione ſeptem Eccleſiarum quotannis. Item legavit alia ſcuta quinque annua Societati S. Joſephi ſimiliter pro jentaculo, faciendo in viſitatione ſeptem Eccleſiarum.

Item legavit Capuccinis terræ Prolezzæ ſuæ patriæ ſcutum unum panis, & medium ſcutum vini quolibet menſe, & quatenus non eſſent capaces, reliquit hoc legatum Confraternitati S. Marthæ dictæ Terræ, rogans, ut illud daret Capuccinis; Quæ tria legata voluit teſtator adimpleri ſtatim ipſo mortuo.

Dicto autem Joanne Paulo ſine filiis legitimis, & naturalibus quandocumque decedente, quia nimis præſumebat de valore ſtatuarum, quas habebat, fecit plura alia legata, longè ultra bonorum ſuorum valorem; Nam ultra legata ſemel tantùm ſolvenda, voluit in urbe alii tres pueros, nominandos per Guardianum Capuccinorum, & Præpoſitum d. Terræ Prolezzæ ex proximioribus ſuis, cum aſſignatione ſcutorum trecentorum annuorum, qui deberent addiſcere artem deſignandi, ſeu alias artes liberales.

Item mandavit in eadem terra, erigi Eccleſiam, cum Monaſterio, fontibus, ac aliis membris juxta plantam ab ipſo relictam, in quo deberent poni ſeptem Moniales ſimili modo eligendæ etiam ex proximioribus ipſiùs teſtatoris, cui aſſignari deberent annui redditus aliorum ſcutorum trecentorum.

Item legavit pro Capellano, & Factore dicti Monaſterii annua

nua ſcuta 72. triginta ſex videlicet pro quolibet.

Item legavit dictæ Confraternitati Sanctæ Marthæ ſcuta centum quolibet anno, cum onere dotandi unam puellam ex proximioribus ipſius teſtatoris.

In reliqua verò hæreditate ſua dividenda in quinque partes, ſubſtituit quoſdam ipſius teſtatoris conſanguineos, illorumque filios, & deſcendentes, cum perpetuo, & reciproco fideicommiſſo inter ipſos.

Mortuo Thoma, Joannes Paulus frater uxorem duxit Veronicam, cui ultra dotem ſibi promiſſam ſcutorum trium millium, conſtituit etiam augumentum aliorum ſcutorum duorum millium monetæ; Ac poſteà ſub prætextu, quòd legata non fuiſſent ſoluta intra debitum tempus, quòd eſſent incerta, & quòd valorem dictæ hæreditatis Thomæ excederent, quòdque propterea Fabricæ S. Petri jus quæſitum fuiſſet, concordavit cum dicta Fabrica, ac ei promiſit ſolvere ſcuta duo millia; Et vice verſa fabrica ceſſit illi, & perſonæ ab eo nominandæ jura talia qualia.

Succeſſivè idem Joannes Paulus ſtatuas, ac lapides vendidit pretio ſcutorum 6500. Ex quorum ſex millibus fuerunt empta tot loca montium, quæ ſtare deberent pro evictione, & ſcuta quingenta ſoluta fuerunt d. Joanni Paulo; Et poſteà Sanctiſſimus D. N. inſtrumentum dictæ venditionis per literas Apoſtolicas confirmavit, & dicta ſcuta ſex millia inveſtita ſubrogavit loco ſtatuarum; Et eveniente caſu mortis Joannis Pauli ſine filiis, quo caſu purificabatur fideicommiſſum ad favorem conſanguineorum, & fiebat locus ſolutioni legatorum; mandavit omnibus ſatiſfieri pro rata pretii redacti ex venditione præfata, aſſignando cuilibet tot loca montium, pro rata, cum derogatione privilegiorum fabricæ, regulæ de jure quæſito, & cum aliis clauſulis ampliſſimis. Mortuus eſt Joannes Paulus ſine filiis, & cum fideicommiſſarii peterent immitti in poſſeſſionem, tanquàm purificato fideicommiſſo, ad ipſorum, & legatariorum favorem, oppoſuerunt ſe fabrica Sancti Petri pro dictis ſcutis 2000. ac ceſſionarii, & creditores Joannis Pauli, inter quos erat Veronica uxor pro ſua dote, donatione propter nuptias, & augmento, & lite introducta, ego fui deputatus, & volui conſulere Rotam.

Propo-

Propoſito igitur dubio, an ceſſio facta per fabricam Joanni Paulo à Porta, ſeu perſonæ ab eo nominandæ obſtet hæredibus fideicommiſſariis, & legatariis quondam Thomæ in caſu, & ad effectum, de quo agitur.

Domini negativè reſponderunt. Nam primò quo ad fidecommiſſarios vocatos in quinque partibus ſuæ hęreditatis,
265 cum ſint certi, & vocati, tanquàm † conſanguinei teſtatoris, Domini non cenſebant, Fabricam habere quicquam agere cum illis, & conſequenter ceſſionem, factam per Fabricam Joanni Paulo, illis non poſſe nocere; Ipſi enim non prætendunt bona Thomæ, tanquàm hæredes Joannis Pauli, ſed tanquàm vocati à Thoma; Unde factum Joannis Pauli illi non poteſt obeſſe. Minus poſſunt eis obeſſe jura Fabricæ vigore ceſſionis translata in Joannem Paulum, & ſucceſſivè in hęredes, ſeu creditores Joannis Pauli, quia Fabrica in hoc relicto nullum omninò jus poteſt prætendere,
266 dere, † cum nullum adeſſet probabile dubium, aut juſta cauſa tranſigendi, *l. 1. cum ibi not. ff. de tranſact.* Etenim nullo jure, aut privilegio cautum reperitur, quòd Fabrica poſſet ſibi appropriare fideicommiſſa relicta particularibus perſonis.

Quo verò ad Legatarios, Domini conſiderabant, quòd hæc ceſſio in omnem eventum non poterat ipſis obſtare, niſi repræſentativè, tanquàm Joannes Paulus ceſſionarius, & ſucceſſivè ejus hæredes, & creditores Fabricam ipſam cedentem repræſentarent: Unde, cùm plus juris habere
267 † non poſſent, quàm ipſa Fabrica haberet, *l. nemo plus juris, ubi Dec. & Cagn. ff. de reg. jur.* Domini voluerunt diſcutere ſingula legata.

Et primò, quo ad ſcuta quinque relicta Societati S. Luciæ, & alia ſcuta quinque relicta Societati Sancti Joſephi pro jentaculo faciendo in viſitatione ſeptem Eccleſiarum, Domini non cenſebant, Fabricam poſſe aliquid prætendere,
268 quia, licèt prætendatur, † inter cætera privilegia Fabricę conceſſa, fuiſſe etiam ei applicatas omnes, & ſingulas pecunias, quæ in prandiis, conviviis, & publicis ſpectaculis in aliquibus celebritatibus erogantur, tamen putabam, hujuſmodi privilegia non eſſe intelligenda de hac parva ſumma relicta confraternitatibus pro refectione in viſitatione

ſeptem

ſeptem Eccleſiarum, cum onere unius Miſſæ, celebrandæ pro anima ſua, ſed potiùs de prandiis, & conviviis relictis ad favorem Populi, & Univerſitatis, & ſic incertarum perſonarum, vel etiam ex ſimplici cauſa convivii, & jucunditatis, non autem ad effectum certi operis pii, prout in propoſito caſu.

Quo verò ad illa duo Legata, videlicet ſcutorum 300. annuorum, pro alendis tribus pueris in Urbe, & aliorum trecentorum, pro Monaſterio faciendo cum ſeptem Monialibus, Domini neque cenſebant Fabricam poſſe habere aliquam juſtam prætenſionem: Nam primò reſpondebant; quòd ceſſat incertitudo, in qua jus Fabricæ fundatum eſt ex conſtitutionibus ſummorum Pontificum: hujuſmodi enim legata, licèt videantur incerta ab initio; Tamen po-
269 ſteà ceſſat omnis incertitudo, † quia reducuntur ad certitudinem, ex nominatione, & electione facienda per certas perſonas, prout in hoc caſu facienda eſt de dictis pueris, & puellis per Guardianum Capuccinorum, & Præpoſitum terræ Porlezzæ, ut in ſimilibus terminis de legatis piis incertis, conceſſis per Sedem Apoſtolicam Regi Franciæ, pro paſſaggio contra infideles reſpondit *Oldr. conſ. 61. num. 3.* & faciunt tradita per *Pariſ. conſ ultim. in fin. vol. 3. & per Illuſtriſſimum Cardin. Mantic. de conject. ultim. volunt. lib. 8 tit. 4. num. 18.*

Secundò reſpondebant etiam, & huic reſponſioni potiſſimum inſiſtebant, quòd ſcilicet ceſſat intuitus pietatis: Nam conſtitutiones, & privilegia Fabricæ loquuntur de relictis Deo, & ejus Sanctis, & eorum intuitu pauperibus, & locis piis in genere, non habita ratione conſanguineorum; Sed teſtator in hujuſmodi legatis puerorum, & Monia-
270 lium voluit præferri ſuos conſanguineos, † quibus nimis magnum præjudicium fieret, ſi hæc legata ipſis debita applicarentur Fabricæ, cùm ſint ſatis certi, nec ſummos Pontifices iis voluiſſe præjudicare, credendum eſt, cùm teſtator potiùs contemplatione ſanguinis, quàm pietatis ea reliquerit, *cap. requiſiti, ubi Abb. num. 2. verſ. ſi verò propinquo legatur Epiſcopo de teſtam Bal. in auth. Similiter, num. 5 verſ. item Monaſterium, & ibi Rom. num. 3. Cod. ad leg. Falcid. Ceph. conſil. 236. num. 17. verſic. quinto dico.* Et in dubio,

bio, relictum cenſetur pòtiùs ratione conſanguinitatis, quàm pietatis, & pro anima, *Illuſtriſs. Mant. de conject. ult. volunt. lib. 6. tit. 3. n. 25 verſ. in dubio autem*.

Supererat legatum panis, & vini relictum Capuccinis, ſuper quo Domini habuerunt difficultatem, ſtante ipſorum incapacitate juxta *Clem. I. de verb. ſignif.* Unde videbatur, intrare facultates Fabricæ; Et, licèt teſtator in caſum incapacitatis providiſſet, legando Confraternitati S. Marthæ, quàm ſupplicabat, ut faceret dictam eleemoſynam Capuccinis; Tamen videbatur, quòd per indirectum fuiſſet hoc legatum Capuccinis incapacibus relictum.

Nec etiam viſæ fuerunt obſtare declarationes, aliàs factæ per Congregationem Fabricæ, per quas applicabantur ei legata, & diſpoſitiones pro conſtructione Monaſteriorum, Hoſpitalium, ſeu Eccleſiarum, quando adſunt impedimenta, puta, quia pecuniæ non ſufficiant, aut ædificium non poſſit fieri in loco à teſtatore deſignato; Quia in iiſdem conſtitutionibus cavetur, ut præfigatur gravatis certus terminus ad removendum impedimenta, quo elapſo, & impedimentis non ſublatis, legata Fabricæ S. Petri applicentur.

In præſenti autem caſu nullus terminus fuerat prefixus, & ſuppletum fuerat per literas Apoſtolicas Sanctiſſimi D. N. per quas expreſsè determinabatur, hujuſmodi legati debere diminui pro rata pretii redacti ex venditione ſtatuarum, cum ampliſſima derogatione privilegiorum Fabricæ, & regulæ de jure quæſito.

271 Quæ reductio legatorum pro rata, † ſtante defectu facultatum defuncti, fuit æquiſſima, & conformis diſpoſitionis juris communis, *in l. ſi quis teſtamento, §. apud Julianum ff. de leg. 1.*

Tandem Domini animadverterunt, tranſactionem cum fabrica fuiſſe principaliter fundatam ſuper incertitudine, ad quam ſufficienter reſponſum fuit: Item ſuper eo, quòd legata non fuerant ſoluta intra tempus debitum, & quòd bona quædam hæreditaria contra mentem Teſtatoris fuiſſent alienata.

Verùm, cùm hæc non probarentur, nec poſſet illa mora conſiderari reſpectu legatorum debitorum poſt obitum Joannis Pauli, qui nuper obiit. Domini

Domini concluſerunt, ceſſionem factam per fabricam Joanni Paulo, ſeu perſonæ ab eo nominandæ, non obſtare hæredibus fideicommiſſariis, & legatariis q. Thomæ, &c.

ROMANA LEGATI
Mercurii 10. Maii 1617.

CORAM BURATTO.

ARGUMENTUM.

Domus profeſſa Societatis Ieſu, licèt ſit verè mendicans, eſt tamen capax bonorum ſtabilium: non ad effectum illa retinendi, ſed vendendi, & ex eorum pretio propriis neceſſitatibus providendi.

REſolutum fuit per Dominos, legatum cenſus ſcutorum 1000. in ſorte à q. Clarice factum deberi Domui profeſſæ Ven. Societatis Jeſu legatariæ, non ad effectum retinendi, (quòd nec ipſa prætendit) ſed conſequendi ex ejus venditione æſtimationem in ejus neceſſitates, & pios uſus
272 convertendam. Quamvis enim ſit Mendicans, & votum paupertatis emittat, *Gabr. conſ.* 28. *vol.* 1. *Mandoſ. de privileg. ad inſtar q.* 10. *gloſ.* 11. *num* 18. *in fin. Molin. de juſt & jur. tract.* 2. *diſput.* 139 *col.* 2. *verſ. tam profeſſi*, *Menoch. conſ* 1014. *num.* 14. *Azor. Inſtit. Moral. part.* 1. *cap* 23 *quæſt.* 8 *Gratian. diſcept forenſ. cap.* 202. *num* 44. *Molpheſ. in comment. conſuetud. Neap. tom* 2. *part.* 4. *de ſucceſſ. ab inteſt. quæſt.* 64.*, & per ſanct. memor. Pium V. fuerit talis declarata, & inter alios Mendican-
273 tium Ordines connumerata: imò illius Regula principaliter executa in ejus Bulla 7. Julii 1571. de qua meminit *Menoch. d. conſ.* 1014. *num.* 14. & 15. Et quæ fuit confirmata per literas aliorum Summorum Pontificum, de quibus infra, & in ſpecie, quoad mendicitatem per fel. rec. Greg. XIII. in ejus literis de uſu facultatum ſub die 3. Maii 1575. & in aliis de facultate alienandi 18. Decembris 1576. adeò ut licèt etiam ex propriis conſtitutionibus non poſſit aliqua bona ſtabilia, vel redditus privatim, vel in communi habere. Tamen poteſt capere legatum etiam ſtabilium, non ad poſſiden-

* Latè *D. Ricciull. de jure perſon. &c. lib.* 8. *cap.* 9. *n.* 3. *& per tot.*

274 ſidendum, ſed ad venden. quia iſtud non infringit mendicitatem, nec votum paupertatis, *ad gloſ. vulg. in cap. 1. in verb. domum, de relig. dom. in 6.* quam ſequuntur communiter *ſcriben. in l. Julianus, §. conſtat de leg. 2. & in cap. filius de teſtam.* & eam eſſe communiter receptam teſtantur *Gabr. d. conſ. 28. num. 3. Navar. in comment. 2. de regul. num. 50. verſ. ſi autem aliorum; & Menoch. præſ. 120. num. 5. lib. 2.* Qui etiam pluribus relatis dicit veram, & communem *d. conſ. 1014. num. 14.* & ultra allegatos per eum, illam quoque tenuerunt plures alii relati *per Azor. d. quæſt. 11 Gratian d. cap. 202. num. 42. Leonard. Leſſ. de juſt. & jur. lib. 2. cap. 19. dubit 5. num. 54. verſ. octavò Fratres minores, Caball.* plures etiam de communi allegans *conſ. deciſ. 16. num. 16. part. 2.* & ſequuta eſt Rota apud *Chiſanen. deciſ. 10. & Gomeſ. deciſ. 34. in manuſcript. Put. deciſ. 279. lib. 1. ſecundùm notiſſimam impreſſionem*, ubi dicit *gloſ. in d. cap. 1. de relig. dom. in 6.* eſſe communiter approbatam, & noviſſimè *in Romana hæreditatis 5. Maii 1593. coram bon. mem. Mantica, idem Mantic. de tacit. lib. 25. tit 6. num. 58.* Imò de conſuetudine communiter obſervari teſtantur *Bald. conſ. 252. col. 2. verſ. nec obſtant verba lib. 2. Dec. conſ. 559. num. 5. verſ. & conclusio ſupradicta, Cuman. conſ. 169. colum. 2. verſ. his tamen non obſtan. Put. Gomeſ. & Mantic. in deciſ. allegati,*
275 *& Gabr. de legat. concluſ. 1. num. 34.* Nec obſtat diſtinctio inter Mendicantes ex regula, & Mendicantes ex propriis conſtitutionibus, ut primi nullo modo capere poſſint, ſecundi verò ad ſupradictum effectum, de qua *per Clar. in §. teſtamentum, quæſt. 29. Capr. conſ. 24. num. 12. & 13. Gabr. d. concl. 1. num. 34. Craſſ. d. quæſt. 7 & Emanuel. Roderic. qq. Canonic. &*
276 *Regul tom 2. quæſt. 125. art. 1. in princip. fol. mihi 350.* Imò facit pro deciſione cum prædicta Societas non militet ſub aliqua ex regulis aliorum Mendicantium, ſed ſub propria à ſuo Fundatore facta, & per eum latiùs in ſuis conſtitutionibus explicata, *ut ex Navar. ubi ſupra, refert Menoch. d. conſ. 1014. ſub num. 14.* ex quibus regula, & conſtitutionibus (per quas demandatur mendicitas, & juxta quas Societas fuit etiam verè Mendicans declarata per Pium V. ut expreſsè legitur in dd. ejus literis *ſub dat. 7. Julii 1571.*) non prohibe-
277 tur acquiſitio annuorum redditaum, & ſtabilium, ſed tantùm poſſeſſio, & retentio in communi, & in particulari,

*, ut legitur in formula inſtituti dictæ Societatis ſanctæ Sedi Apoſtolicæ Julio Tertio oblata, ut in ejus conſtitutionibus *part.* 6. *cap.* 2. *per tot.* ubi agitur de illius paupertate, & præſertim *num.* 5. *liter. E.* ubi idem Fundator dictam Regulam, & formulam declarando ſtatuit, quòd quicquid ſtabile illis donatum fuerit, teneatur eo, quàm primùm ſe exuere, ac vendere, ut pauperibus Societatis ſua in penuria ſubveniatur. Quæ declaratio non repugnat verbis Regulæ, & conſtitutionis annuos redditus, & poſſeſſiones habere prohibentis, ſi attendamus illorum ſignificationem.
278 Verbum enim *habere*, ſive ad dominium juxta ejus proprietatem, ſivè ad poſſeſſionem referatur, ſemper intelligitur cum effectu, *l. habere* 188 *& l. nomen* 164. *in fin. ff. de verb. ſignif.* cum latè allegatis per *Hond. conſil* 69. *num.* 1. *vol.* 1. & in puncto ita intelligendas eſſe conſtitutiones, quæ prohibent habere poſſeſſiones, tradit *Calderin. conſ.* 46. *in fin. de teſtam.* & ita etiam dictum verbum, *habere*, declaratur *in Clemen. exivi de paradiſo, de verb. ſignific.* ut dicit *Corn. conſil.* 117. *num.* 8. *volum.* 2. & in propoſito, ſic quoque explicant DD. ſequentes *Gloſam in d cap.* 1. *de relig domib. in* 6. ſu-
279 pra allegati in principio. Undè etiam habuiſſe non dicitur, qui ſtatim reſtituit *Marſil ſingul* 177 *num.* 2. *Bimius conſil.* 65 *num.* 11. *volum* 1. & facit, quòd ubi res non remanet aliquo tempore penes eum, cui datur, perinde eſt, ac ſi
280 data non eſſet, *l. qui ſic, ff. de ſolut. l. fin. §. fin. C. de bonis, quæ liber.* cum aliis per *Phanuc. de lucro dot. gloſ.* 8. *num.* 66 qui loquitur in terminis legati, quod non eſt penes legatarium permanſurum; & ita conſtitutio prædicta dicitur tantùm reſiſtere retentioni, non autem acquiſitioni ad dictum effectum. Et hoc modo iidem DD. declarant Regulam Mendicantium, quibus prohibetur habere ſtabilia. Et hæc confirmantur ex illis verbis, *nec ad illa bona ſtabilia retinenda jus aliquod civile acquirere*, poſitis in ſupradicta formula inſtituti Julio III. oblata, & ab eodem confirmata.
281 Verbum namque, *retinere*, præſupponit ex neceſſario antecedenti acquiſitionem. Voluit ergo fundator in Regula, ut

* *D. Ricciull. d. cap.* 9. *ſub num.* 22. *& ſeqq.* & allegata hac deciſione fuit dictum *in Romana legati* 2. *Aprilis* 1618 *coram bon. mem. Ubaldo.*

ut Societas poſſet annuos redditus, & poſſeſſiones acquirere, ſed teneretur quàm primum data temporis opportunitate, illa vendere, ut expreſſit in dicta declaratione. Declarationes autem eandem vim habent, quàm ipſamet Re-
282 gula, & conſtitutiones. Tùm quia ſunt factæ ab eodem fundatore, ut legitur in illarum proœmio, & refert *Menoch. d. conſ.* 1014. *ſub d. num.* 18. Tùm quia fuerunt per Sedem Apoſtolicam confirmatæ. Primò videlicet per Paulum III. in ſuis literis 5. Kalendas Octobris 1540. & pridie idus Martii 1543. in quibus expreſſe conceditur auctoritas hujuſmodi conſtitutiones condendi, & tàm factas, quàm faciendas mutandi, alterandi, ſeu in totum caſſandi, & alias de novo condendi; quæ poſtquam factæ, alteratæ, & mutatæ fuerint, de novo confirmantur. Deinde per Julium III. 12. Kalen. Auguſti 1550. & 22. Octobris 1552. Gregorium XIII. Kal. Junii Februarii 1582 & Kalen. Julii 1584. Gregorium XIV. 4. Kal. Junii 1591. & per Sanctiſſimum D. N. Paulum V. pridie nonas Septembris 1606. per quorum literas confirmantur inſtitutum, Conſtitutiones, ac ſtatuta, & decreta facta, & facienda. Itaut propterea dubitari non poſſit de validitate dictarum conſtitutionum,
283 debeantq. cenſeri Papales, *Rot. deciſ.* 452. *ſub num.* 1. *part.* 1. *diverſ. Card. Seraph. deciſ.* 1170. *num.* 3. *in Balneoregien. bonorum* 30. *Octobris* 1589. *coram bon. mem. Cardinali Pamphilio, & in Romana ſeparationis thori* 2. *Decembris* 1605 *&* 16. *Januarii* 1606. *coram Reverendiſs. Lugdunen & in aliis*. Tertiò dum Gregorius XIII. 12. Decembris 1576. & Nonis Auguſti 1582 per ejus literas à ſupradictis ſucceſſoribus confirmatas conceſſit Præpoſito Generali dictæ Societatis facultatem alienandi ſub certis modo, & forma quæcunque
284 bona ſtabilia ejuſdem Societatis Domorum Profeſſarum, & Collegiorum, ex hoc enim videtur in neceſſarium antecedens acquiſitio ad effectum prædictum permiſſa, cum privatio præſupponat habitum, ut conſiderat in propoſito
285 *Menoch. ubi ſup. num.* 19. *in fin.* aliàs inepta, & fruſtatoria fuiſſet relata dictarum literarum diſpoſitio, quòd nullo modo dicendum eſt; & licèt dictæ ſolemnitates requiſitæ non
286 eſſent in alienatione bonorum Societatis, & Domorum Profeſſarum, quia cum retinere non potuerint, alienatio

 dicitur

dicitur neceſſariò, ut in terminis tradit *Bald. in auth. ſi qua mulier num. 15. verſ. ſed ſi ponamus, & in authen. hoc jus porrectum num. 14. in fin. verſ. adde poſt omnia, C. de ſacroſ. Eccl. Marſ. ſing. 152. C. d. conſil. 117. num. 13. lib. 3. Redoan. de reb. Eccleſ. non alien. in rubr. de caſibus, in quibus fit alien. rer. eccleſ. ſin. ſolemnit. §. item bona Fratrum, fol. mihi 243. Mantic. de tacit. lib. 4. tit. 4. num. 57.* Tamen ad tollendam omnem ambiguitatem, & venditionem facilitandam dictus Summus Pontifex Gregor. XIII. id voluit expreſsè, & pleniùs declarare, ut legitur in literis ſupradictis.

Ex quibus etiam patet, nullam vim fieri poſſe in prima formula inſtituti Societatis Paulo III. oblata, & per eum confirmata, in qua videbatur prohibita acquiſitio ſtabilium, quia illa erat obſcura, & indiſtincta; Undè poſteà per eundem Fundatorem exactiùs, & diſtinctiùs fuit explicata, & declarata, ac Julio III. oblata, & per eum confirmata, prout eſſet ab eodem Fundatore in conſtitutionibus, & declarationibus ſupradictis, quæ ſolùm attendendæ videntur *ad tex. in l. ſi de interpretatione, ff. de legib.* & expreſsè legitur in proœmio Bullæ ejuſdem Julii III. ex quo cauſa finalis deſumitur, & in dicta formula inſtituti, in quibus additum fuit verbum *retinenda*, itaut non videatur prohibita acquiſitio, ſed tantùm retentio, ut dictum eſt ſupra. Et ideò in ſpecie hanc Societatem, & Domum eſſe capacem acquiſitionis ſtabilium ad effectum illa vendendi, & ex eorum pretio propriis neceſſitatibus pro-
287 videndi, ut ſupra dictum eſt, tenuerunt *Navar. Menoch. Gratian. in* locis ſupra citatis, *& Rot. in dicta Romana hæreditatis coram Card. Mantic. in fin.* & noviſſimè *Julius Negronus in Comment. regularum contrariarum dictæ Societatis in explicatione tituli part. 3. ſub num. 7. pag. mihi* 76. & ſentit *Gabr. d. conſ. 28. in princ. & num. 6. & 12. & Mandoſ. de privil. ad inſtar* §. 11. *num.* 12. Et hanc opinionem approbavit etiam obſervantia ſubſecuta; cum dicta Domus fuerit hactenus abſq; controverſia hoc modo admiſſa ad hæreditates, & relicta ſtabilium, ut in Domo Profeſſa Mediolani teſtatur *Menoch. d. conſ.* 1014. *num.* 11. & in Domo profeſſa Urbis, de qua agitur, plura recenſeri poſſent exempla, & præſertim hæreditatis q. Jo: Baptiſtæ Mucarani, cujus partem in qua fuerat

rat inſtituta, lite acta in *Rot. coram bon. mem. Litta*, conſequuta fuit; iſtius autem obſervantiæ vis eſt noviſſima, &
288 de ea latè *Menocb. ibidem num.* 28. Non obſtat renunciatio facta per dictam Societatem diſpoſitioni *ſacr. Conc. Trid. ſeſſ.* 25 *cap.* 3 *de regular.* per quam conceditur Monaſteriis etiam Mendicantium licere immobilia poſſidere, de qua per *Molin. ubi ſupra*, quia intelligitur quoad hoc, ut poſſit habere, & perpetuò poſsidere ſtabilia, non autem ut capiat ad venden. ut benè declarat *Menocb. d. conſ.* 1014. *num.* 28. Quòd comprobatur ex conceſsionibus alienandi ſibi factis poſt dictam renunciationem, quæ nihil operarentur, ſi prohibita diceretur acquiſitio, ut fuit pariter ſupra con-
289 ſideratum. Nec facit, quòd legatum fuerit factum ſimpliciter, non ad dictum effectum vendendi: quia eſt interpretandum eo modo, quo Societati licitum eſt capere: ſicque ad dictum effectum vendendi, ut ſupra *Gloſ. in d. clem. exivi de Paradiſo, de verb. ſignif. in verb. proinde, col.* 5. *verſ. ſi autem modus*, & *Anchar. num* 13. *verſ. quandoque Fratribus relinquitur*, *Bart. in auth. excipitur, num.* 2. *verſ. puto autem*, *C. de bon. quæ liber. Abb. conſ.* 62. *num* 8. *par.* 2. & ita etiam in ſimili relicto declaravit ſacra Congregatio Illuſtriſsimorum Cardinalium Sac. Conc. Trid. interpretum *ſuper dicta ſeſſ.* 25. *cap.* 3. *de regular.* & ſinè dubio attentis verbis teſtatricis, quæ reliquit cenſum, de quo agitur non ſolùm amore
290 Dei, ſed etiam cum clauſula, *omni meliori modo*, quæ facit actum valere eo modo, quo poteſt, ex vulgar. Quia tamen plures detractiones prætendebantur, reſervatum fuit videre, an obſtent, & dictum, quòd interim firmetur ſtatus hæreditatis. Et ita, &c.

ROMANA COMPUTORUM

Mercurii 10. Aprilis 1630.

CORAM MERLINO.

ARGUMENTUM.

Exequutor teſtamentarius quando nequit ſecundum impoſitam formam mandata in teſtamento exequi, qualiter ſe gerere debet. Et an ad eum ſpectet ſupplere, declarare, & interpraetari mentem Teſtatoris. Item doctè declaratur quibus caſibus legari non poſſit fratribus Minoribus ordinis S. Franciſci, & quibus è contra.

DOminus Petrus Joannes Albert à Petro Elia in teſtamento executor ſupremæ ejus voluntatis decretus, poſtquam demandatam executionem adamuſſim ex voto Teſtatoris impleviſſe ſe .... eſt, ad reddendam rationem teſtamentariæ adminiſtrationis paratum ſe exhibuit; ſuper qua rationum editione ſuborta controverſia inter Syndicum Eccleſiæ S. Mariæ de Monſerrato hæredis inſtitutæ, & D. Albertum executorem, cauſa fuit coram A. C. introducta, cui placuit me proponente Rotam conſulere, An conſtet de legitima computorum redditione quoad tres partitas.

Primò quoad ſcuta 200. ſoluta œconomo S. Petri ad Montem Aureum.

Secundò quoad ſcuta 197. ſoluta pro impreſſione libri Fr. Angeli del Paz.

Tertiò quoad expenſas inſcriptionis in elogium Teſtatoris factæ.

Et hodiè quoad omnes affirmativè reſolutum fuit.

Quòd enim attinet ad primam nempè ad ſolutionem ſcut. 200. factam œconomo S. Petri ad Montem Aureum, in dubium non videtur poſſe revocari, quin dicta ſcuta rectè fuerint ſoluta; quoniam Petrus Elias Teſtator diſertis verbis mandavit, ut pro cultu divino in honorem Venerabilis Fratris Angeli del Paz, ad ejuſdem ſepulchrum ſitum in Eccleſia S. Petri ad Montem Aureum perpetuò accenſa lampas arderet, ad quem effectum legavit unum ex locis

montium

montium in ſua hæreditate reperiendum, & conſignandum œconomo dictæ Eccleſiæ, & alium ex dictis locis montium legavit eidem Eccleſiæ, adhoc, ut tot Miſſarum Sacrificia in propitiationem, & ſuffragium animæ ipſius, & pro requie Benefactorum Deo offerrentur: Undè D. Albert ad exequendam voluntatem Teſtatoris aſſumptus, rectè, & juſtè ſoluit ſcuta 200. cum loca montium in hæreditate nulla extarent, & ſic quoad fieri potuit juſſa Teſtatoris implevit, & ut conſervaretur ſuprema ejus voluntas omni meliori modo curavit; Hoc enim eſt munus Teſtamentarii executoris, qui dum nequit ſecundum impoſitam formam mandata in Teſtamento exequi, debet ſecundum id, quòd ſcit, vel præſumitur, & ſpeculatur voluiſſe Teſtatorem,
291 & ſecundum legum, & Canonum ſanctiones ejuſdem Teſtatoris licitam voluntatem ad effectum perducere *ad leg. nulli C. de Epiſcop. & Cleric. capit. Joannes cap. tua nobis, cap. nos quidem de teſtament.* & tradit *Joan. de Canib in tract. de execut. ultim. volunt. part. 1. §. 1. numer. 21. & ſeqq. Gregor. Tholoſan. ſintagm. jur. part. 3. lib. 42. numer. 9. Spin. de teſtam. gloſ. 18. num 2. 18. & 29.* Et ad ipſum executorem ſpectat ſupplere, declarare, atque interpretari mentem Te-
292 ſtatoris, & voluntatem excutere, & ipſius declaratio eſt omninò attendenda *Bald conſ. 259. lib. 4. & conſ. 468. numer. 3. verſ. ſuper quo etiam exequutoris lib. 1. Ancbar conſ. 329. numer. 2. in fin & 3. Simon de Pret. de Interpret. ultim. volunt. lib. 1. ſolut. 7. per tot. Mantic. de conject. ultim. volunt. lib 3. tit. 1. num. 20.* Præſertim verò quando apparet, quòd Te-
293 ſtator expreſsè fidem executoris ſequutus eſt, ut in caſu præſenti, ubi teſtator juſſit poſt ſolutionem æris alieni, & legatorum, reſiduum hæreditatis ab Eccleſia Beatæ Mariæ in Monſerrato hærede ſcripta diſtribui in pia opera bene exequutoribus viſa, & in ſpecie declaravit, quòd omnia fierent cum conſenſu, & voluntate Alberti, quia ipſe ſolus ſciebat ejus mentem, & intentionem, ex quibus verbis deſumi poteſt ampliſſima auctoritas Alberto conceſſa; Itaut ex arbitrio, & voto ipſius fuerit omninò adimplenda voluntas defuncti, dummodò rationabiliter impleretur, hoc enim important beneplacitum, judicium, & voluntas
294 Alberti à teſtatore exigita ad tradita per *Bart. in extravag.*

ad reprimendum in verbo videtur num. 4. *Corn.* conſ. 92. num. 11. & ſeqq. lib 2. *Menocb* de arbitr. Jud. lib 1. q 7. n. 2. & q. 8. num. 10. & benè in his terminis *Capr.* de executor. ultim. vol. membr. 6. num. 145. & 146. *Borgnin.* deciſ. 40 num. 12. & 13. part. 5. Imò ipſi ſat eſt dicere ſoluiſſe dicta ſcuta
295 200. quia ita benè ſibi viſum fuit, verbum enim, videtur, licèt importet arbitrium boni viri, & excludat temeritatem agentis, nullam tamen imponit probationis neceſſitatem perſonæ, in quam directum eſt, nec gravat ad juſtificandum id, quod geſſit, ut benè docuit *Jo: Andr.* in cap. 2. n. 2. & ad med. verbo malitiæ de Juramento calumn. quem ſequitur *Afflict.* deciſ. 91. num. 7. verſ. ſed poſito *Caſtill.* deciſ. 8. num. 3. & ſeqq. conſequenter implementum, & executio mediante ſolutione ſcutotum 200. ab Alberto perfecta, nullo modo impugnari poteſt, ſed quòd ipſe declaravit haberi debet, acſi fuerit à Teſtatore declaratum juxta tradita
296 per *Capr.* ubi ſupra num. 149.

Nec eſt ambigendum, quin voluntas, Petri licita, & valida fuerit, quoad dictum legatum factum œconomo Eccleſiæ S. Petri ad Montem Aureum, pro lampade in honorem P. Angeli del Paz, & pro miſſis in ſuffragium Animæ ſuæ, licèt fratres Eccleſiæ S. Petri in Monte Aureo, tamquam de obſervantia ordinis S. Franciſci, videantur incapaces
297 omnis ſucceſſionis, & legatorum ex Conſtitutione Nicolai Tertii in cap. exiit §. Inſuper de verb. ſignif. in 6. & Clementis V. in Clem. exivi de Paradiſo eodem tit. & ex Sacri Concilii Tridentini diſpoſitione, quòd hanc incapacitatem ſolum reſervavit Patribus Capuccinis, & Minoribus de obſervantia, ut in ſeſſ. 25. cap. 3.

Quoniam viſum fuit Dominis in propoſito caſu non appli-
298 cari dictas Conſtitutiones in c. exiit, & Clem. exivi, & non obſtare validitati prædicti legati, pro quarum Conſtitutionum intelligentia, cum multa inculcarentur ab Informantibus, congruum pùtarunt Domini aliquas firmare concluſiones.

Prima eſt concluſio, quòd fratres Minoris ordinis S. Patris Franciſci tàm de familia, quàm reformati, ſunt capaces legatorum, quæ unica ſolutione, ſeù prælatione adimplen-
299 tur, tàm in pecunia numerata, quàm in aliis ſpeciebus,

ut

ut puta frumenti, vini, olei, & ſtabilium, dummodò tamen duo copulativè concurrant;
300 Primo quòd legatum fiat modo licito, atque ipſis Fratribus juxta eorum Conſtitutiones permiſſo, hoc eſt, ut in eorum neceſſitates convertatur, vel nullus explicetur modus, ſed abſolutè illis legetur, quo caſu præſumitur legatum eo modo, quo ad legati valorem neceſſarius eſt, non autem fiat modo illicito, & illis prohibito, ut puta ſi legantur bona ſtabilia ad excolendum, vel locandum, tunc enim cum legatum capiat ſubſtantiam à modo, ſiquidem Fratres Minores ex ſe, non ſunt rei immobilis relictæ capaces, ſed ratione ſoliùs modi illis liciti capaces redduntur, utiq; legatum corruit, nec etiam æſtimatio debetur; Secundò quòd legati quantitas non ſit ingens, & immoderata, quæ ſapiat theſaurizationem, ex qua violetur votiva paupertas, & videatur fieri in fraudem, hoc eſt relinqui hæreditatem ſub nomine legati, ſed modica, & ſuppetens ad ſolam neceſſitatem, & executionem officiorum ſui Ordinis, quod relinquitur arbitrio Superioris attenta perſonarum, & temporum qualitate, & conditione locorum, atque aliis circumſtantiis, ita ad normam Regulæ S. Franciſci ſanxerunt Summi Pon-
301 tifices Nicolaus Tertius in dicto cap. exiit, & Clemens V. in dicta Clementina exivi de verborum ſignificat. & tradunt *Bart.* in tract. minor. lib. 2. diſtinct. 1. num. 1. & ſeq. *Bald.* in authent. ingreſſi num. 59. C. de Sacroſ. Eccleſ. Cardin. *Zabarell.* in dicta Clement. exivi §. proinde num. 11. & ibidem *Ancbar.* num. 13. & 15. *Butr.* in cap. in præſentia nu. 35 ubi & *Felin.* num. 52. ad fin. de probat. *Gabr.* concluſ. 1. num. 4. de legat. *Navar.* conſ. 8. num. 1 & 2. de teſtamen. *Peregr.* de jur. fi c. lib. 3. tit. 14. num. 2. & concluſ. 10. & 11. *Menocb.* conſ. 1014. num. 41. & ſeqq. uſque ad fin. *Roderic.* de regular. tom. 2. q. 127. artic. 1. per tot. *Corduba* ſuper Regula Sancti Franciſci cap. 6. q. 8. ſuper ſecundo puncto *Hieronym. a Politio Capuccin.* ſuper d. Reg. cap. 6. num. 62. & 72 benè *Sanchez* ſuper decalog. lib. 7. q. 26. à num. 10. ad 19. & nu. 28. Nec deficit ratio quoniam per receptionem hujuſmodi le-
302 gatorum, non providetur totali neceſſitati Fratrum, nec excluditur mendicitas, itaut precario, & oſtiatim ſibi quærere victum non cogantur, ut præcipitur in cap. 1. de relig.

domib.

domib. in 6. cap. nimis il 2. de exceſſibus Prælat. ſed hæc legata ſunt quædam eleemoſinæ, quæ nullum tribuunt do-
303 minium, proprietatem, aut poſſeſſionem, quæ repugnant eorum ſtatui, nec tollunt, quin Fratres divinæ innitantur providentiæ, & quemadmodum Fratres ſunt capaces donationis ſub modo licito, ita etiam legati, quòd eſt quædam donatio *§. legatum Inſt. de legat. Sanchez ſuper decalog. dicto lib. 7. cap. 26 numer. 10. Sanctes Capuccinus ſuper Regul. Sancti Franciſci cap. 6. fol. 305.*

Secunda eſt concluſio, quòd Fratres Minores non ſunt capaces annuorum redditùum perpetuorum, etiamſi illa relinquantur adiecto onere perpetuo celebrationis Miſſarum,
304 Ita videtur decidere textus in dicta *Clement. exivi verſ. cumque annui redditus de verbor. ſignific. in* 6. & idem voluit *Gloſ. in cap. quorumdam verbo Mendicantium de elect. in 6. & in cap. 1. de relig. domib. eodem lib. Abb. in cap. nimis il 2. ſub numer. 2. & ibidem Jo. Andr. num. 2. Anchar. numer. 2. de exceſſ. prælat. Gemin conſ. 40. numer. 4. & ſeqq.* quòd eſt etiam inter *conſ. Fulgoſ.* 104 *Bald. in dicta authent. ingreſſi num* 59. *C. de Sacroſ. Eccleſ. Bart. in leg. legatum numer. 2. ff. de capit. diminut. Zabarell. in dicta Clement. exivi dicto §. cumque annuit per tot. Federic. de Sen. conſ. 12. numer. 4. & 5. Navar. conſ. 8. numer. 3. & ſeq. de teſtament. Polit. Capucc. ſuper Regul. Sancti Franciſci cap. 6. numer.* 59. ubi teſtatur Capuccinos non admittere hujuſmodi legata *Sanctes Theſaur. Capucc. ſuper dicta reg. cap. 6. Sanchez ſuper decalog. d. cap. 26 num.* 34. quæ quidem concluſio illa potiſſimum ratione ſubnititur, quia nihil eſt, quòd magis arctiſſimæ paupertati minorum repugnet, quam redditus annui, qui ſunt certi, & determinati; ſapiunt nimiam proprietatem, atq; inter immobilia connumerantur in dicta *Clemen. exivi §. cumque annui*, & ibidem notant Doctores, & latè in his terminis *Borel. conſ. 17. num.* 23. per quorum poſſeſſionem in perpetuum provideretur Fratrum neceſſitati, & penitus excluderetur mendicitas, vel in ea certè mentirentur,
305 quòd eſt abſonum, ut ex *l. ſi quis C. de cenſibus, & cenſis. lib.* 11. deducit in propoſito *Bald. in dicta authent. ingreſſi ad num.* 60. *ad fin. C. de Sacroſ. Eccleſ.* Sique Fratres reciperent hujuſmodi annua legata, & obligationes perpetuas etiam

pro

pro Miſſis, & Anniverſariis celebrandis, tractu temporis
306 nedum mendicitatem defererent, ſed conflatis pluribus
annuis redditibus, qui ſuperabundarent ad alimenta, &
vitæ ſuſtentationem apertè diteſcerent, quòd eſſet magnum
abſurdum eorum ſtatui repugnans, ut perpendit
Navar. dicto conſ. 8. numer. 6. & *Sanctes Theſaur. Capuccin. ſuper
Reg. S. Franciſci cap. 6. fol.* 308. qui ampliùs aſſerit ſuper
hoc emanaſſe Conſtitutionem Leonis Decimi prohibentem
receptionem hujuſmodi legatorum, & demum modus ſimilis
legati, ut quotannis aliquid ſolvatur, ſemper ſecun-
307 dum eorum Conſtitutiones eſt illicitus, à modo autem capere
ſubſtantiam legata facta minoribus dixit *Bald. dicta
autbent. ingreſſi numer.* 59. *Sancbez ſuper decalog. d. lib. 7. cap.
26. num.* 8.

Et quamvis ab hac opinione, quoad anniverſaria perpetua
relicta Minoribus in ſtipendium Miſſarum, & divinorum
308 Officiorum celebrandorum diſſentire videatur *Silveſter in
ſum. verbo legatum il 2. ſub numer. 4. verſ. 3 Petrus, quem
ſeqq. Roderic. qq regular. tom. 2. qu. 127. art 4. & F. Thomas
à Jeſu Maria Diſcalceatus Carmelit. in expoſitis regul. S. Franciſci
part. 5. cap. 3. verſ. poſſunt præterea*; Attamen etiam
quoad iſta Anniverſaria benè procedit ſupra firmata concluſio,
& militant præallegatæ rationes, annuuſq; redditus
ex eo, quòd ſit debitus intuitu Miſſarum non deſinit eſſe
309 annuus redditus, qui ſemper Minoribus eſt interdictus,
& ſententiam Silveſtri, atq; aliorum doctè reprobat *Sanchez
dicto cap. 26. num.* 42. contra quam refert, per duo capitula
generalia; Ita fuiſſe definitum, & Capitulares ordinationes
teſtatur ſe vidiſſe *Surd. de aliment. tit. 3. qu. 4. numer.*
13. Addens, quòd in vim hujuſmodi ordinationum Guardianus,
vel alius Prælatus proteſtari debet, quòd non intendit
legatum acceptare, immò abſolutè repudiat, &
concordat *Corduba* ſuper Reg. S. Franciſci cap. 6. qu. 11.
art. 4. verſ. ſi verò legatum.

310 Nec adverſantur *Federic. de Sen. conſil.* 12. *Abbat. conſil.* 63.
lib. 2. *Zabarell. in Clement. exivi* §. *cumq; annui de verbor.
ſignific. Menocb. conſ.* 1014 *numer.* 44. & alii. Quoniam *Federic.
de ſen.* & *Abb.* quorum dicto cæteri innituntur, firmant
quòd Fratres Minores ſunt capaces annui redditus

non

non perpetui, ſed ad tempus, ut puta ad vitam unius Fratris maximè annoſi, ut inquit *Abb.* Et hæc opinio Federici temperanda eſt, ut procedat ſolum, quando legatum annuum continet præſtationem modicę, ſeu minimæ quantitatis, & eſt ad modicum tempus, quòd reputatur decen-
311 nium, vel minus. Ita declarat *Abb.* dicto conſ. 63. ſub nu. 6. verſ. ſed ego hanc opinionem ſequor *Hieronym. à Polit.* ſuper regul. Sancti Franciſci cap. 6. num. 68. ad fin. verſ. ego verò credo *Cordub.* ſuper dicta regul. cap. 6. q. 11. puncto 3. ad fin. ubi quòd licèt hujuſmodi opinio in rigore litteræ poſſit videri contra Clementinam exivi, tamen in ſenſu æquitatis, non eſt contra eam ſorbus in compend. privileg. Mendicant. verbo legata in ſuis annot. verſ. modicum autem tempus, & cum hoc temperamento opinionem *Federici* de ſen. & *Abb* videtur etiam amplecti *Sanchez* dicto cap. 26. n. 36. ad fin. Immò quòd Minores ſint incapaces cujuſcunque
312 annui redditus etiam exigui tenet *Gemin.* conſ. 40. quòd eſt inter conſ. *Fulgoſ.* 104. *Dec.* in cap. in præſentia num. 273. de probat. *Tiraquell.* in tract. de Judic. in reb. exig. nu 158. verſ. quinquageſimo quinto *Queſad.* diverſ. qq. Jur. cap. 22. num. 39. *Soccin.* de oblat. libel. 8. num. 35. & ſeqq. In quam ſenten-
313 tiam videtur etiam inclinare *Bart.* in tract. minoricar. lib. 2. diſtinct. 6. cap. 3. ubi monet Fratres, ut ab hujuſmodi legatis penitùs abſtineant.

Tertia eſt concluſio, quòd legatum annui redditus perpetui factum fratribus, ſeu potiùs Eccleſiæ, & Sacriſtiæ fratrum
314 Minorum, non ad ipſorum victum, ſed ad certum divini cultus uſum, ut eſt frumentum, vel vinum neceſſaria materiæ conſecrationis, oleum pro lampadibus, ornamenta Altarium, caliceſque omninò ſuſtinetur, ut apertè docuit *Federic.* de ſen. conſ. 12. num. 4. & ibi Addent. *Butr.* in cap. in præſentia num 25. de probat. *Abb.* conſ. 63. num. 4. lib. 2. Card. *Zabarell.* in Clem. exivi num. 13. ubi *Ancharan.* num. 18. & 25. de verb. ſignif. *Bald.* in authent. ingreſſi num. 59. C. de Sacroſ. Eccleſ. *Anar.* conſ. 30. nu. 3. & ſeqq. *Menocb.* conſ. 1014 num. 36 & 37. *Corduba*, in reg. Sancti Franciſci cap. 6. q. 11. puncto 3. *Roderic.* qq. regular. tom. 2. q. 127. art. 5. *Sanchez*, qui alios congerit ſuper decalog. lib. 7. cap. 26. num. 42. *F. Thomas à Jeſu Maria* ſuper reg. Sancti Franciſci part. 5. c. 3. col. 3.

3. col. 3. verſ. ſed an fieri poſſit *F. Hieronym. Polit. Capuccin.* ſuper dicta reg. cap. 6. num. 70. Et eſt ratio, quia legatum non concernit commoditates Fratrum, ſed divinum cultum, nec adverſatur eorum paupertati, ſiquidem cum mendicitas Fratrum Minorum in eo verſetur, ut quotidiè ex pietate Chriſti fidelium alimenta mendicent, quorum nomine veniunt, ſolum corpori neceſſaria, ut eorum potus, habitatio, veſtes leg. legatis ff. de aliment. & cib. legat. leg. verbo vict. ff. de verb. ſignific. utique hujuſmodi legato non infringitur, nec tollitur hæc eorum mendicitas, ut potè, quòd non in alimenta, ſeu victum, & veſtium ipſorum cedere debeat, ſed in neceſſaria cultui divino, ut benè ratioci-
315 natur *Bart.* in tract. minorum lib. 1. num 18. *Abb.* dicto conſ. 63. num. 2. & alii ſupra allegati, & præſertim *Sanchez* dicto cap. 26. num. 42. & tale legatum nullibi reperitur prohibitum, quod non dicitur Fratribus relictum, ſed ſacris ædibus, & templis, atq; aliud eſt Eccleſia, aliud Monaſterium, ut per Silveſtr. in verbo legatum il 2. num. 4 *Navar.* conſ. 9. de teſtamen. *Roderic.* qq. regul. cap. 127. art. 5. Ex quo male ſenſiſſe videtur *Azor.* Inſtit. moral. lib. 12. cap. 25. q. 15. negans ſuſtineri ſimile legatum qui reprobatur per *Sanchez* ubi ſupra num. 42.

Ex quibus concluſionibus Domini inferebant, in caſu præſenti legatum factum à Petro Elia eſſe validum, & rectè fuiſſe perſolutum ab Alberto exequutore; quoniam quoad ſcuta centum pro celebratione Miſſarum prima concluſio benè applicatur circa legata, quæ unica præſtatione adim-
316 plentur, quorum Fratres Minores ſunt capaces & conferunt tradita in cap. animæ, &c. abeuntibus 13. q. 2. ubi ſacrificiorum oblatio pro deſunctorum animis commendatur;
317 Quo verò ad alia ſcuta centum pro manutenenda lampade in honorem P. Angeli de Paz intrat tertia concluſio,
318 quoad legata reſpicientia cultum divinum, & *Menoch.* conſ. 1014. num. 37. præcisè loquitur de ſimili legato pro lampa-
319 de, atque alii pro dicta concluſione allegati, quòd Fratribus legatariis omninò debetur.

Non obſtat modo, quòd hæc duo legata, alterum nempè pro tenenda lampade accenſa, alterum pro celebratione Miſſarum irrita ſint, & nulla, quia in hæreditate non fue-

runt

runt reperta loca Montium deſtinata à teſtatore pro ſolutio-
320 ne legatorum, & conſequenter legata videntur effecta fuiſ-
ſe caduca ad l. ſi ſic §. ſi mihi ff. de legat. 1. cum concordan.

321 Quoniam quoad legatum pro lampadis conſervatione, Domini non dubitarunt, quin fuerit omninò ſolvendum, licèt loca Montium nō fuerint reperta in hæreditate, ſiquidem teſtator 1. legavit abſolutè, & per rationem perfectam, &
322 deinde ſeparatim mandavit legatum ſolvi ex locis Montium, unde loca Montium non dicuntur adiecta taxatione, ſed demonſtratione, adeout licèt illa non fuerint inventa, legatum ſit præſtandum ex reliqua hæreditate juxta l. quidam teſtamento ff de leg. 1. & benè diſtinguendo tradit *Caſtrenſ.* conſ. 338. num. 3. lib. 1. *Alex.* conſ. 216. num. 3. lib. 7. *Bero* conſ. 17 num. 23 lib. 1. *Simon. de Pret.* conſ. 117. num. 14 *Gabr.* conſ. 205. num. 9. lib. 2. *Manent.* conſ. 6. num. 14. & ſeqq. lib. 1 *Rota* deciſ. 662. num. 1. part. 1. diverſ cum aliis, legatum enim hujuſmodi non conſiſtit in locis Montium, ſed in præſtatione illa quantitatis in genere, nec de-
323 ficit ſubſtantia legati, licèt demonſtratio, & deſignatio adjecta executioni ejuſdem ſit falſa *Bart.* in dicto leg. quidam teſtamento in principio ff. de leg. 1. *Bald* in l. ſi ſic legatum §. ſi mihi ubi etiam *Jaſ.* num. 1. ff. eodem *Beret.* conſ. 91. num.
324 4. & ſeqq. *Gabr.* dicto conſ. 105. num. 1. & ſeqq. licet ſecùs eſſet ſi eadem ratione, & unico verborum contextu contineretur legatum, & undè vel ex quibus pecuniis debeat illud ſolui, & ſic appareret teſtatorem non habuiſſe pro diſtinctis rem legatam, & ſolutionem, ad quem effectum conſiderat *Caſtrenſis* unitatem, vel duplicitatem orationis, ut ſcitè ponderet *Ladercb.* conſ. 159. per tot. tunc enim quia ſolutio dicitur adjecta cauſa taxationis, & limitationis, ſi pecuniæ illæ non reperiantur corruit legatum, ut docent præalleg. DD. & benè per *Rot.* deciſ. 11. num. 8. & 9. de teſtamen. in antiq. Card. *Mant.* de coniect ultim. volunt. lib. 9 tit. 3. num. 20. *Menocb* conſil. 1162. num. 15. & 16. plenè *Ladercb.* d. conſ. 159. per tot. & *Modern. Mantuan* controverſ. forenſ. cap. 336. num. 11. & 12.

Quo verò ad legatum pro Miſſarum Sacrificiis in propitiationem animæ ſuæ Deo offerendis, illud etiam eſſe debitum, quamvis locus Montis non vacabilis in hæreditate

non

non fuerit repertus, Domini cenſuerunt ex conjecturata mente Teſtatoris, quam voluntatem etiam tacitam, & conjecturis elicitam prædominari verbis, & eſſe attenden-
325 dam eſt certi juris l. licet Imperator ff. de leg. 1. l. cum proponebatur ff. de leg. 2. *Mantic.* de conject. ultim. volunt. lib. 3. tit. 3 num. 2 & 10. *Honded.* conſ. 69. num. 7. lib 1.

Hæcque voluntas Teſtatoris, ut dictum legatum omninò præſtetur à DD. deſumebatur tum ex eo, quia idem Teſtator noluit hæreditatem ſuam deferri Eccleſiæ S. Mariæ,
326 niſi poſtquam fuerint ſoluta legata, quæ habuit pro ſecluſis, & ſeparatis ab hæreditate, & ſine controverſia præſtandis, ſtantibus illis verbis, ſolutis legatis, &c. reſiduum hæreditatis deſtribuatur ad l. prædiis l. O filius ff. de l. 3. *Cuman.* conſ. 114. num. 1. *Pariſ.* conſ. 74 num. 61. lib. 3. & Miſſarum Sacrificia præciſè juſſit celebrari in Eccleſia, in qua ſepeliri voluit, utpotè prædelicta juxta tradita per *Abb.*
327 conſ. 99. ſub num. 5. part. 2. Card. *Cavaler.* dec. 494. num. 3 & 4 ſignum patens enixæ voluntatis ipſius circa legati præſtationem. Tum etiam quia cum idem Teſtator haberet pecunias ſuper Bancho deſtinatas emptioni locorum Montium, quod facto declararunt executores erogando ſtatim hujuſmodi pecunias in dictam emptionem, ſtante hac deſtinatione emptio habenda fuit pro facta ad tradita per *Becc.* conſ. 60. num. 32. *Surd.* conſ. 195. num. 2. & 3 & conſ. 239 num. 4. Quæ certiora etiam evadere videbantur attenta ampliſſima facultate Alberti executoris, bona fide, atque obligatione ejuſdem, & favore cauſæ piæ, & animæ defuncti, in cujus favorem in dubio exequutor arbitrari
328 tenebatur, ut tradit Capra de executor. ultim. volunt. memb. 6. num. 146.

Quoad ſecundam partitam, de qua in dubio, nempè ſcut.
329 197. ſolut. pro impreſſione libri Frat. Angeli del Paz habendam eſſe illius rationem Domini etiam reſponderunt, quoniam aperta eſt Teſtatoris voluntas, quam pro lege ſervandam eſſe decernit lex omnium vetuſtiſſima, & quæ primo Romanis conſtituit Rempublicam, nempè duodecim Tabularum, ut inquit Juſtinianus in Novella de nupt. Et juſtè pro hujuſmodi impreſſione ſoluta fuerunt dicta ſcuta R. P. Fratri Lucæ de Obſervantia, qui ex præcepto

Teſtatoris dictæ impreſſioni præeſſe debebat, neque id repugnat ſtatui mendicitatis, cum in ipſius uſum converti non debeant, ſed ut typis mandentur opera dicti Frat.
330 Angeli del Paz, nec ſimile legatum eſt illi interdictum, quemadmodum, nec prohibita ſunt minoribus legata pro emendis libris, & pro ſtudio, etiamſi legentur annui redditus, quoniam non pro eorum alimentis deſerviunt, ſed pro litteris addiſcendis juxta Gloſ. in Clem. dudum verbo indirectè de ſepultur. *Menoch.* conſ. 1014. num. 38. *Sancb.* ſuper decalog. d. lib. 7. cap. 26. num. 45.

Incongrua autem viſa fuit prætenſio Syndici S. Mariæ de Monſerrato, quòd nempè Albertus exequutor deberet exigere à P. F. Luca fidejuſſionem de reſtituendo dicta ſcuta
331 poſtquam libri fuerint impreſſi. Tum quia cùm Teſtator nullam requiſiverit ſatisdationem, nec illam exequutor tenebatur requirere, ut eſt textus in l. liberto §. largius ff. de l. annuis, & concordat l. firmo §. 1. ff. quando dies l. ced. Tum quia cum P. F. Lucas tamquam Minor de Obſervantia Ordinis S. Franciſci, ſit incapax cujuſcumque juris, &
332 obligationis civilis, utique non poterat intervenire fidejuſſ. ad l. fidejuſſor §. fidejuſſor ff. de fidejuſſor. cap. penult. eodem tit. & ſic prorſus inutilis fuiſſet hujuſmodi petitio. Tum demum, quia cum Albertus haberet notam mentem defuncti, ut idem Teſtator expreſsè confeſſus eſt, omiſſa ſatisdationis exactio ab Alberto de voluntate Teſtatoris omiſſa cenſeri debet, & in omnem caſum dicti libri remanent pro cautione dictarum pecuniarum; inſigniſque
333 integritas, & fides P. F. Lucæ locupletiſſimi fidejuſſoris loco fuit meritò apud Albertum.

Quoad tertiam partitam, nempè ſcuta 18. impenſa pro excitando lapide in Valetudinario ex pecuniis hæreditariis conſtructo pro recipiendis infirmis in memoriam ipſius Petri Teſtatoris, æquum eſſe Domini exiſtimarunt, ut de illa etiam ratio habeatur, quoniam operi publico inſcribi nomen ejus, cujus pecuniis id opus factum eſt, licere ſcripſit *Marcellus* J. C. in l. opus novum ff. de oper. publ. & Paulus in l. 2. ff. eodem tit. inquit. Qui liberatione non neceſſitate debiti redditus ſuos ad opera publica perficienda con-
334 ceſſit, munificentiæ ſuæ fructum de inſcriptione nominis ſui

ſui operibus, ſi qua fecerit capere per invidiam non prohibetur, & Imperator pariter in leg. legatam ff. de adminiſtr. rer. ad Civit. pertin. reſcripſit, munificentiam ejus, qui legavit, municipio eſſe inſcriptione notandam *Alphan.* in l. 1. num. 120. ff ſi cert. pet. *Pont.* de poteſt. proreg. tit. de diverſ. proceſſ. rubr. de inſignibus, & arm. num. 5. *Caput.* de regim. Reipub. in rubr. num. 45. *Chaſſan.* in Catalog.
335 glor. mund. part. 1. conſiderat. 38. concluſ. 13 Et hujuſmodi inſcriptiones, dummodò nil contineant, quòd à veritate alienum ſit, approbavit etiam Rota in Abulen. Jurispatronatus 16. Junii 1628. coram Reverendiſs. Dom. meo *Decano*, & eo magis in præſenti caſu inſcriptio eſt admittenda, quia ex voluntate Officialium Eccleſiæ S. Mariæ de Monſerrato ædificium prædictum pro recipiendis Infirmis fuit perfectum, & D. Albert executor benè conſcius voluntatis defuncti, ſub hac conditione conſenſit prædicto ædificio, undè qualitas inſcriptionis non videtur poſſe reiici, cum actus ſit approbatione individuus, nec debet fieri voluntatis diviſio ad l. cum in cauſa ff. de verbor. oblig. leg. in hoc Judicio ff. famil. erciſcund. DD. in l. ſtipulationes non dividuntur ff. de verb. oblig. *Cravet.* conf. 170. num. 6. Card. *Seraph.* deciſ. 540 num. 5.

Et ita utraque parte informante reſolutum fuit, &c.

ROMANA LEGATI.
Ven. 18. Febr. 1650.

CORAM CERRO.

ARGUMENTUM.

Fratres Divi Franciſci ſunt incapaces legatorum non relictorum pro Sacriſtia, & Infirmaria. Breve in forma commiſſaria præſumitur juſtificatum ſi cum ſententia concurrat lapſus temporis cum obſervantia.

BReve ſanctæ memoriæ Pauli V. ſuffragari in perpetuum Joannino quoad legata facta à Jacobo Brioſo Sacreſtiæ, & Infirmariæ Sanctæ Mariæ in Aracæli Domini cenſuerunt, quia cum illa in perpetuum pariter relicta fuerint, &c eiſ-

& eiſdem verbis pleno jure tranſlata in dictum Joanninum
336 cum reſervatione beneplaciti Apoſtolici deindè ſubſequuti prævia ſententia Judicis ad id ſpecialiter delegati meritò Brevis beneficio potiri debet, *cap. ſi cui nulla de præben. in* 6. *cap. decet. de regul. jur. eod. lib.*

Neq; repugnat objecta incapacitas Patrum Sancti Franciſci
337 Minorum de Obſervantia nuncupatorum ex eorum regula, de qua in *Clem. exivi, §. cum annui redditus de verb. ſignific.*

Quia indubitatum eſt, quòd non comprehendit legatum
338 factum Sacriſtiæ eorum Eccleſiæ, cum Divini cultus decorem, non autem illorum commodum reſpiciat, nec quidquam ex eo ipſi appropriantur juxta communem DD. opinionem, quam probant, *Card. Zabarell. in d. Clem. exivi, num.* 11 *ibique Ancbar. num.* 18. *Butr. in cap. in præſentia nu.* 25. *de probat. Navarr. conſ.* 13 *per tot. de teſtam. Roderic. quæſt regular. tom.* 2. *qu.* 127. *art.* 5 *per tot. Sanch. ad præcept. Decalog. lib.* 7. *cap.* 26. *num.* 42. *cum ſeqq.* & latiſſimè aliis relatis probavit, *Rota in Romana Computorum* 10. *Aprilis* 1630. *coram bo. me. Merlino in rec. deciſ.* 365. *num.* 27 *& ſeqq. part.* 5. Idque etiamſi de Sacra Suppellectili, aliiſque neceſſariis ad eum
339 uſum ſpecialis mentio facta non fuerit, quia ſufficit Sacreſtiæ relictum fuiſſe, cum indè ſatis appareat intentio Teſtatoris, ac ejus validitas juſtificetur, ex cauſa enim licita relictum exiſtimatur, ut deducitur in *cap. exiit. §. in hoc caſu in fin. de verb. ſignif. in* 6. *Card. Zabarell. in d. Clem. exivi d. num.* 11. *Rota coram Buratt. deciſ.* 245. *num.* 18. *& in dicta Romana Computorum, num.* 29.

Nec etiam comprehendit alterum legatum factum Infirma-
340 riæ eorum Conventus. Quia præter quòd DD. non videbatur adverſari arctiſſimæ paupertati, & mendicitati, quam ex præfata regula dicti Patres profitentur juxta *text. in d. cap. exiit de verb. ſignific. in* 6. *& in d. Clem. exivi eod. tit.* cum in eorum uſus quotidiani victus, & veſtitus non fuerit principaliter ordinatum, ſed pro ſubſtentatione Infirmorum, ne deficientibus remediis neceſſariis, quæ non ſemper nec integrè largitione fidelium parari poſſunt, miſere pereant; Ideoque maxima pietatis, & honeſtatis ra-
341 tione ſubſtineri poteſt, tam vigore ejuſdem regulæ injun-

gentis

gentis curam ſollicitam pro Infirmorum neceſſitatibus, quam Apoſtolicarum conſtitutionum approbantium eaſdem neceſſitatis cauſas, ut habetur *in d. cap. exiit*, *§. ſi verò modum licitum*, & bene advertit hanc ſententiam probans Jo: de Anania *conſ. 30. num 5. & per tot. & ibi etiam Add. quem ſequitur Roderic. d. qu. 127. art. 4. in fin. & ex recent. P. Dian. reſol moral. part. 3. tract. 2 reſol. 33. in princip. Laurent. de Portell. in dub. regular. in verb legatum, num. 7. & P. Lezan. in Summ quaeſt. regular. vol. 2. in verb legata Regularibus relicta, num. 6.* In omnem caſum removetur difficultas ex facultate conceſſa in d. Brevi approbandi illius alienationem, & ceſſionem ab eiſdem Prioribus factam; Cum enim Pontifex optimè ſciverit illorum incapacitatem, tanquam reſul-
342 tantem ex *d. Clem.* cujus diſpoſitionem ipſe non ignoraſſe præſumitur quippe qui omnia jura in ſcrinio pectoris habere cenſetur, *c. 1. de conſtit. in 6. l. omnium, C. de teſtam.* Utique concedendo dictam facultatem in neceſſarium antecedens
343 dens eos habilitaſſe videtur ſuper hujuſmodi incapacitate argumento *text. in l. ad rem mobilem, ff. de procurat. & in l. illud ff. de acquir. hæred. Oldr. conſ. 339. num. 7. & conſ. 331. num. 1, 2. & 3. Roman. conſ. 307. num. 1. & 2 Socc. jun. conſ. 140. num. 44. & 45. lib. 2.* cum aliis allegatis per *Gabr. de præſumpt. concluſ. 8. num 1. cum ſeqq.*

Nec refert, quòd dicti Patres non narraverint dictum legatum eſſe perpetui redditus, & ideò Breve remaneat ſubreptitium. Quia cum Pontifex demandaverit exequutori dictam facultatem, ut Joanninus pro perpetuis futuris temporibus præfatum legatum acquireret, ejus perpetui-
344 tatem ſatis clarè cognoviſſe videtur, ex quo propterea penitus corruit allegata ſubreptio, cum ad iſtum effectum ſufficiat in genere Papam cogitare potuiſſe, *l. quòd jure ff. de milit. teſtam. Felin in cap. nonnulli, num. 18. de reſcript. Rota deciſ. 452. num. 15 deciſ. 501 num. 28. part. 5. deciſ. 222. nu. 25. part. 7. deciſ. 57. num. 11. & deciſ. 598. part. 8. rec.*

Minuſvè obſtat, quòd dictum Breve conceſſum fuerit in forma Commiſſaria cum clauſula, *Conſtito de neceſſitate.*
543 Quia præter quòd ſatis juſtificatum præſumitur ex dicta ſententia executoris demandata executioni, & per ſpatium 30. annorum continuò obſervata, *Card. Seraph. deciſ*
 1073.

1073. *num.* 2. *&* 3. *deciſ.* 1125. *num.* 1. 2. *&* 3. *& deciſ.* 1174 *num.* 3. *Gregor. deciſ.* 343. *num.* 1. *ibiq. Add. num.* 4. 5. *&* 6. *Rota in rec. deciſ.* 684. *num.* 1 *part.* 2. hujuſmodi exceptio ab ipſis tan-
346 tum Patribus, quorum favore dicta clauſula, *cenſetur appoſita*, non autem ab alio allegari poteſt ipſiſque volentibus etiam ſine illius juſtificatione gratia ſtat in implicito ſtatu validitatis, *Innoc. in cap.* 1. *in princ. ibique Butr num.* 5. *de iis, quæ ſiunt à Prælat. Put. deciſ.* 302 *per tot. libr.* 1. *in correct. Rota deciſ.* 179. *num.* 5. *&* 6 *& deciſ.* 318. *num.* 39 *part.* 5. *rec.* Multoque minus ſuffragatur Eccleſiæ de Anima, quæ ſive Legatariis cedentibus, ſive Ceſſionario dictum legatum ſemper præſtare tenebitur.

Prout nec ſubſiſtit, quòd creditum Joannini ex tot annuis paghis jam perſolutis videatur extinctum. Objectum enim procederet ſi ageretur de ſimplici aſſignatione in pignus temporaliter duratura, donec ſcilicet ex annuis præſtationibus Creditor ſatisfieret, ſecus autem in propoſito, quo agitur de vera, & actuali ceſſione, ac datione in ſolutum cum clauſulis in perpetuum ad habendum, & Conſtituti.
347 Hoc enim caſu cum hujuſmodi ceſſio, & datio in ſolutum de ſui natura ſit perpetua, & faciat venditionem, tranſ-
348 fert in recipientem totale dominium rei ceſſæ penes ipſum duraturum perpetuò, & irrevocabiliter, ut comprobatur in deciſionibus hujus cauſæ emanatis *coram me ſuper manutentione prima Julii* 1643 *§. minus obſtat*, *&* 2. *Maii* 1644. *§. ad ſecundum verò*; Ac operatur, ut Ceſſionarius non te-
349 neatur excomputare fructus in ſortem, ſed illos faciat ſuos *l. ſi ei*, § 1. *ff. de evict. Socc. jun. conſ.* 170. *num.* 5. *lib.* 1. *Card. Seraph. deciſ.* 1284. *num.* 1.

Suppoſitum denique, quod hæreditas Brioſi ſit adeò tenuis, ut non ſufficiat pro præſtatione hujus legati adhuc conclu-
350 denter juſtificatum non fuit, ideòq; viget præſumptio, quod ſit opulenta, & ſolvendo, ut reſpondetur in dicta ſecunda deciſione, §. *Demum ad tertium*. Ac propterea Domini ſuper hujuſmodi tenuitate, & inſufficientia meliores deſiderant juſtificationes in ulteriori propoſitione diſpungendas prævia legitima redditione rationis.

Et ita utraque &c.

Re-

Reverendiſſimo Domino

EMERIX DECANO

TURRITANA ELEEMOSYNARUM, SEU LEGATORUM.

Lunæ 10. *Januarii* 1695.

SEptem perpetua pia Legata annua, ſingula ſub expreſſo Eleemoſynarum titulo inſtituit, & ordinavit in ſuo Teſtamento condito anno 1645. Petrus Moros de Molinos favore Eccleſiæ, ſive Conventus, & Fratrum S. Petri de Syrchis Minorum de Obſervantia Sancti Franciſci. Primum, Librarum 25. pro ſuis Exequiis quotannis cum certo Miſſarum numero peragendis. Secundum, Librarum 40. pro Oleo Lampadis; quæ die, noctuque ardere deberet in Cappella Majori Juriſpatronatus ſuæ Familiæ. Tertium, Librarum 112. pro celebratione Miſſæ quotidianæ. Quartum, Cenſus librarum 300. in ſorte, cujus redditus erogandus eſſet in emptionem Syndonum pro Fratribus infirmis. Quintum, alterius Cenſus in ſorte librar. 500. cum onere celebrationis trium Miſſarum qualibet hebdomada. Sextum, Librarum 28. Et ſeptimum, Librarum duodecim in adimplementum Legatorum Miſſarum à ſemetipſo relictorum per utrumque Parentem. Solutis autem, & ſatisfactis hiſce Legatis in reliquis omnibus ſuis Bonis inſtituit hæredes Filios, ſi quando ipſos ſuſcepiſſet, & iis non ſuſceptis, Deum Dominum Noſtrum, & Animam ſuam, cum ordine, quòd de illis erigeretur in Cathedrali Eccleſia Turritana, Archidiaconatus Tertia Dignitas cum Dote annuarum librarum mille, ac de eo, quòd ſupereſſet, tot in eadem Eccleſia Canonicatus. Erectus fuit poſt ejus obitum Archidiaconatus, & ad ipſum, inſtitutus Didacus ejus Frater, qui pro tempore, quo vixit, exactè ſatisfecit præfatis Legatis, ſed eo defuncto, Carolus ejus ſucceſſor continuare renuit in eorum ſatisfactione, ex capite incapacitatis fratrum, & introducta Cauſa in S. Congrega-

gregatione Epiſcoporum, & Regularium Decretum prodiit tenoris ſequentis, *Dandas eſſe declarationes ſæpe aliàs factas, videlicet Fratres Minores de Obſervantia non poſſe poſſidere Cenſus, & Bona Stabilia, poſſe tamen recipere per viam Eleemoſynæ quidquid eis traditur pro celebratione Miſſarum, & Anniverſariorum, proinde cenſuit committendum, prout commiſit Archiepiſcopo Turritano, ut ad limites prædictarum declarationum in Cauſa procedat*; quod deinceps approbatum, & confirmatum fuit per Breve ſa. mem. Clementis X. ac in ejus exequutionem Archiepiſcopus mandavit Legata pro Oleo Lampadis, & Syndonibus Infirmorum liberè ſolui Syndico Apoſtolico Conventus, & alia pro Anniverſariis, & Miſſis in manibus Tertii, ad effectum de iis diſponendi, prout de Jure. Reclamante autem ad eandem Congregationem Carolo, placuit Eminentiſs. PP. exquirere, deſuper Votum noſtri Auditorii; Unde ſubſcripto per me Dubio: *An, & quæ Legata debeantur? ſive quæ ſecundum voluntatem Teſtatoris ſint adimplenda?* Eoque hodie propoſito, reſponſum fuit, *Legata deberi, & eſſe adimplenda* juxtà modum inferius exponendum.

351 Deberi ſiquidem viſum fuit Legatum pro Oleo Lampadis, nam licet Fratres Minores ex Regula Sancti Franciſci, quam profitentur, & conſtitutionibus ſa: mem. Nicolai III., & Clementis V. in *cap. Exiit, &c. Exivi de Paradiſo de verb. ſignif.* incapaces ſint cujuſcumque Juris, & proprietatis, tàm in communi, quàm in proprio, hujuſmodi tamen incapacitas procedit quoad ea, quæ concernunt utilitates, & commoda ipſorum Fratrum pro quotidiano victu, & veſtitu, non autem quoad ea, quæ concernunt decorem eorum Eccleſiarum, ac certum uſum Cultus Divini, ut in terminis ſimilium Legatorum vini pro Sacrificiis, frumenti pro hoſtiis, pecuniæ pro luminaribus, tradunt *Ancaran. in d. Clem. Exivi de Paradiſo, verſ. cumque annui redditus num.* 13. *Abb. conſ.* 63. *num* 4 *lib.* 2. *Pellizar. in Manual. Regular. de paupert. Fratr. Minor. tract.* 4. *cap.* 3. *ſect.* 2 *num.* 103. *Sanch. ad præcept. Decal. lib.* 7. *cap.* 26. *num* 42. *Rodrig. quæſt. Regular. tom.* 2. *q.* 126. *art.* 5 *per tot. Amoſtaz de cauſ. piis lib.* 4. *cap.* 3. *numer.* 59. & in puncto Legati pro Oleo Lampadis *Menoch. conſ.* 1014. *num.* 37. *Barboſ. in Jus Canonic. tom.* 4. *lib.* 5.

Clement.

Clement. tit. 11. *num.* 18. *Camarell. de Legat. l.* 2. *tit. deportat n* 40. *Adden. ad Buratt. deciſ.* 756 *num.* 21. *Rot. dec.* 456. *num.* 27. *& ſeqq. coram Merlino*. Hocque Legatum uti non in Fratres ipſos collatum, ſed in eorum Eccleſias, quæ ſunt in proprietate Eccleſiæ Romanæ, earum nomine peti poterit per Syndicum Apoſtolicum *Pellizar. in Manual. Regular. tom* 1. *tract. de Vot. Regular. cap.* 2. *ſect.* 2 *num.* 103. *&* 105 *&* 110. *in fin. Suar. tom.* 3. *de Religion. lib.* 7. *cap.* 17. *num.* 28. *Barboſ. in Jus Canon. tom.* 4. *lib.* 5. *tit.* 11. *num.* 28. *& ſeq. Amoſtaz de cauſ. piis lib.* 4. *cap.* 3. *num.* 78.

352 Simili modo deberi viſum fuit Legatum pro Syndonibus Infirmorum; quidquid enim ſit in abſtracto loquendo, an legatum Fratribus Minoribus factum pro Infirmaria ſubſiſteatur aliis affirmantibus, ut in ſpecie *Joan. de Anan. conſ.* 30. *num.* 5. *& per tot. Duran. de art. teſt. tit.* 1. *art.* 11. *num.* 2. *Rodrig. quæſt. Canon. & Regular. tom.* 2. *q.* 126. *art.* 4. *§. ult. Dian. reſol. moral. par.* 3. *tract.* 2. *reſol.* 33. *in princ.* & videtur fuiſſe de mente *Rot. deciſ.* 319. *num.* 5. *&* 6. *coram Cerro, & Sac. Congregationis Concilii in una Romana Donationis relata per Lanuſc. in Theatr. Regul. verb. Legatum num.* 1. aliis autem negantibus, *ut plenè Fagnan. in cap. in preſentia num.* 55. *uſque ad* 69. *de probat. Caſtro Pal. tom.* 3. *tract.* 15. *diſp.* 3. *punct.* 9. *nu.* 19. *Torr. de pact. futur. ſucceſſ. cap.* 36. *nu.* 81. *Caſtill. de aliment. cap.* 5. *num.* 29. difficultas ceſſat in concreto Legati, de quo agitur, quod tanquam relictum pro Syndonibus Infirmorum non pertinet ad alimoniam, seù neceſſariam ſubſtentationem Fratrum, ſed ad ſolatium, ſeu ſublevamen, & majorem quandam ipſorum curam, quam quæ alias illi præſtari poſſet per eorum Conventus, quod proindè ex natura rei, & motivo pietatis ergà pauperes infirmos videtur ſubſiſtere. Et hic forſan fuit ſenſus Sacræ Congregationis Concilii in dicta *Romana Donationis* in qua agebatur de annuo legato pro pane albo miniſtrando Fratribus Infirmis. Pro eo autem non competit actio Syndico Apoſtolico, ut ſupra, nomine Eccleſiæ Romanæ, ſed ſolum Officium Judicis, quod ſuccedit in locum deficientis actionis, ut per *Rodriguez dicta q.* 126. *art.* 4. *§. fin. Caſtro Pal. tom* 3. *tract.* 15. *diſput.* 3. *punct.* 9. *num.* 22. *verſ. deinde*.

353 Quò verò ad alia pro Anniverſariis, ac Miſſis viſa fuerunt

non deberi, quia repugnat Inſtituto Fratrum Minorum in arctiſſima paupertate, ac mendicitate fundato poſſidere redditus annuos, qui inter ſtabilia computantur, in *dicta Clementina exivi §. cumque annui redditus de verb. ſignif.* tametſi maximè relicta fuerint cum onere celebrationis Miſſarum, quia poſſunt quidem ipſi Miſſarum ſtipendia recipere per modum Eleemoſynæ manualis, non autem per modum aſſignationis perpetuæ; nam toti debent ab incerto pendere, totique niti providentiæ Divinæ, ut in his terminis firmant *Barboſ. in dicta Clementina Exivi n.* 20. *& de Jur. Eccleſ. lib.* 3. *cap.* 27. *num* 77. *Fagnan. in cap. nimis parva num.* 31. *uſque ad* 46. *de exceſſ. Prælat. Sanchez ad præcept. decal. lib.* 7. *cap.* 26. *num.* 49. *Lezan. in Summ. verb. legata relicta Regularibus num.* 21. *&* 33. *in Mare Magnum Minorum num.* 121. *Amoſtaz de cauſ. piis lib.* 4. *cap* 3. *num.* 70. *Cardinal. de Luca de Regular. diſcurſ.* 35. *num.* 17. *Add. ad Buratt. deciſ.* 756. *num.* 15. *Rot. deciſ.* 456. *num.* 15. *coram Merlino*, ac pluries declararunt Sac. Congregationes Concilii, Rev. Fabricæ Sancti Petri, & particularis ſuper ipſorummet Minorum negotiis deputata à ſa. me. Urbano VIII. ut referunt *Fagnan. in d. cap. nimis prava num.* 3. *Lantuſc. in Theatr. Regular. verb. bona temporalia, Pignatell. conſult. canon.* 26. *num.* 7. *&* 8. *tom.* 3. *Torr. de pact. fut. ſucceſſ. lib.* 2. *cap.* 36. *num.* 75.

354 Sed cum nihilominus legata hujuſmodi adimplenda ſint ex parte hæredum juxtà *Tex in l. hæredes in fin. ff. de petit. hæred.* ibi— *quamvis enim ſtricto Jure nulla teneantur actione hæredes ad monumentum faciendum, tamen principali, ſeu Pontificali auctoritate compelluntur ad obſequium ſupremæ voluntatis, Bartol. in l. Civitatibus num* 5. *ff. de leg.* 1. *& in tract. Minoric. lib.* 2. *diſt.* 7. *num.* 41. *Lara in l. ſi quis à liberis §. Verum n.* 14. *ff. de lib. agnoſc. Sorb. in compend. privil. Mendic. verb. legata in aunotat. ad fin. & num.* 58. *Cordub in reg. cap.* 6 *quæſt.* 7. *& quæſt.* 11. *punct.* 2. *&* 4 *Redoan. de ſpol. Eccleſ. q.* 8. *num.* 27 & poſſit, ac debeat Judex ad id auctoritatem ſuam interponere, vel ex officio, vel ad inſtantiam etiam cujuslibet de Populo pluribus adductis *Leoncill. de privileg. pauper. part.* 2. *privileg.* 52. *num.* 5. *Amoſtaz de cauſ. piis lib.* 4. *cap.* 3. *num* 56. Non refragantibus authoritatibus in contrarium adductis, quæ procedunt in Legatis factis ſine onere, non autem in

Legatis

Legatis, ut hic, annexum habentibus onus celebrationis Miſſarum, cum non ſint animæ Teſtatorum debitis ſuffragiis fraudandæ ut declarat *Amoſtaz ubi proximè num* 74.

355 Poterunt fratres illa recipere ab Hæredibus, ſeù Exequutoribus vel à Judice ſponte dantibus per modum puræ, ac ſimplicis Eleemoſynæ, ac cum ipſis ſatisfacere Miſſis, aliiſque oneribus injunctis à Teſtatore, ita tamen, ut prius ſolemnem proteſtationem emittere teneantur ſubſignatam ſigillo Conventus, & in ejus libris inſinuandam, tranſmittendamque Hæredibus, ſeù Exequutoribus, quod ipſi nullum ſibi jus vendicant, aut afferunt ex iiſdem legatis, ne non modo non ſint, ſed ne videri quidem poſſint regulæ tranſgreſſores, juxtà monitum D. Bonaventuræ relatum per *Fagnan. in cap. Nimis prava num.* 58. *in fin. de exceſſ. Prælat.* & ità expreſsè ſentiunt *Cordub. in expoſ. Regul. S. Franciſci cap.* 6. *q.* 11. *punct.* 4. *notab.* 2 *Rodrig. tom.* 2. *qq. regul. q.* 126. *art.* 4. *per tot. tom.* 2. *& in ſum. tom.* 1. *cap.* 199. *verb. Eleemoſyna num.* 8. *Miron. in expoſit. dict. regul. cap.* 65. *diffic.* 12. *Villalob. in ſumm.* 2 *par.* 1. *tract.* 35. *de vot. paupert. diffic.* 35 *Ant. Cucch. inſtit. canon. tit.* 1. *num.* 56. *& ſeqq. Silveſt. in ſumm. verb. Legatum* 1. *q* 3. *nu.* 5. *Pellizar. in manual. regular. tom.* 2. *tract.* 4. *de vot. regular. cap.* 2. *ſect.* 2. *num.* 42 *&* 95. *Roxas de incompatib. p.* 7. *cap.* 5. *num.* 54. *Amoſtaz de cauſ. piis lib.* 4. *cap.* 3. *num.* 56. *Barboſ. in ſum Apoſtol. deciſ. collect.* 446. *num.* 4 *l.* & conſtans, & inconcuſſa fuit opinio S. Congregationum, videlicet Sac. Congregationis Concilii ſuper fundatione Conventus Victoriæ apud *Fr. Joan. de Neapol. in tract. de Pontif. conſtitut. ad Seraphic. Relig. ſpectan fol.* 378. Congregationis particularis Conſultationibus FF. Minorum de Obſervantia Ciſmontanæ Familiæ præpoſitæ à ſa. mem. Urbano Octavo, nec non Rever. Fabricæ S. Petri apud *Fagnan. in ſæpe dicto cap. Nimis prava num* 49. *&* 61. *de exceſſ. Prælat.* & Congregationis Epiſcoporum, & Regularium, ut in reſolutione edita in una *Lucana anno* 1677. *Summ. Syndici Apoſtolici num.* 7. *lit. A.*

356 Neque hoc modo offuſcatur puritas regulæ, quoniam Fratres legata recipiunt, ut præfertur, non tamquam debita, ſed tamquam puras, & ſimplices Eleemoſynas, neque rurſus de illis ſunt omninò certi, quia ſemper reſidet in pru-

denti,

denti, & rationabili judicio Executorum, vel Judicis ſuper hoc aditi perſpectis circumſtantiis Eleemoſynarum, atque locorum pias Teſtatorum voluntates exequen. vel iiſdem Fratribus legatariis relinquere, vel aliis committere. Immò quandoque eorum officio continebitur, ut aliis committant, ſi comperiant legata, ſeu Eleemoſynas ſic adauctas, ut eximant Fratres à neceſſitate ſibi victum quærendi incerta mendicitate, quemadmodum tenentur, ut conſtat ex traditis per *Caſtill. de aliment. cap. 5. num. 26. verſ. Propterea obſervo Amoſtaz de cauſ. piis lib. 4. cap. 3 num* 66.

357 Nec officit, quod in præſenti pro conſequutione præfatorum legatorum agat Syndicus Apoſtolicus, quia id urgeret, quoties Syndicus Apoſtolicus ageret tanquam Syndicus Fratrum non autem quoties, ut ex ejus inſtantia, & ſententia Archiepiſcopi patet, agit tanquam unus de populo, prout ex præmiſſis ipſi de Jure permittitur; nec pariter relevat, quod aliqua ex iiſdem legatis præſeferant relictum ſortium, quia ex eorum lectura liquet in legato principaliter fuiſſe annuum redditum, & ſortes ſtare loco cautionis pro ſecuriori, ſeu commodiori eorum ſatisfactione, & in omnem caſum ex duobus expreſſis modis, expreſſio unius illiciti non vitiat alium licitum, & à Jure non improbatum, ut concludit *Abbas conſ. 63. num. 7. verſ. Non obſtat argumentum lib.* 2. Denique non obſtat, quòd inſtantia dirigatur adverſus Archidiaconatum, vix hodie ob decrementum reddituum hæreditariorum potientem dote annuarum librarum 500. itaut æquitas non ſuadeat, quod iſte, qui jam erectus exiſtit extenuetur, ac ſubvertatur ad effectum ſubſtentandi legata; quia (præter quod nullum documentum allatum fuit decrementi præfati) contrarium procedit, ſtante expreſſa voluntate, & judicio Teſtatoris ſub initio recenſito, quod primitus perſolvantur, ac ſatisfiant ipſa Legata.

Et ità deciſum fuit utraque &c.

EODEM

EODEM REVERENDISS. EMERIX DECANO.

Turritana Eleemoſynarum, ſeu Legatorum.

Veneris 6. *Aprilis* 1696.

358 DOmini, re iterum Sedulò, ac maturè diſcuſſa, ſtete-runt in deciſis ſub die 10. Januarii 1695. juxta modum inferius exprimendum; Retenta ſiquidem diviſione Legatorum, de quibus agitur, in tres ſpecies, quò ad illud pro Oleo Lampadis retinendæ in Eccleſia, ante Capellam de Jurepatronatus Teſtatoris, rurſus cenſuerunt deberi, & eſſe adimplendum, quia non concernit commoditates, aut quotidianum Victum, & Veſtitum ipſorum fratrum, ſed tantum uſum Cultus divini, & majus Eccleſiæ ornamentum, ac decorem, ut præter allegatos in præterita deciſione in terminis ſimilis legati tradunt *Ventrigl. in prax. par.* 2. *adnotat.* 28. *§.* 2. *num.* 17. *Portell. in dub. Regular. verb. Legatum ſub num.* 3. *Cucch. inſtit. canon. lib.* 3. *tit.* 1. *num*, 36. *cum ſeqq. Marant. controv lib.* 1. *reſponſ.* 41. *num.* 30. *Barboſ. de Jur. Eccleſiæ univerſ. lib.* 3 *cap.* 27. *num.* 76. *à S. Ubald. in quodlibet. Regular. quodlibet* 11. *num.* 1117.

359 Quò verò ad aliud pro emendis Syndonibus ad uſum Infirmorum, viſum fuit, abſolutè loquendo, non deberi, ut potè collatum in ipſoſmet Fratres, & Conventum per modum annui, ac perpetui Cenſus, cujus illi ſunt prorſus incapaces ex Regula S. Franciſci quam profitentur quamvis fuerit relictum ad uſum Infirmariæ, cum pro ejus neceſſitatibus, & urgentiis, ipſi, ut perpenſis verbis ejuſdem Regulæ inquit *Text. in cap. exiit, verſ. in alio quoque Capitulo, & Clement in. exivi §. porro cum d. Sanctus de verb. ſignif.* debeant recurrere ad amicos ſpirituales, & ſibi providere ex incerta queſtuatione, ac vivere in ſpe divinæ providentiæ, & de veriori ſententia etiam tenent *Caſtro Pal. tom.* 3. *tract.* 15. *diſput.* 3. *punct.* 9. *num.* 19. *Caſtill. de aliment. cap.* 5. *num* 29. *Torr. de pact. futur. ſucceſſ. lib.* 2. *cap.* 36. *num.* 81. *Sanchez ad præcept. decal. lib.* 7. *cap.* 26. *num.* 47. Et reprobato Anania aliiſque ejus ſequacibus, latè probat

Fa-

Fagnan. in cap. in præſentia à num. 55. ad plures ſeqq. de probat. Et licèt *Rot. coram Cerr. deciſ.* 319. *num.* 8. Videatur inclinaſſe in opinionem contrariam, ex ejus tamen lectura apparet, non fuiſſe tunc examinatum articulum ex profeſſo, ſed potius tactum incidenter, & reſolutionem fuiſſe ſtabilitam in alio fundamento penitus diverſo.

360 Nihilominus tam inſpecta illius ſpeciali natura, non reſpiciente victum, ſeu neceſſariam ſubſtentationem Infirmorum, ſed potius majorem quamdam ipſorum curam, & ſolatium, quam etiam ponderata obligatione illa naturali, qua hæres, aut executor tenetur erga defunctum pro totali adimplemento ejus voluntatis, maximè circa executionem operis adeò pii, & tam enixe per ipſum voliti, non videbatur adeò irritum, & improbatum in præcitatis Pontificiis Conſtitutionibus, quin, rejecto modo illicito, non poſſent ipſi Fratres annuam præſtationem recipere per modum ſimplicis Eleemoſynæ ab hærede, ſeu executore ſponte dantibus facta prius ſolemni proteſtatione, ſibi nullum jus competere ad illius conſecutionem juxtà formulam regiſtratam per *Fagnanum in cap. nimis prava n.* 57. *de exceſſib. prælat* & monitum D. Bonaventuræ relatum in præcedenti deciſione, ut in ſpecie de ſimili legato pro pane albo miniſtrando Fratribus Infirmis reſpondit Sac. Congregat. Concilii in Romana Donationis, de qua *Lantuſch in Theatr. regular. verb. Legatum num.* 1. *& in alia pœnes Nicol. in floſcul. verb. Legatum num.* 1. Ita tamen, ut Archiepiſcopus tanquam Ordinarius executor quarumcumque piarum diſpoſitionum juxtà *text. in cap. Nos quidem de teſtam.* poſſit rationabiliter arbitrari reſpectu ſubminiſtrationis prædictarum Syndonum juxtà majores, vel minores Infirmorum indigentias, & neceſſitates; Et quidem in ipſamet ſpecie, ſecluſa ex parte Fratrum quavis inſtantia, etiam per implorationem ſimplicis officii Judicis, atq; hoc modo obviare, ne in alios uſus convertantur. Et hoc faciliùs videbatur dicendum dum idem Archiepiſcopus, qui fuit per Teſtatorem electus in executorem hujus piæ diſpoſitionis non ſolum non contradicit illius implemento, quinimo, procedens tanquam Judex auctoritate Apoſtolica delegatus pronuntiavit per ſententiam illam eſſe execu-

executioni demandandam, ac proindè ſublata remanet cuicumque alteri exceptio nullitatis, aut incapacitatis, Fratrum, qui alias poſſunt per viam Eleemoſynæ recipere ſponte datum ex ſuperiùs firmatis.

361 Demum quò ad reliqua legata pro Anniverſariis, & Miſſis, ſimilitèr cenſuerunt, non deberi ex eodem capite incapacitatis Fratrum poſſidendi, aut habendi quemcumq; annuum redditum, tanquam redolentem ſpeciem immobilium, & repugnantem arctiſſimæ paupertati eorum Regulæ juxtà *text. in d, Clemen exivi § cumque annui redditus de verb. ſignif.* etiamſi fuerint relicta cum onere perpetuæ celebrationis Miſſarum, cum eis non liceat habere Miſſarum ſtipendia per modum annuæ, & certæ aſſignationis utpotè deſtructivæ puræ mendicitatis, & quotidiani queſtus, ſed tantum per modum manualis Eleemoſynæ pendentis ab incerta fidelium largitione, & pietate, ut communiter tradunt *Lezan. oper. mor. tom. 2, verb. Legata num.* 21. *Sanchez ad præcep. Decal d. cap.* 26. *num* 44. *Pignatell. conſultat. lib.* 3. *conſultat.* 16. *num.* 6. *Marant. controv. lib.* 1. *d. reſponſ.* 41. *num.* 70. Ubi dicit hodie inanem eſſe hanc quæſtionem, *adden ad Burat. deciſ.* 756. *num.* 15. *Rot. coram Merlin. deciſ.* 456. *num.* 15. *& ſeq* cum aliis antiquioribus, & reſolutionibus Sac. Congregationum, relatis in præcedenti deciſione.

362 Præſertim, quia pleraq; ex illis fuerunt facta ipſis Fratribus, & Conventui mediante aſſignatione, & Conſtitutione certorum Capitalium, ſeu Cenſuum de directo adverſantium eorum Regulæ, juxtà quam non poſſunt quidquam habere in proprietate, ut præter ſupra allegatos latè tradit *Paſqualig. de Sacrif Miſſæ quæſt.* 1092. *num.* 2. *& ſeqq.* Unde tametſi iidem ſint capaces recipiendi, & poſſint actualiter recipere hujuſmodi legata ab hærede, ſeu executore ſponte dantibus per modum Eleemoſynæ, & ſtipendii manualis Miſſarum facta priùs memorata proteſtatione; Nihilominùs quia id intelligitur, dummodò hæres, aut executor ex eorum omnimoda voluntate, & libertate illis committant Miſſarum celebrationem, ita ut nullus præcedat impulſus Judicis, per quem indirectè violetur puritas Regulæ, in quo ſenſu loquuntur, & intelligi debent Doctores, & reſolutiones Sacr. Congregationum allegati

in

in præterita deciſione §. *poterunt*, ut declararunt duo Capitula Generalia convocata Burgis anno 1523. & Aſſiſii anno 1526 in his terminis relata per *Sanchez ad præcep. Deral d. cap.* 26. *num.* 49. *circa fin.* Et conſonant verba D. Bonaventuræ impreſſa apud *Fagnan. ubi ſupra num.* 58. ibi, *& ſi poſt obitum illius uxor ejus, vel alii amici pro anima illius adhuc velint aliquo tempore talem nobis Eleemoſynam per ſe, vel ex diſpoſitione illius largiri, poſſumus ſimiliter recipere ex eadem gratia, ita quod quandocumque nollent amplius iſta dare, nil peteremus ab eis quaſi ex debito, ſed more Mendicorum recurreremus ad domum Clementis Domini pro quotidiana Eleemoſyna, quamdiù illi placeret, ſed quando plus nollet, abiremus vacui, gratias agentes de dato, & non murmurantes de negato.* Non poſſunt Fratres neque per ſe, neque per Syndicum Apoſtolicum, etiam agentem tanquam unum de populo, imò neque extrajudicialiter moleſtare hæredem, aut executorem, ut ſibi Miſſarum celebrationem committant, ne per æquipollens ſibi liceat habere, quod ex Regula, & Pontificiis Conſtitutionibus prohibentur *ad trad per Marant. d. reſponſ.* 41, *num.* 73. *Pignatell. d. conſultat.* 16. *num* 6 *verſ. & ſanè*, & ità, negotio maturè examinato, reſolvit Congreg. ſpecialiter præpoſita à ſa. mem. Urbano Octavo negotiis eorumdem fratrum, ut apud *Fagnan. d cap. nimis prava num.* 53. ac ſimiliter decrevit Congregat. Rev. Fabricæ relata pœnes *Marant. d. reſponſ.* 41. *verſus finem verſ. prohibuit*, ubi in caſu contraventionis comminatur pœna excommunicationis. Non reſiſtentibus auctoritatibus in contrarium allegatis, quia illæ procedunt in legatis relictis modo Licito, ſeu non repugnanti eorum Inſtitutio, non autem in relictis modo illicito, qualia ſunt legata annui redditus, licèt habentia annexum onus Miſſarum ut per *text. in d. cap. exiit verſ. ad hæc quia*, latè diſtinguit *Fagnan. d cap. nimis prava num.* 46. *& ſeqq.*

363 Quoniam verò legata hujuſmodi ſtante incapacitate Fratrum non ita corruunt, & caducantur, ut hæres, aut executor omninò liberentur ab onere ipſis injuncto, vel bonis annexo in ſuffragium animæ Teſtatoris, ſed ipſi, quantum in ſe eſt, adhuc tenentur illius voluntatem adimplere modo meliori, quo fieri poteſt, ne ejus anima

debitis

debitis ſuffragiis Miſſarum, & Anniverſariorum defraudetur, per argumentum *textus in l. 1. §. pro ſecundo verò Cod. de Caduc. tollen. & in l. fin. ff. de petit. hæred. Marant. d. reſpon. 41. num. 83. Sanchez d. cap. 26. num. 50. Caſtropal. d. punct. 9. num. 17. Amoſtaz de cauſ. piis lib. 4. cap. 3. num. 74 plenè Didacus de Cæa in allegatione pro fundatione Conventus Victoriæ impreſſ. inter Pontific. Conſtitut. recollect. per P. Joannem à Neapoli fere per tot.* Imò pinguius adimpleant, ſi per ipſos fratres, & in altaribus à Teſtatore deſignatis id exequi curent, ut monet *Sanchez d. cap. 26. num.* 50. Poteſt, & debet Archiepiſcopus, vel ex officio, uti ordinarius executor omnium piarum diſpoſitionum juxtà relatum *text. in d. cap. nos quidem de teſtam.* vel uti executor ſpecialiter per teſtatorem deputatus, curare, & ſollicitus eſſe, ut celebrentur Miſſæ, vel per ipſoſmet Fratres, vel per alios Sacerdotes ad ejus arbitrium, ut tradit *Marant. d. reſponſ.* 41. *num* 78.

364 Et hoc modo nedum non læditur, verùm potiùs religiosè ſervatur puritas eorum inſtituti, tolliturque quævis certitudo Eleemoſynæ ex parte Fratrum, cum ſemper ſtet in prudenti arbitrio, & vigilantia ejuſdem Archiepiſcopi, penſatis omnibus circumſtantiis, Eleemoſynarumque augmentis, ac reſpectivè decrementis, vel ipſis Fratribus, vel aliis committere Miſſarum celebrationem, ut benè advertitur in præcedenti deciſione. Imò ſi eidem conſtiterit, quod annui redditus aſſignati Archidiacono in erectione dignitatis fuerint adeò diminuti, ut ex iis decenter, & congrue ſuſtentari nequeat, ei pro tempore applicare partem proventuum ad hunc effectum relictorum injuncta illi proportionabili Miſſarum celebratione.

365 Nec turbat, quod legata relicta Fratribus Minoribus modo illicito, ſeu repugnanti eorum Inſtituto, quippe, quæ recipiunt ſubſtantiam à modo, ſint nulla, & conſequenter caduca, ac ſi non fuiſſent ſcripta. Quoniam (quid quid ſit de articulo in genere, reſpectu legatorum ad pias cauſas, in quo plures Patres ſentiunt poſſe per Epiſcopum commutari) intelligitur de legatis relictis ſine onere perpetuo, veluti agro, ſeu cenſu ad fruendum, poſſidendum aut locandum, tunc enim eum illa appareant facta ſola

con-

contemplatione ipſorum Fratrum, & ſub unico fine, ut illis acquirantur, tanquam defectiva in ſubſtantia, corruunt, & caducantur ad commodum hæredis, & in hoc ſenſu diſtinguendo modum licitum ab illicito loquuntur *Lezan. loc. cit. ſub num. 6. Sanchez d. cap. 26. num. 18. Fagnan. d. cap. nimis prava num. 31. & ſeqq. Barboſ. de jur. Eccleſ. d. cap. 27. num* 76. Secus verò procedit in relictis cum onere celebrationis Miſſarum; quia, cum Teſtator non minùs cenſeatur voluiſſe ſatisfactionem onerum, quam quod legata acquirerentur Fratribus legatariis, ſtante eorum incapacitate, remanent quidem nulla in ordine ad ipſos, ita ut eis nullum jus tribuant ad illorum conſecutionem, ſed adhuc onus adimpleri debet ex parte hæredis, vel executoris, ut explicant *Amoſtaz de cauſ. piis d, cap, 3. num. 74. Barboſ. d. cap. 27. num. 81. Sanchez d. cap. 26. num. 50.*

366 Idque eſt adeò verum, ut in ſimilibus legatis cum onere Miſſarum non obſtante incapacitate Fratrum, intrent facultates Rev. Fabricæ S. Petri, quod utique non eveniret, ſi ea eſſent omninò nulla, & caduca, ut tradunt *Marant. ſæpe d. reſponſ. 41. num. 116. Rot. coram Cavaler. deciſ. 212. ſub num. 6. verſ. ſupererat*, & ità reſolvit Congregatio particularis deputata à ſa. mem. Urbano Octavo apud *Fagnan. in d. cap. nimis prava ſub num* 53. & Congreg. ipſius Fabricæ *apud Marant. ubi proximè num.* 88 *Ibi declaramus legata hujuſmodi, quæ à principio perſonis incapacibus facta ſunt, ſive ex poſt facto incapaces ſunt redditæ, non ad hæredes gravatos, ſeu alios obligatos ſpectare, ſeu ut caduca ab eis vendicari poſſe, ſed ad Fabricam ipſam &c.*

Et in hunc modum, ſuffragantibus hodiè omnibus Dominis poſt ſecundam cauſæ propoſitionem concluſum fuit utraque &c.

Votum in Cauſa Turritana Eleemoſynarum.

367 Rota per rationes deductas in poſtrema ex ſupra ſcriptis Deciſionibus, eſt in voto, legata, de quibus agitur, deberi, & eſſe adimplenda juxtà modum in eo expreſſum. Primò nempe deberi, & eſſe adimplendum Legatum relictum Capellæ Majori pro oleo lampadis. Secundò abſo-

lutè

lutè loquendo, non deberi legatum pro ſindonibus relictum ad uſum Infirmariæ, ſed eſſe adimplendum ex parte hæredum, ſeu executorum in ipſamet ſpecie, & juxtà majores, vel minores indigentias ejuſdem Infirmariæ arbitrio Ordinarii, ſecluſa ex parte fratrum quavis inſtantia, & facta prius per ipſos ſolemni proteſtatione ſe nullum jus habere ad illius conſequutionem. Tertiò demum, reliqua legata pro Anniverſariis, & Miſſis ſimiliter non deberi; ſed nihilominus teneri hæredem, ſeu executorem ad eorum implementum, committendo celebrationem Miſſarum, vel ipſiſmet fratribus, vel aliis juxtà rationabile arbitrium ejuſdem Ordinarii: qui ulterius poſſit, ſi rei neceſſitas exigat, applicare Archidiacono partem proventuum ad hunc effectum relictorum, injuncta illi proportionabili Miſſarum celebratione; Prout latiùs declaratur in eadem poſtrema deciſione.

Alexander Urſinus S. R. Decanus.

Infraſcripta ſunt decreta Congregationis ab Urbano VIII. particularitèr præpoſitæ anno 1628. *Conſultationibus familiæ Ciſmontanæ Fratrum Minorum S. Franciſci.*

Diſtinctio I. De legatis bonorum mobilium.

368 Articulus I. An fratres Minores tam de familia, quàm Reformati ſint capaces legatorum bonorum mobilium, quæ unica ſolutione, ſeu præſtatione adimplentur tam in pecunia numerata, quàm in aliis ſpeciebus.

Articulus II. An poſſint eadem legata in judicio, aut extra exigere per ſeipſos, vel Syndicum Apoſtolicum.

Articulus III. An fabricæ Sancti Petri liceat in hujuſmodi legatis ſe ingerere infra annum, ex quo dies legati ceſſit.

Articulus IV. Et quid elapſo anno.

369 Articulus I. An valeat legatum annui redditus factum fabricæ, ſacriſtiæ, vel Eccleſiæ Fratrum Minorum tam de familia, quàm ex Reformatione.

Articulus II. An liceat fratribus hujuſmodi legata in judicio exigere per eorum Procuratores, vel Syndicos Apoſtolicos.

Articulus III. An liceat eiſdem erogare prædicta legata in uſus fratrum; an verò illa omninò converti debeant in uſus à teſtatoribus præſcriptos.

Articulus IV. An fabricæ S. Petri liceat infra annum ſe ingerere in proprietate horum legatorum pro fabrica, vel ſacriſtia, tranſigendo cum hæredibus, aut aliàs de eadem proprietate diſponendo.

Articulus V. Et quid tranſacto anno.

Articulus VI. An liceat eidem fabricæ S. Petri ſe immiſcere præſtationibus, ſeu fructibus eorumdem legatorum ab anno decurſis, & non ſolutis.

Articulus VII. Et quid infra annum, ex quo ceſſit dies præſtationis.

Diſtinctio III. De legatis annuis cum onere.

370 Articulus I. An fratres Minores tàm de familia, quàm Reformati ſint capaces legatorum annuorum, quæ fiunt adjecto onere celebrationis Miſſarum.

Articulus II. An iidem poſſint pro his legatis in judicio experiri agendo, aut judicis officium implorando.

Articulus III. An poſſint Fratres illa accipere à ſpontè offerentibus, celebrando Miſſas ad rationem rei acceptæ.

Articulus IV. An poſſint illa ſpontè oblata accipere per ſe ipſos, an verò per Syndicum Apoſtolicum.

Articulus V. An Fratres poſſint hujuſmodi legata extinguere, aut illorum proprietatem vendere, & pretium erogare in uſum fabricæ, vel Sacriſtiæ.

Articulus VI. An liceat fabricæ S. Petri proprietatem eorumdem legatorum cum onere Miſſarum ſibi vindicare tàm elapſo anno, quàm antea.

Arti-

Articulus VII. An eidem fabricæ liceat ſibi vindicare annuas præſtationes decurſas, & non ſolutas, tàm ante annum, quàm poſt.

371 *Diſtinctio IV. De legatis annuis ſine onere.*

Articulus I. An fratres Minores tàm Obſervantes, quàm Reformati ſint capaces legatorum annuorum ſine aliquo onere, aut modo adjecto, ſaltem ad effectum illa extinguendi, & pretium erogandi in uſus fabricæ, vel ſacriſtiæ.

Articulus II. An ad hunc effectum poſſint eandem proprietatem in judicio petere per Syndicum Apoſtolicum.

Articulus III. An poſſint illam convertere in uſus Fratrum.

Articulus IV Et quid ſi cœperint illorum annuas præſtationes accipere.

Articulus V. An poſſint Fratres exigere judicialiter annuas præſtationes eorumdem legatorum in vim Martinianæ.

Articulus VI. Et quid poſt ultimum Decretum S. Congregationis hac de re editum.

Articulus VII. An Fratres teneantur proteſtari ſe eſſe incapaces eorumdem legatorum.

Articulus VIII. An poſſint illas à ſpontè dantibus accipere per ſeipſos, vel per Syndicos Apoſtolicos.

Articulus IX. An hæredes teneantur illorum præſtationes Fratribus ſolvere in foro conſcientiæ.

Articulus X. An fabrica S. Petri jus habeat ſibi vindicandi horum legatorum proprietatem tàm elapſo anno, quàm antea.

Articulus XI. Et quid de annuis præſtationibus decurſis, & non ſolutis.

Articulus Ult. An hæc omnia procedant etiam in legatis annuis ad modicum tempus.

372 Die 9. Septembris 1628 Sacra Congregatio negotiis Fratrum Minorum S. Franciſci de Obſervantia à S. D. N. præfecta, ad ſingulos articulos ſuperiùs propoſitos ad hunc modum reſpondit, videlicet.

Diſtinctione I.

Ad I. Articulum, Fratres Minores tàm de familia, quàm Reformatos eſſe capaces legatorum bonorum mobilium, quæ unica ſolutione, ſeu præſtatione adimplentur, tàm in pecunia numerata, quàm in aliis ſpeciebus, dummodò tamen hujuſmodi legata ſint in quantitate moderata, & non in fraudem paupertatis.

Ad II. Fratres quidem nec per ſeipſos, nec per interpoſitam perſonam poſſe eadem legata in judicio exigere, ſed Sindicum Sedis Apoſtolicæ tantùm judicis officium implorare, dummodò ſimiliter illa in moderata ſint quantitate, & ſine ulla fraude paupertatis, & re ipſa erogentur in Fratrum neceſſitates. Extra judicium verò ita demum legata hujuſmodi accipi poſſe à Fratribus per ſe ipſos, ſi in aliis ſpeciebus conſiſtant, & accipiantur in ea tantùm quantitate, quam vera, & imminens eorum neceſſitas poſtulet; ſed ſuperfluam, aut pecunias à Syndico tantùm poſſe accipi, dum tamen id omne in Fratrum neceſſitates convertatur.

Ad III. Non licere fabricæ S. Petri in hujuſmodi legatis bonorum mobilium ſe ingerere infra annum, ex quo dies legati ceſſit.

Ad IV. Elapſo anno licere, ad præſcriptum ſuarum facultatum.

Diſtinctione II.

373 Ad I. Articulum, Valere legatum annui redditus factum Sacriſtiæ, vel fabricæ Eccleſiæ, vel Conventus Fratrum Minorum tàm de familia, quàm de Reformatione, niſi adſit exceſſus in quantitate.

Ad II. Nec per ſeipſos, nec per alios licere fratribus in judicio exigere hujuſmodi legata, ſed Syndico Apoſtolico dumtaxat.

Ad III. Non licere eadem annui redditus legata erogare in uſus Fratrum, ſed illa omninò converti debere in uſus à teſtatoribus præſcriptos.

Ad IV. Fabricæ S. Petri non licere infra annum ſe ingerere in proprietate horum legatorum, cum hæredibus tran-

tranſigendo, aut aliàs diſponendo de eadem proprietate.

Ad V. Itidem non licere.

Ad VI. & VII. Poſſe fabricam S. Petri ſe immiſcere in præſtationibus, ſeu fructibus eorumdem legatorum ab anno decurſis, & non ſolutis; non autem infra annum, ex quo dies præſtationis ceſſit.

Diſtinctione III.

374 Ad I. Articulum, Fratres Minores tam de familia, quàm ex Reformatione nullatenus eſſe capaces legatorum annuorum, quæ fiunt adjuncto onere celebrationis Miſſarum.

Ad II. Non poſſe pro his legatis in judicio experiri, aut judicis officium implorare.

Ad III. Poſſe fratres illa accipere per modum eleemoſynæ à ſpontè offerentibus celebrando Miſſas ad rationem rei acceptæ, citra tamen ullam obligationem ad onus perpetuum, & dummodò priùs proteſtentur ſe illorum capaces non eſſe.

Ad IV. Syndicum Apoſtolicum, & pro fratrum neceſſitatibus, non autem fratres ipſos etiam per alios poſſe hujuſmodi legata utcumque ſpontè oblata accipere, ſi in pecunia conſiſtant.

Ad V. Non poſſe fratres hujuſmodi legata extinguere, aut illorum proprietatem vendere, & pretium erogare in uſus fabricæ, vel Sacriſtiæ.

Ad VI. Licere fabricæ S. Petri ad ſuarum facultatum præſcriptum ſibi vindicare eorumdem legatorum proprietatem cum onere Miſſarum celebrandarum, tam elapſo anno, quàm antea.

Ad VII. Similiter licere.

Diſtinctione IV.

375 Ad primum Articulum, Fratres Minores tam Obſervantes, quàm Reformatos non eſſe capaces legatorum annuorum, quæ fiunt ſine aliquo onere, aut modo adjecto, niſi ad effectum illa extinguendi, ſeu illorum proprieta-

tem, & pretium convertendi in uſus fabricæ, vel ſacriſtiæ.
Ad II. Non fratres ipſos, ſed Syndicum Apoſtolicum tantùm poſſe eamdem proprietatem in judicio petere.
Ad III. Poſſe convertere.
Ad IV. Si fratres cœperint illorum annuas præſtationes accipere, ne hinc fiat fraus paupertati, expedire, ut de cætero decernatur eo caſu non licere ampliùs fratribus eamdem proprietatem vendere, ac pretium in uſus fabricæ, vel ſacriſtiæ erogare. Ideòque agendum cum S D.N.
Ad V. & VI. Fratres nullo modo poſſe in judicio exigere annuas eorumdem legatorum præſtationes.
Ad VII. Teneri.
Ad VIII. Poſſe illa per modum eleemoſynæ, & à ſponte dantibus accipere etiam per ſeipſos, ſi in aliis ſpeciebus conſiſtant: quòd ſi in pecunia, nonniſi per Syndicum Apoſtolicum.
Ad IX. Non teneri.
Ad X. Fabricam S. Petri nullum jus habere vindicandi horum legatorum proprietatem, niſi elapſo anno juxta ſuas facultates.
Ad XI. Similiter non habere jus vindicandi hujuſmodi annuas præſtationes, niſi ab anno decurſas.
Ad Ult. Hæc omnia locum non habere in legatis infra decennium, ſed in his tantùm, quæ fiunt ad decem annos, & ultra.

376 Cum his declarationibus conſentiunt alia decreta ab eadem Congregatione edita 14. Junii 1628. & die ſeq. publicata in Congregatione generali Fratrum Minorum de Obſervantia in præſentia D. Cardinalis Gypſii, quorum tenor talis eſt, videlicet.

Sacra Congregatio à S.D.N. Fratrum Minorum de Obſervantia S. Franciſci Ciſmontanæ familiæ conſultationibus præpoſita volens quantum poteſt in Domino ipſorum poſtulato ſatisfacere circa Novitios ad habitum, & profeſſionem admittendos; Sanctitate ſua approbante, cenſuit tunc demum eſſe illis permittendum, ut Novitios, ut ſupra recipiant, cùm conſtiterit ex ipſorum Conventibus eos ſuſtuliſſe abuſus omnes, qui Regulæ S. Franciſci Obſervantiæ adverſantur. Quod ubi præſtiterint, deſignan-

da

da erant loca, pro iiſdem Novitiis recipiendis, & præſcribendus recipiendorum numerus & qualitas, & alia ad eorum inſtitutionem pertinentia: & prout unaquæque Provincia id exequetur, eidem receptionem huiuſmodi fore permittendam.

Abuſus verò quibus eos propterea mederi oportebit, ſunt potiſſimum infraſcripti.

Ac primùm abdicent à ſe, & eorum Conventibus non ſolum priſtina, ac bona omnia immobilia, quæ alicubi contra Regulæ puritatem, & declarationes fel. recor. Nicolai III. & Clem. V. extra, vel intra ſepta monaſteriorum detinent: ſed etiam cenſus perpetuos, & legata annua, ſuper quibus Sacra Congregatio præcipit obſervari decretum
377 Congregationis generalis Romæ habitæ die 17. Maii 1603. Cujus tenor talis eſt.

Cum annuos redditus, ſicut cætera bona immobilia nobis habere non liceat, ideò renovantes alia generalia ſtatuta, decernimus quòd Frater inducat perſonam aliquam ad eleemoſynam perpetuam Ordini noſtro exhibendam, nec exhibitam à quopiam vivente ſuſcipiat; & ſi aliqua talis nobis fuerit relicta, nullo modo in judicio exigatur: declarantes quòd ad perpetua legata petenda non poſſunt fratres recurrere, niſi humiliter, & per modum eleemo-
378 ſynæ, abſque allegatione alicujus debiti. Decernitur præterea, ac præcipitur per S. Obedientiam, quòd quoties relinqui contingat aliqua legata perpetua aliquibus perſonis, & Hoſpitalibus, vel alicui Reipublicæ, & aliis domibus ea lege quòd teneantur fratribus præſtare ſingulis annis certam eleemoſynam, ſive omninò gratis, ſive ut ipſi fratres dicant certa officia, & miſſas, quòd Guardianus faciat proteſtationem ei, qui teſtatoris voluntatem adimplere tenetur, quòd cum ad illas eleemoſynas nullum jus habeant ex vi legati, non poſſunt obligari ad illa officia, & miſſas. Si tamen facta iſta proteſtatione hæres ex ſua libera voluntate voluerit dare eleemoſynas illas, & committere fratribus dicta officia, & miſſas, tunc fratres tuta conſcientia poſſunt eleemoſynas hujuſmodi recipere. Quod totum, & multò fortiùs in relictis legatis ſingularibus, fratribus ſimili modo faciendum eſſe decernimus.

Inhibemus autem, ne Syndicus in ſua perſona hujuſmodi annuos redditus recipiat diſtribuendos ipſis fratribus. Proteſtatio autem ſic fiat ſub ſigillo Conventus, videlicet: Nos Frater N. Guardianus, & Fratres Diſcreti hujus Conventus N. dicimus ad noſtram notitiam perveniſſe quondam N. certam eleemoſynæ quantitatem Conventui huic diſtribuendam perpetuò gratis, vel forſan pro aliquibus officiis, aut miſſis dicendis legaſſe. Cùmque legata hujuſmodi, niſi per viam ſimplicis eleemoſynæ, acceptare ex inſtituto ſancto noſtro, & jure nobis non liceat; ideò per præſentes liberè proteſtamur in Domino, quòd legatum prædictum tamquam illius incapaces ex vi legati recipere nolumus, nec intendimus. Si tamen hæres commiſſarius, aut legatarius ipſius teſtatoris dictam quantitatem per viam ſimplicis eleemoſynæ, omni obligatione, dominio, & proprietate penitùs ceſſantibus, nobis liberè conferre voluerit, illam ſimpliciter accipiemus, & piæ teſtatoris voluntati, quantum in nobis fuerit, plenè, ac fideliter ſatisfaciemus. Hæc autem proteſtatio ſubſcripta per Guardianum, & Diſcretos Conventus dabitur illi, qui tenetur teſtatoris voluntatem implere: & eadem proteſtatio ſcribetur in libro Conventus, ut conſtare poſſit ſuccedentibus Guardianis hanc Conſtitutionem fuiſſe ad plenum adimpletam.

379 Eſt autem hæc proteſtatio neceſſaria, ut optimè decernit D. Bonaventura hanc diſputans quæſtionem; & ex Apoſtolicis declarationibus Regulæ noſtræ colligitur. Et ut omnibus ſit compertum id quod tantoperè eſt nobis neceſſarium, ipſam D. Bonaventuræ quæſtiunculam ex uo Apologetico deſumptam hìc apponere de induſtria non gravabimur, quæ talis eſt, ut ſequitur.

Cum aſſeratis vos ſecundum Regulam, & profeſſionem veſtram nullos debere recipere proventus redditυum, ſeu poſſeſſiones, exceptis domibus, in quibus habitatis, videmini tranſgreſſores Regulæ veſtræ in eo, quòd recipitis domos, vel areas non contiguas veſtris areis, in quibus habitatis; eodem enim modo ſi hoc licet, poteritis etiam vineas recipere, & agros, & manſos, & ſimilia quæque recipere, imò grancias, & villas, & caſtra, & terras,

terras, & oppida, & quæcumque fuerint vobis data; & ſic priſtina paupertas, & mendicitas, quam profeſſi eſtis, paulatim evaneſceret, & non eritis diſcipuli S. Franciſci, cùm non ſequamini veſtigia ejus, nec ejus Regulam teneatis: de domibus enim vobis contiguis poteſt eſſe excuſabile, quòd pro dilatanda area veſtra illas quandoque recipiatis; ſed de aliis non, in quibus homines alios pro cenſu locatis, quem procurator veſter loco veſtri exigit, & in uſus veſtros convertit de voluntate veſtra. Si qui in talibus incautè agunt, dolemus, & contradicimus, & prohibemus. Qualiter autem in hoc licitè agere poſſimus, adverte; & tunc non judicabis nos, ſi ſanè intelligis, tranſgreſſores. Proteſtamur nos ſecundum Regulam noſtram nil debere, ſeu velle poſſeſſionis, vel certorum redditūum recipere, vel habere; quia verò mendici ſumus, & pauperes, & quibus pro præſenti neceſſitate indigemus, ideò recipimus, prout licet, ſive pro ſolvendis debitis, vel aliis neceſſariis procurandis. Cùm ergo aliquis ex devotione vult nobis legare domum ſuam, vel aream non contiguam noſtræ manſioni, non recipimus eam per nos, nec per interpoſitam perſonam ut noſtram; ſed ſi ille eam diſponit per alium quemcumque, ut ea vendita de pretio ejus provideatur nobis ex parte ſua in his, quibus tunc indigemus procurandis, vel ſolvendis debitis, acceptamus. Si autem ille timens, ne fortè ejus talis diſpoſitio per hæredes ſuos, vel alios in poſterum impediatur, & propter hoc præoccupat reprobare illam ſigillo alicujus judicis, vel civium, vel alterius, &c. & ſic committit eam alicui amico ſuo, vel fratrum, qui conſervat quod ipſe diſponit de domo tali, vel area, nil ad nos, cùm de rebus ſuis poſſit ordinare quod vult, nec locum talem, vel domum dicimus eſſe noſtram, cùm nihil juris nos in ea proteſtemur habere. Similiter ſi aliquis diſponeret per amicum, vel alium, quòd de pretio, vel de proventibus illis, vel illis darentur fratribus tot panes quotidie, vel tantum eleemoſynæ ſingulis ſeptimanis, aut annis, non eſſemus propter hoc prædii, vel redditūum poſſeſſores; nam ſi me petente eleemoſynam aliquis dives promittat, quod ſingulis annis velit dare fratribus duas tunicas, vel tantùm unam, vel ſingulis

hebdo-

hebdomadis tot panes, & hoc committat officialibus ſuis, ut vice ſui iſta dent etiam eo abſente, & hoc pro fratribus recipiam, vel etiamſi illi negligant dare, admonendo exigam, numquid proptereà certos redditus habere dicendi ſumus; cùm non ex jure, ſed ex gratia ſolùm talem eleemoſynam recipiamus, vel exigamus?

Et ſi poſt obitum illius, uxor ejus, vel alii amici pro anima illius adhuc velint aliquo tempore talem nobis eleemoſynam per ſe, vel ex diſpoſitione illius largiri, poſſumus ſimiliter accipere ex tali gratia; ita quòd quandocumque nollent ampliùs iſta dare, nihil peteremus ab eis quaſi ex debito, ſed more mendicorum recurreremus ad domum clementis domini pro quotidiana eleemoſyna quamdiù illi placeret; ſed quando plus nollet, diſcedamus ut cui gratias agentes de dato, & non murmurantes de negato. Hæc eſt vera, & pura vita mendicorum, quòd datur ex gratia recipere, non ex jure. De cenſibus verò domorum fratribus legatorum nihil quærimus, ſicut nec de aliis redditibus. Si autem antequam vendantur, aliquem inde cenſum dare volunt hi, in quorum tunc poteſtate ſunt illæ domus, nihil juris habere in eo proteſtamur, ſed eleemoſynam nobis ſpontè oblatam ſimpliciter recipimus, ſicut aliundè donatam. Quia verò Dominus docet nos cavere ab hominibus *Matth* 10. & Apoſtolus ab omni ſpecie mala abſtinere, *prima Theſſal.*5. ne putemur ab ignorantibus tranſgreſſores regulæ noſtræ, debemus apertè proteſtari nihil nobis juris in talibus donationibus velle habere, ſicut tenetur ſuſpectus de fornicatione omnia illa cavere, ex quibus poſſet iſta ſuſpicio probabilis judicari. Hæc omnia D. Bonaventura.

Sed quia in his caſus ſolet aliquando evenire, quòd annuus redditus ob temporis antiquitatem non comperiatur habere aliquem patronum, cui fieri debeat talis], ut ſupra, proteſtatio, decernimus, quòd in tali caſu ſervetur ſtatutum Ordinis Minorum ſub Paulo II. contentum in conſtitutionibus ſuper *cap.* 6. *Reg.* & §. *Inhibemus*. Quòd nimirum hujuſmodi redditus aſſignentur Rectoribus ſpiritualibus, aut temporalibus Collegiorum, aut Communitatum, Terrarum, aut Civitatum, qui tales eleemoſynas, ſive fructus,

vel

vel redditus annuos nomine Eccleſiæ Romanæ, vel donantium ſine fratribus exigant, & recipiant, & fratribus ſive aliis Sacerdotibus, quando fratres noluerint tales Miſſas, vel ſuffragia juxta piam intentionem benefactorum in toto, vel in parte ſecundum quantitatem talium obventionum interdicere faciant.

Item ſtatuitur, ut deinceps nulla inſtrumenta publica fiant à fratribus capitulariter congregatis, nec quocumque alio modo ſe habentibus, in quibus transferatur dominium, & proprietas alicujus capellæ, ſive ſepulturæ, cùm hoc omninò ſit contra Regulam, & noſtro repugnet inſtituto; nam quomodo aliquis dat quod non habet? Si tamen occaſio ſe obtulerit, in qua oporteat ſatisfacere devotæ fidelium voluntati, id fiat per modos noſtræ regulæ, & inſtituto congruentes. Eſt autem proteſtatio prædicta neceſſaria, ne ut ait D. Bonaventura, ab ignorantibus noſtrum inſtitutum regulæ noſtræ tranſgreſſores judicemur. Cujus Seraphici Doctoris ſententiam hìc inſerendam judicavimus, quatenùs è medio tollatur abuſus ignorantiſſimorum aliquorum, qui exiſtimantes Charibdim fugere, in Scillam inciderunt in favorem Ordinariorum, vel alicujus tertii, vel hæredis, renuntiantes prædicta legata, quaſi non eſſet opus proprietatis, & dominii donare, ſicuti accipere, & ſumma dementia alienum renuntiare.

De hujuſmodi autem bonis, ſeu illorum pretio, Generalis, vel Commiſſarius Generalis unà cum conſilio Guardiani, & Diſcretorum Conventus in uſum Sacriſtiæ, fabricæ Eccleſiæ, & Conventuum provideat, prout illorum neceſſitate perſpecta ſalubriter in Domino expedire arbitrabitur. Et de hac proviſione quamprimùm ſacram hanc Congregationem fideliter certiorem faciat. Hanc verò bonorum abdicationem, & legatorum renuntiationem fuiſſe executioni demandatam conſtare debebit huic Sacræ Congregationi ex Generalis, vel Commiſſarii generalis, & Ordinariorum atteſtationibus, gratis, & abſque ullo fratrum diſpendio concedendis.

Deinde à fratribus particularibus auferatur cujuſcumque rei proprietas, ſi quæ ſit, & omnia in communi redigantur

tur ad regul. Sac. Can. Apoſtol. Conſtit. & S. Concil. Trid. diſpoſitionem. Potiſſimùm verò tollantur pecuniæ, & quamprimùm inſumatur in veras, & communes ipſorum Conventuum neceſſitates; idq; fiat à Syndicis Apoſtolicis tantùm, ita ut nihil pecuniæ mediatè, vel immediatè ſuperſit in manibus, vel poteſtate fratrum etiam Superiorum.

380 Ad hæc tollatur abuſus Aromatariarum, ita ut de cætero illæ non retineantur, niſi ad uſum monaſteriorum dumtaxat, nec liceat res illarum cuique vendere.

381 Præterea nullo modo habeant in eorum Eccleſiis, vel Sacriſtis, aut alibi cippos, & truncos ordinatos ad offerentium, ſeu donantium pecunias, nec capſulas pro eleemoſynis Miſſarum.

Ac demum Superiores Regulares invigilent, ut fratres communi menſa utantur, divina officia temporibus debitis recitent, vacent orationi mentali, & divinum cultum diligenter exerceant, ac cætera impleant, ad quæ pro Regulæ obſervatione tenentur.

Hæc autem ſuperiùs expreſſa, fuiſſe ad effectum perducta conſtare debebit eidem S. Congregationi, ex atteſtationibus medio juramento Generalis, aut Commiſſarii generalis, aut Viſitatorum, prævia diligenti informatione capta in viſitatione ſingulorum Conventuum cujuſque Provinciæ. Romæ 14. Junii 1628.

382 Porrò ſupraſcriptis declarationibus, & decretis non adverſantur, quin potiùs favent alia decreta in Congregatione fabricæ S. Petri edita juſſu Sanctiſſimi D. N. in hæc verba.

Decretum Sac. Congregationis Fabricæ Principis Apoſtolorum de Urbe ſuper Legatis relictis PP. Minoribus de Obſervantia S. Franciſci.

CUM ſæpiùs fuerit habitus recurſus ad Sacram Congregationem Ven. Fabricæ S. Petri ſuper annuis Legatis factis, ſeu facien. ad favorem Fratrum S. Franciſci Minorum de Obſervantia, cum onere Miſsarum, ſeù Officiorum, ſive gratis, ſive alio modo.

Prætendente Ven. Fabrica S. Petri ad illam ſpectare propter

dd.

dd. Fratrum incapacitatem hujuſmodi Legatorum.

Dictis autem Fratribus allegantibus poſse annua legata hujuſmodi recipere tuta conſcientia, quatenùs hæres ex ſua libera voluntate voluerit illa dare in eleemoſynam, & committere fratribus dd. Miſsas, & Officia, juxta ſententiam S. Bonaventuræ, & Decreta S. Congregationis à S. D. N. Fratrum Minorum de Obſervantia S. Franciſci Ciſmontanæ familiæ Conſultationibus præpoſitæ, ſub die 4. Junii 1628. publicata.

Eàdem Sacra Congregatio pro opportuna præmiſsorum proviſione facta priùs relatione S. D. N. Urbano Papa VIII. ac de illius expreſso ordine, & mandato, decrevit in futurum ſuper hujuſmodi Legatis obſervari, ut infrà.

Quòd hujuſmodi Legata per debitores, vel hæredes non extinguantur, vel reducantur per compoſitionem cum Miniſtris Fabricæ faciendam, vel alio quovis modo; ſed illorum capitale, ſive ſors principalis, vel proprietas abſque aliqua diminutione conſervetur ſemper, & perpetuò ad effectum, ut in uſus Romano Pontifici pro tempore exiſtenti benè viſos poſſint applicari: ita tamen, ut quamdiù applicationem ſpecialem auctoritate Apoſtolica fieri non contigerit, hæredes, vel debitores poſſint liberè, ſi velint, dictis fratribus dare dicta annua Legata per eoſdem fratres recipienda in eleemoſynam, non autem per eos exigenda. Et quòd quævis extinctio, reductio, ſeu diminutio capitalis, ſeu proprietatis aliter abſque ſpeciali Romani Pontificis permiſſione facta, eo ipſo nulla ſit, nec debitoribus, aut aliis quibuſcumque ſuffragetur.

Quòdque Commiſſarii, aliique Miniſtri Ven. Fabricæ ſuper hujuſmodi capitale, ſeu proprietate ſupradicta, ſe de cætero non intromittant, nec dictos hæredes, ſeu debitores aliquo modo moleſtent, niſi ad effectum reinveſtiendi in caſu reinveſtimenti, ſeu providendi, ut conſervetur, ut ſuprà, aut aliàs in executionem applicationis auctoritate Apoſtolica fact. vel facien.

Et quòd nolentibus dd. hæredibus, vel debitoribus dare ſupradictis fratribus dd. eleemoſynas, ſeu annuas præſtationes, ſive Legata ut ſuprà ſolvere, vel illas, ſeu illa non ſolventibus, tunc & eo caſu lapſis duobus annis à die obi-

tus Teſtatorum, ſi fuerit maturatum Legatum, vel à die maturatæ illius ſolutionis, eadem fabrica, & illius Commiſſarii, & Miniſtri id totum, quod ſolutum non fuerit pro præterito, pro rata tamen, in qua fuerit ut ſupra elapſum biennium, vel ultra, poſſit & valeat annuas præſtationes hujuſmodi exigere, exigique facere ad ſui beneficium, juxta ſuas facultates, & Privilegia: ſalvo ſemper capitali, ſeu proprietate, ut ſupra, ad effectum, quòd hæredes, vel debitores (dummodò de eis per Romanum Pontificem pro tempore exiſtentem aliter non fuerit diſpoſitum, nec prædicta Legata in alios uſus ejus auctoritate applicata fuerint, vel applicari contigerit) poſſint, ſi velint, quandocunque futuris temporibus, & ſic deinceps in perpetuum dare dictis fratribus dicta annua Legata in eleemoſynam, ut ſupra, nec Fabrica eoſdem hæredes, vel debitores moleſtare poſſit, & valeat toties, & quoties caſus contigerit, niſi pro præterito, & tunc in illis terminis tantùm, poſt quorum maturationem fuerit elapſum biennium, vel ultra, ut ſupra; ſalva ſemper erectione Beneficiorum, & applicatione Legatorum, ſeu quorumcunque bonorum, & reddit
uum, ac jurium ejiſdem Beneficiis, ſeu aliis uſibus piis auctoritate Apoſtolica facta, vel in poſterum quandocunque, & quomodocunque facienda, & executione litterarum Apoſtolicarum deſuper expeditarum, ſeu expediendarum; itaut præfata decreta ad illas nequaquam ſe extendant, ſed illæ ſemper firmæ, & illæſæ remaneant, ac ſuos plenarios, & integros effectus ſortiri debeant, ita quòd neque Fabrica, neque hæredes, vel debitores præfati, ullo modo illas impedire, retractare, vel controvertere valeant, & ſalvis ſemper Sedis Apoſtolicæ auctoritate, ac facultatibus competen. dictæ Sacræ Congregationi Ven. Fabricæ.

Prohibuit tamen eadem Sacra Congregatio Fratribus ſupradictis ſub pœna excommunicationis ipſo facto incurrenda, ne audeant, ſeu præſumant, nec quilibet eorum audeat, ſeu præſumat per ſe, nec per alios Syndicos, Miniſtros, ſeu Procuratores tàm ſæculares, quàm Regulares dictas annuas præſtationes, ſeu Legata, nec judicialiter tam coram quocumque Judice Eccleſiaſtico, quàm ſæculari

Ordi-

Ordinario, vel delegato, ac aliàs niſi juxtà formam dicti Decreti Congregationis Fratrum Minorum de Obſervantia S. Franciſci Ciſmontanæ familiæ à Sanctiſſimo D. N. deputatæ, ab hæredibus ſeu quibuſvis aliis eorum debitoribus petere, minùſve dd. hæredibus ſeu debitoribus facere aliquas receputas pro dd. annuis præſtationibus, niſi pro rata, & pecunia, ſeu eleemoſynis ſupradictis cum effectu, ac verè, & realiter eiſdem fratribus data, vel ſoluta, ſeu datis, vel ſolutis, nec ſub alia data, niſi ſub ea, qua verè fuerit iiſdem Patribus, aut aliis pro eis facta realis ſatisfactio, & inſuper, ne Proviſos Apoſtolicos pro tempore de Beneficiis, quibus Legata ſupradicta fuerint applicata, vel eorum Procuratores, & miniſtros ſuper erectione dd. Legatorum directè, vel indirectè impedire, vel moleſtare quovis quæſito colore, vel prætextu audeant, vel præſumant. In quorum fidem, &c.

Dat. Romæ ex Collegio ejuſdem Sacræ Congregationis die 14. Februarii 1633.

Dominicus Card.

Loco ✠ Sigilli.

Verba, Congregationis particularis ab Urbano VIII. Fratrum Minorum de Obſervantia Ciſmontanæ Familiæ Conſultationibus præpoſitæ, in Deciſionibus præcedentibus allegatæ.

383 SAcra Congregatio &c. ſed quia in his caſibus ſolet aliquando evenire, quod annuus redditus ob temporis antiquitatem non comperiatur habere aliquem Patronum, cui fieri debeat talis, ut ſupra, proteſtatio, decernimus, quod in tali caſu ſervetur Statutum Ordinis Minorum ſub Paulo II. (Julio II.) ſuper cap. 6. Regulæ §. *Inhibemus*, quod nimirum hujuſmodi redditus aſſignentur Rectoribus Spiritualibus, aut temporalibus Collegiorum, aut Communitatum, Terrarum, aut Civitatum, qui tales eleemoſynas, ſive fructus, vel redditus annuos nomine Eccleſiæ Romanæ, vel donantium ſine fratribus exigant, & recipiant,

piant, & à Fratribus ſive aliis Sacerdotibus, *quando Fratres voluerint* tales Miſſas, vel ſuffragia juxta piam intentionem benefactorum in toto, vel in parte ſecundum quantitatem talium obventionum, dici faciant.

Decretum Sac. Congregationis Fabricæ S. Petri circa Legata relicta Minoribus de Obſervantia in locis, in quibus Venerab. Fabrica locum habet promulgatum ſub die 14. *Februarii* 1633.

384 CUm ſæpiùs &c. eadem S Congregatio cenſuit pro opportuna prædictorum proviſione, facta priùs relatione Sanctiſſimo Domino Noſtro Papę Urbano VIII. ac de illius expreſſo ordine, & mandato decrevit in futurum ſuper hujuſmodi Legatis obſervari ut infrà. Quod hujuſmodi Legata per debitores, vel hæredes non extinguantur, vel reducantur per compoſitionem cum Miniſtris Fabricæ faciendam, vel alio quovis modo; ſed illorum capitale, ſivè ſors principalis, vel proprietas abſque aliqua diminutione conſervetur ſemper, & perpetuò ad effectum, ut in uſus Romano Pontifici pro tempore exiſtenti benè viſos poſſint applicari. Ità tamen ut quamdiu applicationem ſpecialem authoritate Apoſtolica fieri non contigerit, hæredes, vel debitores poſſint liberè ſi velint, dictis Fratribus dare annua Legata per eoſdem fratres recipienda in eleemoſynam, non autem per eos exigenda.

Quodque Commiſſarii, aliique Miniſtri Ven. Fabricæ ſuper hujuſmodi Capitale, ſeù proprietate ſupradicta, ſe de cætero non intromittant, nec dictos hæredes, ſeù debitores aliquo modo moleſtent &c.

385 Et quod nolentibus dd. hæredibus, vel debitoribus dare ſupradictis Fratribus dictas Eleemoſynas, ſeù annuas præſtationes, ſive legata ut ſupra ſolvere, vel illas, ſeù illas non ſolventibus, tunc, & eo caſu lapſis duobus annis à die obitus Teſtatorum, ſi fuerit maturatum Legatum, vel à die maturatæ illius ſolutionis, eadem Fabrica, & illius Commiſſarii, & Miniſtri id totum, quod ſolutum non fuerit, pro præterito pro rata tamen in qua fuerit ut ſupra, elapſum biennium, vel ultrà poſſit, & valeat annuas

nuas præſtationes hujuſmodi exigere, exigique facere ad ſui beneficium juxtà ſuas facultates, & privilegia, ſalva ſemper proprietate, ſeu capitali, ut ſuprà, ad effectum, quod hæredes, vel debitores &c. poſſint, ſi velint, etiam quandocumque futuris temporibus, & ſic deinceps in perpetuum dare dd. Fratribus dicta annua Legata in Eleemoſynam &c. *Et inferius præſervatur Decretum Congreg. particularis ſub Urbano VIII. ſuperius relatum ſequentibus Verbis.* Prohibuit tamen eadem S. Congr. Fratribus ſupradictis ſub pæna Excommunicationis ipſo facto incurrenda, ne audeant, ſeu præſumant, nec quilibet eorum audeat, ſeù præſumat per ſe, nec per alios Syndicos, Miniſtros, ſeu Procuratores tam Sæculares, quam Regulares d. annuas præſtationes, ſeu Legata, nec judicialiter tam coram quocumque Judice Eccleſiaſtico, quàm Sæculari Ordinario, vel Delegato, nec aliàs niſi juxtà formam dicti Decreti Congreg. Fratrum Minorum de Obſervantia S. Franciſci Ciſmontanæ Familiæ à Sanctiſs. D. Noſtro deputatæ ab hæredibus, ſeu debitoribus petere, minuſve dd. hæredibus, ſeu debitoribus facere aliquas receputas pro dd. annuis præſtationibus, niſi pro rata, & pecunia, ſeu Eleemoſynis ſupradictis cum effectu, ac verè & realiter eiſdem Fratribus data, vel ſoluta, ſeu datis, vel ſolutis, nec ſub alia data, niſi ſub ea qua verè fuerit iiſdem Fratribus, aut aliis pro eis facta realis ſatisfactio.

Decretum ejuſdem S. Congreg. Fabricæ ad providendum indemnitati Fratrum in annuis Legatis, & occurrendum hæredum, vel executorum malitiæ, editum die 15. Decembris 1646.

386 SAcra Congregatio Generalis Rev. Fabricæ Sancti Petri de Urbe ad conſulendum non minus indemnitati Fratrum Ordinis Minorum de Obſervantia Sancti Franciſci, quàm providendum malitiæ hæredum, & aliorum quomodolibet obligatorum, qui differunt ultra biennium illis ſolvere annua Legata pia cum oneribus Miſſarum, ſeu Officiorum, vel etiam gratis dictis Fratribus, ſeu eorum

Eccleſiis relicta, ac in futurum relinquenda, ſub ſpe poſteà ſuper illis pro minori ſumma ſe componendi cum Commiſſariis, & aliis Rever. Fabricæ Miniſtris, & Officialibus, prohibuit, & expreſsè mandavit Commiſſariis, Æconomis, Secretariis, & aliis quibuſcumque Officialibus, & Miniſtris Reverendæ Fabricæ præſentibus, & futuris, & tàm Urbis, & Status Eccleſiaſtici, quàm Regni Neapolis, & aliorum quorumcumque Locorum ſub pœnis arbitrio ejuſdem Sacræ Congregationis, ne de cætero cum hæredibus, vel aliis quomodolibet obligatis ad ſolutionem dictorum Legatorum ad aliquam compoſitionem, remiſſionem, vel tranſactionem deveniant, ſed ab illis omnes annatas ſuprà biennium decurſas, & non ſolutas integraliter exigant, & exigere faciant in beneficium dictæ Reverendæ Fabricæ ſine relaxatione alicujus minimæ portionis, ſeu quantitatis, ſervato in reliquis tenore Decreti in hac materia ab eadem Sacra Congregatione editi ſub die 14. Februarii 1633. & compoſitiones &c. eo ipſo nullas, & irritas eſſe decrevit, mandans &c.

Breve S. M. Urbani VIII. editum poſt decreta prædicta, quæ ad tenorem ejuſdem Brevis poſteriùs editi intelligenda veniunt.

URBANUS OCTAVUS.

Ad futuram rei memoriam.

387 EXponi nobis fecit dilectus Elias Petiot Doctor Theolog. Pariſienſis Fratrum Ordinis Minorum S. Franciſci Regularis Obſervantiæ, Turoniæ Miniſter Provincialis, cum omnibus Superioribus, & ſubditis ejuſdem Provinciæ, quod ipſi à dilecto etiam filio Didaco de Cea Ordinis eorumdem Minorum Lectore jubilato, Almæ Angelorum Provinciæ, & Ordinis Patre, ac in Romana Curia pro Ultramontana familia Commiſſario Generali, & de mandato, & authoritate dilecti filii noſtri Franciſci S. Laurentii

rentii in Damaſo Diaconi Cardinalis Barberini nuncupati, S. R. E. Vicecancellarii, noſtri ſecundum carnem, ex fratre Germano nepotis, dictique Ordinis apud nos, & Sedem Apoſtolicam Protectoris; in præfatæ Provinciæ ſpecialem Commiſſarium, pro alienandis bonis immobilibus, ſi quæ fuerint extra Conventus dictæ Provinciæ ſumpta, ac alias ſub certis modo, & forma, ibi expreſſis conſtitutus, & deputatus fuit, prout in dicti Didaci Commiſſarii Generalis hujuſmodi deſuper confectis patentibus litteris tenoris ſubſequentis, videlicet.

388 Frater Didacus de Cea Ord. Min. Regularis Obſervantiæ lector Jubilatus, Almæ Angelorum Provinciæ, & Ordinis Pater, ac in Romana Curia pro univerſa familia Ultramontana Commiſſarius Generalis, & ſervus; Dilecto nobis in Chriſto R. P. Fr. Eliæ Petiot ejuſdem Ordinis, & inſtituti, Provinciæ verò Turoniæ Provinciali Miniſtro, ac Doctori Theologo Pariſienſi ſalutem, & pacem in Domino ſempiternam. Cum Eminentiſs D. Card. Franciſco Barberino S. R. E. Vicecancellario nec non totius noſtræ Seraphicæ Religionis vigilantiſſimo Protectori, Correctori, & Gubernatori, exponi feceris una cum omnibus, & ſingulis ejuſdem Provinciæ, Superioribus, & ſubditis, quod dicta Provincia quondam Conventualium, zelo ſuæ profeſſionis ducta, & devotis accenſa deſideriis olim quidem Regulæ ſuæ Obſervantiam amplexa fuerit, & formam vivendi, & diſciplinæ Patrum Obſervantiæ acceptaverit, nuper verò à S. D. N. Urbano VIII. in litteris ſuis Apoſtolicis ſub datis hic Romæ 18. Junii præſentis anni declarata fuerit, & de novo incorporata Regulari Obſervantiæ cum omnibus privilegiis, juribus, exemptionibus, & immunitatibus, quibus dicta Provincia, cum provinciis Franciæ, S. Bonaventuræ, & Conventus Pariſienſis ab antiquo gaudere conſueverunt.

389 Propterea ad felicius dictæ Provinciæ, & Fratrum conſcientias ſerenandas, & Sanctæ Regulæ noſtræ Seraphicæ nitorem, & obſervantiam reſtituendam, ſupplicaveris, quatenus concedamus tibi licentiam, ut cum Conſilio Syndicorum Conventuum reſpectivè poſſeſſiones, prata, & alia immobilia (ſi quæ fuerint extra Conventuum ſep-

ta) ſic vel alienes, vel diſponas, prout melius regimen dictæ Provinciæ, & Conventuum utilitas poſtulaverint; quia autem dicta alienatio, & diſpoſitio non poteſt executioni mandari, abſque ſingulari ejuſdem Eminentiſſimi Protectoris mandato, & modo ab illo aſſignando, quo debite, & congruè omnia, ſi quæ intervenerint impedimenta tollantur, & quatenus dicta hujuſmodi alienatio, vel diſpoſitio ſuum tandem integrum, & plenarium ſortiatur effectum. Hinc eſt, quod auctoritate ejuſdem Em. Protectoris nobis in hac parte ſpecialiter commiſſa, præſentium tenore, & vigore, te, qui de Religionis zelo, morum integritate, & prudentiæ claritate plurimum in Domino comendaris, ejuſdem dictæ tuæ Provinciæ ſpecialem Commiſſarium nominamus, & inſtituimus omni meliori modo, quo poſſumus, & opus fuerit; etiam cum plenitudine poteſtatis agendi, ſollicitandi, & procurandi per te, vel per alium, ſeu alios dictæ Provinciæ benemeritos Patres, à te deputandum, vel deputandos, ad cujus, vel quorum nominationem, & ad facultatem eligendi, ſpecialem licentiam, & authoritatem concedimus, quatenus dictæ poſſeſſiones, prata, & alia immobilia, ſi quæ fuerint extra Conventuum ſepta, intra unum annum, vel ad ſummum duos à debita præſentium notitia computandum, ſic vel alienentur, vel diſponantur, ut dictæ Provinciæ ſelicius regimen, & Religionis decor poſtulaverint.

390 Et proptereà eadem authoritate Eminentiſs. Protectoris, & earumdem ſerie noſtrarum prædictos Syndicos Conventum reſpectivè, tamquam Generales per ſanctiones Pontificias Procuratores, & Æconomos Apoſtolicos, hortamur in Domino, & quantum in nobis eſt injungimus, & mandamus, quatenus dictam alienationem, ſeu diſpoſitionem, conſilio, & auxilio ſuo promoveant, ut ſcilicet fiat ſecundum requiſitas juris ſolemnitates, & debitum Seraphicæ noſtræ inſtitutionis modum, ſcilicet dictorum bonorum dominium, poſſeſſionem, & proprietatem puritati noſtræ Regulæ Obſervantiæ repugnantem in perpetuum abdicando, & ad quos de conſilio Fratrum cujuſque Conventus melius ſecundum Deum, & fructuoſius

ſecun-

ſecundum licitam utilitatem Conventuum videbitur expedire, tranſmittendo, & alienando.

391 Inſuper ad ſerenandas Fratrum conſcientias, eadem authoritate Eminentiſs. facultatem tibi concedimus; quatenus Fratribus, & Conventibus dictæ Provinciæ vice noſtra declares: imò nos nomine, & authoritate dicti Eminentiſs. Protectoris declaramus, dictos Conventus, Fratreſque Minores reſpectivè licitè, validè, tuta, & ſalva conſcientia *tenere poſſe annua, & perpetua Legata, vel certos aliquos redditus, aut proventus annuos*, & perpetuos præfatæ puritati noſtræ regulæ conſentaneos, per modum Eleemoſynæ, aut (juxta primam, & præcipuam Sancti Patris Franciſci vivendi rationem, ejus conſilio, & exemplo firmatam, & roboratam) pretii, ſeu mercedis vice, pro ſpirituali dictorum Fratrum noſtrorum labore recipiendos, nempe pro Miſſarum ſolemnium, privatarumque ſacrificiis, aliiſque Divinorum Officiorum oneribus, ſecundum pias benefactorum, ſeu vivorum, aut defunctorum intentiones inſtitutis: ſive pro fabricis, & reparationibus Eccleſiarum noſtrarum, ſive pro ſtudiis Sacræ Theologiæ, & bonarum diſciplinarum, nec non aliis Conventuum utilitatibus, ſive pro prædictis omnibus cauſis, aut aliqua illarum diviſim, vel conjunctim jam diù prædictos redditus, aut proventus fundatos, & conſtitutos, vel fundandos, & conſtituendos ſuper hujuſmodi bonis cujuſcumque ſint naturæ (nunc, & in perpetuum abdicandis, tranſmittendis, & alienandis) juxtà prædictos modos licitos, & puritati Regulæ noſtræ congruos reſervando, & retinendo, *facta prius ex animo, & optimo corde dictorum redditum, aut proventuum, ſimili, vel efficaciori proteſtatione, & renuntiatione, à Doctore noſtro Seraphico P. Bonaventura præſcripta, atque obſervata*, & quod dicti redditus, aut proventus in unoquoque Conventu non ſint in tanta copia, & exceſſiva quantitate, ut mendicitatem excludant, aliiſque ſervatis clauſulis, & circumſtantiis, *nec non gratiis, & juribus contentis, & expreſſis in allegatione pro ſuſtinenda validitate fundationis, & perpetuorum legatorum Conventus Victoriæ, Sancti Patris noſtri Franciſci Recollectorum in Hiſpania, alias per nos præſentata Eminentiſſimis Dominis Cardina-*

 dina-

dinalibus Sacræ Congregationis Concilii Tridentini, & ab eis approbata, & confirmata per decreta edita ſub datis hic Romæ vigeſima Junii, & tertia decima Julii anno Domini 1635.
Ut autem facilius, opportunius, & exactius injunctum tibi
392 munus abſolvere poſſis, ejuſdem Eminentiſſimi Protectoris authoritate, præcipimus omnibus, & ſingulis dictæ Provinciæ Fratribus Superioribus, & ſubditis in virtute ſanctæ Obedientiæ, & ſub pœna privationis propriorum officiorum, nec non excommunicationis latæ ſententiæ, & etiam prædictis Conventuum Syndicis Apoſtolicis, ut te, vel alium, ſeu alios intra prædictum, & præfixum tempus, velut legitimum, ſeu legitimos dictæ Provinciæ Commiſſarium, ſeu Commiſſarios ad prædicta (ut fertur) ſpecialiter, & expreſsè deputatum, vel deputandum, aut deputandos, cum omnibus gratiis, ac juribus aliis Commiſſariis concedi ſolitis recipere, recognoſcere, & revereri velint, & debeant ibi, aut illi, vel illis, quæ nec Cultu Divino, aut Animæ ſuæ, nec evidenti, & Spirituali Conventuum utilitati contraria ſunt, prompti, & hilariter obtemperaturi: Mònentes ut in hujuſmodi muneris executione, nihil aliud penitus, niſi prædictorum Cultus Divini augumentum, Domorum Domini decorem, ſtudiorum neceſſitatem, & domum cujuſcumque Conventus utilitatem Spiritualem noſtro Minorum ſtatui, & Regularibus inſtitutis dictæque Provinciæ privilegiis nuper confirmatis (ut præfertur) congruentem præ oculis habeas. Vale Deumque pro nobis exora. Datum Romæ in Conventu Aracælitano die 10. Julii anno 1637. In quorum fidem manuali noſtro Syngrapho, & majori officii noſtri Sigillo preſentes munivimus.

393 Cum autem ſicut eadem expoſitio ſubjungebat præfati Exponentes præmiſſa pro illorum firmiori ſubſiſtentia, & validitate Apoſtolicæ noſtræ confirmationis robore communiri ſummopere deſiderent. Nos dictum Eliam alioſque præfatos ſpecialibus favoribus, & gratiis proſequi volentes, & eorum ſingulares perſonas à quibuſvis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis à jure, vel ab homine, quavis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet

dolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium, dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſolventes, & abſolutos fore cenſentes, ſupplicationibus illorum nomine nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati, deputationem de perſona dicti Eliæ in ſpecialem Commiſſarium Generalem (ut præfertur) factam, ac deſuper confectas præinſertas litteras, cum omnibus, & ſingulis, in eis contentis expreſſiſque Apoſtolica authoritate tenore præſentium confirmamus, & approbamus, illiſque inviolabilis Apoſtolicæ firmitatis robur adiicimus, ac omnes, & ſingulos, tam juris, quàm facti, quantumvis ſubſtantiales defectus, ſi qui deſuper quomodolibet intervenerint ſupplemus.

394 Mandantes propterea omnibus, & ſingulis ad quos ſpectat, & pro tempore quomodolibet ſpectabit, ut dictum Eliam, alioſque præfatos præinſertarum, præſentiumque litterarum noſtrarum commodo, & effectu pacifice frui, & gaudere ſinant, & faciant, nec illos deſuper à quoquam quomodolibet moleſtari perturbari, vel inquietari permittant, ac decernentes, eaſdem præinſertas, patenteſque litteras, validas firmas, & efficaces exiſtere, & fore, ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere ab omnibus, & ſingulis, ad quos ſpectat, & pro tempore quomodolibet in futurum ſpectabit inviolabiliter obſervari, dictiſque exponentibus pleniſſimè in omnibus, & per omnia ſuffragari debere, ac irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam quavis auctore ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

395 Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, ac prædictorum Ordinis, & Provinciæ, etiam juramento confirmatione Apoſtolica, vel alia quavis firmitate roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, illorum omnium tenore præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſsè derogamus: cæteriſque contrariis quibuſcumque. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem

ſub annulo Piſcatoris die vigeſima ſeptima Julii 1637. Pontificatus noſtri anno decimo quarto.

M. A. Maraldus.

396 ET ulteriùs prolegato relicto pro pitantia, fuit ſemper ſenſus S. Congregationis Boni Regiminis Urbis, quæ ultra ſuperius deducta ſub die 22. Junii 1652. ita dedit litteras. *Viterbo Governatore. Mentre per il paſſato i Frati Minori Oſſervanti di S. Franceſco di Canino ſiano ſtati ſovenuti da ſcudi dieci l'anno per la pietanza, e di altri ſcudi quindeci per il vino da quella Communità la S. Congreg. ſi contenta, che poſſa continuarſeli la medeſima limoſina, onde piacerà a V. S. concederlene la facoltà opportuna.*

Ac pro veſtiario habetur reſolutio ejuſdem S. Congregationis ſub die 12. Novembris 1661. Perugia Governatore: *Queſti Emin. Signori doppo havere veduta l'informazione di V. S. ſono ſtati di parere, che ella proveda, che li Frati di S. Franceſco Minori Oſſervanti di Nocera, ſiano ſodisfatti dell' annua riſpoſta di ſcudi ſette, e b. 50., che gli ſono ſtati aſſignati da quel pubblico ſotto titolo di Veſtiario tanto eſeguiſca, e Dio la proſperi.*

397 Immò pro Carne aſſignata Mendicantibus à Communitate illamque poſſe à lanione illius licitè exigi habemus caſum deciſum per doctiſſimum, & vigilantiſſimum Opid. Cerrum A.C. locumtenentem in cauſa Sabinen præſtationis Carnis inter RR. PP. de Obſervantia B. M. Virginis de Lilio, & Joſephum Gentilem ſubſtinentem jura Communitatis Malleani cum mandato de exequendo judicatum de fratribus favore RR. PP. relaxato, ac cum ſententia emanata ſub die 24. Martii 1708. per acta Babucci Notarii A.C.

398 Ac S. Congregationis Concilii, quæ ita invariate pro obſervatione præfati decreti Rev. Fabricæ circa legata pro pietantia relicta mandavit, & in ſpecie in Æſina legati 4. Maii 1697. Cujus reſolutio Magiſtralis hæc eſt.

Baldaſſar de Calvanis anno 1639. Inſtituta hærede uſufructuaria Pieria uxore gravavit tàm ipſam, quàm hæredes proprietarios ad tradendum in perpetuum PP. Cappuccinis eleemoſinam Juliorum

ctorum ſeptem ſingulis hebdomadis pro duobus ferculis, ſeù pitantiis, injuncto onore eidem Pieriæ faciendi intra certum tempus inveſtimentum æquivalens annuæ ſatisfactioni prædicti legati per hæc verba. Laſcia la medeſima Sig. Pieria mentre ſarà viva, e gli infraſcritti heredi, e ſucceſſori in infinito ſiano obligati, ſi come eſſo teſtatore eſpreſſamente comanda di fare due volte la ſettimana l'elemoſina alli Cappuccini di Geſi di giulii tre e mezzo per ciaſcheduna volta di Carne, ò peſce, e che per detto effetto pagati li ſcudi 200. di legato fatto di ſopra per l'altare di S. Giuſeppe della Sig. Pieria ſua conſorte tra lo ſpazio di quattro, ò cinque anni, ò quanto prima ſi poſſa ſi ponga a frutto quella quantità di denaro, che ſarà baſtante per il ſtabilimento perpetuo delle dette elemoſine delle due pietanze la ſettimana per li detti PP. e che ſino a detto Cumulo, ò ſtabilimento la Sig. Piera ſi compiaccia ſi come eſſo Teſtatore la grava di tener comunicati li frutti della ſua dote, e contradote pregando il medeſimo Sig. Teſtatore li detti Padri Cappuccini per la detta Carità di pregare nelle loro Orazioni per l'anime d'eſſo e de ſuoi Antenati morti &c.

Neglexerunt tàm Pieria, quàm primi hæredes nedum primum inveſtimentum verum etiam traditionem ſupradictę eleemoſinæ, per plures annos. Quare Nicolaus, & Teodorus de Calvanis hæredes mediati condemnati fuerunt à Rev. Fabrica per viam compoſitionis ad ſolutionem ſcutorum 300. pro eleemoſinis decurſis, & non ſolutis.

Modo autem volentes iidem hæredes executioni demandare præfati Teſtatoris voluntatem quoad inveſtimentum capitalis prædicti oneris eo ſub fundamento, quod ubi ad formam teſtamenti factum fuiſſet inveſtimentum de anno 1639. vel paulo poſt fructus illius aſcendentes tunc ad annua ſcut. 36. vix hodie aſcenderent ad medietatem attenta notoria diminutione fructuum cenſuum aliorumque ſtabilium.

399 Verum audito deſuper Epiſcopo comprobante narratorum veritatem excitata fuit difficultas. An onus inveſtimenti tamquam adiectum executioni legati dicatur ſtare demonſtrativè, vel taxativè itaut inveſtimentum modo faciendum ſit ab hæredibus perpetuò manutenendum pro integra ſatisfactione ſummæ legatæ: Cumque placuerit EE.VV. demandare, ut inſtantia prædicta deſcriberetur in folio. Hinc in præſenti Congregatione infor-

informantibus prædictis hæredibus exquiritur.

1. *An, & in qua quantitate præfatum Inveſtimentum ſit faciendum.*

2. *An poſt factum Inveſtimentum, ac ſuperveniente aliqua diminutione tàm in capitali, quam in fructibus hæredes teneantur cum bonis hæreditariis perpetuo ſupplere ſummam deficientem.*

Die 4. Maii 1697. S. C. EE. S. R. E. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum cenſuit, ad primum faciendum eſſe inveſtimentum in quantitate æquivalenti ad integrum onus. Ad ſecundum reſpondit affirmativè.

Faventina legatorum: In aſſignatione bonorum facta per Conſtantiam Sevarolam de anno 1657 ad effectum fundandi in Terra Mutilianæ, vel Beneficium Eccleſiaſticum, vel Monaſte-
400 *rium Monialium tria onera fundatrix impoſuit. Primum annuæ præſtationis libr. 100. Olei, pro manutentione lampadis ante Sacras Reliquias in Eccleſia PP. Cappucinorum dictæ Terræ Secundum librar. 25 ceræ albæ pro uſu ejuſdem Eccleſiæ, & Tertium denique unius ferculi valoris ſolidorum 20 ipſis PP. Cappucinis per ſingulas hebdomadas ſubminiſtrandi.*

Secuta de anno 1686 Monaſterii fundatione recuſarunt Moniales ſubminiſtrare dictas præſtationes ſub pretextu omnimodæ incapacitatis Fratrum Cappucinorum, quare ad inſtantiam Alexandri Bonconi, tamquam unius de populo citatis, & informantibus quoque Monialibus declarari humiliter ſupplicatur.

1. *An Monaſterium Monialium teneatur ſubminiſtrare ſingulis annis dictas libras 100. Olei, & 25. Ceræ albæ pro uſu Eccleſiæ Cappucinorum.*

II. *An ſimiliter teneantur præſtare ſingulis hebdomadis ſupradi-*
401 *ctum Ferculum bon. 20. pro ipſis Cappucinis.*

Die 2. Martii 1697. S.C. EE. S. R. E. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum ad primum reſpondit affirmativè.

Ad 2. Cenſuit ſervanda eſſe decreta Congregationis Fabricæ die 4. Februarii 1633

402 Quę procedunt etiamſi aſſignatio bonorum fieret in contractu inter vivos uti habemus caſum deciſum per S. C. Fabricæ in Imolenſ. legati, ſeù Donationis ſub die 16. Martii 1707. ubi fuit dictum favore RR. PP. Obſervantium Imolæ ad excluſionem Tribunalis R. Fabricæ *non intrare illius privilegia*, ſuper qua controverſia quia elaboratiſſimæ

fue-

fuerunt diſtributæ allegationes doctiſſimorum cauſæ Patronorum, & Advocatorum meritò pariter illas ſubnectere exiſtimavi ad oſtendendum, quòd in hujuſmodi controverſiis omnia neceſſaria motiva hinc inde fuerunt perpenſa audito Commiſſario, & Fiſcali ejuſdem S. Tribunalis, & deciſum *non intrare privilegia Fabricæ*, attenta capacitate Religioſorum in recipiendis hujuſmodi legatis ex capite eleemoſinæ adversùs quam reſolutionem cum denuò fuerit provocatum ad idem Tribunal, hoc perpenſis denuò partium rationibus ſub die 20 Julii ejuſdem Anni eamdem reſolutionem confirmavit cum reſcripto *in Deciſis*.

Informatio diſtributa coram S. C. Rev Fabricæ ad inſtantiam Executoris piæ Voluntatis Mariæ Quainæ donantis.

Imolen. Donationis.

403 EMinentiſſime, & Reverendiſs. Domine. Videtur ſtandum in deciſis 17. Martii proximè preteriti pro exequutione piæ voluntatis bon: mem: Mariæ Quainæ de Ferreriis; inter acerba ſiquidem mortis diſcrimina ſummæ Juſtiniani clementia guttam hanc conſolationis infundere languentibus mortalibus generoſiſſimè voluit, ut ſuprema morientium elogia ipſiſmet Imperialibus ſanctionibus eſſent æqualia, utque proindè moriens homo in Teſtamento, tamquam Imperator, leges condere poſſet, ut generaliter videre eſt in ſ. *Diſponat Authent. de Nupt.*, & in noſtris terminis advertit *Simon. de Pret. de Interpræt. ultim. voluntat. lib* 5 *dub.* 2 *num.* 68.; Nihil propttereà magis cordi eſſe debet, quàm ut piæ Morientium diſpoſitiones punctualiter exequutioni demandentur, ut dicitur in *l.* 1 *Cod. de Sacroſanct Eccleſ.*, & ad rem obſervat *Rot. in deciſ.* 297. *num* 8. *coram Royas*.

404 Præcipuè quando iſtæ unicè directæ ſunt in ſuffragium animarum Defunctorum, & reſpiciunt Divinum Cultum, Sanctorumque venerationem, qualis eſt diſpoſitio, ſeù donatio, de qua agimus, dum nihil aliud deſideravit

æque

æque nobilis, ac pia mulier, quam = *à maggior gloria di Sua Divina Maeſtà vedere ſolennizati li giorni feſtivi della Beatiſſima Vergine Maria, e de' Santi Vincenzo Ferrerio, Sant'Antonio da Padova, S. Giuſeppe, e Sant'Anna di lei Protettori, ed Avvocati con la celebrazione delli infraſcritti Sagrifizii da ſeguire, e farſi nelle infraſcritte Chieſe,* = ut ampliando regulam ſupra poſitam, & ulteriùs obſervando, quòd aliàs retraherentur Fideles ad piè diſponendum, obſervant Adducti per *Ricc. deciſ.* 24. *num* 47. *par.* 2., *& Rot. deciſ.* 157. *num.* 8. *par.* 7. *recent.*

405 Nec dicatur, quòd iſta non procedant, quandò quis talitèr diſponendo operatur in fraudem legis, vel adversùs ejus prohibitionem; Id enim in noſtris terminis nullatenùs verificatur, ad quod demonſtrandum præmittimus, quòd incapacitas PP. Reformatorum S. Franciſci circa annua Legata cum onere celebrationis Miſſarum, licèt ipſorum reſpectu ampliſſima ſit ratione modi, seù jure actionis ex Teſtamento aliquid annuatim percipiendi, non eſt tamen talis, neque ſimplex, & abſoluta quoad ſubſtantiam, & habito reſpectu ad Hæredes, seù Teſtamentarios Executores, ſed ab hac Sacra Congregatione die 14. Februarii 1633. modificata fuit cum illa conditione, ut dicti Religioſi talia annua legata nullatenus poſſint exigere, Hæredes verò, ſi velint, poſſint liberè, & per viam eleemoſynæ dare ſummam ſibi ipſis in Teſtamentis præſcriptam, ut videre eſt apud *Fagnan. in cap. Nimis prava ſub num.* 61. *de Exceſs. Prælat.*, *& apud Panimoll. deciſ.* 60. *adnot.* 3 *ſub nu.* 9. ibi = *Ità tamen, ut quandiù applicationem ſpecialem authoritate Apoſtolica fieri non contingeret, Hæredes, vel Debitores, poſſint liberè, ſi velint, dictis Fratribus dare dicta annua legata per eoſdem Fratres recipienda in eleemoſynam, non autem per eos exigenda* = quæ reſolutio approbata in ſpecie fuit à ſan: mem: Urbano VIII. teſtibus Fagnano, & Panimolla ubi ſupra, & ſemper ab inde citra ab hac Sac. Congregatione punctualiter executa fuit, idemque reſolvit Sacra Congreg. Concilii in Faventina 2. Maii 1697. ibi = *Serventur decreta Congregationis Fabricæ die* 14. *Februarii* 1633. = *lib* 47. *Decret. fol.* 92., & per eadem præciſa verba *in Salernitana* 14. *Junii* 1704. *lib.* 54. *Decret. fol.* 203.

Hujuſ-

406 Hujuſmodi verò decreta nimis clara, & litteralia ſunt, & propterea nulla egent interpraetatione deſumenda ab antecedentibus decretis anni 1628., quibus in omnem caſum uti poſteriora eſſent præferenda ex adductis per *Rotam in deciſ. 495. num. 1. coram Emerix Juniore*; Præcipuè quià ſanctæ mem. Urbanus VIII. anno 1637. in Brevi per extenſum impreſſo *apud Dñum Piton. diſcept. Eccleſ. tom. 1. fol.* 32. in omnibus, & per omnia proceſſit cum dictis poſterioribus anni 1633. non autem cum anterioribus anni 1628.

407 Viva autem ratio omnium præmiſſorum, quam adducunt *Barboſa de jure Eccl. cap. 27 num. 81.*; *Sanchez ad præcept. Decalogi lib. 7. cap. 26. num.* 50., *Amoſt. de cauſis piis lib. 4. cap. 3. num.* 74., *& Rota deciſ.* 1326. *num.* 19 *coram Emerix juniore*, illa eſt, quòd Teſtatores in his terminis duo demandaſſe cenſentur, & ſatisfactionem onerum reſpectu ſuorum hæredum, & acquiſitionem Legati quoad Religioſos; *ſtante autem horum incapacitate* (*ſunt verba dict. deciſ.* 1326 *nu.* 19. *coram Emerix jun.*) *remanent quidem nulla in ordine ad ipſos, itaut eis nullum jus tribuant ad illorum conſecutionem, ſed adhuc onus adimpleri debet ex parte hæredis, vel executoris* = cum aliis adductis à Dño meo Advocato Pitonio in ejus *diſcept. 2. nu. 11., & ſequen., & per totam*, ubi ſolidè probat, quòd annua legata prohibita ſunt Fratribus minoribus ratione modi per Teſtatores expreſſi, itaùt nullam actionem habeant ex Teſtamento, ea ratione, quià ſola actio civilis eſt illa, quæ repugnat Regulæ Seraphicæ, non autem prohibita ſunt ejſdem Fratribus quoad ſubſtantiam, quià illorum capaces ſunt per viam eleemoſynæ, Idque numero antecedenti comprobaverat ex univerſali conſuetudine totius Seraphicæ Religionis, *& à num.* 58 *idem probat*, mediante rotundo Brevi ſanct. mem. Urbani VIII.

408 Indeq; communiter inferunt Doctores, & Sacra Rota infra allegandi, quòd ſimilia legata non ita corruunt, aut caducantur, ut hæres, aut Executor omninò liberetur ab oneribus ipſi injunctis, ſed idem Hæres, quantum in ſe eſt, adhùc tenetur Teſtatoris voluntatem adimplere modo meliori, quo fieri pòteſt, ne Anima Teſtatoris iiſdem debitis ſuffragiis, & injunctis Anniverſariis privetur; Imò tenetur eadem onera in eiſdem Eccleſiis, & per eoſdem

Reli-

Religioſos adimpleri facere, & quatenùs id negligatur ab Hærede, Loci Ordinarius, uti piarum voluntatum Executor, procurare tenetur, ut videre eſt apud *Marant. reſponſ. 41. num 78., & ſequen. lib. 1., Sanchez ad præcept. Decal. lib. 7. cap. 26. num. 50., Amoſtazz. de cauſis piis lib. 4 cap. 3. num. 74., Caſtropal. oper. moral. tom. 3. tract. 15. diſp. 3. punct. 9. nu. 19., & Rot. dicta deciſ. 1326. num. 13., & ſequen. coram Emerix juniore*.

409 Quod in caſu noſtro tranſit in evidentiam ex pacto, & expreſſa voluntate noſtræ piæ Donatricis id litteraliter demandantis ejus Hæredibus in caſu negligentiæ Executorum juxta illa clara verba paulò ante finem donationis ibi = *Altrimente mancandoſi di ciò fare, ſarà lecito alla detta Signora Ferreri, e di Lei &c. havere il regreſſo a' predetti Capitali, e frutti, decorſi, e non eſatti de facto, & di propria autorità &c. per potere con li frutti provenienti da quelli, e decorſi, e non eſatti come ſopra, fare adempire le coſe predette così per patto &c.* ex quibus ſatis reſponſum remanet inſtantiæ, & particulariter ſcriptis in Facto, & Jure ſub nomine ipſorum hæredum.

410 Poſitoque igitur, quod hæredes Defunctorum poſſint, imò debeant ut ſupra, per viam eleemoſynæ liberè ſolvere annua legata Religioſis Reformatis relicta cum onere celebrationis Miſſarum, remanent extranea à præſenti inſpectione omnia ea, quæ lato calamo exadverſo adducta fuerunt circa incapacitatem eorumdem Religioſorum S. Franciſci, qui non poſſunt quidem exigere, neque Jure actionis petere aliquid ab Hæredibus defunctorum, ſed non eſt eis prohibitum recipere ab eiſdem per viam gratiæ, ſeù eleemoſynæ, præmiſſa proteſtatione illa, quòd non intendunt conſequi aliquod Jus vigore legati, ſed illi renunciant, & totum recipiunt per modum eleemoſynæ manualis juxtà Divi Bonaventuræ opinionem in ejus Quæſtiuncula deſumpta ex Apologetico impreſſa apud *Fagnan. in dicto cap. Nimis prava nu. 58. de exceſſ. Prælator.* ibi = *Et ſi poſt obitum illius Uxor ejus, vel alii Amici pro anima illius adhuc velint aliquo tempore talem nobis eleemoſynam per ſe, vel ex diſpoſitione illius largiri, poſſumus ſimiliter accipere ex tali gratia, ita quòd quandocumque nollent amplius iſta dare,*

nihil

nihil peteremus ab eis, quaſi ex debito, ſed more mendicorum recurreremus ad Domum Clementis Domini pro quotidiana eleemoſyna, quandiù illi placeret, ſed quandò plus nollet, abiremus vacui, gratias agentes de dato, & non murmurantes de negato, hæc eſt vera, & pura vita mendicorum, quod datur ex gratia recipere, non ex Jure.

411 Prout etiam remanent pariter extranea à noſtris terminis ea, quæ dicuntur de ampliſſimis facultatibus R. Fabricæ, quas nullatenùs impugnamus in illis terminis, in quibus loquuntur Summorum Pontificum Conſtitutiones, & reſolutiones hujus Sacræ Congregationis, dicimus verò, illas non intrare in noſtris terminis, quia non agimus de donatione pura, & abſoluta, facta Perſonæ incapaci juxta terminos authoritatum exadverſo allegatarum, ſed quæſtio noſtra verſatur circa donationem conditionalem, & conditionaliſſimam, modo licito factam, & cum expreſſa declaratione, quòd eædem conditiones intelligerentur ſemper ſalvæ in principio medio, & fine Inſtrumenti donationis, & non aliàs aliter, nec alio modo, ità ut potiùs perire deberet actus donationis, quam eædem conditiones, & proteſtationes, quodque idem Inſtrumentum donationis tunc ſolùm ſortiri deberet effectum ſuum = *quando reſtino adempite le infraſcritte Condizioni, e non altrimente* = Cum illo addito, quòd antequam eædem conditiones adimplerentur, intelligi deberet expreſsè reſervatum ad favorem Donantis, ipſiuſque Hæredum ſpeciale dominium corporum donatorum, terminando explicationem ſuæ voluntatis cum illis verbis, & ſolemni proteſtatione, quòd abſq; dictis conditionibus eadem Donatrix nedum non veniſſet = *in ſentimento di procurare l'augumento del Culto della Beatiſs. Vergine, e de prenominati di Lei Santi Avvocati, e Protettori, mà tampoco ſarebbe venuta alla ſtipulazione del præſente Inſtromento* = Deſcriptionem verò Capitalium donatorum ſigillavit cum illis verbis, omni animadverſione ad noſtrum effectum dignis = *Il dominio de quali Capitali, e loro frutti ſopra eſpreſſi, ed aſſegnati &c. dichiara, e ſolennemente ſi proteſta, che ne adeſſo ne mai s'intenda traſferito à detti Aminiſtratori, ò Donatarii, nè tampoco abdicato a ſe &c.* quando mens ejuſdem Donatricis modo ab ipſa determinato non adimpleretur.

Si

412 Si autem = *nimis regulare eſt, quod legatum etiam plum ſub aliqua conditione factum conditione non impleta evaneſcit, nec debetur, cùm cenſeatur per Teſtatorem ſic qualificatè legantem inducta forma* = ut in noſtris punctualibus terminis per hæc præciſa verba egregiè obſervat *Rodulphin. allegat.* 75. *num.* 12., ubi innumeros citat Concordantes fruſtrà hìc tranſcribendos, quanto magis admittenda videntur in noſtro caſu, in quo non agitur de conditione ſimplici; ſed totiès repetita, & multipliciter replicata cum dictis effrenatiſſimis verbis enixum animum Donantis undequaque oſtendentibus per ea, quæ in noſtris terminis advertit *de Rub. de Teſtament. cap.* 83. *num.* 180. *& ſeqq.*, & generaliter firmavit *Rot. in deciſ.* 107. *num.* 1., *& pluribus ſeqq. par.* 12., *& deciſ.* 140 *num.* 17. *par.* 18., *& deciſ.* 226. *num.* 6., *&* 7. *par.* 19. *recent.*

413 Quæ omnia abſque ulla difficultate procedunt, ex quo non ſumus in terminis conditionis in ſuſpenſo adhùc pendentis, ſed expreſsè, & poſitivè acceptatæ ab Adminiſtratore, ſeù Donatario dictæ piæ mulieris Ferrariæ ibi = *Preſente il Sig. Giuſeppe Bonoli oggidì Sindico Apoſtolico di detti Padri, il quale non come Sindico predetto, nè attinente a detti Padri, ma come privata Perſona, ed Amminiſtratore di queſti effetti, tanto per ſe, come per li ſucceſſori in detto officio da conſiderarſi anche eſſi, come ſopra ſi è detto, ſtipula ed accetta &c.* per ea, quæ in punctualibus terminis noſtri caſus obſervat *Rodulphin. dict. alleg.* 75. *num.* 18. *& duobus ſeqq.*

414 Ultrò admittimus inter effectus Donationis inter vivos, quæ abſque ulla conditione, & purè fit, unum eſſe, ut dominium rei donatæ irrevocabiliter tranſeat in Donatarium, taliter ut exindè nullatenùs redire valeat in transferentem, vel illius hæredes, juxtà terminos, in quibus diſcurrunt *Guttier. in leg. nemo poteſt num.* 251. *ff. de legat. primo, & Rota deciſ.* 10 *de Teſtament. in antiq.*, ſed quando eadem donatio, ut in noſtro caſu, verificatur, non eſt pura, ſed conditionalis, & dominium expreſsè reſervatum fuit à Donante tàm ſibi ipſi, quàm ejus hæredibus, neſcimus videre, quare non poſſit Dominus legem, quàm vult, donationibus à ſe ipſo faciendis imponere ad terminos integri tituli 55. *lib.* 8 *Cod. de donationibus, quæ ſub modo, vel conditio-*

ne,

ne, vel ex certo tempore conficiuntur, & juxtà communiter animadverſa per omnes Doctores tractantes de Donationibus.

415 Ex quibus remanet manifeſtum, quod dicta Donatio non dicitur relictum modò illicitò, hoc eſt directè facta Religioſis incapacibus, quo caſu nullo modo valeret, & de plano intrarent facultates Rev. Fabricæ, minuſque modo indeterminato, quo caſu fieri deberet, omniſq; capi interpretatio prò illius validitate, & ſubſiſtentia, ut in terminis obſervat *Rodriquez. quæſt. Regul. tom.2. quæſt.* 126. *art.* 11. ibi = *Hoc legatum debet interpretari eo modo, quo poteſt ſecundum jus valere &c.* = Sed dicitur relictum modo licito attenta dicta reſervatione dominii, & proprietatis pænes ipſius hæredes, ut omiſſis authoritatibus, quæ ad id comprobandum adduci poſſent, obſervat bon. mem. Veſpignanus facultatum Rev. Fabricæ peritiſſimus, illiuſq; jurium acerrimus Defenſor in *compend. privil. ejuſdem fol.* 71 ibi = *Nota, quod hujuſmodi decretum habet locum in annuis legatis tantùm, in quibus proprietas remanet pænes hæredes, non autem in legatis, ſivè hæreditatibus directè in favorem fratrum factis, ſivè relictis* =.Qui ſunt præciſi termini noſtræ controverſiæ, dum proprietas Bonorum donatorum ex præciſa, & enixa mente voluntatis noſtræ Donatricis ſemper remanere debet pænes illius hæredes, & Adminiſtratores, nunquam autem, nec temporis momento tranſire debet in favorem PP. Reformatorum.

416 Præterea noſtra donatio non fuit facta perſonæ incapaci, ſeù directè Religioſis Reformatis, vel illorum Syndico, uti tali, ſed eidem Syndico uti Perſonæ privatæ = *E come uno de Cittadini di queſta Città, che habbia l'aſſunto di fare queſta carità tanto per l'eſigenza de frutti &c.* = Sicuti igitur ſi idem onus injunctum fuiſſet uni ex Civibus Imolenſibus, qui non eſſet Syndicus PP. Reformatorum, nulla adeſſet difficultas, quod poſſet idem Executor, ſi vellet, liberè, & per viam eleemoſynæ, ſeù gratiæ tradere dictis Religioſis ſummam in donatione expreſſam, ex ſupra allegatis, ità idem omninò dicendum eſt, dùm idem Syndicus in hac parte facit figuram ſolius Civis Imolenſis, attenta illa reduplicatione Perſonarum, circa quam inte-

grum edidit tractatum *Carol. Antonius de Luca ſub tit. de plural. bom. leg.*, neque repugnat in jure, quod una eademque perſona duplicem gerat figuram, ut latè advertit *Card. de Luc. de feud. in addit. ad diſc. 23 num pr*, & firmavit *Rota in deciſ. 435. num. 11. coràm Priol.*, *& in Foſſanen. Præbendæ* 27. *Martii* 1699 *§. Non quod coram Vicecomite*, & in punctualibus terminis noſtri caſus, quod ſcilicet multa permittantur hujuſmodi Syndicis Apoſtolicis, non tanquam talibus, ſed uti privatis perſonis, & tanquam cuilibet de Civitate, vel Populo egregiè *Rot. in deciſ.* 1319. *nu.* 14. *verſic. nec officit coràm Emerix juniore*: Et in longè durioribus terminis donationis ſcut. 1000 factæ Syndico Apoſtolico Conventus Aracœlitani ad effectum ex illius fructibus tradendi quolibet anno fratribus ejuſdem Conventus 30. ſcuta panis albi, adeſt punctualis reſolutio Sacr. Congregationis Concilii, quod ſcilicet per viam eleemoſynæ poſſint iidem Religioſi dictam ſummam quolibet anno recipere, quam refert, & ſequitur *Lantuſc. in Theatr. regular. verbo Legatum num. pr. §. Procurator Rev. Fabricæ*, *& §. Et Sacra Congregatio fol. ibi* 357. cujus decreti, & exempli efficacia conatur D. in facto exadverſo ſcribens debilitare ſub limitatione, quod ſcilicet panis inſervire debebat prò infirmis, ſed etiam hæc eleemoſynæ fuerunt per donantem relictæ non pro victu, ſed quidem prò omnibus indigentiis in genere *dicto præterito Summario num. pr. litt. B. circa medium* ibi = *Per provedimento d'oglio per la lampada ſudetta, impiegandoſi in quelle coſe, che ſaranno neceſſarie al ſuſſidio caritativo di detti Padri*, ergò non ſolum prò infermaria, ſed etiam prò Aromataria, & ſimilibus, ut ex ſe patet.

417 Quatenùs autem aliqua in hac parte remaneret difficultas, quod non credimus, conſiderando eumdem Syndicum non uti talem, ſed tamquàm perſonam privatam, & uti unum ex Civibus Imolenſibus, omnia de plano procederent, obſervando, quod in caſu hujuſmodi, vel ſimilium impedimentorum, pia Donatrix in illius locum per pactum expreſſum ſubrogavit illius hæredem, ut videre eſt in Inſtrumento dictæ Donationis EE. PP. diſtributo *litt. D.* antè finem, & propterea loco ejuſdem Syndici Apoſtolici procu-

procurare deberent exequutionem piæ voluntatis ejuſdem Donatricis illius hæredes, & ſic ſemper cum excluſione prætenſionis Rev. Fabricæ.

418 Nec replicetur, quod, cum inter conditiones per dictam donationem expreſſas adſit illa excluſiva jurium Rever. Fabricæ, hæc haberi debeat pro non appoſita, eo quia non ſit in facultate Teſtatorum demandare, ut Miniſtri ejuſdem non ſe intromittant in exequutione piorum legatorum, quia eſſet velle, quod leges in ſua diſpoſitione locum non haberent, quod improbat *Textus in l. nemo poteſt ff. de legatis primo*.

419 Reſpondemus enim, quod non opus habemus immorari in dicta inſpectione, quàm cohærenter ad decretum hujus Sac. Congregationis diei 18. Martii 1626. tractant Authores in contrarium citati in terminis relicti puri, & ſimplicis cum pacto reſolutivo, ut quatenùs Miniſtri Rev. Fabricæ in illius exequutione vellent ſe ingerere, tale relictum devolvatur ad alium, abſque ullo onere; Nos autem, ut ſæpè diximus, & nunquam ſatis repetimus, ſumus in terminis, donationis conditionalis, & continentis expreſſam Dominii reſervationem, quatenùs non adimpleantur onera à pia Benefatrice injuncta, quo caſu cum dominium nullatenùs dicatur translatum in perſonam incapacem, minuſque abdicatum ab hæreditate, & Bonis donantis, deeſt ſubjectum facultatum Rev. Fabricæ, cui propterea nihil incorporari poteſt; Non ſic autem in illis terminis, in quibus loquuntur Authores exadverſo allegati, quia in illis dominium erat jam translatum à Teſtatoribus, avulſumque ab eorum hæreditatibus, ut ex illarum lectura remanet manifeſtum.

420 Ceſſat pariter eadem neceſſitas immorandi in dicta inſpectione, ex eo, quod noſtra pia Donatrix non demandavit, Miniſtros Rev. Fabricæ non poſſe ſe intromittere in procurando adimplemento ſuæ voluntatis, qui ſunt præciſi, & reſtricti termini decreti hujus Sac. Congregationis diei 18. Martii 1626. regiſtrati *in compend. Privilegior. ejuſdem fol.* 40. ibi = *Retulit mentem Sanctitatis Suæ eſſe, quod facultates Fabricæ non revocentur in dubium, quin poſſit juxtà ſuas facultates procedere, & exequi facere legata pia, non obſtante*

 qua-

quacumq; prohibitione Teſtatorum, & aliorum, quin in eis poſſint ſe intromittere, illaque exequi facere = Sed nec minimam faciendo mentionem de iis, qui vellent ſe intromittere pro exequenda ſua voluntate, expreſsè, & enixè voluit, & demandavit, ut nulla perſona quantumcumque privilegiata, & privilegiatiſſima jus aliquod etiam minimum acquirere poſſet in Bonis ſuis, & quæ donare voluit cum dictis conditionibus, & non alias ibi = *ſalvo ſempre, e riſervato, come ſi e detto, a di lei favore, e de di lei Eredi, e ſucceſſori &c. il ſpeciale dominio &c. ita che niuna Perſona di qualſivoglia grado, e condizione ancorche privilegiata, ò privilegiatiſſima, etiamſi che foſſe il Tribunale della Rev. Fabrica di San Pietro di Roma poſſa in eſſo, ò ſopra di eſſo &c. con qualſivoglia titolo in minima parte acquiſtare jus, ò ragione alcuna, ò incorporalia ſe &c.*

421 Supplicantes hic obſervare, quod cohærentèr ad dominii reſervationem, eadem Donatrix nil aliud in hac parte prohibuit, quam acquiſitionem juris circa ſua Bona, quæ à libera ejus voluntate dependebat, quod non eſt velle, ut leges in ſua diſpoſitione locum non habeant, ut exadverſo dicitur, ſed potiùs eſt uti libertate illa, quam unuſquiſq; habet à jure diſponendi de ſuis Bonis juxtà notoria principia; Contraria ſiquidem procedunt in terminis ſolemnitatum inductarum à legibus, quarum exercitium nemo poteſt effugere, non autem concernunt translationem dominiorum, & diſpoſitionem rerum propriarum, ut in ſpecie reſpondendo contrariis ratiociniis, & authoritatibus notat *Rodulph. in allegat.* 75. *num.* 22., & 23. ibi = *Non obſtat igitur, quod Teſtator non poſſit adiicere conditiones juri contrarias, dùm facere non poſſit, quin leges, & Canones habeant locum in ſua diſpoſitione, quia regula iſta procedit in diſpoſitis, & Sancitis à legibus, ſeù Canonibus, reſpicientibus ſolemnitates actus, à jure publico introductas ad evitandas fraudes, non autem in adiectis per Teſtatorem circa traditionem, & acquiſitionem dominii rei per ipſum legatæ, ut in his terminis.*

422 Cæterùm preter omnem neceſſitatem, & ad ſolum materiæ ornatum, dicimus, quod non tranſeunt abſque difficultate ea, quæ exadverſo aſſeruntur de limitata Teſtatorum

facul-

facultate interdicendi miniſtris Rev. Fabricæ, ne ſe intromittant in exequutione piorum Legatorum, & in caſu contraventionis, illa relinquendo aliis abſque ullo onere; Imò opinio contraria eſt verior, communior, & validioribus fulcita rationibus, & fundamentis, ad quod demonſtrandum præter punctualem authoritatem eruditiſſimi *de Rubeis de Teſtam. cap.* 83. *num.* 183. loco informationis dignentur EE. PP. recognoſcere doctiſſimam, & fundatiſſimam allegationem 75. *Rodulphin.*, in qua materia per ſua principia enucleatur, adducuntur contrariæ rationes, & allegantur Doctores omnes ex adverſo citati, illiſque congruæ dantur reſponſiones, quam perlegere ſupplicamus ſub illa conſideratione, quod non fuit edita ad ſolam cauſæ opportunitatem, ſed animo indagandi meram, & ſimplicem veritatem circa quæſtionem, quam meritò ancipitem vocat in principio ejuſdem allegationis, aſſerendo *num.* 9 ibi = *contrariam tamen, præmiſſis non obſtantibus, validioribus rationibus, & fundamentis de jure veriorem, & ſequendam exiſtimarem,* = & *num.* 21. ibi = *Ex quibus liquet, opinionem ſupra firmatam æquiorem, & communiorem eſſe, contrariis non obſtantibus, nam Textus &c.*

423 Abſque neceſſitate immorandi in odioſa comparatione inter eumdem celeberrimum Authorem, & bon. mem. Bertacchinum (quem in Condiſcipulum habuiſſe gloriatus ſum in meis *Inſtitut. Crim. lib.* 3. *tit* 4. *num.* 89.) aſſerentem contrarium in ejus Voto *deciſ.* 161. *per tot.*, ut facit unus ex Dominis meis exadverſo ſcribentibus ſemper, & ubique venerandus, advertendo, quod plurium annorum ſpatio in munere Auditoris laudabiliter inſervivit Eminentiſs., & Reverendiſs. Dño meo Cardinali Spinolæ, dum notum eſt EE. PP., totique Curiæ, quod idem Rodulphinus per multa luſtra Advocatorum munus non minus laudabiliter in Curia exercuit, itaut magnum deſiderium ſui reliquerit, quando ſanitatis cauſa paulò antè mortem in Patriam ſe recepit, undè meritò in *deciſ.* 283. *num. pr. par.* 17. *recent.* nedum primi ordinis Advocatus nuncupatur, ſed prælationem obtinuit in concurſu *Cardinalis de Luca* ibi = *Laudum à DD. Angelo Rodulphino, & Jo: Baptiſta de Luca ex primi ordinis Romanæ Curiæ Advocatis latum &c.* = & in

deciſ. 1265. num. 7 coram Emerix juniore primi nominis paritèr appellatur Advocatus ibi = *ut in puncto tradit Angelus Rodulphinus annis præteritis apud nos primi nominis Advocatus*.

424 Præſcindendo, inquam, à tali odioſa Perſonarum comparatione ſupplicamus unicè inſiſtere in combinatione ſcripturarum, ab eiſdem typis datarum juxtà *Conſilium Senecæ de quatuor virtutib. cap. de Prudent.* ibi = *Non te moveat dicentis authoritas, nec quis, ſed quid dicat, attendito* = cum quo concordat lepidiſſimus Poeta *Ovenn. Epigrãma* 31. ibi =

In dictis Hominum non quis conſidero, ſed quid.

& in Epigramm. 37. ibi =

Nec tedicentis moveat reverentia, ſed quid
Dixerit attendas, qua ratione probet.

425 Ex tali enim combinatione remanet manifeſtum, quod Bertacchinus materiam vix tetigit per quinque paragraphos, Rodulphinus verò ſuo more illam magiſtraliter pro veritate pertractavit per paragraphos 39 ſingillatim referendo omnes illos Authores, quorum verba leguntur in contrariis ſcripturis, & poſtmodum eis congruè reſpondendo, atque oſtendendo inſubſiſtentiam rationum, in quibus fundantur iidem Authores, quæve hodiè contra principalem repetitæ fuerunt.

426 A quibus ſolidis rationibus, & animadverſionibus in anguſtiis poſiti in concreto caſus noſtri, Domini mei ex adverſo ſcribentes, recurrunt ad generalitates proponentes duo conſideranda; Primum quod ſi non recedatur à deciſis, actum erit de juribus Rev. Fabricæ, eo quia Inſtrumentum noſtræ donationis deſervire poterit pro formulario in his materiis; Secundum verò, quòd brevi tempore offuſcaretur puritas Regulæ, quam profitentur Fratres minores, tàm obſervantes, quàm Reformati, & Cappuccini, eo quià hac via de facili acquirere poſſent redditus tutos, & certos.

427 Sed neutra conſideratio aliquam meretur animadverſionem; Non prima, quia Privilegia Rev. Fabricæ ampliſſima ſunt, & licèt non compræhendunt caſus illos, in quibus poſſunt exequutioni demandari ab hæredibus, vel particularibus exequutoribus Defunctorum voluntates, modo ab hac Sacra Congregatione præſcripto die 14. Februarii 1633.

vin-

vindicant ſibi locum, & ſpatioſus eis remanet campus in caſibus negligentiæ hæredum, incapacitatis Legatariorum, incertitudinis relictorum, & reſpectu aliorum piorum legatorum, circa quæ, illorumque diverſitatem, & multiplicitatem integram edidit compilationem bon. mem. Veſpignanus, & de illis latè diſcurrunt *Maranta in ſuis controv. Novar. in Summ. Bullar. coment.* 56 *per tot.*, *Riccius par.* 2. *reſolut.* 374., *& pluribus ſequent.*, *& à reſolut.* 416. *ead. par.* 2. *Bertacchin. vot. deciſ.* 119 *per totum*, *& Rocca Select. jur. interpretation. cap.* 44. *per tot.*, & alii ab his citati.

428 Minùs relevat ſecunda animadverſio, quià in ſubſtantia omne id, quod facere poſſunt iidem Religioſi, reſtringitur ad petendam eleemoſynam, & acceptandum per viam meræ gratiæ id, quod liberè volunt eis dare Defunctorum hæredes, vel piarum diſpoſitionum Executores, & juxtà Divi Bonaventuræ conſilium gratias agere de dato, & non murmurare de negato, quod an ſit tutos, certoſque redditus poſſidere, vel potiùs in ſpe Divinæ Providentiæ vivere, quæſtuatione mediante EE. PP. determinandum relinquimus.

429 In omnem verò caſum non ſunt abbreviatæ manus ſuperiorum, minuſque coarctata libertas hæredum, vel Executorum Teſtamentariorum aliis committere executionem dictorum piorum legatorum, quando perſpectis particularibus circumſtantiis Conventuum, & magnæ ſummæ legatæ comperiunt eleemoſynas talitèr ad auctas, ut eximantur Fratres à neceſſitate ſibi victum quærendi, mediante incerta quæſtuatione, ut notant *Caſtill. de Aliment. cap.* 5. *ſub num.* 26. *verſ. Præterea*, *& Amoſtaz. de cauſis piis lib.* 4. *cap.* 3. *num.* 66., & firmavit egregiè *Rot. in deciſ.* 1219. *nu.* 13 *coram Emerix juniore* ibi = *Neque hoc modo offuſcatur puritas regulæ, quoniam Fratres legata recipiunt, ut præfertur, non tanquam debita, ſed tanquam puras, & ſimplices eleemoſynas, neque rurſus de illis ſunt omninò certi, quià ſemper reſidet in prudenti, & rationabili judicio executorum, vel judicis ſuper hoc aditi, perſpectis circumſtantiis eleemoſynarum, atque Locorum, pias Teſtatorum voluntates exequendas, vel iiſdem Fratribus legatariis relinquere, vel aliis committere; Imò quandoque eorum officio continebitur, ut aliis committant, ſi*

comperiant legata, ſeu eleemoſynas ſic adauctas, ut eximant Fratres à neceſſitate ſibi victum quærendi incerta mendicitate, quemadmodum tenentur, ut conſtat ex traditis &c., & deciſ. 1326. *num.* 15. ibi = *Et hoc modo nedum non læditur, verùm potiùs religioſè ſervatur puritas eorum inſtituti, tolliturq; quævis certitudo eleemoſynæ ex parte Fratrum, cum ſemper ſtet in prudenti arbitrio, & vigilantia ejuſdem Archiepiſcopi, penſatis omnibus circumſtantiis, eleemoſynarumque augumentis, ac reſpectivè decrementis, vel ipſis Fratribus, vel aliis comittere Miſſarum celebrationem, ut benè advertitur in præcedenti deciſione.*

43 Terminantes noſtram reſponſionem cum illa animadverſione, quod agitur de diſpoſitione clara, & cubitalibus litteris expreſſa à pia Donatrice, uniceque, & principaliter directa ad majorem Beatiſs. Virginis cultum, Sanctorumq; ejuſdem Protectorum, & Advocatorum venerationem; Undè quando etiam de ſummo Juris rigore aliqua conſiderari poſſet repugnantia circa executionem ejuſdem donationis modo à Donante deſiderato, quod non credimus, adhùc in his terminis omnis æquitas, omniſq; Juſtitia expoſtulare videtur, ut eo meliori modo, quo fieri poteſt, executioni demandetur, ne Fideles à ſimilibus piis diſpoſitionibus retrahantur per ea, quæ ad rem conſiderat *Rot. in deciſ.* 847. *nu.* 3. *coram Seraphin.*, *& deciſ.* 685. *num.* 5. *coram Cerro*, *& deciſ.* 258. *num.* 23., *&* 24. *par.* 7. *recent.* præcipuè quià maximum præcipuumque Rev. Fabricæ munus eſt, totis viribus curare, ut piæ morientium voluntates cuſtodiantur, ac inviolabiliter obſerventur.

Quarè &c.

Dominicus Urſaya Adv.
Michael Fabius.

Infor-

Informatio diſtributa coram S.C. Rev. Fabricæ ad Inſtantiam Hæredis, contra RR PP. de Obſervantia, & Commiſſarium ejuſdem R. Fabricæ.

Imolen. Legati, ſeu Donationis.

431 EMinentiſſime, & Reverendiſs. Domine. Anno 1704. In Inſtrumento Donationis Anna Maria Quaini declaravit ejus intentionem eſſe, quod in parva Eccleſia Beatæ Virginis nuncupat. *delle Gratie*, & exiſten. ſub dominio, & gubernio Conventus PP. Reformatorum S. Franciſci de Obſervantia Civitatis Imolæ, continuò retineri deberet lampas accenſa ante Imaginem ipſius Beatiſs. Virginis, ibique ſingulo die celebrari una Miſſa, necnon annuatim ſolemnizari feſtivitates Sanctiſs. Conceptionis, Nativitatis, Purificationis, Annunciationis, Viſitationis, Præſentationis, & Aſſumptionis; Et inſuper, quod in Eccleſia Magna eorumdem PP. de Obſervantia in diebus feſtivis SS. Vincentii Ferrerii, Antonii de Padua, Joſephi, & Annæ ſeptem Miſſæ in qualibet ex ipſis feſtivitatibus celebrarentur, ut ex tenore Inſtrumenti ferè per extenſum dati *in præterito Summario PP. Reformatorum num. pr. litt. A.*

432 Pro adimplendis autem hujuſmodi oneribus in eodem Inſtrumento declaravit aſſignare velle aliquod Capitale, ut ex fructibus illa explerentur, prout aſſignavit Capitalia Cenſuum in ſcutis 1200. Syndico ipſorum PP. de Obſervantia eum conſtituendo Adminiſtratorem, & Exactorem ad effectum fructus exactos diſtribuendi eiſdem Religioſis pro celebratione Miſſarum, & ſolemnizatione feſtivitatum, de quibus ſuprà, *dicto Summario num. primo littera B. circà finem.*

433 Quia verò hæc fœmina Donatrix informata erat de incapacitate ſupradictorum Patrum aliquid certum poſſidendi, & non obſtante, quod aſſignationem Capitalium feciſſet eorum Syndico tamquàm Adminiſtratori, & non tamquàm Syndico ipſorum, adhùc vehementer dubitabat,

quod

quod poſſet Rev. Fabrica habere aliquod Jus in caſu incapacitatis, ſeu donationis non benè factæ per hunc modum, idcircò ſe cauthelavit per mille proteſtationes, & declarationes, per quas voluit in tali caſu Capitalia remanere apud ſe, ejuſque hæredes, & donationem haberi pro non facta.

434 Et primo quia dixit ſe determinaſſe facere aſſignamentum Capitalis, ibi = *Salve nel principio, mezzo, e fine del preſente Inſtromento le conditioni, proteſte, e riſerve, che in appreſſo ſi diranno, & ſignanter ſalvo à di lei favore il ſpecial dominio, & hypotheca, e non altrimenti, come a baſſo ſi dirà.*

435 Secundò, quod tales conditiones adjectas ità firmas eſſe voluit, ut non aliter vellet facere aſſignamentum, quàm ſi illæ adimplerentur, ibi = *Hà per il preſente Inſtromento di donatione &c. quandò però reſtino adempite le infraſcritte conditioni, e non altrimenti determinato fare un' aſſegnamento di Capitale.*

436 Tertiò repetiit de novo eaſdem reſervationes, & conditiones etiam contrà Tribunal Rev. Fabricæ, ibi = *Salvo ſempre, e riſervato come ſi è detto a di lei favore, e de' di lei Eredi, e Succeſſori nel principio, mezzo, e fine, & in ciaſcuna parte del preſente Inſtromento il ſpeciale dominio, & hipoteca ſopra gli infraſcritti Capitali, e loro frutti &c. ità, che niuna perſona di qualſivoglia grado &c. etiamſi, che foſſe il Tribunale della Rev. Fabrica di S. Pietro di Roma poſſa in eſſi, e ſopra di eſſi &c con qualſivoglia titolo in minima parte acquiſtarvi jus, ò ragione alcuna, ò incorporarli a ſe.*

437 Quartò non contenta his expreſſionibus adiecit aliam majorem, & prægnatiſſimam, ibi = *Senza le quali coſe tutte la detta Sig. Ferrieri ſi proteſta, che non ſolo ſarebbe in queſta forma venuta in ſentimento di procurare l'augumento della Beatiſs Vergine, e de' prenominati di lei Santi Avvocati, e Protettori, ma tampoco ſarebbe venuta alla ſtipulazione del preſente Inſtromento, quale vuole, e ſi proteſta volere, che più toſto in tutto periſca &c.*

438 Quintò præviis his declarationibus, poſtquàm devenit ad aſſignationem Capitalium ſupradictorum Cenſuum de novo reproteſtavit in hunc modum, ibi = *Il dominio de' quali Capitali, e loro frutti &c. dichiara, e ſolennemente ſi*

pro-

proteſta, che nè adeſſo, nè mai s'intenda transferito a detto Amminiſtratore, ò Donatarii, ne tanpoco abdicato a ſe &c. quando la Rev. Fabrica, ò di lei Miniſtri pro tempore poteſſe aliquo, ò ſotto qualſivoglia altro titolo, ò Privilegio avervi jus &c. ma ſempre appreſſo di ſe, e ſuoi Eredi &c. reſtino, e ſiano detti Capitali &c. e loro frutti, e pieno dominio di eſſi &c. come coſa ſua propria, e come legitima Padrona di eſſi &c. come ſe la preſente donazione, & aſſegnazione non foſſe fatta.

439 Sextò ipſam aſſignationem factam Syndico tamquàm Adminiſtratori ſuſpendit conditione ſuſpenſiva, ibi = *Ità, che l'accettazione, che ſi fa dal detto Sig Bonoli primo Amminiſtratore ſolo ſuſſiſta, quando le coſe predette abbiano da ſortire il loro plenario effetto, e non già per ſervire di mezzo alla detta Rev. Fabrica per impoſſeſſarſi di detti capitali, e loro frutti, poichè, quando altrimente doveſſe ſeguire la preſente donazione come ſopra ſi è detto in totum corruat, e ſi conſideri, come non fatta, e reſti alla detta Signora, e di lei Eredi, e Succeſſori.*

440 Septimò uſque ad nauſeam iterùm expreſſit = *Si proteſta, e riproteſta come ſopra volere, che tal dominio, & hipoteca reſti à ſe, e ſuoi &c. ſpecialmente riſervato, e riſervata come roba propria per diſporne, come le parerà &c. ità quod nullius, & de quo &c. preſente detto Sig. Bonoli, che come primo Amminiſtratore &c. acconſente à tutte le riſerve &c.*

441 Octavò adiecit pactum reſolutivum, ibi = *Altrimenti mancandoſi di ciò fare ſarà lecito alla detta Sig. Ferrieri, e di lei &c. haver il regreſſo a di lei Capitali, e frutti decorſi, e non eſatti de fatto, e di propria autorità.*

442 Nonò demùm meliùs explicando pactum reſolutivum adiunxit = *Sii ipſo facto acquiſito jus a gli Eredi di detta Sig Ferrieri in virtù della riſerva del proprio dominio &c.* = addendo ulteriùs, quod omnia rata habebat, & firma volebat, quando conditiones omnes adimplerentur, ibi = *Quando habbino la ſua ſoſſiſtenza, e durabilità, altrimenti reſti conſolidato il frutto con la proprietà a loro favore così per patto &c. & in modo tale, che nunc pro tunc la preſente donazione, & aſſegnazione ſi abbia per fatta a favore di detti Eredi.*

443 His non obſtantibus anno proximè elapſo Procurator Fiſcalis Rev. Fabricæ in Provincia Romandiolæ allegando Patres Refor-

Reformatos de Obſervantia eſſe incapaces habendi hujuſmodi Capitalia per Donatricem, ut ſuprà aſſignata Syndico, habito reſpectù ad fructus certos, & fixos, citavit eumdem Syndicum pro facienda applicatione ad Fabricam, & Commiſſarius de partibus mandavit applicari, reſervato tamen oraculo hujus Sacræ Congregationis, *noſtro præterito Summ. num.* 2.

444 In hac igitur Sacra Congregatione triangularis fuit controverſia inter Miniſtros Fabricæ, Patres Reformatos, necnon Dñm Philippum Quainum hæredem Annæ Mariæ Donatricis primis allegantibus incapacitatem Patrum, iſtis prætendentibus ſe eſſe capaces hujuſmodi donationis, hærede autem prædicto ſubſtinente ad excluſionem utriuſq; Collitigantis Cenſus donatos ad ſe pertinere, & diſputata Cauſa ſub die 16. Martii proximè præteriti reſolutum fuit = *Non intrare Privilegia Rev. Fabricæ*, = quod reſcriptum, cum rem indeciſam relinquat inter hæredem, & Patres Reformatos, nec acquieſcat Procurator Fiſcalis Rev. Fabricæ, idcircò in hodierna repropoſitione reſpondendum ſperatur = *In deciſis, & Capitalia Cenſuum ſpectare ad Hæredem*. =

445 Et diſcurrendo ſeparatìm quoad prætenſionem PP. Reformatorum ſubſtinendi validitatem donationis, credimus ipſos fovere rem deſperatam, quoniam cum controverſa donatio aliud non ſit, quàm aſſignatio annui redditus facta Patribus Adverſariis pro celebratione Miſſarum ipſo jure nulla remanet ob eorum incapacitatem obſtante Regula Seraphici Inſtituti volentis ejus Fratres habere non poſſe eleemoſynas certas, & perpetuas tamquàm annuos redditus repugnantes arctiſſimæ paupertati, in qua Fratres ſtare debent, & toti pendere a Providentia Divina, & eleemoſynis incertis, ad notum *Textum in Clementin. Exivi de verborum ſignificat.*, *Fagnan. in cap. nimis prava num.* 31. *uſque ad* 49. *de exceſs. prælator.*, *Marant. controverſ. lib. pr. reſponſ.* 41. *num.* 70., & plenè *in Turritana Eleemoſynarum, ſeù Legatorum deciſ.* 1219. & 1326. *utrobiquè num.* 8. *coram Emerix junior.*

446 Non relevante, quod aſſignatio Capitalium collata fuerit in Syndicum, non tanquam Syndicum; Nàm talis cauthela

nihil

nihil juvat, quia ſemper Eleemoſynæ ſunt certæ, ſive Capitalia remaneant apud unum, vel apud alium, dùm iſte fructus ſolvere tenetur Religioſis pro celebratione Miſſarum, ac etiam, quia indirectè permitti non debet, quod directè eſt prohibitum, ut firmat *Rot coram Emerix junior. dicta deciſ.* 1326., repetit. apud *Piton. diſcept. eccleſiaſt.* 2. *num.* 48. *verſic. non poſſunt Fratres.*

447 Et poſita hujuſmodi incapacitate, clara eſt conſequentia, quod bona donata revertuntur ipſo jure ad hæredes tamquàm hæreditaria, & in cauſam caduci, ad *Textum in leg. poſt legatum* 5. *verſic. de eo verò, ff. de his, quibus ut indignis*, *Vaſqu. controverſ. illuſtr. lib.* 3. *cap.* 102. *num.* 3., *Farinacc. in prax. criminal. quæſt.* 25. *num.* 139., & latè probat *Bellon. de jur. accreſc. cap.* 7. *quæſt.* 52. *num. pr.*, *& cap.* 9. *quæſt.* 9. *nu.* 35. *&* 39. *cum ſeqq.*

448 Neque hìc intrare poſſunt Privilegia Rev. Fabricæ, quoniam Donataria expreſſiſſimis verbis uſq; ad tædium proteſtata, & reproteſtata fuit donare velle ſub conditione, quatenùs nempè donatio facta per hunc modum poſſet effectum ſortiri, aliàs in caſu contrario noluit in ea plùs aliquod habere poſſe Rev. Fabricam, ſed propter reſervationem dominii factam in principio, medio, & fine donationis voluit uſumfructum conſolidari cum proprietate, & donationem reverti ad hæredes; perindè ac ſi facta non fuiſſet, quæ voluntas cum ſit clara, non poteſt per Rev. Fabricam violari, cum ejus Privilegia non ſint talia, quæ derogare poſſint Legi fundationis, & voluntati Piorum Benefactorum, qui Legem rei ſuæ dixerunt, ut in puncto donationis conditionalis factæ ad favorem Eccleſiæ eſt optimus *Textus in cap. verùm de condit. appoſit.* ibi = *Verùm cum alicui Eccleſiæ poſſeſſio quælibet interpoſita conditione donatur, à Donatore donum poſteà revocari non poteſt niſi fortè tali ſit conditione collatum, quod ea ceſſante debeat revocari,* = ubi *Barboſ. num.* 2., *Joſeph Ludovic. deciſ. Peruſin.* 93. *nu.* 43., *Rot. coram Coccin. deciſ.* 1799. *num.* 3., *& ſeqq.*

449 Non ſubſiſtente, quod aſſignatio Capitalium ad favorem Sindici, & Patrum facta fuerit cum clauſulis translativis Dominii, & poſſeſſionis, & ſic videatur donatio libera, & perfecta, quoniam hoc eſſet inferre violentiam litteræ,

quando

quando antè aſſignationem Donatrix reſervavit ſibi, ſuiſquè hæredibus ſpeciale Dominium cum clauſula, *e non altrimente* ibi = *ſalve nel principio, mezzo, e fine del preſente Inſtromento le conditioni, proteſte, e riſerve, e ſignantèr ſaluo il ſpecial Dominio, e non altrimenti &c. quando però reſtino adempite l' infraſcritte condizioni, e non altrimente,* = & rursùs magis clarè repetiit infrà ibi = *ſolennemente ſi proteſta, che ne adeſſo, ne mai s' intenda transferito à detti Amminiſtratori, ò Donatarii, nè tampoco abdicato a ſè* = quo caſu dicitur facta donatio conditione ſuſpenſiva retento ſemper Dominio, cujus ratione non adimpletis conditionibus, quod donatio ſubſiſtere poſſit, actus reducitur ad non actum, & perindè habetur, ac ſi nunquam donatio facta fuiſſet, ut generalitèr firmant *Rot. cor. Cerro deciſ.* 925. *nu.* 1., *& in recent. deciſ.* 95. *num.* 6. *part.* 17., *& deciſ.* 213. *num.* 5. *cum ſeqq. part.* 19., *Card. de Luc. de penſion. diſcurſ.* 77. *nu.* 3., & in præciſis terminis idem *Card. de Luc. de donat. diſcurſ.* 12. *nu.* 5., *& ſeqq.*, *Rot. deciſ.* 107. *num.* 1. *cum ſeqq par.* 12. *rec.*

450 Evidentiùs autem ex illis verbis, = *quando habbino la ſua ſuſſiſtenza, e durabilità, altrimente reſti conſolidato il frutto con la proprietà in loro favore così per patto &c., & in modo tale*, che nunc pro tunc *la preſente donazione, & aſſegnazione ſi abbia per fatta a favore di detti Eredi*, = quæ magis præciſa eſſe non valent ad oſtendendum, quod nullum jus unquam fuit quæſitum Patribus Donatariis ſuper Dominio, ſed hoc ſemper fuit retentum, ut in caſu, de quo agitur conſolidaretur cum eo uſusfructus ad favorem hæredum perindè, ac ſi ab initio, seù nunc pro tunc donatum fuiſſet, ut in puncto *Ridolphin. allegat.* 75 *nu.* 12. ubi agendo de Privilegiis fabricæ hæc ait = *Inſuper nimis regulare eſt, quod Legatum etiam Pium ſub aliqua conditione factum conditione non impleta evaneſcit, nec debetur,* = & inferiùs ſubjungit Privilegia Rev. Fabricæ non habere locum contra voluntatem Teſtatoris, ut *num* 11. ibi = *Cum certum ſit, quod auctoritas, ſeù facultas Epiſcoporum, & Fabricæ non habent locum contra voluntatem Teſtatoris, Teſtator enim poteſt de bonis ſuis, eo modo quo vult liberè diſponere, non ſolùm quoad priuatos, ſed etiam quoad Deum, & Sanctos, conditionalitèr legando ſub reuocatione in caſum contrarium.*

Clau-

451 Clauſulæ verò translativæ Dominii, & poſſeſſionis nihil alterant diſpoſitivam principalem donationis, ſed ejus naturam aſſumunt, & intelliguntur ſub iiſdem conditionibus in diſpoſitiva expreſſis, quod nempè Dominium, & poſſeſſio transferatur, ſi & quatenus conditiones adimpleantur, & diſpoſita ſubſiſtant eo modo, quo facta fuerunt, ibi = *quando abbino la ſua ſuſſiſtenza, e durabilità*, & rursùs ibi = *quando però reſtano adempite le infraſcritte conditioni, e non altrimente*, & inferiùs = *ſolo ſuſſiſta quando le coſe predette abbiano da ſortire il loro plenario effetto*, = ut in terminis hujuſmodi clauſularum, quæ tamquàm acceſſoriæ induunt naturam diſpoſitivæ principalis paſſim firmavit *Rot. coram Comitulo deciſ.* 54. *num.* 7. *&* 8, *& coram Emerix junior. deciſ.* 190. *num.* 10., *& in recent. deciſ.* 251. *num.* 10., *& ſeqq.*, *& deciſ.* 296. *num.* 6. *&* 7., *& deciſ.* 458. *num.* 5. *part.* 19.

452 Hinc ceſſat prætenſa incompatibilitas, quod non potuerit remanere Dominium penès Donantem, ejuſquè hæredes, quando fuit translatum in Syndicum Patrum Reformatorum, quia cum translatio facta fuerit retento themate conditionum ſuperiùs expreſſarum, ſi & quatenus poſſet habere effectum de jure, & fratres non eſſent incapaces nulla adeſt incompatibilitas, quià dicitur retentum Dominium in caſu incapacitatis, ſolumquè translatum in caſu capacitatis, undè cum non ſit purificata conditio capacitatis, Dominium nunquam fuit abdicatum, ſed remanſit penès hæredem, una cum conſolidatione uſuſfructus in hoc caſu volita per Donatricem juxtà Doctrinam *Bartol in leg.* 3. *nu.* 7. *verſic. Quæro quid in reb. eccleſ. Cod. de pignor.*, *Butr. in cap. verum num.* 12 *circà finem verſic. ſed an pactum de for. compet.*, *Soccin. Senior. conſ.* 67. *nu.* 3. *circà finem lib.* 1., *Gratian. diſcept.* 220. *nu.* 8., *Ridolph. d. alleg.* 75. *nu.* 10.

453 Quamvis in caſu iſto ſuperfluum ſit quærere, an donatio fuerit conditionalis, & abſq; translatione Dominii, prout talis fuit, ea ratione, quod demùs etiam per maliſſimam hypotheſim fuiſſe translatum dominium, adhuc non ſequeretur intrare poſſe privilegia Fabricæ, quæ nunquam intelligi poteſt ſubſtituta, quoties lex fundationis alium dedit ſubſtitutum ad excluſionem Fabricæ volendo, quod

iſta

iſta nunquàm, & in nullo caſu jus haberet, & in caſu ejus moleſtiarum ſubſtituit ſuos hæredes ibi = *quando la Reuer. Fabrica &c. poteſſe &c. hauerui jus, &c., ma ſempre appreſſo di sè ſuoi heredi, reſtino, e ſiino detti Capitali &c. come ſe la preſente donazione non foſſe fatta &c. ſolo ſuſſiſta quando le coſe predette abbino da ſortire il loro plenario effetto, e non già per ſeruire di mezzo alla Reu. Fabrica per impoſſeſſarſi &c. poichè quando altrimente doueſſe ſeguire la preſente donazione come ſopra &c. ſi conſideri come non fatta, e reſti alla detta Signora, e di lei Heredi, e Succeſſori* = dùm ergò in caſu incapacitatis fratrum Donatrix ſubſtituit ſe, & ſuos hæredes impoſſibile eſt, quod poſſit intrare Fabrica, cujus facultates non poſſunt extendi ad hanc extravagantiam, quod frangere valeant leges adiectas in limine fundationum, violando pacta, & dando exemplum Laicis ſe ſe retrahendi ab Operibus Piis, ut in terminis tradunt, *Rubeus de teſtament. cap.* 83. *num.* 180. 183., & 184., & *cap.* 85. *num.* 47. *cum duobus ſeqq. Genuen. in pract. eccleſiaſt. quæſt.* 526. *nu. unico*, & præcisè *Card. de Luc. de teſtam. diſcurſ.* 45. *nu.* 9. *Ridolphin. dicta allegat.* 75. *num.* 11.

454 Et vana eſt reſponſio, quod hujuſmodi pacta, & leges præſumantur in odium Rev. Fabricæ, quoniam ſi vera foret hujuſmodi concluſio actum eſſet de conditionibus fundatorum, & nemo eſſet Dominus legem rei ſuæ dicere in donatione facta Eccleſiæ, quià ſemper omnis conditio tollens Eccleſiæ donationem, ſeù revocatoria donationis, diceretur in odium illius, adeò ut violaretur jus naturale permittens unicuique adiicere pacta ſibi benevisa, & jubens pacta ſervari, ideoquè tale odium nunquam allegari poſſe præſertim in Chriſtiano, & Catholico, qui pro ſalute Animæ propriæ ſuum patrimonium exhaurit in Operibus Piis, in puncto contra Fabricam reſpondit *Ridolphin. dict. allegat.* 75. *num.* 26., & 27. ibi = *quià regularitèr odium in Teſtatoris diſpoſitione non præſumitur, ſed potiùs voluiſſe ad ejus liberam uoluntatem de bonis ſuis diſponere &c. maximè in Chriſtiano, & Catholico fauore Eccleſiæ ſic Pie pro ſalute Animæ propriæ legantis* = & generalitèr *Menoch. de præſumpt. lib.* 4. *præſumpt.* 39. *num.* 43., *Cyriac. controuerſ.* 405. *num.* 52., *Carocc. deciſ.* 46. *nu.* 18., *Pignatell. conſult.* 143. *num.* 34. *tom.* 9.

Et

455 Et ratio eſt evidens, quià privilegia Rev. Fabricæ ſunt inſtituta ad effectum adjuvandi mentem Fundatorum, utque eorum diſpoſita adimpleantur, quando autem ſupponimus Fundatorem prohibuiſſe, quod Fabrica manus apponat, ſuoſquè ſubſtituit, ac prædilexit hæredes, nunquam Fabrica intrare poteſt, quià ceſſat finis, ad quem ejus facultates ſunt directæ, & inapplicabiles remanent termini diſpoſitionis factæ in odium, quià privilegium non confertur in invitum, & unuſquiſq; præſumitur uti jure ſuo circà leges adjectas, non autem exercere odium, aut malignitatem reſpectu Fabricæ, quæ venit juxtà mentem, & non contra mentem Fundatorum *Gloſs. in can. abſit in uerb ſi ueſtrum* 11. *quæſt.* 3., *Aretin conſil.* 23. *num.* 10., *Roman. conſil.* 343. *num* 9. cum aliis apud *Pignatell. conſult.* 143 *num.* 34. *in fine tom.* 9.

456 Ex quo patet reſponſio ad praxim Rever. Fabricæ, ejuſquè Commiſſariorum in apponendo manus pro executione Legatorum Piorum, etiamſi Teſtator prohibuerit, quod non poſſit ſe in illis ingerere hoc enim reſpicit diverſiſſimum caſum quando ſcilicet Teſtator ſupponit, quod hæredes adimplere debeant, quod juſſit, & prohibet Fabricæ, ne ſe ingerat, tunc enim ſi hæres infideliter ſe gerendo mandata defuncti non adimpleat iſte caſus negligentiæ dicitur omiſſus à Teſtatore, & remanet ſub diſpoſitione juris, nec propterea ſi Fabrica ſe ingerat dicitur violata mens Teſtatoris, ſed potiùs Fabrica juxtà præſumptam ejus mentem procedit ſupplendo caſum omiſſum, ut in puncto, quod prohibitio ſe ingerendi quoad Ordinarium adiecta per Teſtatorem, quod locum non habeat quando adeſt negligentia hæredis, tamquàm in caſu omiſſo firmat *Rot. coram Seraphin. deciſ.* 611. *num* 6. *Rub. de teſtam. cap.* 88 *num.* 173 *cum plur ſeqq.*, *& cap* 90. *num.* 320., *Piton. diſcept. eccleſ.* 25. *ſub num* 15. *uerſic. Quamuis crederem.*

457 Minùs adverſantur reſolutiones hujus Sacr. Congregationis, quæ datæ fuerunt per Scribentes pro Fabrica in calce eorum præteriti reſtrictus, etenim tàm iſtæ, quàm aliæ ſimiles, quæ poſſunt allegari ſunt in terminis Legati puri, & perfecti, non autem conditionalis, & facti cum retentione Dominii, nec non pacto reſolutivo aliiſque legibus,

quæ in caſu iſto concurrunt, & proindè erroneum eſt in hujuſmodi reſolutionibus procedere indiſtinctè de caſu ad caſum, ut ponderat *Cardin de Luc. in annotat. ad Concil. diſcurſ.* 1. *num.* 11., *Pignatell. conſult. canonic. tom.* 1. *conſult.* 1. *num.* 18., *&* *tom.* 3. *conſult.* 2. *num.* 11. *Piton. diſcept. eccleſ.* 50. *num.* 19.

458 Et ulteriùs hujuſmodi reſolutiones concernunt executionem Legatorum Piorum in caſu negligentiæ hæredum, & ſic in caſu omiſſo, adjuvando mentem Teſtatoris, qui non congruit themati noſtro ultrà quod altera ex reſolutionibus nempè in Melevitana 23. Martii 1689. nihil firmat ad effectum, de quo agitur, ſed ſolùm Sacra Congregatio ordinavit, quod *quatenus rei Conuenti vellent ipſius votum, præfigeretur eis congruus terminus ad deducendum quicquid volunt, & intendunt eamdem Congregationem informando, ſin minùs cauſa per appellationem ad Curiam in ſecunda inſtantia juxtà ſtylum devolvatur.*

459 Et ſic nulla datur reſolutio, quæ percutiat terminos noſtros donationis conditionalis cum reſervatione Dominii, aliiſque Legibus, ut ſuprà, in quibus terminis non eſt exemplum, quod poſſit allegari.

Quarè &c.

F. M. Pitonius Advoc. ✕ Joſeph Sabatani.

460 REdeundo ad materiam incapacitatis Legatorum conſiderandum reſtat, quod etſi Religioſi Divi Franciſci dicantur reſpectivè incapaces quia non habent jus petendi legata in judicio, attamen nõ per hoc dicuntur ſimpliciter, & abſolutè incapaces, quin legata tuta conſcientia, & ex omni jure per viam eleemoſinæ poſſint illa recipere. Undè quando Teſtator in caſum incapacitatis ſubſtitueret aliquam aliam perſonam in Legato, iſtud non caducaretur ad favorem ſubſtituti, ex quo in rei veritate ſi adeſt capacitas in Religioſis recipiendi legata per viam eleemoſinæ iſta ſufficit pro validitate legati, & ad excludendam conditionem in caſum incapacitatis, uti in caſu identicæ quæſtionis legati Pinti habemus caſum deciſum per S. Congregationem Rev. Fabricæ ſuperiùs adductam, & amplexam per doctiſs. D. Petrum Marcellinum Corradinum,

qui

qui poſt munus Advocati integerrimè, & doctiſſimè in hac Romana Curia perfectum meritò reperitur aſſumptus ad miniſterium Auditoris Sanctiſs., & coram quo PP. Thereſiani petiebant Signaturam Gratiæ ad effectum obtinendi commiſſionem appellationis adverſus reſoluta per Sacr. Congregationem Rev. Fabricæ, & quæ per dictum Dñm Auditorem fuit denegata ſub die 14. Martii 1708.

461 Motivum amplexum pro denegatione commiſſionis fuit ex quo poſita capacitate in PP. Mendicantibus recipiendi legata annua per viam eleemoſynæ, ſi Teſtator, vocaverit ſubſtitutum in caſum incapacitatis, non venit incapacitas referenda ad illam reſultantem à contumacia hæredis nolentis ſolvere, quia ſi ad iſtam referretur penderet à voluntate hæredis colludendi teſtatoris voluntatem, itaut ad effectum verificandi illam ſufficit, ut Mendicantes poſſint legatum recipere, & ſic in caſu legati per Fabritium Pinto, facti de diurna pittantia difficultas vagabatur extrà punctum, nam ipſemet Teſtator in ſuo Teſtamento aſſeruit PP. Mendicantes fuiſſe capaces legati per viam eleemoſynæ allegando DD. in eodem Teſtamento, itaut extranea declarata fuit interpretatio Teſtatoris de qua capacitate voluerit intelligere cum apertè ejus animum declaraverit, circà capacitatem ratione eleemoſynæ quem etiamſi non declaraverit recurrendum eſſet ad diſpoſita de jure quibus ſemper Teſtator in dubio voluit ſe uniformare, & concludendum, quod poſita inevitabili obligatione hæredis de adimplendo quolibet legato, & capacitate in Mendicantibus de illo recipiendo ſit pro adimplemento legati decidendum, uti firmatum fuit ſuprà cum reſolutione S. C. Concilii relata per R. P. d. Vincentium Petra, qui poſt Munus votantis Signaturæ Juſtitiæ, & Locumtenentis A. C maxima cum laude, ac morum, & virtutis præſtantia abſolutum fuit à feliciter regnante Clemente XI. ad Secretaria munus S. C. Concilii aſſumtus, & in quo laudabiliter reperitur numquam immunis à legali labore me teſte ex quo per multos annos addictus fui illius ſtudiis dum præfatum munus votantis Signaturæ, & Locumtenentis A. C. abſolvebat in *tom. 2. Com ad conſt. Apoſt. Honory 3. ſect. 4. num. 48. & fuit firmatum §. 2. num. 146. cum ſeq.*

§. III.

Decretum Rev. Fabricæ quomodo veniat exequendum, & in praxi obſervandum.

462 CUm *Sepius &c.* Quamvis adſint DD. tenentes Executionem Piorum Legatorum eſſe mixti fori, itaut illa ſpectare poſſit ad utrumque Judicem ſæcularem, & eccleſiaſticum, inter quos *Fontanell. deciſ.* 288. *&* 289., *Autunez Portugal. de donat. reg. lib.* 2. *cap.* 31 *num.* 57., *& ſequen. Ciarlin. cont.* 21 *num.* 10. *Fagundez de juſt & contract. lib.* 6. *cap.* 4. *per tot.*, *& Diana part.* 7. *tract.* 6. *reſolut.* 32. quando alias *part.* 4. *tract.* 1. *reſolut.* 99. tenuerit de Jure Canonico executionem ſpectare privativè ad Epiſcopos, attamen uti inutili relicta hac quæſtione certum eſt, quod de jure quilibet Epiſcopus, aut alius Ordinarii facultates habens ſit executor piarum diſpoſitionum, & optima ratione ne animæ defunctorum remaneant defraudatæ piis diſpoſitionibus, quæ fuerunt per ipſos in teſtamentis relictæ, itaut hujuſmodi elogia morientium reputari debeant ad inſtar legum, ex quo quilibet homo moriens in ſuo teſtamento tamquam Imperator leges condere poſſit ex *§. diſponat auth de nuptiis*, *Simon de Præt. de interpret. ultim. volunt. lib* 5. *dub.* 2. *num.* 68. adeoque nil magis cordi hæredum, & executorum teſtamentariorum debet eſſe, quam ut piæ morientium diſpoſitiones punctualiter executioni demandentur ex traditis in *l.* 1. *Cod. de Sacroſ. Eccl. & per Rotam deciſ.* 297. *nu.* 8. *coram Royas*, & de tali diſpoſitione juris quoad executionem piarum diſpoſitionum reſidente n in facultatibus Ordinariorum veritas ſit inconcuſſa., ex *cap. tua nobis de teſtam. ubi Fagnan.* & expreſsè dicat ſanct. mem. Alexander VII. in ſua conſt. 8. incipient. *Superni* edita 30. Auguſti 1655 §. *Quod ſi ob moram*, & in alia incipient. Decret. emanat. 16. Novemb. 1660. ibi *volumus, & mandamus, ut locorum Ordinarii, & illis deficientibus Commiſſarii, & Miniſtri Fabricæ in caſibus in quibus alias præmiſſorum executio de jure devolvitur.*

Attamen, in ſtatu Eccleſiaſtico, Urbe, & Regno Neapolitano, in quo Tribunal Fabricæ receptum fuit executio talium diſpoſitionum juxtà facultates à Summis Pontificibus

cibus conceſſas abſque ullâ controverſia ſpectat ad idem Tribunal uti quamplurima ad propoſitum afferendo firmat *Emin. de Luca in relat. Cur. Rom diſc.* 20. *de fideicom. diſc.* 108. *& de regular. diſc.* 63. *de Teſtam. diſc.* 23. *&* 92. *num.* 2. ubi de ſtylo, & benignitate tanti ſupremi Tribunalis quamplurima expenduntur, & commendantur, & *delegatis diſc.* 27. *num.* 3. ubi quod Fabrica cumulativè ſit ſubrogata loco ordinariorum, & ubi allegantur *Rovit. in pragm.* 1. *de legat. piis, Capyc. Latr. deciſ.* 180. *lib.* 2. *& Rota deciſ.* 212. *cor. Cavaler.*

464 Ob quam rem cum pluries ortæ fuerint controverſiæ in dicto Tribunali ſuper annuis legatis relictis Fratr. Sanct. Franciſci, & opiniones DD. fuerint ſuper illis variæ, ideo Sac. Congregatio Rev. Fabricæ devenit ad ſanctiſſimam promulgationem præfati Decreti, quod ſtante approbatione facta per ſanct. mem. Urbanum VIII. vim legis habet, obligantis in utroque foro ex adductis per *Lezanam in ſum. tom.* 3. *verſ. Sacra Congregatio nu.* 15. *Pignatel in conſult. tom* 9. *conſult.* 174. *nu.* 8. *Paſſarin. de ſtat. homin. tom* 2 *quæſt.* 187. *art.* 1. *nu.* 447. *Monacel. in formul. legal. tit.* 9. *form.* 3 *nu.* 3. *Garz. in præfat. ad tract. de Benef. Boſ. in tract. de triplic. jubil. privil. ſect.* 3. *caſ.* 2. §. 7. *Roderic. tom.* 1. *qq. regul. quæſt.* 11. *art.* 2. & latè DD. congeſti per *Cirill. de morient. eleemoſynis caſu altero* §. 2. *num.* 112. *cum ſequen.*

465 Præfatumque Decretum loquitur indefinitè de quibuſcumque legatis, tàm factis de tempore quo Decretum promulgatum fuit, quàm de aliis ſucceſſivè faciendis, vel cum onere Miſſarum, Officiorum, aut alterius oneris ſivè gratis, ſivè alio quocumque modo, itaut diſpoſitio, uti generalis comprehendere videatur quæcumq; legata quomodocumque facta abſque ulla diſtinctione juxta commune axioma, quod leges generaliter loquentes generaliter veniant intelligendæ *Card. de Luca de præem. diſc.* 53. *nu.* 6., & quod ubi lex non diſtinguit neque nos diſtinguere debemus ex *l. de prætio ff. de publiciana in rem act. & ex l. non diſtinguemus ff. de receptis arbitris, l. præces ff. de offic. Præſid. l.* 2. § *convenire ff. de judic. l. in fraudem* §. *ultimo Cod. de teſtam. milit. & l.* 1. *ff. de Aleat. Diana p.* 4. *tract.* 4. *miſcell. reſolut.* 243. *& p.* 6. *tract.* 1. *reſol.* 5. §. *ad* 2. *argum. Sanchez de matr. lib.* 2. *diſp.* 22. *num.* 5. idem *Cirill. cit. art.* 1. §. 4. *num.* 6., *& caſu* 1. §. 1. *num.* 15.

466 *Prætendente Ven. Fabrica.* Motivum à quo Rever. Fabrica juxta ſuas facultates prætendebat applicationem horum legatorum unicè deſumebatur ab incapacitate dictorum Fratrum poſſidendi hujuſmodi legata attenta ſtrictiſſima paupertate, quam ipſi ex Regulæ præcepto profitentur, ac attentis S. Conſtitutionibus deſuper emanatis, itaut cum nota eſſet F. Minorum incapacitas de plano videbatur intrare potuiſſe deciſio circà legatorum applicationem ad favorem dictæ Rev. Fabricæ juxta ſuas notorias facultates ſuperiùs recenſitas de quibus d. *Card. de Luca de regul. diſc.* 35. *ſub num.* 17. *&* *diſc.* 63. *num.* 4., ac Sacras Conſt. Sanctiſs. Alexandri IV & Alexan. VII. adductas per *Lucam Vading. tom.* 2. *Annal. in regeſt. Pontificum Bulla* 86. *& per dict. Cirill. art.* 3. §. 4. *num.* 21. *cum ſeqq.*

467 Verùm quia prædicti Religioſi allegabant hujuſmodi incapacitatem eſſe reſtrictam ad conſequendas hæreditates, & ad poſſidendum bona ipſis interdicta ex diſpoſitione Regulæ, ſecus verò ad conſequenda annua legata, quæ tuta conſcientia poterant recipi ab ipſis, mediante ſatisfactione facienda per hæredes ex ſua libera voluntate, & liberalitate juxtà *Filliucium tom.* 2. *tract.* 34. *cap.* 2. *num.* 28. & alios DD. recenſitos per *dict. Cirill. de morient. eleemoſ. art.* 1. *§.* 10. *num.* 7. *&* 8., & ſententiam Divi Bonaventuræ, & Decreta S. Congreg. præpoſita conſultationibus Fratrum Minorum de obſervantia S. Franciſci Ciſmontanæ Familiæ, meritò ad tollenda hujuſmodi æquivoca, & controverſias devenit ad promulgationem præfati Decreti.

468 Sententia verò S. Bonaventuræ reſultat à libro 2. opuſculorum in libello Apologetico, & in Expoſitione Regulæ cap. 4. propè finem, cujus verba tranſcribit Piſonius in ſua Elaboratiſſima, & doctiſſima diſcept. 2. num. 128., & 129. Et conſiſtit in eo, quod circà poſſeſſionem proventuum, redituum, poſſeſſionum, vinearum, & agrorum jus omne cenſetur ex Regula interdictum, verùm quod poſſent hujuſmodi bona recipere pro præſentibus neceſſitatibus pro ſolvendis debitis, & aliis neceſſariis procurandis, & cum aliis moderaminibus per dictum Sanctum inſinuatis, quæ perfectam, & ſtrictiſſimam mendicitatis, & paupertatis Regulam illibatam conſervant, quæ opinio tanti

San-

Sanctiſſimi Doctoris venit adoranda, & in ſuis propriis locis videnda, prout illam venerati fuerunt omnes DD., qui in hac materia ſcripſerunt relati ad propoſitum per *Rotam in Turritana eleemoſinarum impreſſa in deciſionibus poſt Card. de Luca de legat. deciſ. pr., & ſec. ſecundum impreſſ. Lugdunen. per dict. Pitonium in dict. diſcept. 2. & int. deciſ. bon. mem. R. P. D. Emerix in deciſ.* 1219., & 1326., & latè de dicta opinione dixit *cit. Cirill art.* 1. § 5. *num.* 7. ∬. 15. *num.* 12. §. 19. *num.* 3. §. 21. *num.* 1. § 33. *num.* 6 & 9. & *art* 2 §. 3. *num.* 17. ibi traſcribitur opinio D. Bonaventuræ cum ſolita proteſtationis formula per eundem S. inſinuata, & extenſa per P. Antonium Palumbo de Campobaſſo in famil. Regul. part. 2. pag. 161. P. Lantuſc. in Theat. Regul. V. Bona Temporal. num. 3. formula, & tenor.

469 *Nos P. Fr. N. Guardianus Conuentus* 2. *&c. Dicimus ad noſtram notitiam perueniſſe quod N. certam eleemoſynam huic Conuentui perpetuò diſtribuendam perpetuò gratis, vel pro aliquibus Miſſis, & Officiis celebrandis legauit, cumque legata bujuſmodi niſi per ſimplicem eleemoſinam ex noſtra Regula nobis acceptare non liceat per præſentes proteſtamur in Domino, quod legatum prædictum tamquam incapaces ex vi juris legati recipere nolumus, nec intendimus. Si tamen hæres, aut executor teſtamentarius dictam quantitatem per modum ſimplicis eleemoſinæ omni obligatione civili, vel politica ceſſantibus nobis liberè, ideſt nullo jure civili cogente, vel obligatione in foro fori conferre voluerit liberè nobis illam ſimpliciter accipiemus, & piæ teſtatoris voluntati quantum in nobis fuerit plenè, & fideliter ſatisfaciemus &c. die &c. anno &c. N. Guardianus &c. NN. Diſcretus &c.*

470 Decreta verò publicata in dicta S. Congregatione deputata ſuper Conſultationibus Minorum Ciſmontanæ Familiæ, ſub die 14. Junii 1628. cum aliis emanatis die 9 Septembris 1628. reperiuntur impreſſa penès *Fagnan. in cap. nimis prava de exceſſu Prælatorum, Cirillum de morientium eleemoſynis poſt ejus tractat. num.* 47. *& ſeqq. Mattheuc. in official. cur. tom.* 2. *cap.* 9.

471 Super quibus decretis advertendum eſt, quod ſi reperiretur aliquid diſpoſitum in hujuſmodi decretis, quod videretur prima facie contrarium huic poſteriori decreto R. Fabricæ anni 1633. illud eſſet amplectendum cum moderatione, &

intelligentia in eodem declarata, in quo res fuit maturè diſcuſſa, tum ea ratione, quia decreta uti poſteriora ſunt præferenda prioribus ex deductis per *Rotam deciſ.*495. *nu. pr. coram R. P. D. Emerix juniore*. Tum quia ſanct. mem. Urbanus VIII. de anno 1637. demandavit Breve confirmatorium deciſionum emanatarum ſuper negotiis, dictorum Minorum Familiæ Ultramontanæ poſt dictum annum 1628. quod Breve eſt conforme dicto decreto anni 1633. uti colligi poterit ab eodem impreſſo penès eumdem *Pitonium loc. cit. num.* 58 *fol.* 32., quæ decreta uti poſteriora, vel decernant contrarium, vel reſoluta declarent veniunt attendenda ſicuti lex, vel ſtatutum præcedens derogatum cenſeatur per ſtatutum poſteriùs, ſivè per legem ex deductis per *Menoch. de præſumpt. præſumpt.* 38. *per tot. Bich. deciſ.* 288. *num.* 9. maximè quando decretum ſtatutum, ſeù lex continet declarationem juris anteà dubii, qui non ſolum obligat ad futura, ſed etiam ad præterita *Barboſ. de axiomat. jur. axiom.* 136. *num.* 22. *Paul. Chriſtin. deciſ.* 115. *num.* 7. *vol.* 6. *Mechlin. in prælud. num.* 58. *Rota part.* 9. *rec. deciſ.* 179. *nu.* 82. *& part.* 11. *deciſ.* 15. *num.* 46. *ubi de reſolut. S. Congr.*

472 *Eadem S. Congregatio:* Cum enim promulgatio præfati decreti fuerit facta præcedente relatione cum Sanctiſſimo, ac de illius expreſſo ordine, & mandato, uti ſupra dictum eſt, evenit cauſa cognita, itaut tale decretum ad inſtar legis veniat obſervandum non ſolum in locis in quibus Tribunal Rev. Fabricæ fuit acceptatum verum ubique Terrarum, & ratio eſt evidentiſſima. Si enim tale decretum fundatum eſt in jure ex quo, uti infra demonſtrabitur ad ſenſum, PP. Minores ſunt capaces annuorum legatorum per viam eleemoſinæ illaque poſſunt recipere ab Hæredibus, ſeù Executoribus Teſtamentariis ſpontè dantibus, & incapacitas ſolum eſt extrinſeca reſultans ab eo, quod iidem non poſſint præfata annua legata in judicio petere juxtà tamen modificationem inferiùs recenſendam cum diſtinctione, & diviſione legatorum, ſequitur perneceſſe, quod idem fundamentum militet ubique terrarum quoad PP., & quoad hæredes qui ex omni jure, uti paritèr demonſtrabitur, tenentur adimplere piam Teſtatoris voluntatem, itaut obſervatio omnium contentorum in eodem

decreto

decreto ad terminos juris cenſeatur ſpectare ad Epiſcopos in quorum locum aſſumpta fuit Rev. Fabrica in ſolo ſtatu Eccleſiaſtico, Urbe, & Regno Neapolitano, iuxtà ea firmata, quod etſi aliquod Decretum Breve, ſeù Reformatio emanata fuerit, & acceptata in aliquo loco, ſi illa non obliget uti Reformatio, obliget quia fundata illa eſt in Jure Civili, & Canonico à quo emanat obligatio ad illius àdimplementum, ex quo leges tàm Civiles, quàm
473 Canonicæ inducunt in Republic s obligationem pro illorum adimplemento etiam ſub pæna peccati mortalis, & in foro conſcientiæ ex recenſitis per *Carbon. in tract. de legib. lib. 7. dop. 1. & ſeqq. Gabriel Vaſquez in 1. 2. D. Thomæ quæſt. 96. art. 14. dop. 158., & 161. Anton de Ballis tract. var. lib. 5. in præluд. ad Prag. Regni Sicil. Sperel deciſ. 46. nu 6. deciſ. 103. nu. 11. deciſ. 147. per tot.* accedente ratione quia quando lex diſponit ſuper certa re uti juſta in foro conſcientiæ eſt obſervanda cum illa obligat etiam ad actus interiores unitos cum exterioribus *Vaſquez in pr. 2. quæſt. 96. art. 3. diſp. 160. cap. 3. nu. 10. Sotus lib. 10. de juſt. quæſt. 5 art. 5. & cum D. Thom. 1. 2. quæſt. 1. art. 4. & quæſt 100. art. 9.* & idem *Cirill. in tract. de mor. eleem. art. 1. § 33. num. 47. & 48.* & in terminis decretorum S. Congregationum cum Bullis Pontificum confirmatorum quamplurima ad rem deducit idem *Cirill loc. cit. caſu altero §. 2. per totum.*
474 *Quod bujuſmodi legata.* Piiſſimum Tribunal Rev. Fabricæ etſi ab aliquibus iniuſtè, & non ſine temeritate redargutum fuit tamquam odioſum, & exorbitans ex recenſitis per *Cardinalem de Luca in relat. cur. diſc. 20. & de Teſtam. diſc. 92. num. 2.* Attamen ſummam continet pietatem, Juſtitiam, & æquitatem. Pietas, & æquitas reſultat ab eo, quod libenter, & paſſim admittit compoſitiones, & reductiones legatorum, cum hæredibus, aut aliis obligatis adimplere pia morientium moderamina, & diſpoſitiones idem *Cardinalis de Luca in dicta relat. curiæ diſc 20. nu. 35.*
475 Juſtitia verò à teſtamentis eorumdem morientium, ſi enim iſti, uti arbitri, & moderatores ſuorum bonorum juſtè potuerunt gravare hæredes ad adimplenda pia onera ipſis injuncta, jus cogit illos ad hujuſmodi adimplementum quo non ſecuto intrare poſſunt facultates Fabricæ erectæ

ad

ad hunc præciſum finem adhoc ut piæ defunctorum depoſitiones non remaneant ſub oblivione, & Teſtatorum animæ non defraudentur præviſo beneficio, itaut ſecuta compoſitione, Eccleſia cum ſuo Theſauro ſupplet totali depoſitioni Teſtantium, & hæredes aliquando ignari de adimplemento, ex quo ad ipſos non ſpectabat adimplementum, verum ad hæredes mediatos, ſentiant compoſitionis ſublevamen, circa gravamen illis à teſtatoribus injunctum, quorum voluntas venit inviolata, & illæſa
476 obſervanda *Jo: Baptiſta de Barbolus de filiis famil quæſt.4. nu.8. arg. text. in l. ſi id, quod ff. de liberatione legata, & innumeri DD. penes eumdem Cirill. art. 1. §. 8. num 15 & ſeq.*

Præfata verò procedentia in aliis legatis piis non procedunt in caſu legatorum relictorum Mendicantibus, ex quo compoſitio reperitur expreſsè interdicta, & prohibita in
477 eodem Decreto: & ratio etiam occurrit quæ fuit cauſa finalis huju modi prohibitionis. Hæredes namque obligati adimplere hujuſmodi legata ſub emendicato, & irrationabili prætextu incapacitatis Mendicantium conſultò omittebant adimplere onus ipſis injunctum, & deindè data opera in præjudicium Animæ Teſtatoris componebant cum Miniſtris Fabricæ, quod animadverſa per S. Fabricæ Tribunal fuerunt motiva promulgationis hujuſmodi prohibitionis, uti reſultat à lectura alterius Decreti deſuper emanato ſub die 15. Decembris 1646. Tenoris.

Sacra Congregatio Generalis Rev. Fabricæ S. Petri de Urbe ad Conſulendum non minus indemnitati Fratrum Ordinis Minorum de Obſervantia S. Franciſci, quam providen-
478 dum malitiæ hæredum, & aliorum quomodolibet obligatorum, qui differunt ultra biennium illis ſolvere annua legata pia cum oneribus miſſarum, ſeu officiorum, vel etiam gratis dictis fratribus, ſeù eorum Eccleſiis relicta, ac etiam in futurum relinquenda ſub ſpe poſtea ſuper illis pro majori ſumma ſe componen. cùm Commiſſariis, & aliis Rev. Fabricæ Miniſtris, & Officialibus.

Prohibuit, & expreſsè mandavit quibuſcumque Commiſſariis Oeconomis, Secretariis, & aliis quibuſcumque Officialibus, & Miniſtris Rev. Fabricæ præſentibus, & futuris, & tàm Urbis, & Status Eccleſiaſtici, quàm Regni Neapolis,

polis, & aliorum quorumcunque locorum ſub pœnis arbitrio ejuſdem Sac. Congregationis, ne de cætero cum hæredibus, vel aliis, vel quomodolibet obligatis ad ſolutionem
479 dictorum Legatorum ad aliquam compoſitionem, remiſſionem, vel tranſactionem deveniant, ſed ab illis omnes annatas ſupra biennium decurſas, & non ſolutas integraliter exigant, & exigere faciant in beneficium dictæ Rev. Fabricæ ſine relaxatione alicujus minimæ portionis, ſive quantitatis ſervato in reliquis tenore Decreti in hac materia ab eadem Sac. Congreg. editi ſub die 14. Febr. 1633.

Et compoſitiones, ſeu remiſſiones quaſcumque in contrarium, quomodolibet faciendas eo ipſo nullas, & irritas eſſe decrevit, & declaravit, mandans ita componentes ad reſidui ſic ſibi remiſſi, ſeù condonati ſolutionem adſtringi, & cogi poſſe perinde, ac ſi compoſitio, ſeù relaxatio per eos obtenta non eſſet.

Et ne ab aliquo hujus Decr. ignorantia prætendi, & allegari poſſit decrevit illud in lucem ædi publicari, & pro negotiis Status Eccleſiaſtici affixum in Urbe in Januis Sacroſ. Baſilicæ Vaticanæ, in acie Campi Floræ, aliiſque locis conſuetis, & pro negotijs Regni Neapoli in Januis Eccleſiæ Archiepiſcopalis Neap. necnon ſolita Reſidentia Tribunalis ipſius Rev. Fabricæ perindè afficere, ac ſi omnibus intereſſe habentibus perſonaliter intimatum eſſet.

Datum Romæ in Collegio eiuſdem Sacræ Congregationis die 15. Decembr. 1646.

Bona immobilia relicta, vel donata Monaſterio in capaci retinendi etiam in communi poſſunt alienari ſine aſſenſu Apoſtolico, & pretium eorum converti in neceſſitatem,
480 & utilitatem Monaſterii, quia hæc bona non ſunt Monaſterio incorporata ob incapacitatem ejuſdem, ut in *Clem. Exivi de verb. ſignific.* hinc eſt, quod fratres Minores Regularis obſervantiæ Capuccini, & Theatini poſſunt ſibi relicta alienare ſine licentia Papæ, ex declaratione Sacræ Congregationis Concilii Triden. quam refert *Donat. par.* 2. *qq. regul. tr.* 14. *quæſt.* 63. *fol.* 355. & habetur etiam in libello articulato *Bullæ*, & *Decreta recen. fol.* 100. & 125.

481 Bona Eccleſiæ non poſſunt dici bona Clericorum, vel Monachorum, qui ſolum ſunt uſuarii, ſed verè, & propriè dicun-

dicuntur patrimonialia Domini Noſtri Jeſu Chriſti. Etenim quæ Eccleſiæ offeruntur, intuitu Dei offeruntur, qui omnia dedit ejus filio, nempè Chriſto Domino, ut docuit *Innoc. in cap. cum ex parte de elect. in 6. & in lib. Levitici cap. 25.* habentur hæc verba: Terra quoque non vendetur in perpetuum, quia mea eſt, & vos advenæ, & Coloni mei eſtis, hinc eſt, quod bona Eccleſiæ non poſſint alienari ſine conſenſu Romani Pontificis, *Donat. par. 2. qq. regul.*
482 *tract. 14. quæſt. 2. num. 1. fol. 320.*

Bonorum mobilium, & immobilium, quibus utuntur Fratres Minores S. Franciſci qualia ſunt ædificia, ſeù Domus Eccleſiæ cum Hortis, ornamenta, Calices, & alia vaſa cultui, & ſervitio Altaris dicata Romanus Pontifex eſt Dominus etiam temporalis, ad cujus poteſtatem recepta ſunt per Alexandrum VI. confirmantem literas Prædeceſſorum ſuorum *Caſarub. in comp. privil. Mend. v. bona §. 9 fol. 99.*

Bona Eccleſiaſticarum perſonarum ſunt exempta à Gabellis ex decreto Sacræ Congregationis Controverſiarum Juriſdictionalium de exemptione bonorum die 21. Aprilis 1640. prout in ſequenti.

Sacra Congregatio Eminentiſſimorum Cardinalium Controverſiis Juriſdictionalibus præpoſitorum alias cenſuit bona
483 per Eccleſiaſticos poſſeſſa gaudere exemptionibus à quibuſcumque impoſitionibus, & oneribus, quæ non ſint copulativè, certa, realia, & invariabilia, juxtà deciſionem in Brunduſina Gabellæ coram bon. mem. Penia, & concordant., necnon ab impoſitionibus Cameralibus, etiam comprehenſivis Eccleſiaſticorum, quando Eccleſiaſtici libertatem eam non ſolvendi præſcripſerint. Juxta Decretum anno 1600. tempore ſan. mem. Clem. VIII. editum. Dat. die 21. Aprilis 1641.

Jo: Bapt. Pamphilius.

F. Paulutius Sac. Congreg. Secretarius.

In regeſto Conc. Trid. fol. 128. Paſqu. in addit. Laur. de Franc. par. 2 quæſt. 48. num. 2.

Finis

484 FInis igitur præfatorum decretorum totalis fuit, ad hoc ut totaliter remaneat adimpleta mens Teſtatoris, & ad hoc, ut hæres omninò adimpleat illius voluntatem ad quod adimplemendum hæres tenetur ex omni jure ſolvere legatum etiam ſi ſit abſque ullo onere, gratis & pro victu relictum dictis Mendicantibus, quæ propoſitio attento dicto decreto temerariam pateretur contradictionem. Si enim Decretum confirmatum à Summo Pontifice Urbano VIII. prohibet compoſitiones, & vult ut legata indiminuta conſerventur quo ad illorum capitalia, ſortes principales, & proprietates ad hoc ut perpetuò illa poſſint applicari in uſus Romano Pontifici pro tempore exiſtenti benè viſos, inde deſcendit ſenſibilis ratio, quòd hæredes ſunt obligati ad ſatisfactionem talium legatorum. Quod convincitur cum aliis verbis Decreti anni 1646. ibi, *ad Conſulendum non minus indemnitati Fratrum Ordinis Minorum de Obſervantia S. Franciſci, quam providendum malitiæ hæredum, & aliorum quomolibet obligatorum, qui differunt ultra biennium illis ſolvere annua legata pia cum oneribus Miſſarum, ſeù Officiorum, vel etiam gratis dictis Fratribus, ſeù eorum Eccleſiis relicta, & etiam in futurum relinquenda*, & firmant omnes DD. allegati per *Cirill. de morient. eleemoſynis art.* 1. *§.* 9. *per tot. §.* 12 *num* 6. *& ſequen. §.* 26. *num.* 1. *§.* 28. *num.* 15. *&* 16. *&*
485 *art.* 2. *§.* 5. *num* 4. Ubi, quod hæredes differentes executionem pii operis illis injuncti peccant mortaliter *art.* 2. *§.* 5. *num.* 4 *& art.* 3. *§.* 2 *num.* 3. *&* 6. Ubi quòd hæres gravatus annuo legato ſolvendo Minoribus, etſi non obligetur politice Fratribus ipſis, obligatur teſtatori ad illud ſolvendum juxtà piam illius voluntatem, quòdque teneatur ex obligatione naturali erga Minores acceptantes legatum ipſis in eleemoſynam relictum, ac ex omni obligatione juſtitiæ erga teſtatorem adeòque in conſcientia teneatur ad totale legati adimplementum firmavit inconcuſsè idem *Cirill. in art.* 3. *§.* 1. *cum ſequen. §.* 4 *num.* 2. 5. *&* 6. *& §.* 6. *per tot.* & alibi paſſim in d. tractatu, & alii congeſti per d. *Piton. in d. diſcept.* 2. *num.* 14 *& ſeqq. Rota in Turritana eleemoſynarum* 10. *Januarii* 1695. *coram R. P. D. Emerix §. ſed cum nihilominus, &* 6. *Aprilis* 1696. *inter ſuas Deciſ.* 1219. *&* 1326.

486 Qua obligatione poſita legata relicta etiam gratis mendi-

can-

cantibus non ſunt habenda pro caſſis, nullis, irritis, & caducis, verùm omninò ſunt obſervanda, & adimplenda ex parte hæredum, & executorum teſtamentariorum, & dictum præfatum probat, cum convincentibus demonſtrationibus reſpondendo contrariis dictis aliquorum DD. idem *Cirill. loc. cit. art.* 1. *§*. 18. *num* 5. *&* *art.* 3. *§*. *pr.* ubi, quòd duplex ex contractu oritur obligatio. Altera Civilis, qua mediante datur obligatio, unde oritur actio experienda pro illius executione in foro externo. Altera naturalis, à qua etſi non oriatur actio explenda in foro externo, & judiciali, attamen obligatus tenetur in foro interno, &
487 conſcientiæ, & coram Deo adimplere ejus obligationem ex *cap final de conſuet. Sanchez de matrim. tom. pr. diſp* 7. *lib* 1. *num.* 14. *& cum Bartol. Ancharano, Abbate, Silveſtro, Angelo, Tabiena, Armilla, Covarruvia, Matienzo, Corduba, Ludovic. Lopez*, tenet *Molin. tit* 1. *de juſt. & jure tract.* 2. *diſp.* 224. *fol.* 1398. *Rebel. part.* 3. *de obligat juſt. lib* 18. *quæſt.* 4. *num.* 3. idem *Cirill loc. cit. art.* 3. *§*. 1. *ſegment.* 2. *num.* 14 ubi incidenter expenduntur qualitates naturalis obligationis, quæ ſunt compatibiles cum arctiſſima paupertate Fratrum Minorum, itaut poſita hac naturali obligatione pænes hæredes, & capacitate recipiendi in Minoribus, etſi non reperiatur in illis jus petendi in foro judiciali legata hujuſmodi illis relicta, iſta nullimodè caducentur, & habeantur pro nullis, & non ſcriptis, & ulterius expenduntur omnia motiva ad caſum facientia, & refelluntur omnia, quæ ex contrario poſſent adduci, & in caſu alter. § 4. *per tot.*

Attamen addendum, quod poſito decreto Rever. Fabricæ antedicto, dicendum ſit hæredem teneri ad præſtanda legata quomodocumque illa relicta ſint Minoribus tàm obligatione naturali, quam civili, adeoque ex omni jure. Et ratio eſt pluſquam ſenſibilis. Si enim dictum decretum dat actionem Rev. Fabricæ ad agendum pro annualibus decurſis, & non ſolutis poſt biennium ſupponit
488 obligationem totalem in hærede, ex quo actio oritur ab obligatione tamquam illius Matre *Jaſon ſuper tit. de action. §. ſupereſt num.* 10. *Bartol l.* 1. *ff. de condict. indeb. col.* 4. *&* 7. *Gomeſ. de act. §. ſupereſt num* 32. idem *Cirill. loc. cit art.* 1. *§*. 12. *num.* 10. *& ſeqq.*, & per conſequens ad inſtar omnium

alio-

aliorum obligatorum ſemper hæres tenetur ad ſatisfactionem legati pro adimplenda teſtatoris voluntate, quæ ad unguem venit obſervanda, ob quam rem fuit prohibita in eodem decreto quælibet extinctio, vel reductio mediante compoſitione, & voluntas S. C. fuit ut capitale, ſeù proprietas conſervetur ſemper ad effectum, ut poſſent applicari in uſus Romano Pontifici pro tempore exiſtenti benè viſos, uti etiam de legatis ratione eleemoſynæ relictis Domibus Profeſſis Societatis Jeſu, quòd hæres teneatur ex obligatione non erga ſocietatem, ſed erga Teſtatorem
489 conveniunt omnes Scriptores ſocietatis *Suarez tom. 4. de relig tract 10 lib 4. cap. 9 num 9. tom. 3 lib 8. cap 17. num. 19. Sanchez lib. 7. in Decalog. cap. 27 num 9 Caſtro Palao tom 3. tract. 16. diſp. 3. part. 10. num. 5 Card. de Lugo tom 1. de juſt & jur. diſp. 3. ſect. 5. num. 106. & lib. 4. reſponſ. moral. dub. 7.,& Cirill de mor. eleem. art. 1. §. 12 num 6 §. 26 num 1 cum ſeqq. & caſu 1. §. 2. num. 10. cum ſeq. & §. 3. num. 17. & caſu 2. §. 6. num. 17.*

Quod verò Summus Pontifex poſſit applicare hujuſmodi legata in uſus eidem benè viſos, ex quo Minores cenſentur uti uſufructuarii omnium bonorum etiam propriorum Conventuum, & Eccleſiarum, & Sedes Apoſtolica proprietaria nulla eſt difficultas, reſultante evidentia propoſitionis tùm ab eo, quòd Summus Pontifex habet plenitudinem poteſtatis in rebus Eccleſiæ adminiſtrandis ex deductis per eundem *Cirill loc. cit. art. 1. §. 10 num. 40.* tum ab eo, quòd ipſe acquirit jus, & dominium rei legatæ
490 Fratribus Minoribus idem *Cirill loc. cit §. 12. num 21. §. 15. num. 8. cum ſequen., & caſu pr. §. 3 num. 12 §. 5. num 5 & 6.* ubi cum DD innumeris, & in ſpecie cum *Barboſ. de off. & poteſt. Epiſc. part. 3 alleg. 82.* firmat Pontificem, aut Epiſcopum non poſſe à Teſtatore impediri ne ipſe ſe intromittat in executione ſuæ voluntatis præſertìm circa legata pia data hæredis negligentia. Ex quo quod lex dat privatus auferre non poteſt *gloſ. in verb. minus auth. quib. mod na: §. ergo coll. 7 & l. 58. ff. de legat. pr.* ubi quòd nemo poteſt in teſtamento ſuo cavere ne leges in teſtamento ſuo locum
491 habeant *cap ſi diligenti gloſ. 1 ibi de foro compet. Perez Paceebo in Apolect. detr. jur. verb. lex §. quod lex.* Et ratio addi

poteſt

poteſt naturalis. Quia, quando teſtator mandat, & injungit hæredi ſatisfactionem legati pii etiamſi diceret Summum Pontificem, Fabricam, ſeù Epiſcopum non poſſe ſe intromittere circà talia legata, ſupponit hæredis executionem, & diſpoſitionem ad ſatisfaciendum oneri eidem injuncto, & ne iſte circà modum exequendi dependeat à voluntate Pontificis, Epiſcopi, ſeù Fabricæ verùm ſit liber in ſatiſfaciendo, numquam verò ſupponendum eſt voluiſſe ſuam intentionem declarare circà alium caſum negligentiæ, & voluntariæ contumaciæ in hærede de nolendo ſolvere legatum, qua negligentia, & contumacia poſita intrant diſpoſitiones juris exequibiles per Romanum Pontificem,
492 & Miniſtros illius vicem repreſentantes uti cum *cap. nos quidem*, *D Thom. 2. 2. quæſt. 88. art. 1.* & aliis DD. oſtendit idem *Barboſa d. alleg. 82. & Sot. de juſt. & jur. lib. 7. quæſt 1. art. 2. ac idem Cirill. loc. cit.*

Ob quam rem expertum eſt ita diſponente dicto decreto, Ut ſicuti non ſecuta applicatione eorundem legatorum Sedi Apoſtolicæ, licitum eſt Minoribus recipere, non verò exigere legata hujuſmodi ipſis relicta, ità pariter ſecuta applicatione Rev. Fabricæ iſta, viſis indigentiis Minorum, relaxat totam ſummam legatam eiſdem Minoribus, & id non ad alium effectum, niſi quam quod ultima morientium moderamina remaneant adimpleta, & executa, prout de facto adducuntur diverſi caſus talium legatorum, in quibus Congregatio R. Fabricæ demandavit hujuſ-
493 modi legata relaxari eiſdem Minoribus, cujus reſolutiones reperiuntur impreſſæ pænes *Pito dict. diſcept. 2 à num.* 130. *uſque ad num.* 143. ubi adducitur ſupplex libellus datus per Commiſſarium Generalem Fratrum Minorum ſan. mem. Urbano VIII. petentem ipſis relaxari perpetuum annuum cenſum florenorum octuaginta donatum ratione eleemoſynæ inter vivos per Gaſparem Bartolomei Conventui Terræ Molleani erogandum quotannis in emptionem tunicarum, & veſtium pro uſu Fratrum, & cum ea lege ut præfata portio cenſus ſic donata non poſſet alienari, nec extingui, ſed ſtare debeat ſemper pro dicto effectu emptionis tunicarum non obſtante incorporatione demandata, & inchoata per Fabricam, in cujus Congregatione

expen-

expenſis juribus neceſſitatis dictorum PP. eadem S. Congregatio reſolvit adeundem eſſe Summum Pontificem, & propterea ſupplicarunt, ſunt verba ſupplicis libelli; *Supplicat, quatenus dignetur declarare Fratres eſſe capaces dictæ donationis, & à Miniſtris Fabricæ non poſſe moleſtari, quin per modum eleemoſynæ poſſint dari, & recipi fructus dicti cenſus*, & ſub die 12. Novembris 1641. SS. annuit cum hoc reſcripto. *Audita relatione S. Suæ facta de ordine Em. Cardinalis Barbarini Protectoris benignè annuit petitioni ſupradictæ Fr. Paulutius*. In cujus executionem ſucceſſivè ſub die 21. Decembris 1641. Oeconomus Fabricæ dedit ordinem neceſſarium Miniſtro Fabricæ, ut relinqueret dictum legatum in beneficium Fr. Minorum. Ita pariter idem *Pitonius loc. cit. num.* 147. adducit alium caſum legati ſcutorum duodecim gratis relictorum ratione eleemoſynæ annuatim ſolvendorum PP. Reformatis S. Franciſci ad Ripas Urbis per Andream Benedetti, ad cujus hæredis inſtantiam data ſupplicatione ad Summum Pontificem eadem S. C. 27. Maji 1656 reſolvit. *Facta relatione, SS. annuit ad inſtantiam tamen hæredis ipſius teſtatoris, & ſub titulo Eleemoſynæ*.

Imo ſi militant motiva ſuadentia, PP. Minores non poſſe vivere de eleemoſynis, vel ipſos urgeri ab aliqua neceſſi-
494 tate, quæ cum eleemoſynis reparari non poſſit tàm Summi Pontifices, quàm eadem Sacr. Congregatio cum illius oraculo benignè permiſerunt PP. relaxationem legatorum, vel eiſdem poſſe aſſignari tot redditus æquivalentes eorum manutentioni, uti caſum quoad totalem permiſſionem redditSuum adducit idem *Piton loc. cit. num.* 146. Ex quo erecto Conventu in Moſcovia in loco, ubi aderant Sciſmatici, & in quo erat impoſſibilis quæſtuatio, permiſſum illi fuit retinere tot redditus, quot ſufficerent pro ſubſtentatione PP., & S. Congregatio talem permiſit diſpenſationem die 27. Maii 1645. *Sacra &c. reſpondit dictos Fratres poſſe recipere per viam ſimplicis eleemoſynæ juxtà Doctrinam S. Bonaventuræ*: meritò Religio non amittit puritatem Paupertatis, ex quo non dicuntur aliquid poſſidere, verùm tantùm recipere eleemoſynam ab aliquo deſignato fundo, ſeù redditu, ex quo illis interdicta eſt

quæſtuandi libertas, utpotè quia degunt in Dominio, & Territorio Gentilium, & Hæreticorum, ubi eleemoſinandi via redditur impoſſibilis.

Et quod quævis extinctio &c. Per conſequens omnis extinctio, reductio, ſeù diminutio capitalis facta abſque ſpeciali
495 permiſſione Summi Pontificis eſt ipſo jure nulla, nec ſuffragari poteſt debitoribus, aut aliis quibuſcumque hoc eſt neque hæredibus, aut executoribus teſtamentariis, neque legatariis, & cum hac prohibitione concordat aliud Decretum S.C. emanatum ſub die 15. Decembris 1646. ſuperius adductum.

Nulla habita conſideratione Bullæ ſanct. mem. Clementis VIII. emanata die 23. Novembris 1526. adducta per Lantuſcam in Theat. Regul. verb. Legatum, fol. 312. Quia Bulla continet duo. Primum obligationem hæredum, qua ſunt in conſcientia obligati ad exequendas pias voluntates defunctorum. Secundum Incapacitatem Fratrum petendi in judicio legata illis relicta, ſeù inſtitutiones factas, & conſiderans Summus Pontifex penuriam, & neceſſitates Fratrum iſtis permiſit compoſitiones, quorum duo motiva cum fuerint perpenſa in Congregatione depu-
496 tata per ſanct. m. Urbanum VIII. emanavit reſolutio cum ſupradicto decreto confirmato in forma ſpecifica, ut reſultat à decretis relatis per *Fagn. in cap. nimis prava de exceſſu prælat.*, & nos alias innuimus, & diſpoſitio dicti decreti cum ſit clariſſima iſta uti emanata de anno 1633. venit ample-
497 ctenda cum motivo, quod poſteriora derogant prioribus ex firmatis ſupra *§. ſuper quibus* . . . & ita reſolvit Sac. Congregatio Concilii in hac noſtra cauſa Salernitana Eleemoſynarum in qua PP. Thereſiani jam confecerant concordiam cum Cappuccinis, & petebant cum motivo dictæ Bullæ Clementis, & cum aliis motivis in eorum informatione deductis concordiæ confirmationem, qui-
498 bus motivis rejectis cum reſcripto *lectum* fuerunt pariter, & PP. Thereſiani rejecti ſub diebus 5. Septembris 1705. & 8. Maii 1706. itaut quælibet compoſitio remaneat interdicta in caſu de quo agitur, quodque indefinitè dictum decretum Rev. Fabricæ de anno 1633. emanatum uti poſteriùs indictum ſuper eadem materia, & re certa ſit ſervandum

dum, quòdque cum ſit lex declarativa juris antea dubii
499 extendi poſſit ad caſus etiam præteritos indeciſos explendos per actus ſucceſſivos ex deductis per *Merlin. in prælud. num.* 58. *Rota part.* 9. *rec. deciſ.* 179. *num* 82. *& part.* 11. *deciſ.* 15. *num.* 46. *part.* 16 *deciſ.* 352. *num.* 24. *& part.* 17. *deciſ.* 99. *nu.* 5.

Quodque Commiſſarii &c. Perindè Commiſſariis, & aliis Miniſtris Fabricæ prohibita eſt diſpoſitio capitalium, & proprietatum ita relictorum Minoribus, ac interdicta ipſis pariter cenſetur actio ad agendum ſimpliciter, verùm ad agendum qualificatè, hoc eſt ad effectum exigendi annua legata
500 non ſatisfacta intra biennium, & deponendi, ſeù reinveſtiendi, itaut depoſitum, ſeù reinveſtimentum demùm applicetur in executionem Apoſtolicæ authoritatis, pro quorum legatorum conſecutione competit actio ex ulterius deductis per *Cirill. de mor. eleem. art.* 3. *num.* 23. *&* 26. *& caſu* 2. *§.* 6. *per tot.*

Et quod nolentibus, &c. In caſu igitur quo hæredes renuerunt, & renuunt ſolvere legata ut ſupra relicta Minori-
501 bus Decretum deſcendit ad declarandum, quid ſit faciendum per Fabricæ Miniſtros, & concludit ipſos, uti ſupra dictum, eſt vigore ſuarum facultatum poſſe exigere annuas præſtationes, ſeù legata per biennium decurſa ſalvo ſemper capitali, ſeù proprietate ad effectum tamen &c., ut hæredes, vel debitores poſſint ſi velint dare illa eiſdem Fratribus Minoribus.

Attamen cum Facultates Rev. Fabricæ intrare videantur circa legata non ſatisfacta per biennium, itaut actio ſit
502 limitata ad annuas præſtationes per biennium non ſolutas, & ſuper illis cadat jus actionis, reſtat adhuc videndum quomodo id in praxi ſit ſervandum, nam ſi unica vice Rev. Fabrica appoſuit manus, & applicavit annuas præſtationes tunc non eſt amplius in facultate hæredum, ſeù debitorum ſolvere illas Fratribus Minoribus, verùm annuæ præſtationes ſunt effectæ de dominio Fabricæ, itaut hæredes non poſſint amplius talem liberam ſolutionem facere.

Undè diſtinguendi ſunt caſus. Aut enim præventivè Romanus Pontifex diſpoſuit de dictis legatis, illaque autho-
503 ritate Apoſtolica applicavit, quod facere poſſe nullum

dubium reperitur, ex quo Summus Pontifex habet plenitudinem poteſtatis in rebus Eccleſiæ adminiſtrandis, & circa ea, quæ concernunt commutationem ultimarum voluntatum, rationabiliter habet jus abſolutum commutandi, & diſpenſandi, maximè circa legata oneroſa, uti unanimiter tenent DD. penes *Lezanam tom. pr. ſum. cap.* 21.
504 *num.* 5. *Gavant. in Theſaur. tom. pr. part.* 3. *tit.* 12. *nu.* 43. *Dian. tract.* 14. *de celebrat. Miſſarum reſolut.* 6. *Reginald. in praxi fori pœnit. tom.* 2. *lib.* 23. *num.* 239. & in ſpecie de dominio, rei legatæ FF. Minoribus devoluto ad Summum Pontificem remanente commoditate facti penes ipſos cum aliis adſatietatem tenuit cit. *Cirill. de morient. eleem. art.* 1. §. 12. *num.* 21. §. 15. *num* 8. *&* 15. *cum ſeq.* §. 22. *num* 1. *&* 2. *& ſeqq. art.* 2 §. 5. *num.* 7, *& caſ.* 1. §. 3. *num.* 12. *& caſu* 2. §. 6. *num.* 16. *cum ſeqq.*

Et in hoc caſu ſecutæ applicationis tàm Epiſcopus, quàm Rev. Fabrica in locis, in quibus illius Tribunal acceptatum fuit, nullum jus habent ex diſpoſitione dicti decreti petendi legata non ſatisfacta, ex quo ſemel ſecuta applicatione ad Inſtantiam Sedis Apoſtolicæ nullum aliud reme-
505 dium reſtat, quam recurrere ad eamdem Sedem, & deducendo jura procurare ab eadem, aut per viam juſtitiæ, aut per viam gratiæ legati reſtitutionem, quæ cum ſolita ſit reſcribere ad terminos juris, relinquit aditum ad illam recurrendi cum ſupplici libello per organum Rev. P. d. Secretarii Memorialium, & expectare reſolutionem à Summo Pontifice juxta ſolitam praxim, & innuimus ſupra §. *ob quam rem.*

Aut adhuc non ſecuta applicatione pendet lis ſuper legati applicatione, coram Tribunali Rev. Fabricæ, & re integra, antequam effectivè ſecuta ſit formalis applicatio per actum irretractabilem præſeferentem dominium, adhuc pendente lite hæredes, ſeù aliter debitores poſſunt ſi volunt legati annuas præſtationes decurſas ſolvere FF. Mi-
506 noribus, & ratio deſcendit tùm quia videtur eſſe literalis textus dicti Decreti loquentis per verbum *quomodocumq; futuris temporibus*, tum etiam quia in facto reſolutum habemus, quòd etiamſi Miniſtri Rev. Fabricæ, vel appropriaverint, vel ſequeſtraverint dictas annuas præſtationes,

nes, attamen ſupremum ejuſdem Tribunal ad petitionem, & inſtantiam eorumdem FF. Minorum decrevit reſtitutionem eiſdem faciendam per viam eleemoſynæ, ut inferius demonſtrabitur cum reſolutionibus S. C. Rev. Fabricæ, & in ſpecie per relatum à dicto *Cirillo de morient. eleem. art.* 3. §. 4 *num.* 29. ubi adducitur reſolutio dict. S. C. quæ mandavit in legatis factis Cappuccinis ſcribendum fore Commiſſariis locorum, ut intelligant à Guardianis eorum Conventuum, ſi illis indigeant, & applicent illis legata integraliter, ſin minus traſmittant fidem authenticam talis declarationis, & eo caſu applicent illa Fabricæ.

Prohibuit &c. Exindè quia FF. Minores nullum jus habent petendi in judicio conſecutionem præfatorum legatorum, ex quo omni actione judiciali in foro fori ratione arctiſſimæ paupertatis profeſſæ ſunt deſtituti, propterea
507 jure ipſis interdictum reperitur ſub pæna excommunicationis ipſo facto incurrendæ exercitium talis actionis. Verùm illud conceſſum tantum juxtà formam Decreti Congregationis Fratrum Minorum de Obſervantia Sancti Franciſci Ciſmontanæ Familiæ ſub die 14. Junii 1628. cujus tenor eſt inferius tranſcriptus ab eodem *Cirillo poſt dict. tract. de morient. eleemoſ.* & deſumptus à *Fagnan. ex com. in ſecund. partem V. libri Decret. in cap. nimis prava de exceſs. prælator. num.* 55. *verſ. S. Congregatio.* Itaut in ſimilibus caſibus juxta formam diſpoſitionis dicti decreti de anno 1628. uti renovatæ in hoc preſenti decreto anni 1633. venit procedendum.

Sacra Congregatio à S. D. N. Fratrum Minorum de Obſervantia S. Franciſci Ciſmontanæ familiæ conſultationibus præpoſita volens quantum poteſt in Domino ipſorum
508 poſtulato ſatisfacere circa Novitios ad habitum, & profeſſionem admittendos; Sanctitate ſua approbante, cenſuit tunc demum eſſe illis permittendum, ut Novitios ut ſupra recipiant, cùm conſtiterit ex ipſorum Conventibus eos ſuſtuliſſe abuſus omnes, qui Regulæ S. Franciſci Obſervantiæ adverſantur. Quod ubi præſtiterint, deſignanda erunt loca pro iiſdem Novitiis recipiendis, & preſcribendus recipiendorum numerus & qualitas, & alia ad eorum inſtitutionem pertinentia: & prout unaquæque Provincia

id exequetur, eidem receptionem hujuſmodi fore permittendam.

Abuſus verò quibus eos propterea mederi oportebit, ſunt potiſſimùm infraſcripti.

Ac primùm abdicent à ſe, & eorum Conventibus non ſolùm piſtrina, ac bona omnia immobilia, quæ alicubi contra Regulæ puritatem, & declarationes fel. recor. Nicolai III. & Clem. V. extra, vel intra ſepta monaſteriorum detinent: ſed etiam cenſus perpetuos, & legata annua, ſuper quibus Sacra Congregatio præcipit obſervari decretum Congregationis generalis Romæ habitæ die 17. Maji 1603. Cujus tenor talis eſt.

Cum annuos redditus, ſicut cætera bona immobilia nobis habere non liceat, ideò renovantes alia generalia ſtatuta, decernimus quòd Frater nõ inducat perſonam aliquam ad eleemoſynam perpetuam Ordini noſtro exhibendam, nec
509 exhibitam à quopiam vivente ſuſcipiat; & ſi aliqua talis nobis fuerit relicta, nullo modo in judicio exigatur: declarantes quòd ad perpetua legata petenda non poſſunt fratres recurrere, niſi humiliter, & per modum eleemoſynæ, abſque allegatione alicujus debiti. Decernitur præterea, ac præcipitur per S. Obedientiam, quòd quoties relinqui contigat aliqua legata perpetua aliquibus perſonis, & Hoſpitalibus, vel alicui Republicæ, & aliis domibus ea lege quòd teneantur fratribus præſtare ſingulis annis certam eleemoſynam, ſive omninò gratis, ſive ut ipſi fratres dicant certa officia, & miſſas, quòd Guardianus faciat proteſtationem ei, qui teſtatoris voluntatem adimplere tenetur, quòd cum ad illas eleemoſynas nullum jus habeant ex vi legati, non poſſunt obligari ad illa officia, & miſſas. Si tamen facta iſta proteſtatione hæres ex ſua libera voluntate voluerit dare eleemoſynas illas, & committere fratribus dicta officia, & miſſas; tunc fratres tuta conſcientia poſſunt eleemoſynas hujuſmodi recipere. Quod totum, & multò fortiùs in relictis legatis ſingularibus, fratribus ſimili modo faciendum eſſe decernimus. Inhibemus autem, ne Syndicus in ſua perſona hujuſmodi annuos redditus recipiat diſtribuendos ipſis fratribus. Proteſtatio autem ſic fiat ſub ſigillo Conventus,

ſtus, videlicet: Nos Frater N. Guardianus, & Fratres Diſcreti hujus Conventus N. dicimus ad noſtram notitiam perveniſſe quondam N. certam eleemoſynæ quantitatem Conventui huic diſtribuendam perpetuò gratis, vel forſan pro aliquibus officiis, aut miſſis dicendis legaſſe. Cùmque legata hujuſmodi, niſi per viam ſimplicis eleemoſynæ, acceptare ex inſtituto ſancto noſtro, & jure nobis non liceat; ideò per præſentes liberè proteſtamur in Domino, quòd legatum prædictum tamquam illius incapaces ex vi legati recipere nolumus, nec intendimus. Si tamen hæres commiſſarius, aut legatarius ipſius teſtatoris dictam quantitatem per viam ſimplicis eleemoſynæ, omni obligatione, dominio, & proprietate penitùs ceſſantibus, nobis liberè conferre voluerit, illam ſimpliciter accipiemus; & piæ teſtatoris voluntati, quantum in nobis fuerit, plenè, ac fideliter ſatisfaciemus. Hæc autem proteſtatio ſubſcripta per Guardianum, & Diſcretos Conventus dabitur illi, qui tenetur teſtatoris voluntatem implere: & eadem proteſtatio ſcribetur in libro Conventus, ut conſtare poſſit ſuccedentibus Guardianis hanc Conſtitutionem fuiſſe ad plenum adimpletam.

Eſt autem hæc proteſtatio neceſſaria, ut optime decernit D. Bonaventura hanc diſputans quæſtionem; ex Apoſtolicis declarationibus Regulæ noſtræ colligitur. Et ut omnibus ſit compertum id quod tantoperè eſt nobis neceſſarium, ipſam D. Bonaventuræ quæſtiunculam ex ſuo Apologetico deſumptam hìc apponere de induſtria non gravabimur, quæ talis eſt ut ſequitur.

Cum aſſeratis vos ſecundum Regulam, & profeſſionem veſtram nullos debere recipere proventus reddituum, ſeu poſſeſſiones, exceptis domibus, in quibus habitatis, videmini tranſgreſſores Regulæ veſtræ in eo, quòd recipitis domos, vel areas non contiguas veſtris areis, in quibus habitatis; eodem enim modo ſi hoc licet, poteritis etiam vineas recipere, & agros, & manſos, & ſimilia quæque recipere, imò grancias, & villas, & caſtra, & terras, & oppida, & quæcumque fuerint vobis data; & ſic priſtina paupertas, & mendicitas, quam profeſſi eſtis, paulatim evaneſceret, & non eritis diſcipuli S. Franciſci, cùm non

ſequamini veſtigia ejus, nec ejus Regulam teneatis: de domibus enim vobis contiguis poteſt eſſe excuſabile, quòd pro dilatanda area veſtra illas quandoq; recipiatis; ſed de aliis non, in quibus homines alios pro cenſu locatis, quem procurator veſter loco veſtri exigit, & in uſus veſtros convertit de voluntate veſtra. Si qui in talibus incautè agunt, dolemus, & contradicimus, & prohibemus. Qualiter autem in hoc licitè agere poſſimus, adverte; & tunc non judicabis nos, ſi ſanè intelligis, tranſgreſſores. Proteſtamur nos ſecundum Regulam noſtram nil debere, ſeu velle poſſeſſionis, vel certorum reddituum recipere, vel habere; quia verò mendici ſumus, & pauperes, & quibus pro præſenti neceſſitate indigemus, ideò recipimus, prout licet, ſive pro ſolvendis debitis, vel aliis neceſſariis procurandis. Cùm ergo aliquis ex devotione vult nobis legare domum ſuam, vel aream non contiguam noſtræ manſioni, non recipimus eam per nos, nec per interpoſitam perſonam ut noſtram; ſed ſi ille eam diſponit per alium quemcumque, ut ea vendita de pretio ejus provideatur nobis ex parte ſua in his, quibus tunc indigemus procurandis, vel ſolvendis debitis, acceptamus. Si autem ille timens, ne fortè ejus talis diſpoſitio per hæredes ſuos, vel alios in poſterum impediatur, & propter hoc præoccupat reprobare illam ſigillo alicujus judicis, vel civium, vel alterius, &c. & ſic committit eam alicui amico ſuo, vel fratrum, qui conſervet quod ipſe diſponit de domo tali, vel area nil ad nos, cùm de rebus ſuis poſſit ordinare quod vult, nec locum talem, vel domum dicimus eſſe noſtram, cùm nihil juris nos in ea proteſtemur habere. Similiter ſi aliquis diſponeret per amicum, vel alium, quòd de pretio, vel de proventibus illis, vel illis darentur fratribus tot panes quotidiè, vel tantùm eleemoſynæ ſingulis ſeptimanis, aut annis, non eſſemus propter hoc prædii, vel reddituum poſſeſſores; nam ſi me petente eleemoſynam aliquis dives promittat, quod ſingulis annis velit dare fratribus duas tunicas, vel tantùm unam, vel ſingulis hebdomadis tot panes, & hoc committat officialibus ſuis, ut vice ſui iſta dent etiam eo abſente, & hoc pro fratribus recipiam, vel etiamſi illi negligant

dare

dare, admonendo exigam, numquid propterea certos redditus habere dicendi ſumus; cùm non ex jure, ſed ex gratia ſolùm talem eleemoſynam recipiamus, vel exigamus?

Et ſi poſt obitum illius, uxor ejus, vel alii amici pro anima illius adhue velint aliquo tempore talem nobis eleemoſynam per ſe, vel ex diſpoſitione illius largiri, poſſumus, ſimiliter accipere ex tali gratia; ita quòd quandocumque nollent ampliùs iſta dare, nihil peteremus ab eis quaſi ex debito, ſed more mendicorum recurreremus ad domum clementis domini pro quotidiana eleemoſyna, quamdiu illi placeret; ſed quando plus nollet, diſcedimus ut cui gratias agentes de dato, & non murmurantes de negato. Hæc eſt vera, & pura vita mendicorum, quod datur ex gratia recipere, non ex jure. De cenſibus verò domorum fratribus legatorum nihil quærimus, ſicut nec de aliis redditibus. Si autem antequam vendantur, aliquem inde cenſum dare volunt hi, in quorum tunc poteſtate ſunt illæ domus, nihil juris habere in eo proteſtamur, ſed eleemoſynam nobis ſponte oblatam ſimpliciter recipimus ſicut aliundè donatam. Quia verò Dminus docet nos cavere ab hominibus, *Matth.* 10. & Apoſtolus ab omni ſpecie mala abſtinere, *prima Theſſal.* 5. ne putemur ab ignorantibus traſgreſſores regulæ noſtræ, debe-
510 mus apertè proteſtari nihil nobis juris in talibus donationibus velle habere, ſicut tenetur ſuſpectus de fornicatione omnia illa cavere, ex quibus poſſet iſta ſuſpicio probabilis judicari. Hæc omnia D. Bonaventuræ.

Sed quia in his caſus ſolet aliquando evenire, quòd annuus redditus ob temporis antiquitatem non comperiatur habere aliquem patronum, cui fieri debeat talis, ut ſupra, proteſtatio, decernimus, quòd in tali caſu ſervetur ſtatutum Ordinis Minorum ſub Paulo II. contentum in conſtitutionibus ſuper *cap.* 6. *Reg. & §. Inhibemus*. Quòd nimirum hujuſmodi redditus aſſignentur Rectoribus ſpiritualibus, aut temporalibus Collegiorum, aut Communitatum, Terrarum, aut Civitatum, qui tales eleemoſynas, ſive fructus, vel redditus annuos nomine Eccleſiæ Romanæ, vel donantium ſine fratribus exigant, & recipiant,

&

& fratribus ſive aliis Sacerdotibus, quando fratres noluerint tales Miſſas, vel ſuffragia juxtà piam intentionem benefactorum in toto, vel in parte ſecundum quantitatem talium obventionum interdicere faciant.

Item ſtatuitur, ut deinceps nulla inſtrumenta publica fiant à fratribus capitulariter congregatis, nec quocumque alio modo ſe habentibus, in quibus transferatur dominium, & proprietas alicujus capellæ, ſive ſepulturæ, cùm hoc omninò ſit contra Regulam, & noſtro repugnet inſtituto; nam quomodo aliquis dat quod non habet? Si tamen occaſio ſe obtulerit, in qua oporteat ſatisfacere devotæ fidelium voluntati, id fiat per modos noſtræ regulæ, & inſtituto congruentes. Eſt autem proteſtatio prædicta neceſſaria, ne ut ait D. Bonaventura, ab ignorantibus noſtrum inſtitutum regulæ noſtræ tranſgreſſores judicemur. Cujus Seraphici Doctoris ſententiam hìc inferendam judicavimus, quatenùs è medio tollatur abuſus ignorantiſſimorum aliquorum, qui exiſtimantes Charibdim fugere, in Scillam inciderunt in favorem Ordinariorum, vel alicujus tertii, vel hæredis, renuntiantes prædicta legata, quaſi non eſſet opus proprietatis, & dominii donare, ſicuti accipere, & ſumma dementia alienum renuntiare.

De hujuſmodi autem bonis, ſeù illorum pretio, Generalis, vel Commiſſarius Generalis unà cum conſilio Guardiani, & Diſcretorum Conventus in uſum Sacriſtiæ, fabricæ Eccleſiæ, & Conventuum provideat, prout illorum neceſſitate perſpecta ſalubriter in Domino expedire arbitrabitur. Et de hac proviſione quamprimùm ſacram hanc Congregationem fideliter certiorem faciat. Hanc verò bonorum abdicationem, & legatorum renuntiationem fuiſſe executioni demandatam conſtare debebit huic Sacr. Congregationi ex Generalis, vel Commiſſarii generalis, & Ordinariorum atteſtationibus, gratis, & abſque ullo fratrum diſpendio concedendis.

Deindè à fratribus particularibus auferatur cujuſcumque rei proprietas, ſi qua ſit, & omnia in communi redigantur ad regul. Sac. Can. Apoſtol, Conſt. & S. Concil. Trid. diſpoſitionem. Potiſſimùm verò tollantur pecuniæ, & quam-

quamprimùm inſumatur in veras, & communes ipſorum Conventuum neceſſitates; idque fiat à Syndicis Apoſtolicis tantùm, ita ut nihil pecuniè mediatè, vel immediatè ſuperſit in manibus, vel poteſtate fratrum etiam Superiorum.

Ad hæc tollatur abuſus Aromatariarum, ita ut de cætero illæ non retineantur, niſi ad uſum monaſteriorum dumtaxat, nec liceat res illarum cuique vendere.

Præterea nullo modo habeant in eorum Eccleſiis, vel Sacriſtis, aut alibi cippos, & truncos ordinatos ad offerentium, ſeu donantium pecunias, nec capſulas pro eleemoſynis Miſſarum.

Ac demum Superiores Regulares invigilent, ut fratres communi menſa utantur, divina officia temporibus debitis recitent, vacent orationi mentali, & divinum cultum diligenter exerceant, ac cætera impleant, ad quæ pro Regulæ obſervatione tenentur.

Hæc autem ſuperiùs expreſſa, fuiſſe ad effectum perducta conſtare debebit eidem S. Congregationi, ex atteſtationibus medio juramento Generalis, aut Commiſſarii generalis, aut Viſitatorum, prævia diligenti informatione capta in viſitatione ſingulorum Conventuum cujuſque Provinciæ. Romæ 14. Junii 1628.

Renuentibus demùm hæredibus ſolvere legata adeoque adimplere Teſtatoris voluntatem juxtà præſcripta in dicto
511 Decreto, certum, eſt quòd quando agitur de legatis pro quibus competit actio Sindico pro illorum conſecutione, iſte poteſt comparere in judicio, & implorare Judicis officium, uti ſæpiùs dictum fuit, in aliis verò legatis: pro quibus nulla competit actio neque Sindico, neque PP. ſed jus devoluitur ad Rev. Fabricam, vel in caſu quo legatum eſſet relictum Cappuccinis Sindico carentibus, ex quo non acceptaverùnt Privilegium Martini IV., ſed Martini V., & aliorum Summorum Pontificum juxtà deducta per cit. *Cirill. loc. cit. art. 1. §. 23. num. 3.*, itaut in aliquo loco non adeſſet Tribunal Rev. Fabricæ, neque Sindicus, qui poſſet cogere hæredes ad adimplendum onus à Teſtatore injunctum, in hoc caſu agere poſſet Epiſcopus, Judex ſæcularis ex officio, executor teſtamen-

mentarius, Sindicus Civitatis, & quilibet de populo, ſicuti habemus expreſſum de jure circà legata relicta Collegio futuro, Hoſpitali vel Eccleſiæ conſtruendæ, ad quorum favorem contrahitur mora ſine interpellatione, & debentur fructus, niſi mora data fuerit in gratiam
512 hæredis *Grat. diſcept foren*ſ*. cap.* 358. *per tot. Roman. conſil* 69. *Barboſ. de jure eccleſ. lib* 3 *cap.* 27 *num.* 104., & alii deducti per *Sabel. in ſumma* §. *legatum num.* 11. & §. *Epiſcopus nu.* 53. & circa legata relicta Mendicantibus innuit *S. Rota in dicta Turritana eleemoſynarum* 10. *Januarii* 1695. *coram R. P. D. Emerix* §. *nec officit*, & innumeri DD. recenſiti per per cit. *Cirill. de morient. eleemoſ. art.* 3. §. 3. *num.* 26. *cum ſeqq.*

Concludendum pariter venit, quòd quando hæres, aut alius obligatus ad adimplenda hujuſmodi legata temerè litigat, & renuit ſolvere illa, & adimplere voluntatem Te-
513 ſtatoris, tenetur de jure ad duplum §. *ex maleficiis inſtit. de action. in fine*, *Mæjus in Pantelia juris civil. tit.* 6. *de action.* §. *ex malefic. verſ quam pænam*, *Miſinger. inſtit. lib.* 4. *de act. tit.* 6. §. *eod. num.* 43. imò legitimè monitus per Judicem ad ſolutionem legatorum, & implementum voluntatis Teſtatoris, ſi ſteterit per annum contumax, privatur hæreditate, & illius commodo *Molin. de primogenit. hiſpan. lib.* 2. *cap.* 14. *num.* 15. & 24. *Gozad. conſ.* 34. *num* 7. *Corn. conſ.* 28. *lib.* 1. *Craſ. in art. offic. hæred. quæſt* 6. *num.* 1 *part.* 2. *Grat. diſcept foren*ſ*. cap.* 721. *num.* 27. itaut non poſſit mora purgari ex deduct. per *Jaſon. in l. inſulam* 15. *ff. de verbor. oblig. Paul. Chriſtin. ad l. municipal. tit pr. art.* 23. *num.* 2. *Urceol. de tranſact. quæſt.* 48. & alii deduct. per *Sabel. in ſumm.* §. *hæres num.* 18. & *legat.* 2. 11., & 44.

Supradicta diſpoſita de jure ſunt amplectenda in terminis *Auth. hoc amplius C. de fideicom* quando videlicet per teſta-
514 torem dati ſunt ſubſtituti, & quando hæres monitus non implet defuncti voluntatem, itaut hæreditas cum onere tranſeat in ſubſtitutum, dummodò iſte præſtet cautionem de adimplenda voluntate defuncti, & remota cauſa excuſante hæredem à tali adimplemento, juxta deducta per *Altograd. in conſil* 84. *num.* 46. *per tot.* & *conſil.* 85. *per tot. lib.* 1. *Paul. Chriſtin. deciſ.* 20. *vol.* 5. ubi quod moribus

Gal-

Galliæ non procedit dicta pœna, ſed officio Judicis com-
515 pellitur hæres parere, vel hæreditati cedere, & *Rota deciſ. 136. num. 7 part. 13. recent. & Urceolus de tranſact. deciſ. 43. & 52. adduct. per Sabel loc. cit.*

Quoad legata verò pia hæres contumax in locis, quibus fuit receptum S. Tribunal R. C. A. coram eodem Tribunali, & ejus Miniſtris poteſt cogi ad normam præfati Decreti executivè juxtà privilegia ejuſdem Tribunalis: in aliis verò locis poteſt cogi coram Epiſcopo, & ordinario loci, vel coram Judice ſæculari, cum executio piorum legato-
516 rum ſit mixti fori, ut ſupra innuimus maximè quando executor teſtamentarius ſivè hæres, & poſſeſſor bonorum ſunt laici, qui poſſunt conveniri coram Judice laico juxtà *Tiraquel. de privil. piæ cauſæ privileg. 49. Marth. de juriſdict. par. 2. cap. 11. num. 14. Dian. part. 7. tract. 6 reſolut. 32.*, & ſecundum alios, quòd etiam conveniri poſſint coram Judice eccleſiaſtico privativè inter quos idem *Diana part. 4. tract. 1. reſolut. 99 Ciarlin. contr. 21. num. 10*, *& ſeq.* idem *Diana part. 8. tract. 5. reſolut. 55* & latè *Fagundez de juſt., & contract. lib. 6. cap. 4. per tot.* itaut exhibito teſtamento legatarius, ſeù alius quilibet de populo poteſt executivè petere executionem teſtamenti, & implementum legati etiam ante aditam hæreditatem ab hærede, cum id ſit privilegium legati pii non admittentis dilationem temporis *Bartol. in l. 1. col penult. verſ. 4. quæro C. de ſacroſ. eccleſ.*
517 *Soccin conſ. 116 non poteſt col. 9. in princ. verſ. ſecundo reſpondetur num. 25. lib. 1. cap. Tholoſ. deciſ. 89. Tiraquel. privil. piæ cauſ. 33.*, ac etiam cumulando actiones poteſt, ſicuti proficuum erit legatario, agere juxtà morem regionis modo magis eidem utile ex quo pro legato dantur tres actiones perſonalis ex teſtamento contrà hæredem ratione quaſi contractus, qui celebratur in ipſa hæreditatis aditione. Rei vindicativa, & hypothecaria contra bona Teſtatoris pro conſecutione legati uti cum innumeris firmat *Grat. diſcep. 62. per tot. & in ſpecie num 27. uſque ad* 38. ubi quod deficientibus hujuſmodi tribus actionibus, uti eſſet caſus legati facti Monaſterio Religioſo, aut perſonæ incapaci, quibus non datur actio neque rei vindicatio, intrat officium Judicis conſiſtens in ſola æquitate, cujus officio legatum peti-

tur

tur executioni mandari *l. hæredit. de pet. hæred. ſup. in rub. de donat. inter vir. & uxor. §. 65. nu.* 18. & 19. *Rip. in l.* 1. *nu.* 42. *de leg.* 1., & idem *Grat. num.* 41.

518 An verò actio ad duplum poſſit intentari contra hærede contumaces ſolvere legata pia juxta ſuperiùs deduct affirmativè eſſet reſpondendum, nam ſi jura ſunt expreſſa de illis non eſſet dubitandum, ſicuti verò pro expenſi factis in judicio, ex quo hæres temerè litigans tenetur a refectionem omnium damnorum, & expenſarum illata rum legatario pro obtinenda conſecutione legati, & adimplemento voluntatis teſtatoris, ex deductis per *Grat. diſcept.* 62. *ubi Carolus Anton. de Luca num.* 14., & per eundem *de Luca ad Grat. cap* 49. *num.* 8 *cum ſeq. cap.* 56. *nu.* 10. *Bich. deciſ.* 73., & *deciſ.* 170. *num.* 2. & *Cer. deciſ.* 254. *num.* 5. & 6. *coram Cerro*.

Advertendum pariter reſtat, quòd ſi legatum remaneat in dubio an ſit annum, vel unicæ præſtationis, ſit recurrendum ad conjecturas, inter quas connumeratur illa, quòd
519 legatum fuerit factum pro pittantia noſtris PP. Mendicantibus, itaut dicendum ſit annum, uti contrà *Bartol. in l cum quidam num.* 3. *ff. de ann legat.* tenet *Menoch lib.* 4. *præſumpt.* 132 *per tot. Tiraquel. in repet. l. Boves* §. *hoc ſermone ff de verbor ſignificat verſ.* 48. *inter regul diverſ.*, & *limit.* 15. *per tot. fol.* 586. *Giovagn. conſil* 84. *num.* 14. *Adden. ad Sanfelic. deciſ.* 344. *verſ.* & *legat recollect. per Sabell.* §. *legatum nu.* 16.

Pro executione igitur præfati Decreti anni 1633. juxtà illius formam pro annualitatibus decurſis poſt biennium relaxari poteſt mandatum executivum, ſicuti practicatum fuit in cauſa ſepè dicti legati Pinti, coram juſtiſſimo, ac doctiſſimo R. P. D. Sinibaldo Judice in Curia R. Fabricæ privativo, & in aliis locis coram Epiſcopo, uti firmatum
520 fuit ſupra, in qua cauſa legati Pinti cum PP. Thereſiani aliam ſubalternam excitaverint injuſtam prætenſionem de non ſolvendo annualitates decurſas, ex quo fructus hæreditarii non fuerunt per illos percepti, emanavit proptereà contra ipſos relaxatio mandatorum, tàm contrà bona hæreditaria q. Fabritii Pinto, quam contrà bona propria juxta Sententiam inferiùs adducendam, adversùs quam mandati relaxationem, cum de novo iidem PP.

The-

Thereſiani recurſum fecerint ad eamdem Sacr. Congr., iſta partibus auditis ſub die 25. Septembris 1709. reſcripſit. *Quoad mandatum contra bona hæreditaria ſine præjudicio ad effectum exequendi ſuper fructibus. In reliquis alteri qui ad legitimam, & amplius*, ideſt, cauſa proponatur.

521 Hujuſmodi reſcriptum in ſubſtantia continet denegationem appellationis, quoad mandatum relaxatum contra bona hæreditaria cum motivis deductis in informatione diſtributa coram eadem S. Congregatione inferiùs pariter deducenda, & admiſit appellationem quoad mandatum relaxatum contra bona propria cum clauſula præſervativa viæ executivæ contentæ in verbis alteri &c. *nempè alteri Judici, qui procedat ad legitimam executionem mandati*, prout de jure *Cardinal. de Luca de judic. diſc* 40. *num.* 15., *& in relat. Cur. diſc.* 31. *num.* 34.

Sententia R. P. D. Sinibaldi Judicis Rev. Fabricæ publicata die 12. *Auguſti* 1709. *per acta de Auguſtinis Notarii Tribunalis dict. R. Fabricæ.*

522 CHriſti nomine invocato. Pro Tribunali Seden., & ſolùm Deum præoculis haben. per hanc noſtram diffinitivam ſententiam, quam de juriſperitorum conſilio in his ſcriptis ferimus in cauſa, & cauſis, quæ coràm nobis in prima, ſeù alia veriori verſæ fuerunt, & vertuntur inſtantia inter Rev. Fabricam S. Petri Actricem ex una, ac RR. PP. Thereſianos Diſcalceatos S. Thereſiæ Civitatis Salerni hæredes teſtamentarios qu. Fabritii Pinti reos conventos partibus ex altera de, & ſuper executione Decreti Rev. Fabricæ emanati ſub die 14. Februarii 1633., ac Decretorum Sac. Congregationis Concilii ſub die 12. Junii 1704., & Sac. Congr. Rev. Fabricæ reſpectivè emanatorum ſub diebus 20. Julii 1707., & 9. Februarii 1708. ſuper obſervatione ejuſdem Decreti Rev. Fabricæ 14. Junii 1633., rebuſque aliis in actis cauſæ, & cauſarum hujuſmodi latiùs deductis. Dicimus, declaramus, pronunciamus, & diffinitivè ſententiamus firmis remanentibus mandato, ſeù mandatis executivis pro executione dictorum Decretorum reſpectivè relaxatis; ac illorum obſer-

obſervatione dd. PP. Thereſianos reos conventos in executionem præfatorum Decretorum teneri, & obligatos eſſe ſolvere annuum legatum per viam eleemoſynæ relictum per dictum Fabritium Pinto in ejus ultimo, ſub quo deceſſit, teſtamento rogato ſub die 26 Julii 1699., & aperto ſub die 26. Decembris 1701. per acta Caroli Baronæ Notarii Salernitani ſeù &c. RR. PP. Capuccinis: RR. PP. S. Laurentii, & RR. PP. S. Nicolai, Religioſis Divi Franciſci dictis de Obſervantia, & ſtrictioris obſervantiæ, ſeù Reformatis, & obſervantibus reſpectivè ejuſdem Civitatis in omnibus, & per omnia ad formam, & tenorem præſcriptum in dicto decreto R. Fabricæ S. Petri, emanato uti ſupra die 14. Februarii 1633., & non alias alitèr, nec alio modo adeoque redditionem per eoſdem PP. Thereſianos factam de bonis hæreditariis dicti qu. Fabritii Pinto, ac de fructibus illius hæreditatis, & bonorum hæreditariorum, uti inſufficientem injuſtam, & inhabilem non obſtetiſſe, neque obſtare ad effectum impediendi executionem dd. enunciatorum decretorum, & pro illorum obſervatione executionem teſtamenti, ſeù teſtamentorum per nos relaxatorum, victoſque victrici in expenſis condemnamus, quarum taxationem nobis, vel cui de jure in poſterum reſervamus, & ita dicimus, declaramus, & diffinitivè ſententiamus, non ſolum hoc, ſed omni &c.

F. Sinibaldus Judex.

In executionem Decretorum ſuperiùs recenſitorum fuit datum mandatum tenoris infraſcripti.

523 COllegium Emin.rum, & Rev.rum D. Cardinalium S. C. Rev. Fabricæ S. Petri de Urbe Deputatorum: univerſis, & ſingulis DD. quarumcunq; Civitatum, Terrarum, Caſtrorum, Villarum, aliorumque locorum S. R. E. mediatè, & immediatè ſubjectis Epiſcopis, Gubernatoribus, Vicariis, Locumtenentibus, Judicibus, Commiſſariis, tàm ordinariis, quàm extraordinariis etiam noſtris cujuſcumque authoritatis Notariis quoque, & Mandatariis, necnon Baroncellis, executoribus, & ſubexecutoribus, cæteriſque juratis nunciis, ac juſtitiæ miniſtris per Civitatem,

tatem, & Diæceſim Salernitanam, ac aliàs ubilibet conſtitutis illiſque, vel illis ad quem, vel quos præſentes noſtræ litteræ præſentabuntur ſalutem in Domino &c. Noveritis qualiter vertente lite, & cauſa coram nobis, ſive infraſcripto R. P. D. Sinibaldo noſtro Generali Auditore, & dictæ Rev. Fabricæ Judice ordinario inter Rev. Fabricam S. Petri ex una, & R. Conventum, ac RR. PP. Carmelitas Diſcalceatos Civitatis Salerni hæredes quond. Fabritii Pinti reos conventos partibus ex altera de, & ſuper ſolutione annualium Eleemoſynarum relict. per dict. qu. Fabritium Pintum RR. PP. Cappucinis Reformatis, & Minoribus Obſervantibus ejuſdem Civitatis decurſarum à die obitus dict. qu. Fabritii ſecuti die 26. Septembris 1701., & non ſolutarum ad formam jurium, de quibus in actis, tandem nos, ſive R. P. D. Sinibaldus Judex citato, & relat. D. Franciſco Maria Falconio Procuratore de V. Conventus, & Patrum Adverſariorum per R. C. mandatarium, ut moris eſt, hoc præſens mandatum executivum pro ſcutis 405. monetæ Neapolitanæ pro nunc, & ſine præjudicio ma. & ver. ſummæ, ac jurium ad effectum tamen exequendi ſuper fructibus bonorum omnium cujuſvis generis qualitatis, & ſpeciei ad hæreditatem dicti quon. Fabritii Pinti ſpectant., & pertinent., decernend. relaxand. fore, & eſſe dixit, & conſenſit prout nos etiam concedimus, decernimus, & relaxamus, & ſub infraſcriptis pænis exequi, & ſervari volumus, & mandamus reſpectivè per præſentes. Quocircà authoritate Apoſtolica &c. tenore præſentium vobis omnibus &c. committimus, & in virtute S. Obedientiæ, ac ſub 500. d. auri de Camera R. Fabricæ S. Petri de Urbe applican. &c. & in juris ſubſidium excommunicationis aliiſque Eccleſiaſticis Cenſuris, & pænis arbitrio &c. ſtricte præcipiendo mandamus, quatenus ſtatim viſis &c. ſupraſcriptum V. Conventum Carmelitar. Diſcalceator. Salerni ad dandum, & ſolvendum R. Fabricæ S. Petri de Urbe, ſive ejus legitimo Procuratori dict. ſcut. quatuorcentum, & quinque monetæ Neapolitanæ utſupra debit. una cum aliis juliis viginti duobus monetæ Romanæ pro expenſis mandati ſine præjudicio aliarum in Curia fact. necnon ad

reficiendum omnes, & ſingulas alias expenſas in partibus præmiſſorum cauſa, & occaſione legitimè facien. per omnium, & ſingulorum bonorum cujuſvis generis, qualitatis, & ſpeciei ad hæreditatem qu. Fabritii Pinti quomodolibet ſpectan., & pertinen. ablationem ſequeſtrationem, & deliberationem, ac per quemcunque modum canonicum licitum, & honeſtum vobis magis benè viſum cogatis, & compellatis, ac cogi, & compelli faciatis uſq; ad integram dict. ſummæ debitæ, & expenſarum ſatisfactionem &c. In quorum fidem &c. Datum Romæ ex dicto noſtro Collegio hac die 28. Junii 1709.

Fr. Sinibaldus Jud. Ordin. Antonius Nicolaus Polus de Auguſtinis S. C. Rev. Fabricæ S. Petri de Urbe Not.

Locus ✠ Sigilli.

Informatio diſtributa per RR. PP. Thereſianos in S. C. Rev. Fabricæ ſub die 25. Septembris 1709.

Salernitana Legati.

524 EMinentiſs., & Rever. Domine. Fabritius Pintus in ejus Teſtamento condito anno 1699., & aperto die 26. Decembris anni 1701., quo obiit, relictis quampluribus legatis manualibus unica vice præſtandis in ſumma libr. 500., & ultrà, & annuis, ac perpetuis in annuo fructu ſcutorum 134. hæredes Univerſales inſtituit PP. Carmelitas Diſcalceatos Sanctæ Thereſiæ Civitatis Salerni ea ſub lege, quod donec vixerit Anna Teſtatoris Soror fuiſſet iſta hæres uſufructuaria majoris partis ſuæ hæreditatis deſignando ſingula bona in Teſtamento, poſtquàm autem Vitam cum morte commutaverit, uſufructus cum proprietate relicta dd. PP. conſolidaretur, & quòd iſti fructus impendi deberent nempè duc. 50. annui in emptionem librorum prò amplianda Bibliotheca Teſtatoris, quàm voluit eſſe ad publicam utilitatem, & reliqui fructus in conſtructionem Conventus adhuc imperfecti, & terminationem Fabricæ Eccleſiæ; ex bonis verò, quæ Teſtator actu reliquerat dd. PP. paritèr in ejus Teſtamento deſignata voluit, quod ex illorum paritèr fru-

ctibus

ctibus una cum fructibus Capitalium, quæ comparari juſſit ex retractu hyconum, tabularum pictarum, & argentorum in eodem Teſtamento ſimili modo deſcriptorum perſolverentur annui ducati 30. Eccleſiæ S. Matthei pro perpetuo anniverſario, & ducati 54. pro quotidiana pitantia PP. Mendicantibus Cappuccinis, & Minoribus de obſervantia in obulis 15. ſingulo die, & illud, quod ſolutis antedictis legatis ſupereſſet, erogaretur in celebratione tot Miſſarum prò ſuffragio propriæ Animæ, ut conſtat ex illius Teſtamento de quo *Summ. num.* 1.

Ultrà dicta Legata manualia, & perpetua, cum Teſtator reliquerit alia debita uſq; ad ſumm. duc. 230., & ultrà, quæ urgebant, & in hæreditate nulla fuerit reperta pecunia numerata, qua dimitti potuiſſent, fuit prò parte dictorum Patrum Principalium ſupplicata Sacra Congr.
525 Concilii, ut dignaretur licentiam concedere vendendi argenta, quæ implicari ordinaverat dictus Teſtator in emptionem Capitalis fructiferi, ut ex fructibus ejuſdem Capitalis coacervatis, cum redditibus hæreditariis ſolverentur legata annua, dictaq; Sacra Congregatio recognita veritate inſufficientiæ hæreditatis ex documentis, de quibus *num.* 2., licentiam petitam conceſſit, ea tamen lege adiecta, ut *prò reintegratione dicti pretii argentorum ex deſtinatione Teſtatoris in Capitale redigendi omnes, & ſinguli fructus hæreditatis ſingulo anno à Patribus hæredibus deponerentur, donec perveniſſent ad ſummam conſtituentem Capitale dictorum argentorum*, prout Patres Principales ſe obligarunt in Cancellaria Archiepiſcopali, etiam ſub cenſuris hæc omnia adimplere, *ut num.* 3.

Exiſtimantes PP. Carmelitæ in vim Bullæ Clementis VII. devenire poſſe ad tranſactionem, cum Patribus Mendicantibus legatariis, ut prævia certa ſumma ſolvenda à perpetua præſtatione pitantiæ ſe eximerent, recurſum habuerunt ad eamdem Sacr. Congregationem Concilii prò confirmatione jam initæ concordiæ, & dicta Congregatio illam denegavit 5. Decembris 1705. reſcribendo = *Lectum*.

Cum autem dicti Legatarii non potuiſſent ſatisfieri ex inſufficientia reddit000uum, qui ſatisfacto Anniverſario annuo

 duca-

ducatorum 30. cæteri omnes alii fructus juxtà legem datam à Sacra Congregatione Concilii deponebantur ſingulo anno prò reintegratione Argentorum: Egerunt in eadem Sacra Congregatione, in qua diſputatum fuit ſuper capacitate retinendi legatum, & emanavit reſolutio = *Obſerventur decreta Sacr. Congregationis Rev. Fabricæ* 14. *Februarii* 1633., prò cujus executione ſucceſſivè adiverunt Tribunal A.C., qui pronunciavit Patres legatarios antedictos eſſe omninò incapaces dicti legati, ut eſt inter partes in confeſſo.

Stante ergò hac declarata incapacitate legatariorum inſurrexit R. Fabrica contendens dictum legatum ad ſe ſpectare, e converſo Patres hæredes Principales noſtri contendebant nullum jus aſſiſtere eidem R. Fabricæ, attenta clara, & indubitata diſpoſitione Teſtatoris, qui prævidendo hunc præciſum caſum incapacitatis legatariorum, voluit legatum adimere, ac ſi ſcriptum non fuiſſet, ſubſtituendo Principales ſuos hæredes, injungendo inſuper, quòd nullum jus acquireretur Rev. Fabricæ juxtà deciſa in his præciſis terminis ſcribentibus defenſoribus Tribunalis in celebri Imolen. donationis ſub diebus 20. Junii 1707., & 9. Februarii 1708., atque ideò propoſita Cauſa placuit huic Sacro Tribunali alitèr declarare quam decidit in illa Cauſa Imolen. reſcribendo = *Obſerventur decreta* 14. *Februarii* 1633. *emanata*.

In executionem hujus reſolutionis prò parte R. Fabricæ fuit inſtitum prò applicatione legati, & reſpectivè ſolutione, Patres verò Principales noſtri allegarunt non teneri, quo uſque fuerit completum depoſitum, ſeù capitale argentorum, ut ſupra diſtractorum, ac dimiſſum æs alienum Teſtatoris, quamobrem ad effectum dignoſcendi hanc allegatam inſufficientiam fuit ſubdelegatus Judex in partibus Commiſſarius ejuſdem R. Fabricæ, qui in Civitate Salernitana præeſt, & viſis per eumdem libris, proceſſibus, aliiſque documentis retulit, quòd hæreditas eſt in debito in ducatis 800., & ultrà *Summ. num.* 4.

Et licèt hac relatione attenta Rev. P. D. meus Sinibaldus debuiſſet ſuſpendere præſtationem controverſi legati tamen non ſine evidentiſſima iniuſtitia duo inevitabilia

grava-

gravamina intulit; Primum relaxando mandatum contra bona hæreditaria legantis, quando de jure, & mente Teſtatoris non niſi ex fructibus legata annua, & præſertim hoc ipſum, de quo quæritur, perſolvenda juſſit, *ut dicto num.* 1., & ſecundum, relaxando exequatur contrà bona propria noſtri Conventus, quodque in auditum eſt etiam contrà perſonas ipſorum PP. Principalium *Summ. num.* 5., à quibus propterea ſupplicamus pro appellatione, quæ in omnibus ad utrumq; effectum videtur admittenda, ut humiliter ſupplicamus.

Siquidem quod attinet ad mandatum relaxatum contrà
526 bona hæreditaria Fabritii Teſtatoris, major dari non poteſt Injuſtitia, quià non niſi ſuper fructibus hæreditariis non autèm ſuper bonis, & capitalibus relaxandum erat, namquè ex juris diſpoſitione legatum annuum, quale eſt illud, de quo quæritur, ex fructibus debetur *Card. de Luc. delegat diſc.* 37. *num.* 5. *Coccin. deciſ.* 1903. *nu.* 38. *Cerrus deciſ* 789. *num* 4., & alibi paſſim *Surd. deciſ.* 28. *nu.* 2., *& Rot. deciſ.* 73. *num* 1. *coràm Buratt*, *& in rec. deciſ.* 316. *num.* 16. *parte* 12., ubi concor., & eo certiùs ex clara diſpoſitione Teſtatoris, qui juſſit ex ejus introitibus legatum antedictum fore ſolvendum, *ut dicto num. primo*, & magis magiſq; ex eo, quòd Teſtator fructus, & redditus eorum bonorum, quæ tàm in proprietate, quàm in uſufructu actu reliquit Patribus Principalibus noſtris, diſtribuit primo loco in ſolutionem perpetui anniverſarii, ſecundo loco in præſtationem controverſi legati pitantiæ, & tertio loco in eo, quod ſupereſſet ex dd. redditibus, celebrarentur a noſtris Patribus tot Miſſæ. Prò alia verò parte ſuæ hæreditatis modò poſſeſſa ab ejus Sorore, quando uſusfructus conſolidaretur per obitum illius cum proprietate, fructus ſimilitèr diſtribuit, nempè ducatos 50. in ampliationem ejus Bibliotecæ, & reliquos in conſtructionem Conventus, & Fabricæ, *ut d num.* 1

Undè quando etiam ceſſaret expreſſa voluntas Teſtatoris,
527 quod fructibus dumtaxat ſalvis Capitalibus ſolverentur legata annua perpetua, quæ in caſu noſtro negari nequit ex clara littera Teſtamenti ibi = *Quali rendite di detta Compra &c. unite coll' altre rendite laſciate al mio Moniſtero*

O 3 *Erede*

Erede &c. l'babbino eſſi PP. per ſodisfare, e pagare li legati, & altre mie diſpoſizioni, ut infrà = Satìs ſufficiens fuiſſet etiam hæc eadem diſtributio fructuum, & modus ſolvendi dicta annua legata, ad hoc, ut Judex facilè percipere potuiſſet in ſummam Injuſtitiam incurrere, decernendo ſolutionem hujuſmodi legati ex capitali, non autem ex fructibus, ut benè firmat *Card de Luc de legitima diſcurſ. 25. num. 23.*, cum aliis ibidem allegatis, & ceſſare videtur omne dubium ex eiſdem decretis hujus Sac. Congregationis emanatis 14. Februarii 1633., ubi litteris cubitalibus prohibetur exactio legati hujuſmodi ſuper capitalibus, ne tractu temporis per illorum diſtractionem legatum extinguatur.

328 Multò præfulgentior eſt Injuſtitia reſpectu exequatur contrà bona propria contrà PP. Principales relaxati, quamvis enim de ea agendum non eſſet, in præſenti, quo agitur ad effectum obtinendi ſuſpenſivam appellationem, cum nimis regulare ſit in noſtris Tribunalibus ab eo dari appellationem ad utrumque effectum, juxtà firmata per *D. Conſtant. ad Stat. Urb. annot. 52. artic. 1. ſect. 7. num. 330.* cum ibidem allegatis.

Nihilominùs patet ex redditione rationis facta coràm Commiſſario Fabricæ ſervatis ſervandis in hæreditate, qua de præſenti fruuntur hæredes, quod nulli fructus ſuperextant, ex quibus ſolvi poſſit legatum controverſum; Imò ex relatione dicti Commiſſarii conſtat dictam hæreditatem eſſe adhuc in debito in ſumma 800. & ultra, *ut dicto nu. 2.* proindeque cum Teſtator prò hiſce operibus piis, & lega-
329 tis diſtribuerit ſuos fructus hæreditarios, quotieſcumque iſti deficiunt, donec non extant, legatum remanet ſuſpenſum, & hæredes ad nihilum tenentur *l. nomen Debitoris §. Uni ex hæredibus ff. de legatis, & in puncto Merlin. deciſ. 55. num. 1.* cum aliis ibidem allegatis, & conſequentèr multò minùs tenentur legata de proprio perſolvere, ut juſſit, & mandavit Rev. P. D. Sinibaldus, relaxando exequatur contra bona propria.

Non obſtat, quod hæreditas reddat fructus ſufficientes in ſumma ducat. 134., ex quibus commode præſtari poteſt legatum pitantiæ, quià cum fructus hæreditarii juxtà

præ-

præceptum Sacræ Congregationis Concilii deponi debeant, & deponantur pro reintegratione Capitalis argentorum de ejus licentia ſub ea obligatione deponendi omnes, & ſingulos fructus hæreditarios conceſſa diſtractorum, ex quo Teſtator demandavit quod illorum pretium erogaretur in emptionem Capitalis fructiferi, ut ex illius fructibus unà cum aliis hæreditatis legata hujuſmodi ſolvantur, non poſſunt hæredes contra dictum præceptum, & propriam obligationem ſub cenſuris emiſſam dictos fructus in alios uſus convertere.

Nullatenùs attenta replicatione, quod ſoluto hujuſmodi
530 legato pitantiæ, quod ſupereſt ex dictis fructibus veniet deponendum, quoniam Sacra Congregatio mandavit *omnes, & ſingulos fructus* per Patres deponi prò reintegratione Capitalis argentorum; Undè cùm univerſaliter legem hanc indixerit, non poſſumus alitèr interpretare, nec illa alitèr ſumi valet, nàm quatenùs legatum ſolvatur ex hiſce fructibus deponendis perneceſſe ſequitur, quod non *deponuntur omnes, & ſinguli fructus*, quæ dictiones veluti univerſaliſſimæ reſtrictionem aliquam non recipiunt.

Quod manifeſtum fit ex duplici circumſtantia, altera nempè, quòd dictæ Sac. Congregationi innotuit Tenor Teſtamenti, & relictorum à Fabritio Pinto, & *præcipuè legati controverſi*, ut ex relatione Archiepiſcopi, quæ licentiam alienandi de more præceſſit *Sum. d. num.* 3. & proindè data licentia, quod ex fructibus hæreditariis legatum hujuſmodi ſolvendum foret in neceſſariam conſequentiam venit, quòd demandando dicta Sacr. Congregatio depoſitum *omnium, & ſingulorum fructuum* hæreditariorum, voluit, quòd legatum iſtud remaneret ſuſpenſum donec depoſitum aſcenderet ad ſummam, quam importavit valor argentorum diſtractorum.

Altera circumſtantia eſt, & ex hac oritur ratio, qua Sacr. illa Congregatio voluit ſuſpendere præſtationem totius dicti legati, quòd fructus hæreditarii deſtinati prò reintegratione argentorum implicandorum in emptio-
531 nem Capitalis fructiferi, tanquam ſubrogati in locum argentorum diſtractorum, quorum pretio ex deſtinatione

Teſtatoris comparari debet capitale fructiferum, conſiderari non poſſunt uti fructus, ſed uti capitale *Rot. coram Coccin. deciſ.* 1021. *num.* 52., & conſequentèr ſi capitale diſtrahi nequit prò ſolutione annui legati, minùs ex fructibus depoſitatis, & deinceps deponendis, qui loco capitalis ſunt deſtinati *Text. in l. res quæ ff. de jur. dotium*, *Rot. deciſ.* 272. *num.* 1. *par.* 18. *rec.*

Et ad hunc effectum porreximus in Sacr. Congregatione Concilii memoriale, in quo ſupplicata fuit prò declaratione, an Sacr. Congregatio demandando depoſitum omnium, & ſingulorum fructuum ſenſerit, quòd legata annua interim ſuſpendenda eſſent, & ſub die 8. Auguſti proximi præteriti reſcripſit = *Audiantur Miniſtri Rev.*
532 *Fabricæ*, undè donec Sacr. illa Congregatio ejus ſenſum non declaraverit in omnem extremum caſum non erat locus relaxationi exequatur, quod fuit relaxatum à R. P. D. Sinibaldo per duos dies, antequàm dictum reſcriptum emanaſſet.

Abſque eo quòd relevet, quòd in redditione rationis ſupradicta calculatæ fuerint ad debitum hæreditatis expenſæ litis ſuper legato, de quo agitur in ſumma duc. 400., quæ bonificandæ non ſunt; Quoniam ut ſupra expoſuimus, Teſtator mandavit, quòd caſu, quo legatarii incapaces exiſterent, veluti profitentes extremam paupertatem, retinendi hujuſmodi perpetuum, & quotidianum legatum, hoc haberetur, ac ſi ſcriptum non fuiſſet, & recaderet ad ſuos hæredes, *ut d. num.* 1. Hinc fit quod agitata hujuſmodi cauſa in Tribunali A. C. in Sacr. Congregatione Concilii, & in hoc Sac. Tribunali in quibus inca-
533 pacitas canonizata remanſit, & ob eam Rev. Fabrica legatum ſibi applicari prætendit, expenſæ idcircò factæ in hujuſmodi lite ſunt omninò reficiendæ, maximè quando legatum redit ad hæreditatem pro ſuffragio animæ Teſtatoris, qui omnes fructus ſuæ hæreditatis in alios uſus pios diſtribuit *Rota deciſ.* 10 *num.* 6., *&* 9 *par.* 19. *recent.*, *& deciſ.* 761. *num.* 3. *par* 18. *tom.* 2.

Sed ad claudendum os parti, & uſque ad evidentiam demonſtrandam injuſtitiam exequatur à Judice relaxati, habemus in facto, quod expenſæ erogatæ in pręfata lite aſcen-

aſcendunt ad ſummam ducatorum 223. ut *num* 6. aliæ verò expenſæ verſantur circà aditionem hæreditatis, & 534 confectionem Inventarii eodem *num.* 6., quæ abſq; dubio ex hæreditate debentur *Urceol. conſult. forenſ. cap.* 20. *num.* 29. *& per totum*. Quamobrem conceſſo ad ſenſum partis, quod ſumma antedicta ducatorum 223. non eſſet bonificanda, adhuc hæreditas, quæ debitrix eſt in ſcut. 800., & ultrà ut dicto *num.* 4. remaneret in debito in ducat. 600. circitèr, adeo ut ſemper ſit verum, quòd legatum hujuſmodi annuum donec dicta ſumma reintegretur præſtari non debeat ex deficientia fructuum, ex *quibus dumtaxat* præſtandum venit tàm ex Juris, quàm Teſtatoris diſpoſitione.

Et omnia coronat animadverſio, quod R. P. D. Sinibaldus relaxavit exequatur contra perſonas Religioſorum, quod numquam in jure firmatum viſum eſt, nec in praxi ſervari auditum eſt.

Quarè &c.

Franciſcus Maria Falconius.

Informatio data per Rev. Fabricam in S. C. ejuſdem S. Tribunalis ſub die 25. *Septembris* 1709.

Salernitana Eleemoſynarum.

EMinentiſs., & Rever. Domine. Fabritius Pinto in ſuo Teſtamento reliquit hæredes proprietarios RR. PP. 535 Thereſianos Diſcalceatos in quibuſdam bonis dantibus annuum fructum duc. 167. proprietarios, & uſufructuarios in aliis, reddentibus annuum fructuum duc. 185., ac in argentis, Bibliotheca, tabulis pictis, Aulæis, & pecuniis excedentibus ſummam duc. ſex mille, & mandavit ſtatim ſecuto illius obitu iſta mobilia fuiſſe vendenda, & eroganda in ſatisfactionem Legatorum annuorum, inter quæ adeſt unum obulorum quinque relictorum pro Eleemoſyna PP. Cappuccinis, Reformatis, & Obſervantibus pro quibus expreſsè aſſignavit dictum annuum fructum ducat. 185. prout expreſsè reſultat ab illius Teſtamento *Summario num. primo*.

De anno 1703. PP. Thereſiani recurſum fecerunt ad Sanctiſſimum pro declaratione præſentis Legati, à quo remiſſa cauſa ad Sacram Congregationem Concilii, & concordato dubio; *An Legatum eſſet præſtandum* ſub die 22. Junii 1704. emanavit reſolutio. *Obſervetur Decretum Rev. Fabricæ 14. Febr. 1633.* In cujus reſolutionis executionem meditarunt Concordiam cum PP. Mendicantibus contra expreſſum Decretum ejuſdem Rev. Fabricæ emanatum ſub die 15. Decembris 1646. *adduct. per Lantuſ. in Theatr. Regul. verb.* Bona Temporalia, quo cautum reperitur hujuſmodi Concordias ſub pæna Excommunicationis eſſe prohibitas, & petierunt coram eadem Sac. Congregatione ſub die 5. Septembris 1705. confirmationem præfatæ Concordiæ, quæ de plano fuit rejecta.

Nec quieſcentes, imò prætendentes iidem PP. Thereſiani ſtatum hæreditarium non eſſe ſufficientem pro onere dictorum Legatorum, & exponendo cum voluminoſo Memoriali impreſſo eorum inſubſiſtentia motiva ſub die 8. Maii 1706. Eadem Sacra Congratio rejecit inſtantiam cum juſtiſſimo fundamento. Quòd, aut hæreditas erat ſufficiens, & mens Teſtatoris erat indiminutè adimplenda circa onera Legatorum ab illo præſcripta; Aut non erat, & eſſet dimittenda ad commodum Legatariorum, quia in tali caſu Rev. Fabrica appropriaſſet bona, & ſatisfeciſſet Legatis, & dicti PP. fuiſſent liberati à tali onere juxtà deducta per *Rotam deciſ.* 167. *num. 7. cor. Cerro*, ubi fusè DD.

Pro exequutione præfatorum reſcriptorum Sacrę Congreg. Concilii fuit actum coram A. C. à qua obtenta fuerunt neceſſaria decreta, attamen inſtantibus eiſdem PP. Adverſariis coram Signaturæ Juſtitiæ obtinuerunt, *iterum audiri* in qua nova audientia, emanata præjudiciali Sententia circà exequutionem Decreti Rev. Fabricæ anni 1633. habitus fuit recurſus ad noſtrum Supremum Tribunal, quod juſtiſſimè ſub die 20. Julii 1707. reſcripſit *circumſcripta Sententia A. C. ſervetur Decretum præfatum*, idemque confirmavit, graviter PP. Thereſianis auditis, ſub die 9. Februarii 1708. à quibus reſcriptis recurrentibus ad R. P. D. Auditorem Sanctiſſimi pro Signatura

Gra-

Gratiæ, iſta recurſum rejecit ſub die 18. Martii 1708.

Pro executione demum præfatarum reſolutionum, & Decreti Rev. Fabricæ actum fuit coram R. P. D. Sinibaldo, & comparentibus dictis Adverſariis cum meditatis prætenſionibus oppoſuerunt ipſos fuiſſe promptos ad reddendam rationem de bonis hæreditariis, qui deputato Judice in partibus ad effectum ſupradictum, & viſo proceſſu deſuper confecto, ac inutili, & curioſa redditione rationis devenit ad relaxationem mandatorum tàm contrà bona hæreditaria, quàm contra bona propria dd. PP. Adverſariorum *Summario num. 2.*

Petierunt attamen coram R. P. D. Auditore Eminentiſſimi Præfecti ſuperſeſſoriam ad effectum adeundi Tantum Supremum Tribunal, & illa denegata fuit, cumq; verò, eo non obſtante ulterius intimata fuerit cauſæ propoſitio, ob id ſupplicamus reſcribendum eſſe, *Nihil*, & *ad eumdem R. P. D. Sinibaldum pro taxatione expenſarum*, & ex ſolita juſtitia obtinere ſperamus.

Juſtitia ſiquidem emanat ab eo, quòd mandata relaxata per R. P. D. Sinibaldum fuerunt in executionem dicti decreti Rev. Fabricæ 1633. per Summum Pontificem approbati, ac reiteratorum reſcriptorum Sacræ Congregationis Concilii, & noſtri Supremi Tribunalis, adeòque in vim rei Judicatæ, quæ faciens de nigro album venit omninò exequenda *Card. de Luca de credit. diſc.* 92. *num.* 8. *de judic. diſc.* 40. *num.* 1., *Pamphil. deciſ.* 478. *num.* 6.

Maximè quia agitur de reſcriptis S. Congregationis emanatis audita parte, adverſùs quæ Auditor Sanctiſſimi denegavit appellationem, & quæ fuerunt acceptata per partem adverſam comparentem coram R. P. D. Sini-
536 baldo Executore illorum, itaut illis ſit cervix flectenda, & omninò obtemperandum, uti cum eadem loquendi phraſi firmat *Coton. in præfat. Summæ Dian ad lect.*, & *in libr.* 3. *de cleric. controverſ.* 8. *de Epiſcop. cap.* 3 *num* 53., *Ridolphin. in prax. judic. part. pr. cap.* 7. *num* 83., *Paſqualig. quæſt. Moral centur. pr. cap.* 61. *num.* 4, & *Rota in Hiſpalen. juris votandi* 4. *Februari* 1697. *cor. Eminent. Caprara impreſſ. poſt Eminen. de Luc. tom.* 12. *deciſ.* 26. *num.* 2.

537 Quoad ſecundàm partem taxationis expenſarum, etſi idem

R P.

R. P. D. Sinibaldus poſſit id agere abſquè tali commiſſione, attamen quia timetur ſuper illa aliud litigium ſex ferè annorum, ſicuti expertum fuit in examine inſtantiæ ſuperiùs recenſitæ protractæ per tot Tribunalia Urbis, meritò pro imponendo ſilentio pro tali commiſſione ſupplicamus, ex quo notum eſt omnes ſuccumbentes teneri ad reintegrationem expenſarum juxtà *deciſ. 73. coram Bicbio, ac 170. num. 2., & 254 num. 5, & 6. coram Cerro*, imò in caſu noſtro in quo PP. Thereſiani adversùs primam reſolutionem S. C. Concilii ortam de anno 1704. curarunt typis mandare quoddam reſponſum juris ſubſcriptum de menſe Novembris 1706 per Patrem Joſeph Antonium de Sancto Matthia, ac Sententiam A. C. poſteà circumſcriptam per noſtrum Supremum Senatum, itaut illorum contumacia eſſet ad terminos juris vendicanda cum ſolutione dupli, ea ratione, quia negans ſolvere Legata ad id reperitur condemnatus de jure juxtà *Text. in §. ex malefic. §. in duplum, & §. ſed furti ubi DD inſtitut. de act.,*
538 *& Mævius in ſua Pantbel juris civil. titul. 6. de act. verſ. Quàm pœnam, & Minſinger. in inſtitution. lib. 4. de act. §. eod.* imò ad amiſſionem hæreditatis, & commodi illius *Molin. de primog. hiſpan. lib. 2. cap. 14. num. 15. & 24. Gozadin. conſil. 34. num. 7. Corn. conſil. 28. lib. pr., & conſil. 302. num. 9. lib. 4.*, & alii Doctores congeſti per *Gratian diſcept. 721. nu. 27 cum ſequent.* itaut non poſſit mora purgari *Jaſon. in leg. inſulam 15 ff. de verb. obligat. Paul. Chriſt. ad leg. municipal. tit. 1. art. 23. num. 2. Urceol. de tranſact quæſt. 48.*, & alii DD recollecti per *Sabell. in ſumma §. hæres 3. num. 18. cum ſeq.*

In nihilum refragante obiecto, quòd annuæ Eleemoſynæ juxtà præſcripta à Teſtatore ſunt ſolvendæ ab annuis fructibus hæreditatis, qui cum adhuc non ſint percepti,
539 juxtà redditionem rationis datam de anno 1706., & 1709. *Summario 3., & 4.* Quod exindè inducatur exceſſus in mandatis relaxatis per R. P. D. Sinibaldum mærens reviſionem.

Nam redditio rationis, eſt adeò inſufficiens, & idealis, ut nullo modo, veniat conſideranda. Poſita namque evidenti diſpoſitione Teſtatoris occurrit in facto illum in Teſtamento, reliquiſſe PP. Adverſariis proprietatem bono-

bonorum reddentium annuum fructum duc. 167. Proprietatem, ut uſumfructum aliorum bonorum, ſeù Arrendimentorum æquivalentium noſtris Locis Montium
540 juxtà *Rovit. in pragmat. prima de jure, & exact. Fiſcal. Eminentiſs. de Luca de feudis diſcurſ. 92. nu. 5.* dantium annuum fructum duc. 185. pecunias, & Tabulas pictas ſtatim vendendas, & pretium erogandum in alia inveſtimenta fructifera pro ſolvendo onere Eleemoſynarum relictarum, legaverit Bibliothecam, & alia mobilia ingentis valoris eiſdem PP. *Summario num. pr. & 5. per tot.* ac in dando rationem de hujuſmodi bonis, & fructibus perceptis ab anno 1702. uſque ad annum 1706. nil aliud adductum fuit in facto, quàm curioſus calculus proprio Marte confectus tantùm cum verbis *introito, & eſito datus in Summario num.* 3. in quo fatetur retractam fuiſſe ex bonis hæreditariis ſummam duc. 1066. 31., & expenſas duc. 1127., & non dicitur in quem uſum talis ſumma expenſarum fuit erogata, itaut cum ex teſtamento apareat Legata ſolvenda in pecunia, & Manualia non aſcendere niſi ad ſummam duc. 249. ignoratur in quem uſum fuerint erogati fructus hæreditarii percepti per dictum tempus.

De fructibus verò perceptis ab anno 1707., & 1708. juxtà alium calculum factum inter RR. PP., & Judicem in partibus deputatum, nullo intereſſe habente, ac Legatariis citatis, & datum noſtro *Summario nu.* 4. prætenditur redditam fuiſſe rationem cum eo, quòd fructus percepti fuerunt ad rationem duc. 134. annuorum, quòdque ex ipſis fuerunt expenſi duc. 303. in ſolvendo anniverſario duc. 30. annuorum, & ſolvendis expenſis præſentis litigii facti pro non ſatisfaciendo Legato, & reliqui aſſeruntur erogati in reintegrationem pretii argentorum venditorum pro ſolvendis Legatis Manualibus juxtà reſcriptum S. Congr. Concilii.

Exadverſo verò retorquetur, hujuſmodi inſubſiſtens red-
541 ditio rationis, & ad ſenſum oſtenditur illius inſubſiſtentia, ſiquidem omnia legata manualia ſolvenda in pecunia, & deſcripta in Teſtamento non aſcendunt niſi ad duc. 249. itaut poterant ſolvi, vel cùm pecuniis repertis

in hæreditate, & deſcriptis in Teſtamento uſque ad ſummam duc. 905. vel in omnem caſum cùm pecuniis retractis ab argentis venditis in ſumma duc. 788. juxtà confeſſionem Partis adverſæ, *Summario nu.* 4. *litt. A in fine*, itaut duc. 185. retracti à bonis fructiferis Teſtatoris quolibet anno juxtà dictum illius, aut ſaltem duc. 134. exacti quolibet anno juxtà ſenſum adverſariorum, *eodem Summario num.* 4. *litt. A* erant erogandi in ſatisfactionem legatorum perpetuorum aſcendentium tantum ad duc. 84. juxtà viſibilem calculum per nos datum *Summario num.* 7.

Attamen diſtinguendo bona relicta, dicimus in facto Thereſianos non reddere rationem de tabulis pictis, quæ erant vendenda juxtà monitum Teſtatoris, & inveſtienda in creditis fructiferis pro ſatisfactione legatorum perpetuorum, adeoque contraveniendo contraxerunt obligationem de proprio ex deductis per *Bicb decis*. 469. *num*. 6. & *ſequen*. & *deciſ*. 380. *num*. 27. & *deciſ*. 591. *num*. 8.

Occupant Bibliothecam omniaque, & ſingula alia legata ipſis relicta, & adiverunt hæreditatem facta deſcriptione non citatis Legatariis intereſſe habentibus, ac non ſer-
542 vatis ſolemnitatibus de jure ſervandis, itaut dicantur ſimplices hæredes adſtricti de proprio ad ſolvenda legata annua ex *Novel*. 1 §. *Hinc vobis Auth. de hæred. & falc.* & *Auth. ſed cum Teſtator Cod. ad leg. falc.* & *Rota deciſ*. 482. *num*. 9. *coram Bicb.* & *in Romana pecun. ſeù Locorum Montium* 11. *Junii* 1706. *cor. Reverendiſs. Molines*.

Acceptarunt proprietatem bonorum reddentium annuum fructuum duc. 167. & cùm tali acceptatione contraxerunt cùm Legatariis, nam acceptarunt proprietatem præfatam, quæ attenta ſenectute Sororis poteſt conſolidari cùm uſufructu obligato pariter ad favorem Legatariorum, *Bicb. deciſ*. 58. *nu*. 20 *cum ſeq.*, & *deciſ*. 562. *nu*. 20.

Itaut militet clarum dilemma, aut omnia legata relicta per Teſtatorem gaudent communi, & promiſcua fortu-
543 na, & in tali caſu, etiamſi per duram hypotheſim alienam à facti veritate, bona non ſufficerent, & noſtra legata, uti pia eſſent præferenda prophanis *Bartol. in l. ſi quis ſervum § final. num*. 6. *Leoncil. de privileg. pauper. part*. 2. *privileg.*

privileg. 218. *Rota par.* 12. *rec. deciſ.* 286. *num.* 13., & cum
544 aliis legatis piis contribuenda, cùm non ſit juſtum, ut unus legatarius gaudeat in conſecutione Legati, uti ſunt PP. Thereſiani gaudentes Bibliotheca Aulæis, ac Horologio, & aliis mobilibus eiſdem legatis, & alius remaneat nudus, *Cardin. de Luca de legat. diſc.* 7. *num.* 7. *diſc.* 41. *num.* 4. *& alibi.*

Aut diverſam ſortita fuerunt ſortem, ex quo Teſtator aſſignando bona illis impoſuit onus Legatorum, uti
545 reverà eruitur à lectura Teſtamenti, & in tali caſu quia pro legato annuo Anniverſarii ducat. 30. & eleemoſynarum factarum PP. Mendicantibus D. Franciſci in duc. 54. fuerunt deſtinata, & aſſignata bona deſcripta in eodem Teſtamento redditus annui duc. 185. *dicto Summar. num.* 1. *litt. E. F.* iſta non potuerunt deſtinari in alium uſum, ex quo ſunt ſpecialiter hypothecata pro legatis præfatis annuis, itaut pro conſecutione illorum ad excluſionem cujuſcumque alterius Legatarii prophani, tamquam pii competat via executiva, actio perſonalis reivindicatio, & hypothecaria, *leg.* 1. *ubi Bald. Jaſon, & alii Cod. de legat. Natta conſil.* 235 *num.* 10. *Grat. diſcept. forenſ. cap.* 62. *nu.* 27. *Merlin. de pignor. lib.* 3. *tit.* 1. *quæſt.* 14 *per tot. Bicb. deciſ.* 591. *num.* 8. *& deciſ.* 430. *num.* 21. *Cer. deciſ.* 477. *num.* 1.

Ob quam rem inutile eſt ſubterfugium, quod PP. Thereſiani erogaverunt fructus perceptos in reintegrationem pretii argentorum venditorum pro ſatisfaciendis legatis manualibus juxtà Decretum S. C. Concilii datum *Summario num.* 6. Ex quo fatales occurrunt reſponſiones.
546 Inter quas, prima eſt illa, quòd PP. Thereſiani extorſerunt tale reſcriptum non citatis Legatariis, illiſq; inauditis. Secunda quod Mens S. C. uti educitur à dicto decreto, non fuit, quòd argenta venderentur, quòdq; fructus annui deſtinati pro adimplemento Legatorum erogari debuiſſent in reintegrationem argentorum, & de facto mandavit PP. Mendicantes Legatarios forè citandos, qua citatione ſecuta, illiſq; auditis poſt dictum decretum, ſub die 22. Junii 1704. cùm deputatione dubii. *An legatum ſit præſtandum,* reſcripſit *obſervetur*

De-

Decretum Rev. Fabricæ 14. *Februarii* 1633. quod eſt idem, ac ſi dixiſſet, legatum eſſe præſtandum per hæredes PP. Mendicantibus, ſi volunt liberè, & gratis per viam eleemoſynæ illud ſolvendum. Sin minùs ad commodum Rev. Fabricæ etiam coactè, ex quo decretum Rev. Fabricæ effectivè, & realitèr ità mandat adimpleri hujuſmodi legata, & ulterius de annis 1705., & 1706. facta concordia ſuper dd. legatis cùm PP. Mendicantibus juxtà ſenſum Thereſianorum expreſſum in eodem ſupplici libello dato de anno 1703. præfato, *Summario nu.* 6. *litt. A.* eadem Sac. Congregatio Concilii rejecit concordiam, ex eo quia conſtanter fuit in ſenſu dicta legata fuiſſe adimplenda ex parte Thereſianorum hæredum.

Et citrà omnem difficultatem, nam tale decretum percutit fructus hæreditarios annuos erogandos in proprium uſum per hæredes, & iſti ſunt duc. 50. annui, qui percipiuntur ex bonis aſſignatis à Teſtatore, ultra alios duc. 84. aſſignatos pro eleemoſynis Mendicantibus, & duc. 167. percipiendi per ipſos ſecuto Sororis Teſtatoris uſufructuariæ, obitu ac illi qui perciperentur ſi Thereſiani vendidiſſent juxtà monitum Teſtatoris, & dictum Decretum S.C. Concilii anni 1703. ſtatim tabulas pictas, & reinveſtiiſſent pretium, *dicto Summario num.* 5. *per tot.*

Alias ſi attenderetur dictum Thereſianorum deberemus dicere mentem S. C. fuiſſe defraudare Mendicantes annuis legatis Piis, & pingue facere PP. Thereſianos, quòdque annuæ ſummæ aſſignatæ pro legatis Mendicantibus
547 eſſent erogandæ in ſatisfactionem Legatorum manualium, quod uti deſtructivum diſpoſitionis Teſtatoris nullimodè eſſet tollerandum.

Demum nihil relevaret ſi diceretur mandatum relaxatum contrà bona hæreditaria qu. Fabritii Pinto Teſtatoris eſſe injuſtum, ex quo iſtius bona juxtà illius diſpoſitionem debent perpetuò permanere pro fundo Legatorum, & non poſſunt vendi, neque deliberari.

Ex quo tale objectum eſſet in mera ſimplici apprehenſione; mandatum namque relaxatum contrà bona hæreditaria non eſt executum, neque aliquis ſomniavit illud exequi facere ſuper bonis hæreditariis ad effectum vendendi,

dendi, & deliberandi in quo caſu apprehenſio eſſet directa à judicio; verùm fuit ità relaxatum ſecundum notam praxim; ad effectum verò illud exequendi ſuper fructibus hæreditatis, ſecundum notas facultates Rev. Fabricæ, itaut hujuſmodi timor exequendi capitalia non poſſit perturbare juſtitiam mandati relaxati, & exequibilis ſuper fructibus capitalium obligatis, & hypothe-
548 catis pro ſatisfactione eleemoſynarum, ac ſuper bonis propriis Thereſianorum hæredum, qui dictos fructus perceperunt, conſumpſerunt, & Legatariis non conſignarunt ex *l continuus* 137. *§. Cum ità in fin. ff. de verborum obligat. & in leg. firmio § Pater ubi gloſ. ff. quand. dies legat. ced. Cravet. conſ.* 16. *nu.* 4. *Grat. diſcept. forenſ. cap.* 294 *nu.* 14. 23. & 30. *Surd. deciſ.* 28. *num* 2. *Cerr. deciſ.* 717. *nu.* 1. & 2. Quarè &c.

Petrus Marcellinus de Lucoia.

SALERNITANA
Incapacitatis legati pitantiæ quotidianæ perpetuæ.

CONTRA

Patres Obſervantes, Reformatos, & Capuccinos Legatarios.

PRO

Patribus Carmelitis D.ſc. hæredibus.

RESPONSUM JURIS IN SENSU VERITATIS.

Patr. Fr. Joſeph Antonii de S. Matthia Carm. Diſc. in Piſana Univerſitate Juris Utriuſq; Doctoris.

Annunciavi juſtitiam tuam in Eccleſia magna, & non abſcondi veritatem tuam à Concilio multo.
Pſal. 39.

PRo Juſtitia, & Veritate ſimpliciter ſcribo, ut optimè ſciunt qui me norunt, & omnia mea Scripta clariſſimè indicant. Itaque in hoc mihi injuncto *Juris Reſponſo* ponam fideliter, quæ mihi ſecundùm veritatem ſanæ doctrinæ dicenda eſſe videntur. Et rejectis extrancis quæſtionibus, circà propoſitum Articulum me totum revolvam.

INQUIRITUR ERGO.

AN Venerabiles Patres Minores S. Franciſci de Obſervantia, Reformati, & Capuccini, ſint aliquo modo capaces, nec ne, attenta eorum Regula, ac Paupertate quam voverunt, annui, immò quotidiani, ac perpetui legati pro eorum alimonia, seù (ut loquitur Teſtator
549 noſter) *pro mineſtra, ac Pitantia?*

Si enim ſemel aſtruatur, eos eſſe aliquo modo capaces hujus legati: procul dubio Patres noſtri hæredes illud ſolvere tenebuntur, ſi non ſtricto jure, ſaltem de æquitate, & ad minimum in conſcientia. E contra verò, ſi oſtendatur eos hujuſmodi legati eſſe omninò incapaces: eadem certitudine Patres noſtri hæredes non tenebuntur, neque in conſcientia illud ſolvere: immò potiùs tenebuntur in conſcientia illud non ſolvere; ne aliter faciendo, ſub ſpecie charitatis cooperentur fractioni Votorum, & deſtructioni Regulæ Seraphici Patriarchæ.

DISPOSITIO TESTATORIS.

ITaque Teſtator noſter Doctor Fabritius Pintus Salernitanus, ſcripto ſibi hærede in proprietate, & quandiù vixerit Anna ejus ſoror in uſufructu pro medietate, ea
550 verò defuncta in toto, naſcenti Conventu Patrum Carmelitarum Diſcalceatorum S. Thereſiæ Civitatis Salerni: cum ea expreſſione, *accioccbè delli frutti di queſta mia eredità ſe ne poſſano ſervire per la fabbrica del loro Convento, & altri loro biſogni:* ad favorem dictorum Patrum Sancti Franciſci legavit in hæc verba. = *Ma ancbe laſcio, cbe li detti miei Eredi pagbino ogni giorno eleemoſinaliter per pietanza di mineſtra, & altro loro neceſſario, grana cinque alli Padri Capuccini, altre grana cinque alli Padri Oſſervanti, & altre grana cinque alli Padri Reformati del Monaſtero, non dell'Infermeria di queſta Città: mentre in tanti anni hò conoſciuto quanto ſtentano, e s'affatigano detti Padri, e loro Cercanti, in trovar carità per mineſtra, & altri loro biſogni. Quale legato per Pietanza può farſeli, & eſſi ne ſono capaci, come diſcorrono i Dottori morali: nè repugna alla loro Regola, per eſſer elemoſina, cbe ſe li dà per vivere ogni giorno. E la mia memoria non erra: oltre tante Autorità vi è una pun-*

tuale

tuale dottrina del Baldo riferita dal Bertachino, verb. legatum. Ma quando per mia diſgratia di non poter participare di queſta carità eſſi Padri non fuſſero capaci, e pretendeſſe la Fabbrica ſubentrare in queſto legato: in tal caſo annullo, invalido, e dò per irrito, non ſcritto, nè fatto detto legato: non volendo che detta Fabbrica acquiſti neſſun juſſo, ma che come non fatto, nè diſpoſto, reſti libero à detto Monaſtero Erede, e ſuoi Padri, ſodisfare ogni giorno, e pagare detta Carità à neſſun altro, che ſolo à detti Padri, à chi eleemoſinaliter l'ho laſciato. E così ordino, e voglio s'eſſeguiſca, nè in altro modo, ſalvo queſto. = Inſuper expreſsè determinavit modum, materiam, ac diem ſolvendi hoc legatum, dicens, quòd ſecuta ejus morte vendantur omnia ejus mobilia conſiſtentia in quibuſdam Argentis valoris ducatorum 700. & in quibuſdam Tabulis pictis valoris ducator. circitèr 600. atque ex eorum pretio emantur tot capitalia fructifera, & ex fructibus horum capitalium, unà cum fructibus reliqui aſſis hæreditarii, ſolvantur omnia ejus legata perpetua, & non aliter, ut pluriès legitur repetitum in ejus teſtamento.

Qua ſtante diſpoſitione, jam ſatis in præcedenti Scriptura *Facti* demonſtravi, quòd adhuc data (ſemper tamen negata) in Patribus Franciſcanis hujus legati capacitate: nihilominus Patres Thereſiani hæredes non tenentur ſolvere *hodie* hoc legatum, cum obligatio illud ſolvendi nondum advenerit, nec advenire poſſit, niſi ad minimum poſt duodecim annos, quando Patres hæredes incipient ſuſcipere aliquem fructum ex hac hæreditate, ut latiùs oſtendi in dicta Facti Scriptura. Sed quatenus dictum capitale hæreditarium, ex cujus fructibus hoc legatum ſolvi debet, aliquando conſtituatur, fructuſque ſufficientes à Patribus hæredibus percipiantur: tunc intrat propoſita *Inquiſitio*, cui ſatisfacit ſequens.

RESOLUTIO

551 MEo videri Veritas eſt, quod dicti Patres non ſunt capaces hujus annui, seù quotidiani, ac perpetui legati pro eorum mineſtra, ac Pitantia, etiam quod veſtiatur ſpecioſo nomine eleemoſynæ. RATIO EST. Quia eorum

 rum

rum paupertas, ac mendicitas, quam ex Regula profitentur, & in Concilio Tridentino ſe velle integrè obſervare proteſtati ſunt, renunciantes privilegio per idem Concilium oblato, conſiſtit ſubſtantialiter in hoc, UT EA QUÆ AD EORUM QUOTIDIANUM VICTUM SPECTANT, DIETIM MENDICENT SINTQ; LIBERA EX PARTE DANTIS, ET INCERTA EX PARTE SUSCIPIENTIUM. His autem directè adverſantur excluſio quotidiani quæſtus, perpetuitas rei dandæ, obligatio ex parte dantis, & certitudo ex parte ſuſcipientium, ut patet ex terminis. Ergo his poſitis, eorum mendicitas funditùs corruit: ac proindè eorum quoad hoc incapacitas eſt evidens, & irretractabilis. Atque ita ſenſerunt omnes melioris notæ Doctores, cum Pontificiis Conſtitutionibus, Sacræ Congregationis Decretis, & ipſiuſmet Seraphici Ordinis generalibus ſanctionibus ſuper hoc Articulo ſpecialiter emanatis, ut ex ſequentibus patet.

TEXTUS.

552 COnſtitutio Clementis Papæ Quinti *in Clementin. exivi de verbor. ſignific. ſub § cumque.* ſic habet. = *Cumque annui redditus inter immobilia cenſeantur, ac bujuſmodi redditus obtinere, paupertati, ac mendicitati repugnet: nulla dubitatio eſt, quòd prædictis Fratribus redditus quoſcumque,* ſicut & poſſeſſiones, vel earum etiam uſum, *recipere, vel habere, conſiderata conditione ipſorum, non licet.* = Ecce canonicè definitum cum expreſſa excluſione omnis dubitationis, repugnare paupertati, & mendicitati horum Fratrum recipere, vel habere annuos redditus quoſcumque. Vigore hujus Textus, & rationis in eo expreſſæ, plurimi, & optimi Doctores tenent, quòd neque annuos redditus perpetuos, cum onere miſſarum poſſunt hi Fratres habere. Quia (inquiunt) particula *quoſcumque* eſt generaliſſima, & ſicut nullum excludit, ita & omnes amplectitur. Et ita docuit Rota *in deciſ. 756. nu. 5. cor. Buratto.* cũ plurimis allegatis, quos ſequitur. Et poſtmodum
553 Barboſa *de jur. eccleſ. lib. 3. cap. 27. num. 77.* Lezana *in ſumm. verb. legata regularib. relict. num. 21.* & plures alii, ſuper quorum dicto non immoror, quia iſte non eſt caſus noſter.

ſter. Sed ex hoc dicto efficaciter arguo: quod ſi repugnat paupertati; ac mendicitati horum Fratrum habere annuos redditus, etiam cum onere Miſſarum, & ut voluit Azorius, etiam pro Fabrica, Eccleſiæ utenſilibus, Libris, & hujuſmedi extrà victum corporum: ergo multò fortiùs erit repugnans tali mendicitati habere annuos redditus perpetuos pro expreſſa ſanorum quotidiana pitantia, ad cujus penuriam, & incertitudinem reſpicit hujuſmodi mendicitas, ut ex ſe patet, & omnes fatentur, & ex ſtatim allegandis melius conſtabit. Similia circà hanc Fratrum minorum paupertatem habentur in Conſtit. Nicolai Tertii *in cap. exiit. de verbor. ſignific. in 6.* & Conſtit. Joannis 22. *in extravag. quorumdam, & extravag. ad conditorem de verb. ſignific.* quæ brevitatis gratia omittuntur, ſicut, & Conſtitutio Clementis Octavi.

DECRETA SAC. CONGREGATIONIS.

SAcra Congregatio ſub Urbano Papa Octavo de anno 1628. ut habetur apud Fagnan. *ad cap. nimis prava de*
554 *exceſs. prælator. num.* 54. ſic habet. = Sacra Congregatio declaravit, Fratres minores, tàm obſervantes, quàm reformatos *non eſſe capaces legatorum annuorum*, quæ fiunt ſine aliquo onere, aut modo adiecto, niſi ad effectum illa extinguendi, ſivè illorum proprietatem, & pretium convertendi in uſus Fabricæ, vel Sacriſtiæ = Ecce ergo ad quos uſus permittuntur his Fratribus annua legata, vel eorum æſtimationem, ſeu pretium accipere, taxativè videlicet quoad uſus Fabricæ, & Sacriſtiæ, non autem quoad proviſionem pitantiæ quotidianæ. In aliis quoque Decretis ejuſdem Congreg. de anno 1633. quæ habentur apud Fagnanum *ibid. ſub num.* 61. & apud Lanuſcam, *verb. bona temporalia, & verb. legatum*, habetur, quòd ejuſmodi relicta victualia habere poſſint dicti Fratres titulo eleemoſynæ, *pro Infirmaria tantùm*, non autem pro communi Refectorio ſanorum. Eſt enim peculiaris ratio pro Infirmis, quæ non militat pro ſanis. Nam juxtà illud magiſtrale dictum S. Matris noſtræ Tereſiæ: *E più conveniente, che manchi il neceſſario à i ſani, che agl' infermi il regalo.* Aliud ejuſdem Congregationis Decretum,

tum, *non licere dictis Fratribus bujuſmodi annuos redditus pro victu*, emanatum die 7. Jul. 1668. habetur apud Pignatellum *conſult. 16. num. 7. tom. 3.* = Ac demum interrogata Sacra Congregatio, *An hæredes teneantur bujuſmodi legatorum præſtationes prædictis Fratribus ſolvere, ſaltem in foro conſcientiæ?* Reſpondit, *non teneri:* ut habetur apud Fagnan. *cit. cap. nimis prava de exceſs. prælat. ſub num. 54. verſ. ad nonum reſpondit, non teneri.* Atque alia conſimilia Sacræ Congreg. decreta, brevitatis gratia omitto.

CAPITULA GENERALIA ORDINIS.

555 QUòd dicti Patres non poſſint hujuſmodi perpetua legata ſuſcipere, ſed teneantur illa reſpuere, pluriès fuiſſe definitum in Capitulis, seù Congregationibus Generalibus Ordinis Minorum, teſtantur Surdus *de aliment. tit. 3. quæſt. 4. num.* 13. Sanchez *in Decalog. lib. 7. cap. 26. num.* 42. Barboſa *de jure eccleſ. lib. 3. cap. 27. num.* 78. Pignatellus *cit. conſ.* 16. *num.* 8. Maranta *reſponſ.* 41. *num.* 70. ubi hæc ſcribit. = At hodie inanis eſt quæſtio, cum apertè diſpoſitum ſit per noviſſimas Ordinationes in Congregatione Generali factas hoc anno 1628. ut Superiores locorum, ac etiam Provinciales, declarare, ac proteſtari debeant, *ſe nolle amplius legata perpetua ipſis à Teſtatoribus relicta exigere, & de facto amplius non exigant; immò ea quantum in ipſis eſt, eo modo quo poſſunt, reſignent, ac reſpuant.* = Hæc ibi refert Maranta. Hic autem rogo. Quæ ſunt iſta legata perpetua, quæ hi Fratres à ſua Religione jubentur pro poſſe reſignare, ac reſpuere? Non illa pro Fabrica, pro Miſſis, pro Infirmaria, & cæteris ad victum non pertinentibus, quia hæc paupertatem non lædere creduntur. Si autem addatur, quòd etiam poſſint recipere legata perpetua pro quotidiana ſanorum pitantia, ac mineſtra, quæ erunt illa legata perpetua, quæ iſti Fratres recipere tàm ſolemniter prohibentur, & quæ eorum paupertatem lædunt?

556 Habemus denique proviſionem noviſſimam factam in Capitulo Generali celebrato ſub die 29. Maii 1694. in quo electus fuit in Miniſtrum Generalem totius Seraphici Ordinis Illuſtriſs., ac Reverendiſs. D. PATER BONAVEN-

VENTURA POERIUS DE TABERNA, ad præſens digniſſimus Archiepiſcopus Salernitanus. Hic ſtatim electus Generalis, inter alia Statuta pro ſui Ordinis utilitate in eodem Capitulo edita, hoc ſpeciale ſuper hujuſmodi annuis legatis promulgavit tenor. ſequentis. = Si quis ſuis hæredibus proprietatem reliquerit, *cum onere nobis miniſtrandi fructus inde provenientes eleemoſynaliter*, ſive pro Eccleſiæ, Fabricæ, Infirmariæ, aut alterius particularis neceſſitatis levamine, ſive pro aliquo opere nobis à benefactoribus impoſito: id quidem, præmiſſa proteſtatione in Statutis expreſſa, & non niſi per viam ſimplicis eleemoſynæ, recipi poterit. = Ecce hìc factam præciſam numerationem earum rerum, pro quibus Religio permittit eleemoſynaliter accipere hujuſmodi perpetua relicta: Eccleſia, Fabrica, Infirmaria, aliquod opus à benefactoribus impoſitum, & aliqua particularis neceſſitas: ad quorum nullum pertinere poteſt quotidiana ſanorum pitantia, ut de ſe patet. Proſequitur. = Non enim Regulæ puritati repugnat ex toties à S. Sede declaratis habere legata etiam perpetua, pro quo attendi poſſunt diſpoſita à S. Sedis proviſionibus, quæ in finem horum actorum impreſſæ dabuntur. = Præfatæ autem declarationes S. Sedis ad finem horum actorum regiſtratæ dicunt ſolùm, poſſe præfatos Fratres accipere legata perpetua pro celebratione Miſſarum, pro Officiis divinis, pro Eccleſia, pro Fabrica, & pro Infirmaria, ut legenti patebit: pro pitantia autem quotidiana perpetua alicujus integri bene valentium Conventus, nuſquam reperitur S. Sedem declaraſſe poſſe ab his Fratribus recipi relicta perpetua, ſed potiùs ſepè declaravit contrarium, ut patet ex adductis, & adducendis. Concludit demum. = *Ad hoc ut ſciant Fratres, nullum legatum aliter factum, eſſe validum; & illud exigentes, vel recipientes Fratres, in malo conſcientiæ ſtatu eſſe, & paupertatis ſeraphicæ violatores.* = Atque hìc rurſum rogo. Si ultra præfatas occaſiones, nempè pro Miſſis, pro Eccleſia, pro Fabrica, pro Infirmaria, pro aliquo opere injuncto, & pro aliqua particulari neceſſitate, liceat his Fratribus recipere annua legata perpetua, etiam pro ſpectantibus ad quotidianam

 bene

bene valentium pitantiam: QUIS ERIT CASUS, Domine Deus, in quo verificari poſſit hujuſmodi legata eſſe invalida, & Fratres ea recipientes eſſe in malo conſcientiæ ſtatu, & ſeraphicæ paupertatis violatores? Hoc Statutum habetur in Libello impreſſo Matriti anno 1694. pag. 20. num. 17. Et ad finem hujus Libelli pag. 76. & ſeqq. leguntur plura Decreta, & Sententiæ, cum confirmatione Clementis Papæ Decimi, in quibus omnibus declaratur, dictos Fratres poſſe recipere annua relicta ſibi facta pro Miſſis, Eccleſia, Fabrica, & Infirmaria, nequaquam autem pro quotidiana ſanorum pitantia. Cum ergo ad has S. Sedis declarationes præfatum Ordinis Statutum expreſsè ſe referat, atque in hac materia attendi præcipiat, omneq; aliud legatum, ſeu relictum, *illicitum, & invalidum poſitivè decernat*, & legatum, ſeù relictum pro pitantia perpetua ſanorum non ſit aliquod ex conceſſis in dictis S. Sedis declarationibus; ſequitur evidenter, hujuſmodi legatum, ſeù relictum, remanere ex Statuto Ordinis expreſsè prohibitum, damnatum, atque invalidum declaratum.

GLOSSA.

GLoſſa *ad dic. Clementin. exivi in verb. cumque annui*. Sic dicit. = Aut redditus annuus relinquitur his Fra-
557 tribus ad certum uſum divini cultus, puta vinum pro ſacrificio, frumentum pro Hoſtiis: & Conventus eſt capax: quia per hoc non tollitur mendicitas Fratrum. Aut *redditus deputantur victui*, & veſtitui: & tunc, aut ad modicum tempus, & Conventus eſt capax: quia per hoc non tollitur mendicitas, ſed ſublevatur. Aut relinquitur ad tempus non modicum: *& tunc non valet*, quia tunc computatur inter immobilia, ut hic. Quæ diſtinctio eſt æqua. Et dic, non modicum tempus eſſe decennium, vel ultra. = Hæc ibi. Vides ergo, per legatum victus perpetuum tolli rationem mendicitatis, quæ eſſe debet in iſtis Fratribus, ac proindè non valere firmatur.

BAR-

BARTOLUS.

558 **B**Artolus in ſuo celebri *tract. minoricar. lib. 2. diſt. 6. cap. 1. 2. 3. & 4.* ſic fatur. = Interdum etiam evenit, ut Fratribus minoribus aliquid annuum relinquatur an valeat quæritur? Solutio. Dicendum, quod legatum annuum non interdicitur Fratribus ratione rei legatæ, *ſed ratione modi à teſtatore expreſſi*, ſcilicet, quòd *annuatim detur:* qui modus *Regulæ, & conditioni eorum repugnat*, & ſic videtur, *quòd nullo modo valet*. Item ſi relinquatur Fratribus pro alimento unius Conventus, *quia Conventus non moritur*. Et finaliter puto, quòd Fratres debeant à dicto legato *penitus abſtinere*: nam hoc *ſtatui eorum, & mendicitati repugnat:* nam *non viverent ſimpliciter in ſpe Dei*, propter ſpem, *quam haberent in dicto legato*. = Hæc ibi Bartolus. Veniant modo qui conantur dicere, quòd iſta legata etſi repugnent mendicitati horum fratrum ea habere ſub titulo *legati*, non tamen repugnabit ea habere ſub titulo *eleemoſinæ*. Veniant, inquam, & dicant, ſi per hoc poſſunt effugere vim hujus rationis à Bartolo adductæ, quarè tale legatum repugnet eorum mendicitati. *Quia* (inquit) *non viverent ſimpliciter in ſpe Dei, propter ſpem, quam haberent in dicto legato*. Sed ſi dicatur, quòd non viverent ſimpliciter in ſpe Dei propter ſpem, quam haberent in dicta eleemoſyna certa, & indefectibili, nonne idem prorſus diceretur? Fateantur ergo idem eſſe legatum, ac eleemoſynam certam, & ex obligatione.

Idem Bartolus *in l. legatum, ff. de capitis diminut.* repetit eamdem doctrinam. Nam poſtquam dixerat, Fratres minores poſſe capere legata eis relicta pro alimentis, ſtatim limitando ſubdit. = Legatum tamen in annos ſingulos, ſeu legatum annuum, *habere non poſſunt*, quia aliquid proprietatis habet. = Hæc ibi.

Et iterum *cit. lib. 2. Minoricar. diſt. 2. cap. 1.* ubi expreſsè iterum docet, quòd hoc annuum legatum, neque ſub titulo eleemoſynæ à dictis Fratribus haberi poteſt: ibi. = Dicendum eſt, quòd *ſi modus adiectus legato eſt illicitus* Fratribus minoribus inſpecta conditione ipſorum; tunc *æſtimatio non debetur, nec poteſt recipi*. Adeo enim San-

ctiſſimus Pontifex odit eum, qui modum repugnantem Regulæ adiicit, *ut pro eo talem eleemoſynam omninò Fratres recipere probibeat*, ut dicta verba manifeſtè dicunt. = Hæc ibi Bartolus: qui cum tàm apertè loquatur, alia repetione non indiget, ſed ſola legentis ponderatione.

BALDUS.

559 BAldus *in Autben. ingreſſi. num.* 59. & 60. *C. de Sacroſanct. Eccleſ.* ſic dicit. = Relinquitur Fratribus minoribus aliquid annuum: quæritur, utrum valeat iſtud relictum? Textus videtur dicere, quod non, *in dict. cap exivi*, §. *cum annui redditus*, niſi relinqueretur ad divinum cultum, puta pro luminaribus: quia per hoc non relevatur mendicitas Fratrum, unde valet relictum, cum nihil applicetur Fratribus. Iſta eſt veritas. Quia *perpetuitas alimentorum eſt contra Regulam*, & *contraria mendicitati*. Ergo apparet, quod *legatum eſt nullum*, ratione *turpitudinis modi*. Nam ſi in perpetuum provideretur neceſſitati, non ſolùm ſublevaretur, *ſed etiam excluderetur paupertas*, quod eſt *contra Regulam*, cui nunquam eſt obviandum, nec eſt ſuper paupertate mentiendum. = Hæc ibi Baldus. Vides ergo juxtà mentem Baldi relictum alimentorum factum his Fratribus in perpetuum, eſſe quid turpe, deſtructivum eorum paupertatis, & contra Regulam, ideoque nullum, & invalidum omni modo.

PHILIPPUS CORNEUS.

560 PHilippus Corneus in ſuo *conſil* 117 *num*. 8. & 9. *lib*. 2. ſic loquitur. = Relictum factum Fratribus minoribus in tantum valet, *in quantum imminent neceſſitates Fratrum*, & *non ultra*, non conſiderando *redditus*, quia illi *ſunt interdicti in dict. clem. exivi*, §. *cumq; annui*. Sed quòd immineat tunc neceſſitas, in quam habeat erogari, prout declarat Bartolus. Adeo quòd ſi legaretur, ut ſic inde percipiant *annuam quamdam utilitatem*, conſuluit Petrus de Ancharano in conſil. 199. quod *hæres concedentis poſſit ſalva conſcientia retinere*. Et Bartolus vult, quòd hoc caſu Fratres non poſſint recipere aliquid, *etiam pro eleemoſyna*, puta æſtimationem: & ſic vult Bartolus, quod legatum

ſit

ſit omnino nullum. = Hæc ibi Corneus. Vides iterum inculcatam rationem, non poſſe hos Fratres ratione eorum promiſſæ mendicitatis aliquid accipere, niſi in quantum eorum neceſſitates ſunt actu præſentes. Quis autem dicet eſſe præſentem hodie neceſſitatem habendi pitantiam futuræ hebdomadæ, futuri menſis, futuri anni? Patet ad ſenſum, quòd neceſſitas iſta, futura eſt, non præſens: & ideò mendicitati repugnat pro ea proviſiones accipere annuas, atque perpetuas. Vides iterum canonizatam eam doctrinam, quod hæres non teneatur in conſcientia hæc relicta ſolvere, neque ſub titulo eleemoſynæ. Vides demum iterùm confirmatum, quod hoc relictum eſt omninò nullum.

PETRUS ANCHARANO.

561 PEtrus de Ancharano in ſuo *conſil.* 199. ſic dicit. = Quoad ſecundum dubium, *certum eſt, quòd Fratres Minores non ſunt capaces annui redditus:* computantur enim hi annui redditus inter immobilia, ut *in Clem. exivi de verb. ſignif.* Utrum autem hæres poſſit ſalva conſcientia penes ſe retinere. Credo quòd *iſtud legatum tamquam non ſcriptum debeat remanere penes hæredem,* & ſic eum *poſſe ſalva conſcientia retinere.* = hæc ibi. Et quæſo reflectatur, quam punctuales ſint omnes iſtæ Authoritates ad caſum noſtrum.

FEDERICUS SENENSIS.

562 FEdericus Senen. in ſuo *con.* 12. *ferè per tot.* ſic ſcribit. = Legata annua, vel redditus annui, deputata ad cultum divinum, puta pro ſacrificio, luminaribus, vel paramentis, poſſunt fieri Fratribus Minoribus, quia per hoc non tollitur mendicitas, neque hæc contradicunt mendicitati, quia *non proficiunt ad victum,* & veſtitum. Item annuum relictum, & *non perpetuum,* poſſunt dicti Fratres recipere. Item communi opinione redditus appellantur, qui ex rebus immobilibus percipiuntur. Ergo ſicuti iſti Religioſi non poſſunt tenere immobilia, ita non ſunt capaces redditutum perpetuorum. Sicut ergo eos non licet recipere, & retinere; ita ſi teſtator relinquat

quat alicui domum, ut ex penſione domus ſolvat quid annuum dictis Fratribus, *Fratres non ſunt capaces illius redditus annui*. Sed ſecus eſt quando intuitu eleemoſynæ relinquitur aliquid Conventui *ad certum tempus*, quia iſte *cum non ſit perpetuus*, non vocatur redditus. = hæc ibi. Ubi vides ſubtiliter definitum, quòd redditus temporarius bene relinqui poteſt à Teſtatore his Fratribus titulo eleemoſynæ: è contrà verò redditus perpetuus retinet incommutabiliter rationem redditus, nec poteſt induere rationem eleemoſynæ, & ideò his Fratribus à Teſtatore relinqui non poteſt redditus perpetuus pro victu, nec ejus ſunt capaces, quia repugnat eorum mendicitati.

PALIARENSIS.

563 JOannes Paliarenſis, *poſt dic. Federici conſilium* ſic dicit. = Annui redditus ad longum tempus inter immobilia cenſentur à Jure, & ſic repugnat ſtatui paupertatis eos habere. Cumque dicti minores teneant ſtatum paupertatis, *nulla dubitatio eſt, quòd eos habere non poſſunt, cum eis victum tribuere debeat incerta mendicitas*. Prætereà verba ſumi debent cum effectu *cap. relatum extr. de cleric. non reſiede*. Sed ſi talis Frater ad vitam ſuam reciperet tales redditus, & licitè eſſet capax eorum, cum effectu careret nomine mendicitatis, cum tamen nomina debeant eſſe conſona rebus, nec jura debent eſſe ludibrio. = hæc ibi. Hinc rurſum nota, quòd cum iſti Minores ſint incapaces abſolutè habendi hos perpetuos redditus pro victu, erunt etiam incapaces eos habendi ſub nomine eleemoſynæ, quia *verba debent ſumi cum effectu*: non poteſt tamen dici mendicus cum effectu, qui pro ſuo victu habet quotidianam eleemoſynam certam, & indeficientem, immò & abſque onere eam quærendi, ſed quæ ab alio ultro, immò ex obligatione defertur: ideò neque ſub hoc eleemoſynæ titulo potuerunt hos proventus habere.

DOCTOR ANOMALUS.

564 ALius Doctor Anomalus *poſt prædictum Paliarenſem* ſic ſubdit. = Si verò tales redditus deputentur *victui*,

ſeu

ſeù veſtitui, ſi tales ad longum tempus protendantur, *puto Conventum eſſe incapacem*, quia *per hoc tollitur eorum mendicitas in victu, & veſtitu*. Ad illud de conſuetudine, & ſtatuto tribuente Minoribus certas annuas obventiones, dico, quòd ad tales denarios dandos non adſtringuntur cives, quin poſſint reſilire à dando, cum volunt. *Secus in hærede obligato ad tales redditus ſolvendos*, ad quos neceſſariò, & immutabiliter obligatur. Ad id, quod de æquitate arguitur, dico, quòd ex falſo concludit falſum: repugnat enim ſtatui paupertatis, pro victu, & veſtitu recipere ſummam exceſſivam. Si autem parvam, & competentem ſummam, quam ſimul Fratres licitè reciperent, Teſtator ſolvendam dividat *ad longum tempus*, idem dicerem, quòd *non poſſunt licitè exigere*; non quidem propter factum, ſed propter ſpeciem facti, ut in *dict. Clem. exivi §. amplius:* Multa enim prohibentur eis, non propter factum malum, ſed propter ſpeciem mali. = hæc ibi. Ubi vides inculcatum, quòd habere hæredem obligatum ad dandum his Fratribus aliquid diuturnum pro victu, quamvis ſit modicum, tamen illa ſpes certa, immò illa ſecuritas habendi illud modicum, repugnat mendicitati, quæ ſivè multum, ſivè parum, omnia habere debet incerta.

ABBAS PANORMITANUS.

565 ABbas Panorm. *ad cap. nimis prava de exceſs. prælat. num 2.* ſic ait. = Secundò nota ibi, *in arctiſſima paupertate*, quòd Fratres minores dicuntur eſſe in arctiſſima paupertate. Et hoc ideo, quia non poſſunt habere aliquam proprietatem, nec in particulari, nec in communi, ſed debent vivere eleemoſynis, unde *mendicitas incerta debet eis tribuere neceſſaria*. Et pluries dixi, quòd Fratres minores *non poſſunt habere annuos redditus*. Unde relicta, quæ communiter fiunt Hoſpitalibus cum onere, ut dent certum annuum redditum annuatim Minoribus, *non valent*, quia eſt habere proprietatem quamdam. Et tot poſſent eſſe annui redditus, ut eos non oporteret ampliùs mendicare, quod eſt contra Regulam, & Inſtitutum eorum. = hæc ibi Abbas. Qui eamdem doctrinam repetit *ad*

cap.

cap. in præſentia de probat. & iterum *in conſil.* 63. *num.* 6. Ubi jam vides vivacitatem illius rationis, quòd ſcilicet, ſi his Fratribus ſemel permitterentur iſti annui redditus, quamtumvis exigui, paulatim poſſent adeò excreſcere, ut eos non opporteret amplius mendicare, & ſic eſſet deſtruere eorum Regulam, & Inſtitutum; ideoque definitur hujuſmodi relicta his Fratribus facta, non valere.

SANGEMINIANENSIS, ANCHARANUS, IMOLA, ET ZAMBE.

DOminicus de S. Geminiano edidit ſuper hoc Articulo unum Conſilium (*quod inter ſua eſt in ordine conſil.* 40.
566 adeo magnificum, adeo plenum, omneſque rationes tangens, & omnia in contrarium argumenta diſſolvens; ut illud ſolum ad intentum allegaſſe potuiſſet ſufficere: eſtque inſuper ſolemniter ſubſcriptum à tribus aliis magnis Doctoribus, Ancharano, Imola, & Zambe. Dicit ergo ſic. = Titius condidit teſtamentum, in quo reliquit Fratribus Carmelitanis (nos à fortiori dicamus Minoribus Obſervantibus, Reformatis, & Capuccinis, qui longè arctiorem paupertatem profitentur) decem libras monetæ Bononienſis, *anno quolibet in perpetuum perſolvendas per hæredes ſuos in teſtamento nominatos*. Modo quæritur, an iſti Fratres, quia mendicantes (nos dicamus à fortiori, quia tales ſtrictiſſimi mendicantes) ſint capaces hujus legati communis, & perpetui, & ipſum legatum anno quolibet percipere valeant, nec ne. Quod *non poſſint percipere* arguitur ſic. Mendicantes non poſſunt bona immobilia poſſidere, cum eorum ſtatui repugnet, ut patet ex cap. &c. (omitto brevitatis gratia tranſcribere allegationes Jurium.) Sed annui redditus computantur à Jure inter immobilia, & habere tales redditus perpetuos *repugnat mendicitati*. Ergo iſte caſus videtur deciſus per illum Textum, & Gloſ. = hæc ibi. Et vide, quomodo omnes Doctores concorditer inſiſtunt in ea fundamentali ratione, quòd habere annuos redditus perpetuos repugnat mendicitati. Atque indè inexpugna-

pugnabiliter procedunt in forma ad inferendam conſequentiam: Ergo Fratres Minores, qui arctiſſimam profitentur mendicitatem, annuorum reddituum ex Teſtatoris diſpoſitione ab hærede ſuſcipiendorum ſunt prorſus incapaces.

Procedit deindè Sangeminianenſis ad ſolutionem argumentorum, & dicit. = Nec obſtat quod ille Textus loquitur tantum de Fratribus Minoribus, & ſic non debet habere locum in aliis mendicantibus. (Hoc ſufficit nobis, quoniam cum his Minoribus agimus.) Prætereà nullus dubitat, quod Mendicantes non ſunt capaces annui redditus, etiamſi ſit adeo parvus, ut non tollat mendicitatem: unde non ſunt capaces retentionis unius poſſeſſionis, quæ annuatim reddit in fructibus quadraginta ſolidos: & tamen per fructus illius poſſeſſionis non eſſet ſublata mendicitas; cum oporteat eos quærere victum ad ſufficientiam pro toto anno. Ergo eodem modo *non erunt capaces annui redditus perpetui* decem librarum, cum æqualiter repugnet ſtatui mendicantium, licet decem libræ non ſufficiant ad victum ipſorum. Et hoc expreſsè voluit Textus ille cum dicit; quòd incerta mendicitas eſt illa, quæ tribuit victum talibus. Sed *ſi firmiter habet annuum legatum, non erit mendicitas incerta*. Ergo. Nec obſtat ſi dicatur, quòd per hoc non tollitur mendicitas, cum habeant quærere victum pro reſiduo temporis. Quia dico, quod ille Textus loquitur de victu continuè. Et mendicantibus *debet tribuere victum incerta mendicitas una die, ſicut alia*. Aliàs eſſent pro parte mendicantes, & pro parte non: quod eſt abſurdum, & eorum ſtatui repugnat. Ergo patet, quòd *quantumcumque minimum ſit legatum annui redditus perpetui, non congruit dictis Mendicantibus, & incapaces reputantur*. Hoc idem probat nomen ipſorum, quod debet eſſe conſonum rei. Sed iſti dicuntur Mendicante à mendico mendicas, quod propriè eſt pauperum petentium eleemoſynam pro victu ſuo, manu oſtendendo propriam mendicitatem. Servent igitur quod voverunt, & nomen quod habent mendicantium; ut rerum proprietatem, *ac certitudinem etiam minimam* recuſent, & *per quæſtum incer-*

incertum, victum ſuum mendicent. Et hanc partem *de jure credo veram*, quam etiam videtur tenere Federicus de Senis. Nec obſtant cætera argumenta contraria. Et primum, quod iſtud ſit legatum parvæ quantitatis. Quia, ut eſt dictum, iſti ſunt incapaces *etiam parvo legato perpetuo*, propter *repugnantiam ſtatus ſui*, ut fuit probatum. Nec obſtat, quod poſſint recipere pretium rerum ab ingredientibus relictarum. Quia cum illud recipiant ex eleemoſyna ſpontaneè ſibi data, quæ etiam unica datione finitur, non repugnat eorum ſtatui. Sed secùs eſt in *legato annuo perpetuo*; quia ibi datur aliqua proprietas, *& certitudo retinendi* aliquam rem ut propriam, quod *eſt contrarium ſtatui mendicantium*. Non obſtat *Clementin. exivi §. cæterum.* ubi Fratres minores poſſunt recipere res in eleemoſynas non notabilis quantitatis. Quia dico, quod ille Textus loquitur de receptione rerum, quæ fit propter neceſſitatem inſtantem, & iſtud non repugnat mendicitati. Non tamen permittit ille Textus, quòd *annuum redditum* poſſint ſuper illis bonis recipere, cum iſtud *repugnet eorum ſtatui*, & expreſsè ſit prohibitum in eadem Clementina. Non obſtat quod dictum eſt de conſuetudine. Quia cum iſta conſuetudo *repugnet voto mendicitatis*, illaqueat eos, & *quanto diutiùs eſt obſervata, tantò gravius detinet eos alligatos*. Nec demùm obſtat ultima ratio. Quia licet ſit eis permiſſum habere granaria, & cellaria, in quibus recondantur frumenta, & vinum pro toto illo anno per quæſtum quæſita: ſecus tamen eſt, quando vellent retinere aliquid proprii, *certi*, *ac determinati*, *annuatim perſolvendi*, quod *non congruit eorum ſtatui*: unde *de jure non videntur eſſe capaces iſto legato*, & per conſequens petere non poſſunt anno quolibet dictum legatum. Dominicus de S. Geminiano conſulvit. Petrus de Ancharano, Joannes de Imola, & Bernardinus de Zambe ſubſcripſerunt. = Hæc omnia apud Geminianum *dict. conſil.* 40. Quod certè (ut dixi) ſe ſolo plenè, & abundè ſufficeret pro tota hac materia. Sed nihilominus afferamus etiam aliquos ex Recentioribus.

TIRAQUELLUS.

567 ANdreas Tiraquellus *in tract. de judicio ferendo in rebus exiguis ſub verſic. quinquageſimoquinto.* ſic ait. = Quinquageſimoquinto conſulvit latè Fulgoſius *conſil.* 104. (iſtud eſt conſil. Geminiani, quod legitur etiam inter conſilia Fulgoſii) *volum.* 3. *verſ. item ut ſæpè dictum eſt.* Quòd non licet mendicantibus habere annuos redditus, *quantumcumque ſint modici valoris*, ſicut neque etiam licet quicquam quantumvis minimum proprium habere. = hæc ibi Tiraquellus, allegatis pluribus Teſtibus.

CORDUBA, POLIDORUS, SANTES, ET SORBUS.

568 COrduba Ord. Minor. *in Regul. S. Franciſci cap.* 6. *qu.* 11. *punct.* 3 docet, quod annui redditus, quicumque illi ſint, ſunt iſtis Fratribus penitùs interdicti, *& incompatibiles cum eorum mendicitate, quam voverunt.* Eumque ſequuntur Politorus Capuccinus *in Regul. S. Franc. cap.* 6. *num* 56. & Santes Theſaur. pariter Capuccinus *ſuper eamdem regul. cap.* 6. ubi etiam docet adeſſe Conſtitutionem Leonis Pap. Decim. prohibentem ut hujuſmodi legata non recipiantur. Idemq; docet Sorbus *in compend. privil. verb. legatum, verſ. ſi verò.* Ergo à fortiori annui redditus *pro pitantia*, ob illam ſpecialem turpitudinem, quam ſæpiùs diximus.

CLAVASIUS.

569 ANgelus de Clavaſio Ord. Minor. *in ſua Summ. verb. legatum* 1. *num* 5. docet quòd Minores ſunt capaces annui redditus perpetui, quando eſt ad certum uſum divini cultus, *ſecus verò pro victu, & veſtitu.* Et allegat pro hoc Federicum Senen. cujus verba recitavimus *ſuprà.*

UNGARELLUS.

570 JAcobus Ungarellus ejuſd. Ord. *in add. ad Clavaſium*, in verb. *ſecus pro victu.* docet, quòd ſi relinquatur his Fratribus annuus redditus pro victu, præſtandus per aliquod

Hoſpitale, vel alium hæredem, *non valet*, quia eſſet habere proprietatem. Et allegat pro hoc Panormitananum, cujus verba recitavimus ſuprà.

TABIENA.

571 SUmma Tabiena, *verb. legatum num.* 4. docet, quòd relicta facta Hoſpitalibus, vel Collegiis Terrarum, cum onere quod omni anno dent duas petias, vel hujuſmodi, Fratribus Minoribus, *talia legata non valent*, & Fratres Minores non poſſunt recipere, quia ſapiunt proprietatem Et poſſent eſſe tot annui redditus, ut eos non oporteret amplius mendicare. Et allegat Panormitanum in illis duobus locis, quos ſuprà recitavimus.

LAYMAN.

572 PAulus Layman *lib.* 3 *ſect.* 5.*tract.* 5.*cap.* 10.*num.* 4. ſcribit, quòd legatum factum Fratribus Minoribus pro eorum victu, & veſtitu, *non valet ſi ſit annuus redditus perpetuus*, vel ad longum tempus: hujus enim (inquit) annui perpetui redditus, pro eorum victu, & veſtitu, *ſunt omninò incapaces*. Et allegat *Clem exivi* cum pluribus aliis Doctoribus.

SANCHEZ.

573 THomas Sanchez *in Decalog. lib.* 7.*cap.* 26 *num* 34 *& ſeqq.* docet, quòd ex ea univerſali dictione *quoſcumque redditus*, colligitur hos Fratres eſſe incapaces cujuſcumque redditus annui perpetui, quantumvis exigui. Et nu. 36. dicit, illos Doctores qui dicunt hos Fratres eſſe capaces annui legati pro alimentis, intelligendos eſſe de annuis legatis ad modicum tempus, *non verò de perpetuis*, quia (inquit) hic relinquendi modus *adverſatur eorum Regulæ*. Et *num.* 49. firmat, hoc legatum eſſe *prorſus nullum*, & non obligare *in conſcientia hæredes gravatos* ad illud præſtandum, neque ſub *titulo eleemoſynæ*. Et hanc dicit eſſe probabiliorem, & quam ipſe amplectitur.

MARANTA.

574 CArolus Maranta, *reſponſo* 41.*nu.* 39.*tom.* 1. docet, quod hujuſmodi legata ad commodiorem horum Fratrum

vivendi

vivendi modum ordinata, *ſunt invalida*, quia (inquit) his Fratribus per quæſtum publicum tribuere victum debet *incerta mendicitas*. Et *num.* 63. dicit, quod legatum annuum perpetuum pro victu, *tollit eorum mendicitatem*, unde non valet. Et *num.* 115. ubi quod probabilior ſententia eſt, hæredes non teneri neque in conſcientia, & quod hanc uti probabiliorem ſequitur Sanchez cum aliis, *cit. cap.* 26. *num.* 29. Circa quod adverto, quod licet ad intentum plenè ſufficiat audire, eſſe probabiliorem hæredes non teneri in conſcientia ad hujuſmodi præſtationes, cum hodie ex Decreto Innocen. XI. damnata ſit illa ſententia, quæ dicebat, poſſe Judicem ſequi opinionem minùs probabilem relicta probabiliori. Attamen nimis modeſtè loquuntur iſti Doctores dicendo tantum, hanc eſſe probabiliorem, cum contraria ſententia nullum gradum probabilitatis habere queat, attento quòd Fratres ratione eorum Regulæ, & mendicitatis quam voverunt, ſunt hujuſmodi perpetuæ, & infallibilis pro victu eleemoſynæ omninò incapaces, ut omnes Doctores fatentur. Quo ſtante, qua probabilitate ſubſtineri poteſt, hæredes teneri in conſcientia adimplere circà hoc voluntatem Teſtatoris? Nam ſi hoc eſt aliquo modo probabile, erit etiam probabile hæredem teneri dare filio Teſtatoris religioſo profeſſo Uxorem, vel Proprium, ſi id fortè Teſtator in ſuo teſtamento ordinaverit: quod puto nullus ſanæ mentis audebit dicere. Paritas eſt urgens: quia hi Fratres habent ſub ſolemni Voto mendicitatem, ſicut carentiam Proprii, & Uxoris.

BARBOSA.

575 AUguſtin. Barboſa, *de jure Eccleſiaſt. univer. lib.* 3. *cap.* 27. *num.* 77. *& ſeqq.* docet, Fratres minores eſſe incapaces annuorum redditūum perpetuorum, etiamſi relinquantur cum onere Miſſarum. Quæ quidem concluſio (inquit) illa potiſſimum ratione ſubnititur, quia nihil eſt, quod magis arctiſſimæ Minorum paupertati repugnet, quàm redditus annui; qui *cum ſint certi, & determinati, mendicitatem penitus excludunt*, vel in ea certè mentirentur, quod eſt abſurdum. Et quòd ſimilis mo-

dus legati, ut quotannis eis aliquid ſolvatur, *ſemper* ſecundum eorum Regulam, & Conſtitutiones *eſt illicitus*. Et quod legata facta his Fratribus capiunt ſubſtantiam *à modo*, ſcilicet, ab illa *perpetuitate, & ſecuritate*, quæ cum repugnent mendicitati, ea quoque *nulla* eſſe, ac *invalida* neceſſe eſt. Et quod propter iſtam rationem dicti Fratres ſunt *incapaces* cujuſcumque annui redditus, etiam *exigui*, qui pro eorum victu relinquatur; quia (inquit) eorum mendicitas in hoc verſatur, ut *quotidiè* ex pietate fidelium alimenta mendicent. Et allegat more ſuo ſexcentos Doctores. Hinc probe colligimus, quod ſi ſecundum iſtos Doctores, annui redditus pro victu hi Fratribus ſunt illiciti, & eorum mendicitati repugnantes, etiamſi ſint cum onere miſſarum: quantò magis erunt illiciti, ac turpes, ſi ſint abſq; ullo onere, & ſimplicitèr pro *mineſtra*, & *pitantia* quotidiana, ut loquitur Teſtator noſter, & non pro Infirmis, ſed expreſsè pro benè valentium Refectorio, cum poſitiva excluſione Infirmorum, ut idem Teſtator declaravit.

FAGNANUS.

576 PRoſper Fagnanus *ad cap. nimis prava num.* 26. *de exceſſib. prælator.* docet, quod Regula Minorum circà victum verſatur, *ut illum dietìm eleemoſynaliter quærant*, & totam fiduciam illum habendi in Deo ponant. Sed quomodo dici poteſt victum dietìm eleemoſynaliter quærere, & totam fiduciam illum habendi in Deo ponere, qui illum non dietìm quærit, ſed hodie vult illum ſibi aſſignari pro ſemper, & non elemoſynaliter petit, ſed *ex hæredis obligatione vult ſibi præſtari*, & indefectibiliter obtinere?

DIANA.

577 DIana coord. *tom. 7. tract. 1. de dub. regul.* 234. *num.* 1. *&* 2. docet, annuum perpetuum legatum eſſe licitum minoribus pro uſu divini cultus, non autem pro victu, & veſtitu: & pluries repetit, quod tale legatum pro victu, & veſtitu, *ſi ſit perpetuum, tollit eorum mendicitatem*.

CAR-

CARDINALIS DELUCA.

578 CArd. de Luca, *de Regularib. diſcur.* 35. *num.* 12. 13. *&* 14. docet, incapacitatem horum Fratrum ad habendum annua relicta perpetua, quæ ceſſura ſint *ad victum, & reliquum commodum ipſorum Religioſorum, eſſe claram, & incontrovertibilem*, ex *cap. exiit. de verb. ſignif. in* 6. & *ex Clem. exivi eod. titul.* Quoniam (inquit) habere hæc relicta, eſt *contra inſtitutum ſtrictiſſimæ paupertatis, & omnimodæ incertitudinis* comparandi in dies victum ex oſtiaria mendicitate. Et quod in hoc differt iſta Religio Obſervantium, Reformatorum, & Capuccinorum, ab aliis Religionibus mendicantibus, ut ex diurna mendicitate vivere debeant. Ubi ſatis ponderanda ſunt illa verba: *ac omnimodæ incertitudinis* comparandi in dies victum ex oſtiaria mendicitate. Quam quidem omnimodam incertitudinem, & oſtiariam mendicitatem funditùs tolli per omnimodam certitudinem habendi per ſingulos dies ſuam pitantiam, nemo eſt qui non ſtatim agnoſcat. Ergo (ut verbis ejuſdem Cardinalis concludam) horum Fratrum ad hanc quotidianam pitantiam habendam *incapacitas, eſt clara, & incontrovertibilis*.

PIGNATELLUS.

579 JAcob Pignatellus, *conſult.* 16. *num.* 6. *& ſeqq. tom.* 3. docet, reſolutivè tenendum eſſe hos Fratres eſſe *omninò incapaces etiam* hujus annui legati annuatìm ſolvendi ab hæredibus *per modum eleemoſynæ pro eorum victu*, ac proindè nullitèr relinqui. Et ratio eſt (inquit) quia per hujuſmodi legata haberent eleemoſynam *paratam, certam, ac perpetuam*, tanquam ex neceſſitate erogandam ob diſpoſitionem Teſtatoris. Quæ quidem eleemoſyna (ſubdit) æquipollet annuo redditui perpetuo: undè ſi multiplicarentur pro eorum completa ſubſtentatione, jam non eſſet amplius eis neceſſarium mendicare, & proindè *deſtrueretur ſtatus paupertatis, quam profitentur*, nihil enim intereſt (ait) quod quid fiat ex æquipollentibus, ut habetur *in l.* 3. *C. de inſtit. & ſubſtit.* & *l. mulier. ff. ad Trebell.* Demùm concludit, dicere hujuſmodi legata recipi poſſe à dictis Fratribus, ſi non titulo legati, ſaltem titulo

eleemoſynæ, nihil aliud eſſe, *quam meros fucos*, quibus candor illibatus Seraphicæ paupertatis deturpatur, atque proſternitur.

LEZANA, CASTROPALAO, CASTILLUS, ET TORRE.

380 JO: Bapt. Lezana *in ſua ſumma, in verb. legata regularibus relicta, num. 2. tom. 4.* docet, quod quamvis aliqui teneant, hos Fratres poſſe acceptare annuos redditus perpetuos cum onere Miſſarum, tamen firmiter tenendum eſt cum aliis, neque hos redditus cum onere Miſſarum eos poſſe acceptare. Talia enim legata (inquit) ſunt veri annui redditus perpetui, qui *ex Clementin. exivi repugnant paupertati ipſorum.* Et addendum eſt (inquit) talia legata eſſe *prorſus nulla, & inutilia, nullamque ex illis oriri poſſe obligationem:* & adducit plurimos. Reflectat igitur prudens lector, quod ſi melioris notæ Doctores ſunt adeò tenaces in aſſerendo repugnare paupertati horum Fratrum annua legata perpetua, etiam quod ſint cum onere Miſſarum: procul dubio in omnium ſententia multò magis repugnabunt *annua legata perpetua pro pitantia, & mineſtra.* Et quod ſi illa ſunt prorſus nulla, nullamque obligationem afferentia; multò certiùs iſta pro pitantia, & mineſtra erunt prorſus nulla inutilia, & nullius obligationis, utpotè magis expreſsè, turpiter, ac probroſe lædentia Seraphicam paupertatem, ut ex congeſtis ſuprà.

Atque idem prorſus docent Caſtropalao *tom 3 tract. 15 diſp.*
581 *3. punct. 9 num. 19.* Caſtillus *de aliment. cap. 5. nu. 29.* Torre *de pactis futur. ſucceſſ. lib. 2. cap. 36 num.* 81. Qui omnes eamdem radicalem rationem inculcant, non poſſe ſimul ſtare *obligationem ex voto* comparandi ſibi victum per *incertam mendicitatem*, & velle habere *ſecuritatem* illum habendi ex diſpoſitione Teſtatorum. Ideoque Veritatem, tot, tantorumque teſtium ſuffragio comprobatam, prolixiori Doctorum recitatione amplius exagitare non expedit. Unde ſit pro ultimo

ROTA

ROTA ROMANA.

582 DEnique Rota Romana pluries hanc Veritatem definivit, ut patet ex *deciſ.* 456. *coram Merlin. & deciſ.* 756. *coram Buratto*, & noviſſimè *coram Emerix* de anno 1695. & 1696. inter ejus impreſſas *deciſ.* 1219 *& deciſ.* 1326. *tom.* 3. quæ reputantur in materia magiſtrales. In his æquè firmatur, quod hi Fratres ſunt *incapaces cujuſcumque annui redditus perpetui pro victu, etiam exigui.*

Harum autem Emerix deciſionum pretioſa verba ſunt iſta. = Placuit Eminentiſs. Patribus exquirere deſuper Votum noſtri Auditorii. Unde ſubſcripto per me dubio. *An, & quæ legata Fratribus Minoribus de Obſervantia debeantur, ſive, quæ ſecundum voluntatem Teſtatoris ſint adimplenda?* Eoque hodie propoſito, reſponſum fuit; legata deberi, & eſſe adimplenda juxtà modum inferiùs exponendum. Deberi ſiquidem viſum fuit legatum pro oleo lampadis. Nam licèt Fratres Minores ex Regula S. Franciſci quam profitentur, & Conſtitutionibus ſanct. mem. Nicolai Tertii, & Clementis Quinti, *in cap. exiit. & cap. exivit de verb. ſignif.* incapaces ſint *cujuſcumque juris*, & proprietatis, tàm in communi, quàm in particulari: hujuſmodi tamen *incapacitas procedit* quoad ea, quæ concernunt utilitates, & commoda ipſorum Fratrum *pro quotidiano victu*, & veſtitu; non autem quoad ea quæ concernunt decorem eorum Eccleſiarum, ac certum uſum cultus divini; ut in terminis tradunt Ancharanus, &c. = Ecce jam firmata horum Fratrum *incapacitas* ad habendum annuos redditus *pro pitantia quotidiana.*

Proſequitur. = Simili modo deberi viſum fuit legatum pro ſindonibus infirmorum. Quidquid enim ſit in abſtracto loquendo. An legatum Fratribus Minoribus factum pro Infirmaria, ſubſtineatur: aliis affirmantibus, aliis autem negantibus: difficultas tamen ceſſat in concreto legati de quo agitur, quod tanquam relictum pro ſindonibus infirmorum, *non pertinet ad alimoniam*, ſeù neceſſariam ſubſtentationem Fratrum, ſed ad ſolatium, ſeu ſublevamen, & majorem quamdam ipſorum curam, quod proindè ex natura rei, & motivo pietatis erga pauperes infirmos, videtur ſubſiſtere. = Vides hìc,

neque ipſis *infirmis* conceſſum habere certos proventus *pro alimonia* ipſorum Fratrum infirmorum ; ſed tantùm pro ſindonibus, ſeù linteis, quibus poſſint commodiùs quieſcere, & curari. Cogita ergo quantò minus licebit his Fratribus non infirmis; ſed *bene valentibus*, habere certos annuos perpetuos proventus *pro pitantia quotidiana*.

Proſequitur. = Quo verò ad alia legata pro Miſſis, viſa fuerunt non deberi. Quia Inſtituto Fratrum Minorum in arctiſſima paupertate, ac mendicitate fundato, repugnat poſſidere *redditus annuos*, qui inter ſtabilia computantur, ut *dict. Clementina exivi* § *cumque annui redditus*, tametſi relicta fuerint cum onere celebrationis Miſſarum; quia poſſunt quidem ipſi Miſſarum ſtipendia recipere per modum eleemoſynæ manualis, non autem per modum *aſſignationis perpetuæ*: nam toti debent *ab incerto pendere*, totique niti providentiæ divinæ, ut in his terminis firmant Barboſa, &c. = Si annui proventus perpetuò *aſſignati* repugnant mendicitati horum Fratrum, etiam quod fuerint cum onere Miſſarum: cogita quantum repugnabunt hi annui proventus in perpetuum *aſſignati pro quotidiana pitantia*, abſque ullo prorſus onere.

Proſequitur. Sed cum nihilominùs legata hujuſmodi cum onere Miſſarum, adimplenda ſint ex parte hæredum, juxtà Textum, &c. Non refragantibus authoritatibus in contrarium adductis, quæ procedunt in *legatis factis ſine onere*, non autem in legatis annexum habentibus onus celebrationis Miſſarum, cum non ſint Animæ Teſtatorum debitis ſuffragiis fraudandæ: poterunt Fratres illa recipere ab hæredibus ſpontè dantibus per modum ſimplicis eleemoſynæ, &c. = Ecce quæ ſunt legata, quæ hi Fratres recipere poſſunt ab hæredibus ſpontè dantibus per modum ſimplicis eleemoſynæ; legata nempè habentia onus Miſſarum pro Anima Teſtatoris, non autem legata *pro pitantia quotidiana* abſque ullo onere: hujuſmodi enim legatorum abſque ullo onere hi Fratres ſunt omninò incapaces, & hæredes ad nihil tenentur, ut hìc deciditur.

583 Altera autem Deciſio ejuſdem Emerix emanata ſub die 6. April. 1696. ſic habet. = Domini, re iterum ſedulò, ac maturè

maturè diſcuſſa, *ſteterunt in deciſis* ſub die 10. Januar. 1695. juxtà modum inferiùs exprimendum. Retenta ſiquidem diviſione legatorum in tres ſpecies, quoad illud de oleo lampadis, rurſus cenſuerunt deberi, quia non concernit commoditates, *aut quotidianum victum*, & veſtitum ipſorum Fratrum, ſed tantum uſum cultus divini, &c. = Vides iterum declarata ex oppoſito indebita his Fratribus ea annua legata, quæ concernunt eorum *victum quotidianum*.

Proſequitur. = Quo verò ad aliud pro emendis ſindonibus ad uſum infirmorum, viſum fuit abſolutè loquendo, non deberi, utpotè collatum in ipſoſmet Fratres, & Conventum per modum *annui, ac perpetui cenſus*, cujus illi ſunt *prorſus incapaces* ex Regula S. Franciſci, quamvis fuerit relictum ad uſum Infirmariæ; cum pro ejus neceſſitatibus debeant recurrere ad amicos ſpirituales, & ſibi providere *ex incerta quæſtuatione*, ac vivere in ſpe divinæ providentiæ, ut de veriori ſententia tenent etiam Caſtropalao, &c. Nihilominus inſpecta illius ſpeciali natura *non reſpiciente victum*, ſeù neceſſariam ſubſtentationem infirmorum, ſed potiùs majorem quamdam ipſorum curam, & ſolatium; viſum fuit poſſe recipi per modum ſimplicis eleemoſynæ ab hæredibus ſpontè dantibus, &c. = Repete hìc quæ mox ponderabam. Quòd ſcilicet, ſi neque *ipſis infirmis* conceditur recipere annuos proventus pro ſpectantibus *ad alimoniam*, & neceſſariam ſubſtentationem ipſorum Fratrum *infirmorum*; quantò minùs licebit his Fratribus non infirmis, ſed *benè valentibus* habere annuos perpetuos proventus *pro pitantia quotidiana*.

Proſequitur. = Demùm quoad reliqua legata pro Miſſis, ſimiliter cenſuerunt, non deberi, ex eodem capite *incapacitatis:* cum eis non liceat habere Miſſarum ſtipendia per modum *annuæ, & certæ aſſignationis*, utpotè *deſtructivæ puræ mendicitatis*, & quotidiani quæſtus; ſed tantum manualis eleemoſynæ, pendentis *ab incerta* fidelium largitione, & pietate, ut communitèr tradunt Lezana, &c. = Atque hìc dic iterum. Si his Fratribus non licet habere annuas *aſſignationes certas*, etiam quod ſint pro

Miſſis;

Miſſis; quantò fortiùs eis non licebit habere hujuſmodi *certas aſſignationes pro pitantia quotidiana perpetua*, abſque ullo onere? Sique illæ dicuntur deſtruere eorum mendicitatem, quanto magis iſtæ eam *funditus deſtruent?*

Proſequitur. = Hæc annua legata pro Miſſis non poſſunt hi Fratres petere, neque per ſe, neque per Sindicum, etiam agentem tanquam unum de populo; ne *per æquipollens* ſibi liceat habere, quod ex Regula, & Pontificiis Conſtitutionibus prohibetur, ad tradita per Marant., Pignatell. &c. Non reſiſtentibus authoritatibus in contrarium allegatis: quia illæ procedunt in legatis relictis modo licito, ſeù non repugnanti eorum Inſtituto; non autem in relictis *modo illicito*, qualia ſunt *legata annui redditus*, licet habentia annexum onus Miſſarum, ut per Text. &c. = Hìc confirmatur quod dicam infra in §. *Ad illud*, quod ſcilicet ubi conceditur his Fratribus poſſe recipere annuos redditus præmiſſa proteſtatione, vel eorum eſtimationem; intelligitur de relictis non repugnantibus eorum Inſtituto, non autem de turpibus, & repugnantibus, quale eſt iſtud *pro pitantia quotidiana*, ut ſæpe dictum eſt.

Tandem pulcherrimè proſequitur. = Quoniam verò legata hujuſmodi pro Miſſis non ita corruunt, & caducantur, ut hæres omninò liberetur ab onere injuncto in ſuffragium Animæ Teſtatoris: poteſt, & debet Ordinarius curare, & ſollicitus eſſe, ut celebrentur Miſſæ, vel per ipſoſmet Fratres, vel per alios Sacerdotes, ut tradit Maranta, &c. Nec turbat, quod *legata relicta Fratribus Minoribus modo illicito, ſeu repugnanti eorum Inſtituto, quippè quæ recipiunt ſubſtantiam à modo, ſint nulla, & conſequenter caduca, ac ſi non fuiſſent ſcripta*. Quoniam intelligitur de legatis relictis ſine onere perpetuo *adfruendum* Tunc enim cum appareant facta ſola contemplatione ipſorum Fratrum, *& ſub unico fine, ut illa acquirantur: tanquam defectiva in ſubſtantia, corruunt, & caducantur ad commodum hæredum*: & in hoc ſenſu diſtinguendo modum licitum ab illicito, loquuntur Lezana, Fagnan &c. Secus verò procedit in relictis cum onere celebrationis Miſſarum. Quia cum Teſtator non minùs cenſeatur voluiſſe

voluiſſe ſatisfactionem onerum, quàm quod legata acquirerentur Fratribus legatariis: ſtante eorum incapacitate, remanent quidem nulla in ordine ad ipſos, itaut eis nullum jus tribuant ad illorum conſecutionem; ſed adhuc onus adimpleri debet ex parte hæredis, ut explicant Amoſtaz, Barboſa, Sanchez, &c. = Quæ verba ſunt verè magiſtralia, & aurea, atque ad unguem decidentia Rotali definitione caſum noſtrum. Cum enim agatur de legato facto *pro pitantia quotidiana perpetua, & abſque ullo onere*, & hoc legatum de ſui natura corruat, & caducetur, ob ipſorum Fratrum legatariorum incapacitatem: cum non habeat aliquod annexum onus, à quo aliquo modo contrà hæredes ſubſtentari queat, ſicut ſuſtentatur legatum ab onere Miſſarum: ſequitur evidenter, illud penitus corruere, & caducari ad commodum hæredum; itaut ipſi hæredes remaneant omninò liberi, ac ſi non eſſet ſcriptum, ut loquitur hæc magiſtralis deciſio.

Atque hujus ultima verba ſunt hæc: = Et in hunc modum, ſuffragantibus hodiè omnibus Dominis, poſt ſecundam cauſæ propoſitionem concluſum fuit, utraque parte informante. = Igitur prædictam Incapacitatem eſſe evidenter demonſtratam, negari non poſſe videtur: cum tot Rationibus, Authoritatibus, & Rotalibus deciſionibus, appareat comprobata.

EX HIS FACILE OMNIA ARGUMENTA SOLVUNTUR.

Quæ profectò corrupta potiùs ex habendi cupiditate phantaſia, quàm ulla rècta ratio ſuggerere conſuevit.

584 NAm illud, quod licèt hi Fratres non ſint capaces hujus annui redditus perpetui pro victu ſub nomine legati, poſſunt tamen eſſe capaces illum accipiendi ſub nomine eleemoſynæ: meo videri eſt apertè fatuum. Non ſolum quia ubi aliquid prohibetur fieri per aliquam actionem, cenſetur prohibitum fieri etiam per æquipollens, ut ex mox adductis Juribus. Et nòn ſolùm

quia

quia Jura non ſunt impoſita pro nominibus, ſed pro rebus; res autem in præſenti eſt habere hos redditus, *legatum* autem, & *eleemoſyna*, ſunt ſolùm nomina; unde Jura prohibentia hos redditus, æque eos prohibent ſi vocentur eleemoſina, ac ſi vocentur legatum. Verum etiam, quia iſta diſtinctio, ſub titulo eleemoſynæ, vel legati, nimis craſſæ ignorantiæ redarguit tot ſapientiſſimos Doctores, tot rationibus, & doctrinis inculcantes, prædictos Fratres nullo modo eſſe capaces horum reddituum; quaſi quod non adverterint ſe inutiliter laborare, cum facile ſit Teſtatoribus hos redditus relinquere ſub nomine eleemoſynæ (& de facto ita ſemper faciunt) & non ſub illo legati. Et ideo, quod dicti Fratres non ſint capaces habendi hujuſmodi redditus, neque ſub titulo eleemoſynæ, punctualibus authoritatibus jam comprobavimus ſupra. §. *Bartolus verſ. & iterum*, & §. *Federicus Senen.* & §. *Paliarenſis*, & § *Sanchez cum plurib. ſeqq.* ubi ponderatur illud, quod *prohibitio accipi debet cum effectu*.

Illud pariter, quòd hæres gravatus teneatur ſaltem obligatione naturali, ac proindè in conſcientia, adimplere in hoc voluntatem Teſtatoris, tribuendo his Fratribus hos redditus ab eo relictos, exploſum manet ex pluribus ſuprà recitatis Authoritatibus, dicentibus *talem in conſcientia obligationem nullatenus adeſſe*, ſed potiùs adeſſe obligationem contrariam. §. *Decreta Sacr. Congreg. ad finem*. §. *Philippus Corneus*, & §. *Petrus de Anchar* & §. *San-*
385 *chez*, & §. *Maranta cum pluribus ſeqq.* Et confirmatur ea evidenti ratione, quam ſupra inſinuavi, & poteſt ad hanc formam reduci. Quia quilibet tenetur in conſcientia non cooperari peccato alterius, juxta illud Apoſtoli ad Roman. 1. 32. *Qui talia agunt, digni ſunt morte, & non ſolum qui ea faciunt, ſed etiam qui conſentiunt facientibus*. Atqui Fratres iſti dum talia legata percipiunt, graviter peccant, quia faciunt rem turpem, & ſui Inſtituti deſtructivam, ut vidimus ex communi Doctorum traditione. Ergo quilibet tenetur in conſcientia tali eorum receptioni, non cooperari. Cooperatur autem dum eis ſolvit. Ergo ipſis tenetur non ſolvere.

Ad illud, quod Textus *in cap. exiit, & Clemen. exivi de verb.*

ſignif.

ſignif. voluit ut hæredes ſolvant dictis Fratribus hujuſmodi legata, quamvis ipſi non poſſint petere: & quod præmiſſa per Fratres proteſtatione, quod ipſi non præ-
586 tendent ea petere, ſed ſolum recipient eorum æſtimationem, aut pretium, ſi ſpontè dentur, quodque hoc modo ſunt capaces recipiendi: & quilibet de populo poteſt pro eis petere. Hæc, inquam, omnia intelligenda ſunt locum habere in illis legatis, quæ dictis Fratribus permiſſa ſunt, & quæ eorum mendicitati non repugnant, ut pro Fabrica, Sacriſtia, Bibliotheca, Infirmaria, & ſimilibus: non autem in iſtis, quæ reliquuntur pro pitantia quotidiana ſanorum: quia *cum hæc relicta repugnent eorum mendicitati, nullo modo, nulla via ea habere poſſunt*, ut conſtat ex congeſtis ſupra *ſ. Bald. & ſ. Sangeminian. cum plurib. ſeqq.* Et ex deciſ. Emerix, *ſub §. Proſequitur hæc ann.*

Porrò ad illud, quod ſi valet relictum factum pro pitantia quotidiana uni ex his Fratribus, valebit etiam factum
587 pro pitantia quotidiana hujus, & illius, ac proindè omnium Fratrum, ideoque etiam pro toto Conventu, quia totus Conventus nihil eſt aliud, quam omnes Fratres ſimul. *Reſpondetur:* quod hic, & ille Frater, & omnes ſimul, habent vitam temporariam, & ſic legatum ipſis pro pitantia factum, quamvis ſit pro tota eorum vita, non eſt perpetuum. At factum pro toto Conventu eſt perpetuum, & ideo non valet, ut benè notavit Gloſſa *ad cit. Clemen. exivi*, & Bartolus *loc. cit. minor. verſ. quia Conventus non moritur*. Et allegavimus *ſupra in ſ. Federicus Senen. cum aliis ſeqq.*

Ad illud verò, quod ſicut Teſtator poterat quandiù vivebat dare hanc quotidianam pitantiam dictis Fratribus, ita potuit diſponere ut nos hæredes eam daremus: *Reſpon-*
588 *detur*, argumentum non eſſe in forma. Debuerat enim poni in antecedenti, quod Teſtator poterat ſe in vita ſua obligare ad dandam his Fratribus dictam pitantiam: & tunc rectè (quantum ad hoc) proceſſiſſet conſequentia, quod etiam ſuos hæredes poterat ad id obligare. Sed illud antecedens eſt, quod eſt falſum: quia Teſtator nullo modo poterat ſe obligare ad dandam his Fratribus

quo-

quotidianam pitantiam, cum ſemper obſtet *incapacitas* horum Fratrum ad recipiendum aliquid à fidelibus pro victu *certitudinaliter*, & *ex eorum obligatione*, ſed totum procedere debeat ad incerto eorum liberæ charitatis, ſecluſa ſemper quavis obligatione, unde nec ſuos hæredes poterat ad id obligare. Notavimus *ſupra §. Doctor Anomalus*, & *§. Abbas Panor. cum aliis plur.* Et deindè etiam dato, & non conceſſo, quod Teſtator potuiſſet ſe obligare ad dandam hanc pitantiam quamdiù viveret, non tamen ſequitur, quod ad id potuerit etiam obligare ſuos hæredes. Quia cum ejus vita eſſet temporaria, etiam ejus obligatio fuiſſet temporaria. At obligatio tranſiens in hæredes, eſt perpetua, ut de ſe patet. = Habere autem aliquem perpetuò obligatum ad ſibi dandum quotidianam pitantiam, eſt illud quod obſtat minoritricæ mendicitati, ut ſæpè dictum eſt.

Dum verò dicitur, quòd ſi eſt illa perpetuitas, quæ facit repugnare his Fratribus receptionem hujus relicti pro pitantia, poterit illa auferri, & facta æſtimatione totius
589 proventus, dari ſemel unica præſtatione quidquid arbitrio boni viri judicatum fuerit: patet reſponſio ex dictis, nullo modo id poſſe fieri. Quia *modus ille perpetuitatis* ſub quo factum fuit à Teſtatore hoc relictum, *dat ſubſtantiam ipſi relicto:* undè cum talis modus ſit turpis, & incompatibilis cum mendicitate horum Fratrum; ipſum quoque relictum penitus corruere neceſſe eſt, nulloque modo ſanari poteſt, ut aliquid ex eo debeatur, aut dari poſſit. Id notavimus ſupra cum Bartolo, Baldo, Corneo, Barboſa, & aliis: & ſolemniter definitum vidimus in deciſione Emerix, *§. Tandem.* Eſt enim manifeſta contradictio in adiecto, dicere, quòd hoc legatum eſt prorſus nullum, prorſus inutile, nulloque modo obligatorium, ut vidimus dici à cunctis Doctoribus: & ſimul dicere, quod ex eo æſtimatio præſtari debet. Aut enim iſta præſtatio fieri debet vigore hujus legati, aut non. Si non, jam habemus intentum, quod ex eo nihil debetur. Si autem hæc præſtatio fieri debet vigore hujus legati: jam erit ſimul verum, quod hoc legatum eſt validum, & invalidum; utile, & inutile; obligatorium,
&

& non obligatorium, quæ ſunt contradictoria.

Adde demùm, & conticeſce. Quod Teſtator noſter coarctavit diſpoſitionem ſuam ad hunc præciſum modum, ut hæc præſtatio deberet fieri *quotidiè in perpetuum*, cum poſitiva excluſione cujuſcumque alterius modi faciendi hanc præſtationem, dicens: *E così ordino, e voglio ſi eſeguiſca, nè in altro modo, ſalvo queſto*. Quid clariùs? Nec hoc fecit ſimpliciter ſine aliqua cauſa, cum tamen ei ſatisfuiſſet dicere, ſic jubeo, quia ſic volo, juxtà vulgatum Textum *in §. diſponat. Autben de nuptiis*. Ubi dicitur. *Diſponat Teſtator de re ſua, & ſit lex voluntas ejus*. Sed inſuper veſtivit diſpoſitionem ſuam ea expreſſa ratione, ut ſcilicet id cederet in beneficium ſuorum hæredum, dicens: *ma quando i detti Padri Franciſcani non ſiano capaci di ricevere queſto legato in detto modo quotidiano perpetuo, in tal caſo ſia come non fatto, ne diſpoſito, e rimanga libero a i detti Padri miei eredi*. Utiq; in ſubſidium *della fabbrica del loro naſcente Convento*, ut dixerat in pluribus locis. Cum ergo Teſtator voluerit Patres hæredes eſſe gravatos onere faciendi hanc præſtationem *præcisè, & coarctatè*, quatenùs Patres legatarii eſſent capaces eam recipiendi illo modo à ſe ſtabilito, nempè *quotidiè in perpetuum*; & voluerit eos liberos remanere ab hoc onere, quatenus talis modi Patres legatarii non eſſent capaces: dum in caſu hujuſmodi incapacitatis introducimus alium modum faciendi hanc præſtationem, jam gravamus Patres hæredes contrà expreſſam voluntatem Teſtatoris, qui ad utilitatem, & neceſſitatem fabricæ eorum Conventus reſpiciens, eos ab omni onere abſolutos eſſe voluit, quatenùs injuncta præſtatio modo à ſe præfixo fieri non poſſet. *Così ordino, e voglio ſi eſeguiſca, nè in altro modo, ſalvo queſto*. Gravare autem hæredem (maximè quem Teſtator ad proprias ejuſdem neceſſitates ſublevandas inſtituit) contrà, vel præter voluntatem ipſius Teſtatoris, ſacrilegium in Jure reputatur, ut omnes ſciunt. Ergo prædicta pro unica vice præſtatio loco præſtationis quotidianæ perpetuæ, utpotè excedens modum à Teſtatore præfixum in præſenti intrare non poteſt.

Reflexio illa, quod hoc legatum ſit valdè tenue, certè

valdè

valdè tenuis eſt ad intentum horum Fratrum. Quia
590 quindecim grana per ſingulos dies, anno quolibet faciunt ſcuta, ſeu ducatos, quinquagintaquatuor, & aliquid amplius: quæ certè non poſſunt dici quid modicum reſpectu hæreditatis, quæ quando erit tota ſimul, vix reddet trecentos ducatos annuos, & detractis oneribus, neque reddet ducentos. Sed ſive modicum ſit hoc legatum, ſive magnum, jam ſupra probatum eſt, hos Fratres eſſe prorſus incapaces cujuſcumque annui redditus perpetui pro pitantia, quantumvis exigui, & minimi, ut in puncto firmat Rota *in præcit. deciſ. 756. coram Buratto, ſub nu. 21. verſ. ſed quod Fratres minores ſint incapaces cujuſcumque annui redditus, etiam exigui, tenent, &c.* Et allegat Geminianum, Tiraquellum, Decium, Soccinum, Queſadam, & Bartolum. Quorum verba recitavimus ſupra in ſuis locis. *§. procedit deinde*, & *§. Tiraquellus*, & *§. Tabiena, cum plurib. ſeqq.*

Eſtque efficax illa ratio, quæ adducitur, quòd ſi ſemel liceret iſtis Fratribus habere cum perpetuitate, ac ſecuritate pitantiam quotidianam in ſumma quinque granorum ab uno, poterunt etiam habere alia quinque grana ab alio, & ab alio, & à pluribus aliis; & ſic poterunt etiam illa habere in ſumma plurium, ac plurium carolenorum, ſeù etiam ducatorum, & ſic habere certam, ac ſecuram, totam, ac integram quotidianam pitantiam: per quod penitus infringi rationem eorum mendicitatis perſpicuum redditur. Et pro hoc Authoritates allegavimus *ſupra § Sangeminianen.* & *§. Abbas Panorm. cum ſeqq.* & *§ Tabiena.*

Pietas Teſtatoris commiſerantis penuriam horum fratrum in invenienda pitantia, nihil urget ad intentum Fratrum,
591 ſed potiùs fortiter facit contrà ipſos. Etenim Teſtator, propoſitis ſibi ante oculos, & pietate ſublevandi Fratrum inopiam ſecuritate pitantiæ, & zelo ſervandi eorum mendicitatem, quæ omnem ſecuritatem excludit; *hunc zelum* illi pietati expreſsè prætulit, dum apertè ſe declaravit, quod intendit illis facere hanc quotidianæ pitantiæ eleemoſynam ſub ea conditione dumtaxat, *quatenus ſecundum eorum Inſtitutum ſint illius capaces, aliàs diſpoſitionem*

tionem vult haberi pro non ſcripta, & totum accreſcere ſuis nominatis hæredibus, cum expreſſa excluſione Rever. Fabricæ. Undè cum incapacitas dictorum Fratrum habendi hanc pitantiam ſit manifeſta: ſequitur quod eam habere non poſſunt, ne dum Juris diſpoſitione, ſed etiam ex voluntate Teſtatoris; qui ſicut poſitivè voluit eos habere hanc pitantiam in caſu, quo ejus eſſent capaces; ita poſitivè voluit eos *non illam habere in caſu*, quo ejus non ſint capaces.

Quòd verò Teſtator ſuſpicatus fuerit talis eleemoſynæ dictos Fratres eſſe capaces, & id dixerit doceri à Baldo: hoc ex quadam affectione proceſſit, non ex veritate: Quod quidem ipſe Teſtator, utpotè vir doctus, agnovit, dum ſtatim ſubdidit, *mà quando per mia diſgrazia li detti Padri non fuſſero capaci di queſta carità:* quæ verba clarè indicant, ſe valdè dubitare de dicta capacitate. Sciebat enim, quod quamvis Baldus *in l. 1. ff. de fideicom. num* 4. (quem allegat Bertachinus in verb. *legatum pitantiæ:* quemque Teſtator ſe vidiſſe affirmat in ipſo Bertachino) ſimpliciter dixerit, hos Fratres eſſe capaces legati pitantiæ: non tamen dicit, etiam in caſu quod hoc pro pitantia legatum ſit quotidianum perpetuum, de hoc enim ibi nihil dicit. Immò in loco ſuprà allegato, nempè *ad Authent. ingreſſi, C. de ſacroſ. eccleſ.* expreſsè docet, legatum annuum perpetuum his fratribus pro victu relictum, continere in ſe *turpem modum repugnantem eorum mendicitati*, & ideo non valere, nec ſanari ullo prætextu poſſe. Vide *ſupra in §. Baldus*. Atque hoc modo intelligendos eſſe omnes alios Doctores, dicentes valere annuum legatum factum his Fratribus pro victu, ut ſcilicet loquantur de legato pro victu ad modicum tempus, non verò de perpetuo, monuimus ſupra cum Sanchez, *in §. Sanchez cum pluribus aliis*: & etiam *in §. Gloſſa*.

Quòd in quibuſdam locis iſti Patres habeant quotidianas
592 pro victu contributiones à Statuto, vel Communitate aſſignatas, non facere ad propoſitum jam oſtendimus ex Federico Senen. cum Paliaren. & Anomalo: quia ad tales denarios dandos non adſtringuntur Cives, quin poſſint reſilire à dando cum voluerint. Secus autem eſſe

in hærede obligato ad ſolvendos tales redditus ex diſpoſitione Teſtatoris, quia ad hoc neceſſariò, & immutabilitèr obligatur; ideòque hæc proviſio Fratrum habet *perpetuam certitudinem, quæ eorum mendicitati omninò repugnat*. Vide notata *ſupra in §. Doctor Anomalus*.

Ad illud verò, quòd jam dicti Fratres habent uſum, & conſuetudinem recipiendi hos annuos pro victu proventus, jam ſatisfecerunt Geminianenſis, Ancharanus, & Zambe, dicendo, quod quatenus adſit talis conſuetudo, *corruptela eſt, eoſque peccato illaqueat*, & quantò diutiùs eſt obſervata, tantò gravius eos detinet alligatos, quia directè pugnat cum eorum mendicitatis voto. Vide *ſupr. in § Sangeminianenſis*. Undè intrant generoſa illa verba Seraphici Doctoris S. Bonavent. *in ſuo Apologet.* ubi ait. = *Si qui Fratres noſtri in talibus incautè agunt*, DOLEMUS, ET CONTRADICIMUS, ET PROHIBEMUS. = Hæc ibi. Et Illuſtriſs D. Archiepiſcopus Salernitanus *in præcit. ſuo libell.* eos expreſsè vocat IN MALO CONSCIENTIÆ STATU DEGENTES, ET SERAPHICÆ PAUPERTATIS VIOLATORES: ut vidimus *ſuprà in §. Capitula General. Ordinis*.

Undè minùs obſtare poteſt doctrina ejuſdem Seraphici Do-
593 ctoris *in eod. ſuo Apologet.* ubi ait. = Si aliquis diſponeret quòd de proventibus illis, aut illis, darentur Fratribus tot panes quotidiè, vel tantum eleemoſynæ ſingulis ſeptimanis, aut annis, non èſſemus propter hoc reddituum poſſeſſores, cum *non ex jure, ſed ex gratia ſolum*, talem eleemoſynam recipiamus, vel exigamus. Et ſi poſt obitum illius, uxor ejus, vel aliqui amici, pro anima illius, vel ex ejus diſpoſitione, velint *aliquo tempore* talem nobis eleemoſynam elargiri, poſſumus ſimiliter accipere ex tali gratia: ita quòd quandocumq; nollent ampliùs iſta dare, nihil peteremus ab eis quaſi ex debito. Hæc eſt vera, & pura vita mendicorum; quod datur, èx gratia recipere, non ex Jure. = Hæc ibi Seraphicus Doctor. Quæ certè doctrina potiùs confirmat, quòd ſupra, cum omnibus Doctoribus firmavimus. Diximus enim non repugnare mendicitati horum Fratrum, quod eis aliquid pro victu relinquatur *ad certum tempus*, de quo expreſ-

expreſsè loquitur S. Doctor, ut conſtat ex illis ejus verbis, *Si velint aliquo tempore talem nobis eleemoſynam elargiri*. Non autem ubi relinquitur aliquid pro victuali proviſione perpetua, *in quo perpetuitatis modo conſiſtere turpitudinem mendicitati repugnantem*, jam multis comprobatum eſt ſupra. Similiter S. Doctor expreſsè dicit, quod Fratres recipient hujuſmodi eleemoſynam *ex mera gratia*, & non ex aliquo Jure, ita quod ſi illi nolint amplius eam dare, Fratres nihil prætendent ab eis. At in caſu noſtro iſti boni Patres prætendunt à nobis ſibi dari hanc quotidianam pitantiam perpetuam, *de jure ob diſpoſitionem Teſtatoris*, & cum obligatione, ſaltem conſcientiæ. Hoc autem fieri poſſe à prædictis Fratribus, ſanctiſſimus, ac ſapientiſſimus Doctor, nunquam cogitavit. Immò potiùs audiant quid dicat in eod. ſuo Apologet. = SI VOBIS (inquit) ANNUOS PROVENTUS LICET RECIPERE, EODEM MODO POTERITIS ETIAM VINEAS, ET AGROS, ET QUÆCUMQUE VOBIS FUERINT DATA, RECIPERE. ET SIC PRISTINA PAUPERTAS, ET MENDICITAS, QUAM PROFESSI ESTIS, PAULATIM EVANESCET, ET NON ERITIS, DISCIPULI S. FRANCISCI, CUM NON SEQUAMINI VESTIGIA EJUS, NEC EJUS REGULAM TENEATIS. = Hæc ibi ſeraphicus Pater. Quæ profectò ejus Alumni plurimum conſiderare debent, & perpetuò ante oculos habere, cum timore, & tremore. Iſta enim verba: *ſi vobis annuos proventus licet recipere*: important, quod non ſolum non poſſint hos annuos proventus prætendere ex aliquo jure, ſed etiam quòd eos non poſſint *recipere* ex mera gratia. Nam ſubdit: *eodem modo poteritis etiam vineas, & agros, & quæcumque vobis fuerint data, recipere*. Per quæ verba S. Doctor arguit ejuſdem criminis, *recipere* annuos proventus, ac *recipere* vineas, & agros, & ſimilia. Atqui manifeſtum eſt, quòd hi Patres, vineas, & agros, & ſimilia, pro victu *recipere* non poſſunt, etiam quod illis dentur ex mera gratia. Ergo nec annuos pro victu proventus *recipere* poterunt, etiam quod illis dentur ex mera gratia.

Subtiliter autem, ac nervosè S. Doctor, ex incapacitate recipiendi vineas, & agros, collegit incapacitatem recipiendi annuos pro victu proventus. Nam ſicut vineæ, & agri neceſſariò producunt ſuos annuos fructus, & qui habet hujuſmodi vineas vel agros, eſt certus (moraliter loquendo) recipiendi illos annuos proventus: ita, qui eſt obligatus ex diſpoſitione Teſtatoris quotannis aliquid ſolvere, neceſsariò ſolvit, & is ad cujus favorem facta eſt ſolvendi obligatio, certitudinaliter recipit. Immò cum majori certitudine recipit, quam qui habet vineas, & agros, quia vineæ, & agri (ut in dies videmus) ſæpè non afferunt fructum, nec compelli poſſunt per Judicem, ut debitum afferant fructum, cum fructus terræ ſint merum donum Dei. At hæres obligatus ex diſpoſitione Teſtatoris ſolvere annuum proventum, ſi non ſolvat, compellitur per Judicem ad ſolvendum de proprio: undè patet, quod qui habet hæredem obligatum ex diſpoſitione Teſtatoris, eſt magis ſecurus recipiendi illum annuum proventum, quam qui habet vineas, & agros. Iſta autem neceſſitas, ſeù obligatio ex parte dantis, & certitudo ex parte recipientis, EST ILLA, quæ directæ adverſatur ſeraphicæ paupertati, ac mendicitati, de cujus eſſentia eſt, *omnia ad proprium victum ſpectantia, habere in incerto*, ut ſæpè ponderatum eſt: undè ſicut vineas, & agros recipere prohibentur, quia ex his neceſſariò, ac certitudinaliter proveniunt pertinentia ad victum; ita, & fortiori calculo, prohibentur recipere ex diſpoſitione Teſtatorum annuos pro victu proventus, dum ex his major habetur victualia recipiendi certitudo, cum ſeraphica mendicitate intrinſecè pugnans, eamque funditus evertens.

Atque hìc convenit repetere, quæ ſupra dicebam cum agerem de Statutis Ordinis. Cum enim ſecundum aliquos permiſſum ſit his Fratribus habere annuos proventus perpetuos, pro Miſſis, pro Fabrica, pro Eccleſia, pro Bibliotheca, pro Infirmaria, pro aliquo pio opere injuncto, & pro aliqua particulari neceſſitate, quia hæc creduntur non violare ſeraphicam paupertatem, cum non tangant quotidianum victum ſanorum: ſi eis adhuc

per-

permittatur habere hos annuos perpetuos proventus, etiam pro quotidiana benè valentium pitantia, mineſtra, & reliquis ad eorum victum neceſſariis, *Grana quindeci il giorno, per mineſtra, pietanza, & altro loro neceſſario, a i Padri del Monaſtero, e non dell'Infermaria:* ſunt præciſa verba noſtri Teſtatoris: iterum, atque iterum rogo, QUANDO, QUIS, AUT QUALIS ERIT CASUS, quo horum annuorum proventuum receptio eos conſtituat in eo malo conſcientiæ ſtatu, in ea veluti apoſthaſia à diſcipulatu S. Franciſci, ac in ea ſeraphicæ paupertatis violatione, quam S. Bonaventura dicit, Statuta Ordinis proclamant, & univerſi Doctores inculcant? Quæſo oſtendatur, & quieſcam.

CONCLUSIO, ET PROTESTATIO MEÆ RELIGIONIS.

HÆc quæ hactenus adducta ſunt, plurium etiam aliorum Doctorum judicio comprobata, *ad minimum*, ſatis probabile reddunt, (citra audaciæ notam poteram dicere, *evidens reddunt;* ſed ſobriè dixiſſe ſufficiat, *ſatis*
594 *probabile reddunt*) præfatos Patres Franciſcanos eſſe prorſus incapaces hujus legati, ac proindè Patres noſtros hæredes ad nihil teneri, immò potiùs teneri poſitivè ad oppoſitum, ut probatum eſt ſupra. Quocircà, hodierni Patres noſtri in hoc naſcenti Salernitano Cœnobio degentes, præterquamquod nolunt fieri cooperatores ſacrilegæ fractionis ſeraphicæ paupertatis, ſi ultro ſolvant dictis Patribus, quod ipſi in conſcientia recipere non poſſunt: ulteriùs, *ne publicæ ſubiiciantur irriſioni, & ſuorum ſucceſſorum juſtæ repræhenſioni, ſi legatum alias indebitum ultrò perſolvant, & onere illud perpetuò perſolvendi Conventum gravatum relinquant:* propterea hanc ſolutionem ad præſens juſtiſſimè detrectant: prudenter volentes, ut quæ pro ipſorum libertate, & adverſariorum incapacitate ex adductis militant, ab eruditiori calamo priùs evacuentur; & tunc libenter perſolvent, quod juxtà ſaniorem doctrinam ſolvendum eſſe arbitratum fuerit. Dat. Salerni menſe Novemb. 1706.

Fr. Joſeph Antonius de S. Matthia Carm. Deſcal.

§. V.

Satisfit Objectis R. P. Fr. Joſephi de S. Matthia Carmelitæ Diſcalceati.

CONTROVERſiæ eleemoſynæ relictæ per Fabritium Pinto fuerat jam per Sac. Congregationem Concilii reſponſum, ſub die 14. Junii 1704. Unde abſque labe manifeſtæ contumaciæ PP. Thereſiani poterant dare executionem judicato Tanti Supremi Senatus, & demandare obſervationem Decreti Rev. Fabricæ 1633., & non expectare Votum Doctiſſimi P. de S. Matthia de menſe Novembris 1706., qui utpotè ignarus dictæ reſolutionis multa dixit, quamplurima lato deduxit calamo ad cauſam non congruentia; ob quam rem ne dictum reſponſum, uti ſupponitur in veritate emanatum remaneat ſub nota colorata veri, Mundo præjudicialis, neceſſitas urget, ut illius fundamenta omninò evolvantur.

Stante igitur ſupradicta reſolutione S. C. Tridentini Concilii; Reſponſum non bene incipit à verſiculo Pſalmi 39. *Annunciavi juſtitiam tuam in Eccleſia Magna, & non abſcondi veritatem tuam à Concilio Multo*. Verùm erat inci-
595 piendum ab illo alio Pſalmi 3. *Dedit Pauperibus. Juſtitia ejus manet in ſæculum ſæculi, & Cornu ejus exaltabitur in gloria*. Ratio, quia non eſt munus unius Doctoris annunciare juſtitiam, & declinare à S. Congregatione Concilii. Quod uti conflata ex quamplurimis EE. PP. multam facit athoritatem, & cujus reſolutiones fuerunt amplexa reverenter per Auditorium S. Rotæ Romanæ *Cardinal. de Luca de parocb. diſc.* 6. *&* *diſc.* 7 *nu.* 3. & de illarum juſtitia non venit per unicum Doctorem, neque per mille inquirendum tradit *Rota coram Seraph. deciſ.* 1433. *in fine coram Merlino deciſ.* 523. *num.* 2. *&* 3. cum habeant vim legis juxtà *Text. in* §. *reſponſa Prudent. inſt. de jure nat. Rota deciſ.* 73. *nu.* 3 *coram Dunozet. Adden. ad Burat. deciſ.* 479 *l. B.* & ligent in utroq; foro, *Roderic. quæſt. regul. tom.* 1. *quæſt.* 11. *art.* 2., & ita *Sales Cocbier. Ripeus, & alii deduct. per Pax Jordan. lib.* 3 *de re ſac. lib.* 3. *tit.* 6 *nu.* 2. *verſ. An autem, Coton. contr. lib.* 3. *de cleric. cont.* 8. *de Epaco cap.* 3. *num.* 49. *cum ſeq.* Abu-

Abuſivus igitur cenſendus eſt tenor iſtorum verborum appoſitorum in *§. Pro Juſtitia*: *Itaque in hoc mihi injuncto Juris Reſponſo ponam fideliter, quæ mihi ſecundum veritatem ſanæ doctrinæ dicenda eſſe videntur*. Quia quando opinio Doctoris nullum habuit effectum in ſupremis Senatibus, & fundatur in motivis extraneis à controverſia uti demonſtrabitur ad ſenſum non meretur nomen illud *ſanæ doctrinæ*, verum infirmæ, morbo ſacro lethalitèr affectæ.

Relictis exindè deductis circà factum per dictum P. à S. Matthia, & deveniendo ad ſuam reſolutionem, in qua firmat *PP. D. Franciſci non eſſe capaces annui legati quotidiani, & perpetui pro eorum Mineſtra, & Pitantia etiam quod*
596 *veſtiatur ſpecioſo nomine eleemoſynæ*, dicimus poſito dicto Decreto R. Fabricæ anni 1633. declarante poſſe eoſdem Fratres recipere illum in eleemoſynam confirmato in forma ſpecifica per S. M. Urbanum VIII. adeoque ad inſtar legis in utroque foro obligante uti ultrà ſuperius deducta firmarunt *Ciarlin. lib.* 3. *cap.* 227. *num.* 12. *& lib.* 2. *cap.* 186. *num.* 49. *&* 50., *Ridolph in prax. judic. part.* 1. *cap.* 7. *num.* 83. *DD. cum Rota in Avenion. dotationis* 19. *Junii* 1682. *§. final.*, *& in Neapolitan. Campanolis* 27. *Junii* 1685. *coram Albergat. & Hiſpalen. juris votan.* 4. *Febr.* 1697. *coram Emin. nunc Caprara*, *& penes Coton loc. cit. num.* 48. *cum ſeq.*, *& P. Cyrill. de morient. eleem. caſ.* 2. *§.* 2. *num.* 3. *&* 4. *cum ſeqq.* & alias paſſim; propoſitionem, & aſſumptum eſſe injuſtum, vitandum, & emendatione dignum; ex quo ratio eleemoſynæ non venit dicendum nomen ſpecioſum, ſed juſtum, ſicuti pro tali illud ſemper Suprema Tribunalia uſi fuerunt, & reſultat ab infinitis Reſolutionibus Sacr. Congregationum ſuperius adductis, & inferiùs recenſendis, = & *Rotæ in d. Turritana §. poterunt*.

Et ratio pleniſſima occurrit evertens ſuum aſſumptum, ex quo poſita diſtinctione incapacitatis ſimplicis, & abſolutæ, ac reſpectivæ ſecundum firmata ſuperiùs *§.* 2. *per tot.* Reſtat illibata paupertas, & mendicitas RR. PP. ex quo ipſi non habent jus ad petendum legatum victus,
597 habent tamen facultatem paſſivam illud recipiendi in eleemoſynam, & ſic reſtat libera diurna mendicitas, ex

parte hæredis dantis, & incerta ex parte ſuſcipientium, & docuit *Rota in ead. Turritana §. neque hoc modo offuſcatur Puritas Regulæ*, & latè *cit. Piton. in diſcept. 2. num.* 11. *cum aliis ſeqq.*

Patet igitur reſponſio in genere omnibus authoritatibus exadverſo conſarcinatis, nempè illas loqui de incapacitate abſoluta, & ſimplici non verò de reſpectiva, & ſecundùm quid nempè recipiendi per Modum Eleemoſynæ, ſuper quibus ne remaneat occaſio dubitandi breviter reſpondetur omnibus Bechinis in dicto reſponſo deductis.

Clementina exivi de verbor. ſign. ſicuti, & *Text. in cap. exiit de verbor. ſignif. in* 6. *& Conſt. Joan.* 22. *in extravag. quorumdam*,
598 *& ad conditorem de verbor. ſignif.* firmat non licere PP. obtinere annuos redditus jure actionis, quod conceditur, & iſtum eſſe germanum diſpoſitionis ſenſum *d. Clementinæ, cum Petro de Palude, Sylveſtro, Rodriquez, Tabien., Angel. Ribaden., Anton. Cuc., Villalobos, Royas, Pellizar., Suarez, Lara, Portell., S. Antonin., Texeda, A Spiritu S. Thom. à Jeſu, Cyrillo, de Rubeis, A S. Ubaldo, Diana, Torrecilla, Didaco de Cea*, firmat *cit. Piton. d. diſcept.* 2. *num.* 6. *§. Authorit.* non verò jure ratione eleemoſynæ, liberè percipiendæ, & gratis ab hæredibus dandæ: & latè *cit. Cyrill. de morient. eleemoſ. art.* 3. *§.* 2. *num.* 16. *&* §. 5. *num.* 15. *§.* 7. *nu.* 14., *& caſu* 2. *§.* 1. 2. 5 *&* 6. *ac* §. 6. *nu.* 10. *&* 20. *ac art. pr. §.* 18. *per tot.* cum igitur Clementina non deſcendat ad ſecundum membrum diſtinctionis non poteſt uſurpari in ſenſum obliquum ſicuti uſurpatur per *P. de S. Matthia in verſ. ſed ex hoc dicto efficaciter arguo*: nam ibi aſſumitur propoſitio, quod redditus annui cum onere Miſſarum repugnant cum mendicitate PP. S. Franciſci, quando dicta propoſitio eſt falſa ex ſupra adductis, & uti talis amplectitur per eumdem Thereſianum arguentem in *§. ex his facilè verſ. ad illud*, ubi declarat Textum Clementinæ non adverſari legatis factis pro Fabrica, Sacriſtia, Bibliotheca, Infirmaria, & ſimilibus.

599 Decretum S. C. anni 1628. relatum à *Fagnano in cap. nimis prava de exceſs. prælat. num.* 54. firmat incapacitatem abſolutam, verùm illam excludit, cum habilitatione ad effe-

ctum illa extinguendi, & convertendi illorum proprietatem, & pretium in uſus Fabricæ, & Sacriſtiæ, & per conſequens ad hunc effectum admiſſum etiam per P. ex adverſo ſcribentem remanet capacitas in PP.

Ratio eleemoſynæ reſtricta ulterius ad victualia relicta pro uſu Infirmariæ tantum, nullum habet fomentum veri-
600 tatis, quia dicta Taxativa non legitur in Decreto Congregat. anni 1633., quod loquitur de omnibus legatis in genere etiam ſi ſint gratis relicta, pro indigentiis PP. unde ratio, quæ deſumitur à D. Thereſiæ oraculo, ſub iſtis verbis. *E più conveniente, che manchi il neceſſario a i ſani, che a gli infermi il regalo*. non benè adaptatur, cum propoſitio ſit vera, verum non probat, quòd Decretum anni 1628. loquatur tantùm de legato relicto pro Infirmaria, & per conſequens tutius amplecti debet oraculum D. Franciſci, quod non interdidit omnem ſpeciem
601 legatorum, ſed tantum illam præſeferentem excluſionem mendicitatis, juxtà ejus verba relata in Regula, & adducta per *Cyrill. de Rubeis de morient. eleem. art.* 1. §. 15. *num* 30. §. 18. *num.* 4. §. 32 *num* 12. *artic.* 3. §. 3. *num.* 17. *cum ſequen.* §. 5. *num. per tot.* §. 9. *num.* 5. §. 10. *num.* 4. §. 13. *num.* 19.

Decretum 7. Julii 1668. relatum per *Pignatel. conſult.* 16. *num.* 7. *tom.* 3. loquitur de legato relicto PP. in pecunia reinveſtienda in cenſibus, cum libertate hæredi in caſum
602 incapacitatis PP. Minorum aſſignandi dictam ſummam ſcut. 300 alteri Eccleſiæ ad eorum arbitrium: in quo caſu potuit S. C. reſpondere negativè adverſus Minores, quia de facto ex mente Teſtatoris, poſita incapacitate ratione modi in Conventu Minoritarum intravit arbitrium ad favorem alterius Eccleſiæ deſignandæ per hæredem, qui caſus non eſt ſimilis noſtro in quo non fuit vocatus alter locus pius; verùm Teſtator fecit effrenatam diſpoſitionem ad favorem Minorum tantum cum iſtis verbis. *E così ordino e voglio s'eſeguiſca ne in altro modo*, in quo caſu ſtante capacitate legati per viam *eleemoſynæ* à teſtatore præviſæ, & admiſſæ recurrunt ea, quæ adducta fuerunt per eumdem *Pignatel. cum reſolutionibus S. C.* eadem *cit. conſult.* 16. *num.* 2. 3. & 8. fruſtrà igitur dictum Decretum anni 1668. uſurpatur pro legato victus, quando de tali

ſpecie

ſpecie legati Teſtator mentionem non fecit verùm fecit ſimplex legatum ſcut. 300. Conventui S. Pauli PP. Minorum, cum onere inveſtimenti,& cum illius fructibus celebrandi tot Miſſas, prout ex lectura ejuſdem decreti colligere non erit incongruum, quod decretum etſi fuerit adductum in S.C. Concilii tempore quo cauſa fuit propoſita; attamen illo non obſtante, ex quo non congruebat caſui noſtro Sacr. C. C. contrarium reſolvit demandando obſervationem Decreti Rev. Fabricæ 1633.

Exindè inutiliter allegatur aliud Decretum *relat. per Fa-*
603 *gnan in ſepe decantato cap. nimis prava ſub num.* 54. ex quo ſcribens conatur inferre PP. Diſcalceatos non teneri in conſcientia ſolvere noſtrum legatum. Quia dictum Decretum per nos datum ſuprà §. 2.

Reſpondet petitioni: nempè non teneri in conſcientia illud ſolvere PP. verum non exindè ſequitur illos non teneri ſimpliciter ad illius ſatisfactionem nempè ad favorem Rev. Fabricæ juxtà Decretum anni 1633., quod uti poſteriùs declarativum, & confirmatum per Summum Pontificem venit attendendum, & non dictum decretum emanatum de anno 1628., quod eſt legendum cum relatione ad alias reſponſiones factas deductas per eumdem *Fagn. num. antecedenti*, firmantes R. Fabricam habere jus vendicandi proprietatem horum legatorum elapſo anno, quod tempus ſucceſſivè de anno 1633. fuit ampliatum ad biennium juxtà claram Decreti diſpoſitionem, & ulterius tale gravamen in conſcientia etiam relatè ad
604 PP. Minores innuit *S. M. Clemens VII. in ſua conſtit. emanata die* 23. *Novembris* 1526. *adducta per Lantuſc. fol.* 312 & data per Thereſianos in S. C. Concilii ſub die 8. Maii 1706., quando petierunt confirmationem Concordiæ factam cum PP. legatariis, & fuerunt rejecti, qui S. Pontifex ita loquitur in dicta Conſtitut. *Cum hæredes &c. in conſcientia ſe gravatos ſentient ad pias voluntates defunctorum exequendas,* = *& alias pro exoneratione quoque conſcientiarum dictorum hæredum.* =

Quam ſyntereſim non ſolum ſentierunt Thereſiani, ſed in ſcriptis illam expoſuerunt coram Sac. Congr. Concilii ſub die 15. Septembris 1703. juxtà ſupplicem libellum

datum

datum ſupra §. *cum his verbis*. *E non eſſendone eſſi Conventi capaci per trattarſi di legato di vitto penſano eſſi oratori di tranſiggere il detto legato per una volta ſolamente per ſodiſfare la pia volontà del Teſtatore nel modo più poſſibile, che ſi può anche ſecondo li Decreti della S.C.* Undè P. de S. Matthia non benè militat pro ſuo Conventu adverſus Teſtatoris piam voluntatem prætendendo excludere motum conſcientiæ à ſuis Religioſis, qui obligationem cognoverunt, quando vero in *ead. diſt.* 4. *art.* 8. *relat. per Fagnan.*
605 *adducitur*. *Reſponſio*. 161. *An poſſint illas nempè annuas præſtationes à ſponté dantibus accipere per ſe ipſos, vel per Sindicos Apoſtolicos*. = *Poſſe illas per modum eleemoſynæ, & à ſponté dantibus accipere etiam per ſe ipſos ſi in aliis ſpeciebus conſiſtant, quod ſi in pecunia nonniſi per Sindicum Apoſtolicum*.

Capitula Generalia ordinis non ſolùm non perturbant noſtrum intentum, quin potiùs illud confirment. Ex quo
606 Capitulum Generale anni 1628. ex adverſo allegatum conſulvit refutationem legatorum perpetuorum relictorum ſub modo illicito, & tollentium è medio mendicitatem, non verò illorum relictorum ſub modo licito, & ratione eleemoſynæ, ſicuti cantat Capitulum convocatum die 29. Maii 1694. cujus verba refert P. A S. Matthia, quæ contra ipſum ad ſenſum retorquentur, cum includant capacitatem ſub ratione eleemoſynæ: & verba ſunt iſta. *Si quis ſuis hæredibus proprietatem reliquerit cum onere nobis miniſtrandi fructus inde provenientes eleemoſynaliter, ſive pro Eccleſiæ, Fabricæ, Infirmariæ, aut* (notentur iſta verba adamuſſim congruentia noſtræ peculiari neceſſitati pitantiæ à Teſtatore per annos expertæ) *particularis neceſſitatis levamine, ſive pro aliquo opere nobis à benefactoribus impoſito: id quidem præmiſſa proteſtatione in ſtatutis expreſſa, & non niſi per viam ſimplicis eleemoſynæ recipi poterit*. Quo fundamento igitur ſcribens aſſerat neceſſitatem ferculi, ſeù mineſtræ, non eſſe peculiarem, quando Teſtator illam expertus fuit, & de illa mortis memor in teſtamento teſtimonium reliquit, itaut Capitulia Generalia nullimodè obſtent, imò faveant capacitati per viam eleemoſynæ uti ad ſatietatem dicta Capitula deducendo

firmat

firmat ſepè citatus Pitonius *d. diſcept. 2. num. 7.*

607 Ita negligitur effatum, *quod pro pitantia quotidiana nuſquam reperiatur S. Sedem declaraſſe poſſe ab his fratribus recipi relicta perpetua:* nam talis declaratio ineſt in decreto Rev. Fabricæ anni 1633. loquens in genere de omnibus legatis relictis abſque onere, & reperitur reſolutum per S. Cong. Concilii in ſpecie in *Faventina legatorum 2. Martii 1697., & per S. C. E., & R. die 21. Novembris 1698., & per alias S. Congregationes R. Fabricæ, & Boni Regiminis ſuperius deductas.*

Interrogationi factæ à P. S. Matthia. *Si ultra præfatas occaſiones nempè pro Miſſis, pro Eccleſia, pro Fabrica, pro Infirmaria, pro aliquo opere injuncto, & pro aliqua particulari neceſſitate, liceat his Fratribus annua legata perpetua etiam pro ſpectantibus ad quotidianam bene valentium pitantiam. Quis erit caſus Domine meus in quo verificari poſſit hujuſmodi legata eſſe invalida, & Fratres ea recipientes eſſe in malo conſcientiæ Statu, & Seraphicæ paupertatis violatores?* Reſponſum fuit cum ſupradictis fundamentis. Nempè, quod omnia legata relicta modo illicito ſunt invalida, & eſſent in malo conſcientiæ ſtatu iſti Fratres, quando
608 acceptarent hæreditates, & legata, illas, & illa reſpectivè petendo jure actionis, & denegarent adimplere onus ipſis injunctum à Teſtatore ſicuti eſt Caſus PP. Thereſianorum, qui acceptaverunt hæreditatem Fabritii opulentiſſimam, & renuunt facere miſerabilem eleemoſynam in teſtamento præſcriptam, ſecùs verò quando recipiunt dicta legata, ſeù potius eleemoſynas ipſis gratis ab hæredibus datas, cum quo fundamento valido, ac
609 firmo, procedunt Statuta Ordinis, & Concilia generalia nempè *Toletanum indictum de anno* 1504. *Burgenſe de anno* 1523 *Aſſiſien.* 1526. *Barchionen.* 1541. *Segobien.* 1611. *Roman.* 1603 Relata per *dict. Pitonium ead. diſc. 2 præfato num. 7.*

Et rationem noſtræ reſponſionis dat idem Capitulum anni 1694. mutilatè obſervatum per P. de S. Matthia cum iſtis verbis. *Non enim Regulæ puritati repugnat ex toties à S. Sede declaratis nos habere legata etiam perpetua quorum Capitalium directum dominium ſit omninò extra nos, & fru-*

ctus

ctus nobis eleemoſynaliter ab hæredibus gravatis ad Teſtatorum mentem erogandi à nobis, vel à noſtro Apoſtolico Sindico eleemoſynaliter etiam petantur.

Gloſſa in d. Clementina exivi, favet noſtræ opinioni illamque potiùs confirmat, quam deſtruit. Ex quo admittit Fra-
610 tres præfatos eſſe capaces annuorum reddituum relictorum ad uſum divini cultus putà vini pro ſacrificio, frumenti pro Hoſtiis, & pecuniarum pro victu, & veſtitu ad modicum tempus annorum decem, & pro iſtis legatis perpetuis firmando capacitatem firmat in illis actionem illa petendi mediante Sindico Apoſtolico, denegando verò capacitatem denegat actionem ſtandi in judicio ſimpliciter non verò denegat habilitatem recipiendi illa per viam eleemoſynæ à ſpontè dantibus, uti cum ſtabili DD. Schola firmat idem *Piton. eadem diſcept.* 2. *num.* 6.

Bartol. in tract. minoric. lib. 2. diſt. 6. cap. 1. cum ſequen. allegat. nil adducit ad propoſitum. Nam loquitur de legato relicto, & interdicto ratione modi à teſtatore expreſſi, itaut ſemper militet id quod diximus, quòd à tali legato oriatur actio: Et quamvis dicat ſe ipſum putare Fratres debere à dicto legato penitus abſtinere, cum hoc repugnet ſtatui, & mendicitati ipſorum nam non viverent ſimpliciter in ſpe Dei propter ſpem, quam haberent in dicto legato.

Attamen tale dictum venit intelligendum, vel in ſenſu per ipſum expreſſo: nempè ſi relinquatur Fratribus legatum pro alimento unius Conventus, quia Conventus non moritur, & in hoc ſenſu certè procedit Bartol dictum, ex quo alimonia integri Conventus proveniens à legato deſtrueret mendicitatem, vel cum proteſtatione per ipſum expreſsè in proemio talis tract. ubi proteſta-
611 tur ſe nolle facere authoritatem; verùm ſubponere ejus judicium meliori judicio S. Sedis, & Tribunalium quibus in præſenti caſu venit deferendum profligata, ac neglecta DD. opinione.

Attamen doctrina Bartoli extranea eſt, & nullimodè applicabilis caſui noſtro, in quo non fuit legata integra alimonia Conventus, verum ſumma quinq; granorum, quæ diſtributa proportionabiliter pro pitantia Fratribus loca-

localibus, utinam conflaret ſummam æquivalentem uni quatrino, & tota ſumma quinque granorum non excludit mendicitatem Conventus, ſicuti non excludit mendicitatem Conventus Thereſianorum tota integra hæreditas Fabritii Pinto, cum adhuc d. PP. Thereſiani mendicantes, & pauperes ſe ipſos concionentur.

Et per conſequens cum P. à S. Matthia vocet homines ad effugiendam Doctrinam, Bartoli, ſi illam effugere poſſunt ſub auſpicio clypei ratione *eleemoſynæ*, omnes vocati poſſunt doctrinam Bartoli effugere ſicuti in ſpecie ab illa aufugit *Rodriquez in tom 2. quæſt. regul. quæſt. 127. art. 4. §. neq; obſtat*, & ita machinam ſcribentis evolvunt.

612 Neque obſtat quod eleemoſyna ſit certa &c. *Nam reſpondeo, quod etiamſi dicta eleemoſyna ſit certa moraliter, at civiliter incerta eſt, & eſſe eleemoſynam moraliter certam, quia certo ſolvi debet, non repugnat ſtatui paupertatis altiſſimæ, niſi ipſa ſit exceſſiva.*

613 Exceſſivitas verò conſiſtit in eo, quando legatum eſſet talis naturæ, ut tàm ratione ſummæ, quàm ratione perpetuitatis temporis tolleret è medio Conventus paupertatem *Myx. cap. 63. difficult. 13.*, & tenderet non ad ſublevandam peculiarem neceſſitatem, verùm conſoveret in vivendo ſuperfluitatem *Sanchez lib. 7. cap. 26. nu. 13. allegat. per P. Didacum Cæa in ſua elaborata allegatione præſentata Congregationi deputatæ per S. M Urban. VIII. in fundatione Conventus Victoriæ, & impreſſa Penes d. Pitonium in diſcept. 2. num. 82.*

614 Abſque igitur applauſu exclamanda venit authoritas Bartoli, quando illius dictum recipit modificationem præfatam, vel ſimpliciter impugnatum reperitur ab aliis DD. ad quem effectum videndus eſt *P. Cyrillus Rubeus in art. 1. §. 24. nu. 3. pag. 152. & in caſ. 2. §. 4. num. 36. pag. 544. Cordub. in expoſit. regul. cap. 6 quæſt. 10 Sylveſter in ſumma v. legatum pr. num. 4. Torricel. formul. inſt. tom. 1. allegat. per d. Piton. loc. cit. num. 29. ac S. Rota Romana in d. Turritana eleemoſynarum coram R. P. D. Emerix §. neque.* Ubi firmatur

615 PP. non obſtantibus dictis legatis vivere in ſpe Dei, ex quo dicta eleemoſyna, neq; moraliter dici poteſt certa, quia ſemper pendet ab arbitrio Judicis, illam dare, vel dene-

denegare volentis cum qua coheret reſolutio S C.C. certa de anno 1635. cum iſtis verbis. *Victoriæ fundationem, legataque perpetua per modum eleemoſynæ obtinere S. P. Franciſci Regulæ puritati nullatenus adverſari*, & cum iſtis coherent innumeri DD. inter quos *Caſtill. de alimen. cap. 52. 26. Amoſtaz de cauſis piis lib. 4. cap. 3 num. 66. cit. Piton. d. diſcept. 2. num. 30.* & ego addo, quod uti pendens à libero arbitrio pariter hæredis ob id nullo modo poteſt dici certa, quodque cum eleemoſyna ſit ſubjecta hujuſmodi affectionibus, ob id Sedes Apoſtolica ne diſpoſitiones Teſtatorum remaneant neglectæ demandavit præfatum Decretum de anno 1633.

616 Atque ſi recta acie intueatur *Bartolus in loco cit. lib. 2. Minor. diſt. 2. cap.* 1. etſi dicat, quod ſi *modus adjectus legato eſt illicitus FF. M. inſpecta conditione ipſorum; tunc æſtimatio non debetur, nec poteſt recipi;* præfata verba nullimodè excludunt eoſdem FF. poſſe recipere eleemoſynas à ſpontè dantibus, quia verba Bartoli *æſtimatio non debetur, nec poteſt recipi* referuntur ad modum illicitum petendi illa jure actionis, numquam verò ad modum licitum puræ, & ſimplicis eleemoſynæ, uti ulterius idem Bartolus explicatur per *cit. Cyrill. in art. 1. §. 24. num. 3. cum ſeq. & in caſu 2. §. 4. num. 36.*

617 *Baldus in Authentica ingreſſi num. 59. & 60. C. de Sacr. Eccleſ.* loquitur de legato annuo relicto FF. modo illicito, & concludit ratione turpitudinis modi illud eſſe nullum, ex quo excluſa remaneret paupertas; non verò de legato tenui relicto modo licito, uti eſt caſus noſter: unde vel eſt intelligendus in caſu quo legatum directè collatum fuit, & relictum Fratribus, ſecus verò, quando nulla proprietas collata eſt in FF. verùm ſolus gravatus remanſit hæres ex præcepto teſtatoris dare ipſis eleemoſynam tenuem nullimodè excludentem paupertatem, vel ſimpliciter illi non eſt deferendum ex quo obſcurè in hoc loco locutus fuit, & ſibi videtur contrarius in *l. cum rem alienam in 12. colum. C. de legatis*, prout etiam illum confutant *Polit. in cap. 6. Regum num. 64 Jaſon in l. idem Julius §. conſtat ff. de legatis 1. num. 9. ac P. Cyrillus Rubeus de morient. elemoſ. art. 3. §. VIII.* & remanet convictus à variis reſo-

reſolutionibus S. Tribunalium per nos recenſitis, & recenſendis.

Philippus Corneus in conſil. 117. *num.* 8. *&* 9. *lib.* 2. cum verbis per P. Thereſianum adductis concludit relictum Fratri-
618 bus intantum valere in quantum imminet neceſſitas, quæ imminet in caſu noſtri legati, occaſione difficultatis eleemoſynæ, quæ non invenitur in loco ubi dd. FF. commorantur, & Teſtator faſſus fuit ipſum expertum fuiſſe per annos. Unde non valet illatio P. A S. Matthia, aſſerentis pitantiam futuræ hebdomadæ, futuri menſis, & futuri anni non eſſe præſentem hodie, quia legatum eſt diurnum ſicuti neceſſitas diurna, neque Thereſiani hæredes tenetur dare eleemoſynam præventivè, ſed dietim, juxtà præceptum teſtatoris; Et per conſequens contra iſtum recurrunt fundamenta ſuperiùs recenſita libertatis in hærede ſolvendi, & capacitas in FF. recipiendi ratione eleemoſinæ.

Petrus de Ancbarano loquens in ſuo conſil. 199. cum creduli-
619 tate, quòd hæres poſſit ſalva conſcientia retinere pro ſe annuos redditus relictos PP. intelligendus eſt de annuis redditibus relictis modo illicito nullam producentibus actionem, ſecus verò de onere injuncto hæredi illa ſolvendi, quia aliud eſt legare immediatè annuos redditus Conventui, & Fratribus, & in hoc caſu nulla actio oritur ad favorem Conventus, & Fratrum ſed devolvitur actio ad R. Fabricam; aliud relinquere totam hæreditatem alicui, cum onere dandi eleemoſynam, & in hoc caſu quia nulla actio pariter cenſetur collata PP. in quos directa fuit intentio Teſtantis, verùm obligatio infixa eſt in bonis teſtatoris; exindè per acceptationem hæreditatis hæres contraxit cum paupere, itaut orta ſit hypotheca, & actio ad favorem Animæ teſtantis, pro qua agit Epiſcopus, uti executor piarum diſpoſitionum, & in Regno R. Fabrica, uti firmatum fuit. *§.* 2 *& alibi*, & per conſequens Thereſiani hæredes tenentur in conſcientia adimplere voluntatem Teſtatoris, & non ſub Fide Conſilii Ancharano, qui præcisè in cauſa non conſulvit contra tantas reſolutiones, & clarum Decretum Rev. Fabricæ Authoritate Apoſtolica coſirmatum præten-

tendere ſalvationem eorum conſcientiarum, itaut omninò ſit ſuſpecta talis opinio firmans hæredem poſſe retinere hujuſmodi legata ex firmatis ſupra *§.* 3.

Federicus Senenſis in conſil. 12. *per tot.* loquitur de legato domus relictæ alicui, ut ex penſione ſolvat quid annuum d.
620 Fratribus, & concludit F. non eſſe capaces illius redditus annui. Tranſeat hoc cum moderamine diſtinctionis ſupra inſinuatæ *in d. §.* 2. verum non exindè infertur, ergo Teſtator non poteſt gravare hæredem de dando diurnam eleemoſynam in perpetuum Fratribus, & in caſu quo gravavit, talis oneris injunctio eſt nulla, ut exindè liberetur hæres à ſolutione, & onere implendi præceptum Teſtatoris, quæ illatio cum ſit intempeſtiva, & authoritas conſilii non ſit punctualis etiam fruſtrà allegatur ad propoſitum. Reflectendo, quòd P. de S. Matthia laborat cum duplici fallacia, tàm relatè ad hæredem, quàm relatè ad legatarios. Relatè ad hæredem quia dicit. *Hæres non tenetur ſolvere legatum legatario, ergo eſt immunis à ſolutione in foro conſcientiæ*; & conſequentia eſt falſa, quia tenetur ſolvere Animæ Teſtatoris ſeù R. Fabricæ, itaut ſemper remaneat illaqueatus ex omni jure adimplere onus legati. Relatè ad legatarios, nam ſaltat à capacitate ſimplici, & abſoluta ad illam ſecundum quid, & ſupponendo in majori vera hoc effatum *PP. ſunt incapaces petendi legatum per viam actionis, ergo ſunt incapaces recipiendi per viam eleemomoſynæ*, & per conſequens uti ſummuliſtæ notum eſſet evagatur in fallacia, ut ita dicam, accidentis.

Omnibus aliis authoritatibus DD. exadverſo conſarcinatis non fore reſpondendum ſingillatim opere pretium duxi; ex multis motivis non ſpernendis: Primò quia cum unica reſponſione data in genere, ratione modi & jure actionis, ac ratione eleemoſynæ ſuperiùs *§.* 2. *per tot.* ſatisfit omnibus objectis in ſubjecta materia allegandis.

II. Quia Authoritates coincidunt cum rationibus perpenſis per unum, aut alterum ex DD. ab aliis tranſcriptis; etſic reſpondendo ſemper in eadem coincederemus reſponſione, abſque ullo applauſu, imo cum nauſea evitanda.

III. Quia in hac materia habetur allegatio P. Cea, quæ
621 reſpondet omnibus motivis in contrarium adductis ad unum verò, aut alterum reſtringendis, nempe ad incapacitatem Fratrum, & caducationem legati ad favorem hæredis, ita ut neque in conſcientia iſti teneantur ſolvere dictum legatum, quæ cum emanaverit in cauſa cujus motiva amplexa fuerunt per Cong. à S. M. Urbino VIII. deputatam, & cum reſolutione munitam imò authoritate Apoſtolica confirmatam cum ſpeciali Bulla impreſſa penes *d. Pitonium in diſcept. 2. num.* 127. illa venit attendenda, unà cum reſolutionibus Summorum Tribunalium Urbis, & nulla ratio habenda eſt de alienis Doctrinis uti animadvertit idem *Pitonius loc. cit.* cum iſtis verbis: *Hæc Urbani Conſtitutio per quam praxi mandata eſt doctrina præcedentis allegationis haberi, ac reputari debet pro norma, & Regula ad diſcernenda annua perpetua legata Seraphicæ Regulæ conformia ab illis, quæ paupertati in ea præſcripta reipſa adverſentur. Nec quoad eorumdem legatorum receptionem acceptationem, & exactionem ulla habenda eſt ratio de Doctrinis ſcriptorum, aut ſententiis Judicum, ſeù Tribunalium, quæ contrariæ fuerunt Bullæ, allegationi, & Brevi prædictis, pollent ſiquidem ea authoritate S. Sedis, qua carent ceterorum DD. diſcurſus, & opiniones.*

IV. Quia cum innumeri adſint DD. qui hanc materiam, vel ex profeſſo, vel incidenter pertractavere cum diver-
622 ſitate opinionum, ipſi videndi erunt ſi alicujus curioſitas, id vellet experiri in propriis locis, ad quem effectum datus fuit Elenchus illorum, & pro præſenti concluſione ſufficit allegare noſtras reſolutiones uniformes in cauſa emanatas tàm S. C. Concilii, quàm R. Fabricæ, ut *obſervetur Decretum R. Fabricæ* 14. *Februarii* 1633. quibus non adverſatur per dicta DD., & firmata per deciſiones in propriis ſedibus videndas.

Undè reſpondetur concluſioni per P. A S. Matthia in noſtra cauſa factæ cum iſtis verbis.

Ex his facilè omnia argumenta ſolvuntur, quæ profectò corrupta potiùs ex habendi cupiditate phantaſia, quam ulla recta ratio ſuggerere conſuevit.

Ex quo P. A S. Matthia, multam in ſuo opinamento fiduciam

ciam poſuit adverſus tàm ſanctas reſolutiones Sacrarum Congregationum, ob quam rem breviori, qua permiſſum erit reſponſione ſpero talem fiduciam de inſubſiſtentia convincere.

Concludit igitur primo. *Suo videri eſſe apertè fatuum dicere, quod hi Fratres etiamſi non ſint capaces hujus legati pro victu, ſunt tamen capaces illud recipiendi ſub nomine Eleemoſynæ*, adeoque prætendit ponere ſub deriſione DD. loquentes cum tali diſtinctione.

Sicuti, & ſecundo aſſerere, quod hæres gravatus teneatur ſaltem obligatione naturali, ac proindè in conſcientia adimplere voluntatem teſtatoris.

Ad primam concluſionem dicimus propterea Negligentem
623 diſtinctionem per nos datam ratione juris agendi, & ratione eleemoſynæ, præſeferre notam temerariæ, ac duræ cervicis, ex quo nos in noſtris ſcripturis ad manus Thereſianorum perventis, utpotè eorum procuratoribus datis, & diſtributis in cauſæ propoſitionibus juxtà ſtylum Urbis non ſomniavimus illam, verùm in mutuum recepimus à reſolutionibus S Congreg. à Bullis Pontificum, à Sententiis Tribunalium, & dictis DD. uti ad ſenſum oſtendemus.

A Bulla S. M. Urbani VIII. emanata ſuper fundatione Conventus Victoriæ anni 1635. adducta, & regiſtrata per extenſum in dicto *Piton. diſcept.* 2. *num.* 122. ibi = *Facta proteſtatione ſecundùm D. S. Bon. &c. hujuſmodi eleemoſynas acceptare nolle &c. dummodò redditus hujuſmodi nomine tantum eleemoſynæ, prout eorum ſtatui non repugnat, per dd. Adminiſtratores proprietarios diſtribuerentur* = & à conſimili emanata anni 1637. favore R. P. de Obſervantia Provinciæ Ciſmontanæ in §. *Inſuper.* ibi = *Declaramus &c. dictos Conventus, & Fratres &c. licitè, validè tuta, & ſalva conſcientia tenere poſſe annua, & perpetua legata, vel certos aliquos redditus, aut proventus annuos, & perpetuos præfatæ puritati noſtræ Regulæ conſentaneos per modum eleemoſynæ &c.*, & alias prout in dicta Bulla regiſtrata penes *d. Piton. loc. cit. num.* 62.

624 A Statutis Papalibus Pauli II. adductis per eumd. *Piton. loc. cit. num.* 167. §. *Inhibemus* = *Ubi tamen per talia ſine*

Fratribus &c. per dantes &c., vel per procuratores Papæ nomine, & authoritate donantium, ubi & quando placeret Donantibus per modum eleemoſynæ liberè Fratribus ipſis neceſſaria, & licita &c. Miniſtrarentur. Dicimus &c. ex liberè oblatis propter Deum, & ex laboritio per Regulam, & per Declarationes Nicolai PP. III. Fratribus vivere liceat, non videtur puritati regulæ contravenire.

625 A reſolutionibus S. C. deputatæ per S. M. Urbanum VIII emanatis die 9. Septembris 1628. juxtà *dub.* 3. *diſt.* 3. An poſſint Fratres illa accipere à ſpontè offerentibus celebrando miſſas ad rationem rei acceptæ. ℞. *Poſſe Fratres illa accipere per modum eleemoſinæ à ſpontè offerentibus celebrando miſſas ad rationem rei acceptæ, citrà tamen ullam obligationem ad onus perpetuum, & dummodò priùs proteſtentur ſe illorum capaces non eſſe:* Et in *diſt.* 4. *art.* 8. ubi fit mentio de legatis annuis abſq; onere: An poſſint annuas præſtationes à ſpontè dantibus accipere per ſe ipſos, vel per Sindicos Apoſtolicos. ℞. *Poſſe illos per modum eleemoſynæ, & à ſpontè dantibus accipere etiam per ſe ipſos ſi in aliis ſpeciebus conſiſtant, quod ſi in pecunia nonniſi per Sindicum Apoſtolicum, Fagnan. in cap. nimis prava de exceſſu prælat. adduct. per d. P. Cyrillum Rubeum poſt d. tract. de morient. eleem. ac Matthæuccium in official. cur. p. 2. cap.* 9.

A ſimili C. deputatæ per eumdem S. Pontificem ſuper negotiis FF. Minorum de obſervantia familiæ Ciſmontanæ relatæ per *Piton. loc. cit. num.* 54. *Quòd hujuſmodi* redditus aſſignarentur Rectoribus ſpiritualibus, aut temporalibus Collegiorum, Communitatum, Terrarum, qui *tales eleemoſynas*, ſive fructus, vel redditus annuos nomine Eccleſiæ Romanæ, vel Donantium ſine Fratribus exigant, & recipiant, & à F. ſivè aliis Sacerdotibus, quandò F. noluerint tales miſſas, vel ſuffragia juxta piam intentionem Benefactorum in toto, vel in parte ſecundum quantitatem talium obventionum dici faciant.

626 Ab alia reſolutione S. C. C. fundata ſuper juribus allegatis per P. Cæa Commiſſarium Ordinis Minorum de obſervantia ſuperiùs recenſitis, tenoris = *Victoriæ fundationem legataque perpetua per modum eleemoſynæ obtinere*

S. P.

S. P. N. Franciſci Regulæ puritati nullatenus adverſari Piton. loc. cit. num. 100.

A Decreto Congregationis Rev. Fabricæ emanato die 14.
627 Februarii 1633. confirmato per Summum Pontificem uti annuimus ſuprà §. à quo emanat duplex diſpoſitio habenda pro lege, quòd F. Minores ſint capaces recipere per modum eleemoſynæ legata quæcumque, & qualiterque ipſis relicta, dummodò ab hæredibus gratis dentur. Quodque hæredes omni jure teneantur adimplere præceptum teſtatoris ſolvendo dicta legata, vel Fratribus, quatenus velint liberè, & ſpontè, vel R. Fabricæ coactè, & Judicis officio.

Cujus diſpoſitionis evidentia reſultat ab aliis conſecutivis
628 reſolutionibus ejuſdem S. C. dicti Decreti executionem demandantibus. Quarum prima fuit illa emanata die 28. Maii 1639. cum Epiſtolis directis Epiſcopi S. Angeli in Vado hujus lecturæ. *Hà avuto ricorſo à queſta S. C. della Fabrica il Priore Generale de Minori Oſſervanti eſponendo, che di un legato pio appartenente a detti Frati di S. Angelo in Vado V. S. intenda eriggere un Canonicato ſotto preteſto della loro incapacità: Queſta medeſima Congregazione anche con participazione di N. S. fece Decreto* (quod eſt illud anni 1633.) *che queſti PP. poteſſero ricevere per modum eleemoſynæ l'annui legati pii, e che non ſi eſtingueſſero riſervandoſene la diſpoſitione à N. S. conforme all'ingionto decreto Roma* 28. *Maggio* 1639.

Et quamvis Epiſcopus in ſua informatione quamplurima deduxiſſet ad oſtendendam incapacitatem Fratrum denuò S. C. reſcripſit = *Sendo ſtata letta in queſta S. Congregazione la riſpoſta data da V. S. in materia dell' applicazione da lei fatta ad un Canonicato delli ſcudi* 809. *laſciati da Carlo Gualterucci alli Frati della Oſſervanza con peſo di meſſe, non ſon parſe à queſti Eminentiſſimi Signori ſufficienti le ragioni addotte per ſoſtenere detta applicazione, quale come che è fondata tutta nella incapacità de Frati, così non ſoſſiſtendo tale incapacità almeno ad effetto di potere ricevere per via di limoſina, conforme al Decreto fatto da queſta S. C. doverà V. S. ſoſpendere, ne in eſſa procedere più oltre in pregiudizio de Frati Roma* 30. *Agoſto* 1639.

Secunda ſub die 31. Decembris 1639. directa Epiſcopo Anconitano: ita: *Queſta S.C. altre volte dichiarò detti Frati capaci per modum eleemoſynæ, però provederete che il legato ſi eſeguiſca, nè ſotto il detto preteſto della loro incapacità li eredi ritardino il pagamento.*

Tertia ſub die 17. Martii 1640. lata ad ſavorem PP. Mi-
629 norum de Magliano, in qua agebatur de legato ſc. 1500. cum obligatione injuncta hæredi de reinveſtiendo dict. ſummam, & ſolvendo fructus annuos PP. erogandos ab iſtis in perpetuum pro celebratione duarum Miſſarum, & pro emendo ſacro ſuppellectili Altaris, & applicato R. Fabricæ per Commiſſarium illius, & demandans talis applicationis revocationem ita: *E perche detti PP. Oſſervanti credono detta Sentenza non poſſa ſoſſiſtere, sì per avere queſta S.C. dichiarato del 1633., che eſſi ſono capaci di ſimili legati per modum eleemoſynæ &c. E parendogli la domanda ragionevole, ne danno la facoltà di potere rivedere, conoſcere, e terminare detta cauſa per giuſtizia, con facoltà di reintegrare detti Oſſervanti. Proùt de facto Commiſſarius eoſdem PP. ad legatum reintegravit.*

Demùm adſunt conſimiles declarationes emanatæ, ſub diebus 28. Julii 1640; 20. Decembris ejuſdem anni, 5. Octobris, & 2. Novembris 1641., & aliæ, quas brevitatis cauſa omittendas cenſui, quæ omnes declarant capacitatem cum tali modificatione per viam eleemoſynæ, & regiſtratæ inveniuntur in eadem *diſcept. Piton. num.* 138. 139. 140. 141. *&* 142.

Ulteriùs hujuſmodi diſtinctio, cenſetur admiſſa per Sum-
630 mos Pontifices: cum enim de anno 1641. Commiſſarius Fabricæ applicaverit quemdam cenſum mille florenorum in ſorte, & ſc. 80. in fructu erogandorum in emptione Tunicarum, & habituum pro dictis PP. juxtà donationem iſtis factam à Gaſpare de Bartolomeo, comparuerunt coram S.M. Urbano VIII. idem PP. Minores, & ita eorum intentum expoſuerunt. *Supplicant &c. quatenus dignaretur declarare Fratres eſſe capaces dictæ donationis, & à Miniſtris Fabricæ non poſſe moleſtari, quin per modum eleemoſynæ poſſint dari, & recipi fructus cenſus &c.* & emanavit præfata Signatio. *Die* 12. *Novembris* 1641.

SS.

SS. D. N. audita relatione S. Suæ facta de ordine Emin. Cardinalis Barbarini Protectoris benignè annuit petitioni ſupradictæ, & in illius executionem S. C. Fabricæ ita Signatæ petitionis demandavit effectum. *Queſti Eminentiſſimi miei Signori della S. C. della Fabrica vi ordinano, che laſciate liberamente pagare, e ricevere detti frutti, alli medeſimi Frati donati per modo di limoſyna conforme la grazia fattagliene da N. S. revocando li ſequeſtri, & ogni altro impedimento di queſto Tribunale, e ſuoi Miniſtri. Roma 21. Decembre 1641. Piton. loc. cit. num.*

Et indefinitè per S. C. etiamſi actum eſſet de legatis, &
631 donationibus factis pro manutentione PP., & illorum habitu, veſtito, & victu, dummodò neceſſitas id ſuaderet uti fuit reſolutum die 26. Maii 1645. per S. C. in Lituaniæ *ita Dictos Fratres poſſe recipere per viam ſimplicis eleemoſynæ juxtà Doctrinam S. Bonaven. Piton. loc. cit. nu. 146.*

Ac de legatis ſimpliciter relictis; cum enim ſub die 27. Maii 1656. Andreas Benedetti reliquerit in teſtamento annuam eleemoſynam ducatorum decem PP. Reformatis Urbis illamque in Teſtamento non expreſſerit Notarius niſi ſub nomine legati, Elpidius Benedetti hæres volens voluntatem defuncti executioni damandare memor Præcepti Dei Non furtum facies, & propriæ conſcientiæ conſulere volens recurſum habuit ad Summum Pontificem exponendo errorem Notarii, ita concludendo demùm ejus petitionem: *Supplica Voſtra Santità voler derogare à detta incapacità, ò commutare la detta elemoſina à beneficio della Sacriſtia delli predetti PP. ſenza che la Fabrica di S. Pietro poſſa pretendervi coſa alcuna:* & cum fuerit petitio remiſſa ad S. C. tandem ortum habuit præſens reſolutio. *Facta relatione &c. SS. annuit, ad inſtantiam tamen hæredis ipſius Teſtatoris, & ſub titulo eleemoſynæ. Piton. num. 147.*, & indiſtinctè, pro legatis pro victu, & veſtitu ſemper reſolvit S. C. Boni Regiminis cujus reſolutiones fuerunt ſupra deductæ *§. 2. num.* ..

Sicuti ulterius S. Congregatio Epiſcoporum, & Regula-
632 rium amplexa fuit, talem diſtinctionem *per viam eleemoſynæ* à P. S. Matthia abſque fundamento neglectam, nam pro PP. Obſervantiæ Lucen. ſub die 26. Martii 1677. hanc dedit Declarationem.

S. Cong. E. & Reg. ſæpius declaravit Fratres Minores de Obſervantia S. Franciſci, quamvis attenta diſpoſitione exivi de Paradiſo, & Conſt. Nicolai III., & Clement. V. ſint incapaces obtinendi cenſus perpetuos, & bona ſtabilia, poſſe tamen per viam puræ, ac ſimplicis eleemoſynæ, recipere quidquid ab executoribus ultimarum voluntatum eis traditur pro celebratione Miſſarum, pro ornamento Eccleſiæ, aliiſque neceſſariis procurandis juxtà Doctrinam D. Bonav. relatam in Conſt. S. M. Urbani VIII. Incipiens Sacroſanct. Apoſtolatus Miniſterium.

Ac cætera Tribunalia Urbis, & Orbis, quorum juvat breviter adducere Sententiam Epiſcopi Cathacen. ema-
633 natam ſuper executione Decretorum S. C. præfatæ emanat. die 31. Auguſti 1674. ad favorem PP. Obſervantia de Taberna, & confirmatam in gradu appellationis per R. P. D. Thomatum tunc A. C. emeritum Locumtenentem, ſicuti, & in tertia inſtantia nova, & triplicata ſententia corroboratam per R. P. D. Franciſcum Columna, non minoris notæ digniſſimum Urbis Prælatum, & Cancellariæ Regentem impreſs. penes eund. *Piton. loc. cit. num.* 161. ibi. *Inſpecto tenore Bullæ SS. D. N. fel. rec. Clementis PP. X. ſub datum Romæ die* 31. *Auguſti* 1674 *pro confirmatione Decreti S. C. negotiis Epiſc., & Regul. præpoſitæ lati ſub die* 3. *Auguſti* 1674. *declarantis F. Minores de Obſervantia poſſe recipere annua legata Miſſarum per modum puræ, & ſimplicis eleemoſynæ, ac pro executione ultimorum voluntatum.*

Cum dictis Tribunalibus cohæret S. Rota Romana, quæ etſi firmavit PP. Minores eſſe incapaces per viam actionis, eſſe tamen capaces per viam puræ, & ſimplicis eleemoſynæ uti colligitur ex eadem Turritana eleemoſynarum toties allegat. ubi innumeri DD., & in ſpecie in *§. Simili modo* = *§. Poterunt*, ubi amplectitur indefinitè dicta diſtinctio, quod PP. etſi agere non poſſunt pro conſecutione legatorum, poſſunt tamen illa recipere ab hæredibus ſolventibus per viam, & per modum puræ, & ſimplicis eleemoſynæ, & hanc diſtinctionem amplexa fuit caterva DD. uti dict. *Piton. loc. cit. §. Authoritatibus* firmat adducendo DD. innumeros, ad quem recurrere

non

non erit inutile, quando occaſio aditum præbebit, & ultimo loco in ſtudiis, Judicaturis, & impreſſionibus elaboratus R. P. D. Vincentius Petra in ſuis *Com. ad conſt. Apoſtolic. conſt. Honorii III. ſect.* 4. *num* 48. *fol. mihi* 461.

634 In nihilum relevante ſi diceretur, ſupraſcriptas authoritates admittere diſtinctionem præfatam *per viam eleemoſynæ*, quando loquuntur de legatis cum onere Miſſarum, & de aliis legatis, quæ mendicitati Fr. non repugnant uti ſunt illa relicta pro Fabrica, Sacriſtia, Bibliotheca, Infirmaria, quorum legatorũ Fr. ſunt capaces, & admittitur abſque ulla difficultate per eumdem P. à S. Matthia in *dict. §. ex his facilè verſ. ad illud textus*: quia ſatis violenta eſt præfata interpretatio, ex quo non ſolum procedit in dictis legatis, verùm in quibuſcumque legatis juxtà deducta §. 2., & Decretum R. Fabricæ 1633. loquitur indefinitè pro omnibus legatis, & pro legatis in ſpecie relictis pro victu reſolvit *S. C. Concilii in Romana Donationis* 2. *Junii* 1633. *in Faventina legatorum* 2. *Martii* 1697., *& S. Congr. Epiſc. & Regul.* 21. *Novembris* 1698., *& S. C. Boni Regiminis ſuperius recenſit*.

635 Undè in concurſu tot jurium ridicula eſt vis, quæ fit ſuper eo, quòd jura ſunt impoſita pro rebus, & non pro nominibus, adeoque legatum, & eleemoſynam eſſe nomina. Nam ſunt nomina diverſa correſpondentia diverſis rebus: legatum enim præſefert jus in legatario ad agendum in judicio, Eleemoſyna verò tale jus excludit, cum pendeat à libero animo dantis, & meram facultatem recipiendi illam relatè ad recipientem involuit ex ponderatis per *Cyrill. in d. tract. de morient. eleemoſynis art.* 1. §. 8. *num.* 1. §. 9. *num.* 11. *cum ſeq.*

Ad ſecundam aſſertionem P. A S. Matthia prætendentis cum hoc argumento, per ipſum ad formam reducto, PP. Thereſianos non teneri in conſcientia ad faciendam eleemoſynam ipſis per Teſtatorem injunctam facilis occurrit reſponſio: nam hæc eſt nobiliſſima arguendi forma. *Quilibet tenetur in conſcientia non cooperari peccato alterius juxta illud Apoſtoli ad Rom.* 1. 32. *Qui talia agunt digni ſunt morte, & non ſolum qui ea faciunt, ſed etiam qui conſentiunt facientibus: Atqui Fratres iſti dum talia legata per-*

percipiunt graviter peccant, quia faciunt rem turpem, & ſui inſtituti deſtructivam, uti vidimus ex DD. traditione. Ergo quilibet tenetur in conſcientia tali eorum receptioni non cooperari; cooperatur autem dum eis ſolvit, ergo ipſis tenetur non ſolvere = & deſtructiva reſponſio conſiſtit in ſola nega-
636 tiva Minoris, nam iſta Minor, quæ ſupponitur erat probanda, & debebat venire in conſequentia, & in æternum minor non probabitur cum adverſus illam militent Summorum Pontificum oracula, S.Cong. reſolutiones, Tribunalium Sententiæ, & DD. Authoritates ſuperiùs congeſtæ. Unde retenta majori in caſu noſtro procedit iſta minor: Sed P. A.S. Matthia, dum conſulit PP. Thereſianos non teneri ad ſolutionem legati, graviter peccat quia facit rem turpem, nam conſulit contra tot claras reſolutiones, & ita conſulendo peccat contrà miſericordiam, & juſtitiam uti in terminis terminantibus firmarunt DD. allegati ſuprà §. 3. ita & peccant Thereſiani, qui eleemoſynam facere negligunt ex præcepto teſtatoris demandatam, & quam obligationem adeundo con-
637 traxerunt *Bicb. deciſ.* 591 *nu.* 8. ubi concordantes, & ultra contradictores ad ſatietatem fimat *cit. Cyrill. de mor. eleem. art.* 1. §. 8. *num.* 15. §. 10. *num.* 21. §. 12. *num.* 6. *cum ſeq.* §. 26. *num.* 1. §. 28. *num* 15., *&* 16., *& art.* 2. § 5. *num.* 4. *& ſeq.*, *& art.* 3. §. 3. *num.* 7 *cum ſequen.* §. 4. *num.* 2. 5. *&* 6. §. 16. *nu.* 35., *& caſu pr.* §. 3. *num.* 17, *&* 21 *&* 22. ubi quod hæres non
638 ſolvens legata pia incurrat ſacrilegium, & excommunicationem reſervatam, & caſu 2. §. 6. *num.* 17. *cum ſequen.*

Corruunt exindè omnia deducta cum falſo principio incapacitatis Fratrum, Nullitatis legati relicti in Teſtamen-
639 to, nam ſtante capacitate præfata per viam eleemoſynæ legatum ſubſtinetur, & non caducatur ad favorem hæredis, verùm reſtat ſub diſpoſitione Teſtatoris obligante hæredem ad ſatisfactionem legati, uti dictum fuit, ac firmat R.P.D. Petra *loc. citato num* 41. *&* 48. *in quo nu.* 41. allegat reſolutionem S.C.C. emanatam in noſtra identica cauſa Salernitana legati, & ob id videtur ſcandaloſa in bona Religione ſupradicta Minor Matthiana, nempè quod FF. peccent quando recipiunt legata à ſpontè dantibus, quia recipere, & dare eleemoſynas in

orbe

orbe Cattholico peccatum non eſt, ſed eſt vitium oppoſitum virtutibus denegare eleemoſynas illis, qui ex Voto tenentur mendicare.

Diſpoſitio Teſtatoris tota quanta eſt, continet ſtrictiſſimam diſpoſitionem obligatoriam hæredis: Ex quo idem Teſtator Juriſconſultus conſcius capacitatis Minorum per viam eleemoſynæ, non contulit legatum in Conventum, & Fratres, ſed gravavit Thereſianos hæredes, ut dietim ſolverent eleemoſynaliter (eſt verbū præciſum Teſtatoris) tenuiſſimam eleemoſynam erogandam in emptionem ferculi, ſeù mineſtræ, & aliorum neceſſitatum; deduxit authoritates DD. in eodem teſtamento talem capacitatem per viam eleemoſynæ admittentium: Et in caſu quo PP. Minores eſſent incapaces excluſit R. Fabricam cum hac tamen conditione, per P. à S. Matthia in *§. Adde demum* mutilata: *in tal caſo annullo &c. non volendo che detta Fabrica acquiſti neſſun jus, mà che come non fatto, ne diſpoſto reſti libero a detto Monaſtero herede, e ſuoi PP. ſodisfare ogni giorno e pagare detta carità a neſſun altro, che ſolo a detti PP. à chi eleemoſynaliter l'hò laſciata, e così ordino, e voglio s'eſeguiſca ne in altro modo ſalvo queſto.* Conditio igitur eſt, quod excluſa Rev. Fabrica, quod tamen fieri non potuiſſe omnia jura clamant dict. §. 2., & 3. fuit denuò impoſitum onus, cum libertate tamen ex parte hæredis de faciendo eleemoſynam dietìm, undè non erant mutilanda verba *è reſti libero à detto Monaſtero erede*, verùm erat copulanda tota periodus nempè *reſti libero a detto Monaſtero ſodisfare ogni giorno:* libertas igitur cadit ſuper modo ſatisfaciendi, & non ſuper eo quod
640 libertas cadat ſuper nullo jure ſolvendi, itaut Thereſiani ſint liberi ab hoc onere ſolutionis, uti male infert ſcribens pro ſuo Conventu Naſcenti, & ratio eſt quia Thereſiani in hoc caſu non dicuntur facere eleemoſynas, quia nil dant de patrimonio illorum, verum uti hæredes gravati, ac quaſi ſimplices adminiſtratores adminiſtrando bona Teſtatoris tenentur adimplere illius voluntatem ex notiſſimis pariter firmatis per dict. *Cyrill. loc. cit. art.* 1. §. 1. *num* 10 11. *cum ſeq.*, & alibi paſſim, ac reſultat ex deductis per *Tryſtan. in deciſ.* 69 *per tot.*

Quod-

Quodque conſideratio tenuitatis legati non ſit attendenda, uti loquitur P. A S. Matthia, cum motivo, quod quindecim grana per ſingulos dies anno quolibet faciunt ducatos quinquaginta quatuor, itaut extenuarent redditus totius hæreditatis vix reddentis annuos ducatos tercentos, nullimodè inquam, facit ad caſum. Nam non ſunt combinandæ ſummæ relictæ tribus Monaſteriis diver-
641 ſis, & diſtinctis, verùm eſt conſideranda eleemoſyna granorum quinque dietìm relicta cuilibet ex Monaſteriis, nempè Cappuccinorum, Obſervantium, & Reformatorum, quæ uti eroganda in emptionem oleris, ſeù mineſtræ redditur inſenſibilis reſpectu ad unumquemq; ex Fratribus, & ſemper remanet in ſuo eſſe mendicitas qualitas propria Seraphicæ Religionis.

Ratio verò, quam hic adducit idem Orator ſcribens *pro domo ſua naſcenti*, pro qua exiſtimat ducatos tercentum annuos eſſe nullius entitatis, eſſe verò entitatis eleemoſynam quinq; granorum, quæ ſi duplicaretur, triplicaretur ab hoc, vel ab alio, cum hoc fundamento diurnæ pitantiæ eſſent certæ, & actum eſſet de Mendicitate nullimodè ſignum tangit, ex quo cum hac ideali poſſibilitate non poteſt defraudare intentum Teſtatoris de
642 ſua eleemoſyna relicta, & ratio quadrans eſt, quia quando caſus horum legatorum hodie in idea ſcribentis calculatorum eveniret, Commiſſarius Fabricæ, uti Miniſter Sedis Apoſtolicæ ſuperfluitatem excluſivam mendicitatis reſecaret, & eleemoſynas in uſus Sedi Apoſtolicæ beneviſos applicaret, quia eleemoſynæ non ſunt hæredum, verùm Animæ Teſtatoris, quæ defenſa per Sedem Apoſtolicam habet jus cogendi hæredes ad ſatiſfactionem oneris injuncti, ne aliter perdantur animæ hæredum eleemoſynas agere negligentium.

Ob id non militat propoſitio ejuſdem ſcribentis uſurpata in *§. Adde demum, & conticeſce in fine*, nempè quod gravare hæredem, contrà vel præter voluntatem ipſius teſtatoris ſacrilegium in jure reputatur, ex quo neglectus ſolvendi legata pia à Teſtatore relicta, uti oneratus vitio Infidelitatis, Injuſtitiæ, Impietatis, ac uti ſacrilegio, & excommunicatione illaqueatus, & ad ſenſum

cum

cum unanimi DD. voto oſtendit idem *Cyrill. in caſu* 1. §. 3. *num.* 18. *cum ſequen.* venit ab animo, & conſcientia repellendus.

Procedit ulterius P. A S. Matthia in §. *Quod in quibuſdam cum ſequen.* dicendo, quòd etſi Patres Minores habeant pro victu contributiones aſſignatas, vel à ſtatuto, vel à Communitate id procedere poſſe, ex quo non aſtringuntur Cives, ita ut non poſſint reſilire à dando cum
643 voluerint. Quodque ſi Fr. habeant uſum, & conſuetudinem recipiendi, retinent corruptelam, & abuſum illaqueantes ipſos peccato. Verùm, quia nititur falſis principiis, falſæ exindæ deteguntur illationes: Poſito enim aſſumpto, quòd Patres ſint capaces pecuniarum pro victu aſſignatarum, vel à ſtatuto, vel à Communitate cum motivo libertatis civium ſolventium, cum hoc, quod poſſint non ſolvere, intrat de plano veritas noſtri aſſumpti, quòd P. ſint capaces noſtri legati aſſignati pro miſerabili rata mineſtræ ſeù herbarum, quia ſolveretur ſemper à PP. Thereſianis cum libertate ſolvendi, vel non ſolvendi ad favorem PP. quidquid ſit denegata hâc libertate ad favorem Animæ Teſtatoris defenſæ per S. Tribunal R. Fabricæ.

Corruptela verò, quæ aſſumitur contra conſuetudines univerſales Orbis nullifacienda venit, ex quo contra dictum P. A. S. Matthia veritas eſt infallibilis, uti ita
644 illam ſupponit *Pitonius in diſcept.* 2. *num.* 10. *Ex conſuetudine univerſali totius Religionis dum omnes ferè Conventus, & Collegia Minoritarum adjuvantur cum eleemoſynis legatorum perpetuorum Conventus Aracælitanus in Urbe, Collegium Salmaticenſe, Conventus Victoriæ Provinciæ Angelorum, Luſitanorum Regnum, Ducum Albanorum Albæ ædificatus, Xenodochium Beneventi, Conventus de Pueble, & alii plures in Cathalonia, & demum in Hiſpania, Francia, & Germania, uti hæc omnia recenſet Didacus à Cæa num.* 40. *Pellizar in Manual. tom.* 2. *tract.* 4. *cap.* 2 *ſect.* 2. *num.* 42. *A S. Ubaldo in quolibet regular. quodlibet.* 11. *dub.* 11. *num.* 122. *verſ.* 2. *ex conſuet.*

Doctrina D. Bonaventuræ commendata per P. Conſulentem, & declarata, quòd loquatur de legatis temporaneis

neis, favet in omnibus noſtræ inſtantiæ, in qua non eſt verum, quòd boni PP. Minores, uti ipſe loquitur, prætendant à Thereſianis quotidianam pitantiam perpetuam de jure ob diſpoſitionem Teſtatoris, & cum obligatione ſaltem conſcientiæ; verum tamen eſt, quod ego miſerimus in cauſa ſcribens, tamquam unus de populo pietate motus petii executionem piæ diſpoſitionis teſtamentariæ b. m. Fabritii Pinto petendo pro ipſis legatum, ſuper qua petitione emanavit decantata reſolutio, *ſervetur Decretum Rev. Fabricæ* 1633. Quod eſt uniforme ſententiæ D. Bonav. volentis ex mera gratia hæredis
645 poſſe recipi annuos proventus per modum eleemoſynæ, & ignoratur quomodo dictum D. Bonav. reducatur ad eleemoſynam temporaneam. Nam iſta verba Sancti D. recenſita per eumdem adverſarium: *Si aliquis diſponeret, quod de proventibus illis aut illis darentur Fratribus tot panes quotidiè, vel tantum eleemoſynæ ſingulis ſeptimanis, aut annis non eſſemus propter boc reddituum poſſeſſores cum non ex jure ſed ex gratia ſolum talem eleemoſynam recipiamus, vel exigamus:* præſeferunt quòd PP. Minores ſint capaces recipiendi quotidiè panes per viam eleemoſynæ. Quapropter, cum P. A S. Matthia aberret à ſemitæ Juſtitiæ, quia impugnat veritatem cognitam, & definitam à tantis Supremis Tribunalibus, nil mirum ſi quamplurima dicat, quæ ſuæ magnæ virtutis decorem adumbrant, nam abſque ullo fundamento, ac ratione traſcendit ad concludendum PP. Minores recipientes tale legatum, conſtitui in malo conſcientiæ ſtatu, & in ea veluti apoſtaſia à diſcipulatu S. Franciſci aberrare, quod ex ſuperiùs recenſitis non venit audiendum, neque tolerandum.

Poterat igitur relinqui concluſio, & Proteſtatio Religionis continens hanc propoſitionem *Patres Fanciſcanos eſſe prorſus incapaces bujus legati, ac proinde PP. noſtros bæredes*
646 *ad nibil teneri imo potius teneri poſitivè ad oppoſitum:* quia talis concluſio, ſtantibus ſupradictis Sacris Reſolutionibus, ejecta eſt ab Eccleſia Dei, quæ mandat PP. teneri ad ſatisfactionem legati noſtro §. 2., & 3., & per conſequens quantenus eſſet propoſitio, quæ edoceretur in

Scho:

Schola Thereſiana, uti contraria reſolutionibus Sacrorum Tribunalium Urbis venit damnanda.

Proteſtatio, quod Hodierni PP. Thereſiani degentes in naſcenti Salernitano Cœnobio intantum negant adimplere voluntatem Teſtatoris, ne ſint cooperatores ſacrilegæ (ſunt verba à S. Matthia) fractionis ſeraphicæ paupertatis, & ne ſubiiciantur irriſioni, & ſuorum ſucceſſorum juſtæ reprehenſioni, hæc inquam proteſtatio poterat
647 omitti, ſicuti poterat omitti incitamentum excitatum, ut fundamenta ab ipſo deducta, ab eruditiori calamo prius evacuentur ad hoc, ut demum PP. libenter perſolvant id, quod juxtà ſaniorem doctrinam ſolvendum eſſe arbitratum fuerit. Ex quo ſufficiebat legere *Decretum R. Fabricæ* 1633, & ita ſaniorem doctrinam vidiſſet, quæ eſt ut PP. Thereſiani adimpleant Teſtatoris voluntatem, aut dando gratis eleemoſynam PP. in Teſtamento deſignatis, aut coactè R. Fabricæ, cui competit jus, & actio vindicandi diſpoſitionem teſtatoris à tanta ſiniſtra contumacia, itaut dicendum perneceſſe ſit quòd ſi PP. Thereſiani ita tractant Animam Teſtatoris in Actu Cœnobii Infantis, quid agent quando Cœnobium erit ſenex; melior igitur erat proteſtatio Bartoli in præfatione Tract. Minoricarum impreſs. in ſuis Conſil. quàm hic replico tàm pro me, quam pro eodem Patre de S. Matthia. =

Ego Bartolus de Saxoferrato Peruſinus civis minimus inter legum DD. hoc opuſculum feci in quo nihil protervè dico, nihil pertinaciter aſſero, ſed ſi quid hic reperitur incertum, quod à determinatione S. Matris Eccleſiæ, vel à veritate aliquo modo deviaret hoc ex inadvertentia lapſu linguæ,

&

& velocitate calami eveniſſe credatur paratus corrigere, & ex nunc corrigo cum veritas fuerit patefacta S. Matris Eccleſiæ, & cujuslibet melius veritatem, & clarius intuentis me humiliter correctioni ſupponeas.

FINIS.

INDEX
RERUM,
Ac Verborum memorabilium.

Prior numerus paginam; alter numerum Marginalem oſtendit.

ACtio executiva, an & cui, competat pro legato relicto PP. D. Franciſci pag. 207 num. 520. pag. 33. num. 112. *Civilis, & naturalis declaratur* pag. 190. num. 487.
Petendi adimplementum omnium contentorum in teſtamento ad pias Cauſas ad quos ſpectare poſſit pag. 4. num. 13. pag. 11. num. 37. pag. 31. num. 105. p. 90. num. 264. p. 122. nu. 357. p. 127. num. 363. pag. 190. nu. 487. 488. p. 203. nu. 511. p. 223. num. 445.
Accreſcendi Jus. vide *Jus.*
Annua præſtatio. vide *Legatum.*
Appellatio. vide *Recurſus.*
Applicatio Legatorum, vide *Legatorum &c.*
Archiepiſcopi Salernitani Relationes ſuper legato Fabritii Pinto, pag. 13. num. 43. p. 26. num. 92.
Arrendamenta in Regno Neapolis æquivalent locis Montium Urbis. pag. 221. num. 540.
Aſſignamenta annua. vide *Redditus.*
Auditor Cameræ eſt executor Decretorum, ſeù Reſolutionum Sacr. Congregationum, pag. 32. num. 107.

Auditoris Cameræ Sententiæ emanata ſuper præſtatione Legati Relicti per Fabritium Pinto PP. D. Franciſci. p. 42. *num.* 142. *Quarum altera datur p.* 42. *nu.* 144. *quæ fuit circumſcripta per S.Congreg. R. Fabricæ pag.* 51. *num.* 167. *p* 218. *nu.* 535.

Auditor Papæ rejecit appellationem, & recurſum petitum per PP. Carmelitas Diſcalc. pag. 219. *num.* 535.

B

B*Ona relicta PP. Minoribus D. Franciſci an dicantur eſſe ſub eorum dominio, & poſſint per ipſos vendi p.* 187. *nu.* 480., & 481. & *an gaudeant exemptione impoſitionum, qua gaudent bona Eccleſiaſticorum, p.* 188. *num* 483.

Bibliotbecæ legatum. vide *Legatum.*

D. Bonaventuræ opinio ſuper detentione legatorum, p. 199 *nu.* 509. *cum ſeq.* vide *Proteſtatio.*

Breve S. M. Urbani VIII. ſuper legatis relictis Mendicantibus. vide *Urbanus VIII.*

Bulla Clementis VII. ſuper eadem materia legatorum, p. 29. *n.* 199. *p.* 194. *num.* 496.

C

C*Aducatio legati,* vide *Incapacitas Religioſorum.*

Capacitas PP. Minorum circa exactionem legatorum p. 21. *num.* 64. *pag.* 35. *num.* 121. *p.* 71. *num.* 216. vide *PP. Minores. Incapacitas.*

Capitula Generalia Ordinis quid diſponant relatè ad legata relicta ſuis Religioſis pag. 14. *num.* 46. *p.* 22. *num.* 74. & 76. *p* 40. *num.* 137. *p.* 267 *nu.* 606. *p.* 268 *nu.* 609.

Cappuccini ſunt veri filii D Franciſci, & illius Regulæ obſervatores, pag. 89. *num* 262. *An poſſint retinere Syndicum Apoſtolicum ex diſpoſitione Martini V. pag.* 203. *num.* 511.
Habent jus ad nominandum ſuper opere pio injuncto per Teſtatorem, pag. 94. *nu.* 269. *Sunt capaces legati Panis, & Vini, & quomodo, pag.* 95. *num.* 170., & vide *in verbo Eleemoſynæ ratio, & legatum.*

Carmelitarum Diſcalceatorum denegantium legatum relictum PP. Minoribus Jura allegantur p. 4. 15. 23. 45. 51. 210. *&* 225. *Eorum contumacia tollitur è medio cum rejudicata p.* 208. *nu.* 523. *p.* 217. *num.* 535. *p.* 262. *cum ſeq.*
Ceſſionarius non habet plus juris, quam cedens p. 93. *num.* 267., *&* *quando habeat ceſſionem translativam dominii p.* 116. *nu.* 347.
Citatio coram D. Auditore Sanctiſſimi p. 40 *num.* 138.
Civilis actio, vide *Actio*.
Clauſula Codicillaris, quid operetur relatè ad diſpoſitiones factas ad favorem PP. Minorum, p. 76. *num.* 229 *p.* 87. *num.* 245.
Clauſula ſine præjudicio, & amplius quid operetur in Reſolutionibus Cauſarum, pag. 207. *num.* 521.
Clementis VII. Bulla, vide *Bulla*.
Compoſitio ſuper legatis facta per Miniſtros R. Fabricæ cum hæredibus, ſeù debitoribus eſt ipſo jure nulla pag. 23. *num.* 78. *p.* 28. *num.* 37 *p.* 41. *nu.* 141. *p.* 37. *n.* 129. *p.* 42. *num* 141. *p* 187. *nu.* 471. *p.* 194. *num.* 496. vide *Extinctio, Reductio, Tranſactio*.
Concilium Tridentinum quid diſponat, & quomodo ſit intelligendum circa poſſeſſionem ſtabilium detentorum per PP. Minores, p. 101. *num.* 288.
Conditio ſi ſine filiis, vide *Incapacitas Religioſorum*.
Confeſſio facta ab hærede an illi præjudicet, p. 37. *num.* 129. *p.* 174. *num.* 225.
Congregationum, Concilii, Epiſcoporum, & Regularium Rev. Fabricæ &c. Decreta circa legata, vide *Decreta*.
Conſuetudo quid operetur circa hæreditates, & alia relicta PP. Mendicantibus pag. 78. *num.* 237. *p.* 90. *nu.* 264. *p.* 285. *nu.* 644.
Contumacia hæredis ſuper præſtatione legati venit purganda, pag. 192. *num.* 492.

D

D*Eciſiones Rotæ*, vide *Rotæ Deciſiones*.
Decreta Sac. Congregationum ſunt obſervanda, & pro illorum obſervatione competunt omnia juris remedia, etiam cenſurarum, p. 32. *nu.* 107. *p.* 219. *num.* 536. *Faciunt jus, & ligant in utroque foro, pag.* 181. *num.* 464. *p.* 262. *num.* 595. *Obligant ſub pœna peccati mortalis, pag.* 185. *nu.* 473. *S. Congr. R. Fabricæ emanata*

ſuper materia legatorum p. 129. cum ſeq. Emanata ante annum 1633. ſunt intelligenda, & declaranda juxta dictum Decretum poſterius relatè ad legata relicta PP. D. Franciſci, pag. 16. num 49. p. 21. nu 64. p. 183. nu. 471 ac juxta Breve S. M Urbani VIII. pag. 146. num. 387. Emanata ad materiam legatorum ſub diverſis temporibus allegantur, & deducuntur pag. 23. num. 76. pag. 34. num. 115. pag. 36. num. 124. p. 129. nu. 368. p. 135. nu. 376. pag. 143. nu. 383. pag. 145 num. 386 pag. 155. num. 402. pag. 186. num 478. pag. 189. nu. 484. p. 192. 193. 197. nu. 507. & 508. pag. 267. num. 605. p. 277 nu. 626. cum ſeq. S. Congregationis Concilii emanata ſuper capacitate legatorum ad favorem Religioſorum D. Franciſci p. 1. nu. 2. p. 19. num. 62. p. 21. nu 72. p. 34. nu. 114. 115. cumſeq. p. 152. nu. 398. p. 193. nu. 494. p. 194. nu. 496. p. 101. nu. 290. p. 121. nu. 355. p. 262. nu 595 pag. 264. nu. 599. p. 268. num. 607. p. 271. nu. 615. p. 276 nu. 626., & decretum emanatum ad eandem materiam coram d. Congregatione adductum p. 15. eſt intelligendum in ſubjecta materia, & in caſu de quo agebatur particularis legati p. 20. nu. 66 p. 265 nu. 602. S. Congregat. Epiſc. & Regularium emanata ad eamdem materiam legatorum adducuntur, & referuntur, pag 3. num. 11. p. 21 nu 71. p 118. nu. 350. pag. 121 num. 355. pag. 277. num. 627 678. cum ſeq. S. Congregationis Boni Regiminis decreta emanata ad materiam pariter deducuntur, p. 85. nu. 252. pag. 152. nu. 396.

Deecretum S. C. Rev. Fabricæ emanatum de anno 1633. deducitur pag. 63. num. 200. p. 140. nu. 382., & uti diſponens de legatis relictis Religioſis D. Franciſci confirmatum per S. M. Urbanum VIII. eſt habendum ad inſtar legis, & ſanctionis p. 23 nu 76 p 63. nu. 200. pag. 185. num. 473 obligans in utroque foro pag. 181. nu. 464. p. 185. nu. 476. pag. 263. nu. 596. p. 276. num. 625. Quomodo veniat exequendum, & coram quo Judice p. 180 nu 462.

Diſpoſitio Fabritii Pinto circa legatum relictum PP. Minoribus, p. 10 num. 35.

Doctores qui ſcripſerunt in materia legatorum ſunt intelligendi juxta decreta deſuper emanata ſecus ſunt refellendi. p. 269 cum ſequen. p. 274. num. 621.

Dominium bonorum legatorum ad quos ſpectet, vide *Bona, Legatum. R. Pontifex.*

Donatio bonorum facta PP. D. Franciſci, an valeat p. 155. nu. 403. p. 169. cum ſeq. reliqua vide *Minores.*

Ducis Parmenſis pietas, & ſumma religio circa præſtationem legati, & ſatisfactionem eleemoſynæ relictæ Cappuccinis p. 87. n. 260.

E

Eleemoſina, vide *Legatum.*

Eleemoſinæ ratio, conſideranda venit in legato, ad effectum firmandi capacitatem paſſivam in Religioſis D. Franciſci, p. 106. num. 303 p. 121. num. 355. p. 125. nu. 360. p. 155. num. 402 p. 263. num 596. cum ſeq. p. 275. & 281. nu. 634.

Exceſſivitas legati in quo conſiſtat pag. 270. nu. 612., & quanndo conſideranda veniat in PP. Mendicantibus, p. 167. nu. 429.

Executio legatorum piorum ad quos ſpectare poſſit, & debeat p. 158. num 408. p. 180. num. 462. cum ſeq.

Executor Teſtamentarius tenetur diſpoſitionem Teſtatoris exequi facere, p. 20 num. 66. p. 103. nu. 291. Illius declarationi circa Teſtatoris voluntatem venit deferendum ibid. num 292.

Extinctio Capitalium relictorum pro annua Eleemoſina PP. D. Franciſci eſt de jure probibita, pag. 194. num. 495. & 500. reliqua vide *Compoſitio, Reductio Fabricæ Miniſtri.*

F

Fabricæ Tribunal eſt Sanctiſſimum, & Piiſſimum p. 181. nu. 463. p. 185. nu. 474. Habet facultatem agendi ſuper legatis relictis. Religioſis D. Franciſci p. 129. n. 366. p. 181. nu. 464. cum ſeq. Solet relaxare legata eiſdem PP. p. 192. n. 493. cum ſeq. Quandoque nullum jus babet ſuper legatis relictis certis, & particularibus perſonis p. 94. num. 269.

Fabricæ facultates quando intrent ſuper diſpoſitis ad pias cauſas, pag. 17. nu. 59. p. 34. nu. 114. p. 38 nu. 132. p. 83. num. 248. p. 163. nu. 419 pag. 169. nu. 431. p. 195. nu. 502. An poſſint impediri per Teſtatores, & contra illius facultates teſtari, vide *Teſtator. Miniſtri non poſſunt componere, concordare, tranſigere, aut aliter diſponere ſuper legatis annuis relictis PP. Mendicantibus p. 195. num. 500.* vide *Compoſitio. Tranſactio. Sed poſſunt agere cum actione cumulativa, quæ competit pro legatorum conſecutione p. 196.*

p. 196. nu. 504., & 506. etiamſi legata fuerint relicta pro prandiis, conviviis, ſpectaculis publicis ac aliis illicitis p. 128. num. 366 an verò pro illis relictis cum fideicommiſſo p. 93. nu. 266. p. 194 n. 168. ac pro alendis pueris p. 194. num. 269.

Fabricæ Decretum anni 1633. vide Decretum, & p. 63. nu. 200.

Fabricæ S. Congregatio circumſcripſit Sententiam datam ad favorem PP. Thereſianorum, & abſolutoriam ipſorum à ſolutione legati per viam eleemoſinæ relicti PP. Mendicantibus illamque prorſus annullavit pag 42. num. 143. p. 51. nu. 167. p. 62 nu. 198. pag. 218. num. 535.

Facultas paſſiva recipiendi legata in PP. Minoribus, eſt compatibilis, & præſervat puritatem Regulæ p. 20. nu 21.

Fideicommiſſa relicta perſonis particularibus, an poſſint appropriari per Fabricam p. 93. num. 266.

H

HÆreditas Fabritii Pinto ad effectum demonſtrandi capacitatem eleemoſinæ per ipſum relictæ PP. Minoribus deſcribitur pag. 45. num. 148.

Hæres tenetur adimplere onera, & pias diſpoſitiones Teſtatoris p. 2. num pr. pag. 20. nu. 66. p. 128. num. 365. p. 158. num. 410. p. 189. num. 484. Denegans ſolvere legata Teſtatoris committit furtum peccando contra miſericordiam, & juſtitiam p. 38. nu. 131. p. 222. num. 541. p. 281. num. 635 p. 263. num 640.

Hæres temerè litigans impugnando factum defuncti, & denegando ſatisfactionem legati ad quid teneatur pag 204. nu. 513., & 518. p. 220. num. 538. Obligatus cenſetur ad ſatisfactionem legati, & in quo conſiſtat illius obligatio p. 19. nu. 65. Adeundo hæreditatem contrahit cum anima Teſtatoris, & illorum quorum intereſt p. 222. num. 542. p. 282. num. 637.

Hæredis malitiæ deneganti ſatisfacere onera Teſtatoris piè fuit per Sedem Apoſtolicam proviſum p. 145. num. 386. p. 189. nu. 484. & de jure cautum reperitur cum competentia actionum c.ª illum, pag. 205. num. 517.

I

INcapacitas PP. Minorum D. Franciſci conſideratur relatè ad hæreditates fideicommiſſa, & inſtitutiones, & quando illa procedat p. 19. num. 63. p. 66. num. 202. p. 69. nu. 211. p. 75. n. 227. p. 85. num. 251. p. 178. nu. 460. p. 179. cum ſeq. vide Capacitas, Legatum, Cappucini, Minores. Abſoluta eſt diverſa à reſpectiva, & in quo conſiſtat diverſitas p. 66. num. 202. p. 178. num. 460. vide Eleemosinæ ratio. Religioſorum D. Franciſci an faciat deficere conditionem si sine filiis appositam in Teſtamento pag. 69. num. 211. An faciat caducare legatum ad favorem ſubſtituti, p. 35. nu. 121. p. 126 num. 363. p. 157. num. 408. p. 178. num. 461.

Infirmariæ legatum, vide Legatum.

Inſcriptiones, & Lapides in memoriam Benefactoris debent apponi in executione diſpositionis Teſtatoris p. 112. nu. 334.

Judex laicus, an sit competens in materia Executionis Teſtamentariæ ſuper legatis p. 180. nu. 462. p. 205 num 516.

Jus accreſcendi ad hæredes, quando intrare poſſit relatè ad legata relicta PP. D. Franciſci p. 83. num. 249

Jus recipiendi legatum non eſt jus ad legatum, verùm mera paſſiva facultas circa actum acceptationis illius per viam eleemosinæ, pag. 20. num. 65.

L

LEgata relicta PP. D. Franciſci non tollunt puritatem Regulæ p. 167. num 429. relicta aliis operibus piis poſſunt componi, p. 185. num. 474. cum ſeq. ſecus relictis dd. PP. p. 186. nu. 477.

Legatarius totius hæreditatis habetur ac ſi eſſet ſucceſſor univerſalis. p. 73. num. 223.

Legatorum relictorum PP. D. Franciſci materiam, quinam DD. pertractaverunt vide DD.

Legatorum applicatio ſpectat ad Summum Pontificem p. 192. num. 493 p. 196. num. 504.

Legatum Fabritii Pinto relictum per viam eleemosinæ deducitur, pag. 10. nu. 35. pag. 226. num. 550.

Liberatur à contumacia PP. Thereſianorum illud ſolvere renuentium, pag. pr. num. 4. p. 5. num. 17. p. 10. num. 35. p. 31. num 104. p. 62. num. 198. vide Mandatum, & Minorum Jura.
Uti exemptum à tali contumacia cum deciſione allegatur per Advocatum ſcribentem in alia cauſa, p. 156. nu. 405 ac per R. P. D. Vincentium Petra in ſuis Commentariis, p. vide Carmelitarum Thereſiani.
Legatum Pro impreſſione librorum Relictum PP. Minoribus debetur pag. 111. num. 329. cum ſeq.
Pro victu p. 2. nu. 8. p. 21. nu 72. p. 87. nu. 260. p. 90. nu. 264. p. 200. num. 509. p. 225. nu. 549. p. 268. nu. 607. p. 281. num. 634. vide Votum.
Sacriſtia, & Infirmaria p. 16. nu. 51. p. 36. nu. 122. p. 113. nu 336.
Miſſis, p. 18. num. 59. p 120 nu. 353.
Officiis Divinis p. 149. num. 391.
Pane albo p. 20. nu. 70. p. 34. nu. 114., & 115. p 38. nu. 132 p. 162. num. 416.
Tunicis p. 192. nu. 493. p. 278. num. 630.
Anniverſariis. Oleo, Lampadibus, Sacriſtia, Hoſtiis, Eccleſiæ Fabrica, Luminaribus, Paramentis, Sindonibus, Linteis, Bibliotheca, & aliis neceſſariis p. 16. num. 52. p. 22. nu. 75. p. 36. nu. 122. p. 105. nu. 299 p. 108 n 314. p. 110. nu. 321. p. 111. nu. 325. p. 114. nu. 338, & 340 p. 118. nu. 351. p. 123. num. 359, & 559. p. 226. nu. 552., p 265. nu. 598. p. 267. nu. 606. p. 279. nu. 631. p. 281. n. 634.
Pro Pane, & Vino, p 95. nu. 270
Pro erigendo lapide, & conficienda inſcriptione p. 112. nu. 333. p. 115. num 338. p. 118. nu. 351. p. 162 nu 416.
Pro alendis pueris, p. 94. nu. 268.
Pro paſſaggio contra Infideles ibid.
Legatum in pecunia an debeatur p. 265 nu. 602.
Quando dicatur annuum, p. 206. nu. 519.
Quando exceſſivum p. 270. nu. 612.
Quando caducatur ad favorem ſubſtituti p. 157. nu. 408.
Quando relictum modo licito p. 268. nu 608.
Legatum quodcumque etiamſi ſit pro victu, & veſtitu relictum PP. D. Franciſci venit per hæredem ſolvendum p. 22. nu 73. pag. 40. num. 137. p. 106. nu. 303. p. 162. num. 416 p. 204 num. 512. & 516. p. 205. n. 517. p. 207. nu. 520. p. 223. nu. 445.
Relictum ſimpliciter intelligitur relictum, modo licito quo potuit
relin-

relinquì, & capi per PP. Minores p. 101. *nu.* 289 p. 268. *num.* 608. p. 271. *nu.* 617. p. 272. *nu* 619.
Annuum venit ſolvendum cum fructibus hæreditariorum bonorum, p. 213. *nu.* 526 p. 220. *nu.* 539.
Pium præfertur propbano p. 222. *nu.* 543., & 544.
Relictum pro opere pio incerto an ſubiaceat facultatibus Fabricæ p. 94 *nu.* 269 & 270.
Legavit verbum, quando cenſeatur adjectum rei legatæ taxativè, vel demonſtrativè p. 110. *num.* 322.
Lex declarativa juris dubii trahitur ad præterita, & habet oculos retrò p. 195. *nu* 499 *Ubi non diſtinguit, neque venit diſtinguendum* p. 181. *nu.* 465.
Poſterior derogat priori p. 184. *nu.* 471. vide *Poſteriora Decreta*.
Quod dat privatus auferre non poteſt, p. 191. *nu.* 490.
Inducit in Reipublica obligationem pro illius adimplemento, pag. 185. *num.* 473.

M

Mandatum expeditum pro legato victus p. 208. *num.* 523.
Manualis Eleemoſina quænam ſit pag 20. *num.* 65. vide *Eleemoſina*.
Memoriale datum S. Congregationi Concilii per privatum tamquam unum de populo pro habenda ſatisfactione legati Pinti, p. 11. *n.* 37. *Datum per PP. Thereſianos Sanctiſſimo pro evitanda legati Pinti ſatisfactione* p. 12. *nu.* 41., & *alia data S. Congregationi Concilii ſuper eadem materia legati Pinti, ſeù victus* p. 23 *num.* 78 p 39. *num.* 137.
Mendicans Religio quænam dicatur p. 96 *nu.* 272. p 97. *num.* 275 & *eſt conſiderabilis ratio unius Religionis Mendicantis ab alia* p. 78. *num.* 237.
Mendicitas PP. Minorum in quo conſiſtat p. 109. *nu* 315.
Non amittitur per legatum ſtabilium ad effectum vendendi, p. 97. *num* 237. *Neque per legatorum annuorum perceptionem*. vide *Redditus Annui*.
Minores, ſeù PP. Minores, & Religioſi D. Franciſci, an ſint Capaces Hæreditatum, & ſubſtitutionum, & jurium univerſalium, p. 67. *num.* 204. pag. 70. *num* 112.

Quæ bona, & ad quem uſum poſſunt retinere p. 85. nu. 252. p. 190. num. 508. p. 225. num 549.
Sunt Capaces annuorum legatorum per viam Eleemoſinæ, p. 20. num. 65 p. 71. nu. 216. p. 105. num. 300.
Subsidiorum annualium etiam per contractus inter vivos pag. 155. num. 402.
Etiamſi legata annua ſint pro victu, & veſtitu p. 85. nu. 252., & 254. pag. 87. num. 260. ac pro aliis PP. indigentiis p. 90. num. 263. p. 152. nu. 396. p. 193. nu. 494.
Sunt capaces donationum factarum ſub modo licito, p. 106. nu. 303.
Non habent actionem Judicialem, neque jus ſtandi in judicio pro legatis relictis pro victu. p. 112. nu. 321. p. 147. nu. 507.
Solent recipi eadem legata cum permiſſione Summi Pontificis à R. Fabrica p. 193. nu. 493.
Non poſſunt habere dominium, neque poſſeſſionem, tàm in Communi, quàm in particulari, bonorum verùm ſolam actualem detentationem illorum p. 80. nu. 142. ex quo talium bonorum dominium reſidet penes Sedem Apoſtolicam, p. 84 nu. 250. p. 125. nu. 362.
Minorum jura allegantur circa legatum pro ferculo, ſeù victu illis relicto, p. 1. nu. 4. p. 19. nu. 62. p. 31. nu. 104. p. 250. nu 524.
Mora non ſolet purgari in materia legatorum, p. 220. nu. 538.

N

Naturalis actio, vide Actio.

O

Obligatio producit actionem, p. 190. nu. 488.
Obligatio hæredis, vide Hæres, & p. 222. nu. 542.
Obſervantes, vide Minores.
Officium Judicis intrat pro executione legatorum relictorum PP. Minoribus, p. 19. num. 65. p 83. nu. 247.
Succedit in locum deficientis actionis, p. 22. nu. 73.
Onus ſolvendi legata reſidet in hærede, ſeù executore Teſtamentario pag. 20 num. 66.
Opinio. D. Bonaventuræ circa legata, p. 181. nu. 468.

Ordi-

Ordinarius loci, ſeù Epiſcopus eſt executor piarum diſpositionum, & legatorum relictorum Minoribus ubi non adeſt Tribunal R. Fabricæ, p. 158. *nu.* 408. p. 180. *nu.* 462. p. 205. *nu.* 516.

P

PArmenſis Ducis Pietas, & Religio ſumma erga PP. D. Franciſci, vide *Ducis*.

Patres Minores, vide *Minores*.

Paupertas profitetur ex præcepto Regulæ per PP. Minores, p. 181. *num.* 466.

Pontifex Romanus ſolus habet jus abſolutum commutandi ultimas voluntates, & legata relicta PP. Minoribus p. 86. *num* 257. p. 196. *num.* 504., *& habet dominium Bonorum detentorum per Minores*, p. 189 *num.* 482.

Poſteriora Decreta declarant prima p. 266 *nu* 604 p. 274 *nu.* 621.

Prælati, qui in materia legatorum relictorum PP. D. Franciſci Jus dixerunt, collaudantur.

Jo: Dominicus Thomatus p 67. *num.* 204.

Carolus Cerrus p. 152. *nu.* 397.

Odoardus Silva p. 67. *nu.* 204.

Petrus Marcellinus Corradinus p. 178. *nu.* 460.

Fabritius Sinibaldus p. 206. *nu.* 520.

Franciſcus Columna p. 280. *nu.* 633.

Vincentius Petra ſcripſit de Legatis in ſuis Commentariis, p. 179 *nu.* 461. *in fine* p. 281. *nu.* 633. *pariter in fine* p. 282. *nu.* 639.

Proprietas bonorum detentorum per PP. Minores reſidet penes Sedem Apoſtolicam, & uſus pænes illos p. 84. *nu.* 250.

Proteſtatio D. Bonaventura facienda per PP. Minores occaſione legatorum per viam eleemoſynæ percipiendorum, pag. 39. *nu.* 135. p. 87. *nu.* 260. p. 136. *nu.* 182. p. 159. *nu.* 410. p. 182. *nu.* 468. p. 183. *nu.* 469. p. 199. *nu.* 509. p. 286. *nu.* 645.

Proteſtatio Bartoli circa ea, quæ ſcripſit in materia legatorum relictorum PP. Minoribus p. 288.

Puritas Regulæ, vide *Regulæ*.

Non læditur per receptionem annuarum præſtationum, pag 39. *nu.* 134. p. 121. *nu* 355. p. 194. *nu.* 494. p. 268. *nu.* 609. p. 276. *n.* 626.

Q

QUilibet de populo habet jus petendi executionem teſtamenti adversùs hæredes contumaces in ſolvendo legata PP. Minoribus relicta, p. 22. nu. 73. p. 33. num. 12.

R

RAtio Eleemoſinæ, vide Eleemoſinæ, & pag. 265. nu. 600. p. 267. nu 606. p. 275. nu. 623. cum ſeq.
Recurſus denegatur in materia legatorum ad ulteriores Judices, pag. 179 nu 460. p. 219. nu. 535.
Redditus annui an poſſint detineri, ſeù exigi per PP. Minores, p. 89. nu. 263. p. 149. nu 391. p. 264. nu. 598., & ſecundum firmata in dictis locis ſunt intelligenda deducta, p. 106. n. 304. p. 108. n. 314. ſtante neceſſitate ex permiſſione Summi Pontificis, p. 193. nu. 494.
Reductio legatorum, vide Compoſitio, Extinctio, Tranſactio, Miniſtri Fabricæ poteſt fieri diminutis redditus quibus legata fuerunt adiecta, p. 95. nu. 271.
Reformati, vide Minores.
Regula D. Franciſci quid diſponat circa appropriationem bonorum, p. 6. nu. 21. p. 142. nu. 46. Per quos Summos Pontifices fuerit approbata, p. 68. num. 107. p. 105. num. 300.
Regulæ Puritas non offuſcatur per exactionem legatorum, p. 121. num. 356. p 117. nu. 364. p. 270. nu. 615.
Rei vindicativa actio an competat pro legato, p. 205. nu. 517.
Relatio Archiepiſcopi Salernitani ſuper legato Pinto, vide Archiepiſcopi.
Religio Mendicans, vide Mendicans.
Religioſi, vide Minores.
Reſolutio in deciſis, & amplius quid importet p. 62. num. 198. p 207. num 520.
Reſolutiones S Congregat. p. 15. nu 47. p. 19. nu. 62. p. 20. nu. 66. p. 21. nu 71. p. 23. nu. 76. Reliqua vide Decreta.
Res Judicata facit de albo nigrum &c. p. 219. nu. 535. in fine.
Rotæ deciſiones ad materiam legatorum relictorum PP. Minoribus coram R. P. D Cavalerio p 91. R. P. D. Buratto p. 96. R. P. D. Merlino p. 102 R. P. D Cerro p. 113. Reverendiſſ. Emerix Decano pag. 117., & 123., & coram aliis S. R. Auditoribus p. 280. nu. 633.
Rotæ Votum ſuper eadem materia, vide Votum.
Romanus Pontifex, vide Pontifex.

S

SEntentia emanata ſuper legato Pinto, p. 206. nu. 522.
Sententia A.C poteſt circumſcribi per Sacras Congregationes circa ea quæ concernunt ad eaſdem S.C. p. 3 nu. 12. p. 21. num 71. p. 33. nu. 113. p. 62. num. 198.
Sententia A.C. emanata ſuper executione legati Pinto, p. 42. nu. 143. fuit circumſcripta per S. Congreg. R. Fabricæ p. 62. num. 198. p. 51. num. 167.
Sententiæ emanatæ coram diverſis Judicibus ſuper præſtatione legatorum relictorum PP. Minoribus p. 207. p. 280. num. 633. emanatæ ſuper executione Decreti R. Fabricæ anni 1633. p. 42. num. 142.
Signaturæ Juſtitiæ reſcriptum in cauſa legati Pinti, p. 32 nu. 108.
Societas Jeſu an ſit capax ſtabilium, & dicatur Mendicans pag. 96. nu. 272. p. 191. num 489.
Solemnitates juris non ſunt neceſſariæ in venditione ſtabilium relictorum Religioni Mendicanti, p. 100. nu. 286.
Spes Dei eſt fundamentum Religionis Seraphicæ, p. 270. nu. 615.
Statuta ordinis quid diſponant ſuper legatis, p. 268. nu. 609.
Statuta Papalia diſponentia de Capacitate PP. Minorum quoad legata, p. 275. num. 624.
Statuta particularia locorum an poſſint demandare contributionem eleemoſinarum PP. Minoribus, p. 257. nu. 592. p. 285. nu. 643.
Status Hæreditarius Fabritii Pinto, vide Hæreditas, & p. 44. n. 148.
Status Paupertatis Religionis Seraphicæ eſt altiſſimus, p. 270. nu. 612.
Subſtitutio facta in caſu incapacitatis legati relatè ad PP. Minores quomodo, & quando intrare poſſit, p. 35. nu. 118 119 120. 121.
Supplicatio, vide Memoriale.
Syndicus Apoſtolicus an poſſit agere pro legatis relictis Mendicantibus, p. 22. nu. 73. p. 33. nu. 112. p. 203 nu. 511.
Poteſt agere etiam tamquam unus de populo, p. 122. nu. 357.

T

TErminus venit præfigendus hæredi ut conſtituatur in contumacia, & intrare poſſint facultates Fabricæ, p. 95. nu. 270. p. 178 n. 458.
Teſtator non poteſt in teſtamento apponere conditiones præjudiciales diſpoſitioni juris, p. 36. nu. 123., & 124. pag. 43 nu. 147. p. 47 nu 156. p. 62 nu 198. p. 191. nu. 490 p 283. nu. 639.
Neque teſtari poteſt ut Fabrica non ſe intromittat circa illius diſpoſitiones pias, p. 163. nu. 420.

Quando

Quando dicatur relinquere aliquid contemplatione ſanguinis, vel pietatis, p. 94. nu. 270.
Teſtatoris voluntas, & diſpoſitio venit attendenda, & adimplenda p. 19. nu. 63. Reliqua vide *Hæres, Voluntas.*
Voluntas quomodo interpretanda p. 94. nu. 270. p. 103. nu. 291.
Thereſiani, vide *Carmelitarum &c. Succubuerunt in Cauſa legati relicti pro victu non obſtantibus per ipſos allegatis, p. 62. num. 198. p. 210. nu 524.*
Tranſactio facta inter Cappuccinos, & Thereſianos ſuper legato Pinto, ſeù pro victu relicto rejecta, & annullata per S.C. Concilii, pag. 28. nu. 97. pag. 31 nu. 106. p 42. nu 141. p. 211. nu 525. p. 218. nu. 535.
Tribunal Fabricæ, vide *Fabricæ.*
Tunicæ legatum an debeatur, p. 192. nu. 493. Reliqua vide *Legatum.*

V

VEnditor debet habere dominium rei venditæ p. 80 nu. 242.
Victus, & veſtitus legatum an debeatur PP. Minoribus, p. 95. nu. 270. pag 152. nu. 396. p. 265 nu. 600. vide *Legatum, Votum. R. P D de S. Matthia.*
Voluntas Teſtatoris eſt ad unguem ſervanda p. 17. nu. 55. p. 43. nu. 156. Habenda eſt pro lege, p. 111. nu. 329. p. 155. nu. 403. Eſt indiviſibilis quoad diſpoſita pag. 113. num. 335. vide *Teſtatoris Voluntas.*
Votum R. P. D. Silva ſuper Capacitate PP. Minorum relatè ad hæreditates, p. 67. nu. 205.
Quomodo ſit amplectendum, & non extendendum de caſu ad caſum, p. 84. num. 250., & procedendum cum reſolutionibus Sacrarum Congregationum, p. 86. num. 255.
Votum S. Rotæ Romanæ ſuper capacitate legatorum, p. 128. nu. 367. vide *Deciſiones.*
Votum R P. de S. Matthia Carmelitæ Diſcalceati ſuper legato Pinto datur, p. 225. cum ſeq.
Etſi doctiſſimum, & elaboratiſſimum, circa incapacitatem PP. Minorum recipiendi eleemoſinam à Fabritio Pinto relictam nullum habet juris fundamentum, & uti militans contra tantas reſolutiones Supremorum Tribunalium Urbis venit rejiciendum, p. 262. cum ſequen. ubi fundamenta talis voti removentur.
Urbani VIII. Conſtitutio ſuper materia legatorum relictorum Religioſis D. Franciſci, p. 146. nu. 387. p. 275. nu. 628. vide *Bulla, Breve.*
Uſusfructus bonorum an poſſit retineri per PP. Minores, p. 89. nu. 163.

FINIS INDEX.

Errata graviora Lector Benevole ita corrigas, ut reliqua compatiaris ex quo Author Diſſertationis abſens ab Urbe, in qua ipſa typis demandata fuit, proprium onus ſubire non valuit.

			Errata	*Corrige*.
Pagina	1. linea	6.	1504	1704.
ibd.		14	expedito, & terminato,	expedita & terminata:
ibid.		17	1504.	1704
	2	10	ſubſtinentes	ſuſtinentes
	4	33	1504	1704
ibid.		37	Diſcalceatores	Diſcalceatos
	5	10	latus	lat ùs
ibid.		12	Sequuto	Secuto
		27	potentos	Contentos
	9	12	inſpecte	inſpecta
	10	28	e la mia	e ſe la mia
	11	3	che non ſolo	che ſolo
ibid.		14	2000.	20000.
		17	Monaſtiero	Monaſtero
	11	30	hanno detta heredità	hanno in detta heredità
	12	25	Religions	Religioſa
ibid.		40	*Inſtantiam*	*Inſtantia*
	13	12	& aſſe	ex aſſe
	16	7	ſiunt	fiunt
	18	6	*reſtino*	*reſti*
	19	1	S. Concilii	S. C. Concilii
	21	22	Guantuſ.	Lantuſç.
ibid.		32	ſpecies	ſerie
	22	21	quoad directi	quod directum.
ibid.		22	Principales	Principalis
	26	final.	Romani	Reverendiſſimi
	28	9	oſſequioſiſſimus	Oſſequioſiſſimus
ibid.		14	Gesù	Giesù
	31	31	utique	cumque
	36	3	ſubſtineatur	ſuſtineatur
	38	1	adeſſæ	adeſſe
	39	9	capitaliss	capitalia
	44	16	Adona	Adoha
	45	13	1607	1707.
	46	7	Patris	Partis
	47	21	*Teſtatorem*	*Teſtatorum*
	50	32	integrum	in integrum
	54	15	mem.	bon. mem.
ibdem		16	contumacia	contumaciam
	61	3	Teſtratrix	Teſtatrix
	62	35	ſaccubuerunt	ſuccubuerunt
	67	11	locumtenentes	locumtenentis
	ibid.	ibid.	doctiſſimi	doctiſſimè

Pag

Pagina	*linea*	*Errata*	*Corrige*
68	30	Inſtituto	Inſtituta
70	1	Partibus	Patribus
78	9	Roſ.	Rox.
80	7	Tetrenis	Terrenis
86	37	Old.	R. P. D.
87	8	virum n.	verum nu. 249.
89	15	Sectratris	Sectratrix
91	25	alii	alſ.
152	23	Opid.	R P. D.
ibidem	26	ſubſtinentem	ſuſtinentem
ibidem	28	Fratribus	Partibus
153	2	onore	onere
ibidem	30	bodie	hodie
161	5	relictum	relicta
ibid.	28	Rodulph.	Ridolph.
ibid.	31	babeant	habeant
ibid.	35	bis	his
170	22	biboteca	hypotecha
178	38	D. Petrum	R. P. D. Petrum
179	34	Secretaria	Secretariæ
183	10	ibi	ubi.
ibid.	14	Formula, & Decretum	Formula ten. Decretum
186	1	depoſitiones	diſpoſitiones
ibid.	5	depoſitioni	diſpoſitioni
ibid.	22	quod	quæ
193	2	adeundem	adeundum
194	13	Clementis VIII.	Clementis VII.
205	6	R. C. A.	R. Fabricæ
ibid.	30	utile	utili.
206	17	annum	Annuum
207	5	cauſa proponatur	cauſa non proponatur
208	20	teſtamenti, ſeù teſtamentorũ	Mandati ſeù Mandatorũ
219	1	iſta	iſte
222	14	vendenda	vendendæ
ibid.	ibid.	inveſtienda	inveſtiendæ
223	38	deputatione	diſputatione
262	24	Quod uti	quæ uti
ibid.	25	athoritatem	Authoritatem
ibid	36	Epicop.	Epiſcop.
264	10	Bechinis	Doctrinis.
265	16	interdidit	interdicit
266	33	Stamp	Conſtitut.
ibid.	37	Sinthereſim	Synhereſim
272	13	tenetur	tenentur
281	26	ultimorum	ultimarum
286	7	miſerimus	miſerrimus
ibid.	23	ſemitæ	ſemita
288	5	ſupponeas	ſupponens

BIBLIOTECA ROMA VITTORIO EMA

Digitized by Google